2943

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | ПОНЕДЕЉАК 1. ЈАНУАРА 1896. | БРОЈ 1.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

НАРЕДБА

Доказано је, да је бобичаво свињско месо, употребљено за храну људску, један од најглавнијих проузроковача побољевању од пантљичаре и других болести.

Да би се спречила продаја бобичавог свињског меса за људску храну, — а на основу расписа господина министра унутрашњих дела од 17. Септембра 1892. године С.№ 6722, наредбе управе града Београда од 20. септем. 1892. год. ЛБр. 1334. и тачке 6. члана 34. закона о општинама, — Суд општине београдске

Наређује:

1., Да све свиње, које се догоне у Београд ради продаје или се транспортирају из Београда, дужан је прегледати општински марвени лекар.

Овај преглед вршиће се на марвеном тргу сваког дана од 9 до 11 часова пре подне; а на железничкој станици и у приватним оборима вршиће се преглед, пошто се сопственик свињских брава предходно пријави за то општинском суду — кланичном одеску. —

Прасад — сисанчад, не подлеже прегледу лекарском односно бобица

Преглед свиња вршиће, у рејону вароши Београда, искључиво општински марвени лекар, а свако друго ненадлежно лице, које се ухвати да врши преглед свиња, биће кажњено најстрожије по закону.

2., Сваки брав, који буде нађен да је бобичав, одузеће се од сопственика; на општинској кланици у присуству марвеног лекара заклати, месо, језик и срце од њега уништити а сланина и сало предаће се сопственику да истопи маст или прода сапунџији за кување сапуна

3., Општински марвени лекар, чим на станици, марвеноме тргу и оборима нађе бобичавог брава, — известиће о томе најближу полицијску власт, која ће одузети брава од сопственика и спровести на кланицу, где ће се са истим поступити у смислу наређења тачке 2-ге.

4., Тачно вршење ове наредбе ставаћ се у дужност општинском марвеном лекару госп. Димитрију К. Кнежевићу.

Од суда општине града Београда 20. Децембра 1895. године АБр. 7580.

ТРАЖИ СЕ

једна већа засебна кућа или две омање у близини једна до друге

—

Грађевинско Оделење општине града Београда потребује од 1. маја идуће год. једну кућу под кирију, која има 14 видних оделења употребљивих за канцеларије.

Ова кућа треба да је по могућству у варошком кварту и у близини зграде општинског суда.

Исто тако могу се узети и две засебне куће у близини једна до друге, а у варошком кварту или у близини општ. суда, ако имају означени број просторија.

Пријаве треба поднети заједно са ценом и условима Управи грађевинског оделења општине града Београда најдаље до конца месеца јануара идуће год.

ГБр 2251. Из канцеларије Управе грађевинског оделења општине града Београда. 11. децембра 1895. год. у Београду.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ

од 1459–1814. год

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(НАСТАВАК)

Поменувши назив ратовања и место Кочина рођења вели: „он је изнајпре трговао свињама, па се на годину дана пред рат завади нешто с Турцима и утече у Банат[1]); а у почетку рата пријеђе крадом опет у Србију и побуни народ на Турке; и зато му Нијемци даду капетанство у српскијем фрајкорима. Кад су Турци продрли у Банат, он је с неколико стотина својијех фрајкора чувао Дунаво више Пореча (а из њемачке стране према Доброј). Кад војска турска дође у Пореч и види да је Коча (које су име добро познавали) ондје с фрајкорима и да неда проћи уз Дунаво, онда га Турци стану свјетовати да се уклони с пута, јер је војска њемачка утекла к Темишвару, а он се сам не може упријети царској сили; али он то није хтио да вјерује, него се уздао у своју пређашњу срећу, и мислио је како стану пуцати пушке да ће му њемачка војска доћи у помоћ (јер је знао да је њемачке војске било негдје близу), и тако с неколико стотина српскијех фрајкора дочека турску силу; и док су се једни Турци с њим тукли, други зађу те га опколе, и с оне стране од куд је мислио да ће му доћи њемачка војска у помоћ, ударе Турци пјешаци, и послије многога и страшнога боја и јуришања ухвате Турци Кочу жива и шездесет фрајкора (а остали сви изгину), и одведу их на Текију (према Ршави) те их ондје понабијају на коље“[1])

Смедеревски Турци такође су наваљивали ка Београду, ну њих су око Гроцке дочекивали српски устаници и Фрајкорци па су их увек сузбијали. У једном сукобу ухвате 12 живих Турака, а 31 маја пресретну један турски транспорт хране, који је заобилазним путем ишао, код Врчина; пратњу потуку а цео транспорт заплене.[1]) Михаљевић са Фрајкорцима, имајући утврђен стан код Забрежја, врло је често успешно нападао на Турке. Око Београда тукао се са њима врло често и отимао им силну храну и марву тако, да се Турци нису смели никуд мићи из градова, а одржавао је везе са Алексом Ненадовићем. У јуну Михаљевић разбије једно оделење Турака код *Жељезника* са капетанима: Соколовићем, Влајком и Петровићем.

Из Забрежја крене се барјактар Вујадиновић — још у почетку године — са 300 Срба на Дрину, где код Буковца побије 150 Турака и задобије велику пљачку и сретно се врати у Забрежје. Почетком јула Михаљевић удари на Хасан-пашину Паланку, да је заузме и отежа везу београдским Турцима. При судару с Турцима Срби су се храбро борили, побију на 300 Турака а паша побеже са 500 к Јагодини; за њима се натуре Срби и многе стигну

[1]) J. Мишковић је забележио предање, да је Коча са браћом својом био у Ковину. (Гласник XLVIII.)

[1]) „Српски рјечник“ (1852) стр. 295.

[1]) Годишњица Н. Чупића, књ. IX. стр. 65.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
Понедеоник 18 Децембра 1895. год.

Председавао председник београдске општине г. М. Богићевић; присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић; од одборника били: Н. Антоновић, Др. Војислав М. Суботић, М. Милашиновић, Стева П. Поповић, Спасоје Илић, Дамњан Стојковић, Ђорђе Димитријевић, Никола Бошковић, М. Штрбић, Влад. М. Ђорђевић, Свет. Н. Швабић, Милан Ж Маринковић, Дим. Гавриловић, Јарослав Бевуха.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 14. децембра 1895 год. и у одлуци књ. бр. 707 учињена је измена,

да Михаилу и Јовану Б. Марковићима суд не издаје тражено уверење, пошто се дознало, да подписани грађани нису тврдили онако стање породичног односа, како је у ствари.

II.

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 7500, 7494, 7510, 7535, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио,

да је Тодор К. Терзић бив. порезник доброг владања и доброг имовног стања. Да су му непознати: Михаило Михајловић — Ханџарлија — фотограф; Милован Кривокапић ђак; и Јован Тодоровић овд.

III.

Услед акта управитеља основних школа на дунавском крају, одбор је решио,

да чланови школског одбора за дунавски крај буду Леон Јаковљевић и Петар Б. Арамбашић трговци.

IV.

Општински правозаступник г. Мих. П. Живадиновић извештава одбор, да је пок. Матија Миљковић учитељ из Бељине, тестаментом оставио преко осамнест хиљада динара општини београдској за издржавање сиротиње београдске, с тим, да овај капитал буде на приходу код Управе Фондова и да се само интерес може употребити; да је даље Катарина Пајевић оставила сто двадесет динара за сиротињу београдску, али да о овоме није још изашло расповедно решење.

Одбор је примивши к знању ове оставе, — решио,

да се оба ова легата унесу у фонд сиротињски на место међу осталим приложеницима, које им по величини завештања припада, с тим, да се са легатом Матије Миљковића рукује онако како је он тестаментом наредио.

V.

Општински правозаступник г. Мих. П. Живадиновић саопштава одбору, да је изборни суд израдио пресуду по спору општине са Српско-француским друштвом за осветлење и жељезнице због осветлења, и да је исту предао полиц. власти да је она достави странама: да кварт дорћолски по захтеву изборног суда актом АБр. 7455, тражи да му се положи сто двадесет динара на име трошкова, иначе се пресуда неће издати.

Одбор је решио,

да се плати ових сто двадесет динара из исте партије из које су плаћене и дијурне судијама и да се та пресуда изборног суда прочита одбору.

VI.

Сходно одлуци одборској од 14 децембра 1895 године АБр. 7516, а на предлог надзорне комисије за осветлење и трамвај, одбор је општински решио,

да се путем парнице код изборног суда приступи раскиду уговора за грађење и експлоатацију трамваја у Београду.

За судије од стране општине а ради расправе ове парнице бирају се ова господа, и то:

За председника: Ђорђе Стефановић б. министар правде; за судије: Драгомир Рајовић председник главне контроле и Гргур Миловановић професор В. школе; и за заменике: Андра Грујић члан касације и Марко К. Ђорђевић члан апелације.

Да надзорна комисија поднесе одбору на увиђај утврђена питања, која би овај суд имао да расправља.

Пред овим судом заступаће општину њен правозаступник г. Мих. П. Живадиновић за правну страну, а председник надзорне комисије за осветлење и трамвај, г. Ђорђе Станојевић за техничку страну.

VII.

Продужен је појединачни претрес правила за општинске фондове.

По прочитању сваке тачке по особ, одбор је решио,

да се правила за фонд за пострадале трговце и занатлије општине града Београда приме према предлогу повереништва са овим изменама и допунама:

Члан први прима се без измене.

У члану другом у тачци 5-ој да се изостави „5% годишње“.

У члану трећем тачки другој да се у место речи „једног члана одбора“ стави „три члана одбора“. Речи на крају те тачке „приликом свога конституисања на две године“ да се изоставе.

Тачке шеста, седма, осма, девета, десета и дванајеста овога члана да се изоставе.

Тачка једанајеста постаје тачка шеста и прима се без измене.

Да се овом члану дода нова тачка седма и да гласи: „старешине сваког оног еснафа, који буде приложио овом фонду најмање пет стотина динара одмах или у року од пет година.“ (Ову је тачку додао одбор после поименичног гласања са осам против пет, — тројица нису гласали.)

Чланови четврти, пети, шести, седми и осми примају се без измене.

На крају деветога члана да се дода: „свака сума прихода има се одмах капиталисати.“

Члан десети да овако гласи:

и посеку, варош спале, па се врате у Палеж с великом пљачком[1])

Кара-Ђорђе је као и Коча ратовао на своју руку с Турцима, прикупивши око себе стотину момака. С овом четом крстарио је он чак до Новог Пазара у Старој Србији и до Вишеграда у Босни. При заузећу Шапца налазимо га под капетаном Радичем уз Фрајкорце. С истим је напао на Пожегу и запалио је. Тим је тако расплашио ужичке Турке, да се нису смели никуда мићи[2]).

Друга оделења Фрајкораца прелазила су и преко Дунава и борила се с Турцима око Смедерева, Гроцке, Кулича и других места. Још у фебруару нападале су српске чете на Смедерево али буду одбијене. Једном дочекају Срби видинског пашу, који ћаше Смедереву са 800 Турака, па га тако разбију, да једва побеже натраг са 150 Турака. Ово зада велики страх Турцима, да нису смели излазити из градова.[3])

[1]) Српски летопис, књ. 66, ч. III, стр. 34—39 — Годишњица Н Чупића, књ. IX. стр. 68—69. — Kallay B. Gesch. d. Serben, B. I. S. 239.

[2]) Kallay B. Geschichte d. Serben, B. I. S. 237.

[3]) Српски летопис, књ. 66 ч. III. стр. 17—18.

Пуковник *Брановачки* командант Фрајкораца, при прелазу у Србију, намести се у *Куличу*, одакле је Турцима много сметао и помагао да се српски збегови — услед навале Турака уз Дунав — пребаце преко Дунава. С тога се противу њега подигну пожаревачки и смедеревски Турци. Овај дозна за то раније, па се с командантом Фрајкораца на Острву договори да се заједнички одупру. Пожаревачке Турке сучека командант Острва и потуче их; кад за то дочују смедеревски Турци врате се натраг. Напад овај поновљен је 10. јуна али безуспешно, јер их храбра посада јуначки одбије.[1]) Јуна 25. Брановачки дочека 900 пожаревачких Турака, који се беху упутили Смедереву, па их у судару близу Пожаревца разбије и нагна у бегство[2]). Доцније су Турци 26. јула поново напали на Кулич. Мала посада под поручником *Савом* храбро се држала против много веће силе турске, од које је ускоро ослободи једно оделење Ћесареваца и 27. јула здружени Срби и Ћесаревци у зору разбију Турке, који оставе 150 мртвих, а остали побегну Пожаревцу и Смедереву[1]).

У *Раму* на Дунаву било је повише Срба добровољаца, који су одатле чешће узнемиривали Турке Пожаревљане, спречавајући их да не плене по околини. Једном приликом кад су се Срби удаљили из Рама навале 22. јуна 4—5000 Турака на малу немачку посаду од 24 људи под грофом *Лоарестијем*. Посада се храбро борила до последњег човека, ну Турци опет продру у Рам и поруше га, али их је ова победа стала 400 мртвих и 100 рањених. На скоро затим Турци напусте разрушени Рам[2].)

Ако посматрамо ова до сада наведено ратовања с Турцима по Србији, видећемо да „то није прави устанак, већ делимично герилско четовање... без плана, без узајамне везе потпомагано нарочито доцније, да Михаљевићевих Фрајкораца и регуларне војске ћесарске“.[3]) Али и Михаљевићеви Фрајкорци, као и друга оделења Фрајкораца, водили су до сада само четничко

[1]) Годишњица Н. Чупића, књ. IX. стр. 66—67.

[2]) Kallay B. Geschichte der Serben, B. I. S. 230.

[1]) Годишњица Н. Чупића, књ. IX. стр. 67—68.

[2]) Kallay B. Geschichte der Serben, B. I. S. 239.

[3]) На истом месту, стр. 236.

„Новац фондовни издаваће се под интерес;

I. Управи фондова;

II. Општини града Београда, ако га ова потребује и по погодбама под којима управа фондова прима туђе капитале на приплод.“

Члан једанајести прима се без измена.

Члан дванајести да гласи овако:

„Управа овог фонда биће дужна да поднесе на крају сваке године одбору општине београдске биланс о имовини фондовној, и пошто се одбор општински увери о тачности, издаће разрешницу управи фондовној за дотичну годину, а ако нађе, да је управа фонда оштетила капитал и имовину фондовну, поступиће се по члану осмом ове уредбе.“

Чланови тринајести, четрнајести, петнајести и шеснајести примају се без измене.

РЕДОВНИ САСТАНАК
Четвртак, 21. Децембра 1895. год.

Председавао председник београдске општине г. Михаило М. Богићевић; присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић; од одборника били: Мил. Марковић, Јосиф С. Јовановић, Коста Петровић, Ј. Алкалај, Никола Бошковић, Мих. Павловић, Н. Спасић, М. Милашиновић, Стеван П. Поповић, Дамљан Стојковић, Сава Петровић, Влад. М. Ђорђевић, Д. С. Милутиновић, Ант. С. Пеливановић, Дим. Гавриловић, Свет. Н. Швабић, Д-р Никола Х. Николић, Јарослав Беаухе,

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 18. децембра 1895. године и примљен је без икаквих измена.

II

По прочитању акта управе вароши Београда АБр. 7557 одбор је изјавио,

да су му Танасије Милојевић и његова жена Митра овд. непознати.

III

По прочитању протокола лицитације АБр. 7555 држане за издавање под закуп општинских леденица на Дунаву, на којој није било ни једног лицитанта, и по прочитању накнадних понуда Спире Јаковљевића АБр. 7131 и Добросава Атанацковића АБр. 7130, — одбор је решио,

да се општинске леденице на Дунаву издаду под једногодишњи закуп Добросаву Атанацковићу за сто пет динара годишње кирије по прописаним погодбама.

IV

Сходно решењу одборском од 12. октобра 1895. године АБр. 5760, суд општински подноси списак грађана који би се могли употребити за оцењиваче ствари што се за војску набављају.

По прочитању тога списка одбор је решио,

да оцењивачи предмета што се за војску набављају у 1896. години буду лица у овом списку предложена.

V

Одборник г. Мих Павловић подноси акт, у коме моли одбор, да општина уложи протест код Српско-Француског друштва за осветљење и железнице које је намерио, да на скупу акционара, сазватом за 29. дец. 1895. год. у Паризу пренесе концесију за осветљавање Београда на друго друштво и да тиме оштети акционаре.

По прочитању тога акта АБр. 7608, одбор је решио,

да се од стране општине уложи протест на надлежно место против акционара друштва. Како и на који начин да се овај протест уложи, да са надзорном комисијом одреде г. г. Коста Петровић и Ант. С. Пеливановић одборници.

VI

Председник износи одбору на решење молбе Кузмана Стојковића и Марије С. Дугалић удове, којима траже издржавање из општинске касе.

По прочитању тих молби одбор је решио,

да се Кузману Стојковићу б. лебару и Марији С. Дугалић овд. удови издаје из општ. касе на име помоћи а из партије за издржавање општ. сиротиње месечно по двадесет динара свакоме од петнаестог децембра 189-пете године.

VII

По прочитању акта прк. школске јеврејске општине, одбор је решио,

да се тој општини уступе на послугу старе скамије које леже у Дорћолској основној школи без употребе.

VIII

Председник извештава одбор, да је Раде Антић, коме је решењем одборским од 14. дец. 1895. године АБр. 7514 уступљено искључиво чишћење нужника и помијара, — поднео акт АБр. 7593, у коме не пристаје на ово одборско решење ако се такса за чишћење не повиси на 10 динара од кубног метра или на 50 пара динарских од акова. Одбор је решио,

да се овај захтев Рада Антића одбаци.

Ако не пристане, да се користи решењем одборским од 14. децембра 1895. АБр. 7514, онда да се овај посао врши на начин као што је до овог решења било.

IX

На предлог председника општине и пошто је потписник општинских меница г. Живко Кузмановић престао бити одборником, — одбор је решио,

да поред осталих потписника меница буду и ова господа одборници: Атанасије Кумануди и Никола Спасић.

X

Продужен је појединачни претрес правила за општинске фондове.

По прочитању сваке тачке по особ., одбор је решио,

да правила о пензионом фонду и пензионовању чиновника и осталих службеника општине града Београда гласе по предлогу повереништва са овим изменама и допунама:

Чланови први, други, трећи, четврти и пети примају се без измена.

Даље решавање по овоме предмету одложио је до прве седнице за овом.

ратовање по Србији без важнијих резултата. Они су, као и самостални устаници по Србији, само крстарили кроз земљу и што је могуће више штете наносили Турцима.[1]) „Чете фрајкорске управо рећи више су браниле народ на који се изљевала освета и пакост турска и враћеле Турцима мило за драго, а народ је бјежао и то силно“.[2])

Над војском ћесарском, која јеима ла да напада Босну, командовао је кнез *Лихтенштајн*. Почетком фебруара 1788. г. било је више омањих сукоба на граници босанско-хрватској. Мајор *Ковачевић* удари 26. фебруара на *Грахавац* са 600 Личана, побије 40 Турака и зароби аге Елковића и Радашлића, а многе Турке нагна у Уну. Војници на граници Хрватске добегавали су многи Срби Босанци, од њих уреде многе чете под именом *сержана*. Важније -е предузеће команданта Лихтенштајна противу *Дубице*, коју он у априлу узалудно опсађиваше више дана. Једним испадом Турци тако збуне непријатеља, да у мало не ухватише и самог Лихтенштајна, кога том приликом спасе пуковник Јелачић сузбивши Турке. Гласови, да од Градишке и Бањалуке иду Турци у помоћ Дубици, нагнају Лихтенштајна те прекиде опсаду.[1]) Тако исто зло прођу ћесаревци при нападу на Дубицу почетком августа.

Тек кад 18. августа на место Лихтенштајна за команданта дође *Лаудон*[2]) онда на овој страни оживи војнички дух. Августа 20. нападне Лаудон на Дубицу, Турци се упорно одупру, али се 26. августа морадоше предати. Одатле се Лаудон окрене на Брибир (Ст. Градишка) па је опседне. Септембра 11. опседне он ноћу и *Нови*. Опсађеним Турцима дође у помоћ травнички паша са 7000. људи; ну Лаудон га дочека 20. септембра, па га при судару нагна у бегство. Одмах затим предузе озбиљан јуриш на Нови, али без успеха. Том приликом највише пострадају Граничари (700) добровољци. При поновљеном јуришу од 3. октобра Нови се мораде предати.[1]) — Како је већ у велико наступала зима, то је заузећем Новога завршено ратовање у овој (1788) години на босанској страни, где је Ћесаревце једино и послужила срећа за време целе прве године овога ратовања, и то нарочито услед одважности Лаудонове. Још нам остаје да видимо шта је рађено у Црној Гори, па да завршимо са ратовањем у 1788 години..

Године 1782. по смрти владике Саве добије управу над Црном Гором синовац му *Петар I. Петровић-Његуш*, кога заовладичи у Карловцима 1784. г. митрополит Мојсије Путник. Пре но што би се вратио у Црну Гору владика Петар гледаше да набави што муниције, јер је зазирао од паше скадарског одметника султановог. Ну немајући новаца зато оде у Русију генералу *Зорићу*. Али кад од њега ништа не доби он се упути у Петроград. Како је Потемкин — онда свемоћан код Катарине II — био у завади са Зорићем, то он насилно уклони владику из Русије.

---

[1]) Гласник срп. уч. друштва, књ. XX. стр. 69—70.
[2]) На истом месту стр. 240—241.

[1]) Српски летопис, књ. 66. ч. III. стр. 16—20. — Smičiklas T. Pov. hrv. књ. II. стр. 364.
[2]) Име овог доцније прослављеног војсковође је Loudon (Лоудон), али је код нас познат под горњим именом, које у тексту задржасмо.

[1]) Српски летопис, књ. 66. ч. III. стр. 23—27. — Sporschil J. Neueste Geshischte d. oesterr. Monarchie B, I. S. 403. — Freiwilige Theilnahme etc. S. 275.

ПРИВРЕДА И ВИТЕШТВО

Витез у 1896. години. Са 1896-ом годином ступа привредно-витешки лист *Витез* у своју осму годину. Захваљујући увиђавном родољубљу и патриотском одзиву племенитих Срба и Српкиња стекао је Витез врло велики број својих ревносних читатеља. Такав одзив читатеља и нада уредништва да ће се лист још више распростерети, учинили су, те је цена листу смањена. Према тој *смањеној* цени сваки који се претплати код своје поште месне (како у Београду тако и у унутрашњости Србије) добиће лист за *четири дина а* годишње. Ова је цена *за трећину мања* од досадашње.

Ми се радујемо оваквом одзиву којега је Витез удостојен, а знајући и сами његову садржину најтоплије га препоручујемо пажњи свију родољуба.

ОБЈАВА

Дешава се, да многи продавци кућа и зграда у овдаш. вароши остају дужни извесну суму новаца управи водовода за утрошену а неплаћену воду у истим зградама, без да о томе известе купце тога имања, који после има неприлике са управом водовода.

Да се ово неби више дешавало, даје се на знање овдаш. грађанству, да сваки купац имања у овој вароши, предходно тражи од продавца истог имања књижицу о плаћеној води, иначе ће купац имања бити дужан неплаћену воду платити, која је у тим зградама утрошена.

Из суда општине вароши Београда 25/8—1895 год.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0·20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

II. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

III. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 21. Децембра до 27. Децембра 1895. год.

допутовало 240 путника — одпутовало 328 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА															
МУШКИХ	ЖЕНСКИХ	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
228	12	186	22	2	—	2	7	4	—	—	2	14	—	1	—

Занимање путника:

Земљ. и економи	Занатлије	Трговци	Индустријалци	Предузимачи и шпекул.	Гостионичари	Интелиг. и војска	Ученици	Рођаци и домаћици	Пилари и бозаџије	Надничари и слуге	Пролетаријат
22	25	92	3	1	7	33	9	19	1	15	—

29. Децембра 1895. год. *Из статистичког одељења општ. вар. Београда.*

Док се владика бавио на страни тражећи помоћи, роде се немири у Црној Гори. Њима се користи скадарски *Махмуд паша Бушатлија*, па олако прегази Црну Гору, похара је и попали, па се врати натраг. Владика вративши се у Ц. Гору једва је умири и опорави. На његово заузимање Црногорци одрекну данак и покорност и прогласе своју отаџбину за слободну.(¹) Кад Јосиф II и Катарина II објаве рат Турцима, они су гледали, да што већом силом нападну на Турке; као и то да симпатије Хришћана на Балкану придобију за се како би тиме Турцима што више шкодили.

Раније смо видели како су Ћесаревци агитацијом подигли Србе на оружје противу Турака. Али се они тиме не задовоље, већ пораде да помоћу Црногораца зауставе Турке из Албаније с главног бојног поља. Да то постигне Јосиф II. посла пуковника *Филипа Вукасовића* Личанина у Црну Гору са 400 Фрајкораца, оружјем, барутом — многим новцима(¹) и даровима, да за рат придобије владику и Црногорце. С почетка се владика устезао да пристане уз Вукасовића, али кад дође руски пуковник *Тутолман* и донесе грамату Катарине II. којом га позива с народом на рат с Турцима он пристане. Тутолман се брзо уклони препоручивши им да се држе Вукасовића. Ну владика је био и даље неповерљив, па се чак и уклони с Цетиња оставивши сама Вукасовића. Овај чувши да се скадарски паша Бушатлија одметнуо од султана покуша да га задобије за ћесара, послав му 5 000 дуката.(²) Турчин прими дарове а посланике, при повратку, побије. На молбу Вукасовићеву владика најзад пристаде, те позва Црногорце противу Турака. Вукасовић са 600 својих људи и са Црногорцима, међу које раздели доста оружја и новаца, почне се светити Турцима за неверство Бушатлијино. Баш у то доба Бушатлија се са 12 000 људи мераше са крајовским пашом, на кога је сумњао да је уз Русе. Вукасовић са Црногорцима нападаше на граници Албаније и затвори Турке у градове, па опседне и *Спуж*, ну не имајући опсадног оружја не успе ништа. У то се окрену на њих скадарски паша и Вукасовић мораде оступити, па се на Цетињу утврди са својима. Махмуд-паша, да би га се опростио, стаде сејати раздор међу њима и Црногорцима, па у томе толико успе, да су се Црногорци према Вукасовићу понашали непријатељски. Нешто то, а нешто агитација руска преко пуковника *Ивелића*, који је гледао да Црногорце задобије за Русију, као и природно нагињање Русији од стране Црногораца и владике учини: те се Вукасовић морао бранити од Црногораца, који му и муницију опљачкају. Све то, као и неуспеси Ћесареваца у рату с Турцима, тако отежају положај Вукасовићев, да се морао уклонити из Ц. Горе. Он то и учини крајем августа, па користећи се приликом једне светковине умакне из Ц. Горе, поведавши са собом, ради јемства и сигурности 30 Црногораца у Котор а одатле у Сењ.(¹)

(Наставиће се)

(¹) Милаковић Д. Истор. Ц. Горе, III. (Н. б. св. 173) стр. 142—146.

(¹ Vernjac у свом писму вели да је с Вукасовићем дошао и M-r de Broguard conceiller de guerre и донео 6000 пушака, велику количину барута и др. и све и крцао у Будву. Споменик срп. краљ академије II. стр. 7.)

(² У писму Верњаковом ова је ствар до ситница представљена (Споменик срп. кр. академије II. стр. 8.)

(¹) Милаковић Д. Истор. Ц. Горе. III. (Н б. св 173) стр 146—155. — Споменик ср. краљ академије, III стр 5—11.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 7. ЈАНУАРА 1896. | БРОЈ 2.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

НАРЕДБА

Доказано је, да је бобичаво свињско месо, употребљено за храну људску, један од најглавнијих проузроковача побољевању од пантљичаре и других болести.

Да би се спречила продаја бобичавог свињског меса за људску храну, — а на основу расписа господина министра унутрашњих дела од 17. Септембра 1892. године С.№ 6722, наредбе управе града Београда од 20. септем. 1892. год. ЛБр. 1334. и тачке 6. члана 34. закона о општинама, — Суд општине београдске

Наређује:

1., Да све свиње, које се догоне у Београд ради продаје или се транспортирају из Београда, дужан је прегледати општински марвени лекар.

Овај преглед вршиће се на марвеном тргу сваког дана од 9 до 11 часова пре подне; а на железничкој станици и у приватним оборима вршиће се преглед, пошто се сопственик свињских брава предходно пријави за то општинском суду — кланичном одсеку. —

Прасад — сисанчад, не подлеже прегледу лекарском односно бобица

Преглед свиња вршиће, у рејону вароши Београда, искључиво општински марвени лекар, а свако друго ненадлежно лице, које се ухвати да врши преглед свиња, биће кажњено најстрожије по закону.

2., Сваки брав, који буде нађен да је бобичав, одузеће се од сопственика; на општинској кланици у присуству марвеног лекара заклати, месо, језик и срце од њега уништити а сланина и сало предаће се сопственику да истопи маст или прода сапунџији за кување сапуна

3., Општински марвени лекар, чим на станици, марвеноме тргу и оборима нађе бобичавог брава, — известиће о томе најближу полицијску власт, која ће одузети брава од сопственика и спровести на кланицу, где ће се са истим поступити у смислу наређења тачке 2-ге.

4., Тачно вршење ове наредбе ставаљ се у дужност општинском марвеном лекару госп. Димитрију К. Кнежевићу.

Од суда општине града Београда 20. Децембра 1895. године АБр. 7580.

ТРАЖИ СЕ

једна већа засебна кућа или две омање у близини једна до друге

Грађевинско Оделење општине града Београда потребује од 1. маја идуће год. једну кућу под кирију, која има 14 видних оделења употребљивих за канцеларије.

Ова кућа треба да је по могућству у варошком кварту и у близини зграде општинског суда.

Исто тако могу се узети и две засебне куће у близини једна до друге, а у варошком кварту или у близини општ. суда, ако имају означени број просторија.

Пријаве треба поднети заједно са ценом и условима Управи грађевинског оделења општине града Београда најдаље до конца месеца јануара идуће год.

ГБр 2251. Из канцеларије Управе грађевинског оделења општине града Београда. 11. децембра 1895. год. у Београду.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ

од 1459—1814. год

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе поградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(НАСТАВАК)

О овој експедицији Вукасовићевој немачки извештаји [1] кипте гневом на Црногорце — а по њима и г. Смичиклас [2] — окривљујући за неуспех Вукасовићев „treulosen Montenegrinern.“ У томе иду тако далеко, да окривљују Црногорце за незаузеће Скадра, јер се Личани бојали „verrötherey von den Montenegrinern“. Овом неуспеху Вукасовићеву не треба се чудити, јер се Црногорци нису радо предавали ма коме туђинцу — у овој прилици бечком ћесару — да се под његовим руковођењем боре противу Турака, знајући: да ће их ови оставити на немилост Турака, чим се с њима буду измирили. А врло је могуће да су зазирали од њих, с обзиром на Вукасовићево шуровање с Бушатлијом.

Сад да кажемо коју о стању у Црној Гори по одласку Вукасовићеву. Чим он оде, руски утицај доби пресудна значаја, томе највише допринесе рад Марка Ивелића Србина из Рисна, који је био у руској служби. Године 1789. на препоруку Ивелићеву ударе Требешани 29. јула на град Никшић, њима раније посла владика у помоћ Црногорце под Јовом Радонићем, свега их је било на 4 000 људи. Кад ове опазе никшићки Турци они се затворе у град. Црногорци чекаше дуже не би ли Турци испали из града и наишли на заседу, али, кад ови то не учинише, они запале и опустоше околину града, покупе стоку, убију 29 Турака и многе ране. На шест дана после овога подгорички паша испадне са 500 Турака у Кучи, попали 15 кућа па се врати. Да то освете дигну се Кучи 16. августа у друштву са Васојевићима, Пиперима и Белопавлићима, растерају подгоричке Турке и попале им усеве. [1]

Док се скадарски паша бавио на хрватској граници, Црногорци употребе ту прилику, па нападну на Подгорицу и Спуж. Чувши за то паша, при повратку из Босне с неуспешне војне, посла у напред 6 000 људи у помоћ опседнутим местима. Три хиљаде Црногораца поделе се у два оделења, па 14. новембра изненада нападну на 6 000 Турака са две стране, добар део њих потуку и ране а остале нагнају у бегство. При овом судару Црногорци изгубе 32 мртва и 41 рањеног. [2] У исто време Капици-паша из Албаније захтеваше од херцеговачких Турака 8 000 људи. Ови изјаве да ће дати храну, али земљу не смеју да оставе незаштићену од Црногораца. Син Османа Бегшатовића из Требиња са 300 људи потера 4 500 оваца и и 800 волова. За то дознаду Црногорци и њих 600 причекају их на граници код *Сињавине*, па их изненадним нападом разбију и упљачкају сву стоку. Ту убију Османова сина и 11 Турака, а остали се разбегну, немајући кад од страха да се одупру. [2]

[1] Freiwillige Theilnahme etc. S. 76—77.
[2] Smičiklas T. Pov. hrv. kn. II. str. 365—367.

[1] Freiwillige Theilnahme etc. S. 296. — Милаковић Д. Истор. Црне Горе, III (Н. б. ср. 173) стр. 155.

[1] Freiwillige Theilnahme etc. S. 311—312.
[2] На истом месту, стр. 311—312.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
Четвртак, 28. Децембра 1895. год.

Председавао председник београдске општине г. Михаило М. Богићевић; присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић; од одборника били: Ант. С. Пеливановић, Љуб. Марковић, Сава Ђеваировић, Сергије Станковић, Јарослав Безуха, Дамњан Стојковић, Јосиф С. Јовановић, И. Козлић, Д-р Војислав М. Суботић, Дим. Милојевић, Мил. Ж. Маринковић.

I

Прочитан је записник одлука седнице одборске држане 21. Децембра 1895. год. и примљен је без измене.

II

Председник извештава одбор да је према решењу одборском од 21. Дец. 1895. године. АБр. 7608 учињен протест противу рада Срп. Франц. друштва код самога друштва у Београду и код акционара у Паризу преко Српског посланства: да је друштво из Београда одговорило на тај протест актом АБр. 7628 у коме одриче општини право да такав протест улаже. Одбор је:

примио к знању овај одговор с тим, да ће доцније о њему донети суд кад буде добио извештај од Српског посланства у Паризу о овој ствари.

III

Председник извештава одбор, да су г. г. Линдлеј и Чоке писмом својим одговорили на решење одборско од 6. нов. 1895. и послали своје примедбе на одборску редакцију уговора. Одбор је одлучио:

да се овај предмет одложи до прве седнице за овом.

IV

Продужење појединачног претреса правила за општинске фондове одбор је одложио:

до прве седнице како би се могао спремити приближан рачун о могућим приходима и расходима фонда пензионог и о годинама старости и службовању чиновника, који су сад у служби.

V

На предлог одборника г. Ант. С. Пеливановића, одбор је препоручио:

председништву да што пре спреми буџет за 1896. годину и поднесе га одбору на решење заједно са потребним податцима о пословима и чиновницима у појединим одељењима.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
30. Децембра 1895. год.

Председавао председник београдске општине г. М. Богићевић; присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић; од одборника били: г. г. Дим. Довијанић, Д. С. Милутиновић, Сергије Станковић, Влад. М. Ђорђевић, Ј. Алкалај. Никола Бошковић, Јосиф С. Јовановић, И Козлић, Н. Спасић, Ант. С. Пеливановић, П. Антоновић, Ђорђе Димитријевић, Стева П. Поповић, М. Штрбић, Дамњан Стојковић, Јарослав Безуха.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 28. Децембра 1895. год. и примљен је без измена.

II

Председник извештава одбор, да је саопштио Линдлеју и Чокеу примедбе одбора на нацрт уговора о врховном надзору над грађењем кеја и канализације, учињене решењем одборским од 6. Нов. 1895. год. АБр. 7019; да су Линдлеј и Чоке писмом својим од 21. Децембра 1895. год. АБр. 7686. одговорили на те примедбе; да престају на додатке одборове члановима 2, 3, тач. 4, 5 и 8, чл. 5. последњи став у члану 8.: да на додатке одборове члановима 1, 3 тач. 3, 5, тач. 2, 7, 9, и 10 не пристају са разлога наведених у своме писму и предлажу другу редакцију истих додатака. По прочитању тих примедаба и разлога одбор је после свестраног обавештења (код додатка члану 1. било је гласање и усвојена је редакција Линдлеја и Чокеа са 13 гласова против 4, један није гласао), одбор је решио:

усвајају се у свему примедбе Линдлеја и Чокеа на додатке одбора општинског нацрту уговора, а које су примедбе изложене у њиховом писму АБр. 7686, сем примедбе члану III, тач. 3., те да према томе има остати додатак одбора од 6. Нов. 1805. АБр. 7019 с тим, да се на крају тог додатка дода још и реч „и цени.“

На случај неспоразума односно избора председника изборног суда по члану 9 уговора, одбор пристаје, да тог председника именује Le Conseil Général des Ponts et Chaussées a Bruxelles.

Да се ово решење саопшти Линдлеју и Чокеу и на случај њиховог пристанка, да се уговор објави у општинским новинама и даље поступи по решењу АБр. 7019.

III

Председник извештава одбор да је суд општински саставио буџет за 1896. год. и подноси га одбору на решење.

Одбор је после поименичног гласања са 12 гласова против 3 (који су били за то, да се одмах у одбору пројект буџета решава) 2 нису гласали, решио:

да од суда састављени пројект буџета за 1896. год. прегледају заједно са судом одборници: г. г. Ант. С. Пеливановић, Н. Спасић, Љуб. Марковић и Дим. Милојевић и поднесу одбору свој извештај на решење.

Да суд општински умоли г. Министра Финансија да одобри, да буџет за 1895. год. вреди, докле год не буде готов за 1896. год.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Лекари општински, што су дужни да лече сиротињу:

1. Д-р Д. Т. Николајевић са станом у Јевремовој улици 36, лечи сиротињу у кварту *дорћолском* и *палилулском*

2. Д-р Ф. Рибникар са станом у пријепољској улици 21, лечи сиротињу у кварту *врачарском*.

3. Д-р Воја Ж. Ђорђевић са станом у Краљ-Милановој улици 19, лечи сиротињу у кварту *теразијском*, *варошком* и *савамалском*.

Лекари општински за санитетско-полициски преглед и надзор, који врше и прегледе умрлих и издају посмртне листе:

Паша скадарски враћајући се с остатком војске из Босне, дође у околину Никшића. Црногорци му, поседнув све кланце, спрече пролазак кроз Албанију; он им понуди 20 кеса злата, но ови то одбију. Пролазак кроз турско земљиште спречи му Махмуд Беговић, чијег је оца он раније убио, а кроз дубровачке пределе није могао, јер га тамо чекаху Бокељи и Црногорци, те се тако паша мораде изложити великој опасности и оскудици у малој околини Никшића, немајући довољно хране.(1)

Ова четовања продуже Црногорци и позно у зиму. Ради интересности ми ћемо још нека навести. Кад паде већи снег никшићки Турци пошљу своју стоку на Рудине по даље од Никшића. За то дознаду Црногорци, па се дигну њих 200, побију чуваре и сву стоку упљачкају, па се врате натраг. При деоби сваки добије по 4 говечета и 32 овце. Овај успех осоколи Црногорце, те њих 3 000 нападну *Жабљак*, у путу освоје околна села, убију само 15 Турака и 27 њих ране, али задобију велику пљачку. У то Турцима дође помоћ из Скадра на 16 лађа по 40 људи. Ну Црногорци их примете за раније, нападну их при искрцавању и нагнају да се врате натраг. Заробе том приликом четири лађе и нађу у њима 38 мртвих, а много их је изгинуло при одступању.(1)

Рат са скадарским пашом продужи се и почетком 1790. године. У марту те године крене се он из Подгорице са 12 000 људи, ну буде сузбијен; али при испаду из Спужа дочекају га Црногорци и побију му на 200 људи, ту паде и 23 Црногорца са војводом Ђурашковићем.(2) У априлу Црногорци с Кучима ударе на Подгорицу и Спуж и разбију Турке, који им изађу на сусрет. Да ту недаћу освете скупе се околни Турци, али их Црногорци дочекају, па и њих разбију.(3)

Владика Петар I од народа прозван *свети*, старао се да се користи ратовањем бечких ћесара с Турцима, те да како год добије муниције. У тој намери посла Јосифу II почетком 1790. г. посланство у Беч. Они застану Леополда II који им, рачунајући на њихове услуге, да „31 725 литара дебели млетачки барута, 63 609½ литара олова, 137 000 комада кремења, 315 риса (ризми) хартије за фишеке, два топа с лафетима и са свом осталом оправом.“(1) Ову муницију владика је врло штедио — знајући, да су врло често страдали због немања исте — па њом је и разбио силна противника скадарског пашу. Док је паша мировао владика стиша којекако унутарње распре и крвне освете, па заведе известан поредак. Већ године 1796. спреми се паша са 20 000 људи на Црну Гору. Њега дочекају 8 000 Црногораца код Слатине, па 11. јула у бој победе пашу, побију му 1 500 људи, па и самог њега ране. Да то освети, крене се Бушатлија у септембру исте године са 30 000 људи. После омањих неуспеха Црногорци

(1) На истом месту, стр. 312—313.

(1) На истом месту, стр. 318—319.

(2) На истом месту, стр. 328.

(3) На истом месту, стр. 332—333.

(1) Милаковић Д. Петор. Црне Горе, III. [Н. б. 173] стр. 156. — Песник — владика о томе вели (Слободијада, стр. 175):

„Цар Леополд бесамртно
Живи славним спомињањем,
За прах што им даде исти
У витешку муку њину,
Којим силу те аждаје,
Од Бојане тихоносне,
Раскрхаше, посјекоше.“

1. Д-р М. Хаџи-Лазић са станом у Луговићевој улици 9, *за западни Врачар.*

2. Д-р Влада Ђорђевић са станом на углу дворске улице и Марвеног трга (кућа пок. ђенерала Анђелковића), за *источни Врачар.*

1. Д-р Самуило Попс са станом у Душановој улици 45, за кварт *варошки* и *дорћолски.*

4. Д-р Милорад Гоћевац са станом у Поп-Лукиној улици 4, за кварт *савамалски* и *теразиски.*

5. Д-р Јован Станковић са станом у Хилендарској улици 17, за *кварт палилулски.*

Школског лекара место је празно.

ОБЈАВА

Управни одбор удружења службеника београдске општине за штедњу, извештава све службенике београдске општине, да је се до данас уписало за чланове овог удружења 163 лица са 352 удела.

Ко би још од службеника београдске општине хтео се уписати у ово удружење нека се обрати благајнику друштвеном г. Милији Јовановићу, где ће се уписати и положити уплату. На овај начин вршиће се упис још само до 30. Јануара ове године, а ко се после тога рока пријави, мора се писменом молбом на управни одбор обраћати.

5. Јануара 1896, год.
Београд.

УПРАВНИ ОДБОР

Дедоноћ, **Љуб. П. Ристић.** Председник, **Ђ. Ж. Нешић.**

Благајник,
Милија Јовановић.

ОБЈАВА

Општина београдска има од многих грађана својих да потражује за израђени тротоар или калдрму пред њиховим имањима. За овај дуг јемчи само имање, и општина има права према законима, да ово своје примање егзекутивним путем из имања наплати, без обзира на сопственика имања. (§ 465. гр. пост.)

Дешава се често, да се нови сопственик имања изненади, кад општина затражи од њега да наплати калдрму или тротоар саграђен раније, него што је то имање купио, те на тај начин постају спорови.

С тога суд општине београдске објављује грађанству, да је дуг за израђену калдрму или тротоар исти такав терет за имање, као што су интабулисани дугови, дужна пореза и дуг за водовод, и да непокретно имање служи општини као закона залога за наплату њеног примања као што то имање служи држави за залогу за њено примање.

Према томе, при свакој куповини и продаји непокретног имања у Београду, уговорачи, ако не желе неприлика имати, треба да се известе код општине београдске да ли и колико дугује дотично имање општини за калдрму и тротоар па да и тај дуг узму у рачун при погодби о куповини и продаји имања, јер општина неће се обзирати на одбрану новога сопственика.

Од суда општине београдске 16. Нов. 1895. год. АБр. 7086.

ПРИВРЕДА И ВИТЕШТВО

Колику бригу полажу Баварци на унапређивање коњарства види се јасно из овога. Пре кратког времена нападали су посланици баварског министра војног *ауна два дона* само за то, што је једна војна комисија, која купује коње за војску, погрешила те купила и четири коња који су ождребљени на страни. Читав је лом био у баварској скупштини тим поводом. Министар је се најзад бранио тиме, што је наводио да је комисији подваљено, али то није ни у колико помогло да се интерпеланти задовоље и скупштина утиша. Сви говорници називали су министра најпогрднијим речима, чак су узвикивали да је министар издајник отаџбине и захтевали, да он да оставку а комисија да дође под иследење.

Доиста је овај догађај врло поучан; јер кад једна Баварска, у којој цвета индустрија, води толико бриге о унапређењу домаћег коњарства, шта онда остаје другим земљама, код којих је индустрија још у повоју и које су упућене првенствено на приход од сточарства.

Е, ал' за то су Баварци и постали богати, чувени и моћни, што не даду да њихов марјаш иде у туђу земљу. Заиста леп наук, нарочито за нас.

Артески бунар у Добричеву. — Господин министар Народне Привреде изволео је наредити да се на имању државног пастувског станишта у Добричеву (код Ћуприје) одмах отпочне бушење артеског бунара.

Добричевски завод оскудан је врло у пијаћој води, те ако поменути покушај донесе повољан ресултат, и завод добије добру пијаћу воду, онда ће се важност Добричева знатно повећати.

Груписање имања државне ергеле. — Члан Главне управе свих Кола Јахача господин Коста Црногорац народни посланик, у друштву са још неколицином својих другова — господе народних посланика, поднео је још на дан 10. децембра прошле године Народној скупштини *предлог*, да се имање Управе Државне Ергеле групише и арондира. Народна Скупштина увиђајући како економну тако и фискалну корист од тога предлога, одмах га је прихватила једногласно, и пошто је

га храбро дочекају и тако потуку, да погибе и сам Бушатлија са још 2 000 Турака. Овом сјајном победом Црногорци зададу Турцима велики страх; самосталност утврде, а храброст им се расчује на далеко у свету. За ово владика добије из Петрограда орден Александра Невског.[1]

Поред велике убојне спреме и огромне војске Јосиф II у овој години (1788.) није постигао очекиване успехе, поглавито због невеште управе над војском и великих болести, од којих му је боловало од јуна 1788. до маја 1789. године 172 000, а умрло 33 000 војника.[2] Једини успеси у овој години јесу: заузеће Шапца; храбро напредовање Лаудона на граници Хрватске и заузеће Хоћима. — Банат је био сасвим опљачкан, а Београд још боље утврђен, што се Срба тиче, они су се изгубили у четничком ратовању, а уз то силан[3] свет иселио се са покретном имаовином у Ћесарију. Једино су Руси у овој години били срећни у рату с Турцима. Они су однели више сјајних победа над Турцима на Црноме мору и доњем Дунаву под врховном командом Потемкиновом. При заузећу *Исмаилова и Очакова*, особито се одликовао прослављени руски генерал *А. Суваров.* У Молдавији заузму *Јаш* и утврде се на реци Пруту. — Крајем 1788. г. крену се Јосиф II с Дунава у Беч болестан и незадовољан, да се више никако и не појави на бојном пољу. Пре поласка Јосиф II размести војску у зимовнике. С Турцима у Београду и Србији би углављена нека врста примирија, кога су се обе стране придржавале по невољи, на другим пак странама ратовало се и у позну јесен.

До сада се, при ратовању Аустрије с Турском, после годину, две или више дана ратовања увек, преко зиме и почетком пролећа, покушавало да се дође до мира међу зараћеним странама, на предлог оне или ове неутралне силе. Па тако је било и овог пута. Султан Абдул-Хамид беше склон да пристане на посредовања Француске, ну он умре 27. марта 1789. г. а нови султан Селим III. осујети то, затраживши повратак Крима као услов за даља преговарања. Он жељаше да поврати изгубљене земље па се напреже, да што већу силу истури против непријатеља. Хасан-паша видински имао је да напада на Русе у Молдавији; друго оделење посла у Влашкој; треће имало је за задатак да брани Београд и чува сву Србију; а Капудан-паша имао је да напада на Крим.

Како Руси, тако и Ћесаревци спремали су се да се одупру Турцима на свима тачкама. Ове године (1789.) ратна срећа била је, као што ћемо видети, више наклоњена Јосифу II, него што је то било прошле године.

---

[1] Милаковић Д.: Истор. Црне Горе, III. [Н. б. 173] стр. 161—166.

[2] Sporschil J.: Neueste geschicht der oeserreich. Monarchie, B. I. S. 404.

[3] Callay по разним изворима налази да број иселеника износи 25 000 [Gesch. d. Serben I. 276] али и сам у то не верује. Ван сваке је сумње, да је тај број куд и камо већи. О тој сеоби прота М. Ненадовић вели: „...крене се сав народ Сави. Тако исто и све оне нахије од Мораве, које су се с Турцима завадиле, своје фамилије спреме у Ћесарију, а мушкарци остану у војсци. Ја добро памтим кад су ратоваришли све на кола, заокупили стоку, па смо се онда сви кренули и дођемо у село Скелу према Купинову. Кожа ми се и сада јежи, кад се опоменем онога народнога преселенија, јер се још добро опоминем, како је народ пиштао и мучио се.“ Беснило болести, која завлада међу пресељеним народом овако описује: „За тим да је још већа пропаст и жалост, удари некаква болест у сав ово-странски народ те помре. — Не могу рећи да се половина вратила овамо, колико је онамо пошло.“ [Мемоари, стр. 19—20].

прошао кроз законодавни одбор, упућен је Краљевској Влади.

Сва је прилика да ће тај предлог још у току овог скупштинског сазива, постати закон, а тим пак законом не само да ће грла ергелска добијати знатно бољу храну, него ће се и администрирање Управе Државне Ергеле упростити са 30.000 динара *годишње*, што ни за далеко имућнију државу није никако за презирање.

О свему томе изашао је 30. новембра прошле године опширан чланак у 22-ом броју листа „Витеза.“ А и „Српске Новине“ донеле су сличан напис у своме 278-ом броју од 12. децембра прошле године.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0·20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

II. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

III. Пражњење помијара и пужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 28. Децембра 1895. год. до 3. Јануара 1896. год.

допутовало 406 путника — одпутовало 327 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА		Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Осталих Европ. Држава	Ван Европе
МУШКИХ	ЖЕНСКИХ														
381	25	327	45	7	—	2	6	1	—	—	1	—	15	2	—

Занимање путника:

Земљаци и економи	Занатлије	Трговци	Индустријалци	Продавачи и шпекуланти	Гостионичари	Интелиг. и војска	Ученици	Рођенци и помоћници	Пиљари и бозаџије	Надничари и слуге	Пролетаријат
37	57	158	2	13	10	47	9	18	3	15	—

3. Јануара 1896. год. *Из статистичког одељења општ. вар. Београда.*

Он и ако је био оболео, ипак је и даље давао наредбе у ратовању противу Турака. Невешта команданта Ласција смени, а на његово место постави 80.-годишњег старца генерала Хаџика. Војска је као и прошле године била размештена на свим тачкама против Турака. На граници данашње Србије непријатељства су позно отпочета, јер обе стране осећајући се неспремним, придржавале су се привременог примирија. Али на крилима дошло се и брзо до сукоба. Како нас интересују само догађаји који се збише у Србији, то ћемо се око њих мало више задржати а остале само ћемо опоменути.

Непријатељства су прво отпочета на граници хрватској; не помињући омање сукобе зауставићемо се на *Турски Градишку*. Њу 23. јуна опседне Лаудон, прешавши на мосту који је преко ноћи наместио. Турци су се упорно бранили, и више јуриша одбили. Али Лаудон потуче помоћ која им иђаше из Бања-Луке, посада се после седамнајесто-дневне одбране уклони тајно ноћу, оставивши град противницима. Уз ћесарску војску под Лаудоном било је *700* босанских Фрајкораца под командом мајора *Бојановића*. У граду задобију 35 топова и 260 центи барута. Лаудон остави ту нешто посаде, па се одатле упути у Срем [1] Чешћи сукоби и даље су се дешавали на граници босанско-хрватској а и Махмуд-паша скадарски светио се за губитак Београда. У овим сукобима одликовали су се Ћесаревци, а нарочито разна оделења босанских Фрајкораца под командантом капетана: Боројевића, Гвозденовића, Кушевића, Боговића и других. Вукасовић, који је прошле године био у Црној Гори, са 4000 Фрајкораца покупљених по Далмацији, Хрватској, од босанских бегунаца и Личана нападао је чешће на Босну. Ове сукобе тек је зима прекинула, када се обе стрне повукоше на зимовишта.[2]

Тако исто су срећно водили Ћесаревци рат по Влашкој у друштву с Русима, где 31. јула код *Фокшана* одсудно потуку знатно оделење Турака, па и место заузму. [3]

(Наставиће се)

[1] Српски летопис, књ. 67. ч. IV. стр. 10—14.

[2] На истом месту, стр. 6 10. — Freiwillige Theilnahme etc. S. 302 и 303. — Споменик срп. кр. академије II. стр. 10.

[3] Sporshil J. Neuste Geschichte der oesterr. Monarchie, B. I. S. 406

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕШЛО ПРЕКО ОПШТИНСКОГ КАНТАРА ЗА 1895. Г.

Београд. 2. Јануара 1896. год.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА. највећа дин	пр.	најмања дин.	пр.
345250	Арнаутика				
26588	Брашна кукурузна .				
294087	Брашна пшенична .				
729701	Вина бела (од лит.)				
810480	Волова				
1115	Воска				
6886	Вуне непране . . .				
53	„ пране				
7848	Говеђине				
171527	Грожђа				
371524	Јабука				
238	Јагњетина				
5325	Јарића				
2,609645	Јечма				
25938	Кајмака				
14217	Кожа зечијих				
755697	Кожа јагњећих . . .				
5250	Кожа јарећих				
9768	Кожа овчијих				
10355	Коре брезове				
9014	Крава				
2,856650	Креча				
482391	Кромпира				
11848	Крупника				
114338	Крушака				
50757	Кудеље				
2,231708	Кукуруза				
3687	Купуса				
18086	Лоја нетопљеног . . .				
846	Лука аршламе				
70454	Лука бела				
269490	Лука црна				
2242	Масла				
25354	Масти				
31746	Меда				
3,341319	Овса				
76169	Орања				
333092	Пасуља				
4433	Пекмеза				
17,573216	Пшенице				
225621	Ражи				
3735	Ракије ком. (од лит.)				
49005	Ракије ком. меке „ .				
111985	Ракије шљ. љуте „ .				
1,179049	Ракије шљ. меке „ .				
1,455929	Свиња дебелих . . .				
139285	Свиња средњих . . .				
3,844240	Сена				
88040	Сира				
5772	Сир кашкаваљ				
809930	Цемента				
381766	Сламе				
3509	Сочива				
200	Сланине				
4226	Сува меса				
146169	Угљена дрвеног . . .				
5,095040	Угљена каменог . . .				
78782	Шипарке				
54107	Шљива сирових . . .				
5,423294	Шљива сувих				
24150	Земље лончарске . .				
4787	Катрана				
84484	Разна поврћа				
32298	Трешања				
2749	Вења				
3149	Маслинки				
847	Мухари семена . . .				
20487	Мекиња				
191919	Разна воћа				
640404	Ситнице разне . . .				
5598	Прасади				
360	Телади				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 14. ЈАНУАРА 1896. | БРОЈ 3.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Ценa:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

НАРЕДБА

Доказано је, да је бобичаво свињско месо, употребљено за храну људску, један од најглавнијих проузроковача побољевању од пантљичаре и других болести.

Да би се спречила продаја бобичавог свињског меса за људску храну, — а на основу расписа господина министра унутрашњих дела од 17. Септембра 1892. године С№ 6722, наредбе управе града Београда од 20. септем. 1892. год. ЛБр. 1334. и тачке 6. члана 34. закона о општинама, — Суд општине београдске

Наређује:

1., Да све свиње, које се догоне у Београд ради продаје или се транспортирају из Београда, дужан је прегледати општински марвени лекар.

Овај преглед вршиће се на марвеном тргу сваког дана од 9 до 11 часова пре подне; а на железничкој станици и у приватним оборима вршиће се преглед, пошто се сопственик свињских брава предходно пријави за то општинском суду — кланичном одсеку. —

Прасад — сисанчад, не подлеже прегледу лекарском односно бобица.

Преглед свиња вршиће, у рејону вароши Београда, искључиво општински марвени лекар, а свако друго ненадлежно лице, које се ухвати да врши преглед свиња, биће кажњено најстрожије по закону.

2., Сваки брав, који буде нађен да је бобичав, одузеће се од сопственика; на општинској кланици у присуству марвеног лекара заклати, месо, језик и срце од њега уништити а сланина и сало предаће се сопственику да истопи маст или прода сапунцији за кување сапуна.

3., Општински марвени лекар, чим на станици, марвеноме тргу и оборима нађе бобичавог брава, известиће о томе најближу полицијску власт, која ће одузети брава од сопственика и спровести на кланицу, где ће се са истим поступити у смислу наређења тачке 2-ге.

4., Тачно вршење ове наредбе ставља се у дужност општинском марвеном лекару госп. Димитрију К. Кнежевићу.

Од суда општине града Београда 20. Децембра 1895. године АБр. 7580.

ТРАЖИ СЕ

једна већа засебна кућа или две омање у близини једна до друге

Грађевинско Оделење општине града Београда потребује од 1. маја идуће год. једну кућу под кирију, која има 14 видних оделења употребљивих за канцеларије.

Ова кућа треба да је по могућству у варошком кварту и у близини зграде општинског суда.

Исто тако могу се узети и две засебне куће у близини једна до друге, а у варошком кварту или у близини општ. суда, ако имају означени број просторија.

Пријаве треба поднети заједно са ценом и условима Управи грађевинског оделења општине града Београда најдаље до конца месеца јануара идуће год.

ГБр. 2251. Из канцеларије Управе грађевинског оделења општине града Београда. 11. децембра 1895. год. у Београду.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(НАСТАВАК)

Турке, који преко Дунава беху навалили на *Банат* дочека генерал Клерфајт 28. августа, па их потуче код Ласмаре и заузме Мехадију. У војсци његовој био је командант Срба Фрајкораца *Марјан* који је доцније учествовао при заузимању тимочке крајине од Турака.

Цесарска војска, што је била према Србији и Београду, која је износила преко 100 000 људи (1) ушла је ове године у рат врло позно; дотле се придржавала, као и Турци, привременог примирја. Главни заповедник Хаџик припремао је све што треба за опсаду Београда, али се у исто време чувао од заћевица с Турцима, док се довољно не припреми. Остале европске силе а нарочито Турска и Енглеска, нерадо су гледали да се савезници увећавају на рачун Турске, бојећи се, да се сувише не осиле, и гледали су да томе стану на пут. Јосиф II. зазирући од моћног суседа, краља пруског, који је почео и преговоре с Турцима о гарантовању интегритета Турске, желео је да час пре задобије *Београд*, како би имао што бољу залогу, којом би при уговарању мира изнудио од Турака повољније услове. С тога на место оболелог старца Хаџика постави за главног команданта војске већ чувеног генерала *Лаудона*, који је на граници Хрватске учинио извесне бравуре: човека, бистра ума, жилава и снажна и за чудо одважна предузимљива". Августа 17. већ је Лаудон био у Белој цркви у стану главне војске. По његовом доласку одмах се осети живљи покрет. Против Турака у Банату он посла једно оделење, које би их спречавало у случају даљег продирања у Банат; са свом осталом војском крену се Земуну. За напад на Београд он изабра прелаз преко Саве, коју пређе код *Остружнице*.

Као и за време свег овог ратовања, тако су Срби Фрајкорци и овог пута били у предводници. Михаљевић са својима за све време примирија налазио се на Забрежју, где су му придолазила оделења састављена од српских добровољаца, те је тим знатно увећао своју војску вежбајући је свакодневно у оружју.(1) Из Забрежја 10. септембра Михаљевић се крене са Фрајкорцима и поседне околину Остружнице, Сремчице и В. Моштанице, те је тим јако олакшао прелаз главне војске код Остружнице.(2) Друго оделење Фрајкораца под капетаном *Влајићем* буде послано дубље у Србију да пази на Абди-пашу који са 30 000 људи беше допро до Куприје, да у случају опасности помогне Београду. Треће јако оделење под мајором *Лукићем* би послано на *Ваљево*, да пази на Турке и да одржава везу са Шанцем. Он код Кличевца још боље утврди шанац, који су чували 1 800 српских устаника. „Тако је Лаудон разделио Фрајкорце, да су ови образовали дугу *одбранбену линију од*

(1) Kallay B. Geschichte der Serben B. I. S. 129.

(1) Freiwillige Theilnahme etc. S. 280

(2) На истом месту, стр. 287.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК

5. Јануара 1896. год.

Председавао председник београдске општине г. М. Богићевић; присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић; од одборника били: г. г. Д-р Војислав М. Суботић, М. Милошиновић, Никола Бошковић, И. Козлић, Стева П. Поповић, Дим. Довијанић, Благоје Милошевић, Сава Петровић, Дамјан Стојковић, Спасоје Илић, Влад. М. Ђорђевић, П. Спасић Јарослав Безуха.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 30. децембра 1895. год. и примљен је без измена.

II

Одборник г. Никола Спасић изјавио је, да се одваја од решења одборског од 30. децембра 1895. АБр. 7700 односно закључења уговора са г. г. Линдлејем и Чокеом која се изјава на његов захтев бележи у записник.

III

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 7635, 7660|95., 1, 8, 42, 48, 62, 84, 128|96, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да је Аврам Нахман индустријалац доброг владања и доброг имовног стања; да су му непознати Спасоје Конић ђак, Војислав Урошевић портир, Марија Марковић, распуштеница, Јаблан Лазаревић, кафеџија, Исак Б. Арон трговац, Милутин Стојковић бив. шегрт, Мита Николић, Милош Марковић и Михаило Благојевић раденици терзијски, Рака Митровић надничар, Васа Маринковић кочничар трамвајски.

IV

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 126, по коме се није могла држати ужа лицитација између Николе Ђ. Николића и Илије Урошевића за набавку јечма и овса, јер је Илија Урошевић одустао од лицитације изјавив, да не може јевтиније набављати од понуђене цене од 11·30 дин. по 100 килограма. — одбор је решио,

да се набавка четрдесет и пет хиљада килограма јечма и толико исто овса за исхрану коња пожарне чете са 1896 год. уступи према прописаним погодбама Николи Ђ. Николићу по једанаест динара и двадесет пара од сто килограма било овса било јечма.

V

Општински правозаступник подноси одбору на увиђај пресуду изборног суда по парници општинској са српско-француским друштвом због несуглашице о тумачењу уговора о осветљењу Београда.

По прочитању те пресуде АБр. 262, одбор је

примио к знању ову пресуду с тим, да иста има важити као додатак уговору.

VI

Општински лекар г. Д-р Јован Јовановић Змај подноси оставку на општинску службу, због порушеног му здравља.

По прочитању те оставке АБр. 29, одбор је решио,

Уважава се оставка Д-ра Јована Јовановића Змаја на службу општинског лекара. Да се од дужности разреши 15. Јануара 1896. год. до кога дана да му се и плата изда. Исто тако да му се изда и две стотине и педесет динара, на име повишице плате за прво полгође 1895. год. коју повишицу није примао.

Да председништво општине у име одбора изда Д-ру Змају Јовану Јовановићу писмену захвалницу за његов пун преданости и пожртвовања лекарски рад у општини београдској.

VII

Пошто је оставком д-р Змаја Јована Јовановића АБр. 29 упражњено једно место општинског лекара, то је одбор решио,

да се распише стечај за једног лекара београдске општине.

VIII

Председник извештава одбор да је „Опште Носачко и Амалско Удружење у Београду“ за међусобно помагање у случају болести и смрти изабрало општину београдску за свога члана добротвора и послало општини диплому о томе.

По саслушању овога и по прочитању друштвенога акта АБр. 261, одбор је решио,

прима се к знању решење овога друштва по коме је општина београдска члан добротвор истог с тим, да се друштву изда из општинске касе а из партије за издржавање сиротиње једном за свагда две стотине динара као поклон. Да се примљена диплома чува у заседању општинском.

IX

На тражење одборника г. Николе Бошковића одбор је одлучио,

да се у првој седници изнесе одбору на решење молба опанчарског еснафа за продужење уговора о закупу општинског земљишта.

X

Одборник г. Никола Спасић замера, што извесна господа одборници не долазе редовно у седнице. Одбор је препоручио председништву,

да писмом опомене сву господу одборнике да долазе уредно у седнице.

XI

Продужен је појединачни претрес правила за општинске фондове.

По прочитању сваке тачке по особ, одбор је решио,

да уредба о пензионом фонду и пенсионисању чиновника и осталих службеника општине београдске гласи према предлогу повереништва са овим изменама:

Чланови: шести, седми, осми, девети и десети примају се без измена.

Члан једанаести да се изостави.

Члан дванаести прима се без измена, и постаје члан једанаести.

Дрине до Мораве, чиме је било спречено свако изненађење.“(1)

Ноћу између 10. и 11. септембра превезе се преко Саве корпус генерала Валдека са 10 батаљона и 14 ескадрона под заштитом 4 батерије на лађама, а уједно одпоче и грађење моста. Свега је прешло 40 батаљона и 60 ескадрона, који се настане код Остружнице и Жељезника. Зором 12. септембра крене се војска топчидерском и бањичком брду,(2) а 15. септембра Ћесаревци поседну Евгенијев шанац — у нас познат под именом *Лаудонов* — и отпочну припрему за опсаду. Под заштитом флотиле подигну па Дунаву мост на 132 лађе, и јак мостобран ради одржавања везе. Клерфајт из Баната пошље им 18. септембра још 7 батаљона и 10 ескадрона. Број Ћесареваца, који опсађиваху Београд, износио је 62 070 људи са 11 700 коња и 365 комада артилериског оружја разног калибра.(3) Поред Срба Фрајкораца, који су учествовали при опсади Београда, доведени су и многи Срби из Вишњице и В. села као путевоће; а из Баната, Бачке и Срема узето је око 20 000 Срба сељака за копање опкопа око Београда и 300 кола са запрегом, за преношење материјала, хране и других потреба.(1)

Михаљевић са својим Фрајкорцима био је и при опсади Београда — као и при прелазу Саве — у авангарди. Његова су одељења посела Гроцку, а предстраже његове допирале су чак до Колара. Он је стајао под командом генерала Ота, па са Ердедијевим хусарима 19. септембра поседне палеж; тиме ту поглавито Срби заштитили Београд с те стране.(2) Док је главна војска прелазила Саву и журила Београду дозна пуковник Липтај у Банату код Ујј-Паланке, да се сераскер приближује, с тога посла једно одељење Фрајкораца под капетаном *Марјаном* у Србију. Он прешавши у Србију при скупљању хране наиђе, између Пожаревца и Смедерева на одељење Турака, које је дошло на Мораву ради споразума; он их одмах нападне и савршено потуче. Доцније код Кличевца више Рама потуче једно одељење Турака. — Код Пореча, иза Казана на Дунаву, задржавало се 24 турских ратних шајака, којима су хтели да узнемиравају опсаду Београда. Једно одељење Ћесареваца из Баната са четири чете Фрајкораца под командом раније помињатог Брановачког(1) и са две чете „влашко-илирске“ регименте под мајором Маховцем нападну 16. септембра на ту флотилу и савршено је униште. При томе се особито одликовао Брановачки са својим Фрајкорцима.(2) Турци, разбегавши се којекуда многи у путу изгину а мало њих се дочепа Адакале и Крајине. У Поречу Ћесаревци задобију доста хране и других потреба.

Пошто је тако рећи за ноћ, са многим радницима, поправио стари Евгенијев шанац Лаудон 15. септембра отпочне озбиљно да туче Београд. Шајкаши на Дунаву такође су нападали, а једно одељење Ћесареваца од земунске стране(3) такође

(1) Kallay B. Geschichte der Serben, B. I. S. 242.
(2) Летопис М. српске, књ. 162. стр. 82.
(3) Годишњица Н. Чупића, књ. IX. стр. 93.

(1) На истом месту, стр 82.
(2) Freiwillige Theilnahme etc. S. 289.

(1) Ових је било на 1 600 људи (Сербски летопис, књ. 67 ч. IV. стр. 15).
(2) Freiwillige Theilnahme etc. S. 288—291.
(3) У том одељењу Ћесареваца било је доста и Срба; а прота М. Ненадовић о томе вели: „Кад су Немци Бео-

Из члана тринаестог сада дванаестог. да се изостави: „а у рату...“ па до краја тога члана.

Чланови четрнаести, петнаести, шеснаести и седамнаести примају се без измена и постају чланови тринаести, четрнаести, петнаести и шеснаести.

На крају члана осамнаестог сада седамнаестог да се дода: „ако пензионар живи ван Србије, да му се у корист фонда одбија по 10% (десет од сто). Ова одредба не вреди за децу, кад су без родитеља.

Чланови деветнаести, двадесети, двадесет-први, двадесет-други, двадесет-трећи, двадесет-четврти, двадесет-пети, двадесет-шести, двадесет-седми, двадесет-осми, двадесет-девети, тридесети, тридесет-први и тридесет-други примају се без измена.

Правила за завод за позајмице на залоге, која се састоје из двадесет и три члана, примају се без икаквих измена по предлогу повереништва.

Примедба. — Члан повереништва за састав ових правила био је одборник г. Стеван П. Поповић а не Стеван Д. Поповић, као што је погрешно раније објављено.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Попис становништва на дан 31. Децембра 1895. год.

Свега уписано у пописне листе:

У пописном рејону:	м.	ж.	свега
Варошком	3.698	2.005	5.703
Врачарском	4.229	3.645	7.874
Дунавском	5.164	4.160	9.324
Палилулском	6.407	5.201	11.608
Савинцу	4.632	4.206	8.838
Савском	3.981	2.842	6.823
Теразијском	3.081	2.441	5.522
Топчидерском	1.299	581	1.880
Београд	32.491*)	25.081	58.572.*)

*) У овај број нису урачунати војници сталног кадра и жандарми.

Према попису од 1890. год. било је у Београду са војском и жандармеријом свега: мушких 32 008 женских 22.450. Свега: 54·458

Вишак у 1895. год. износи: мушких 3.999, женских 2.631, Свега 6.630 и то без војске и жандармерије.

Лекари општински, што су дужни да лече сиротињу:

1. Д-р Д. Т. Николајевић са станом у Јевремовој улици 36, лечи сиротињу у кварту *дорћолском* и *палилулском*

2. Д-р Ф. Рибникар са станом у пријепољској улици 21, лечи сиротињу у кварту *врачарском*.

3. Д-р Воја Ж. Ђорђевић са станом у Краљ-Милановој улици 19, лечи сиротињу у кварту *теразијском*, *варошком* и *савамалском*.

Лекари општински за санитетско-полициски преглед и надзор, који врше и прегледе умрлих и издају посмртне листе:

1. Д-р М. Хаџи-Лазић са станом у Југовићевој улици 9, *за западни Врачар*.

2. Д-р Влада Ђорђевић са станом на углу дворске улице и Марвеног трга (кућа пок. ђенерала Анђелковића), за *источни Врачар*.

1. Д-р Самуило Попс са станом у Душановој улици 45, за кварт *варошки* и *дорћолски*.

4. Д-р Милорад Гоћевац са станом у Поп-Лукиној улици 4, за кварт *савамалски* и *теразиски*.

5. Д-р Јован Станковић са станом у Хиландарској улици 17, за *кварт палилулски*.

Школског лекара место је празно.

САОПШТЕЊЕ

Управни одбор удружења службеника београдске општине, саопштава својим члановима, да је набављено за друштвени рачун 50 ком. 2% српских лутриских обвезница и то: серија 106, 06; 338, 17; 362, 48; 556, 25; 785, 42; 43; 786, 37; 1220, 29; 1730, 16, 19, 20, 22; 2150, 17; 2308, 27. 29; 2468, 05; 2769, 39; 2769, 40; 2876, 13; 15; 3505, 39: 3810, 27; 3990, 26; 4062, 34: 4096, 46; 4188, 20; 4197, 23; 4314, 08; 4485, 45; 4716, 32, 5241, 27; 5352, 12; 5436, 10; 5436. 11; 12, 13, 14, 15, 16, 17; 5484, 02; 5502, 26; 5505, 10: 5589, 11; 6169, 14, 15, 16, 19, 20, 21, — Сем тога удружење је учасник у IX колу српске државне класне лутрије са 72 осмине, од броја 29149—29200, и од броја 25731 до 25750.

На основу својих правила чл. 5. управни одбор даје ово својим члановима на знање.

15. Јануара 1896. год.

УПРАВНИ ОДБОР

Деловођа, **Љуб. П. Ристић.** Председник, **Ђ. Ж. Нешић.**

Благајник, **Милија Јовановић.**

ПРИВРЕДА И ВИТЕШТВО

Годишњи збор српског Пољопривредног Друштва биће у недељу *28. јануара* ове године у друштвеном дому (до министарства финансија) у Београду.

Чланови свију врста овога удружења како из Београда тако и ван Београда, као и сви остали родољуби који су прожети уверењем да спас отаџбине лежи у унапређивању српске пољске привреде, треба неизоставно да дођу на овај важни збор.

Зборови овога рода треба да су у нашој отаџбини најпосећенији, пошто се пољском привредом занима 93% њезиног становништва и пошто цела наша државна зграда од пољопривреде живи.

ОБЈАВА

Општина београдска има од многих грађана својих да потражује за израђени тротоар или калдрму пред њиховим имањима. За овај дуг јемчи само имање, и општина има права према законима, да ово своје примање егзекутивним путем из имања на-

---

је нападало на Београд. Простор ове расправице не дозвољава да подробно и до ситница опишемо заузеће Београда, а било би и излишно, јер је то већ учинио лепо и врло опширно пок. К. С. Протић.(¹) Лаудон је из почетка оклевао с главним јуришем, бојећи се Абди-паше из Куприје, да га случајно при јуришу не изненади; али кад сазнаде од српских добровољаца за зло стање те турске војске, а чувши и за погибију великог везира у Влашкој, он 30. септембра предузе јуриш на српско подграђе, које запале српски Фрајкорци. На град јуриша 11 000 људи у четири колоне. Михаљевићеви Фрајкорци су као и свуда пре тога и овде били авангарда, додељени свакој од четири колоне. Са великом храброшћу Срби отпочну на свима тачкама живу борбу. Око подне заузму подграђе. О то им Лаудон посла још 8 000 људи, до мрака продру у варош, и почну се тући по улицама, па навале жестоку ватру и на сам град. После неколико дана успешног бомбардовања 7. октобра Осман-паша, командант града предаде се, и сутра дан буду потписани услови предаје. Турци добију слободан одлазак без оружја уз пратњу Дунавом и сувим до Оршаве; размену робља; слободан одлазак свих Потурчењака и Хришћана, који радије жељаху да иду с Турцима, него да остану под новим господарима. Ћесаревци задобију: 457 топова, 25 шајака, 45 различитих бродова, 6 000 центи барута, 2 500 центи олова, и многу храну. А изгубили су при нападима: 12 официра и 398 војника мртвих, и 45 официра и 1 041 војника рањеног и 74 војника несталих.(¹)

Тако је поново пао Београд и последњи пут у руке бечког ћесара после паузе од непуних 50 година, под ударцима генерала Лаудона, а нарочито уз припомоћ живих бедема, убојних бајонета наших храбрих Граничара. Један Србо, који се десио у Бечу кад је стигла вест о паду Београда прича, како је и неизречену радост учинио между Бечлијама, 36 постилиона јашили и свирали трубама, у вече цели град осветљен, народа по улицама тако је много било, да се скоро није могло ходити, но као да е један другог носио, пуцаше кроз пенцере, ракетле пушташе, викало се: Vivat Laudon, Belgrad ist unser (Живео Лаудон, Београд је наш).“(¹)

По паду Београда Ћесаревци се нису користили повољним приликама и задобиеном победом, да што дубље продру у Турску и заграбе што више земаља. На тако велику ратну операцију нико није ни мислио, место тога буду послана у унутрашњост Ср бије мања оделења. Она су до душе то овде то онде задобила извесна успеха над Турцима, али важнија и постојанија успеха не могоше постићи. У овом ратовању по Србији с малим изузетком *главну су улогу играли Срби Фрајкорци и устаници, који су се на све стране успешно тукли с Турцима.*

У јесен 1789. г. Ћесаревци су у *три* правца прошли кроз Србију. На исток

град тукли, онда је мој отац Алекса са 700 момака између Панчева и Београда, у некаквим ритовима 15 дана чувао ћесареву војску, и кад се Београд предао опет се к Ваљеву вратио“. [Мемоари, стр. 26].

[¹] Годишњица Н. Чупића, књ. IX. стр. 81—107. и 110—125.

[¹] Kallay B. Geschichte der Serben, B. I. S. 243—244. — Сербски летопис, књ. 67. ч. IV стр. 14—20. — Годишњица Н. Чупића, књ. IX стр. 123.

[¹] Сава Текелија у автобиографији. Летопис М. Српске, књ. 120. стр. 3.

плати, без обзира на сопственика имања. (§ 465. гр. пост.)

Дешава се често, да се нови сопственик имања изненади, кад општина затражи од њега да наплати калдрму или тротоар саграђен раније, него што је то имање купио, те на тај начин постају спорови.

С тога суд општине београдске објављује грађанству, да је дуг за израђену калдрму или тротоар исти такав терет за имање, као што су интабулисани дугови, дужна пореза и дуг за водовод, и да непокретно имање служи општини као закона залога за наплату њеног примања као што то имање служи држави за залогу за њено примање.

Према томе, при свакој куповини и продаји непокретног имања у Београду, уговорачи, ако не желе неприлика имати, треба да се известе код општине београдске да ли и колико дугује дотично имање општини за калдрму и тротоар па да и тај дуг узму у рачун при погодби о куповини и продаји имања, јер општина неће се обзирати на одбрану новога сопственика.

Од суда општине београдске 16. Нов. 1895. год. АБр. 7086.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0·20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

II. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

III. Пражњење помијара и пужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 4. Јануара 1896. год. до 10. Јануара 1896. год.

допутовало 406 путника — одпутовало 327 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА															
МУШКИХ	ЖЕНСКИХ	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Прис.-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Осталих Европ. Држава	Ван Европе
511	26	469	40	3	1	—	9	7	2	—	2	—	4	—	—

Занимање путника:

Земљорадници и економи	Занатлије	Трговци	Индустријалце	Предузимачи и шпекул.	Гостионичари	Интелиг. и војска	Ученици	Радници и помоћници	Пиљари и бозаџије	Надничари и слуге	Продетарјат
44	39	203	2	5	11	143	12	28	20	—	—

11. Јануара 1896. год. *Из статистичног одељења општ. вар. Београда.*

под генералом Вартенслебеном, према Адакалу, ишло је оделење банатске војске; доцније тамо оде и сам Лаудон. На запад, у шабачком округу према Дрини, надирало је оделење под генералом Чернелом и сремским Граничарима под пуковником *Давидовићем*. На југу Србије нападало је оделење под генералом Отом са Михаљевићевим Фрајкорцима. Ми ћемо понаособ пропратити рад свију трих оделења: као и њихове борбе са Турцима.

Да пођемо право за оним оделењем на исток. Одмах по паду Београда Ћесаревци позову Турке Смедеревце да се предаду. Ови поимајући свој тешки положај, као и то да се неће моћи одупрети противницима предаду се 11. октобра. Ћесаревци са Фрајкорцима и нешто своје војске одмах поседну *Смедерево*, а посада одступи са београдским Турцима. У граду задобију 14 топова и доста барута. Михаљевић у Смедереву нумести свој штаб.[1] Кад чују за предају Турци Пожаревљани напусте *Пожаревац* и повуку се брзо Ћуприји. — Кад је Лаудон јавио Јосифу II о заузећу Београда, цар га похвали и одликује нарочитим орденом, а уједно му изрази жељу, да узме Адакале а затим и Дунав до Тимока. Да би одговорио тој жељи Лаудон нареди Вартенслебену да из Баната нападне на Адакале, па се и сам упути тамо. Ну тврди град на Дунаву тешко је било заузети, а и Турци из *Фетислама* (Кладова) били су готови да им помогну. Да би то спречио Лаудон са српске стране нападне на Фетислам, после омањег отпора Турци се предаду 9. новембра и буду испраћени у Видин. Али се тврдо Адакале и даље држало, ма да га је Лаудон ревносно, али узалудно тукао. Како се зима већ у велико примицала, то Лаудон само добро опколи град, у намери да га глађу принуди на предају.

(Наставиће се)

[1] Freiwillige Theilnahme etc. S. 297.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕШЛО ПРЕКО ОПШТИНСКОГ КАНТАРА ЗА 1895. Г.

Београд. 2. Јануара 1896. год.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА. највећа дин	пр.	најмања дин.	пр
345250	Арпадика				
26588	Брашна кукурузна .				
294087	Брашна пшенична .				
729701	Вина бела (од лит.)				
810480	Волова				
1115	Воска				
6886	Вуне непране				
53	„ пране				
7848	Говеђине				
171527	Грожђа				
371524	Јабука				
238	Јагњаца				
5325	Јарића				
2,609645	Јечма				
25938	Кајмака				
14217	Кожа зечијих				
755697	Кожа јагњећих . . .				
5250	Кожа јарећих				
9768	Кожа овчијих				
10355	Коре брезове				
9014	Крава				
2,856650	Креча				
482391	Кромпира				
11848	Крупника				
114338	Крушака				
50757	Куделье				
2,231708	Кукуруза				
3687	Купуса				
18086	Лоја нетопљеног . . .				
846	Лука аршламе				
70454	Лука бела				
269490	Лука црна				
2242	Масла				
25354	Масти				
31746	Меда				
3,341349	Овса				
76169	Ораја				
333092	Пасуља				
4433	Пекмеза				
17,573216	Пшенице				
225621	Ражи				
3735	Ракије ком. (од лит.)				
49005	Ракије ком. меке „ .				
111985	Ракије шљ. љуте „ .				
1,179049	Ракије шљ. меке „ .				
1,455929	Свиња дебелих . . .				
139285	Свиња средњих . . .				
3,844240	Сена				
88040	Сира				
5772	Сир кашкаваљ				
809930	Цемента				
381766	Сламе				
3509	Сочива				
200	Сланине				
4226	Сува меса				
146169	Угљена дрвеног . . .				
5,095010	Угљена каменог . . .				
78782	Шиширке				
54107	Шљива сирових . . .				
5,423294	Шљива сувих				
24150	Земље лончарске . .				
4787	Катрана				
84484	Разна поврћа				
32298	Трешања				
2749	Вење				
3149	Маслинки				
847	Мухари семена . . .				
20487	Мекиња				
191919	Разна воћа				
640404	Ситнице разне . . .				
5598	Прасади				
360	Телади				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 21. ЈАНУАРА 1896. | БРОЈ 4.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ПРОМЕНА ИМЕНА БЕОГРАДСКИХ УЛИЦА

БРОЈ	Нова имена	КВАРТ	Стара имена
1	Авалска	Савинац	Змајева
2	Аврамова	Дорћолски	Код нове синагоге
3	Балканска	Теразиски / Савамалски	Иста и ниварска
4	Банатска	Дорћолски	Рибарска
5	Бачванска	Дорћолски	Митровичка
6	Београдска	Врачарски	Иста
7	Бирчанинова	Врачарски	Сјеничка
8	Бистричка	Палилулски	На Х. Поповића имању
9	Богојављенска	Варошки	Иста
10	Бокељска	Савинац	Око Чубуре
11	Босанска	Савамалски	Савамал. и Вознесенска
12	Браничевска	Савинац	Бихлерова
13	Бранкова	Савамалски	Господска
14	Браће Недића	Савинац	Костина
15	Варваринска	Савинац	Послужитељска
16	Вардарска	Савинац	Између Лауд. и Шумат.
17	Везир Соколовића	Дорћолски	Грочанска
18	Владетина	Палилулски	Иста
19	Влајковићева	Палилулски	Младенова
20	Видина	Палилулски	На Х. Поповића имању
21	Видинска	Палилулски	Болничка
22	Високог Стевана	Дорћолски	Поречка
23	Висока	Палилулски	Матина
24	Вишеградска	Врачарски	Иста и Суводолска
25	Вишњићева	Дорћолски	Бркина
26	Војводе Добрњца	Палилулски	Мирићевска
27	Војводе Миленка	Врачарски	Мостарска и Чардакл.
28	Војвођанска	Савинац	Мокролуш. пут
29	Вук-Караџићева	Варошки	Иста
30	Главашева	Палилулски	Изворска
31	Господар Јевремова	Дорћолски	Јевремова
32	Господар Јованова	Дорћолски	Горња Јованова
33	Граничарска	Савинац	До Лауданове
34	Грачаничка	Варошки	Спасовска
35	Граховска	Савинац	I-ва изм. Лауд. и Шум.
36	Гробљанска	Палилулски	Иста
37	Гружанска	Савинац	Кумовска
38	Гундулићева	Палилулски	Поштанска
39	Далматинска	Палилулски	Лесковачка
40	Даничићева	Савинац	Иста
41	Дворска	Теразијски	Иста
42	Девојачка	Теразијски	Иста
43	Делиградска	Врачарски	Писарска
44	Делиска	Варошки	Иста
45	Деспот-Ђурђева	Дорћолски	Македонска
46	Дечанска	Теразиски / Палилулски	Два јаблана
47	Добрачина	Дорћолски	Иста
48	Добрињска	Теразиски	Руднич. и део Надеж.
49	Доситијева	Дорћолски	Иста
50	Драгачевска	Савинац	Стражарска
51	Драчка	Дорћолски	Банатска
52	Дринска	Врачарски	Лепи изглед
53	Дринчићева	Палилулски	Вишњичка
54	Дубљанска	Савинац	Рајкова и нижа Дојчин.
55	Дубровачка	Варошки / Дорћолски	Иста, Которска и Дунав.
56	Дунавска	Дорћолски	Последња до Дунава
57	Дурмиторска	Врачарски	Борова и Цветна
58	Ђушина	Палилулски	Ђукина
59	Жичка	Савинац	Возаровића крст
60	Жељезничка	Савамалски	Насип преко Венеције
61	Задарска	Варошки	Златарска
62	Захумска	Савинац	Иза каф. Сибирије
63	Зворничка	Савинац	Барска
64	Зелени Венац	Теразиски / Савамалски	Исти
65	Зетска	Палилулски	Иста
66	Златиборска	Савинац	Петровачка
67	Змаја од Ноћаја	Дорћолски	Ноћајска
68	Зорина	Савинац	Иста
69	Ивањбегова	Варошки	Јеленска
70	Иванковачка	Палилулски	Дуванџиска
71	Израиљева	Дорћолски	Крушедолска
72	Јаворска	Савамалски	Иста
73	Јакшићева	Варошки	Лепеничка
74	Јасеничка	Палилулски	Спрам Мајор Илићеве
75	Јеврејска	Дорћолски	Иста
76	Југбогданова	Савамалски	Једренска
77	Југовића	Дорћолски	Иста
78	Каменичка	Савамалски	Иста
79	Катићева	Врачарски	Мајурска „поред Роша“
80	Кичевска	Савинац	Пут два гроба
81	Кнегиње Љубице	Дорћолски	Љубичина
82	Кнез Данилова	Палилулски	Тежачка
83	Кнез Лазарева	Варошки	Иста
84	Кнез Милетина	Палилулски	Милетина
85	Кнез Милошева	Врачарски	Иста и Обренова
86	Кнез Михајлова	Варошки	Иста
87	Кнез Михајлов венац	Савамалски / Варошки / Дорћолски	Дуж градског поља
88	Коларчева	Теразиски	Цариградска
89	Кнежев Споменик	Теразиски / Варошки	Позоришни трг
90	Книћанинова	Дорћолски	Малорудничка
91	Кондина	Палилулски	Иста
92	Космајска	Теразијски	Иста
93	Косанчићев Венац	Варошки / Савамалски	Иста
94	Косовска	Теразиски / Палилулски	Иста
95	Косачина	Дорћолски	Иста и део бив. Јакш.
96	Которска	Савинац	Лукина
97	Копаоничка	Савинац	Позади Гружанска
98	Кочина	Савинац	Викторова
99	Крагујевачка	Савинац	Од воденице Стефанов.
100	Крајинска	Савинац	7 кућа
101	Краљ Александрова	Теразиски / Палилулски / Врачарски	Маркова и фишегџиска
102	Краљ Миланова	Теразиски / Врачарски	Иста и Крагујевачка
103	Краљ Милутинова	Врачарски	Милутинова и Орловића
104	Краљев Трг	Дорћолски / Варошки	Велика пијаца
105	Краљевића Марка	Савамалски	Иста и Сереска
106	Краљице Наталије	Теразиски	Абаџиска и Министар.
107	Крунска	Теразиски / Врачарски	Иста и део Надеждине
108	Крушедолска	Савинац	Чобан. до Смедер. друма
109	Кумановска	Савинац	Шуменковићева
110	Курсулина	Савинац	Херцеговачка
111	Лауданова	Савинац	Дојчинова
112	Личанска	Савамалски	Кожарска
113	Ловћенска	Савамалски	Пренеличка
114	Ломина	Теразиски / Савамалски	Иста
115	Љубићска	Дорћолски	Војничка

БРОЈ	Нова имена	КВАРТ	Стара имена
116	Мајор Илићева	Палилулски	Узмеђу шпољске
117	Мајор Мишина	Варошки	Малајничка
118	Македонска	Теразиски / Палилулски	Кастриотова
119	Макензијева	Савинац	Орашка
120	Мирочка	Палилулски	Новопросеч. између Ратарске и Светогорске
121	Малајничка	Савинац	Ташкова
122	Мишарска	Врачарски	Љубовиска
123	Мачванска	Савинац	Мисирска
124	Милешевска	Савинац	до Нове Балканке
125	Млатишумина	Савинац	Цакићева
126	Мојсијева	Дорћолски	Код старе синагоге
127	Молерова	Савинац	Пољска
128	Моравска	Савамалски	Од Пар. Хана до каф. цар.
129	Московска	Савинац	II-га попречна од Чубуре
130	Мостарска	Савамалски	Херцеговачка
131	Мутапова	Савинац	Два Златна Кључа
132	Небојшина	Савинац	Стара Споменичка
133	Невесињска	Савинац	Стара Чупићева
134	Немањина	Савамалски / Врачарски	Споменичка
135	Никољски Трг	Савамалски	Житни трг
136	Нишка	Савинац	Светосавски Крст
137	Новопазарска	Савинац	Ајдук Вељкова
138	Његушева	Врачарски	Пријепољска
139	Обилићев Венац	Варошки / Теразиски	Иста
140	Орловска	Савинац	Циганско насеље
141	Охридска	Савинац	Тајсићева
142	Павина	Савинац	До Логоришта
143	Пајсијева	Теразиски	Лекарска
144	Панчићева	Дорћолски	Пећанска
145	Позоришна	Палилулски / Дорћолски	Глумачка
146	Поп Лукина	Савамалски	Иста
147	Поцерац Милоша	Врачарски	Голубарска и Жетеочка
148	Поцерска	Савинац	Кечкићева
149	Подгоричка	Савинац	Новоназименована
150	Призренска	Теразиски	Иста
151	Приморска	Палилулски	На Х. Поповића имању
152	Принца Евђенија	Дорћолски	Давидова
153	Приштинска	Савинац	Нова Балканска
154	Проте Матеје	Савинац	Бунарска и Мајурска
155	Рајићева	Варошки	Совљачка и Тројичка
156	Расинска	Савинац	Око каф. Сибирије
157	Ратарска	Палилулски	Иста
158	Ресјина	Теразиски	Сибиничка
159	Ресавска	Врачарски	Иста и Фрушкогорска
160	Рисањска	Савамалски	Кнег. Љубице чесма
161	Рудничка	Савинац	Новоназименована
162	Савска	Савамалски	Иста, Мајдан. и Д. Бог.
163	Сарајевска	Врачарски	Жељезничка
164	Светогорска	Палилулски	Иста и Д. Бела Голуба
165	Светокраљска	Савинац	Чобанска
166	Св. Марка трг.	Палилулски	Иста
167	Светог Саве	Савинац	Авалска
168	Сибињанин Јанка	Дорћолски	Новопросеч. између кућа Мијајла Павловића
169	Симина	Дорћолски	Иста
170	Синђелићева	Савинац	Иста
171	Скадарска	Палилулски	Иста
172	Скендербегова	Дорћолски	Прилипска
173	Скопљанска	Палилулски	Иста
174	Смиљанићева	Савинац	Симићева
175	Соколска	Савинац	У продуж. Новопазарске
176	Солунска	Дорћолски	Иста
177	Сребрничка	Варошки / Савамалски	Иста и Скакавичка
178	Средачка	Савинац	До Кафане Рајића
179	Сремска	Теразиски	Телеграфска
180	Станична	Савамалски	Озренска
181	Старине Новака	Палилулски	Новакова
182	Стишка	Савинац	Поред Трамв. штала
183	Страх. Бана	Дорћолски	Доња Јованова
184	Студеничка	Врачарски	Сарајевска и Урошева
185	Таковска	Палилулски	Тимочка и Цигљарска
186	Топличин Венац	Варошки / Савамалски / Теразиски	Иста
187	Травничка	Савамалски	Босанска
188	Трговачка	Варошки	Из Кнез Мих. у Кнез Лаз.
189	Триска	Савинац	Каленића гувно
190	Тр јанска	Дорћолски	Иста
191	Узунмиркова	Варошки	Иста
192	Фрушкогорска	Савамалски	Висока
193	Хајдук Вељков венац	Савамалски	Топц. трг
194	Хаџи Ђерина	Савинац	Св. Саве
195	Хаџи Мелентијева	Савинац	Розелтова
196	Хаџи Рувимова	Савинац	Поред Трамв. штала
197	Херцеговачка	Савамалски	Европска
198	Хиландарска	Палилулски	Иста
199	Цар Душанова	Палилулски / Дорћолски	Иста и Видинска
200	Цар Урошева	Варошки / Дорћолски	Соколе., Ибарс. и Немањ.
201	Царинско пристаниште	Савамалски	Савско Стовариште
202	Царице Милице	Теразиски / Савамалски	Поцерска
203	Цветни трг	Врачарски	Иста
204	Цетињска	Палилулски	Иста
205	Цинцар Јанкова	Дорћолски	Коса
206	Црногорска	Савамалски	Лимска
207	Чарапићева	Варошки	Васина
208	Чика Љубина	Варошки	Миланова
209	Чубрина	Варошки	Нова Јеленска
210	Чубурска	Савинац	Иста
211	Шајкашка	Палилулски	Зидарска
212	Шумадиска	Савинац	Крагујев. Друм.
213	Шуматовачка	Савинац	Алекс. и Најн. Дојчинова

Напомена. Оваку промену имена београдских улица предлагала је нарочита од одбора одређена комисија, што је одбор и усвојио с тим да се при извршењу ове промене учине поправке, које би се као потребне показале.

За обележај ових имена као и за бројеве кућа израђује „Друштво за подизање српске индустрије“ таблице од печене земље, које ће бити плаво емаљисане са белим писменима и бројевима.

Кад буду нова имена потпуно утврђена, таблице и бројеви прикивани, издаће оштина књигу, у којој ће бити објашњено, како се која улица зове, одакле почиње и где се свршава.

У тој ће књизи, поред овога, бити описане све знаменитости београдске, све знатније радње, хотели, и т. д. тако, да иста служи странцима као путевођа.

Свака евентуална измена у горњим именима објавиће се у овоме листу.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ

од 1459—1814. год

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом оишт. Београдске).

(НАСТАВАК)

Док се ово догађало српски Фрајкорци под мајором *Брановачким* пређу Дунав више Оршаве да протерају Мустафа-пашу који је у том пределу заповедао. Овај дознавши за то раније побегне. За тим се упути једно оделење Фрајкораца па га стиже код места *Коиушнице* (Kopusicza) и ту га 15. октобра савршено потуче, па и сам паша погибе. Брановачки прокрстари целу околину па пређе *Тимок* и допре са својим Фрајкорцима на четири часа пред Видин, и тиме *очисти целу тимочку крајину*. Кладово и Неготин били су у рукама Ћесареваца.(1) Видински паша Кара-Мустафа желећи да помогне Адакалу и поврати Фетислам крене се око половине децембра из Видина са више војске против Ћесареваца. Он у почетку код Неготина и *Буковца* потисне Ћесаревце, допре до Брзе Паланке и спали је а нека оделења избију око Сипа; Турке је успешно задржавао мајор Брановачки са својим Фрајкорцима. У то се прикупе Ћесаревци под Липтајем, разбију 2 000 Турака на Сипу. Брзу Паланку нађу празну. Они се затим натуре за Турцима, стигну их код Сумариновца близу Неготина, па их потуку. У овом ратовању нарочито су се одликовали Срби Фрајкорци, под мајором Ракићевићем, и мађарски хусари; они у више омањих сукоба потисну Турке и и претерају их преко Тимока, па им и мост покваре. Кад се чуло за ово продирање видинског паше, Срби Фрајкорци крену се из Пожаревца под капетаном Миленковићем па преко Горњака — где им се приближи још неки добровољачки капетан са стотину људи — и Жагубице — нападну Турке с бока. Овај покушај видинских Турака стао их је на 500 мртвих и преко 20 заробљених људи(1) Тиме су завршена ратовања у овој (1789.) години на *источној* страни Србије; а уједно осујећена намера Турака да помогну Адакалу и поврате Фетислам. А сад да видимо какве су успехе постигли Чернел и Давидовић у западном делу Србије према Дрини.

Раније смо видели, како су српски устаници заузели Ваљево и утврдили се на Кличевцу. Генерал Чернел који је био у округу шабачком и наслањао се на Ваљево, доби наредбу да продире к Дрини. Напад је био управљен на *Лешницу*, где се скупило на 5 000 босанских Турака под командом зворничког паше и више босанских капетана. Лаудон му посла артилерије и превозна материјала са два батаљона Срба Граничара под пуковником *Давидом Давидовићем*(2) и придода им већи део добровољаца из Шапца. Кад се Давидовић 22. октобра појави пред Лешницом нађе је празну, јер се Турци беху повукли к *Ли-*

[1] На истом месту, стр. 300—301 и 303. — Kalay B. Geschichte der Serben. B. I. S. 252—253

(1) Kallay B. Geschichte der Serben, B. I. S. 255—256. — Freiwillige Theilnahme etc. S. 313—318 — Годишњица Н. Чупића, књ. IX. стр, 130—131.

(2) Опширан животопис Давидовићев види у Сербском летопису књ. 58. (1844) ч. III. стр. 93—109.

СТЕЧАЈ

Оставком г. Др Јована Јовановића Змаја упражњено је једно место општинског лекара.

Ради попуњења истог расписује се овим стечај.

Пријаве са потребним исправама примаће се у суду општине београдске до 15. фебруара о. г. закључно.

Од суда општине београдске 20. Јануара 1896. г. АБр. 408.

РАСПОРЕД ПОЛУГОДИШЊИХ ИСПИТА
у основним школама за Дунавски крај

28. јануара пре подне: у Приправном разреду муш. и жен. Школе, I раз. I одељ. мушке и I р. II одељ. женске школе.

28. јан. по подне: II р. II одељ. женске школе, I р. II одељ. мушке школе и I р. I одељење женске школе.

29. јан. пре подне: II р. II одељ. мушке, III р. I одељ. мушке и III и IV р. II одељење шенске школе.

29. јан. по подне: II р. I одељ. женске, III р. I одељ. женске и IV р. II одељ. мушке школе.

31. јан. пре подне: V раз. мушке, IV р. I одељ. женске и IV раз. I одељ. мушке школе.

31. јануара по подне: III р. II одељ. мушке и II р. I одељ. мушке школе.

ОБЈАВА

Управа водовода београдског, на дан дванаестог фебруара ове године, држаће у својој канцеларији јавну лицитацију за за пренос угља и осталих својих потреба, од Београда до Прибирнице и мале Црпке и од Београда до Белих вода.

Пренос овај важиће до краја ове године, од дана одобрења лицитације, а уступиће се ономе, који понуди најнижу цену за пренос предмета по тежини од једне хиљаде килограма.

На име кауције положиће сваки лицитант по пет стотина дин. у готовом новцу или у вредећим хартијама за исту суму, која ће сума остати на име кауције за онога, коме се овај пренос уступио буде.

Из канцеларије Управе водовода београдског, ВБр. 257. 20. јануара 1896. г.

ОБЈАВА

Управни одбор удружења службеника београдске општине за штедњу, извештава све службенике београдске општине, да је се до данас уписало за чланове овог удружења 163 лица са 352 удела.

Ко би још од службеника београдске општине хтео се уписати у ово удружење нека се обрати благајнику друштвеном г. Милији Јовановићу, где ће се уписати и положити уплату. На овај начин вршиће се упис још само до 30. Јануара ове године, а ко се после тога рока пријави, мора се писменом молбом на управни одбор обраћати.

5. Јануара 1896. год.
Београд.

УПРАВНИ ОДБОР

Деловођа, **Љуб. П. Ристић.** Председник, **Ђ. Ж. Нешић.**

Благајник, **Милија Јовановић.**

НАРЕДБА

Доказано је, да је бобичаво свињско месо, употребљено за храну људску, један од најглавнијих проузроковача побољевању од пантљичаре и других болести.

Да би се спречила продаја бобичавог свињског меса за људску храну, — а на основу расписа господина министра унутрашњих дела од 17. Септембра 1892. године С№ 6722, наредбе управе града Београда од 20. септем. 1892. год. ЛБр. 1334. и тачке 6. члана 34. закона о општинама, — Суд општине београдске

Наређује:

1., Да све свиње, које се догоне у Београд ради продаје или се транспортирају из Београда, дужан је прегледати општински марвени лекар.

Овај преглед вршиће се на марвеном тргу сваког дана од 9 до 11 часова пре подне; а на железничкој станици и у приватним оборима вршиће се преглед, пошто се сопственик свињских брава предходно пријави за то општинском суду — кланичном одеску. —

Прасад — сисанчад, не подлеже прегледу лекарском односно бобица.

Преглед свиња вршиће, у рејону вароши Београда, искључиво општински марвени лекар, а свако друго ненадлежно лице, које се ухвати да врши преглед свиња, биће кажњено најстрожије по закону.

2., Сваки брав, који буде нађен да је бобичав, одузеће се од сопственика; на општинској кланици у присуству марвеног лекара заклати, месо, језик и срце од њега уништити а сланина и сало предаће се сопственику да истопи маст или прода сапуџији за кување сапуна.

3., Општински марвени лекар, чим на станици, марвеноме тргу и оборима нађе бобичавог брава, — известиће о томе најближу полицијску власт, која ће одузети брава од сопственика и спровести на кланицу, где ће се са истим поступити у смислу наређења тачке 2-ге.

4., Тачно вршење ове наредбе ставаљ се у дужност општинском марвеном лекару госп. Димитрију К. Кнежевићу.

Од суда општине града Београда 20. Децембра 1895. године АБр. 7580.

ници, он пође за њима у потеру, ну прешавши Јадар наиђе на шумовит предео, а пред њиме на чистини појави се велики број Турака, који га нападну. Овим лешничким Турцима дошли су у помоћ и они из Лознице. Борба је била жестока. Давидовић би с почетка потиснут, ну ипак с великим напором надбије Турке. Разбијени Турци оставе не само Липницу већ и Лозницу, па журно пређу преко Дрине, где их се много подави. У Лозници се Давидовић 24. октобра састане са генералом Чернелом. У заузетим местима задобију доста хране. Овом победом, у којој су се Срби нарочито одликовали, би од Турака очишћен сав предео међу Шапцем, Ваљевом, Крупњем и Лозницом све до Дрине, као и сав Јадар и Рађевина.(1)

При ратовању Кесареваца у овом — западном — делу Србије, Срби урођеници били су им од големе користи, јер они не само што су им се као добровољци четама придружавали, већ су својевољно давали: запрегу за транспорт, разне животне намирнице, а помагали су им и као прости радници.(1) Главна добит од ових освојења та је, што су Кесаревци могли врло лако да спрече испаде босанских Турака. — Из Лознице Кесаревци се упуте на *Зворник*, али кад увидеше да га не могу узети без великих топова окрену се на *Соко* и 30. октобра одпочну га нападати. Давидовић са својим добровољцима Србима жустро нападаше на Соко, али не постиже успеха. Једино што запали и поруши варош, а неприступном граду немогаде ништа да учини. Соколским Турцима којих није било више од 200 дођу у помоћ из Сребрнице 400 Турака. Давидовић се нађе у незгодном положају, јер после упорне борбе са овом помоћном војском мораде се 9. новембра да повуче у Лозницу. Ту се задржа до 25. новембра, па одатле оде у Срем на зимовање.(2) За тамошње Србе — који су имали само 1 500 неизвежбаних ратника — наста тешко стање после Давидовићева одласка, јер беху заваћена с Турцима а остављени без икакве заштите. То жалосно стање види се из оних молба(1) Рађевинаца, Јадрана и „шабачког диштрикта“, у којима узалудно приклињу ма и за најмању потпору од стране Кесареваца и тамошњих Срба. Па и остале Србе у Србији није очекивала боља судба, и они су на брзо били остављени од Кесареваца. Како у Србији — сем Београда и Смедерева — нема каквог важнијег места, које би се могло држати, то се сва војска из неутврђене и опустеле земље повуче у та два места, пошто се чуло да је у овој намишљено да се у Србији Кесаревци самоодбранбено држе. Услед тога повукла се сва војска из Лознице, Лешнице и осталих места округа шабачког сем Шапца.(2) Још нам остаје да изложимо најважнији део ратовања у Србији крајем 1789. године — продирање моравском долином под Михаљевићем.

Напред смо поменули, како се Абдипаша са 30 000 људи кренуо од Ниша Београду у помоћ, па преко Ћуприје дошао до Јагодине. Против ове турске војске стајала су одељења фрајкораца под

---

[1] Freiwillige Theilnahme etc. S. 299—301.

[1] Гласник срп. уч. друштва, књ. XX. стр. 41.
[2] Kalay B. Geschichte der Serben, B. I. S. 248.

(1) Види те молбе у Гласнику срп. уч. друштва, књ. XX. почев од стр. 35. па даље.
(2) Freiwillige Theilnahme etc. S. 237.

ТРАЖИ СЕ

једна већа засебна кућа или две омање у близини једна до друге

Грађевинско Оделење општине града Београда потребује од 1. маја идуће год. једну кућу под киријy, која има 14 видних оделења употребљивих за канцеларије.

Ова кућа треба да је по могућству у варошком кварту и у близини зграде општинског суда.

Исто тако могу се узети и две засебне куће у близини једна до друге, а у варошком кварту или у близини општ. суда, ако имају означени број просторија.

Пријаве треба поднети заједно са ценом и условима Управи грађевинског оделења општине града Београда најдаље до конца месеца јануара идуће год.

ГБр. 2251. Из канцеларије Управе грађевинског оделења општине града Београда. 11. децембра 1895. год. у Београду.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0·20 д.
б) За незидан шпархерд	0·20 д.
в) За узидан	0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици	0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата	0·20 д.
ђ) За чишћење простог димњака	0·10 д
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима	0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи	0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0·75 д.

II. Гробарина:

а) Гроб за децу	7·— д.
б) Гроб за одрасле	12·— д.
в) Мала гробница	555·52 д.
г) Велика гробница III реда	998·93 д.
д) Велика гробница II реда	1099·93 д.
е) Велика гробница I реда	1684·57 д.

III. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра	7·00 д.
б) Од акова	0·35 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ

од 1. до 1-. Јануара 1895. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин	пр.	ЦЕНА најмања дин.	пр.
1007	Арпацика	22		20	
189	Брашна кукурузна	13			
60750	Брашна пшенична			12	
633	Вина бела (од лит.)		70		50
34031	Вина црна (од лит.)		70		50
1430	Волова	45		40	
40	Вуне непране	140		130	
3283	Јабука	25		20	
15119	Јечма	10		9	
846	Кајмака	110		105	
24705	Кожа јагњећих				
1040	Кожа овчијих				
400	Коре брезове	11		10	
199411	Креча	3	60	3	20
7792	Кромпира	9		8	
1397	Кудеље	70		50	
90246	Кукуруза	8		7	50
351	Купуса	10		9	
43	Лука бела	30		25	
1196	Лука црна	14		13	
1214	Масти	110		105	
120,100	Овса	10		9	50
633	Орања	32		28	
12550	Пасуља	30		26	
546396	Пшенице	11	50	11	40
3072	Ражи	9		8	50
7656	Ракије ком. меке „)		45		40
3876	Ракије шљ. љуте „		90		80
104,152	Ракије шљ. меке „		40		30
49465	Свиња дебелих	75		70	
7031	Свиња средњих	60		55	
169,450	Сена	5		4	
1238	Сира	75		70	
28130	Сламе	3		2	
159	Прћуте	300		250	
4995	Угљена дрвеног	7		6	
110,000	Угљена каменог	3		2	50
301	Шипарке	12		11	
185,171	Шљива сувих	30		28	
10478	Ситнице разне				
3391	Разна воћа				

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 11. Јануара 1896. год. до 17. Јануара 1896. год.

допутовало 426 путника — одпутовало 434 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА мушких	ПОЛА женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Осталих Европ. Држава	Ван Европе
407	19	358	42	3	—	—	6	7	1	—	1	2	1	5	—

Занимање путника:

Земљораднике и економи	Занатлије	Трговци	Индустријалци	Професионисти и шпекул.	Гостионичари	Интелигентни и војска	Ученици	Радници и помоћници	Пилари и бозаџије	Надничари и слуге	Пролетаријат
49	31	190	4	4	8	63	10	22	1	22	—

18. Јануара 1896. год.

Из статистичког оделења општ. вар. Београда.

Михаљевићем. По паду Београда Михаљевић разгласи преко својих људи, да ће сва ћесарска војска ударити на Ћуприју. Чувши за ово Абди-паша и опазивши чете фрајкорске и устаничке где му се приближују, напусти Баточину и Јагодину, па уништив мост на Морави брзо се повуче из Ћуприје к Нишу, оставивши 14 топова и много хране. Срби добровољци са нешто Ћесареваца похите из стана код Смедерева у потеру за Турцима, па задобију многу ратну спрему, силну храну и три пашина туга, које су они, у великој журби при одступању, оставили непријатељима. Срби фрајкорци под капетаном Стојковићем и даље су гонили Турке па поседну: *Параћин*, *Јовановац* (Шупељак), *Ражањ*, па допру до Алексинца, на шест часова далеко од Ниша.(¹) Михаљевић сад премести свој штаб из Смедерева у Јагодину и почне искупљати нове масе фрајкораца; подиже магазине, и уреди све што је потребно за издржавање војске.

(¹) На истом месту, стр. 301—302.

Због овог срећног напредовања фрајкораца Михаљевић би наименован за пуковника. Па и генерал Ото, командант оделења што је продирало на југу Србије 2. новембра дође у Јагодину.

На 600 Турака под Ерци-Мехмед-агом утврдили су се у *Краљеву* (Карановац), одакле су често излетали и допирали чак до Крагујевца и тиме задавали страх Србима. Михаљевић да би се опростио тога, као и да би спречио ужичке и ново-пазарске Турке, да га не изненаде са свима из Краљева, одлучи да заузме то место. Оставивши посаду у Јагодини и Ћуприји крене се 17. новембра са 10 чета фрајкораца пешака и једним ескадроном коњаника, и са два ескадрона хусара и неколико топова против Краљева. У авангарди био је капетан Симић с коњицом, а за њиме главна војска. Пређу Табориште, Крагујевац, Чаетину, Котленик и 19. новембра стигну у Витковинцу. Изаслане патроле под капетаном Новаковићем јаве, да се Турци спремају да беже. Михаљевић 20. новембра пређе Мораву и упути се на Краљево. Два оделења фрајкораца упути он према Крушевцу и Ужици, да на сваки случај спече помоћ краљевачким Турцима са тих страна. Заузевши згодне положаје Михаљевић отпочне тући топовима Турке, у њиховом земљаном утврђењу; они на то оставе Краљево и повуку се преко Ибра на једну равницу подаље од Краљева. За њима се упути Капетан Милорадовић, па их са капетаном Симићем нагна да беже Новом-Пазару; капетан Стеван Ненадовић гонио их је још и даље са својих 120 фрајкораца. У Краљево уђе Михаљевић 21. новембра, где нађе три топа и доста хране. Ту онда дођу многи кметови из околине и обећају му 2.000 момака за чување Краљева од Турака. Михаљевић 22. новембра остави Краљево Србима и капетану Симићу, а сам се врати са фрајкорцима у Јагодину.(¹)

Наставиће се

(¹) На истом месту, стр. 304—307.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 28. ЈАНУАРА 1896. | БРОЈ 5.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
11. Јануара 1896. год.

Председавао председник београдске општине г. Михаило М. Богићевић; присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић; од одборника били: г.г. Сергије Станковић, И. Козлић, Сава М. Цевајровић, Спасоје Илић, Дамњан Стојковић, Ђорђе Димитријевић, Јосиф С. Јовановић, Д-р. Н. Х. Николић, Стеван П Поповић, Никола Бошковић, Михајло Михајловић, Н. Антоновић, Дим Довијанић, Дим. Милојевић, М. Милашиновић, Јарослав Безуха, Светозар Н. Швабић, Ј. М. Алкалај, Д-р Војислав М. Суботић, Љуб. Марковић, Влад. М. Ђорђевић, Мил. Ж. Маринковић, М. Штрбић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 5. јануара 1896. год. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 222, 230 и 231, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су му непознати Коста Трифуновић — Крклја, скитница и коцкар, Љубомир Недељковић слуга, Ђорђе Матејић скитница и Живојин Јанковић бив. шегрт.

III

Председник износи одбору на мишљење молбе, којима се траже уверења о сиротном стању и породичном односу.

По прочитању тих молба АБр. 379, 221, одбор је изјавио мишљење,

да се молиоцима Димитрију и Жарку Карабиберовићу може дати тражено уверење; да се Милки жени пок. Милана Јовановића бив. таљигаша не може дати тражено уверење.

IV

По прочитању молбе Богоја Грујића месара овд. којом тражи, да се ослободи дужности присутничке, одбор је решио,

да суд општински ослободи молиоца дужности присутничке и на његово место друго лице одреди.

V

Председник подноси одбору извештај на интерпелацију одборника г. Николе Бошковића учињену у седници одборској од 14. децембра 1895. АБр. 7696 односно неиздатог дућана у општинској згради.

Одбор је примио к знању,

овај извештај с напоменом, да Алекса Матић нема никаквог имања на своје име, већ да је све његове жене.

VI

Председник износи одбору на решење захтев управе казненог завода у Београду, да се решење одборско од 16. Августа 1894. год АБр. 4753 односно наплаћивања утрошене воде из новог водовода од војених надлештава и завода, — распростре и на казнени завод и да се према томе не наплати од казненог завода ништа за утрошену воду у 1894. год. а у 1895. и осталим да се наплаћује по двадесет и пет пара дин. од кубног метра утрошене воде.

По прочитању тога захтева АБр. 3224/95 и извештаја водовода АБр. 3242/95, одбор је решио,

да се за утрошену воду из новог београдског водовода у 189-четвртој години не наплати ништа од управе београдског казненог завода. За утрошену воду у 189-петој и осталим годинама да се од тог завода наплаћује по двадесет и пет пара од кубног метра.

VII

Председник извештава одбор, да је у 1892. год. предузимач Јован Шелинг израдио калдрму у Душановој улици, да му је тај посао исплаћен,

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ
СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ
од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(НАСТАВАК)

Једном покушају Турци доцније да заузму Краљево, али их капетан Симић одбије помоћу Срба, које је он ту као посаду уредио.

По заузећу Краљева још су остали крушевачки Турци под командом Шехер-паше, њих је било на 1 200 људи. Раније смо напоменули како су видински Турци при крају 1789. г. нападали на Тимочку крајину и имали неке успехе. Да то освети Михаљевић се реши да растера крушевачке Турке и да заузме Крушевац. С тога се крену из Јагодине 22. декембра са 8 чета Фрајкораца, 2 ескадрона коњице и четири топа, па преко *Рашевице* и Бошњана упути се Крушевцу. Код Шапца ноћу у очи 24. декембра пређе Мораву, а на левој страни исте остави потпоручника Прибишевића, да за сваки случај потпомогне овај поход, а сам се упути Крушевцу. Из Ћуприје послао је раније једно одељење у *Сталаћ* да мотри на нишевачке Турке. Из Шапца пак послао је једно одељење да пази да Крушевцу не дође помоћ од Прокупља. Приближавајући се Крушевцу кроз шумовите пределе Михаљевић је у напред изаслао капетана Симоновића. У то га стигну и оно одељење од Сталаћа. На авангарду под Симићем испадну крушевачки Турци, па је сузбију и погоне, ну у томе ударе на главну војску под Михаљевићем. Ту их Срби дочекају ватром из топова и пушака тако јако, да се ови морадоше повратити натраг у утврђену Паланку. Сад Михаљевић оспе јаку ватру на Турке у утврђеном Крушевцу, па пошто их збуни, нареди јуриш и заузме градић. Турци се разбегну на све стране, где их Срби у потери многе побију, само они што су одступали Прокупљу прођу о мање штете. Уз свирање војене музике Михаљевић уђе у Крушевац, позове околне кметове па их по служби божјој опомену, да се покоравају ћесару и да поправе цркву Лазареву, коју су пре тога Турци за шталу употребљавали. Том је приликом задужбина српског кнеза Лазара после толико година на ново пропевала у некадањој престоници његовој а глас који је отуда одјекивао наговештавао је Србима боље дане будућности. За команданта Крушевца остави капетана Геца са одељењем Фрајкораца. Већ сутра дан 25. декембра Михаљевић се врати у Јагодину. При повратку он посла капетана Симоновића са једним одељењем Фрајкораца те растера Турке који су се налазили код манастира Студенице. Срби Крушевљани поседну путеве од Алексинца и Прокупља те се обезбеде од Турака.(1) И тако је на крају 1789. године у рукама Ћесареваца био цео београдски пашалук: на истоку до Тимока, на западу до Дрине и на југу долином Мораве до близу Алексинца, везујући преко Крушевца и Краљева са освојењима на запад до Дрине. Ну да оставимо бојно поље и ратне оргије, па да бацимо један летимичан поглед на

(1) На истом месту, стр. 323—327.

али да му није плаћен вишак радова земљаних које је приликом калдрмисања извршио. Да је тај вишак земљаних радова заиста извршен види се из извештаја повереништва ГБр. 44|95 које је повереништво сва акта о овом калдрмисању као и планове и профиле прегледало и на лицу места премер извршило; да тај вишак радова према томе извештају износи 1380 дин.

По саслушању овога и по прочитању извештаја ГБр. 44 одбор је решио,

да се предузимачу Јовану Шелингу према овом извештају исплати хиљаду три стотине осамдесет динара из партије за грађење калдрме за вишак радова земљаних у Видинској улици извршен приликом грађења калдрме у Душановој улици.

VIII,

Председник износи одбору на одобрење предлог грађевинског одељења, да се златарска улица регулише према одобреном регулационом плану, пошто има грађана у тој улици, што желе, да подижу нове грађевине.

По прочитању тих акта ГБр. 2030|95, одбор је решио,

да суд општински позове сопственике имања у тој улици и да их саслуша и споразуме се с њима на који би се начин најповољније и најбрже могла извршити регулација златарске улице према одобреном регулационом плану, па да о томе поднесе одбору извештај.

IX.,

Председник надзорне комисије за осветљење и трамвај извештава одбор, да је држана четири пута лицитација за инсталацију електричног осветљења у згради општинској и да је на свима тим лицитацијама само један и исти лицитант долазио; да је тај лицитант, Софронијe Јовановић оставио најнижу цену од 3000 дин., да је он — г. Ђока Станојевић направио предрачун за ову инсталацију да се изврши у режији општинској са несрављено бољим материјалом а да општину не кошта више од 3000 дин., колико је лицитант Софронијe тражио, па предлаже, да се одобри, да се та инсталација по његовом предрачуну у режији изврши.

По саслушању овога одбор је после поименичног гласања са 15 гласова против 5 (4 нису гласали) решио,

да се инсталација електричног осветљења у згради општинског суда изврши у режији општинској, Предрачун за ово и материјал да са г. Ђорђем М. Станојевићем израде и изаберу одборници г. г. М. Миланиновић, И. Козлић и М. Михајловић, и да поднесу одбору на увиђај. Надзор над извршењем поверава се г. Ђ. М. Станојевићу.

X.

Председник извештава одбор, да су акционари срп. француског друштва у Паризу примили протест одбора општинског и да су по томе протесту донели одлуку, који је достављен општини преко управе Срп. француског друштва у Београду.

По прочитању тога одговора АБр. 169. одбор је одлучио.

да ће по овоме одговору донети своје решење тада, кад буде дошао извештај од кр. срп. посланства у Паризу по овој ствари.

XI,

Сходно решењу одборском од 25. окт. 1895. год. АБр. 5990 председник подноси одбору мњење општинског санитетског одељења односно продужења уговора о закупу општинског земљишта за штављење кожа.

По прочитању тога мњења одбор је решио,

да се уговор о закупу општинског земљишта за штављење кожа са еснафом опанчарским продужи још за десет година према погодбама, по којима је закључен уговор о овоме закупу 25. Септембра 1886. године, а по решењу одборском од 5. Јула 1886. АБр. 788.

XII,

По прочитању протокола уже лицитације ГБр. 2306, држане за откопавање и калдрмисање вишеградске улице, одбор је решио,

да се откопавање и калдрмисање вишеградске улице према предрачуну и прописаним погодбама уступи Стојану Анастасијевићу за дванаест хиљада пет стотина и тридесет и један динар и тридесет и три паре укупно.

XIII,

По прочитању протокола лицитације ГБр. 2259 држане да израду 200 комада скамија и осталог столарског намештаја за палилулску школу, одбор је решио.

да се израда 200 комада скамија и осталог столарског намештаја за школу палилулску уступи према прописаним погодбама, предрачуну и цртежу Кости Јовановићу овд. столару за укупну цену од пет хиљада пет стотина и педесет девет динара и четрдесет пара.

XIV,

Председник школског одбора за дунавски крај јавља актом да се изабрани одборник школски Петар Б Арамбашић неће ове дужности да прими и предлаже, да се други на његово место изабере,

Одбор је решио,

да на место Петра Б. Арамбашића буде члан школског одбора за дунавски крај Јосиф С. Јовановић трговац.

XV,

По прочитању акта г. Министра просвете АБр. 7334, којим се извештава општина, да се има за основну школу топчидерску образовати засебни школски одбор, — одбор је решио,

да чланови одбора за школу топчидерску буду г.г. Никола Крупежевић прота и Веља Бошковић, кафеција из Топчидера.

XVI,

Председник износи одбору на решење питање о избору места за грађење болнице за дифтеритичне болести.

Одбор је одлучио,

да се овај предмет одложи до прве седнице за овом.

XVII,

Председник извештава одбор, да је начелство округа подунавеког продужило на две године

догађаје и прилике у којима се налазила Кесарија (Аустрија) за време овога до сада изложеног ратовања по Србији.

После последње опсаде Беча (1683.) турска сила отпочела је, истина лаганим али сигурним корацима, да иде „низа страну.“ Околне хришћанске државе видевши то осмеле се па покушају да изагнају Турке из Европе и да заузму земље којима су они раније силом завладали. Ну још у самом почетку извођења те намере код западних држава истовремено се рађа томе супротна тежња — суревњивост и страх, да се ти наследници Турске царевине временом не осиле и њима опасни не постану. Зато су државе на западу Европе нерадо гледале где најближи суседи Турске Русија и Аустрија откидају комад по комад турске царевине. Ну они се нису само на томе зауставили, него су се при свакој јачој акцији ових двеју држава пожуриле, да то спрече. Ова борба, ко ће наследити Турску, и која се и дан данас осбиљно води, врло јасно излази на видик за време Катарине II и Јосифа II. Чим се указа прилика „да ће се намере руског и аустријског двора извршити, забрину се остала Европа, да се како *не пореметн општа равнотежа* тим, што ће се област тих држава, као што беше у изгледу, јако повећати; стара супротност која је увек против онога који добија, устаде у корист Турака, те се на скоро показа, да их неће лако упропастити“. Па тако је било и за време овог ратовања, које назвасмо *Кочина крајина.* У овом рату Аустрија и Русија упињу се, да заграбе што више турских земаља, али се у истој мери труде и остале европске силе да их спрече у томе. Још г. 1788. краљ шведски, зазирући од увеличавања Русије, напада на Петроград; те тиме у велико прикива снагу Русије, да је сву не може употребити противу Турске. Аустрија и Пруска почеле су још за раније да се отимљу о превласт над немачким живљем, па су због тога за време Марије Терезије водиле дуги *седмогодишњи рат.* Кад пак Јосиф II почетком 1788. год. објави рат Турској, Пруска је била прва, која стављаше сметње томе, бојећи се да се Јосиф II и сувише не осили. А кад се Јосиф II крајем те године врати у Беч без успеха, нико се томе више није радовао, до пруски краљ Виљем II и његов министар Херцберг. Али кад ћесарско оружје г. 1789. поче да напредује у Србији, Пруска остави војску на граници Аустрије и почне бушити по земљи шурујући са многим незадовољницима Јосифове управе. То и спречи Јосифа II те, шаљући војску противу Пруске, не могаше енергично ратовати са Турском. Пруска је ишла и даље, па понуди Турцима савез за узајамну одбрану; па га 31. јануара 1890. године и закључи с њима, с обавезом да им помогне да задобију изгубљене области.(1) Исто тако Енглеска и Холандија са страхом су гледале продирање Руса к Босфору под Потемкином, и старале су се да их у томе спрече.

Овим неповољним спољним приликама придружило се и незадовољство у земљи, те то загорча последње дане слабуњава Јосифа II. Овај чувени *просвећени десиот* из дома Хабсбуршког, још за младости васпитан под утицајем слободоумних идеја француских философа XVIII столећа, же-

(1) Kalay B. Geschichte der Serben, B. I. S. 266—267.

уговор о закупу куће Јанаћа М. Јанковића трг. из Београда за стан VII пук. окр. команде т. ј. од 1. Нов. 1895. до 1. Нов. 1897. год. за цену од 5280 динара за обе године, половина које суме пада на терет ове општине по закону, и да је оверен препис тога уговора послало општини на управљање и извршавање.

По прочитању тога уговора и акта окр. начелства АБр. 5410 одбор је решио,

прима се к'знању ово продужење уговора о закупу куће Јанаћка М. Јанковића за стан VII пук. окр. команде и препоручује се суду да се по њему управља.

XVIII,

На предлог председника општине а по тражењу председника изборног суда за расправу спора између општине и А. Перишона и комп. због калдрме, АБр. 187, одбор је решио,

да се из касе општинске а из партије буџетом одређене на калдрмисање Београда изда председнику изборнога суда три стотине динара за исплату дневнице изборних судија, што на општину пада.

РЕДОВНА СЕДНИЦА
18. Јануара 1896. год.

Председавао председник београдске општине г. М. Богићевић; присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић; од одборника били: г. г. Д. С. Милутиновић М. Милашиновић, Јосиф С. Јовановић, Сава М. Цевајровић И. Козлић, Сава Петровић, С. Ђ. Јорговић, Љуб. Марковић, Н. Спасић, М. Михајловић, Влад. М. Ђорђевић, Н. Антоновић, Д-р Војислав М. Суботић, Дим. Милојевић, Мил. Ж. Маринковић.

I,

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 11. Јануара 1896 год. и примљен је без измена.

II,

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 290, 371, 426, 498, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио,

да су му непознати: Мита Димитрије Ђузалковић пиљар, Ђорђе М. Крстић шпекулант, Лазар Јовановић обављач, Љубомир Трајковић шлосер, Глиша Станишић калфа, Илија Гавриловић калфа, Сава Ђерић калфа, Драгутин Ристић, шегрт, Милан Тодоровић бив. шегрт, Владимир Стефановић обућар и Милан Поповић калфа берберски.

III,

Председник износи одбору на мишљење молбе којима се траже уверења о имовном стању и породичном односу.

По прочитању тих молби АБр. 548, 614, 402, 399, 113, 480, одбор је изјавио мишљење,

да се Јеврему Живковићу абацији, Петру Трпковићу овд. и Марији Д. Миланковић удовој може дати тражено уверење; да се Смиљани удовој Проке Вуковића и Петру А. Ђорђевићу новинару не може дати тражено уверење; да се Стевану Маринковићу фил. II год. може дати уверење о томе, да његови родитељи нису у стању да га о своме трошку школују, према своме имовном стању.

IV,

На молбу Раке С Мутавџића ГБр. 2303 а по предлогу грађевинског одељења, Одбор је решио,

одобрава се молиоцу Раки С. Мутавџићу, осуства од дужности до петнаестог фебруара 1896. год. закључно ради лечења.

V.,

По прочитању молбе Милоша Поп-Јовановог овд. берберина АБр. 7631, којом тражи да се ослободи дужности присутничке, одбор је решио,

да се преко ове молбе пређе на дневни ред.

VI.,

На предлог протојереја београдског АБр. 310, одбор је решио,

да за 1896. и 1897. год. буду тутори цркве вазнесенске: главни Михајло Јанковић кафеџија код „Пауна“ и помоћни: Стојан Милић трговац, Михаило Хорватовић абација и Харис Клидис бакалин.

VII.

Председник износи одбору на решење предлог српског акционарског друштва за клање и прераду стоке, да се друштвена кланица подигне заједно са општинском и да се за ову заједничку кланицу и оборе употреби општинско земљиште звано „Цеханово,“ Краљево испод штала и Симоновићево испод Карабурме.

По прочитању тога акта, Одбор је решио,

да овај предлог проуче и поднесу одбору своје мњење одбору на решење г-г. Др. Н. Х. Николић, д-р Војислав М. Суботић, Иван Козлић и Јосиф С. Јовановић одборници, д-р Д. Т. Николајевић шеф општин. санитета, Дим. Кнежевић општ. марвени лекар и Милан Симић управник трошарине.

VIII,

Председник износи одбору на решење извештај одборског повереништва, изабратог у седници одборској од 25. окт. 1895. год АБр. 6593 ради прегледа извештаја књиговодства о прекорачеим буџетским кредитима у 1895. год.

По прочитању тог извештаја одбор је решио,

одобравају се сви накнадни кредити тражени извештајем књиговодства АБр. 6593/95. год. с тим, да се у будуће ни код једне партије не сме чинити прекорачења без претходног одобрења одбора, као једино надлежног за ово; да се не смеју чинити издатци у текућој на рачун идуће године, и да се рачуни сваке поједине године плаћају из буџета оне године, у којој су учињени.

IX

По прочитању извештаја грађевинског одељења ГБр. 2213, да је при грађењу ограда око основних школа Палилулске и Дорћолске израђено више посла за 2401·84 дин. који је вишак и нарочита комисија констатовала, одбор је решио,

одобрава се две хиљаде четири стотине и један динар и осамдесет и четири паре из кредита за грађење основних школа за исплату вишка радова на подизању ограда око палилулске и дорћолске основне школе.

лео је да потребне реформе у земљи изведе одозго са висине царског престола, те да тиме усреећи народе над којима је владао. Његове реформе ударише су на јак отпор — због новачења и тежње за германизовањем — код мађарске аристократије, која је опет тежила да што више ограничи деспотску власт бечког ћесара; па и духовништво, погођено реформама Јосифовим, стане му одлучно на супрот. Као плод свега тога јавише се: буна биготних Белгијанаца, на што их подстаче незадовољно католичко свештенство; и јако незадовољство племства мађарског и сталежа хрватског против царских реформа. Јосиф II савладан тешком болешћу, притешњен од спољних непријатеља, заплетен у рат с Турском, уз то у земљи владаше велика узрујаност па и отворена буна — с правом је назвао себе несрећним; па би принуђен да, ради умирења земље изнутра, једним актом од 28. јануара 1790. године укине многе до тада заведене реформе, и да поврати стари поредак.

У сред свију ових недаћа једино га тешаху повољни извештаји с бојног поља од генерала Лаудона, али он не дочека крај ономе ратовању, које се продужи 1790. године, већ умре у Бечу 20. фебруара исте године. Њега замени брат му, *Леополдо II.*, који је дотле управљао Тосканом у Италији, и који беше права супротност карактеру Јосифа II. Одан духовништву на сву меру он у свему поповрати стари поредак, само да унутра у земљи како тако одржи мир, пропустивши да се користи успесима на бојном пољу; јер не могаше да се противи државама западне Европе. Због врења у земљи и изнурености од ратовања он се пожури да час пре дође до мира. Ну пре тога да кажемо коју о продужењу ратовања у 1790. години.

Положај Аустрије у који је запала по смрти Јосифа II. није дозвољавао да енергично продужи рат с Турском, већ се морала да ограничи више на одбрањено ратовање. Прослављени војсковођа Лаудон морао је ићи са знатним делом војске на пруску границу; па зато се и војска у Србији само старала да очува заузете пределе. Ну ипак је било омањих сукоба, које ћемо укратко да споменемо. Раније смо видели, како је покушај видинских Турака, да се Фетислам поврати и Ћесаревци сузбију, остао без успеха, једино благодарећи енергичном држању српских Фрајкораца и ћесарских хусара. Само у *Адакалу* остала је и даље турска посада, опкољена од Ћесареваца. Још у почетку 1790. године, како им је била прекинута свака веза, они почну патити од глади; па то их најзад и нагна да помисле на предају. Поред овога у граду се деси јак земљотрес, који су Турци сматрали као рђав предзнак, па већ 16. априла утврде предају са слободним излазом, а 20. априла изађе 2 000 борача и непуна хиљада становника, оставивши 161 топ и друге муниције.(¹)

За то време Ћесаревци су водили рат с Турцима у Влашкој око *Калафата*, и позову сву војску из Крајине. Они наместе мост код Прахова на Дунаву и већи део оде у Влашку, а само мала посада остаде у Крајини. Кад за ово дознаду Турци упуте се преко Тимока у Србију и допру до Цањевца. Ћесаревци им изађу

(¹) Годишњица Н. Чупића, кн. I. стр. 143—144.

X

Председник извештава одбор, да је управа трошарине општинске израдила нову тарифу трошаринску према одредбама трговачког уговора са Аустроугарском.

По прочитању реферата АБр. 434, одбор је решио,

да предлог управе трошаринске за нову тарифу трошаринску проуче и поднесу одбору своје мнење на решење г. г. Коста Петровић, Н. Антоновић, Дим. Милојевић, Мих. Михајловић Драгутин Настић, Свет. Н. Швабић и Влад. М. Ђорђевић одборници.

XI

Председник понова износи одбору ва решење предмет о избору места за подизање дифтеритичне болнице.

Пошто су прочитане молбе грађана са Врачара и друштва за улепшавања врачарског краја да се ове болнице не граде на Врачару, одбор је одлучио.

да се овај предмет понова одложи до прве седнице за овом.

XII

Одборник г. Михајло Михајловић примећује да општински лекар Д-р Ј. Станковић није хтео да учини визиту лекарску на позив једног грађанина. Председник је изјавио

да ће ствар извидети и издати потребне наредбе.

XIII

Одборник г. М. Ж. Маринковић тражи, да се изнесе пред одбор на решење молба Стојана Николића шпедитера овд. под АБр. 7060|95.

Председник је изјавио,

да ће се та молба изнети чим на ред дође.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

У првом броју овога листа почеће излазити годишњи извештај општинског хемичара г. Др. А. Зеге о прегледу и анализи виктуалија а нарочито воде из новог београдског водовода.

ЈАВНЕ ЗАХВАЛНОСТИ

Г. Димитрије Властари банкар из Цариграда изволео је поклонити београдској сиротињи *пет стотина дин.* у злату приликом свога бављења у Београду.

Г. Богољуб Росулек и његова жена Ана, месар из Београда, изволели су тако исто поклонити сиротињи београдској *педесет динара* у сребру.

Суд општине београдске изјављује у име своје сиротиње најтоплију захвалност овим племенитим људима на њиховом дару.

Од суда општине београдске 27. Јануара 1896. год. Б.Бр. 305 и *311.*

СТЕЧАЈ

Оставком г. Др. Јована Јовановића Змаја упражњено је једно место општинског лекара.

Ради попуњења истог расписује се овим стечај.

Пријаве са потребним исправама примаће се у суду општине београдске до 15. фебруара о. г. закључно.

Од суда општине београдске 20. Јануара 1896. г. АБр. 408.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
од 16. до 18. Јануара 1895. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин	пр	ЦЕНА најмања дин.	пр
8788	Арпацика	22		20	
	Боранија	—			
40500	Брашна пшенична			—	
	Вина бела (од лит.)		—		—
12394	Вина црна (од лит.)		70		50
	Волова	—		—	
	Вуне непране	—		—	
4300	Јабука	25		20	
56428	Јечма	10		9	
1186	Кајмака	110		105	
10342	Кожа јагњећих				
581	Коре брезове	12	50	11	
30440	Креча	3	60	3	20
6152	Кромпира	8		7	50
1014	Кудеље	70		60	
93420	Кукуруза	8		7	—
222	Лоја нетопљеног	70		60	
209	Лука бела	35		30	
1891	Лука црна	12		11	
748	Масти	110		100	
113474	Овса	10	40	10	—
1213	Орања	35		33	
18917	Пасуља	24		23	
643550	Пшенице	12	—	11	80
1264	Ражи	9		8	80
1869	Ракије ком. меке „).		50		49
	Ракије шљ. љуте „ .				
53721	Ракије шљ. меке „ .		40		30
56895	Свиња дебелих	65		60	
8157	Свиња средњих	50		40	
170060	Сена	5		4	
1285	Сира	70		65	
20500	Сламе				
1340	Сланине ужичке	140		130	
7126	Угљена дрвеног	7		6	
147570	Угљена каменог	3		2	50
123	Шпинарке	11		10	
132055	Шљива сувих	29		27	
3432	Ситнице разне				
191	Разна воћа				
12240	Земље лончарске				

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 18. Јануара 1896. год. до 24. Јануара 1896. год.
допутовало 513 путника — одпутовало 404 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА мушких	ПОЛА женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Осталих Европ. Држава	Ван Европе
474	39	392	86	8	—	1	15	3	1	—	2	3	1	1	—

Занимање путника:

Земјаци и економи	Занатлије	Трговци	Индустријалци	Предузимачи и шпекул.	Гостионичари	Интелиг. и војска	Ученици	Радници и помоћници	Пиљари и болничарке	Надничари и слуге	Пролетаријат
53	49	216		5	7	69	7	37	5	25	—

25. Јануара 1896. год. *Из статистичног одељења општ. вар. Београда.*

на сусрет и потисну их. Ови омањи сукоби понављали су се чешће, а последњи се помиње 7. августа када је мајор Ракићевић са 700 Фрајкораца, из одреда Брановачког и Марјановог, напао на Ђуза-Мустафа-пашу, који је чешће упадао у околину Пореча. При судару код Клађевићског кланца разбије Турке од којих падне 83 мртвих а остали се разбегну. Важнији је сукоб с Турцима од 22. августа, где пуковник *Бајалић* у шанцу Широка река дочека 2 000 Турака, па их после упорне борбе одбије с великим губитцима(¹) Даље борбе, на овој страни, буду обустављене услед примирија. Због тога се врати и генерал Ото, који се беше упутио на Мајданпек, и у више омањих сукоба разбио Турке.

Ратовања на југу Србије продужила су се и у почетку 1790. године. Једно одељење Турака од 600 људе крене се 12. фебруара из Ниша на Параћин. Ну њих у шанцу код Параћина дочека капетан Стојковић са 450 Фрајкораца, разбије их и растера.(¹) *Алексиначки* Турци, на 1 000 њих, позову из *Бање* и Шиљеговца још 1 300 Турака у намери да нападну Михаљевића у Јагодини. Кад за то дозна Михаљевић крене се 6. априла преко Параћина и Ражња к Алексинцу. У првом судару разбије Турке, а кад ови стану бегати за њима пође у потеру мајор Лукић са коњицом. После омање чарке он нагло одступи, Турци мислећи да он бежи пођу за њим и тако наиђу на српску заседу, која их страшно потуче и понова натера у бегство. Међу Турцима због овога завлада такав страх, да се они ни у Алексинцу не зауставише, већ побегну к Нишу; за њима оде и Али-паша њихов командант оставивши све па чак и преписку, а велику количину хране спале немогући је однети. После битке Михаљеоић се врати у Јагодину.

(Наставиће се)

(¹) Freiwillige Theilnahme etc. S. 340.

(¹) На истом месту, стр. 327—328.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 4. ФЕБРУАРА 1896. | БРОЈ 6.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОБЗНАНА

Према правилнику за инсталацију водовода по зградама града Београда, несме се инсталација ни у једној згради пре предузетиво што овлашћени инсталатер не поднесе Упр. водовода план за спровод воде на одобрење; па и тада ако Упр. водовода план одобри, мора се опет инсталација подврћи проби на притисак од 10 атмосфери под надзором техничког органа Упр. водовода.

Међутим Упр. водовода приметила је у последње доба, да се многи инсталатери ових прописа не придржавају, па не само то, но да и сами сопственици зграда у варљивој обмани да их инсталација што јефтиније стаје, узимају по све неспремне људе за вршење ових послова мислећи, да је сваки шлосер и клонфер способан за вршење истих. Услед овога често се дешавају разне жалбе: као да се инсталација сваки час квари, да им вода по кад што у подрумима излива, да им водомери показују већу потрошњу но што они мисле да су потрошили и. т. д. и. т. д., те тим наносе на првом месту и сами себи штету па и самој општини.

Управа водовода скреће на ово пажњу сопственика зграда у престоници и упозорује их да у будуће ни један сопственик зграда не узима за нову инсталацију водовода по зградама или за оправку већ постојеће инсталације она лица — шлосере, клонфере и т. д. — који немају при себи легитимациону карту од Упр. водовода да могу те послове вршити. *Та карта мора да буде датирана од ове 1896. год.*

Који од сопственика зграда повери израду другом неовлашћеном лицу тај нека све штетне последице сам себи припише; Управа водовода не само што ће применитиказне према таким господарима зграда, но ће им с места даљу употребу воде обуставити.

Из канцеларије Управе Водовода 1. фебруара 1896. г. ВБр. 400.

ОБЈАВА

Управи водовода потребно је за текућу 1896. годину разног гвожђарског, инсталатерског, лимарско-стакларског и бакалског материјала. С тога позива све трговце, који са горњим материјалом раде, да изволе поднети своје понуде најдаље до 12. фебруара о. год.

Списак материјала и мустре могу се видети у канцеларији управе водовода свакога дана од 8—11 пре подне.

Кауција се полаже 10% од понуђене цене. Накнадне понуде неће се узимати у обзир.

Из канцеларије управе водовода 30. јануара 1896. г. ВБр. 374.

СТЕЧАЈ

Оставком г. Др. Јована Јовановића Змаја упражњено је једно место општинског лекара.

Ради попуњења истог расписује се овим стечај.

Пријаве са потребним исправама примаће се у суду општине београдске до 15. фебруара о. г. закључно.

Од суда општине београдске 20. Јануара 1896. г. АБр. 408.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(НАСТАВАК)

У борби су се одликовали капетани: Стојковић и Новаковић, поручници Трифун Боско Жикић, Станојевић и потпоручник Јакшић и Фрајкорац Арсеније Андрић.(1)

И на босанској граници било је више омањих судара с Турцима; ну најважније предузеће Ћесареваца на овој страни јесте заузеће Цетина (Czetin). Још 12. јуна опседну град и почну га туђи, а 19. јуна разбију помоћ која им беше послата из Бањалуке.(2) Најзад крајем јуна заузму град од Турака и нађу у њему доста хране и муницује, као и 17 топова разног калибра.(1) — Толико о ратовању у 1790. години које је прекинуто *рајхенбашким* примиријем од 27. јула 1790. године.

По рајхенбашком примирју Леополдо II обавезује се — нагнан од спољних (нарочито Пруске) и унутарњих неприлика — да Турцима поврати све задобивене земље у овом рату. Западне државе: Енглеска, Холандија и Пруска настану да и Русију натерају на мир с Турском, не затежући се да тога ради и војску подигну. Али Катарина II није се дала ни помести ни заплашити. Руси су и даље одржавали победу за победом над Турцима, сатирући им и војске од по 100 000 људи, уз то им заузму многа места. Ово учини те се одуговлачаше утврђење сталнога мира међу Турском и Аустријом. Најзад у јануару 1791. г. одпочну преговори у *Свиштову*, узев за основицу status quo ante bellum (стање као и пре рата). Ту се само гледало: „како ће силе *једна према другој стајати*, а што се један хришћански народ показао вредан, да се и за њ заузму, није ником ни падало на ум.“ Срби као *бунтовници* добију од Турака само амнестију, као и да се могу вратити и мирно живети на свом имању. Договори се закључе 24. јула 1791. године *свиштовским миром*, по коме Аустрији остану исте међе као и по београдском миру, изузевши малу исправку границе. Вредно је поменути да се у овом миру и не помиње реч Србин, сем што се међу провинцијама, које се имају вратити Турској, помиње и *Србија*. Тако се завршило трогодишње ратовање, и поред извесних задобивених успеха, жалосним резултатом; и Србија опет потпадне под Турке и поред свега тога, што су њени синови у овом рату претрпели страшне муке и пролили потоцима своје крви!

В. Калај, описујући ове догађаје, труди се да уђутка праведне оптужбе против незахвалности бечког ћесара — за толико пожртвовање и издржљивост Срба у овом ратовању — што се није потрудио да при свиштовском миру изради Србима какве олакшице, сем голе амнестије свима побуњеним Хришћанима; па то правда тиме, што је Аустрија 1791. год. била примо-

(1) На истом месту, стр. 328—330.
(2) На истом месту, стр. 334—336.

(1) На истом месту, стр. 338.

ИЗВЕШТАЈ
о
РАДУ ОПШТИНСКОГ ХЕМИЧАРА
за
1895-ту годину
од
Д-ра Александра Зеге

Господине Председниче, и Господо Одборници!

Част ми је поднети Вам извештај о своме раду у години 1895-ој.

Од како Општину београдску служим па све до данас радио сам и радим у државној хемијској лабораторији, Краљевине Србије, Краљ-Милутинова улица бр. 45 (Врачар).

Лабораторија је богато снабдевена и одговара свима погодбама модерне науке. Никад нисам оскудевао, било у хемикалијама и реагенцијама, било у апаратима, што на првом месту имам захвалити управнику те лабораторије господ. Др. Марку Т. Леку.

За послугу дат ми је лаборант те лабараторије Драгутин Николић који је увек тачан вредан и савестан био, тако, да сваку препоруку заслужује. Мило му је што му је Одбор буџетом повисио плату на 600 динара.

Ове године није лабораторија примала никакве помоћи од стране београдске општине.

Пошто има две ненаплаћене поруџбине а многих хемикалија и реагенција ће ми ускоро нестати, то најучтивије молим Одбор, да изволи наредити, да се управнику државне лабораторије изда буџетом одређена сума.

У овом свом извештају изнео сам цео свој рад: шта сам анализао, а код појединих важнијих предмета и начин како сам радио.

Овим извештајем покушавам да поставим темељ једној збирци наших животних намирница, сваке године допуњаваћу аналитичке методе, и описиваћу опширније поједине предмете, тако, да ће ова збирка временом сваком, који се контролом животних намирница буде бавио, моћи послужити као поуздан саветник.

Благодарећи Вам, Господине Председниче и Вами, Господо Одборници, на великом поверењу, којим сте ме и ове године одликовали, молим Вас да изволите примити уверење мог одличног поштовања.

Београд у Јануару 1896.

Д-р А. Зега,
хемичар општине београдске.

Вода.

Вода је један од најважнијих услова нашег живота. Она раствара и разноси све ранеће материје које наш организам прима; она одржава еластицитет и снагу наших мускула и жила, и напослетку, она регулише анималну топлоту нашег тела.

Како дакле вода тако важне функције при процесу нашег живота врши, то је јасно да се највећа пажња мора обратити, каква се вода за подмирење људских потреба узима. Хигиена захтева од једне таке воде да мора бити: постојано бистра, свежа, без укуса и мириса, да не таложи, да има што сталнију температуру (-која зависи од средње температуре дотичног места, ну никако да не пада под 5° целзијуса а да не прелази 15°.) несме имати много минералних соли или органских материја, а никако клица заразних болести.

За оцену каквоће једне воде служи поред њених физичних особина, њен хемијски и бактереолошки сложај

Хемијска анализа

Узимање аробе извршено је по пропису швајцарских аналитичара; у потпуно чистим стакленим флашама са стакленим затварачем. Флаша се три пута са дотичном водом напуни па опет испразни, пошто се четврти пут напуни, затварач добро опере тако затвори да у флаши ваздуха нема

Температура воде мерена је добрим целзијусовим термометром из чесама: Термометар стоји 5 минута у текућој води, затим се чита температура. Из бунара: флаша у којој се узима проба остави се заједно са термометром 10 минута у води да се температура изједначи, затим се брзо извади и степени на термометру забележе.

Минералне материје: 100 кубних сантиметара воде, пипетом или каком другом тачном мером, измерени (температура воде мора при сваком мерењу 15°ц бити), испаре се до сува, у једној платинској шољи I (где нема платинског посуђа, може послужити сребро, никл, порцулан и стакло) на парном купатилу (Wasser bad - Bain - marie) затим суши се у сушаоници на 100 - 110°ц до константне тежине.

Органске материје: Помоћу раствора калијумперманганата и сумпорне киселине, по начину ког сам публиковао у „Chemiker Zeitung" 1894. год број 1

50 кубних сантиметара воде, тачно измерени измешају се у једном стакленом балону — од једно 100 с. м. запремине са 5 сам разблажене сумпорне киселине (1 део киселине 2 дела дестиловане воде) и 5 сам. раствора калијумперманганата (0., 306 гр. растворено у једном литру дестиловане воде.) Оставе се на кључалом парном купатилу 20 минута, затим се додаје 10 сам. раствора оксалне киселине (0. 63 гр. чисте оксалне киселине растворене у једном литру воде) црвене боје одмах нестаје. Сада се додаје из једне бирете све дотле горњег раствора перманганата, док се не појави поново црвенкаста боја.

Типсар раствора перманганата одређује се чистом, од органских материја подпуно ослобођеном водом, или у једној већ институираној проби. Количину органских материја означавао сам у милиграмима за оксидацију утрошеног Калијумперманганата.

Хлор: Помоћу раствора сребронитрата (10.8 гр. Cl, чистог сребра растворе се у азотној киселини, азотна киселина се подпуно испари и сребронитрат раствори у 1 литру дестиловане воде, или се директно раствори у 1 литру дестиловане воде, или се директно растворе 17 гр. хемијско чистог сребронитрата у 1 литру дестиловане воде). Тачно се измере 100 с. м. воде, коју ваља испитати, додаје се неколико капљи калихромата (воден раствор). Затим пушта се из

рана, под утицајем (Wicht) несрећних прилика да само прими од других раније утврђене услове.(¹) Ну то врло умесно побија Луј Леже — добар познавалац јужних Словена — кад вели: „Аустрија врати своја освојења и подвеза се да не потпомаже Русију у спољњем рату против Турске; она доби само стару Оршаву и један срез на Уни на граници Хрватске. Тако још овога пута бечки кабинет *уступи сигурну добит за несигурну корист* (lâchait la proir pour l' ombré) и жртвова своја освојења, која му заокругљаваху праве границе, само да сачува једну удаљену немирну провинцију (Белгију), која за њ беше непрестано опасна због лакомости Француске."(²)

Порта притешњена од Руса, а на наваљивање западних сила управо моли Русе за мир. За време примирија које се закључи на шест месеци, у *Лашу* би утврђен мир 29. декембра 1791. године, на скоро после смрти Потемкинове, који је и био главни подстрекивач Катарине II у овом рату. А сад да бацимо један општи поглед на стање и расположење Срба за време *Кочине Крајине* (1787 – 1791,) па да завршимо описивање исте.

Срби чујући за спреме Јосифа II на рат с Турском, очекивали су исти с нестрпљењем; Хришћани на Балканском полуострву почеше да се крећу и да се сећају своје старе независности. Доситије српски философ XVIII столећа, овако одушевљено поздрављa Јосифа II:

„— — — — — — — — —
Светла круно, Јосифе велики,
Простри милост твоју на род српски!
Ти обрати лица поглед благи,
На дедова твоји народ драги,
На Србију бедну и на Босну,
Које трпе работу несносну.
Буд' подобан неба господару,
Дико света, пресветли цесару!
Изиђи на свет превисоке даре
Дај Болгаром њихове бољаре,
Твојим Сербљем витезове старе,
И Грецији њезине Пиндаре."(¹)

Али Срби нису ни чекали да Јосиф II. пређе с војском, већ су на први миг, као што смо раније видели, устали и на своју се руку тукли с Турцима као: *Алекса Ненадовић, кашетан Коча* и други. Кад пак Ћесаревци пређу у Србију они на позив њихов — као што веле Срби у молби царском комесару и српском народном сабору — „без сваког сумненија и страха свергоше иго турскаго владенија, прилепихом свеусердњејше к војскам ћесарским и с многоју нашеју погибељу и безчисленим трудами е четвертое лето сије (1787 – 1790) противу Турков воевахом."(¹) А српски изасланици код бечког ћесара — који иду да узалудно моле за помоћ, као и да их не преда Турцима — ни мало не претерују кад веле: *„Целом је свету познато, да је оностранн народ* (Срби у данашњој краљевини) *покренут на рат — од чести из сопствене тежње да збаци турски јарам, од чести пак објављеним позивним патентима — против дин-душмана хришћанскоі у току истоі ревносно жртвовао свој живот, добро и имање, да како сама себе тако и оне области са свим отргне исиод турске власти и да их онда преда у власт двора аустријскоі."* Раније смо, и ако у доста бледој слици, изнели ратовање Срба уз Ћесаревце противу Турака; и нарочито истакли борбе по Србији, где су *они управо*

(¹) Geschichte der Serben, B. I. S. 271—271.
(²) Histoire de l' Autriche-Hongrie, (III. изд.) p. 388.

(¹) Доситије Обрадовић у писму љубазном Харалампију.

(¹) Гласник срп. уч. др. кн. стр, XX. 42—43.

једне бирете раствор сребронитрата, док се не појави црвенкаста боја среброхромата. Док у води има хлорида, она свака кап сребронитрата ствара бео талог среброхлорида, чим је везан сав хлор од хлорида за сребро, оно се ствара црвен талог од среброхромата, што је знак да је титрација довршена. Из утрошене количине сребронитрата израчуна се количина хлора у води.

Азотна киселина: 25 с. м. воде (ако вода нема N_2O_5 много органских материја, у противном случају узима се она проба у којој су одређене органске материје; пошто се та проба разладила дотера се са чистом дестилованом водом да буде равно 100 с м. и од тих се узме 25 ссм) измешa се у једном стакленом балону са 50 ссм концентрисаном сумпорном киселином. Ова смеса загреје се само од себе до 130°с. Одмах се у тако врелу течност пушта из једне бирете раствор чивита док течност не показује стално зеленкасто-плаву или плаву боју. Титар раствора чивита одређује се тако, да се 24 ссм дестиловане воде и 1 ссм раствора шалитре (1.871 гр. шалитре у 1 литру дестиловане воде. 1 ссм овог раствора садржава 0,0001 гр. азотне киселине) измешају као горе, са 50 ссм концентрисане сумпорне киселине и титрирају са чивитом док се не појави зеленкасто-плава боја. Сада знамо колико чивита одговарају 0.001 гр. азотне киселине и можемо лако израчунати колико азотне киселине једна вода има.

Азотаста киселина: Извесна количина воде 100 до N_2O_3 200 ссм закиселе се разблаженом сумпорном киселином, дода се једно мало зрнце калијумјодида (К. J.) и раствора штирке у води, (ако се у току од по сахата појави плава боја од Јодштирке, оно је знак да у води има азотасте киселине. И најмање трагове азотасте киселине показује Лунге-Иломвај-Лвофов реагенс. Количину азотасте киселине одређивао сам колориметрично.

Амонијак: 200—300 ссм. воде измешa се у за- NH_3 твореном стаклету са 1 ссм. Натријумхидрата и 1 ссм. Натријумкарбоната (засићени водени раствори), Пошто се креч и магнезија из воде таложе одасне се бистра течност у један стаклен цилиндар и додаје се Неслеровог реагенса. Ако се појави жућкаста боја то је знак да у води има амонијака. И количину амонијака одређивао сам колориметриским путем.

Силицијумдиоксид. 200 стм. воде, тачно изме- S_iO_2 рени у порцуланској или стакленој шољи до сува испарени; даљим сушењем у сушаоници на 180°с или директним грејањем пламеном силицијумдиокеиду нерастворљиву модификацију преведен. Са хлороводеничном киселином овлажен, опет сушен, затим поново овлажен, киселином, дестилованом водом остатак растворен, одвојен Силицијумдиоксид квантитативно на филтар пренешен, врелом водом подпуно испран, сасушен, сагорен у платинској или порцуланској тегли, и измерен.

Алуминијумоксид и Оксид гвожђа. У филтриту $Al_2O_3+Fel_2O_3$ од Силицијумдиоксида, нишадором и амонијаком (од посљедњег само толико додати да течност тек слабо на амонијак мирши) у топлоти таложени. Два сата на парном купатилу оставити. Талог се филтрише, квантитативно на филтар пренесе, врелом водом добро испере, сасуши, сагоре и измери.

Креч. У филтрату од алуминијумоксида и гвожђа, CaO. таложен у кључалој течности Амоноксалатом, после 12 сахата филтриран, талог квантитативно на филтар пренет, врелом водом испран, сасушен, сагорен, на меурићима изсјан измерен до константне тежине.

Магнезија. У филтрату од Креча, Натријум или MgO. Амонијумфосфатом таложено, колико једна трећина волумена течности износи, дода се концентрисаног раствора Амонијака, после 12 сахата филтрирано са $2^1/_2$ %-им раствором амонијака испрана сасушена, сагорено и као магнесијум пирофосфат мерен. Измерена количина са 0.36 умножена даје количину магнезиум оксида.

Алкалије Калијумоксид и Натријумоксид. Одре- K_2O+Na_2O ђивање алкалија за сада нећу описати пошто радим на једној методи да би на простији начин ово одређивање могао извести.

Оксид гвожђа: 100 с. м. воде измешају се са 1 с. м. Fe_2O_3 азотне киселине од спец. теж. 1·3—1·4 додаје се 5 с. м. пет-процентног раствора Родинамонијума, ако у води гвожђа има, то се одмах појави црвена боја. Операција врши се у стакленом цилиндру или порцуланској шољи. Поред ове пробе узме се 100 сам. дестиловане воде, додаје се 1 см³ горње азотне киселине и затим све дотле раствора гвожђа од познате јачине, док обе пробе не показују исту боју. Из утрошене количине раствора гвожђа, зна се и количина гвожђа у води која се испитује. Количина гвожђа умножена са 1.43 даје количину оксида гвожђа. Ову методу публиковао сам у Chemiker-Zeitung од 1893. год. број 85.

Тежина: Израчунавао сам из количине креча и магнезије у немачким степенима тежине. Један степен тежине раван је једном делу креча у 100000 делк. воде.

(Наставиће се)

ОБЈАВА

Општина београдска има од многих грађана својих да потражује за израђени тротоар или калдрму пред њиховим имањима. За овај дуг јемчи само имање, и општина има права према законима, да ово своје примање егзекутивним путем из имања наплати, без обзира на сопственика имања. (§ 465. гр. пост.)

Дешава се често, да се нови сопственик имања изненади, кад општина затражи од њега да наплати калдрму или тротоар саграђен раније, него што је то имање купио, те на тај начин постају спорови.

дужна пореза и дуг за водовод, и да непокретно имање служи општини као закона залога за наплату њеног примања као што то имање служи држави за залогу за њено примање.

Према томе, при свакој куповини и продаји непокретног имања у Београду, уговорачи, ако не желе неприлика имати, треба да се известе код општине београдске да ли и колико дугује дотично имање општини за калдрму и тротоар па да и тај дуг узму у рачун при погодби о куповини и продаји имања, јер општина неће се обзирати на одбрану новога сопственика.

Од суда општине београдске 16. Нов. 1895. год. А.Бр. 7086.

рећи били све и сва, борећи се противу заклетог непријатеља, испуњени надом на лепше дане будућности.

Ну Срби су и овог пута, као и раније скупо и прескупо платили своје искуство. Као у више прилика раније, тако је бечки ћесар и на крају овог ратовања оставио Србе у њиховој судби и не обзирући се на толике њихове услуге. Па и кад се Ћесаревци с војском повукоше из Србије, и кад одпочеше преговори за мир, *Срби још ни онда нису губили наде!* Они су се заваривали мишљу, да их Аустрија неће напустити; и сад полетеше молбе од стране Срба, које нам данас служе као „силни сведоци ондашње непогашене свијести народне“ о своме бићу, као и ватрена жеља, да се више не враћају под власт турску. Ове молбе носио је и преговоре водио архимандрит манастира *Троноше Стеван Јовановић*. Али кад он увиде на шта иде политика аустријска, умаче доцније из Аустрије и врати се опет у Троношу. Срби увидевши да бечки Ћесар „чрез внутренија в царстве своем некоторија противности и раздори и несогласија принужден стал сја нашу земљу с толиким трошком и крвопролићу освобожденују и освојенију паки Турком возвратити и мир с нашеју погибелију свјех закључити“ — ипак се још нечему надају и наново се обвезују „не токмо у нинешњих обстојатељствах крепко настојати, но и за всегда цесару земље освоевати и под државу его предавати и *од свих непријателем бранити, точију да наше земље и нас не возвраштајет Турком назад.*“ И пуни самопоуздања веле како ће „*сами с малом ћесарском помоћи у оружју и муницији* — коју ако усхте да нам даде тајним начином на молбу нашу — *бити у стању ове земље за време одржати и одбранити, дочле ћесар своје унутарње царство доведе у пристојан мир.*“ А знајући да их Турци неће поштедити, ако би се о томе и на миру закључио, они воле „*јуначки изгинути, противу непријатеља војујући, неже ли да нас секу као марву.*“ *Свесни* својих заслуга они на крају молбе додају: „Ако ли ове праведне, пред целим светом заслужене, царске милости, помоћи, заштите и избавлења *лишени будемо*, против нашег надања, ми ћемо у нужди *прибећи под заштиту друге силе; и ову одречену милост ни ми ни потомци наши од рода в род нећемо заборавити, њихова ради спасења и будуће науке.*“(¹)

Из једног другог писма види се да су Срби желели, да се мир — кад већ мора бити — закључи „као што је каравлахија била, да би *ми турском цару отсеком новце давали, колико би се у миру закључило: а Турци у нас да се не мешају, нити њине наше и муселими нама да суде. Но со обште народским согласијем да изаберемо једнога од наших поглавитих људи, кои ће свем нам командант бити:* као што је био у Влашкој Богдан-бег; и он да би отсек, што би било, између нас совокупљао и турском цару пошиљао, а ми на нашој земљи ја би могли мирно радити себе уживати.“(¹)

(Наставиће се)

(¹) Гласник срп. уч. друштва, књ. XX стр. 42 - 46.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0·20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

II. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

III. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

УДРУЖЕЊЕ СЛУЖБЕНИКА БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ЗА ШТЕДЊУ

Стање на дан 31. јануара 1896. год.

Главна књига	Назив рачуна	Оврт: дугује		Оврт: потражује		Стање: дугује		Стање: потражује	
1	Рачун благајне	6043	—	4999	23	1044	02	—	—
2	„ уписнине	—	—	179	50	—	—	179	50
3	„ уплата	499	50	2997	—	—	—	2497	50
4	„ залога	—	—	2750	—	—	—	2750	—
5	„ камате и трошкова . . .	42	—	116	75	—	—	74	75
6	„ оснивачких „	2	30	—	—	2	30	—	—
7	„ 2% обвезница	4575	—	—	—	4575	—	—	—
8	„ срећака кл. лутрије . . .	400	13	499	50	—	—	99	37
9	„ губитка и добитка	—	—	20	20	—	—	20	20
		11562	18	11562	18	5621	32	5621	32

31. Јануара 1896. год. у Београду.

Председник, **Ђ. Ж. Нешић** с. р. Деловођа, **Љуб. П. Ристић** с. р. Благајник, **Милија Јовановић** с. р.

ЧЛАНОВИ УПРАВНОГ ОДБОРА:

Урош Кузмановић с. р. **Танасије Д. Вељановић** с. р. **Милош П. Ђорђевић** с. р.

Овај рачун прегледали смо, и сравнили га са књигама, па смо нашли да је у свему исправан.

1. фебруара 1896. год.
Београд.

Председник контролног одбора,
К. Ј. Јанковић с. р.

ЧЛАНОВИ КОНТРОЛНОГ ОДБОРА:

Илија Вучковић с. р. **Теофило Вуковић** с. р.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 25. Јануара 1896. год. до 31. Јануара 1896. год.
допутовало 418 путника — одпутовало 324 путника.

Постојбина приспелих путника:

Пола: мушких	Пола: женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Осталих Европ. Држава	Ван Европе
381	37	297	85	8	1	4	13	6	8	—	3	17	1	1	1

Занимање путника:

Земљ. и економи	Занатлије	Трговци	Индустријалци	Продавачи и шпекул.	Гостионичари	Интелиг. и војска	Ученици	Рођаци и помоћници	Пилари и бозаџије	Надничари и слуге	Пролетаријат
30	59	158	3	4	12	35	10	33	2	28	—

31. Јануара 1896. год. *Из статистичног одељења општ. вар. Београда.*

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Изашла је нова књига

ИЗ НАДЧУЛНОГ СВЕТА

I. Из науке Теософске, општа номела о законима који владају у Космосу. Седмострука конституција човекова; *II. Пренос мисли*, Телепатија; *III. Велика љубав IV. Неколико телепатски догађаја.*

С немачког преводи **Лано.** Цена 40 п. д. Београд, Књижара *В. Валожића.*

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
од 28. Јануара до 7. Фебруара 1895. г.

Килограма	Наименовање	Цена највећа: дин.	пр.	Цена најмања: дин.	пр.
53949	Арпацика	30		25	
	Боранџија	—			
40886	Брашна пшенична .	16	20	15	
	Вина бела (од лит.)		—		—
2187	Вина црна (од лит.)		60		50
	Волова	—		—	
	Вуне непране	—		—	
1790	Јабука	20		18	
14254	Јечма	10		9	
332	Кајмака	120		110	
897	Кожа јагњећих . . .				
	Коре брезове		—	—	
14950	Креча	3	60	3	20
6713	Кромпира	9		7	50
206	Кудеље	70		60	
19244	Кукуруза	8		7	50
	Лоја нетопљеног . . .	—		—	
110	Лука бела	50		40	
3306	Лука црна	15		12	
2217	Масти	105		100	
63570	Овса	10	40	9	80
650	Орања	40		35	
17666	Пасуља	26		24	
256897	Пшенице	12	—	11	80
199	Ражи	9		8	80
	Ракије ком. меке „).		—		—
	Ракије шљ. љуте „ .				
34797	Ракије шљ. меке „ .		40		35
79746	Свиња дебелих . . .	55		50	
	Свиња средњих . . .	—		—	
39610	Сена	5		4	
792	Сира	70		60	
1800	Сламе	3		2	
160	Сочива	30		25	
2094	Угљена дрвеног . . .	7		6	
81430	Угљена каменог . . .	3		2	50
300	Сува меса	300		200	
10437	Шљива сувих	29		27	
3419	Ситнице разне . . .				
2293	Разна воћа				
1780	Алове паприке				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 11. ФЕБРУАРА 1896. | БРОЈ 7.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОБЈАВА

Према правилнику за инсталацију водовода по зградама града Београда, несме се инсталација ни у једној згради пре предузетиво што овлашћени инсталатер не поднесе Упр. водовода план за спровод воде на одобрење; па и тада ако Упр. водовода план одобри, мора се опет инсталација подврћи проби на притисак од 10 атмосфери под надзором техничког органа Упр. водовода.

Међутим Упр. водовода приметила је у последње доба, да се многи инсталатери ових прописа не придржавају, па не само то, но да и сами сопственици зграда у варљивој обмани да их инсталација што јефтиније стаје, узимају по све неспремне људе за вршење ових послова мислећи, да је сваки шлосер и клонфер способан за вршење истих. Услед овога често се дешавају разне жалбе: као да се инсталација сваки час квари, да им вода по кад што у подрумима излива, да им водомери показују већу потрошњу но што они мисле да су потрошили и. т. д. и. т. д., те тим наносе на првом месту и сами себи штету па и самој општини.

Управа водовода скреће на ово пажњу сопственика зграда у престоници и упозорује их да у будуће ни један сопственик зграда не узима за нову инсталацију водовода по зградама или за оправку већ постојеће инсталације она лица — шлосере, клонфере и т. д. — који немају при себи легитимациону карту од Упр. водовода да могу те послове вршити. *Та карта мора да буде датирана од ове 1896. год.*

Који од сопственика зграда повери израду другом неовлашћеном лицу тај нека све штетне последице сам себи приписе; Управа водовода не само што ће применити казне према таким господарима зграда, но ће им с места даљу употребу воде обуставити.

Из канцеларије Управе Водовода 1. фебруара 1896. г. ВБр. 400.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
25. Јануара 1896. год.

Председавао председник београдске општине г. Михаило М. Богићевић; присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић; од одборника били: г.г. А. Ђ. Кумануди, Коста Петровић, Јанаћ Константиновић, Стеван П. Поповић, Влад. М. Ђорђевић, И. Козлић, Јосиф С. Јовановић, Д-р М. Николић, Сергије Станковић, Д-р С. Милутиновић, С Ђ. Јорговић, Сава М. Цеваировић, Никола Бошковић, Јарослав Безуха, Сава Петровић, Дим. Гавриловић, Љуб. Марковић, М. Милашиновић, Ђорђе Димитријевић, Дамњан Стојковић, Д-р Војислав М. Суботић, Михајло Михајловић, Др. Николић, Благоје Милошевић, Светозар Н. Шваћић, М. Штрбић, Мил. Ж. Маринковић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 18. Јануара ов. год. и примљен је без измена.

II

Председник износи одбору на мишљење молбе, којима се траже уверења о породичном односу.

По прочитању тих молби АБр. 221, 523, 626 и 610, одбор је изјавио мишљење,

да се молиоцима: Милки жени пок Милана Јовановића бив. таљигаша, Михајлу Г. Ристићу секретару министарства иностраних дела и његовом брату Радомиру,

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијску Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(НАСТАВАК)

Ну ово су само лепе жеље нашега народа, које се овог пута не остварише, јер као што смо раније поменули Аустрија је по *свиштовском миру* целу Србију оставила Турцима. За Ћесаревцима прешли су и многи Срби, што су они *сматрали као знаменито множење радних руку.* (1)

При ранијим сеобама Срби су само гледали да нађу само сигурна склоништа од Турака, и не промишљајући много о судби која их тамо чека. Овог пута преставници ондашњих Срба о том пресељавању, приликом молења за станове и припомоћ, веле: „Обаче *боље си нам било у нашој земљи бистру воду пити, неже ли овамо* (у Ћесарији) *кафу с млеком и шећером варити.*(1) Ну у правој наготи излази политика аустријска тек приликом напуштања Србије. По њиховом упуству митрополит београдски Дионисије Поповић (родом Грк) са црквеног амвона говори народу, да је Србија повраћена Турцима „што је народ погрешио“, и позива га, да се покаје за то, па праштајући му упућује га како ваља прибећи под крила царска, „како смо се једном у име Божје и заклели, да ћемо свагда бити вјерни поданици и који одступе од овога „јурамента и заклетве нека знаду да ће им верху главе увјек боравити гњев Божји“.(2) За тим им излаже декрет Леополда II у коме им се одричу многе повластице. Оне пак који неће да иду овај митрополит овако куне: „А који пак неће да пређе, тај слободно нек остане као Турчин с Турци, или као Чивутин, јербо који свој јурамент и заклетву не чува, он није Христијанин, него једна лажа пред Богом и царем.“(3) За ове услуге овај Грк (митрополит) добије у ћесарији будимску епархију. — Као што се види Аустрија је овде у своја кола упрегла чак и „служиоца Божјег олтара“ — само да постигне своје намере!

Пре него што завршимо овај преглед, да се зауставимо за часак и на Србе у Ћесарији. Напред смо споменули да су они и у овом, као и у ранијим ратовима, учествовали у знатном броју (преко 100 000 људи); само је штета, што су нам савременици оставили врло мало података о њима, јер су их вазда рачунали уз Ћесаревце и не помињући их засебно. Ван сваке је сумње да су се одликовали на бојном пољу, јер од тога им је зависила *наклоност двора и заштићавање њихових интереса од насртаја Мађара.* Као год што је Аустрија заваравала Србе у данашњој Краљевини Србији, да за њен рачун лију своју крв, тако је и са онамошњом нашом браћом вазда се служила да укроти Мађаре који су — незадовољни нешто Јосифовим реформама и од чести великим дацијама, а узбуђени догађајима у Француској, где је услед револуције све врило, гледали да поврате своја стара права.

(1) Freiwillige Theilnahme etc. S. 274.

(1) Гласник срп. уч. друштва, књ. XX стр. 60.

(2) На истом месту стр. 96.

(3) На истом месту стр. 97.

Софији Јак. Ђурђевић и Михајлу Антоновићу може дати тражено уверење.

III

На предлог свештенства парохијских цркава АБр. 528 и 648 одбор је решио,

да у цркви Св. Марка у 1896. и 1897. год. буду тутори: главни Влајко Калинић економ и помоћни Иван Станисављевић сарач, Прока Ђорђевић и Игњат Ристић тежаци; и у капели Свето-Савског дома, главни тутор Иван К. Трпковић кафеџија и помоћни Светозар Т. Стојадиновић бакалин и Петар Кандић бакалин.

IV

Председник износи и по трећи пут одбору на решење питање о избору места за грађење дивтеритичне болнице.

По прочитању извештаја комисијског Г№ 2200, молбе грађана и друштва за улепшавање Врачара и акта директора опсерваторије А№ 540 одбор је после поименичног гласања са 14 гласова против 12 (3 нису гласали) решио,

да се болница за дифтеритичне болести према извештају комисиском сагради на Врачару, на парцели предложеној од комисије која је ближа опсерваторији.

V

Сходно решењу одборском од 11. јануара 1896. год. АБр. 580. Г. Ђока Станојевић подноси одбору на увиђај предрачун, за инсталацију електричног осветљења у згради општинској, како га је саставила одборска комисија. По прочитању тога предрачуна, одбор је одлучио,

да се по том предрачуну држи кратка усмена лицитација у присуству одборске комисије и да се резултат лицитације саопшти одбору.

VI

Председник извештава одбор да је г. министар народне привреде спровео општини на оцену и мишљење статуте друштва за осветлење Београда, на које српско француско друштво хоће да пренесе уговор за електрично осветљене Београда.

По прочитању спроводног акта одбор је решио,

да ове статуте заједно са надзорном комисијом за осветлење и трамвај проуче, са уговором сравне и поднесу своје примедбе одбору г. г. Ант. С. Пеливановић, Коста Петровић, Настас Антоновић, Тих. Ј. Марковић, Михајло Павловић, и Димитрије Гавриловић одборници.

VII

Председник саопштава одбору да члан буџетске комисије одборник г. Ант. С. Пеливановић не може неко време долазити на састанке због болести па предлаже одбору да ту буџетску комисију допуни са још једним чланом. Одбор је решио,

да поред већ одређених чланова буџетске комисије буде члан исте и г. Коста Петровић одборник.

VIII

На молбу Савеза стрељачких дружина у Србији одбор је решио,

да се Савезу стрељачких дружина у Србији уступи на послугу општинско земљиште до данашњег стрелишта у ширини од петнаест метара а у дужину колико је данашње стрелиште дугачко.

Границе овом земљишту да одреди општински инжињер у присуству дружинских изасланика и да се о овоме уступљењу састави протокол.

IX

По прочитању акта управе водовода АБр. 7520 одбор је једногласно решио,

да се од дома друштва Св. Саве не наплаћује ништа за воду из новог Београдског водовода како за ону што је до данас утрошена тако исто и за ону што ће се у будуће трошити.

X

Председник износи одбору на решење извештај општинске трошарине односно молбе Лазара Дашковића кафеџије, сходно решењу одборском од 14. Децембра 1895. год. АБр. 7515.

По прочитању тога извештаја одбор је решио,

да се молилац Лазар Дашковић одбије од тражења изложеног у његовој молби АБр. 7.385. и да суд поступи у свему по извештају трошаринском.

XI

Председник износи одбору на решење извештај поверништва, изабратог у седници одборској од 23. новембра 1895 г. АБр. 6416 о прегледу и оцени лика Ђ. В. Краља израђеног од Петра Убавкића вајара. Одбор је одлучио,

да се решавање по овом предмету одложи док не буде готов буџет за 1896. год.

XII

Одборник г. Димитрије Гавриловић пита, да ли се и сада даје кредит појединим трговцима од управе трошаринске, како то сад бива, са каквим гарантијама и колику суму и од кога има општинска трошарина да потражује од све до сад даваних кредита. Председник је изјавио,

да ће од управе трошаринске изискати о свему овоме извештај и поднети га одбору на увиђај.

XIII

По прочитању молбе Вељка Љ. Рамадановића, којом тражи да му општина даје 100 динара месечно како би могао у Прагу спремити се за учитеља глуво немих и слепих, — Одбор је решио,

да се преко ове молбе пређе на дневни ред.

XIV

Одборник г. Михајло Михајловић саопштава да је сазнао, да општински лекар г. Д-р Војислав Ж. Ђорђевић поред општинске дужности врши и неке послове у министарству унутр. дела за хонорар. Председник је изјавио,

да ће ствар извидети и позвати г. др. Ђорђевића да се подпуно ода отправљању дужности општинског лекара.

На местима чак захтеваху и право оружаног отпора противу самовоље краљеве. Срби су баш у то време тражили дозволу за држање народног конгреса, јер је илирска дворска депутација била укинута, а нису били присаједињени мађарској краљевини. Леополдо II немајући друга излаза дозволи им држање конгреса, не толико њих ради, колико да тиме задобије овај „*zahlreiche und respectable Nation*“ као једног „*wichtigen Bundesgenossen* (важног савезника)“ противу немирних Мађара. „Српски народни конгрес имао је да држи равнотежу наспрам и сувишних захтева мађарског сабора (dycta); гледало се да ове последње помоћу оних првих држе у шкрипцу“.(¹) Подробније излагање рада овог важног конгреса излази из оквира нашег задатка. Поменућемо само да је тог пута, после тешке и претешке борбе од читавог столећа (1690—1790), Србима најзад признато стално право грађанства, за које су се они тако дуго борили; и год. 1791. 27. чл. законским Срби буду *признати за пуноправне грађане краљевине Угарске* (Jnarticulation).(¹) Године пак 1792. први пут заседну српске владике у мађарској дијети.

Место Мојсија Путника за митрополита би изабран *Стеван Стратимировић*, који је скоро по столећа управљао црквом Срба у Кесарији. „Стратимировић је био учен и изображен човек, био је и родољуб и ревносан син своје цркве, али деспотска природа његова и ситничарска завист нису му допуштале, да своја лепа и необична својства развије. За све време његовог архијепископства није се држао народни конгрес. Он није марио за њега, а нису ни они горе (Бечу) марили. У животу православних Срба у Угарској наста стагнација (застој).“(²) Доцније, за време српског устанка под Кара-Ђорђем Стратимировић бодро мотри на рад устаника, а његову мисао обузимају панславистичке мисли, па је поводом тога слао меморандум цару руском; али од тога не би ништа.

Народ наш, разочаран у надањима својим а остављен од Аустрије, морао је опет да приклони свој врат у јарам турски и већим делом врати се на своја огњишта. Ну ипак је било синова српских, који су своме уврђеном поносу и превареним надама дали отворене одушке, тужећи се на варљива обећања бечког двора. Кад Аустрија напусти Србију по свиштовском миру и Турци заузму земљу, Срби Фрајкорци растуре се својим кућама а официри се скупе око Михаљевића у сремским Карловцима. Њима буде одређена пензија, који год остаде у служби. Кад Михаљевић понуди и *Алексу Ненадовића*, који је у почетку рата подигао ваљевску нахију, он одговори: „Ја овде остати нећу, ја ћу да идем на моју очевину, где сам се родио.“ На то га Михаљевић стане одвраћати, а Алекса му рекне; „Истина је да сам се заклео, да ћу му (цару) бити веран и против Турчина за слободу очевине моје војевати, и познато вам је да ја моје заклетве не преступам, нити цара изневеравам и остављам, *но цар оставља мене и сав народ српски, као његови стари што су прадеде наше остављали, зато идем натраг ирекo Саве, а немам писара нити други учени људи, но ћу ићи од манастира до манастира и казивати сваком*

(¹) Schwicker H. J. Politische Geschichte der Serben in ngarn, S. 362—363.

(¹) Види више о томе у мало час поменутом делу Швикерову стр. 360.

(²) „Народни дневник“ за 1890. г. бр. 29.

ИЗВЕШТАЈ
о
РАДУ ОПШТИНСКОГ ХЕМИЧАРА
за
1895-ту годину
од
Д-ра Александра Зеге

(Наставак)

Бактереолошка анализа.

Пробе сам узимао из чесама: У добро стерилизираним стакленим флашицама са памучним затварачем. Из бунара: У стерилизираним евакупираним, стакленим балонима мојим апаратом. (види Chemiker-Zeitung од 1894 год. број 59.)

Као ранеће земљиште за бактерије служила ми је Кохова желатина, радио сам у Петровим шољицама. Одређивао сам само квантитативно број клица.

У току 1895. године извршио сам свега 280 хемијских анализа воде и 117. бактереолошких. У таблицама I, II, III и IV ставио сам минимум, максимум и средњу вредност појединих састојака наших пијаћих вода у 1-ом 2-ом 3-ем и 4-ом тромесечју. У табли V и VI види се графично како се је мењала вода макишких бунара односно садржине минералних и органских материја, и вода новог водовода односно садржине бактерија

Поплава макиша била је од утицаја на воду у нашем новом водоводу. Директно мешање савске воде са водом појединих бунара није било знатно

I. Тромесечје

КОЈА ЈЕ ВОДА	ЧВРСТИХ МАТЕРИЈА	УТРОШЕН ПЕРМАНГ.	ХЛОРА	АЗОТНЕ КИСЕЛИНЕ	АЗОТАСТЕ КИСЕЛИНЕ	АМОНИЈАК	Напомена
Бунар I	0.490	0.001	0.034	0.0032	0	0	минимум
	0.514	0.002	0.040	0.004	ј. п. траг.	ј. п. траг.	максимум
7 анализа.	0.503	0.0013	0.0363	0.0038	0 — ј. п. траг.	0 — ј. п. траг.	средња вред.
Бунар II	0 480	0.001	0.024	0.016	0.	0.	минимум
	0.494	0.002	0.028	0.018	0.00001	0.0001	максимум
7 анализа.	0.487	0.0016	0026.	0.017	0000001	0.00001	средња вред.
Бунар III	0.512	0.0035	0.015	0.0001	0.	0.0001	минимум
	0.570	0.0085	0.019	0.0024	траг.	0.0004	максимум
8 анализа	0.553	0.0045	0.0162	0.0013	0. траг.	0.00023	средња вред.
Бунар IV	0.436	0.004	0.0065	0.0005	0.	0.0002	минимум
	0.545	0.0053	0.0096	0.002	траг.	0.0012	Максимум
9 анализа	0.514	0.0044	0.008	0.0013	0. траг.	0.0006	средња вред
Бунар V	0.570	0.0048	0.005	траг.	0.	0.0008	минимум
	0.618	0.0056	0.0077	0.005	траг.	0.0012	максимум
7 анализа	0.592	0.0052	0.0064	0.0018	0. траг.	0.00096	средња вред.
Нов. водов.	0.518	0.0027	0.0165	0.003	0.	0.	минимум
београдски.	0.556	0.0038	0.0247	0.004	траг.	0.0002	максимум
9 анализа	0.537	0.0034	0.020	0.0033	0. траг.	0.00005	средња вред.
Варошки	0.292	0.0016	0.0042	0.007	0.	0	минимум
водовод.	0 315	0 0026	0 006	0.011	0	ј. п. траг.	максимум
6 анализа	0.305	0.0021	0.0055	0.0094	0.	— ј. п. траг.	средња вред.
Бељиљд.	0.330	0.0018	0.003	0.004	0.	0.	минимум
водовод.	0.368	0.0028	0.0064	0.0064	0.	траг.	максимум
6 анализа	0.348	0.002	0.0051	0.0054	0.	траг.	средња вред.

Бунар V концем Јануара искључен из саобраћаја

Бунар IV концем фебруара искључен из саобраћаја.

II. Тромесечје

КОЈА ЈЕ ВОДА	МИНЕРАЛ. МАТЕРИЈА	УТРОШЕНО ПЕРМАНГ.	ХЛОРА	АЗОТНЕ КИСЕЛИНЕ	АЗОТАСТЕ КИСЕЛИНЕ	АМОНИЈАК	Напомена
Бунар I.	0.484	0.0019	0.0335	0.009	0.00001	0.	минимум
	0.560	0 005	0.035	0.015	0.0001	0.00002	максимум
6 анализа	0.528	0.0029	0.0342	0.012	0.00004	0 000005	средња вред.
Бунар II.	0.480	0.0013	0.0263	0.014	траг.	0.	минимум
	0.530	0.0037	0.030	0.020	0.00005	0.0001	максимум
5 анализа	0.506	0.0025	0.028	0.0173	0.000008	0. 00006	средња вред.
Бунар III.	0.569	0.003	0.0165	0.002	0.	0.0001	минимум
	0.594	0 0047	0.019	0.008	траг.	0.00015	максимум
5 анализа	0.580	0.0035	0.0177	0.004	0 траг.	0.00011	средња вред.
Бунар IV.	0.510	0.004	0.0068	0.0018	траг.	0.0004	минимум
	0.570	0.0105	0.014	0.0035	0.00002	0 0008	максимум
4 анализа	0.5407	0.0062	0.0107	0 0028	0 000005	0.00065	средња вред.
Бунар V.	0.312	0.021	0.008	0.0025	0.00002	0.0007	минимум
	0.340	0.037	0.009	0.005	0.0001	0.001	максимум
2 анализа	0.326	0.029	0.0085	0.0037	0.00006	0.0008	средња вред.
Нов водов.	0.520	0.002	0.020	0.003	0.	0.	минимум
београдски.	0.550	0.0038	0.025	0.0045	траг	0.0001	максимум
30 анализа	0.538	0.0027	0.023	0.0037	0. траг.	0.0 0001	средња вред.
Варошки	0.302	0.0008	0.005	0.007	0.	0.	минимум
водовод.	0.356	0.0021	0.006	0.0115	0.	траг.	максимум
12 анализа	0.315	0.0018	0.0057	0.0092	0.	0. траг.	средња вред.
Бељиљд.	0 326	0 0015	0 0037	0.004	0.	0.	минимум
водовод.	0.355	0.003	0.0054	0.008	0.	траг.	максимум
12 анализа	0.341	0.0022	0.005	0.0058	0.	0. траг.	средња вред.

Како је поплава затекла бунаре IV и V затворене то су исти тако и остали, пошто су шибери били 3 метара испод воде. Маја месеца спојен је варошки водовод и бунар испод војног сењака са новим водоводом.

калуђеру и попу, да у сваком манастиру запишу: да више никад тко је Србин Немцу не верује." На то Михаљевић: „Ћути Алекса да од Бога нађеш, чуће Немци. па ћете оловом залити." Алекса одговори: „Ја то Србину кажем а не Немцу; а и Немцу ћу то исто казати а и сваком."(1) Алекса се затим доиста врати својој кући.

Кроз уста Алексина проговорио је цео наш народ, јер после толиких разочарења није се имао више ничему надати од Аустрије, која умешавши се у рат владарâ против француске велике револуције мораде да напусти своју источну политику. Срби с ове стране Саве и Дунава, остављени сами себи, одиста се на скоро и потпомогну, а временом нађу нова савезника на северо-истоку Европе.(2) Али Алекса не стоји усамљен са својом изјавом, и раније поменути Стеван Јовановић архимандрит манастира Троноше, који је за ово време био српски изасланик код бечког ћесара, у једном писму овако болно узвикује: „Камо објети и услуге наше овом двору и толика проливена крв и губитак имања и живота?... *и сада одбачени остали! То ли су награђенија бедне Србије, да их сада Турци продају и секу како марву; убио га Бог с кога је то, може ли се то во свјем светје игде видети таковаја неправда?*"(1)

Наш летописац овако описује стање Србије по свиштовском миру: „Прѣдѣлиже белигрдскіи и окрестне нахїе прѣбегле преко реке Саве, и тамо въ нездравоиже земльи немало све измерло; а иже оставшїй Тѹрци поробили и попалили ихъ. И тако есть пострадао и просѹ се бѣдин Серблъ, вѣрѹюѹћи.. Ниемцѹ неброено естъ изробио; тако изсечено, неисказано церкве и манастири есѹ немало по цѣлой Сербїй опѹстили; и ѹ мало времена трикратъ есѹ Немци сербскїй народ издавали и Тѹркомъ под саблю предавали... ѡнинѣ ѹбо ощы и братїо блюдитеся, да неострадате, како що се сада нашему родѹ слѹчила погибелъ." Овде нам и нехотице пада на ум она Ђурина карактеристика Немаца: „О, знам те ја, ти неблагодарни народе!.. А има ли Србина да те не зна? Векови протекоше како по дубини срца нашега ријеш, и сваки корен у њему, из којега би сјајнија будућност изнићи могла, својим оштрим зубима подгризаш!... Ти си гусеница на телу нашем, отровна пара у ваздуху, са које народи тешко дишу, а слабији умиру..."(1) — Ово је у неколико бледа слика стања српског по свиштовском миру, али која није баш тако повољна за нас; с тога се увек треба сетити речи Ал. Ненадовића и овога летописца, које по најбоље илуструју политику наше прве сусетке, под којом и дан-данји таворе тешке дане многа браћа наша, гоњена и презрена, завађена с осталим суседним племенима, која у тој дрдржави живе, а све за рачун те исте наше сусетке!

(Наставиће се)

(1) Ненадовић М. прота: Мемоари, стр. 27. Калај помињући ове речи Алексине, труди се да им умањи важност, наводећи како је доста Срба официра остало у служби Аустрије. А за Алексу вели, да се на такав корак решио „само под тешким утицајем закљученог мира"(Gesch. der Serben, I. S. 282—283). Ну не стоји његово тврђење, да је Алекса остао 1 Срему, јер син му, прота М. Ненадовић изрично вели да се вратио кући (Мемоари стр. 28).

(2) Попов Нил: Србија и Русија, (српски превод) св. I. с. 13.

(1) Гласник срп. уч. друштва, књ. XX стр. 93.

(1) Дела Ђуре Јакшића, књ. IV стр. 10—11.

III. Тромесечје

КОЈА ЈЕ ВОДА	МИНЕРАЛ. МАТЕРИЈА	УТРОШЕНО ПЕРМАНГ.	ХЛОРА	АЗОТНЕ КИСЕЛИНЕ	АЗОТАСТЕ КИСЕЛИНЕ	АМОНИЈАК	Напомена
Бунар I.	0.510	0.0009	0.0336	0.0012	0.	0.	минимум
	0.532	0.0024	0 0363	0.008	траг.	ј. п. траг.	максимум
4 анализе	0 517	0.0015	0.0347	0.0047	0. траг.	0. ј. п. траг.	средња вред.
Бунар II.	0.486	0.0018	0.027	0.014	0.	0.	минимум
	0.512	0.002	0.0325	0.018	траг.	ј. п. траг.	максимум
4 анализе	0.498	0.0019	0 0287	0.016	0. траг.	0. ј. п. траг.	средња вред.
Бунар III	0.565	0.002	0.0178	0.0008	0.	0.	минимум
	0.593	0.003	0.018	0.0024	0.	0.0002	максимум
4 анализе	0.574	0.0029	0.0179	0.0014	0.	0.0001	средња вред.
Бунар IV.	0.498	0.0034	0.011	0.0001	0.	0.0001	минимум
	0.535	0.006	0.014	0.0025	траг.	0 0004	максимум
4 анализе	0.514	0.0048	0.0122	0.0009	0. траг.	0.00017	средња вред
Бунар V.	0.390	0.0054	0.006	0.001	ј. п. траг.	0.0009	минимум
	0.580	0 0165	0.0071	0.009	0.0005	0.0012	максимум
4 анализе	0.506	0.0083	0.0068	0 004	0.0002	0.001	средња вред
Нов водов. београдски.	0.430	0.002	0.015	0.005	0.	0.	минимум
	0.556	0.0035	0.023	0 0025	траг.	траг.	максимум
17 анализа	0.5167	0.003	0.0188	0.0038	0 траг.	0 траг.	средња вред
Варошки водовод.	0.302	0.0008	0.0048	0.0085	0.	0.	минимум
	0.340	0 0024	0 0074	0.0.3	0.	ј. п. траг.	максимум
8 анализа	0.317	0.0014	0.0054	0.0097	0.	0. ј. п. траг.	средња вред
Биљбиљд. водовод.	0 314	0.0012	0.005	0 003	0.	0.	минимум
	0.345	0.0025	0.006	0.005	0.	0.00008	максимум
8 анализа	0.329	0.0018	0 0053	0 0045	0.	0.00001	средња вред

IV. Тромесечје

КОЈА ЈЕ ВОДА	МИНЕРАЛ. МАТЕРИЈЕ	УТРОШЕНО ПЕРМАНГ.	ХЛОРА	АЗОТНЕ КИСЕЛИНЕ	АЗОТАСТЕ КИСЕЛИНЕ	АМОНИЈАК	Напомена
Бунар I.	0.480	0.0006	0.0347	0.0025	0.	0.	минимум
	0.500	0.002	0.0355	0.0032	ј. п. траг.	траг.	максимум
2 анализе	0.490	0.0013	0.0351	0.0028	0 ј. п. траг.	0. траг	средња вред.
Бунар II.	0.492	0.001	0.027	0.012	0.	0.	минимум
	0.504	0.0025	0.0278	0.013	траг.	0.00005	максимум
2 анализе	0.498	0.00175	0.0274	0.0125	0. траг.	0.00025	средња вред.
Бунар III.	0 580	0.0025	0.0177	0.001	0.	0.0001	минимум
	0.595	0.0031	0.0188	0.001	0.	0.0001	максимум
2 анализе	0.5875	0 0028	0.0182	0.001	0.	0.0001	средња вред.
Бунар IV.	0.440	0.0043	0.0088	траг.	0.000004	0.0005	минимум
	0.542	0.005	0.011	0.0018	0.00001	0.0005	максимум
2 анализе	0.491	0.0046	0.0099	0.0009	0.000007	0.0005	средња вред.
Бунар V.	0.560	0.0045	0.006	траг.	0.	0.0007	минимум
	0.632	0.0075	0.0075	0.001	траг	0.00095	максимум
2 анализе	0.596	0.006	0 0067	0.0006	0 траг.	0.00082	средња вред.
Нов водов. београдски.	0.424	0.002	0.009	0.003	0.	0.	минимум
	0.530	0.0034	0.019	0.008	0	ј п. траг.	максимум
13 анализа	0.499	0.0028	0.0151	0.0049	0.	0. ј. п. траг.	средња вред.
Варошки водовод	0.309	0.0008	0.0064	0.008	0	0.	минимум
	0.416	0.0032	0.0155	0.011	ј. п. траг.	ј. п. траг.	максимум
13 анализа	0 362	0.0022	0.0095	0.0094	0 ј. п. траг.	0. ј. п. траг.	средња вред.
Биљбиљд. водовод.	0.300	0.0012	0.0052	0.0035	0.	0.	минимум
	0 366	0.0032	0 0064	0.007	0.	траг.	максимум
7 анализа	0.343	0.002	0.0055	0.0056	0.	0. траг.	сренња вред.

Бунар IV и V у саобраћају

— Колико је местимице кроз бетон шибала и кад је ветра било, од горе кроз улазак у бунаре запљускивала. — Хемијски сложај воде сем код бунара IV и V није са много мењао. Више се је осећао тај уплив у бактереолошком погледу. У главном бунару а особито у филтру није било могуће бројати бактерије у 1 см³. Пошто је вода опала и филтар био поправљен, да није више горња вода директно у базен улазила, бројао сам у базену у 1 см³. 4523 клица а после филтрације у 1 см.³ 340. Филтар је задржавао 4000 хиљаде клица на кубни сантиметар.

Конструкција наших бунара у Макшу така је, да горња вода мора моћан слој земљишта проћи док се може мешати са оном водом коју ми из наших бунара црпемо. Насип ког је Сава над Чукарицом пробила још није поправљен и земљиште око нашег бунара I опет је под водом. Како ће природан филтар (земљиште) око наших бунара за даље држати не може се у напред казати, али да форсираном употребом неће бољи бивати већ лошији, то је јасно.

Инсталација за ослобођавање воде од гвожђа и филтар, који су само провизорно грађени, попуштају, а издржавање те, погрешне инсталације све скупље бива. Основне погрешке те инсталације не дозвољавају правилно функционисање, и та инсталација мораће се једном напустити.

Како су сви изгледи ту, да ће макшки водовод још више година имати да служи, што налазим да је за овакe прилике и рационалније, то мислим да би боље било, одмах грађењу нове инсталације за пречишћавање воде приступити, но чекати док се досадања инсталација усљед хигиенских захтева мора затворити.

Дужност ми налаже као општинском хемичару, коме је контрола водовода поверена, да најозбиљније обратим пажњу Одбора и општинске управе на ову ствар. По моме мишљењу требало је да су до сада све предходне штудије за савску воду довршене, исто тако да је за изворну воду могућност довода бар у неколико проучена. Где у питању стоји здравље целог грађанства, ту је свако одуговлачење послова и устезање неумесно, па чак и осудно.

Настављаће се

ПРИВРЕДА И ВИТЕШТВО

Продаја бикова. На дан 20. фебруара ове године продаваће Управа Добричева јавним надметањем, два прекобројна приплодна бика Јухора и Султана.

Јухор је длаке беле, 4 године стар, лаванталског соја.

Султан је длаке беле, рогова развраћени кратких, 4 године стар, лаванталског соја.

Обадва су купљена у Аустрији у 1894. години. Они су потпуно за приплод способни и продају се једино што су прекобројни.

Продаја ће се вршити пред кафаном браће Ристића у Ћуприји.

Позивају се купци да дођу на ову лицитацију.

ОГЛАС

Суд оцштине вароши Смедерева држаће на дан 28. фебруара ов. год. од 9—12. сати пре подне јавну усмену лицитацију за израду калдрме у Ђурђевој улици и Дунавској.

Израда калдрме износи до 7.000. кв. метара, а кауција полаже се у напред у суми 700. динара у готову или вредећим новчаним папирима. Услови се могу видети сваког дана радног у суду општ. смедеревске.

КБр. 1504. Из канцеларије суда општине смедеревске 7. фебруара 1896. год. у Смедереву.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | ЧЕТВРТАК 22. ФЕБРУАРА 1896. | БРОЈ 8.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ.

Успомена на проглас Српске Краљевине и ступање на српски престо **Његовог Величанства Краља Александра I** прославиће се и ове године 22. Фебруара.

И овога ће се пута Срби сетити своје славне прошлости, славних предака и још славнијих својих ослободилаца.

Присуствовањем на благодарењу у Саборној цркви, кићењем домова заставама и осветљењем, грађани београдски ће, као што су и до сада увек радили, дати само један незнатан видљив знак своје велике захвалности за заслуге својих ослободилаца и одане љубави и поданичке верности према потомку славом увенчаних Обреновића, своме **Краљу Александру I.**

Од Представништва општине београдске, 21. фебруара 1896. године.

ОБЈАВА

На основу решења одбора општинског од 13. фебруара 1896. год. КЊБр. 84. суд општински

објављује:

Сваки касапин или трговац, који има зрелих дебелих свиња, па жели да их покоље на општинској кланици и да маст или месо на страну извезе, има се за то пријавити суду општинском, који ће помоћу нарочите комисије овај рад и извоз производа контролисати.

За ону количину масти или меса, што дотични буде извезао, општина ће вратити суму наплаћену за касапску аренду, но и то само под погодбом, ако је та маст чиста и добра, што ће се тако исто комисијски констатовати.

Ко се не буде придржавао прописа и наредаба суда у овоме послу, или ко буде покушао да нечисту и рђаву маст извезе, неће се овом повластицом моћи користити.

Од суда општине београдске, 16. фебр. 1896. год. АБр. 1263.

ОБЈАВА

Према правилнику за инсталацију водовода по зградама града Београда, несме се инсталација ни у једној згради пре предузетно што овлашћени инсталатер не поднесе Упр. водовода план за спровод воде на одобрење; па и тада ако Упр. водовода план одобри, мора се опет инсталација подврћи проби на притисак од 10 атмосфери под надзором техничког органа Упр. водовода.

Међутим Упр. водовода приметила је у последње доба, да се многи инсталатери ових прописа не придржавају, па не само то, но да и сами сопственици зграда у варљивој обмани да их инсталација што јефтиније стаје, узимају по све неспремне људе за вршење ових послова мислећи, да је сваки шлосер и клонфер способан за вршење истих. Услед овога често се дешавају разне жалбе: као да се инсталација сваки час квари, да им вода по кад што у подрумима излива, да им водомери показују већу потрошњу но што они мисле да су потрошили и. т. д. и. т. д., те тим наносе на првом месту и сами себи штету па и самој општини.

Управа водовода скреће на ово пажњу сопственика зграда у престоници и упозорује их да у будуће ни један сопственик зграда не узима за нову инсталацију водовода по зградама или за оправку већ постојеће инсталације она лица — шлосере, клонфере и т. д. — који немају при себи легитимациону карту од Упр. водовода да могу те послове вршити. *Та карта мора да буде датирана од ове 1896. год.*

Који од сопственика зграда повери израду другом неовлашћеном лицу тај нека све штетне последице сам себи припише; Управа водовода не само што ће применити казне према таким господарима зграда, но ће им с места даљу употребу воде обуставити.

Из канцеларије Управе Водовода 1. фебруара 1896. г. ВБр. 400.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
1. Фебруара 1896. год.

Председавао председник београдске општине г. Михаило М. Богићевић; присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић; од одборника били: г.г. Спасоје Илић, Дамјан Стојковић, Ђорђе Димитријевић, Стеван П. Поповић, Дим. Гавриловић, М. Милашиновић, Светозар Н. Швабић, И. Козлић, Сава М. Цвијановић, Дим. Милојевић, Ј. Адкалај, Д-р М. Николић, Н. Антоновић, Михајло Михајловић, Влад. М. Ђорђевић, Д-р Војислав М. Суботић, Јарослав Безуха.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 25. Јануара 1896. год. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 836, 642, 611, 735, 582, 561, 560, 510, 559, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио,

да су му непознати: Новак Дрндаревић б. калфа трговачки, Милан Спасић б. поштански кочијаш, Димитрије Спасић б. ноћни стражар, Мијаило Стојановић б. шталмајстор, Светозар — Тоза — Јевтић б. поштански кочијаш и Марија невенчана жена Аранђела Николића ноћног стражара, Веса Спасић, — Стојковић, разносач пецива, Стеван Стојановић пекар, Риста Ристић б. практикант, Сава Мијајловић бив. слуга и Петар Ђорђевић б. кафеција; да је Милица ж. Симе Лазаревића бакалина доброг владања и доброг имовног стања; да је Ђорђе М. Поповић телеграфиста доброг владања и средњег имовног стања; да је Моша А. Маца доброг владања и слабог имовног стања; да је Мита Витез слуга рђавог владања и непознатог имовног стања.

III

На предлог протопрезвитерата београдског, одбор је решио,

да за 1896. и 1897. годину буду тутори саборне цркве, главни: Сава Константиновић трговац, помоћни: Коста Глишић бакалин, Глиша Миленковић бакалин, Љубомир Мишковић трговац и Станимир Мирковић трговац.

IV

На тражење грађевинског одељења општинског ГБр. 62, одбор је решио,

да буду чланови комисије за одређивање оса у појединим улицама ова господа одборници:

а., За кварт варошки: Никола Спасић и Давид Були, трговци.

б., За кварт теразијски: Драгутин Величковић и Голуб Јанић трговац.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(НАСТАВАК)

Ну толика крв српска проливена у овом ратовању — Кочиној крајини — ипак је на крају крајева донела извесне користи. У Срба у овом рату ојача народна самосвест, — коју су они, у свима досадањим покретима на Балкану, доста јасно манифестовали — а томе много допринесе жива веза међу Србима с обе стране Саве и Дунава, нарочито пак у фрајкорским четама. Потиштена раја, која за време турске владе није узимана у војску, па чак ни оружја није смела носити, употребљавана је само као сресто за извор пореске снаге. За време пак овог рата *вежбана од официра једне европске силе, привикну се рату, а у дневним сукобима у целој земљи разви се у њој самостална и чила снага.* Фрајкорске чете, уз које су Срби пристајали и борили се противу Турака, биле су управо *школа за доцније самостално делање;* јер су доцније многи важнији људи, који су учествовали у буни на дахије, били часници у тим четама — па међу њима и сам Кара-Ђорђе. Ове прилике биле су од велика утицаја на доцнију судбу Србије и може се рећи, *да је доцнија револуција (1804) и њен успех омогућен само учествовањем народа у овом последњем аустро-турском рату.*[1]

Срби и ако нису ништа добили овим ратом, ипак он није за њих са свим бесплодан. *Они су добили прилике да се измере са својим старим душманима и да урођеном им јунаштву придаду изворе и силе војне дисциплине.*[1] На скоро после објављења свиштовског мира, дођу у Србију турски комесари да приме: градове, вароши и целу земљу, а аустријске трупе напусте за навек ове пределе, који су заливани толиком крвљу. И Србија опет постаде турски пашалук, а њени становници који се надаху да ће се са свим ослободити од Турака, постану раја. Ну и при свем том са старим системом не поврати се и стари дух, јер кад су турски комесари, који дођоше да приме земљу, видели, где из једног града, који је такође требао да им се преда у руке, изађе српска чета под оружјем, па стаде вршити цело војничко вежбање као и царска војска, врло се зачудише и онако зачуђени забринуше погађајући шта се одатле може исплести. „Комшије — рећи ће један од њих — шта ви то начинисте од наше раје?“ „Не знам хоће ли бити истина — вели Л. Ранке — што кажу, да су се Срби мислили под једним официром из Фрајкора још и подићи на Турке, или га себи за кнеза измолити; и да су неку младу Српкињу, коју је онај запазио као од шале звали својом књагињом — тек јасно је то, *да се није могао одмах угушити дух народне самосталности један пут пробуђен, и који год су носили победно оружје на Турчина све је њих сећање на те дане*

(1) Kallay B. Geschichte der Serben, I S. 264.

(1) Сен-Рене Таљандије (Н. С. Јовановић) Србија у XIX. веку, стр. 63—64.

в., За кварт врачарски: Спаса Илић и Светозар Швабић.

г., За кварт палилулски: Сава Петровић — Ковачевић и Благоје Милошевић.

д., За кварт дорћолски: Јанаћ Константиновић и Владислав Ђорђевић.

ђ., За кварт савамалски: Атанасије Ђ. Кумануди и Никола Бошковић.

V

Председник износи на решење предлог суда о продаји извесних непокретних имања општинских и све непокретности регулационога фонда, у цељи регулације Београда.

По прочитању списка имања и реферата председника општине, одбор је решио,

да овај предлог проуче и поднесу своје мишљење одбору на решење г.г. Мијајло Крстић, Пастас Антоновић, Димитрије Милојевић, Михајло Михајловић, Д-р Војислав Суботић, Д-р Марко Николић и Светозар Швабић одборници; Јован Антонијевић члан суда и Владислав Павловић инжињер.

Да ово повереништво оцени, да ли би се и које друго општинско непокретно имање могло продати, које није обухваћено овим предлогом и да ли би које имање у предлогу за продају требало задржати за општинску потребу.

VI

Председник износи одбору на мишљење молбе којима се траже уверења о породичном односу.

По прочитању тих толби АБр. 851, 820 и 835, одбор је изјавио мишљење,

да се Николи и Димитрију Т. Желесковићу, Јовану Ђикадићу техничару и Мицку Молеровићу може дати тражено уверење.

РЕДОВНА СЕДНИЦА
8. Фебруара 1896. г.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић, присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић, од одборника били: г.г. М. Милашиновић, Коста Петровић, Д. С. Милутиновић, Стеван П. Поповић, С. Ђ. Јорговић, Сергије Станковић, И. Козлић, Дамјан Стојковић, Јосиф С. Јовановић, Др. Марко Николић, Никола Бошковић, Голуб С. Јанић, Сава М. Цевајровић, Др. Вој. М. Суботић, Дим. Милојевић, Н. Спасић, Дим. Гавриловић, Влад М. Ђорђевић, J. Алкалај, Јанаћ Константиновић, Ђорђе Димитријевић, Н. Антоновић, Спасоје Илић, Ђ. М. Богдановић.

I.,

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 1. фебруара 1896. год. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 1019, 871 и 925, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да је Михаило Д. Банковић шпедитер доброг владања и доброг имовног стања; да су му непознати Јован Николић бив. дрварски књиговођа и Васа Урошевић, калфа обућарски.

III

Председник износи одбору на мишљење молбе, којима се траже уверења о сиротном стању и породичном односу. По прочитању тих молби АБр. 1018 и 1133, одбор је изјавио мишљење:

да се молиоцима Кости Јовановићу и Андреји Вељковићу техничару може дати тражено уверење.

IV

Председник извештава одбор да је на тражење полицијске власти АБр. 498 одбор изјавио, да му је непознато владање и имовно стање Љубомира Трајковића бравара овд. да је тај Љубомир поднео молбу АБр. 1135. у којој је навео податке о својој личности и позвао се на извесне одборнике, да га као добра и уредна грађанина познају.

По прочитању те његове молбе и изјаве одборника, на које се је позвао, одбор је изјавио, да је Љубомир Трајковић овд. бравар доброг владања и доброг имовног стања. Овом изјавом поништава се издато уверење под АБр. 498, о чему известити првостепени суд за вар. Београд.

V

На молбу Видоја Виторовића овд. кројача АБр. 1132. одбор је решио,

да се молилац Видоје Виторовић ослободи дужности присутничке, одредив на његово место Петра Радосављевића трговца.

VI

Поводом интерпелације одборника г. Михајла Михајловића, учињене у седници одборској од 25. Јануара 1896. год. АБр. 1043 председник подноси одбору одговор општинског лекара Д-ра Војислава Ж. Ђорђевића. Одбор је примио к знању

одговор д-ра В. Ж. Ђорђевића и прешао преко овог предмета на дневни ред.

VII

Одборник г. Димитрије Милојевић пита, кад ће се изнети одбору на решење питање о насипању и калдрмисању оног дела горње Јованове и Бркине улице, што је поред имања М. J. Антуле и Св. Николајевића. Председник је изјавио,

да се тај предмет налази пред одбором као хитна ствар.

VIII

Председник надзорне комисије за осветљење и трамвај извештава одбор, да је сходно решењу одборском од 1896. год. расписана била лицитација за инсталацију електричног осветљења у згради општинског суда, али да на тој лицитацији није било ни једног лицитанта. По прочитању тога извештаја, одбор је решио,

да се инсталација електричног осветљења у згради општинског суда изврши у режији општинској према решењу одборском од 11. Јануара 1896. АБр. 580 и предрачуну комисијском.

гајило крепком свешћу."(1) — Све ово досадашње описивање да завршимо овим карактеристичним речима: „*Макар колика несрећа да постиже тада народ сриски, опет се не да иорећи, да му је из тог рата (Кочине крајине) огрануло и вријеме* новога живота, који започе Кара-Ђорђије, а изради Милош."(2)

ГЛАВА ПЕТА.

Устанак Срба под Кара-Ђорђем

„Боже мили, чуда великога!
Кад се ћаше по земљи Србији,
По Србији земљи да преврне
И да друга постане судија;
Ту кнезови нису ради кавги,
Нет' су ради Турци изјелице,
Ал' је рада сиротиња раја,
Која глоба давати не може,
Ни трпити турскога зулума."
Нар. песма.

I. Буна на дахије.

Стање у Србији и Турској после свиштовскоі мира; тежња султанова за реформама. — Срби подижу Мустафа пашу и боре се с њим иротиву Пазван-оглa. — Јаничарске иоблавице заузимљу Београд и утврђују се у београд. пашалуку. — Зло стање Срба под дахијама. — Ради свог обезбеђења дахије покушавају да побију иреке по народу — то доје непосредна повода устанку. — Договор за општи устанак; иреи почетци устанка; скупштина у Орашцу бира Кара-Ђорђа за вожда; неколико речи о Кара-Ђорђу. — Иреи успеси устаника; битка код Сибнице; заузеће Рудника, мебувременки покушаји за измирење, истовремени успеси у нахији: ваљевској, иожаревачкоі и смедеревскоі — Кучук Алија излази иротив Кара-Ђорђа, несрећни сукоб на Врбици и Јагодни, бегство Кучук-Алије с Гушанцем у Београд — Скупштина у Остружници, иокушај измирења с дахијама у Земуну, даљи рад устаника. — Опсада Београда, иреговори с Бекир-пашом, бечуешчко посредовање влашких кнежева за мир. — Ширење устанка у нахији: иожешкоі, соколскоі, и ужичкоі.

По свиштовском уговору о миру Аустрија *и ио трећи иут* предаје Србију на милост и немилост Турцима, и то после онако сјајног успеха Срба устаника и Фрајкораца у Кочиној крајини: када су они, надајући се посигурно ослобођењу, јуначки прогонили Турке са свога огњишта. Ну и поред свега тога, њима не би суђено да се ослободе. По одласку Ћесареваца Турци поседну све градове и вароши по Србији, и над Србима почну опет владати: паше, муле и кадије, муселими и крџалије, спахије и грчке владике; којима су они свима укупно, као и сваком појединце служили и робовали. Турци заузму и земљу па отпочну ударати на њу намете као синови царски и аге, цедећи немилосрдно народ. Многи Србин таворећи тешку судбу и чекајући боље дане, морао се покорити силнима и с муком трпети њихова насиља аргатујући: за султана, пашу и тушта и тма изелица турских, који се крстише свакојаким именима, па и сваком последњем Турчину. Али у ово тешко време када Србин није смео коња појахати и оружја понети: када у богомољама није смео у звона звонити, и када га је Турчин сматрао као живу ствар, створену да њему служи, да му робује и угађа прохтевима и ћефовима његовим — у то време сва ова унижења, неправде и разне глобе није подносио *цео* српски народ; први протест противу тога били су *сриски Хајдуци.* То су били људи, који су се због турских зулума повукли у планине, откуда су се с оружјем у руци, светили за турске неправде, враћајући им мило за драго. Маса народа и ако је трпељиво сносила турска насиља ипак је из потаје помагала хајдуке — живи протест народа српског противу угњетавања турског.

Још из раније Турци су почели увиђати своју слабост у погледу војничке извежбаности — у оружју — код суседних

---

(1) Ранке Л. Новаковић Ст. Србија и Турска у XIX веку, стр. 58—59.

(2) Гласник срп. уч. друштва, књ. XX стр. 28—30.

IX

Председник извештава одбор, да је благајник општине г. Ђ. Ж. Нешић поводом решења одборског од 18. Маја 1895. год. АБр. 3112 поднео молбу, да се из одбора општинског одреди комисија, која би на лицу места оценила имање, што је он дао општини за кауцију, пошто је у своје време поднео већ уредну процену тога имања. По прочитању те молбе АБр. 5838|95. одбор је после поименичног гласања са 12 гласова против 11 решио,

да г.г. Јосиф С. Јовановић, Милан Милашиновић, Дим. Милојевић и Спаса Илић одборници оду на лице места о трошку г. Нешића и процене имање заложено за кауцију, па да свој извештај поднесу првој редовној одборској седници.

Напомена. Да у ову проценилачку комисију уђе г. Д. Милојевић одборник, одбор је једногласно решио.

X

Председник извештава одбор, да је одборско повереништво, изабрато у седници одборској од 18. Јануара 1896. год. АБр. 434 довршило свој рад и поднело извештај о промени трошаринске тарифе заједно са нацртом нове трошаринске тарифе; напомиње још, да је раду овог повереништва суделовао и одборник г. Љуб. Марковић, по нарочитој жељи управе трошаринске, пошто је он, као председник пореске управе давао потребна обавештења повереницима. (Ову је напомену одбор примио к знању одобравајући је, АБр. 530). По прочитању тога извештаја, одбор је решио,

прима се овај извештај повереништва у свему. Предложена измена тарифе прима се у начелу с тим, да се појединачки претрес исте стави на дневни ред за прву седницу.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Буџетом општинским за 1896 год. учињене су велике уштеде како у персоналу тако и у потребама. Зато сваки онај, који је тражио какву било службу у општини, нека се не нада да ће је добити, јер ће управа општинска, услед учињених уштеда, бити принуђена да већи број својих садањих службеника отпусти.

Ово се јавља свакоме ради знања па и оним грађанима, који често долазе и препоручују и траже, да се какво лице прими у општинску службу.

Књиге за жалбе. Да би суд општински могао сазнати каквих неправилности има по вароши, које није могао опазити преко својих органа, те да би их могао отклонити, као и да би сазнао, како поједини органи врше службу и владају се, кад нису пред очима својих старешина, — установљене су две књиге, од којих ће у једној уписивати примећене неправилности одборници општински, и та ће бити у сали одборској, а у другој сви остали грађани. Ова ће друга књига бити код секретара општине.

Сваку забележену примедбу суд ће узимати у поступак о чему ће се интересовани моћи уверавати из истих књига, у којима ће се и резултат рада бележити.

Удружење службеника београдске општине за штедњу

Према решењу управног одбора од 31-ог пр. м. набављено је за друштвени рачун, поред раније купљених 50 комада, још 30 комада 2% лутријских обвезница и то: серија 119, бр. 21; 2708,26; 2730,32; 2777,41; 2871,03; 2872,50; 2916,37; 2989.16; 3046,04; 2122,40; 3134,21; 3220,25; 3253,23; 3255,24; 3485,42; 3488,48; 3493,15; 3684,22; 3687;08; 3970,37; 3978,26; 4113,38; 5007,06; 5374,13; 5427,40; 5504,31; 5633,41; 6095,40; 6169,39; и 6169,48.

Ови лозови плаћени су по 86 д. комад.

Извештавајући о овоме удеоничаре, одбор их моли, да означене серије и бројеве упишу у [illegible] удеоничке књижице.

Београд, 2[illegible] фебруара 1896. год.

Деловођа, Љуб. Ристић. Благајник, Мил. Јовановић. Председник, Ђ. Ж. Нешић.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

У свима књижарама може се добити нова књига

СА БЕЛОГ ГРАДА

ПРИПОВЕТКЕ ИЗ БЕОГРАДСКОГ ЖИВОТА

Једно добро срце. — Регулација. — Стари јади. — Микина женидба.

Написао Вој. Карапанџић. — Илустровао С. Тителбах.

Цена 1 динар.

Београд — Књижара В. Валожића.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0·20 д.
б) За незидан шпархерд	0·20 д.
в) За узидан	0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици	0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата	0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака	0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима	0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи	0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0·75 д.

II. Гробарина:

а) Гроб за децу	7·— д.
б) Гроб за одрасле	12·— д.
в) Мала гробница	555·52 д.
г) Велика гробница III реда	998·93 д.
д) Велика гробница II реда	1099·93 д.
е) Велика гробница I реда	1684·57 д.

III. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра	7·00 д.
б) Од акова	0·35 д.

хришћанских држава; и у њих се јавља тежња, да се и у томе с њима изједначе. Пред Кочину крајину мноштво Француза долази у Цариград да поради на уређењу турске војске, како би је оспособили, да стане на пут продирању Русије и Аустрије на Исток. На највишем месту у Цариграду већ се почело очајавати, да ће се моћи одржати у Европи. „Народ пак у Цариграду није хтео тако брзо да напусти стару срећу. Те несреће, што је царство претрпело, он је доводио отуда, што војводе собом нису ваљале ништа, те с пуним надањима очекиваше наследника Селима, у кога је налазио све врлине што их прописује коран, и по јавним местима могло се чути, да је он онај, који ће царству повратити некадању славу“(¹). И султан Селим III увидевши слабу страну своје царевине у неизвесности војске, самовољи појединих паша и јаничара, науми да то измени и да од самовољних јаничара уреди редовну војску. С почетка је наилазио на одобравање, али при преуређењу војске — чињенице, на којој је и почивала ова на сабљи задобивена царевина — наиђе на жесток отпор. То га доцније и главе стаде, у отвореној буни, јаничарској, јер овоме султану — реформатору, недостајаше потребна енергија и одлучност, да своје смерове у дело приведе.

Абу-Бећир-паша, који прими од Кесареваца Београд, имао је налог од султана да уклони јаничаре из београдског пашалука, који су пред Кочином крајином највећма беснили у том пограничном пашалуку, куда су их уклањали султани, бојећи се њихове самовоље. То су желели и Срби и молили Бећира, да не пушта у земљу омрзнуте јаничаре. Овај не смеде то отворено да изврши, већ прво убије Дели-Ахмета поглавицу јаничарског, и онда објави ферман којим се забрањује јаничарима да живе у Србији. Они се разбегну или притаје. Но кад на место Бећир-паше дође Шишан-паша, јаничари се опет поврате, да продуже стари занат.

За време Шишан-паше неки Хаџи-Мустава надгледаше зидање касарни у Београду. Он не одобраваше поступке Шишанове и беше наклоњен реформама султановим, које циљаху на добро земље. Самовољи јаничарској беше пак отсутан противник. Имајући везе — због рада око касарни — са Алексом Ненадовићем, прваком из ваљевске нахије, он помоћу њега начини молбу султану, на којој се потпишу многи Срби, да уклони Шишан-пашу. Непостоја много, а Татарин једног дана улазећи у Београд повика: Мазул Шишин-паша, мазул! Хазур Хаџи-Мустафа-паша, Хазур! Хазур! И тако Хаџи-Мустафа поста београдским пашом почетком 1794. г.(¹) Хаџи-Мустафа био је благ и мудар човек, али човек од реда, који ничију самовољу није хтео да трпи, и бринуо се да у његовом пашалуку буде добро како Турцима, тако и Србима.(²)

Наставиће се.

(¹) Л. Ранке (Ст. Нов) Срби и Турци 19. в. стр. 59.

(¹) Ненадовић М. Мемоари стр. 14 16.

(²) Годишњица Н. Чупића, књ. XIII стр. 88

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 25. ФЕБРУАРА 1896. | БРОЈ 9.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОБЈАВА

На основу решења одбора општинског од 13. фебруара 1896. год. КЊБр. 84. суд општински

објављује:

Сваки касапин или трговац, који има зрелих дебелих свиња, па жели да их покоље на општинској кланици и да маст или месо на страну извезе, има се за то пријавити суду општинском, који ће помоћу нарочите комисије овај рад и извоз производа контролисати.

За ону количину масти или меса, што дотични буде извезао, општина ће вратити суму наплаћену за касапску аренду, но и то само под погодбом, ако је та маст чиста и добра, што ће се тако исто комисијски констатовати.

Ко се не буде придржавао прописа и наредаба суда у овоме послу, или ко буде покушао да нечисту и рђаву маст извезе, неће се овом повластицом моћи користити.

Од суда општине београдске, 16. фебр. 1896. год. АБр. 1263.

ОБЈАВА

Управа београдског водовода у вези своје објаве од 1-вог овог месеца ВБр. 400 извештава овдашње грађанство, да је комисија, која је одређена од стране Управе водовода прегледала алате и остале потребе за инсталисање водовода по овдашњим зградама и нашла да за сада имају потребне справе и алате за инсталисање водовода ова лица:

1. Софроније Јовановић и брат,
2. Ђорђе Наслас,
3. Ганц и комп., и
4. Стеван Голубовић, инсталатери за осветлење и водовод.
5. Емил Вајман,
6. Павле Павловић,
7. Антон Матош,
8. Петар Палић,
9. Антон Соукуп,
10. Петар Петровић,
11. Игњат Рудолф,
12. Јосиф Кунић,
13. Михаило Илић,
14. Коста Зекавица, и
15. Михаило Михаиловић, бравари овд. и
17. Вилхелм Баганц овд.

Сва ова лица примила су од Управе водовода данас овлашћења — легитимационе карте — за исте радове. Но овакова овлашћења даваће управа водовода и у будуће само онима мајсторима, за које одређена комисија нађе да имају довољно спреме и потребан алат за инсталацију водовода, — а сва уверења која су за ове радове раније издата појединим инсталатерима од стране управе водовода, овим се потиру и више не вреде.

Према овоме обраћа се пажња пошт. грађанству да убудуће инсталацију водовода по својим зградама поверавају само горе-именованим лицима, која су легитимиране карте добила. Све последице које би потекле отуда што су ненадлежна лица инсталацију вршила нека сопственици зграда сами себи припишу.

Од Управе Водовода Општине града Београда 20. фебруара 1896. год. ВБр. 667 у Београду.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ

од 1459 — 1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(НАСТАВАК)

Чим се мало утврди, он изненада убије Кара-Смаила, старешину јаничарског, који се беше јако осилио, па га не слушаше и чињаше зла и Србима и Турцима. Кад за ово дознаду јаничари разбегну се, а највећи део оде Пазванцији, који их као царски одметник радо прими,(1) и њихову ствар узе за своју. Због овог поступка, а и због правичног поступања са Србима, Хаџи-Мустафа буде прозван „српском мајком.“ Прота М. Ненадовић вели, да је народ био у најбољем спокојству, цркве и манастири почну се оправљати и изнова дизати, плативши за дозволу 500 гроша.(1) Земља процвета и сточарством се обогати — поглавито свињама. Трговина је била слободна! ко шта има, коме хоће и пошто може прода. А од извоза стоке у Аустрију падало је на годину 1 300 000 форината(2) што је знак знатног благостања. А један савременик умесно вели: За ово време смо живели управо врло добро: што је царско плаћало се, па смо после били мирни.(3)

У Турској крајем XVIII века дешавају се појаве, које су доказ унутарње слабости њене, и које су се тако развијале, да су на крају крајева допринеле да наши стари постигну оно, што је под Карађорђем и извршено. Поједине паше у удаљеним провинцијама простране царевине, отказивале су султану сваку послушност и држале су се потпуно самостално у својим областима, одакле су тежиле да и околне области себи потчине. Да то постигну они су ратовали на своју руку, независно од султана. Та независност ишла је тако далеко, да су који пут и самом Цариграду загрозили. У провинцији својој чак су и новце издавали као нпр. Пазванoглу. Силне паше у Београду, Акри, Видину, Јањини и т. д. одрекоше послушност султану и радише сваки на своју руку, како би своје области што више увећали. Изгледаше, као да је Турска у добу феудализма — јер се многе паше проглашише за независне — а турско царство да је распарчано на поједине пашалуке. Но било је нечега, што га је сачувало од распада. Ранке вели, да је то био углед династије, која је трајала од памтивека и с којом се, од како се памти, није могао нико надметати; јединство црквене и светске снаге која је сва стајала у једној руци.(1) Али понајвише то, што нису смели да дирају у јединство царевине, јер као да су знали, да чим отпадну од државе, неће бити у стању, да своје релативно мале државе бране од напада суседних хришћанских држава.(2) А и порта је гледала да попуштањем како тако задобије или умири бунтовнике. Од како је ослабео запт у

(1) М. Ненадовић. Мемоари, стр. 17.

(1) На истом месту, стр. 18.

(2) Ранке Л. (Ст. Нов.) Срби и Турци у XIX в. стр. 68.

(3) Споменик XIV, срп. крал. акад. стр. 7.

(1) Срби и Турци, у XIX в. стр. 55.

(2) Kalay B. Gesch. d. Serb. B. I. S. 298

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
12. фебруара 1896.

Председавао је председник г. Михаило М. Богићевић, присуствовао члан суда г. Мит. П. Живадиновић, од одборника били: г.г. Сава М. Цевајровић, Др. Марко Николић Јарослав Безуха, Љуб. Марковић, Михаило Михаиловић, М. Штрбић, Стеван П. Поповић, Дим. Милојевић, С. Ђ. Јорговић, Влад. М. Ђорђевић, Ђорђе Димитријевић, Сава Петровић, Никола Бошковић, Дамњан Стојковић, Дим. Гавриловић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 8. фебруара 1896. год. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 1085 и 1149, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су му непознати Василија жена Живка Ђорђевића циганина и Филип Дуфлер кројач.

III

Председник износи одбору на решење молбу Николе Тасића АБр. 1136, да се ослободи плаћања аренде месарске на ону количину масти, што ће је на страну извести; и писмен предлог одборника г. Николе Бошковића да се предлози појединих одборника подносе у почетку одборске седнице а не при свршетку, како је то до сада бивало.

Одбор је одлучио,

да се обе ове ствари одложе до прве седнице за овом.

IV

Председник извештава одбор, да је повереништво изабрато у седници одборској од 30. дец. 1895. АБр. 7699. прегледало од суда спремљени пројект буџета за 1896. год. и подноси о своме раду извештај заједно са нацртом буџета.

По прочитању тога извештаја АБр. 1130 одбор је решио,

да се извештај буџетског повереништва са предложеним изменама у саставу буџета и са начелима, по којима је овогодишњи буџет састављен у свему прими с тим, да се претрес појединих позиција прихода и расхода отпочне у првој седници за овом.

Напомена. Овом приликом прочитане су позиције прихода целог буџета општинског.

ИЗВЕШТАЈ

О

РАДУ ОПШТИНСКОГ ХЕМИЧАРА

за

1895-ту годину

од

Д-ра Александра Зеге

(Наставак)

Млеко.

Млеко је најсавршеније ранеће средство, оно је једино које без икаквог додатка, може човека да одрани. Доказ су наша деца која прву годину искључиво од млека живе, а има и целе народности које се само млеком ране. Сем тога што је најсавршеније од наших ранећих средстава оно се још и тиме одликује да стомак не дражи. Услед тога оно је за многе болеснике а нарочито за оне који од стомака пате једино средство да се при снази одржe. Како сам за ову годину свега само 9 проба млека ради хемијског прегледа примио и то 7 проба званично а две сам анализао бирајући млеко за одрану мог детета, то наводим овде резултате тих анализа. Првих седам проба званично су послате државној хемијској лабораторији.

проба	примио	спец. тежина	маст	сув остатак	ОД КОГА	
I	20|I.	1.0263	3,19%	11,79%	кварт	палилуски
II	„	1.0240	2,55%	8,94%	„	„
III	„	1.0320	3,10%	12,54 %	„	„
IV	„	1.0285	2,78%	11,43%	„	дорћолски
V	30|I	1.0295	3,62%	12.13%	D. A	Зега
VI	„	1.0301	3,84%	12.82%	„	
VII	21|II	1.0366	2,54%	11 85%	кварт	палилуд ки
VIII	10|III	1 0305	4,18%	12.58%	„	„
IX	2|IX	1.0318	1,66%	11.28%	„	дорћолски

Пробе I, II IV VII и IX фалзификати су.

Како се из ових анализа види одређивао сам специфичну тежину: Лакподензиметром или пикнометром. Сув остатак: (Метода Шулц) 0·3 до 0·5 гр. млека.

Измере се на аналитичним теразијама тачно Затим се сасуше на малом пламену до сува и пошто се у ексикатору разлади, остатак измери. Операција врши се у платинској шољици или заклопцу од платинске тегле.

У једну порцуланску шољицу у којој има исејаног чистог песка (од прилике 10 гр.) измери се 15—20 гр. млека. (заједно с песком измери се једна мала стаклена шипка). Млеко се на парном купатилу до сува испари. При крају вања са шипком пажљиво мешати да се не би поједина зрнца на зидовима шољице залепила, већ да се после сушења цела садржина лако, квантитативно из шоље извадити може. Пошто је на парном купатилу највећи део воде из млека испарио, суши се још 4 сахата у сушаоници која се кључаном водом греје (Wassertrockenschrank) и сув остатак измери.

Маст: Овај сув остатак пренесе се квантитативно у Сокелетов апарат за екстракцију. Екстрахира се Етаром 3—4 сахата, етар се испари, маст у парној сушаоници сасуши и измери. [Метода Сокелет ареометриски] 200 ccм. млека измере се једном пипетом у једну нарочиту коничну флашу, дода се 10 ccм. раствора калихидрата (спец. теж 1.27) и 60 ccм. етара који је водом био мућкан, дакле садржава мало воде. Флаша се сваки 2—3 минута мућка, и остави. после извесног времена одваја се етерични раствор масти. Ако то одвајање не иде лако, оно се помаже центрифугом. Пошто се етерични раствор масти одвојио, пумпа се у једну стаклену цев и мери се нарочитим ареометром спец. тежина код 17.5 С. Из спец. тежине чита се по нарочито израчунатим таблицама директно проценти масти.

Да би се односно каквоће млека београдском грађанству, а нарочито сиромашном сталежу могућност дала да што боље и чистије млеко добија требало би по мом мишљењу пре свега скинути сасвим или бар спустити на најмање могућу меру општинску трошарину, која се на млеко наплаћује. Који мало боље ствар ову размисли мора увидети да је са данашњом ценом раже за стоку а са трошарином од 5 п. д. од 1-ог литра млека, искључена могућност да се у Београду за 20 п. д. може чисто млеко добити.

Тај приход ког општина од трошарине млека има, да се у неколико надокнадити рационалном контролом продаје млека, а на послетку и да га

турској војсци, после завршених ратова, војници се нису враћали кућама; већ су у мањим четама крстарили кроз провинције харајући, пљачкајући, или су ступали у службу каквог бунтовног паше. По свршетку Кочине крајине велика маса ових бескућника сваке врсте намножи се и Бугарској и у Румелији. Они су познати под именом *крџалија*. У њихове редове ишли су сви они, који су хтели да живе раскалашно на рачун јадне раје, ништа не радећи, до гулећи и пљачкајући околину, у којој се обрету.

Један од многих бунтовника јесте и *Пазван-оглу* потомак једне помухамеђењене хришћанске породице из Босне. Дед му се одликовао у рату, но једном га ухвате непријатељи и натакну на ражањ. Отац му за одликовања у рату добије спахилук близу Видина. Пазван-оглу за одликовање у Кочиној крајини доби очев спахилук. Но незадовољан тиме у брзо од крџалија скупи велику чету, па се дочепа Видина и околине. На глас да добро плаћа, поврве њему многи бескућници, те у скоро имађаше војску на 80 000. Кад Хаџи-Мустафа протера јаничаре, он их прими и упише се у њихов списак. На подстрекавање ових Пазван-оглу чешће је ударао на београдски пашалук. То примора Хаџи-Мустафу да увећа порезу. Ал. Ненадовић, И. Бирчанин и други кнезови замоле пашу да не повећава порезу, већ да узме Србе у војску — то и би. У почетку продре Пазван-оглова војска до Београда и опседне га разбивши Турке и Србе — међу овима је био и Кара-Ђорђе — које је предводио *Станко Харамбашић*. Али кад дођу у помоћ Хаџи-Мустафи 1800 Срба под Алексом Ненадовићем, Х.-Мустафа испадне из града те разбије Пазван-оглову војску и отера је у Видин. Исто тако победе једно одељење Видинлија на Ћуприји. Ту су Срби још једном опробали и то добро своју снагу противу Турака, што је од особита значаја по свест народну, јер увидеше да се Турци могу победити, а то је много значило по будућност српску.

Султан Селим III да би се опростио тако силна бунтовника и противника својих реформа слао је чешће војску на Пазван-оглу. Али је најзнатнији поход Капудан-паше Хусејина са 120 000(¹) људи, који у априлу 1798. опседне Видин. Пазван-оглу одбере 12 000 добрих ратника, па утврдивши Видин, дочека Хусејина. Узалудни напади и болештине десеткују Хусејинову војску, а мито Пазван-оглово изазва рђаве посљедице. Знајући све то, он испаде из Видина са одмореном војском и потуче тако Хусејина, да се овај једва спасе, оставивши силан пртљаг. Порта немајући нове војске, а заплетена с догађајима у Египту, попусти жељи Пазван-огловој и пошље му знаке пашиног достојанства. Овај од сад управи испаде на Влашку. Да би се ослободио београдских јаничара изради им повратак у београдски пашалук да мирно живе; они се удворе Мустафи, те им да и службе.

Хаџи-Мустафа-паша пазио је на сваки покрет јаничара и увек их је казнио за иступе. А кад поби неке крџалије из Шапца који су правили насиља и Косту Ригу, који је био у вези са Пазван-оглом и желео подићи Грке на оружје — у чему га ухвате Ћесаревци и издаду — јаничари омрзну на њ' и вребали су само згодну прилику, па да му се освете. Неки од њих

(¹) Kalay B. Gesch. d. Serb. B. I. S. 308—309.

и нема, не сме се изгубити из вида, да тај приход у неколико и наша деца својим здрављем плаћају..

Каква се контрола над млеком, сада у Београду врши не знам, ну од како ја општину београдску служим, та контрола није никад ваљала. Док сам ја као заступник општинског хемичара Вароши Цириха, сваке среде и суботе по 10—12 анализа млека имао да извршим, то сам сада као хемичар београдске општине за целу годину дана само 7 проба млека за анализу добио. Молим одбор да и овој ствари пажњу поклони, а ја сам готов да израдим пројект за контролу млека

Масло (Бутер).

Масло или Бутер је маст која се у млеку у облику малих куглица налази. При ста ању дижу се те мале масне куглице, пошто су специфично лакше на површину и стварају кајмак или (Rahm) милерам. Кајмак се скида с млека, извесним мућкањем и лупањем одваја се чиста млечна маст у виду компактне масе. Та маса испере се у мање или веће форме или лебове, угњечи и као масло или бутер продаје. У великим и рационалним музарама служи центрифуга за добијање бутера.

Вештачки бутер или Олеомаргарин или Маргаринбутер добија се из лоја (говеђег, овчег а и из свињске масти) тако, да се лој или маст сасвим истопи, затим остави се да се у неколико стврдне па се одмах кроз платнене мараме филтрише и пресује. Тристеарин одваја се као чврста бела маса. Трипалмитин и триолеин (обично „Олеомаргарин“ названи) пролазе кроз платно као житкаста полутечна маса. Ова маса млеком измешана и бутерована даје вештачки бутер.

При анализи бутера одређивао сам поглавито Рајхертов број т. ј. количину лако испарљивих масних киселина. Пошто сам добио Ре фрактометар од цанса, то сам сваку пробу прво рефрактометром прегледао и само сумњиве даље анализао..

За ову годину примио сам 76 проба бутера на преглед. Од ових били су свега три пробе фалзификоване, и то измешане лојем или машћу.

У опште нам је бутер врло слабог квалитета, сама израда бутера врло се немарљиво врши. Тако на пр. садржава наш бутер размерно врло много казеина, много сурутке, и услед тога нема онај пријатан укус који је за бутер карактеристичан, већ више личи по укусу на неку смесу бутера, лојем или каком другом машћу.

Ако ми мој рад дозволи или ми општина једног помоћника даде, ја ћу цео низ подпуних анализа нашег бутера извршити, како би се једном, норме за наш бутер могле поставити те да се према њима оцена бутера врши.

Сир.

Како ми у току ове године ни једна проба сира није била предата на испитивање, то сам изабрао качкаваљ, да га на основу хемијске анализе, односно квалитета оценим. Господин Милан Бањ кандидат хемије, који се о распусту овде бавио, био је тако добар да самном заједно тај рад изврши. Рад овај публикован је у Chemiker Zeitung број од 1895 год.

Качкаваљ.

Важност, коју наш качкаваљ има као животна намирница и као привредни продукат с једне стране, а факт је да ми велики део наших домаћих производа, односно квалитет готово и не познајемо, побудило ме је да овај рад извршим.

У Србији се производи качкаваљ на неколико места: Пирот, Врање (Сурдулица) Копаоник, Јастребац и т. д. Како се качкаваљ из првог места највише троши а како су и они из других места овоме врло слични, то смо највише и испитивали пиротски качкаваљ.

Колико смо се могли известити, качкаваљ се гради из овчег млека, ну по неки мешају и козије млеко (од овога, веле, качкаваљ је лошији) Сирење бива исто онако као и сирење нашег обичног домаћег сира, т. ј. додавањем „сириштa“ млаком млеку. По свршетку овога процеса, сир се извади на „тезге“ покрије платном и поњавом и стоји неко време да „кисне.“ Проба да је „кисење“ довршено, врши се овако: У тигању загреје се парче сира у кључалој води, па се за тим проба, да ли се сир развлачи у конце: ако то буде, сир је добар за даљу прераду. Сир се сала у једном кошу постави у казан у коме кључа вода, потом се извади и добро измеси. Од овог „теста“ секу се парчад која одговарају величини сиревог „леба“, понова се измесе и оставе у калупе. Пошто је сир примио облик калупа опере се сурутком и остави управно да би се сурутка оцедила. Затим се сир соли, и то посоли се једна страна сира и на овај се метне други сир који се опет посоли и т. д. За тим се ређање обрне и соли она страна која није посољена. Ово се понавља неколико пута.

Наш качкаваљ спада у ред масних сирева, богат је азотним материјама (казеин) и услед тога као хранећа намирница заузима једно од првих места у реду наших хранећих срестава.

	воде	масти	азотних матер.	пепела	млечног шећера	соли
Пирот. Качкаваљ бољи	31.21%	32.24%	26.63%	7.77%	2.15%	4.96%
„ „ „	32.06	33.96	24 40	5.48	4.10	3.12
„ „ лошији	37.23	29.51	23.50	5.83	3.93	2.67
„ „ „	37.01	29.64	21.66	6.51	5.18	3.58
Средња вредност:	34.61	31.71	24.44	6.40	3.86	3.83
Врањски Качкаваљ.	32.69	33.85	24.75	7.12	1.59	4.82
Качкаваљ са Копаон.	36.62	30.38	24.68	7.21	0.83	4.03

Средња вредност из десет анализа разних сорта качкавала:

35,72% воде, 31,00% масти, 24,24% азотних материја, 6,28% пепела, 2,74% млечног шећера и т. д. 4,01% соли, 0,771% фосфорне киселине 0,902% креча, 0,082% магнезије, 0,142%, калиоксида.

Кајмак.

Као што сам качкаваљ анализао, исто тако одночео сам и кајмак да испитујем. Како је ужички кајмак на гласу као најбољи то сам и нарочито на њега и обратио пажњу. Овај рад још нисам довршио и овде ћу само оне анализе навести, које сам до 1-ог Јануара ове године извршио.

Разуме се да се не могу упуштати у оцену кајмака, све док не довршим овај рад

порекло	воде	масти	азотних матер	пепела	соли	млечног шећера
Ужице . .	29,12%	55,65%	6,35%	6,60%	4,17%	2,28%
Ужице . .	33,88	53,95	6,12	6,15	3,64	1,90%
Непознато	36,03	50,16	8,73	4,34	2,85	0,90%

Од шефа општинског санитета, примио сам у једној шољици мало обичног кајмака који се на млеку био ухватио, а врло је сумњиво изгледао.

Микроскопским прегледом и рефракто-метром констатовао сам да је кајмак од чистог млека и да нема никаквих страних додатака.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Исправка. У прошлом броју објавило је Удружење општинских службеника за штедњу, серије и бројеве купљених лозова 2%. У тој објави поткрала се је погрешка у томе, што је назначено, да је

раније су му се били додворили, па преко својих људи пораде, те 1801. год. Пазванoглу понова удари на београдски пашалук. Хаџи-Мустава пошље му на сусрет војску под својим сином Дервиш-бегом. Јаничари, који су пре тога били у Видину, понуде му се, да му у томе рату помогну и пођу за војском, али се од *Болеча* врате, потајно уђу у варош, и по ранијем договору, заузму је и затворе пашу у град. Овај позове сина назад, а и Србе ваљевске нахије. Али пре но што му стиже син, јаничари продру у град кроз лагум, који им показа неки Цинцарин; изненада нападну на двор пашин и ухвате га жива. Затим га присиле, те нареди сину, да оде с војском Нишу, а Србе да распуети. На скоро затим 15. декембра убију Хаџи-Мустафу, а Порти јаве: како он „није био прави Турчин, него је шуровао с рајом, те сад и нашао оно што је тражио.“ Од кнезова пак изнуде молбу на султана, у којој се туже на Хаџи-Мустафу „глобара и зулумћара“ и да „аге дају и сиротињу помажу,“(1) па замоле за новог пашу. У самој ствари они су *независно управљали београдским пашалуком.*(1)

Четири вођа јаничарска: Фочић Мемед-ага, Аганлија, Мула-Јусуф и Кучук-Алија разделе међу собом највишу власт и назову се наново *дахијама.*(2) Свакоме је допао по један део земље; него они су седели заједно у Београду и одатле су заједно владали — а стари Фочо, отац Мемед-агин умеђаше увек уталожити распру, која се често међу њима заметала. Новом паши Хасан-аги само су онолико власти оставили, колико су они нашли за добро; они стану одређивати и подизати порезу и остале намете и уведу са свим нову владу.“(3)

Сад настану жалосни дани по Србију. За чим су тако дуго тежили, сад јаничари све задобију. Они постану господари целе провинције и могли су народ да муче по вољи. До душе дуго су морали да чекају на ову згодну прилику, која сад наста.“ Годинама уздржаване дивље страсти појаве се сад у већој мери. Самовоља и грамзивост, насиље и пљачкања настану место благе владе Мустафа-паше. Изгледаше, да јаничари пашалук сматрају као пљачку и као да су се надали, да им господство неће бити дуга века, постарају се да задовоље сваку врсту разбојничких пожудâ.(1) Знајући како их народ мрзи, они важније људе на Порти поткупе, те се с те стране осигурају. По варошима поставе *каба-дахије*, које су вршиле њихову вољу. Ови су имали пратњу од 20—30 оружаних људи, уза се. По селима поставе *субаше*, а по друмовима подигну ханове, ради сигурности против сваке буне. Дахије су преставници врховне власти, а каба-дахије и субаше њихови екзекутори. Од многих других да поменемо *Сали-агу* — Рудничког бика — каба-дахију рудничке нахије. Овај с великом пратњом ишао би, од села до села, пљачкао, бío, вешао, па би се зауставио код каквог из-

(1) Ненадовић М Мемоари, стр. 47.

(1) Kalay B. Gesch. d. Serben, B. I. S314.—316.

(2) Ово име доводи К. С. Протић (Годишњица XIII, 93) од дźи — име старешине побуњеника. По овоме јаничари врозову се дźи а наш народ крети их са дахије. Француски посланик у Цариграду, Brune овако их карактерише: Les Days sont tures espés de chevaliers teritoriaux dont les privilèges datent de la conquête, et qui eux mêm· ont souvent inquiété la S (ublime) P (orte) (Споменик II крал.. срп. акад. стр. 5)

(3) Ранке Л. (Новаковић Ст.) Срби и Турци у XIX. веку, стр. 70.

(1) Kalay B. Gesch. d. Serben, B. I. S. 316. и даље.

купљен лоз под сер. 2122 бр. 40. а треба да стоји сер. 3122 бр. 40. Та је серија и број десета на реду у објави. Молимо оне, којих се ова објава тиче, да ову исправку приме к знању.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

У свима књижарама може се добити нова књига

СА БЕЛОГ ГРАДА

ПРИПОВЕТКЕ ИЗ БЕОГРАДСКОГ ЖИВОТА

Једно добро срце. — Регулација. — Стари јади. — Микина женидба.

Написао Вој. Карапанџић. — Илустровао С. Тителбах.

Цена 1 динар.

Београд — Књижара В. Валожића.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0·20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

II. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

III. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
од 7. Фебруара до 16. Фебруара 1895. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин	ЦЕНА највећа пр.	ЦЕНА најмања дин.	ЦЕНА најмања пр
58491	Арнадика	28		24	
1070	Брашна кукурузна .	13		12	
72370	Брашна пшенична .	16	40	15	
11754	Вина црна (од лит.)		70		50
10847	Јабука	25		14	
14859	Јечма	9	50	8	50
23	Кајмака	110		100	
1382	Кожа јагњећих . . .				
	Коре брезове		—	—	
39600	Креча	3	60	3	20
12459	Кромпира	8		7	—
9512	Кудеље	70		60	
51163	Кукуруза	8		7	50
	Лоја нетопљеног . . .	—		—	
587	Лука бела	35		30	
2094	Лука црна	12		10	
1510	Меда	100		80	
90650	Овса	10	50	10	
1497	Орања	35		30	
9043	Пасуља	24		22	
257	Пекмеза	42	—	40	
358399	Пшенице	12	10	12	—
6845	Ражи	9	40	9	10
11945	Ракије ком. меке „).				
73792	Ракије шљ. меке „ .		40		30
37599	Свиња дебелих . . .		50		40
	Свиња средњих . . .	—		—	
82100	Сена	5		4	
2503	Сира	75		60	
5870	Сламе	3		2	
568	Сланине ужичке . . .	130		120	
5686	Угљена дрвеног . . .	7		6	
180000	Угљена каменог . . .	3		2	50
300	Шпинарке	12		11	50
123634	Шљива сувих	27		26	
2565	Ситнице разне . . .				
3309	Разна воћа				
20352	Мекиња				
4451	Сукна				
30000	Цемента				
28	Вење	30			

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 1. Фебруара 1896. год. до 14. Фебруара 1896. год.
допутовало 1187. путника — одпутовало 1001. путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА мушких	ПОЛА женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
1094	93	928	167	18	5	1	26	15	3	5	7	—	4	4	5

Занимање путника:

Земљаци и економи	Занатлије	Трговци	Индустријалци	Предузимачи и шпекул.	Гостионичари	Интелиг. и војска	Ученици	Радници и помоћници	Пиљари и бозаџије	Надничари и слуге	Проситељи
69	94	518	7	17	19	136	44	88	6	65	—

15. Фебруара 1896. год. *Из статистичког одељења општ. вар. Београда.*

вора где би Српске мајке и кћери обезчашћавао на очиглед њихових блиских рођака; који их, на своју несрећу, нису смели спасти. Ну далеко би нас одвело набрајање њихових недела.

Најзад увиде дахије, да с оно јаничара што имају не могу да држе Србе у покорности; потраже најамнике и сад полете из Босне и Албаније бескућници, нерадници, пљачкаши и други несрећници. Из таквих људи — који су у пашалук долазили гладни и полу-наги, а на брзо понесу свилу и кадифу и, у блеску злата и сребра, појашу арапске коње — саставе они своју пратњу, да се за сваки случај могу одупрети султану; а поглавито да држе у покорности рају и остале Турке.(1)

Ну нису они рђаво поступали само с рајом, тако су они радили и с Турцима: кадијама и муселимима одузму сваку власт, а спахије притесне. Тога ради неки Асан-бег, бив. чиновник Хаџи-Мустафин, отпочне спремати устанак на дахије са спахијама и рајом, па разда и муницију народу, али брат његов дигне прерано буну, и дахије је угуше. Све спахије морадоше из земље побећи, а нечувеним насиљима не беше краја. Горе се почну јако пунити хајдуцима. Побегле спахије посаветују хришћане, те кнезови написаше султану молбу, коју спахије потпишу и своју јој придруже; па настану, преко својих људи у Цариграду, и сами око тога, да се дахије уклоне. Срби се у тој молби изјадају на многа насиља и неправде дахијске и завршују: „Ако си нам цар, ходи нас опраштај насилника; ако ли нећеш, а ти нам бар подај гласа, да знамо, па да нагнемо у планину, или да скачемо у воду, па да се подавимо.“ Селим III, ма да не беше пријатељ јаничара, а немогући да пошље војску на њих, због важнијих заплета, попрети им: „ако не окрену управљати друкчије, да ће на њих војску послати, али не турску, већ војску друге вере и народа, те ће им бити, како није било никада ни једном Турчину.“

Овом претњом султан је само погоршао стање Срба, јер дахије увидев, да то не могу бити ни Руси ни Кесаревци повичу; „Тако нам Бога, то он мисли рају“, јер је наумио, да на њих пошље Србе под Дервиш-Бегом. И знајући да им ови могу бити опасни — а Аганлији је био још свеж у памети његов сукоб са Али-бегом сребрничком, ако харача, у коме је учествовао кнез Алекса Ненадовић са 1 200 људи(1) — реше се, да побију све познатије кнезове и виђеније људе из народа, па да поставе нове, који ће уз њих пристати и устанак спречити.

(Наставиће се)

(1) На истом месту, стр. 320.

(1) Ненадовић М. Мемоари, стр. 48—51.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

ИЗВЕШТАЈ
О
РАДУ ОПШТИНСКОГ ХЕМИЧАРА
ОД
Д-РА АЛЕКСАНДРА ЗЕГЕ

БАКТЕРЕОЛОШКА АНАЛИЗА*)

V. Таблица.

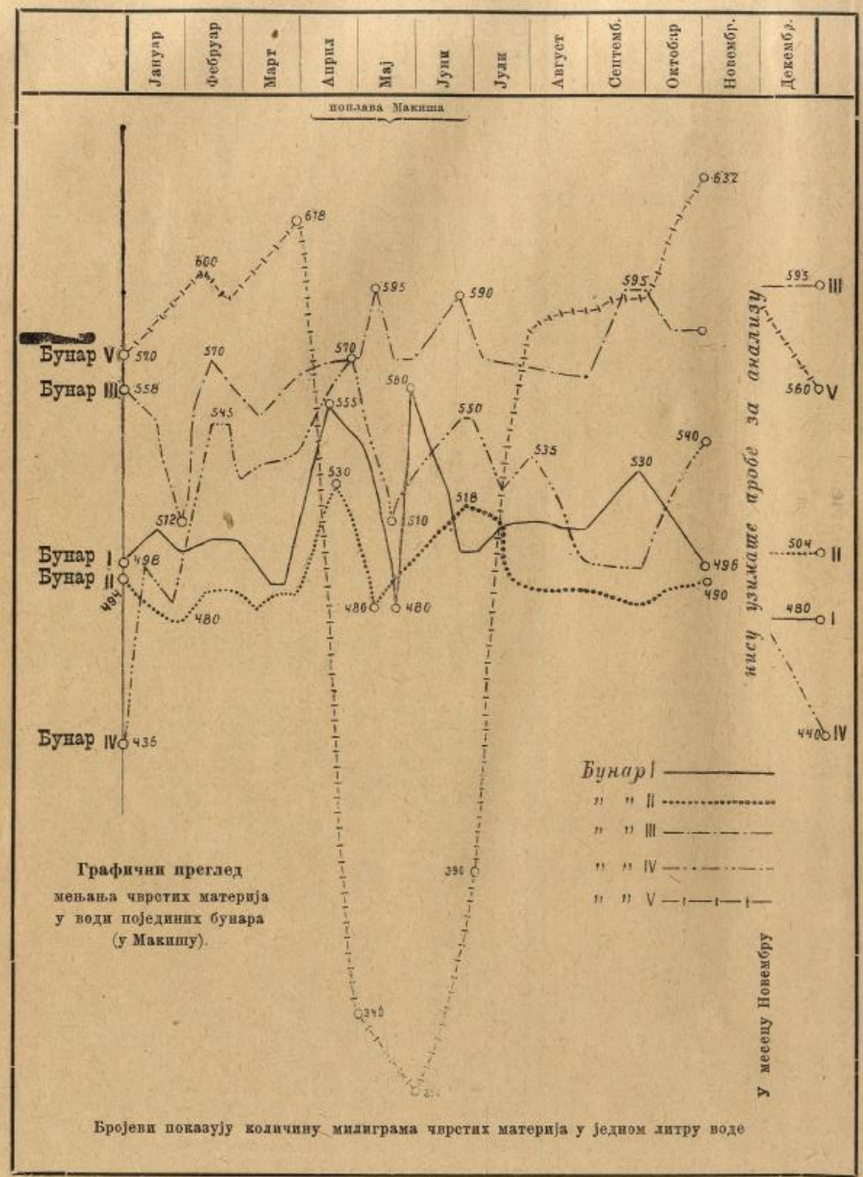

VI. Таблица.

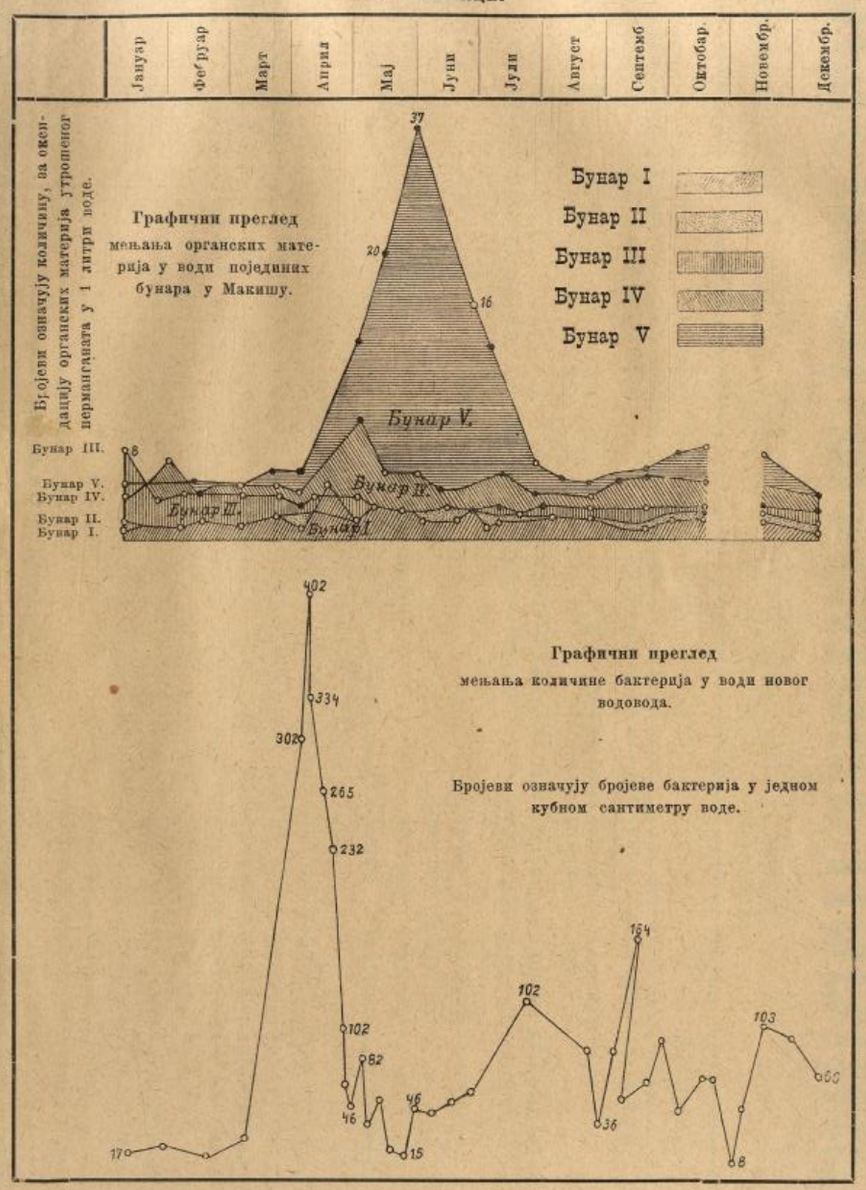

*) Види Бр. 7. „Београ. Општ. Новина.“

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 3. МАРТА 1896. | БРОЈ 10.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОБЈАВА

На основу решења одбора општинског од 13. фебруара 1896. год. КЊБр. 84. суд општински

објављује:

Сваки касапин или трговац, који има зрелих дебелих свиња, па жели да их покоље на општинској кланици и да маст или месо на страну извезе, има се за то пријавити суду општинском, који ће помоћу нарочите комисије овај рад и извоз производа контролисати.

За ону количину масти или меса, што дотични буде извезао, општина ће вратити суму наплаћену за касапску аренду, но и то само под погодбом, ако је та маст чиста и добра, што ће се тако исто комисијски констатовати.

Ко се не буде придржавао прописа и наредаба суда у овоме послу, или ко буде покушао да нечисту и рђаву маст извезе, неће се овом повластицом моћи користити.

Од суда општине београдске, 16. фебр. 1896. год. АБр. 1263.

ОБЈАВА

Управа београдског водовода у вези своје објаве од 1-вог овог месеца ВБр. 400 извештава овдашње грађанство, да је комисија, која је одређена од стране Управе водовода прегледала алате и остале потребе за инсталисање водовода по овдашњим зградама и нашла да за сада имају потребне справе и алате за инсталисање водовода ова лица:

1. Софронијe Јовановић и брат,
2. Ђорђе Наслас,
3. Ганц и комп., и
4. Стеван Голубовић, инсталатери за осветлење и водовод.
5. Емил Вајман,
6. Павле Павловић,
7. Антон Матош,
8. Петар Палић,
9. Антон Соукуп,
10. Петар Петровић,
11. Игњат Рудолф,
12. Јосиф Кунић,
13. Михаило Илић,
14. Коста Зекавица, и
15. Михаило Михаиловић, бравари овд. и
17. Вилхелм Баганц овд.

Сва ова лица примила су од Управе водовода данас овлашћења — легитимационе карте — за исте радове. Но овакова овлашћења даваће управа водовода и у будуће само онима мајсторима, за које одређена комисија нађе да имају довољно спреме и потребан алат за инсталацију водовода, — а сва уверења која су за ове радове раније издата појединим инсталатерима од стране управе водовода, овим се потиру и више не вреде.

Према овоме обраћа се пажња пошт. грађанству да убудуће инсталацију водовода по својим зградама поверавају само горе-именованим лицима, која су легитимиране карте добила. Све последице које би потекле отуда што су ненадлежна лица инсталацију вршила нека сопственици зграда сами себи припишу.

Од Управе Водовода Општине града Београда 20. фебруара 1896. год. ВБр. 667 у Београду.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ

од 1459 — 1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом опш. Београдске).

(НАСТАВАК)

Наша народна песма Фочић Мемед-аги ставља у уста ове значајне речи:

. . . . . .

Нас четири велике дахије
На четворо разделити војску.
— — — — — — — — — —
Пођићемо из нашега града
Кроз нашијех седамн'ест нахија,
Исеч' ћемо све српске кнезове,
Све кметове српске поглавице,
И кметове што су за потребе,
И попове, српске учитеље.
Само луду ђецу оставити:
Луду ђецу од седам година,
Пак ће оно права бити раја,
И добро ће Турке послужити."

У самом почетку 1804. г. дахије предузму да изврше свој црни план, па потајно нареде каба-дахијама и субашама, да побију виђеније људе у народу. Зле слуге лоших господара у велико испуне ту наредбу и у брзо падну: *Стеван Палалија*, *Марко Чарапић* из Белог Потока, *Јанко Гагић* из Болеча, *Станоје* из Зеока, *Теофан* из Орашја, *Хаџи-Ђеро* из Моравице, *Рашца* из Забрђа, у Београду би посечен *Хаџи-Рувим*, који тек што се беше вратио из Ћесарије, и многи други. А Мехмед-ага Фочић не уздајући се у своје људе иде да сам погуби најгласовитије кнезове: *Алексу Ненадовића*, *Илију Бирчанина* и друге. Он их похвата на превару, па Алексу окриви за шуровање са Ћесаревцима и погуби, а тако исто и Бирчанина. Али кад Фочићу дође глас да нису убили *Кара-Ђорђа*, који се раније склонио, извештен за покољ од месног Ханџије,(1) а видевши узрујан народ, он побеже Савом у Београд. На глас да су „Турци толике кнезове, свештенике и друге одличније људе побили и све једнако секу, где кога дохвате", народ се склони у збегове. Но огорчење и страх не доведе српски народ у очајање, већ сваком човеку распали жељу, да се освети суровим гонитељима, па и тешки јарам да збаци. И само је требао смелог, предузимљивог и енергичног вођу, који би био у стању, да жељу за борбом и осветом, која у свачијим грудима пламћаше, употреби за општи устанак.

Срби, као што ћемо видети, нађу таквог вођу у *Кара-Ђорђу*. И сад, кад се у Србији није хтело да зна за српску имовину, није хтело да чује за веру хришћанску, а још мање да мисли на поштење, част и образ чељади њихове, и кад је живот био сигуран само у гори,(1) Срби се сете победног оружја свога за време Кочине крајине, као и за ратовање под Хаџи-Мустафом на Пазван-огла, па се лате оружја да сломе силу дахиску, и отпочну на све стране — у почетку свак на своју руку — убијати Турке и палити ханове њихове; не одржавајући одмах у почетку узајамне везе међу собом. Али једно их је ипак везивало — пламена жеља да се освете својим душманима, и да збаце тешки јарам турски.

Немогући да сносе тешка насиља Срби су још пре све дахиске сече гледали како

(1) Споменик XIV. срп. кр. акад. стр. 10.

(1) Годишњица Н. Чупића, књ. XIII. стр. 103.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
13. фебруара 1896.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић, присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић, од одборника били: г. г. Стеван Ђ. Јорговић, М. Штрбић, Дамњан Стојковић, Спасоје Илић Јосиф С. Јовановић, Сава М. Цевајровић, Д-р Војислав М Суботић, Јарослав Безуха, Стеван П. Поповић, Владислав М. Ђорђевић, Милан Ж. Маринковић, Љуб. Марковић.

I.,

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 12. фебруара 1896. год. и примљен је без измена.

II.,

По прочитању акта управе вар. Београда АБр. 1180, одбор је изјавио,

да му је Живан Савић слуга, непознат.

III.,

Председник износи обору на решење молбу Николе Тасића месара, да се ослободи плаћања аренде месарске на ону маст, што ће је у иностранство извести.

По прочитању те молбе АБр. 1136, одбор је после поименичног гласања са 9 гласова против 4, — решио,

да се молилац одбије од тражења, да му се врати аренда на маст коју жели да извезе, а коју има на своме стоваришту, из раније истопљену и спремљену, али се може користити решењем одборским од данашњег АБр. 1263, које вреди за све оне што ће извозити на страну маст од свиња заклатих на општинској кланици.

IV.,

Председник износи одбору на решење предлог одборника г. Николе Бошковића о томе, да се предлози појединих одборника подносе одмах у почетку седнице, и да се исти износе одбору на решење у првој седници.

По прочитању тога предлога АБр. 1170, одбор је решио,

да се исти у свему усвоји и по њему поступа. —

V.,

Одборски повереници г. г. Коста Петровић, Ђ. М. Станојевић и Мих. П. Живадиновић извештавају одбор, да остали повереници, изабрати решењем одборским од 25. јануара 1896. год. АБр. 965 да проуче правила безименог друштва које жели да на себе узме концесију за осветљење Београда, нису дошли на састанак комисијски ма да су два пута позивани и моле одбор, да учини по овоме шта за потребно нађе.

По прочитању тога извештаја АБр. 1194 одбор је одлучио,

да председништво још једном позове на састанак сву господу поверенике с тим, да они повереници, који дођу на тај састанак даду своје мнење о овим правилима без обзира на недошавше поверенике.

VI.,

Члан надзорне комисије за осветлење и трамвај г. Мих. П. Живадиновић саопштава одбору да је безимено трамвајско друштво поднело полицији акт у коме тражи састав изборног суда ради расправе питања, да ли општина има права да наплаћује трошаринску таксу на трамвајска кола кад у варош улазе, као и, у случају да општина има тога права, да ли друштво може вршити вожњу с прекидом, како би плаћање ове трошарине избегло; да је услед тога позвана општина да од своје стране изабере судије и кандидује председника. Одбор је одлучио,

да се овај предмет одложи до прве седнице.

VII.,

Приступљено је појединачном претресу буџета прихода и расхода општине београдске за 1896. год. према предлогу председништва. По прочитању сваке тачке по особ, одбор је решио,

да се у буџету општинском за 1896. год. предвиде ови приходи и расходи*).

*) Буџет ће бити у засебној књизи одштампан, кад га господин министар финансија буде одобрио.

VIII.,

Поводом молбе Николе Тасића овд. касапина АБр. 1136 а с обзиром на околност, да у Београду има повећа количина зрелих свиња, што не могу да се извезу на страну живе, одбор је једногласно решио:

Сваки касапин или трговац, који има зрелих свиња, може исте на општинској кланици поклати, маст истопити и исту на страну извести без наплате касапске аренде под овим погодбама:

Под надзором нарочите судске комисије, коју ће састављати: један кмет, један марвени лекар, над-контролор кланица и један трошарински чиновник, свиње ће се на општинској кланици поклати, очистити, измерити и аренда наплатити на целу тежину свиња, као што се ради по правилу у обичним приликама. Та ће се аренда чувати у депозиту судском.

Кад сопственик сланину од ових заклатих свиња под надзорном именоване комисије истопи или на кланици или у својој радионици, пакује је и преда железничкој управи за извоз, њему ће се од датог депозита вратити онолико аренде, колико експедирана маст износи у тежини, све остало уneће се у општинску касу као приход од аренде.

Ова комисија има дужност, да пази, да се само она маст извезе, која је добивена од свиња поклатих на општинској кланици, да је та маст чиста и добра и да констатује увек нарочитим извештајем колика је тежина експедиране масти.

Овлашћује се суд да ради тачније контроле овога посла изда потребне наредбе и учини потребни издатак из партије за непредвиђене трошкове ради набавке и постављање казана за топљење масти на општинским кланицама.

да се опросте недуга, у који су запали. Године 1803. 8. новембра скупе се више виђенијих(1) Срба на једној свадби у Орашцу. Згодном приликом издвоје се Кара-Ђорђе, прота Атанасије из Буковића, Стеван Филиповић из Јагњила, кнез Ђука из Јагњила, Виђентије из Кораћице, Марко Катић из Рогаче, Станоје Главаш и још други виђенији Срби. Њима прота престави зло стање и рече: „У име створитеља Бога и спаситеља нашега да устанемо на оружје. Бог ће нам помоћи а цар ће нам одобрити, јер ове наше крвопије и њему о глави раде!“ На ово сви пристану и и закуну се, да ће чим наступи Март (1804.) устати противу Турака. На растанку се заверe, да ће тајну чувати и гледати да по кога вребају. Али догађаји нису чекали на њих и због сече дахијске народ устаде у *другој половини јануара 1804. г.*

У Тополи започну устанак приликом неке потере за хајдуцима, кад се народ договори, при повратку с Рудника, те нападне на тополски хан, па га и запали. На скоро за тим пожар поче на све стране гутати ханове, а Турци стану бежати у вароши. Свет се све више скупљаше око Кара-Ђорђа, Станоја Главаша, проте буковичког, и на скоро се обрете око Кара-Ђорђа 500 људи. Пошто су срушили оближње ханове, Кара-Ђорђе са 500 људи дође кнезу Марку у Орашац, крајем јануара, као и многи од оних што су били на оној ранијој заклетви. Приступајући избору вође, они понуде Кара-Ђорђа. „Којекуде, вели он, ја хоћу свуда с вама али нећу пред вама“ и предложи да узму Стојана Главаша или кнеза Марка или Теодосија Маричевића. Први се као хајдук изговори, да му народ неће веровати, а други, да он као трговац, у случају неуспеха треба да мири народ с Турцима. На изјаву Кара-Ђорђеву, да се не може примити зато, што ће чинити и оно што њима неће бити по вољи. Кад га и за то запитају он одговори: „Ко се ухвати у најмањој издаји, хоћу да убијем, да обесим, да ударам на страшне муке!“ Ну њима се допадне та његова строгост и изберу га за вођу противу Турака. Прота буковички закуне народ и поучи га, да слуша старешине своје. Одатле Кара-Ђорђе оде у Остружницу, те набави нешто барута, па се врати натраг. Још из Орашја поручи Кара-Ђорђе на више страна кнезовима и буљубашама, да пале ханове и да чувају народ од турског насиља.(1)

Па ко је тај Кара-Ђорђе? То је син сиромашног сељака Петронија и жене му Марице из Жабара,(2) који будући сиротни служили су у Фазли-баше на кованлуку. Кад Ђорђе одрасте, видев га хитра и одважна, Фазли-баша га узе себи за сеиза. Како је овај био кесецијa и разбојник, то му је одважни Ђорђе добро дошао. Он је с њиме често нападао Турке и убијао. Прека нарав Ђорђева пратила га је и пошто је оставио Фазли-башу, тако једном убије једнога Турчина, што му је напао на свиње. Ранија служба Ђорђева код Фазли-баше изазове сумњу на њ' и Турци увиде, да нико друго не туче Турке до „оно Влаше, што служи у Фазли-баше“.(3) И он мораде због тога побећи у Срем. При

(1) Гаја Пантелић прича, како је он још по св. Илији 1803. године ишао по налогу Кара-Ђорђеву да позове виђеније Србе на заједнички устанак, на што су они пристали (Гласник II, 25—57).

(1) Споменик XIV. срп. кр. акад. стр. 18 - 19. — Годишњица Н. Чупића, књ. XIII. стр 107—108

(2) На истом месту, стр. 1.

(3) Споменик XIV. срп. кр. акад. стр. 3.

ИЗВЕШТАЈ
о
РАДУ ОПШТИНСКОГ ХЕМИЧАРА
за
1895-ту годину
од
Д-ра Александра Зеге

(Наставак)

Вино.

Сок од грожђа који је прешао врење и избистрио се, називамо вином. Вино се састоји у главном из:

Воде,

Алкохола,

Разних киселина као: винске, — јабучне — грожђане киселине у малим количинама, сумпорне, солне и фосфорне киселине; затим слободне угљене киселине „минимално ћилибарне киселине, и сирћетне киселине.

Разних етара који вину дају пријатан мирис, тако звани „буке“,

Неутралних материја као: беланчевине, глицерина, гуме, инозита и т. д.

Остатака непревреле грожђане шећера и *минералних материја:* Кали, Натрон, Креча; Магнезије, глине (алуминијумоксида) гвожђа, Мангана.

При анализи вина одређивао сам:

Специфичну тежину: Ареометром или пикнометром.

Алкохол: Дестилацијом 100 ссм. вина предестилише се док дестилат не износи 75 ссм. (онда је већ сав алкохол прешао у дестилат). Дестилованом водом дотера се вински дестилат на равно 100 ссм. и мере се алкохолометром директно проценти алкохола, или пикраметром спец. тежина и по нарочитим таблицама чита се алкохол. Мерење бива на температури течности од 15° ц.

Екстракт: Остатак дестилације за одређивање алкохола дотера се дестилованом водом опет до равно 100 ссм., ареометром одреди се спец. тежина, и чита се по таблицама које су за то израчунате одмах проценти екстракта (ово је тако звана индиректна метода). Директна метода, 10–25 ссм. вина, — зависи како је вино — испаре се у једној тачно измереној платинској шољици, на парном купатилу до сува суше се у парној сушионици и измере.

Пепео: Овај измерени екстракт, сагоре се малим пламеном док не буде чисто бео и измери. Кад се екстракт индиректно одреди, оно се за одређивање пепела иста операција изврши као код директног одређивања екстракта само се не суши у парној сушаоници, већ пошто је вино испарило остатак одмах сагоре.

Киселину титрирао сам са $^1/_{10}$ нормал. алкали. Даље сам испитивао боју — дал је анилинска или природна вегетабилна — на сумпорну и сумпорасту киселину, салицилну киселину захарин, и код сумњивих проба стреж и глицерин. Глицерин одређивао сам по начину који је проф. Др. М. Т. Леко публиковао у Chemiker Zeitung од 1895. год. број 30.

У току године прегледао сам свега 42 пробе вина од којих беху 4 неисправне. Три пробе због додатка захарина, а једна што је вино било фабрицирано.

Пиво.

Пиво је једно пиће које садржава екстрактивне материје меља, и помоћу квасца превреле екстрактивне материје куваног јечма.

Одређивао сам алкохол и екстракт, на исти начин као код вина (екстракт директно) и тако звани Wergährungsgrad. Ове године имао сам само једну пробу пива на прегледу и та је свима условима одговарала.

Ракија.

Примио сам свега 9 проба ракије. 8 шљивове и једну комову. Одређивао сам количину алкохола — на исти начин као код вина — и тако звани фузел.

Фузел одређивао сам по Траубовој методи, капиларном цеви или по методи Розе-Штутцер-Рантмајер, екстрахирањем фузла хлороформом и мерењем запремине хлороформа.

Све послате пробе биле су исправне. Сем обичних ракија аналисао сам и једну пробу коњака.

Сирће.

Сирће које сам имао на прегледу, било је од овдашњих фабриканата, — добивено извесном оксадицијом шпиритуса.

Чистог винског сирћета нисам имао на прегледу. Исто тако сирћета добивеног из есенције. Не могу да пропустим ову прилику а да не обратим пажњу санитетских власти на сирћетну есенцију. По мом мишљењу требало би забранити увоз исте. Концентрисана сирћетна киселина дејствује као отров и не би требало дозволити да са једним тако опасним артиклом може сваки руковати. Испитивао сам на минералне киселине, ди је било обојадисано сирће, на боју, и одређивао сам количину сирћетне киселине. Даље сам прегледао микроскопски, да ли има тако званих сирћетних јегуљица.

Од 9 проба које сам у току године аналисао, само је једна била неисправна. Количина сирћетне киселине била је 2.78% место 4%. Обојадисана беше анилинском бојом и пуна сирћетних јегуљица.

Брашно и тесто.

Прегледао сам једно брашно од пшенице, две пробе кукурузног брашна, и нашао сам да су добре Једну првбу таране морао сам оспорити пошто беше укварена и уцрвљена. Од две пробе фиде које сам прегледно једна је била неисправна, обојадисана жутом анилинском бојом. Једну погачу, нашао сим као исправну.

Шећер.

Од 4 пробе шећера које сам ове године имао да прегледам, само је једна неисправна била. То је био црвен шећер а црвена боја којом је био офарбан, била је по здравље шкодљива, анилинска боја,

Зејтин.

Прегледао сам 6 пробе зејтина. Две пробе беху неисправне, пошто су биле означене као маслиново уље и фини зејтин, а у ствари беху смесе котонског уља са маслиновим. Имао сам једну пробу декларирану као „зејтин за јело“ која је било чисто сезамово уље, а друга једна декларирана као „обичан зејтин“ била је смеса сезамовог и катонског уља у којој се изгубило и нешто мало маслиновог зејтина. Разуме се да нисам ни једну од њих двеју проба могао оспорити. Сезамов зејтин може се употребити за јело а назив „обичан зејтин“ врло је широк и сваки може разумети под тим називом што кад му се допадне па чак нека ту буде и мало машинског уља за подмазивање вагона.

Добро би било када би се једном и за ово поставиле мере према којима би се имали управљати продавци а и хемичар при оцени.

Свршиће се.

бежању отац му Петроније. жалећи за родним местом, одлучи да се врати. Кара-Ђорђе бојећи се да их не изда, нареди те га убију.(1) Ну у Срему му се брзо досади, и он се врати у Србију где отпочне хајдуковати и у томе га заста и Кочина Крајина. Михаљевић ухвативши хтеде га убити, али га одмоли капетан Радич, с киме је он као што смо видели, ратовао противу Турака. За време ратовања Хаџи-Мустафе са Пазван-Оглом, он је био буљубаша и имао под собом 70 људи.(2) По смрти Хаџи-Мустафе Кара-Ђорђе се крио код познаника и пријатеља, па га у томе затекне и буна на дахије. Као храбар, одлучан, строг и дрзак човек, а уз то и вешт трговац, Кара-Ђорђе је стекао уважења, одликујући се у ранијим ратовима. Заго га и изабра скупштина у Орашцу за свога вођа.

У току даљега описивања, ми ћемо видети Кара-Ђорђа као необично строга(3) човека, чија се сва заповест састојала у једној речи: хајд; или још чешће ни тога није било, већ је он ћутећи заповедао, и тада је био најимпозантнији и највише поверења народу уливао. Он је својим радом(1) давао примера, шта други треба да раде, и они су радили без икакве његове заповести. Због његове строгости и ћуталачке нарави, којом је свима респекта улевао, можемо га с правом упоредити с Виљемом Оранијевцем — Taciturnus-ом, који је своју домовину ослобођавао од превласти шпанске. Кара-Ђорђе је српски Taciturnus, који то име потпуно заслужује. Његову јунаштву ретко ћемо наћи равна — он је с пушком у руци умео да вазда задобије победе над Турцима. Једино његова лаковерност и нерасудност у политичком погледу, није му дозвољавала да се користи задобивеним победама. Али ће га после несрећне 1813. г. на скоро заменити други у томе вештији Србин, који ће најпосле и успети, да једном за свагда постави стална основа новој српској држави.

Кад дахије чују за буну, Кучук-Алија посла у помоћ 30 Турака свом брату Сали-аги, Рудничком бику. Дознавши за то Кара-Ђорђе, дочека их код *Сибнице* у заседи па их са *Арсенијем Ломом* похвата и побије. На то се скупи око Кара-Ђорђа из срца Шумадије на 3 000 људи.

Одмећући уз пут народ он се упути на *Рудник* противу злогласног Сали-аге и 19. фебруара појави се пред Рудником, разбије помоћ турску, која им иђаше из Чачка под Чолак-Алијом. Одмах затим позове Турке Рудничане, да отерају Селим-агу с Турцима из Ужица и Краљева. Фебруара 20. Турци испадну из града, ну Срби убију 86 Турака и нагнају их у

---

(1) На истом месту, стр. 4.

(2) На истом месту, стр. 7.

(3) Да напоменемо само како прота М. Ненадовић описује, да је он истукао свог писара Стеву, па додаје: „Сад сва војска и војводе и капетани гледају то и један с другим шапље: јаој брате, кад он од свог момка и писара тако ради, ја шта ће од нас, ако скривимо бити. Уђе слога и да је рекао онда: ајте сви на Саву да прегазите ту се не би смео наћи један, који не би на Саву нагазио, а то ли на Мишарско поље.“ [Мемоари стр. 174]. Или сетимо се оног случаја, где он хладнокрвно наређује, да се убију у Поцерини три кмета, што су Турцима храну носили, и постави Милоша Поцерца за војводу, па и њему и Поцерцима прети истом казном, ако не слушају. А они узбуђени строгошћу узвикују: „од сад смо ми сви за нашим војводом, а он за тобом и у гору и у воду!“ [Мемоари, 175].

(1) Сетимо се оног момента, кад он — ништа не говорећи — свлачи чизме, па облачи опанке, узима проштац па раме — то исто чини и сва војска за њим — и иде на Мишарско поље, где у шанцу дочека доцније Кулин капетана и страшно га потуче.

ОБЈАВА

На дан 8. Марта о. г. држаће се јавна усмена лицитација у канцеларији грађевинског оделења Општине града Београда за чишћење и одржавање путова у добром стању, и то путова:

а., Топчидерског,

б., Вишњичког, и

в., Крагујевачког.

Услови се могу видети сваки дан у одређеној канцеларији.

Кауција се полаже 800 динара.

ГБр. 295. Из канцеларије Управе грађевинског оделења општине града Београда.

27. фебруара 1896 г. у Београду.

ОБЈАВА

Општина београдска има разног материјала непотребног, а на име:

Фењера, поскиданих од пређашњег варошког осветљења 400 комада:

Гвожђа за утврђивање ових фењера 170 ком.;

Шалона дрвених за прозоре мањих и већих 68 ком.;

Крила прозорских мањих и већих 130 комада;

Рагастова за прозоре и врата 28 ком.;

Три велике ваге, старе и неупотребљиве; и

Већу количину разне гвожђурије ливене и коване, као и старих неупотребљивих алата.

Сав овај материјал према решењу одбора општинског АБр. 7165, продаваће се путем јавне лицитације, на дан 15. марта ове године од 2—5 сахати по подне.

Продаја ће се вршити, на општинском плацу, испод парка на Вел. тргу, звани „Текија."

Суд општински објављујући ову продају, позива купце, да означеног дана дођу на лицитацију.

Фењери су добри и могу се употребити за осветлење вароши, башта и других просторија, па с тога за исте обраћа се нарочита пажња општинама варошким у унутрашњости Србије, кафеџијама и др. лицима, којима ови фењери требају.

Општине као и остала лица, за куповину фењера могу се писмено обратити општини београдској за цену.

АБр. 7165. — Од суда београдске општине 26. фебруара 1896. године у Београду.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
од 7. Фебруара до 22. Фебруара 1895. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин	пр.	ЦЕНА најмања дин.	пр
107525	Арпацика	28		24	
1321	Брашна кукурузна	13		12	
122970	Брашна пшенична	16	–	15	
28279	Вина црна (од лит.)		60		50
19560	Јабука	25		10	
15083	Јечма	10	–	9	50
127	Кајмака	105		100	
2085	Кожа јагњећих				
620	Коре брезове	12	—	10	
420	Крава	45	—	40	—
47410	Креча	3	60	3	20
17836	Кромпира	8		7	—
4468	Кудеље	70		60	
73373	Кукуруза	8		7	50
693	Лука бела	35		30	
4003	Лука црна	12		10	
	Меда			—	
112633	Овса	11		10	50
2466	Ораја	36		33	
20743	Пасуља	26		24	
257	Пекмеза	42	—	40	
463047	Пшенице	12	20	12	–
6845	Ражи	9	50	9	-
11945	Ракије ком. меке „).		60		50
115929	Ракије шљ. меке „ .		40		30
57346	Свиња дебелих	55	–		45
	Свиња средњих	--		—	
99240	Сена	5		4	
3185	Сира	65		60	
16810	Сламе	3		2	
518	Сланине	130		120	
11256	Угљена дрвеног	7		6	
310000	Угљена каменог	3		2	50
2258	Шипарке	12		10	—
129765	Шљива сувих	27		26	
3592	Ситнице разне				
3309	Разна воћа				
20352	Мекиња				
5740	Сукна				
30000	Цемента				
1216	Јаја				

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 15. Фебруара 1896. год. до 21. Фебруара 1896. год.
допутовало 1187. путника — одпутовало 1001. путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА мушких	ПОЛА женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
456	33	384	65	6	4	—	15	2	—	—	7	4	1	1	—

Занимање путника:

Земљ. и економи	Занатлије	Трговци	Индустријалци	Предузимачи и шпекул.	Гостионичари	Интелиг. и војска	Ученици	Радници и помоћници	Пиљари и бозџије	Надничари и слуге	Продајници
21	49	244	4	1	8	50	14	25	4	24	—

23. Фебруара 1896. год. *Из статистичког оделења општ. вар. Београда.*

град. Видевши, да се не могу одржати Турци оступе Краљеву и Чачку избегавши тим бусију на путу за Ужице. Срби их опет стигну у потери и побију на 200 Турака. Над рудничком нахијом Кара-Ђорђе постави за војводу *Милана Обреновића*, а с војском се упути против Кучук-Алије, за кога је дознао, да иде с војском против њега. По одласку Кара-Ђорђеву Срби 28. фебруара попале дворе Сали-агине у Руднику.(1)

Пре тога дахије су покушавале да се измире са Кара-Ђорђем, па му 12. фебруара понуде преко Аганлије у Дрлупи 500 кеса, и обећају му, да ће престати са насиљима и да више неће бити субаша, као и да му дозвољавају одлазак у Ћесарију. Кара-Ђорђе све то одби. Том приликом дође до малог судара, али се брзо утишају. Аганлија видевши да му намера не иде од руке, побегне те ноћи натраг у Београд. На скоро затим дахије пошљу митрополита Мелентија с Турцима у *Паланку*, да се мире с Кара-Ђорђем. Они му понуде обор-кнештво целог пашалука и 500 кеса, али Кара-Ђорђе све то одби, захтевајући да се измире *под гаранцијом које силе и са знањем народа.* Ну како су непријатељства већ у велико почела на више страна, то и од овог измирења не би ништа.(1)

Да оставимо за часак Кара-Ђорђа, па да видимо како се устанак ширио по *другим крајевима Србије.* Раније смо видели, како су посечени кнезови ваљевске нахије. На глас о томе народ се узрује и поче се склањати у збегове. *Јаков*, брат Алексин и син му *прота Матија* изнесу барјак у Бранковини 15. фебруара и у брзо се скупи 700 људи. Матија „храбри и одлучни, а уз то и увиђаван и лукав попа" оде у Ћесарију те набави муниције од својих познаника. Тамо нађе и неког Дели-Ахмета, противника јаничарског, задоби га за се и наговори, да се изда за бимбашу Дервиш-беговог, који позива Србе против дахија. То ули поверења народу, те све листом уста на Турке. Јаков с једним делом војске оде на *Свилеуву* близу Шапца, а прота Матија са Недићем и Грбовићем опседе *Ваљево.* После кратке борбе прота заузе Ваљево 28. фебруара у вече, а стриц му Јаков победи Турке истога дана на Свилеуви побивши на 270 Турака, па се врати своме синовцу.

Фебруар 28. 1804 г. значајан је по србе у почетку устанка, јер је тога дана попаљен Рудник, разбијени босански Турци на Свилеуви и прота Матија заузео Ваљево. Кад понова босански Турци нагрну на устанике, они их дочекају код манастира Чокешине и потуку се с њима.

(Наставиће се)

(1) Гласник срп. уч. др. кн. IV, стр. 138—142. — Мемоари, стр. 73. — Споменик XIV срп. кр. акад. стр. 24—26

(1) Види више о овим преговорима у Гласнику суп. уч. др. кн. IV стр. 126—136.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 10. МАРТА 1896. | БРОЈ 11.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
14. фебруара 1896.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић, присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић, од одборника били: г. г. Д. С. Милутиновић, Ђорђе Димитријевић, Јосиф С. Јовановић, Др. Никола Х. Николић, И. Козлић, Сава М. Цевајровић, Ј. Алкалај, Н. Спасић, Дамјан Стојковић, Владислав М. Ђорђевић, Мил. Ж. Маринковић, М. Штрбић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 13. фебруара 1896. год., и примљен је без измена.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 1207, 1208, 1178, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су му непознати Спира Цветковић фијакериста, Настас Стојановић предузимач и Тодор Штављанин бив. ватрогасац.

III

Председник износи одбору на мишљење молбе, којима се траже уверења о породичном односу и немаштини.

По прочитању тих молби АБр. 1157 и 899, одбор је изјавио мишљење,

да се молитељици Љубици Деловић удовој може дати тражено уверење; да се Јовану Ћирићу не може дати тражено уверење, пошто је стран поданик (има везе са актом СБр. 17870/94.)

IV

Члан надзорне комисије за осветљење и трамвај г. Мих. П. Живадиновић по нова износи одбору на решење предмет о избору судија и председника изборног суда за расправу спорних трамвајских питања. Одбор је одлучио,

да се ова ствар по нова одложи до прве седнице.

V

Председник извештава одбор, да су чланови повереништва према одлуци одборској од 13. фебруара 1896. год. АБр. 1194 поднели своје мњење о статутима друштва, што жели да предузме концесију осветљења Београда. Одбор је одлучио,

да се ова ствар одложи до прве седнице за овом.

VI

Продужен је појединачни претрес буџета општинског за 1896. год.

По прочитању сваке тачке по особ, одбор је решио,

да се у буџету општинском за 1896. год предвиде и ови расходи;*)

РЕДОВНА СЕДНИЦА
15. Фебруара 1896. г.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић, присуствовао члан суда г. Мих П. Живадиновић, од одборника били: г. г. Спасоје Илић, Дамјан Стојковић, Стеван П. Поповић, Ђорђе Димитријевић, Јанаћ Констандиновић, Јосиф С. Јовановић, Др Војислав М. Суботић, Сава М. Цевајровић, Благоје Милошевић Јарослав Безуха, Никола Бошковић, Сава Ковачевић, М. Штрбић, Д. С Милутиновић, Коста Петровић, Влад. М. Ђорђевић Мих. Павловић, Мил. Ж. Маринковић, М. Милашиновић, Дим. Милојевић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 14. фебруара 1896. год. и примљен је без измена.

II

Одборник г. Михаило Павловић замера, што општинска управа још, после толико година, није регулисала ствар о експропријацији имања масе А. Пајевића а међутим прети, да од те масе екзекутивним путем наплати своје потра-

*) Буџет ће бити у засебној књизи одштампан, кад га господин министар финансија буде одобрио.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ
од 1459 — 1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА
У ДВА ДЕЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(НАСТАВАК)

У неравној борби изгинуше браћа *Недићи* са својим људима, али и бројно јачи Турци, и сувише проређени, морадоше се после ове победе вратити у Босну; не успевши да помогну Шапцу, који се на скоро предаде Србима, чим ови добију од бачког владике Јовановића један топ и стану их туђи. Срби су се наспрам *царских* Турака лепо понашали, изјављујући, да су они *устали само противу дахиског насиља.*(1)

Ђорђе Ћурчија још је за раније задавао посла Турцима хајдукујући по подрињу. У почетку устанка он се придружи Кара-Ђорђу, но незадовољан деобом оружја по заузећу Пожаревца, он се одвоји од њега и поче на своју руку радити у Подрињу. Позбацује неке кметове, које је раније био поставио Јаков Ненадовић и узе приходе у своје руке. Затим отпоче одметати *Подриње*, па у брзо задоби *Лешницу, Лозницу* и *Крупањ;* но Србе брзо сузбије с већом војском Али-бег Видајић и поврати Лешницу и Лозницу. Ћурчија, због одметања од власти, као и за то, што је Мемед-ага Фочић услед његове недовољне пажње продро у Шабац, и посекао око 70 Срба, буде кажњен смрћу. Како у Босни место Али-бега Видајића дође Мехмед Видајић, пријатељ султанових реформа, то у Подрињу наступи примирје, које је било корисно по Србе, јер их Турци с те стране нису узнемиривали.(1)

На глас да је устао Кара-Ђорђе а узнемирени сечом кнезова, *Миленко Стојковић*, кнез *Момир* из Лучице и *Петар Добрњац* побуне *Поморавље.* Стојковић и Момир у брзо опседну *Пожаревац.* Кад Турци увиде да ту нема шале, уговоре с њима примирје до доласка Кара-Ђорђевог. На скоро дође Кара-Ђорђе са већом војском, а и Петар Добрњац из горње *Млаве* и *Хомоља.* Чим Кара-Ђорђе поче да их напада, они се у половини маја предаду и оду у Видин, давши Србима оружја и 50 кеса, које Кара-Ђорђе раздели међу војницима.(1) Из Пожаревца крене се Кара-Ђорђе на *Смедерево*, где је раније народ устао под *Ђушом Вулићевићем* и почео се туђи с Турцима. Чим тамо приспе он отпоче нападати Турке, на шта они изађу и углаве примирје с условима: да тврђава остане Турцима, а варош Србима и одреде међе, преко којих нису смели да пређу. У једно утврде, да с њима даље буде оно, што и с Београдом.(2) Тада Кара Ђорђе постави Ђушу за војводу смедеревског краја.

У то исто време диже се и *Стојко Кривокућа* са 1 000 људи, и пређе у *Ресаву*, но параћински га Турци разбију у Грабовачком потоку, где погину и он сам са много Срба.(3)

Бојећи се за брата Сали-агу, кога су устаници опселе у Руднику Кучук-Алија

(1) Ненадовић М. Мемоари стр. 58—64 — Годишњица Н. Чупића, књ. XIII. стр. 125—131.

1 Годишњица Н. Чупића, књ. XIII. стр. 139—145.

[1] Гласник срп. уч. др. књ. IV стр. 204—209.
[2] Ненадовић М. Мемоари, стр. 93—94.
[3] Споменик XIX срп. кр. акад. стр. 5.

живање за калдрму и тротоар. Председник је изјавио,

да ће ствар о експропријацији пожурити и да ће наредити, да се наплата за калдрму и тротоар одложи до регулисања експроприације.

III

Одборник г. Никола Бошковић пита, на шта је управа општинска употребила новац од последњих двеју позајмица, кад нису исплаћене општинске подужице, на име чега су те позајмице и узете. Председник је изјавио,

да ће на ово питање одговорити у првој седници.

IV

По прочитању акта управе вар. Београда АБр. 1244, одбор је изјавио,

да су му непознати Љубомир Станковић виноградија, његови синови Радован и Живан, његова жена Сара и његова ћерка Драга.

V

Председник износи одбору на мишљење молбе, којима се траже уверења о породичном односу.

По прочитању тих молби АБр. 809, 973, 1055, 1113, 1243, одбор је изјавио мишљење.

да се може дати тражено уверење молиоцима: Александу Шоби кројачу овд.; Милици Новаковић овд., Јелисавети П. Рашић, овд., Дуји Вуковић удовој, Катарини Јакша удовој.

VI

Председник извештава одбор, да је суд општински расписао стечај за потребне локале за грађевинско одељење и управу водовода, и да је на томе стечају пријављено 19 зграда; да је те зграде прегледала судска комисија и о томе подноси извештај.

По прочитању тога извештаја ГБр. 2251|95, Одбор је одлучио,

да све пријављене зграде понова прегледе и оцене г. г. Милан Милашиновић, Д. С. Милутиновић и Стеван П. Поповић одборници заједно са управником грађевинског оделења и једним кметом и да о томе поднесу одбору извештај са својим мишљењем.

VII

На предлог суда општинског АБр. 1171, одбор је решио,

да се Раду Антићу, концесионару за чишћење нужника и помијара уступи и стрводерски посао, под погодбама, које ће суд прописати с обзиром и на санитетске прописе.

VIII

На тражење грађана а према реферату грађевинског оделења ГБр. 154, одбор је решио,

одобрава се осамнаест хиљада четири стотине и двадесет динара за насипање и калдрмисање оног дела господар-Јованове и Вишњићеве улице (по новоме називу) што је ненасуто и некалдрмисано а нарочито онај део тих улица, што је поред имања Обркнежевића, Николајевића и Антуле. Да грађевинско оделење спреми за ове послове тачне планове и предрачуне и на основу тога распише лицитацију што пре.

IX

Председник извештава одбор, да је општина услед народбе управе вар. Београда АБр. 5948|95 набавила извесне ствари за клање свиња на Чукарици, и да према извештају економног оделења, АБр. 1218 поред одобреног кредита решењем одборским од 18. септ. 1895. АБр. 6009, треба још један кредит од 201·40 дин. да се те набављене ствари исплате. Одбор је решио,

одобрава се кредит од две стотине један динар и четрдесет пара из непредвиђених трошкова за исплату ствари набављених по наредби управе вар. Београда АБр. 5948|95. год.

X

Председник износи одбору на решење акт министарства народне привреде, којим се препоручује општини, да допусти, да будим-ештански марвени трговац Јосиф Саборски може на општинским кланицама поклати извесну количину дебелих свиња, и тако поклате извести на страну; да за ову намеру може заузети обе кланице у времену, кад београдски касапи у истима не раде.

По прочитању тога акта АБр. 1261, одбор је решио,

одобрава се у начелу, да Јосиф Саборски или његов заступник може на општинским кланицама клати свиње и исте извозити на страну. Под каквим погодбама ово да буде, да са њиме углаве г. г. Председник општине и одборници Тих. Ј. Марковић и Михајло Павловић. Исти повереници овлашћују се да према своме нахођењу и приликама учине све могуће уступке и олакшице, па и да потребне издатке чине из непредвиђених трошкова. По свршеном послу да поднесу одбору извештај.

XI

Председник износи одбору на решење извештај повереништва о статутима безименог друштва за осветлење Београда.

По прочитању тога извештаја АБр. 1262 и после дуже дебате о овој ствари, одбор је одлучио,

да се решавање по овој ствари продужи у првој седници за овом. Да се стенографске белешке ове седнице и оне, у којој ће се решавање ове ствари довршити, у целости одштампају у општинским новинама.

XII

По саслушању усменог извештаја члана надзорне комисије за осветљење и трамвај г. Мих. П. Живадиновића о томе, да трамвајско друштво тражи преко полиције, да се састави суд изборни ради пресуђења спора, да ли општина има права да наплаћује трошарину на кола трамвајска кад у варош улазе, и у случају да тога права има, да ли друштво може вршити вожњу с прекидом на линији трошаринској те да тиме избегне плаћање трошарине, која би се евентуално досудила општини; да је општински

са 600 хатлија пође брату у помоћ.[1] Ну кад чује, да је Рудник већ пао, он окрене *Јагодини*. Њега поведе кнез Максим из Губеревца у Врбицу, где је био Кара-Ђорђе и Јанко Катић са 100 момака (остале је распустио, да се припреме и кроз два дана врате), њих изненада нападне Кучук-Алија и разбије, те се Кара-Ђорђе мораде повући дубље у Венчац, где га Турци нису могли гонити. Том приликом Кучук-Алија нађе ћурак Кара-Ђорђев, па оступивши *Крагујевцу* показиваше га народу говорећи, да га је погубио. Из Крагујевца оде у Јагодину, да најми *Гушанца Алију* са 1 000 крџалија, који се раније нудио Србима за пашу, па да заједно бију дахије, на шта ови нису пристали.

После боја на Врбици Кара-Ђорђу дође распуштена војска, и он се с њом упути *Београду*. Дошав на *Врачар*, сукоби се с Турцима и сузбије их, а у повратку остави *Васу Чарапића* и околне кнезове да чувају, да Турци не испадају из Београда. — С већим делом војске упути се Крагујевцу, који нађе празан. Одатле се упути Јагодини. У путу дозна, да је Кучук-Алија оставио 250 Турака у *Баточини*, ради осигуравања оступнице. Он их једним делом војске опколи, и продужи пут Јагодини. Да не би Турци из Јагодине отишли у помоћ онима у Баточини Кара-Ђорђе посла кнеза *Теодосија Маричевића* са 1 500 људи, да на то пази. Ну због невештине овога Тосун-ага са 500 Турака привуче се и разбије Србе. Чим за ово дозна Кара-Ђорђе одмах похита за Турцима[1] и код кијевског потока сустигне их и побије на 400 Турака тако, да се мали остатак врати у Јагодину. За овим Кара-Ђорђе пође на Кучук-Алију у Јагодину. При сукобу с Турцима оделење Срба под Младеном Миловановићем и Миланом Обреновићем не успе да нападне Турке с леђа због набујале Белице, те турске хатлије распрште Кара-Ђорђеву војску, а за тим и ону под Младеном и Миланом. Ну овај пораз[2] не збуни Кара-Ђорђа, већ у брзо прикупи војску, и даље је мотрио на Турке. Кучук-Алија не осећајући се сигурним у Јагодини крене се 15. марта с Гушанцем за Београд попаливши уз пут Тополу и друга места. За њим се натури Кара-Ђорђе — јавивши о томе раније Чарапићу — па га стигне код *Рипочева* и нанесе му доста штете, а Чарапић 16. марта дочека га код Кречана близу села *Лештана*, па му из заседе побије 60 људи, а остатак Турака повери се брзини коњских ногу, оставивши сав плен, који су уз пут задобили. У том стигне и Кара-Ђорђе, но због близине београдске тврђаве нису више гонили Гушанца и Кучук-Алију.[2] Дахије пристану на ранију погодбу с Гушанцем, али бојећи се његове разбојничке чете, не пусте га у град, већ га оставе на Врачару.

---

[1] Kallay узима, да је Кучук-Алија послан од дахија да за њихов рачун врбује крџалије, помоћу којих би угушили устанак. Gesch. d. Serben, I, 261 што је понајвероватније

[1] Јокић о овоме вели: „Од коњаника Турака погибе њих 30—40, а нико не изађе ни један, да каже како је било. Овди смо добили доста оружја, барута, олова, кремена и хаљина и добро се обогатисмо ... и вратисмо Турцима жао за срамоту.“ Споменик 27.

[1] Ђурић А. узима [Гласник IV, 142] да је у овом сукобу пало 150 мртвих, 50 рањених и 20 заробљених — ну то ће по свој прилици бити губитак само Кара-Ђорђеве војске. За цело упну војску вероватнији ће бити број „близу 1000 људи“ што га казује Г. Ђорђевић и г. Пантелић [Гласник II, 262]. А очевидац Јокић о том поразу вели: „Овде смо на грдну жалост своју, скоро 2 000 људи изгубили. Одатле смо преди куд који, само распитујемо где је Кара-Ђорђе“ [Споменик XIV, 28].

[2] Гласник срп. уч. др. књ. IV. стр. 142—150.

одбор у седници својој од 10 априла 1895. год. АБр. 2332 донео решење по овоме предмету и изабрао како судије тако и кандидата за председника с тим, да општина не пристаје да се у изборном суду решава о томе, да ли друштво може вршити вожњу с прекидом на трамвајској линији, у случају да изборни суд досуди општини право наплате трошаринске таксе на кола трамвајска јер би се тиме изиграло то досуђено општинско право, — одбор је решио,

да се на изборном суду има расправити питање само о томе, да ли општина има права да наплаћује трошаринску таксу на трамвајска кола кад у варош улазе, — остајући и даље у свему при решењу одборском од 10. априла 1895. год. АБр. 2332 као и при тада изабраним судијама и кандидату за председника. — Ако би пак полицијска власт решила, да тај изборни суд има решавати и о питању о прекиду вожње, назначени заступници општине при овом суду употребиће сва закона средстава против овог неумесног тражења друштва.

РЕДОВНИ САСТАНАК
16. Фебруара 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Борићевић, присуствовао члан суда г. Мих П. Живадиновић, од одборника били: г.г Мих. Павловић. Стев. П. Поповић, Дамјан Стојковић, М. Штрбић, И. Козлић, Тих Ј. Марковић, Љуб. Марковић, Михаило Михаиловић, Коста Петровић, Владислав М. Ђерђевић, Н. Антоновић, Н. Спасић, Сава М. Цевајровић, Дим. Милојевић, Д-р Војислав М. Суботић, Јанаћ Константиновић, Мил. Ж. Маринковић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 15. фебруара 1896. год. и примљен је без измена.

Напомена. Одборник г. Мих. Павловић тражи да општина неодступно брани своја права, што произлазе из уговора о грађењу и експлоатацији трамваја. На његов захтев а по одобрењу одбора, унета је ова напомена у записник.

II

Продужен је појединачни претрес буџета за 1896. год.

По прочитању сваке тачке по особ, одбор је решио,

да се у буџету општинском за 1896. год. предвиде и ови расходи.*)

ИЗВЕШТАЈ
о
РАДУ ОПШТИНСКОГ ХЕМИЧАРА
за
1895-ту годину
од
Д-ра Александра Зеге

(свршетак)

Туцана кава.

У току целе године примио сам само две пробе туцане каве на преглед. Обе пробе биле су фалзификоване са прженим јечмом, што сам одмах под микроскопом констатовао и оценио да је преко половину јечма додато.

Алова паприка и туцан бибер.

При оцени туцаних зачина, ваља имати велико искуство у микроскопском прегледу јер тако се најлакше, а и најсигурније констатују фалзификати.

Свега сам прегледао 13 проба алове паприке и 8 проба туцана бибера. Од ових оспорио сам 2 пробе паприке и 3 пробе бибера, пошто су биле измешане са јармом од кукуруза или туцаним сувим лебом.

Код сумњивих проба где нисам под микроскопом ничег абнормалног могао констатовати, одређивао сам још и пепео.

Маст.

Три пробе масти које сам ове године прегледао биле су подпуно исправне.

За орјентацију довољно је растворити једно парче масти у хлороформу. Ако се добије чист подпуно бистар раствор, то је знак да маст нема минералних додатака, нит сувише воде, или додатог брашна и т. д.

Одређивао сам тачку топљења и стврђавања. Испитивао сам, да ли није додато котонског уља, лоја и т. д.

Разни предмети.

Имао сам на прегледу: 1 чоколаду (исправно) 2 свеће воштане (фалзификоване церезином) 1 свећу лојану (исправно) 2 пробе соли (исправне) 3 пробе суве кобасице (исправне) 1 проба чварака (исправна) 8 проба земље и минерала. 2 пробе штирке (исправне) 1 проба машинског уља за машине на „белим водама,“ 1 цигуру (исправну) 12 проба мокраће, 1 каустичну соду, садржину стомака једне пловке.

*) Буџет ће бити у засебној књизи одштампан, кад га буде господин министар финансија одобрио.

БАКТЕРЕОЛОШКЕ АНАЛИЗЕ
Месо и крв.

Месо. Примио сам од суда Општине вароши Београда једно парче говеђег меса, пошто је марвени лекар посумњао да је од болесног вола. Нарочито тражило се да на туберкулозу тифце и антракс испитујем.

I.

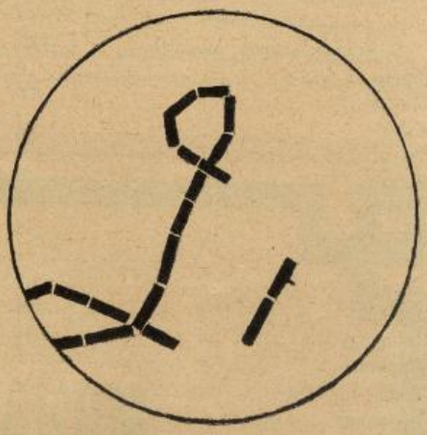

II.

Резултат опита показао је да је сумња била неоснована.

Већ је скоро *три* месеца прошло од како је отпочет устанак, и ми смо видели, како се устаници нису ограничили само на паљење ханова и убијање субаша и других репова дахијских, већ су имали и веће битке, у којима су постигли знатан успех — очистили већи део београдског пашалука од Турака; и нагнали јаничаре и њихове присталице да се склоне у важније тврђаве. Између свију вођа највише се истиче Кара-Ђорђе, који својим примером храбраше и друге, да устану на оружје. Његова чета беше најмногобројнија, његови сукоби успешни. Користећи се згодним положајем свога краја, први је он загрозио Београду — леглу дахија. Због свега тога Кара-Ђорђа су признали као општег „вожда“, не само они на скупу у Орашцу, већ и сви устаници и из најудаљенијих крајева, ма да нису били на том скупу.

Народ наш најрадије се о својим стварима договарао на јавним скуповима, на њима је одлучавао и о својим предузећима — па и о својој судби. То му је прешло у обичај, без кога он не може да живи. И за време турске владавине, чим би настала мирнија времена, он је о својим стварима — порези и дацијама решавао на тим скуповима.[1] Па и за буну на дахије решено је на једном таком скупу. Кара-Ђорђе је такође изабран за вођу на скупштини. Једном речи, скупштина је од необичне важности по живот нашег народа. Кара-Ђорђе познавајући важност скупштине, и знајући да народ најрадије слуша оног, који се заједно с њиме о свему важнијем на скупштини договара; а желећи да не понесе сам са неколико војвода сву одговорност, већ да је подели и са онима, од којих доцније може бити позван на одговор — реши се да позове скупштину. Враћајући се испред Београда у Рипањ код Васе Чарапића, с којим је гонио Кучук-Алију, позове све старешине и виђеније људе из Рипња и осталих крајева Србије, да 21. априла 1804. г. дођу на скупштину у *Остружницу*, где ће се договарати о даљем раду, као и о уређењу земље. На скоро се искупе у Остружницу на скупштини многи виђенији Срби из свију крајева.

[1] Види о томе интересне податке у Мемоарима проте М. Ненадовића, стр. 30 и даље.

Још одмах по паду Ваљева прота М. Ненадовић самостално је писао принцу Карлу и Митрополиту Стратимировићу и молио их за помоћ. Крајем марта добије од њих одговор и то од првог да им бечки двор не може ништа друго помоћи — пошто су у миру с Турцима — до то, да ће позвати дахије да их мире; а Стратимировић га је саветовао, да Турцима не чине насиља и да поштују њихове светиње.[1] Тек што је прота М. Ненадовић дошао у Остружницу на скупштину (21. априла 1804), а Кара-Ђорђе му саопшти, да их је ђенерал Ђенеј (Geneyte) позвао у *Земун*, да се мире с дахијама.

(Наставиће се)

[1] Ненадовић М. Мемоари, стр. 74—80.

Крв. Један општински коњ липсао је напрасно. По извршеној секцији констатовао је госп. марвени лекар да је узрок био антракс или прострел. У једној флаши примио сам од тог коња крви да је бактереолошки испитам. Одма код првог препарата видио сам под микроскопу бацил антракса. Сигурности ради одвајао сам бактерије на желатини и добио сам карактеристичне колоније антракса. Слике I и II снимио сам са једног препарата који се до сада налази код мене у државној лабораторији, а нашао сам за умесно да их овде приложим као леп примерак поменуте бактерије.

Извод.

У току 1895. године извршио сам свега и то:

Воде хемијске анализе	280.
„ бактереолошке анализе	117.
Млека	9.
Масла	76.
Сира	10.
Кајмака	3.
Масти	3.
Зејтина	6.
Вина	42.
Пива	1.
Ракије	9.
Бибера	8.
Паприке	13.
Сирћета	9.
Соли	2.
Кобасице	3.
Шећера и слаткиша	4.
Брашна	3.
Теста	3.
Свеће	3.
Земље и минерала	8.
Сапуна	1.
Коњака	1.
Мокраће	12.
Соде каустичне	1.
Меса	1.
Чварака	1.
Чоколаде	1.
Штирак	2.
Каве туцане	2.
Разних ситница	7.
Свега	641.

Од ових послато је државној лабораторији од Управе вароши Београда и полицских квартова свега 190 предмета.

Распоред рада по месецима предао сам статистичном одељењу општине београдске.

Табеларан преглед свих анализа воде предао сам Управи водовода.

Прилажем још и два ексемплара самосталних радова које сам у овој години извршио.

ОБЈАВА

На основу решења одбора општинског држаће се јавна лицитација за калдрмисање „Васине улице“ рипањским полукоцкама и обичним каменом, и то у канцеларији грађевинског одељења а на дан 15-ог марта т. г. од 9 до 11 час. пре подне када ће се и закључити.

Кауција је према закону о јавним грађевинама 2000 динара и то у готовом новцу или у државним папирима од вредности.

План и предрачун и остала техничка и погодбена документа, изложена су сваког радног дана у поменутој канцеларији.

Позивају се предузимачи, који право имају, да пом. дана дођу и лицитирају.

Из канцеларије грађевинског одељења општине вароши Београда, 7. марта 1896. год. ГБр. 346. у Београду.

ОБЈАВА

Општина београдска има разног материјала непотребног, а на име:

Фењера, поскиданих од пређашњег варошког осветљења 400 комада:

Гвожђа за утврђивање ових фењера 170 ком.;

Шалона дрвених за прозоре мањих и већих 68 ком.;

Крила прозорских мањих и већих 130 комада;

Рагастова за прозоре и врата 28 ком.;

Три велике ваге, старе и неупотребљиве; и

Већу количину разне гвожђурије ливене и коване, као и старих неупотребљивих алата.

Сав овај материјал према решењу одбора општинског АБр. 7165, продаваће се путем јавне лицитације, на дан 15. марта ове године од 2—5 сахати по подне.

Продаја ће се вршити, на општинском плацу, испод парка на Вел. тргу, звани „Текија.“

Суд општински објављујући ову продају, позива купце, да означеног дана дођу на лицитацију.

Фењери су добри и могу се употребити за осветлење вароши, башта и других просторија, па с тога за исте обраћа се нарочита пажња општинама варошким у унутрашњости Србије, кафецијама и др. лицима, којима ови фењери требају.

Општине као и остала лица, за куповину фењера могу се писмено обратити општини београдској за цену.

АБр. 7165. — Од суда београдске општине 26. фебруара 1896. године у Београду.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
од 22. Фебруара до 1. Марта 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин	пр.	ЦЕНА најмања дин	пр.
65268	Арпацика	24		18	
	Брашна кукурузна	—		—	
	Брашна пшенична	—	-	—	
41769	Вина црна (од лит.)		60		50
31	Вуне не пране	140	- -	—	—
3442	Јабука	25		10	
22860	Јечма	9	50	9	—
54	Кајмака	105		100	
2617	Кожа јагњећих				
	Коре брезове	—	—	—	
	Крава	—	—		—
22200	Креча	3	60	3	20
5590	Кромпира	8		7	—
	Кудеље	—		—	
12129	Кукуруза	8		7	50
515	Лука бела	50		40	
4522	Лука црна	12		10	
923	Масти	100		100	
163045	Овса	11		10	50
4512	Орања	40		35	
18789	Пасуља	26		24	
	Пекмеза	—	—	—	
132317	Пшенице	12	—	11	90
220	Ражи	9	50	9	—
1524	Ракије ком. меке „		70		60
28735	Ракије шљ. меке „		50		35
99754	Свиња дебелих	55	—	45	
	Свиња средњих	—		—	
37950	Сена	5		4	
1145	Сира	65		60	
530	Сламе	3		2	
	Сданине				
807	Угљена дрвеног	7		6	
150000	Угљена каменог	3		2	50
	Шипшарке				—
10887	Шљива сувих	27		26	
1280	Ситнице разне				
	Разна воћа				
	Мекиња				
	Сукна				
	Цемента				

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 29. Фебруара 1896. год. до 7. Марта 1896. год.
допутовало 910. путника — одпутовало 760. путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА Мушких	ПОЛА Женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
836	74	656	160	8	11	1	43	5	—	3	14	1	2	5	1

Занимање путника:

Земљаци и економи	Занатлије	Трговци	Индустријалци	Предузимачи и шпекул.	Гостионичари	Интелиг. и војска	Ученици	Радници и помоћници	Пилари и бозаџије	Надничари и слуге	Пролетаријат
42	109	379	2	3	15	137	18	88	7	35	—

8. Марта 1896. год. *Из статистичког одељења општ. вар. Београда.*

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | ЦВЕТИ 17. МАРТА 1896. | БРОЈ 12.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ.

Устанак Таковски и предаја градова прославиће се и ове године у једно на Цвети.

Успомена на ова два светла момента у историји српској загрева срца свију Срба, а што на српском краљевском Престолу седи Потомак славних Обреновића, који су и створили ова два историјска дела, даје им разлога, да очекују бољу и сјајнију будућност.

Цео српски народ моли се и молиће се Свевишњем за здравље и дуг живот свога љубљеног Господара Краља Александра I, а Београђани ће прославити овај дан тим свечаније, што је успомена на предају градова њихова слава, и доласком на архијерејску службу у Саборној цркви, на благодарење у граду, кићењем домова заставама а у вече осветљењем, и сада доказати да су достојни потомци Славних Предака.

Од Представништва општине града Београда, 16. марта 1896. године.

ЗАКОН
о
ОПШТИНСКОЈ МЕРИНИ (КАНТАРИНИ)
(од 31. јануара 1896. год.)

Чл. 1.

Све што се у јавном саобраћају прода по тежини или по запремини, а износи количину већу од 25 килограма или литара, мора се измерити на општинским мерилима, а мерина наплатити по одредбама овог закона.

Чл. 2.

Мерина се наплаћује у корист касе оне општине, у којој се роба прода. Али роба, која се увезе са стране, плаћа једном за свагда мерину на царинарници, а у корист касе оне општине, у којој је царинарница.

Чл. 3.

Свака општина дужна је имати довољно мерила прописаних законом о мерама.

Сем тога општине су дужне држати довољно поузданих мерача, који ће при ступању у ову службу положити заклетву прописану за општинске званичнике и кауцију за тачно вршење своје службе. Количину кауције одређује општински суд.

Чл. 4.

Ово право мерења и наплаћивања мерине општине не могу дати под закуп.

Чл. 5.

Поједине предмете индустријске производње као и оне побројане у чл. 10. овог закона, министар народне привреде може, по саслушању Привредног Совета, ослободити плаћања мерине.

Чл. 6.

Мерину плаћа продавац.

На једну исту робу мерина се може само једном наплатити.

Чл. 7.

Провозна роба, као и роба која се извози на страну ради продаје, не подлежи мерењу општинским мерилима, па ни плаћању мерине.

Исто тако, не подлежи плаћању мерине ни она роба, која се предаје жељезници на возидбу и ту мери ради одређивања тежине, као ни она, која је изложена у чл. XI. закона о општој царинској тарифи.

Чл. 8.

Роба, коју Држава сама и непосредно набавља за своју потребу, не плаћа мерину.

Сем тога, не подлеже плаћању мерине ни предмети који су са стране увезени, а намењени су:

а., за потребу Краљевог двора; и

б., за потребу Дипломатског кора.

Чл. 9.

На робу која износи количину већу од 25 килограма или литара, а у случајевима који нису овим законом изузети, наплаћује се у име мерине:

на тежине преко 25 килограма или литара до 50 закључно 0.05 динара;

на тежине преко 50 килограма или литара до 100 закључно по 0.10 динара;

на тежине преко 100 килограма или литара плаћа се од сваки 50 килограма или литара по 0.05 динара.

Ко затражи, да му се измери роба у количини до 25 килограма или литара, дужан је на име мерине платити 0·05 динара.

Чл. 10.

На сламу, сено, креч, мрки и камени угаљ, цемент, земљу, руде у непрерађеном стању, наплаћује се половина таксе означене у горњем члану.

Чл. 11.

Продавци, који не врше одредбе овог закона, казниће се од 10—100 динара у корист касе месне општине.

Чл. 12.

Мерачи, који би се огрешили о чл. 9. овог закона, или би криво мерили, казниће се по §-у 382-ом кривичног законика.

Чл. 13.

Кривице по овом закону изриче месна општинска власт.

Чл. 14.

Жалбе противу пресуда општинских власти по кривицама разматрају надзорне власти.

Чл. 15.

Правила за вршење овог закона прописаће министар народне привреде.

Чл. 16.

Закон овај ступа у живот кад га Краљ потпише, и тада престаје важити закон о општинској мерини (кантарини) од 25. априла 1890. г. (Зборн. 46. стр. 50.) и сви прописи који су на основу њега издати, а били би у противности са овим законом.

ПРАВИЛА
о
ВРШЕЊУ ЗАКОНА О ОПШТИНСКОЈ МЕРИНИ
(КАНТАРИНИ)

Чл. 1.

Све што се у јавном саобраћају продаје по тежини или запремини, т. ј. на килограм или литар, мора се измерити на општинским мерилима, сем оне робе, која се увози са стране и мери царинским мерилима (чл. 2. закона), као и оне, која износи количину мању од 25 килограма или литара.

Чл. 2.

Право мерења и наплаћивања мерине, општине не могу дати под закуп (чл. 4. закона).

Чл. 3.

Каква ће се мерила у јавном саобраћају употребљавати, предвиђено је законом о мерама (Збор. XXVI стр. 17.).

Чл. 4.

Општине морају имати мерила у оноликом броју, колики број захтева промет пијачни и месна потреба.

Чл. 5.

За олакшицу промета мерила морају постојати на тржиштима.

Чл. 6.

Мерење се врши од изласка до заласка сунца, а ако би пијачна потреба захтевала, може се продужити и после тога времена.

Чл. 7.

На све предмете који се продају и измере на општинским мерилима, мора се платити мерина у корист општинске касе.

Чл. 8.

На све што се у кругу које општине прода, а подлежи плаћању мерине и износи количину већу од 25. килограма или литара, плаћа се ме-

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА
У ВЕЗИ
СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ
од 1459 — 1814. год.
ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА
У ДВА ДЕЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(НАСТАВАК)

Ту на скупштини утврде Срби своје захтеве у ових *девет* тачака:

1.) да се искорене дахије и да се укине чифлик; 2.) да 1 500 пандура чува везира, док не дође царска војска; 3.) да се изда ферман, по коме ће сви да поштују права раје; 4.) да се плаћа ферманом (1793) одређена пореза; 5.) да се установе судови, где ће се рајa судити и да нико без суда не буде кажњен; 6.) да се дозволи подизање цркава, да се штује вера, да Турци не суде духовништву и не походе свадбе; 7.) да имају слободну трговину; 8.) да Срби слободно бирају кнезове и да цео народ избере свога преставника код Порте (као Мореја у Грчкој), преко кога би се све радило, па и данак купио и да се без његове дозволе не сме ни један изасланик досађивати кнезовима. Овај преставник да се утврди ферманом; и 9.) ако се све ово одобри онда ће остати верни девлету(1)

Кара-Ђорђе, прота Матија и Јанко Катић 28. априла 1804 г. оду у Земун да преговарају (раније нареде да се у Топчидеру у извесно време запали десетак празних кућа кламара). У генераловој башти нађу турске изасланике. Прво Срби изложе своје оптужбе и предложе девет тачака, на основу којих би се измирили уз јемство од стране Порте. У сред живе препирке задиме се куће у Топчидеру. То Јанка узбуди, те стане нападати Турке како „робе сиротињу, као вуци овце без пастира.“ И сам генерал осуди Турке због пожара. Они се изговараху, да то није њихово дело. Кара-Ђорђе при поласку захвали се генералу на труду и додаде: „Од мира нема ништа и тек од сад ћете чути и видети бојева“ — и сви се разиђу.

Срби вративши се у Остружницу на скупштини одлуче, да и даље ратују и да прикупе што више војске, те да 9. маја 1804. г. дођу сви у *Топчидер* да бију Београд.(1) Да би дошли до потребне муниције, Кара-Ђорђе је дозвао на скупштину и неке трговце, који се обвежу набављати по добар проценат потребе ратне.(2) Односно унутрашњег уређења земље, посаветују се на скупштини о наименовању судија за одржање реда код народа. који остаје, јер су виђенији људи ишли с војском у борбу — и то се прими.

Интересантна је свађа, која се том приликом изродила између Кара-Ђорђа и кнеза *Теодосија из Орашца*. Овај је још из раније био незадовољан с Кара-Ђорђем због његове нарави, а она непажња Теодосијева на Липару дала је повода Кара-Ђорђу, да га сматра за издајицу. Најзад дође и до оружја и Кара-Ђорђе уби(3) Теодосија. Ис-

(1) Види опширније код Ненадовића М. Мемоари стр. 288—390.

(1) Више о овом договарању види код Ненадовића М. Мемоари, стр. 88—89.

(2) Гласник срп. уч. др. књ. IV. стр. 150. — Гаја Пантелић прича, како је Кара-Ђорђе, да би набавио муницију, а не омејући да удара порез, узео једном приликом 1 000 волова и дао трговцима за муницију Гласник II. 263—264.

(3) Гаја Пантелић вели да је Кара-Ђорђе убио Теодосија, што је био у дослуку с Турцима и што је хтео да спречи буну; као и за то, што је он главни кривац за недаћу на Јагодини, јер је био у договору с Кучук-Алијом Гласник II, 203.

рина по одредби чл. 9. закона о општинској мерини.

Такса се наплаћује:

На тежине преко 25 килограма или литара до 50 закључно по 0,05;

На тежине преко 50 килограма или литара до 100 закључно по 0,10;

Преко 100 килограма или литара плаћа се од сваких 50 килограма или литара по 0,05 дин.

Ко затражи да му се измери роба у количини испод 25 килограма или литара, дужан је на име мерине платити 0,05 дин.

Чл. 9.

Мерину плаћа продавац (први став чл. 6. закона.)

Чл. 10.

Право наплаћивања мерине на робу из унутрашњости земље има она општина, у коју се роба ради продаје донесе.

На робу са стране увезену ма за које место и сопственика у унутрашњости Србије наплаћена мерина на царинарници припада општини, у кругу које је царинарница (чл. 2. закона).

Чл. 11.

На једну исту робу мерина се може наплатити само једанпут (чл. 6. закона).

Према томе, она роба која се прода у једној општини, па је ту премерена и на њу мерина у корист исте општине наплаћена, па се препрода било у истој општини или у којој другој не подлежи новом плаћању мерине.

Чл. 12.

Ко затражи да му се роба поново измери, дужан је поново и мерину платити по чл. 8, ових правила.

Чл. 13.

На креч, цемент, земљу, сено и сламу наплаћује се на име мерине половина таксе, означене у чл. 8. ових правила (чл. 10. закона).

Чл. 14.

Мерина се не наплаћује на премер празних кола, кад се исти врши ради одређивања даре.

Чл. 15.

Ослобођава се мерине и плаћања меринске таксе:

а., мрки и камени угаљ, лигнит и све руде у непрерађеном стању и

б., млинарски и пиварски производи у опште (у смислу чл. 5. закона).

Чл. 16.

Тако исто ослобођава се мерења и плаћања меринске таксе:

а., у опште роба, која се на страну извози ради продаје;

б., роба, која се предаје железници на возидбу и ту мери ради одређивања тежине, и

в., све лекарије, хемикалије и фарбарије (чл. 9. закона).

Чл. 17.

Ко затражи да му се измери роба, именована у чл. 15. и 16. ових правила, платиће на име мерине половину таксе, означене у чл. 8. ових правила.

Чл. 18.

Мерина се не наплаћује на предмете који се са стране увозе, а намењени су:

а., за потребу Краљевог Двора;

б, за потребу Дипломатског Кора, и

в., за потребу Државну, кад Држава сама непосредно врши набавку (чл. 8. закона).

Чл. 19.

Општина мора држати довољан број поузданих мерача, који ће при ступању у ову службу положити заклетву прописану за општинске званичнике, и кауцију за тачно вршење своје службе.

Кауција се полаже у готовом новцу или у хартијама од вредности.

Величину кауције одредиће општински суд.

Чл. 20.

Мерачи су дужни вршити мерење по реду како им се ко од продаваца пријави.

Чл. 21.

При сваком извршеном премеру мерачи су дужни бесплатно издати сопственику измерене робе признаницу о измереној роби.

У овој признаници мора бити означено: број колета, укупна тежина, наименовање робе и сума наплаћене мерине.

Чл. 22.

При наплаћивању мерине, мерачи су дужни придржавати се строго чл. 9. закона о општинској мерини

Чл. 23.

Све кривице по закону о општинској мерини извиђа и суди надлежни општински суд, у колико долазе у његову надлежност.

Чл. 24.

Продавце, који не врше одредбе овога закона, казниће општински суд од 10—100 динара у корист своје касе (чл. 11. закона).

Чл. 25.

Мерачи, који би се огрешили о чл. 8. ових правила (чл. 9. закона), или би криво мерили, казниће се по §-у 382 кривичног законика.

Чл. 26.

Жалбе противу решења или пресуде општинског суда подносе се у року од три дана, рачунајући од саопштења решења или пресуде (§ 15. кривичног поступка) надлежној полицијској власти, односно управи вароши Београда, чија су решења извршна.

Чл. 27.

Овим правилима замењују се правила о општинској мерини (кантарини) од 8. октобра 1894. год. П.Бр. 4045.

П.Бр. 1415.
6. марта 1896. год.
у Београду.

Министар народне привреде,
Вучко Д Стојановић с. р.

ОБЈАВА

Према члану 18-том правила о водоводу, одређену таксу за воду дужан је сваки сопственик зграде плаћати за сваки месец у напред, и то сваког првог дана у месецу.

Управа водовода од сада придржаваће се најстрожије ових правила и употребиће све законске мере противу оних, који према истим правилима не буду уредно плаћали одређену таксу за воду за сваки месец унапред.

Из канцеларије Управе водовода Београдског, 11. Марта 1896. год. ВБр. 842.

купљени Срби одобраваху строги поступак одлучног вођа.(1)

Разишавши се са скупштине, војводе прикупе што више војске и на брзо се врате *Београду*. Турци приметивши их излете 9. маја из Београда и потуку се с Кара-Ђорђем; па убрзо разбију Крагујевчане и Рудничане и опколе двеастак Срба у једној кући у Топчидеру. Кад то чује прота М. Ненадовић — који је пре тога био сазвао месну скупштину ваљевске нахије, и уредио ко ће остати, а ко на војску ићи — пожури се са стрицем Јаковом и са доста војске из Жаркова, па са једним топом изненади Турке, а охрабри Србе те се ови поврате на Турке и сузбију их(2). Ту стиже порука од Миленка Стојковића, да Турци Пожаревљани хоће само Кара-Ђорђу да се предаду, но о томе је већ било речи.

За време осуства Кара-Ђорђева Турци су чешће испадали из града, али су увек били одбијани, јер Срби формално опседну Београд и утврде се од Саве до Дунава.

(1) Kallay B. Gesch. d. Serben, B. I. S. 395.

(2) Ненадовић М. Мемоари, стр. 90—93.

Њима се на скоро врати Кара-Ђорђе и Срби из 10 нахија са више од 10 000 људи(1) опсађиваху Београд. Наша браћа преко Саве и Дунава потпомагали су Србе под Београдом, а многи виђенији Срби из Кочине крајине дођу у помоћ устаницима.

После узалудног преговора о миру у Земуну, Срби пошљу своје захтеве Порти(2) које у Цариграду потпомогну спахије, те султан одреди Бећир-пашу везира босанског са неколико хиљада(3) војске да умири Србе и дахије. Овај у почетку јула јави о свом доласку Кара-Ђорђу. Он му изађе на сусрет са 2 000 одабраних коњаника. Кад за то дознаду дахије, побегну Дунавом у *Адакале*, а Гушанац се користи том приликом и дочепа се града. Бећир-паша много обећаваше. Кара-Ђорђе му се за све захвали па дода, да четири дахије докле годе нама у руке не дођу мртви или живи, никаква мира дотле нема, нити о миру говори — и с Богом.“ На то се Бећир-паша уплаши и рече: „Бег Ђорђе, отур! (врати се) отур! и кажи ми кога имаш да пошљеш у Адакале, а ја ћу послати на стрица Рецепа да их побије.“ Кара-Ђорђе посла Миленка, који их побије и главе им донесе. Срби пропусте Бећир-пашу у град, а он приста на оних девет тачака. Ну кад Срби заишту, да он на то пристане у присуству ћесарског изасланика, овај то одлучно одби. Кад за то дознаде Кара-Ђорђе рече: „Нема ту мира, од сад ће да буду бојеви велики.“ Гушанац — Алија са својим крџалијама био је у самој ствари господар у Београду, па стави под стражу Бећира. Ну овај се вешто искупи српским новцем обећавајући да ће у Цариграду радити за српску ствар. За овим Бећир-паша о Митрову-дне остави Београд и оде у Босну.

(1) Kallay B. Gesch. d. Serben, B. I. S. 395.

(2) О томе француски посланик у Цариграду вели: „ont fait assurer (од стране Срба) la S. P. de leur fidélité pourvû qu'elle leur permit de se debarrasser de ses (le deys) oppresseur (Споменик II, 4—5.)

(3) М. Ненадовић вели да му је Хаџи-бег сребрнички писао да он има 7 500 — људи (Мемоари 96.) — Јокић вели: 2 000—3000 људи. (Споменик XIX стр. 33) — А. Протић вели да је везир имао 3 000 војника (Споменик XIX. стр. 50.) што ће бити највероватније.

(Наставиће се)

ОГЛАС

Управа грађевинског одељења општине београдске, држаће на дан 20. Марта тек. год. од 8 до 12 часова пре подне оферталну лицитацију за израду следећих послова:

1. Лицитацију за израду коцкасте и полукоцкасте калдрме по улицама града Београда у року од 3 године дана.

Кауција је 5.000 динара у готову новцу или у вредећим српским држав. папирима.

2. Лицитацију за израду тротоара по београдским улицама од правилних плоча, а за време од 3 године дана.

Кауција је 2.000 динара у готову новцу или у вредећим срп. државним папирима.

3. Лицитацију за калдрмисање београдских улица топчидерским ломљеним каменом за време од 3 године дана.

Кауција је 3.000 дин. у готову новцу или у вредећим срп. државним папирима.

За сваки од ових радова морају лицитанти поднети засебне оферте.

Услови могу се видити сваки дан у канцеларији грађев. одељења.

Из канцеларије управе грађев. одељења општ. београдске 12. Марта 1896. год. ГБр. 387 у Београду.

ОБЈАВА

Управа општинске трошарине, према одобрењу суда општ. вароши Београда, АБр. 707, продаваће путем јавне лицитације на дан 28. Марта т. год. 61 блузу и 64 панталона, старих расходованих.

Продаја ће се вршити од 2—5 сати по подне, у згради општ. трошарине.

Позивају се купци да означеног дана дођу на лицитацију.

Бр. 59. — Од Глав. Управе општ. трошарине 11. марта 1896. год. у Београду.

УДРУЖЕЊЕ СЛУЖБЕНИКА БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ЗА ШТЕДЊУ

Стање на дан 29. фебруара 1896. год.

Главна књига	Назив рачуна	Оврт: дугује		Оврт: потражује		Стање: дугује		Стање: потражује	
1	Рачун благајне	7909	25	7731	38	177	87	—	—
2	„ уписнине	—	—	194	50	—	—	194	50
3	„ уплата	533	—	3198	—	—	—	2665	—
4	„ залога	—	—	4400	—	—	—	4400	—
5	„ камате и трошкова	67	05	116	75	—	—	49	70
6	„ оснивачких „	2	30	—	—	2	30	—	—
7	„ 2% обвезница	7155	—	—	—	7155	—	—	—
8	„ срећака кл. лутрије	581	73	533	—	48	73	—	—
9	„ губитка и добитка	—	—	74	70	—	—	74	70
		16248	33	16248	33	7383	90	7383	90

29. фебруара 1896. год. у Београду.

Председник, **Ђ. Ж. Нешић** с. р. Дедовоља, **Љуб. П. Ристић** с. р. Благајник, **Милија Јовановић** с. р.

ЧЛАНОВИ УПРАВНОГ ОДБОРА:

Урош Кузмановић с. р. **Танасије Д. Вељановић** с. р. **Милош П. Ђорђевић** с. р.

Овај извод сравнили смо са свима књигама, па смо нашли да је у свему исправан.

1. марта 1896. год.
Београд.

Председник контролног одбора,
К. Ј. Јанковић с. р.

ЧЛАНОВИ КОНТРОЛНОГ ОДБОРА:

Илија Вучковић с. р. **Теофило Вуковић** с. р.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 7. Марта 1896. год. до 14. Марта 1896. год.
допутовало 831. путника — одпутовало 799. путника.

Постојбина приспелих путника:

Пола: мушких	Пола: женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Осталих европ. држава	Ван Европе
776	55	590	159	17	1	1	28	2	1	1	13	12	1	4	1

Занимање путника:

Земјаци и економи	Занатлије	Трговци	Индустријалци	Продавачи и шпекул.	Гостионичари	Интелиг. и војска	Ученици	Радници и помоћници	Пиљари и бозаџије	Надничари и слуге	Пролетаријат
34	74	371	1	6	16	145	41	49	5	41	—

14. Марта 1896. год. *Из статистичног одељења општ. вар. Београда.*

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

У свима књижарама може се добити нова књига

СА БЕЛОГ ГРАДА

ПРИПОВЕТКЕ ИЗ БЕОГРАДСКОГ ЖИВОТА

Једно добро срце. — Регулација. — Стари јади. — Микина женидба.

Написао Вој. Карапанџић. — Илустровао С. Тителбах.

Цена 1 динар.

Београд — Књижара В. Валожића.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 1-га до 15. Овог месеца

Килограма	Наименовање	Цена: највећа дин.	пр.	Цена: најмања дин.	пр.
181680	Арпацика	32		24	
467	Брашна кукурузна	11	50	—	
30000	Брашна пшенична	16	20	15	
41539	Вина црна (од лит.)		60		50
	Вуне не пране	—	—	—	—
11062	Јабука	25		20	
16933	Јечма	9	50	9	—
	Кајмака	—		—	
9421	Кожа јагњећих				
	Коре брезове	—	—	—	
	Крава	—	—		—
164660	Креча	3	60	3	20
28857	Кромпира	9		8	—
2373	Куделе	65		60	
74298	Кукуруза	8		7	50
234	Лоја топљеног				
2078	Лука бела	50		30	
7224	Лука црна	15		12	
876	Масти	100		90	
67263	Овса	11		10	80
759	Ораја	40		35	
22377	Пасуља	25		22	
	Пекмеза	—	—	—	
400623	Пшенице	12	—	11	80
2457	Ражи	9	50	9	-
2723	Ракије шљ. љуте „).		90		80
59529	Ракије шљ. меке „ .		45		35
53956	Свиња дебелих	55		50	
	Свиња средњих	—		—	
107320	Сена	5		4	
2190	Сира	70		60	
5880	Сламе	3		2	
	Сланине				
5579	Угљена дрвеног	7		6	
220000	Угљена каменог	3		2	50
952	Шипарке	11		10	—
29460	Шљива сувих	25		24	
30000	Цемента				
18488	Разна воћа				
2400	Земље за судове				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 24. МАРТА 1896. | БРОЈ 13.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОБЈАВА

Према члану 18-том правила о водоводу, одређену таксу за воду дужан је сваки сопственик зграде плаћати за сваки месец у напред, и то сваког првог дана у месецу.

Управа водовода од сада придржаваће се најстрожије ових правила и употребиће све законске мере противу оних, који према истим правилима не буду уредно плаћали одређену таксу за воду за сваки месец унапред.

Из канцеларије Управе водовода београдског, 11. Марта 1896. год. ВБр. 842.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
19. фебруара 1896.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић, присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић, од одборника били: г. г. Љуб. Марковић, Сава Коваћевић, М. Штрбић, Сава М. Цевановић, Мил. Ж. Маринковић, Стеван П. Поповић, Дамјан Стојковић, Спасоје Илић, Влад. М. Ђорђевић, Д-р Војислав Суботић, Настас Антоновић, Дим. Милојевић, Дим. Гавриловић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 16. фебруара 1896. год. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 1266, 1249 и 1269, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да је Ђорђе Бабић комичар доброг владања и доброг имовног стања; да су му непознати: Софија жена Јевте Сабановића надничара, Ружица, жена Петра Стојановића кондуктера, и Катарина Герлих овд.

III

Председник износи одбору на одобрење процене имања, што се имају експроприсати за регулацију извесних улица и то: процену имања Милице Г. Трпковић и Јулијане М. Петровић за регулацију лесковачке улице; процену земљишта Катице Белимарковић АБ. 5138|95, за регулацију савамалске улице; процену имања Лујзе Крикнер АБр. 7092|95. за регулацију Косанчићевог венца и процену имања Браће Илића АБр. 762|96. за регулацију Кастриотове и два Јаблана улице.

По прочитању тих процена, одбор је решио,

да се процене имања Милице Г. Трпковића, Јулијане М. Петровић, и Катице Белимарковић одбаце као врло скупе и да се иста имања на ново процене по закону о експропријацији и средством других вештака, које ће полицијска власт одредити. Сва ова процењивања да буду у присуству и општинског правозаступника.

О проценама имања Лујзе Крикнер и Браће Илића, да се решава у првој седници за овом.

IV

Приступљено је решавању о измени трошаринске тарифе.

По прочитању предлога комисијског и по претресу сваке тачке предлога по особ, одбор је решио,

да се тарифа општинске трошарине од 17. јула 1893. год замени овом тарифом:*)

V

На предлог Управе трошаринске а по препоруци одборске комисије, изложене у њеном извештају, одбор је решио,

да члан X привремених правила о наплаћивању трошарине у вароши Београду од 21. децембра 1890. год. од сада овако гласи:

*) Тарифа ће бити објављена, кад буде добила највишу потврду.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ

од 1459 — 1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(НАСТАВАК)

Многи се Бошњаци поизразбољевају на Врачару, а остали пођу у Босну; „но слабо је који видео свога отачества“ већ изгину на Дубоком, Китогу и Дрини.(1) У исто време и Гушанац, да би их се опростио, отпусти 300 крџалија кући. Њих Срби при пролазу тако прореде. да је мало који и стигао у Турску.(2) По доласку Бећирпаше и погубљењу дахија престану по мало сукоби с Турцима у земљи, и Срби су могли војску око Београда, да шаљу на одмор кућама смењујући једни друге.

(1) Ненадовић М. Мемоари, стр. 130—131. — Споменик XIX. срп. кр. акад. стр. 5.

(2) Споменик XIX. срп. кр акад. стр. 7.

Порта је још једном покушала да се измири са Србима посредовањем *влашких кнежева*. Ну на скупштини у *Пећанима* у почетку априла 1805. г. Срби одговоре, да ће пристати на мир под условима(1) да имају слободну управу своју, а Порти да отсеком за све плаћају данак. Како од овога не би ништа то Срби, по савету Русије, реше да пошљу Порти изасланике ради преговарања о миру, но о томе проговорићемо доцније коју више.

На истој скупштини Срби реше да подигну још и нахије: *пожешку*, *соколску* и *ужичку*. У лето 1805. год. Срби приступе остварењу своје одлуке. Још 24. марта *Лазар Мутап* и *Милић Дринчић* угледајући се на Србе у Шумадији нападну на *Чачак* са 350 људи. И ако је у Чачку било више Турака ипак се ови после једнодневне борбе повуку ноћу у Краљево и *Ужице* оставивши Србима Чачак. У Краљеву је почетком 1805. г. неки дрзак Турчин Згура Мехмед-ага чешће нападао Србе. То је био узрок, те се Турци морадоше затворити у Краљеву и прекинути сваке

(1) Те услове види у Голубици V. стр. 277.

везе са Србима. Кара-Ђорђе са 6 000 Срба пође из Тополе 13. јуна на *Краљево* пошто је Јакова Ненадовића и М. Обреновића оставио да пазе, да ужички Турци не дођу у помоћ Краљеву. У путу разбије Згуру Мехмед-агу и 18. јуна по распореду капетана Радича, нападне на турско утврђење. С почетка је имао мало успеха, али кад довуче још топова и припрети ново-пазарским Турцима, те се ови иселише, Краљевчани се предаду на Петровдан и оду у Нови Пазар.

По паду Краљева, Јаков Ненадовић и архимандрит раковачки *Мелентије* очисте *соколски крај* и затворе Турке у Соко.(1) Одатле се Јаков и прота са М. Обреновићем по налогу Кара-Ђорђеву крену на Ужице, где су из Босне дошли неки јаничари од којих су Срби зазирали. После узалудних преговора Срби опседну *Ужице* и отпочну тући ужичке Турке, што неће да издаду јаничарске старешине. Кад Срби запале мунаре и већи део вароши, Турци се на невољи предаду под условом да плате оштету у 50 000 гроша и 80 хатова и да протерају јаничаре; град и даље

(1) Годишњица Н. Чупића књ. XIII, стр. 163—169.

Сваки онај, који се ухвати да је по каквоћи или количини неистинито пријавио трошаринској или царинској власти робу, подлежну трошаринској такси, казниће се као утајач по §-у 110. закона царинског; исто тако сматраће се као кријумчар и казниће се по §-има 111. и 112. закона царинског и сваки онај, који би крадом унео у рејон трошарински робу, подлежну такси трошаринској било преко трошаринских станица, било преко царинарница.

Потказивач добија у име награде једну половину казне.

Ова измена вредеће од дана кад је Влада одобри и Краљ потпише.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
23. Фебруара 1896. год.

Председавао члан суда г. Јов. Антонијевић, од одборника били: г. г. Голуб С. Јанић, Дамјан Стојковић, Спасоје Илић, Никола Бошковић, Сергије Станковић, Јарослав Безуха, М. Милашиновић, Иван Козлић, Стеван П. Поповић, Сава М. Ђеваировић, Д. С. Милутиновић, Миленко Марковић, Д-р В. М. Суботић, Дим. Милојевић, Љуба Марковић, Сава Ковачевић, Мил. Ж. Маринковић, Ђорђе Димитријевић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 19. фебруара 1896. год. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 1369, 1409, 1340, и акта III гардиског батаљона ОВБр. 240, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су му непознати Соломон И. Леви овд., Михаило Николић кафеџија и Персида Стевана Ђукановића осуђеника; да је Давид Адут лимар доброг владања и доброг имовног стања; да му је Тодор Штављанин резервни наредник непознат.

III

Председник износи одбору на мишлење молбе, којима се траже уверења о породичном односу.

По прочитању тих молби АБр. 1334, 973, 1405 и 1410, одбор је изјавио мишљење.

де се молиоцима Лазару Петровићу, Милици Новаковић, Мих. Посниковићу и Емилији Лепјанин може дати тражено уверење.

IV

Заступник председника извештава одбор, да се одборско повереништво, изабрато у седници одборској од 16. нов. 1895. АБр. 7698 за преглед и оцену имања понуђених општини на откуп, никако до данас није састало, ма да је више пута позивано, а међу тим понуђачи траже одговор на понуде. Одбор је одлучио,

да се ово повереништво позове и да поднесу извештај она три повереника, који буду дошли.

V

По прочитању молбе Т. Пејчиновића, бив. чиновника, одбор је решио,

да се молиоцу Т. Пејчиновићу издаје из општинске касе а из партије на издржавање сиротиње по тридесет динара месечно на име издржавања од петнаестог фебруара о. г.

VI

Одборник г. Никола Бошковић примећује, да је дознао, да жена покојног Станка Дугалића има имања и од истог вуче ренту, те да би због тога требало укинути давање помоћи из општинске касе, која јој је пре кратког времена одборским решењем дата.

Заступник председника је изјавио,

да ће се ова примедба упутити на оцену и извиђај нарочитом повереништву, које постоји ради оцене, коме треба давати помоћ општинску, и да ће се резултат саопштити одбору.

VII

По прочитању акта о експропријацији имања Бујзе Крикнер за регулисање Топличиног венца и процене тог имања од 20. новембра 1895. год. АБр. 7092/95. Одбор је после поименичног гласања са 11 гласова против 5 (2 нису гласали) решио,

да се цело имање Лујзе Крикнер на топличином венцу експроприше по процени од 20. новембра 1895. год. и да јој се процењена сума исплати из регулационога фонда признаницама с роком за годину дана без интереса, и да се та процена у свему осталом изврши.

Ако би на овоме имању било терета управе фондова, тај ће терет примити општина на себе, сви остали терети имају се из процењене суме исплатити и тапија на општину пренети.

По извршењу овога да грађевинско оделење општинско изврши арондисање остатка откупљеног Крикнеркиног имања суседним имањима према извештају комисијском и решењу одборском од 25. августа 1895. ГБр. 842. и да план арондидисања са дотичним проценама поднесе одбору на одобрење.

VIII

По прочитању акта о експропријацији имања Браће Илића за регулисање угла у улицама Кастриотовој и два Јаблана и по прочитању процене од 28. октобра 1895. АБр. 762/96. Одбор је решио,

да се од имања Браће Илића на углу Кастриотове и два Јаблана улице експроприше осамдесет седам квадратних метара и деведесет и седам квадратних сантиметара, колико је потребно за регулисање тих улица, и да се за сваки квадратни метар плати по шездесет динара по процени од 28. октобра 1895., АБр 762/96. — Исплата да се учини на терет фонда регулационог признаницама с роком за годину дана без интереса.

Интабулисани терети имају се предходно скинути са експроприсаног дела имања.

задрже, а Срби добију своју управу у вароши и околини. За старешину ужичког краја поставе *Алексу Поповића* из Субјела. —

Догађаји, који се за ово време одиграше у Цариграду, и у јужном делу Србије на Делиграду, од пресудног су значаја по судбу устаника, као и по сам карактер буне на дахије. Они тако измене прилике, да Срби од сада наилазе на отпор уређене војске султанове. Тиме пак започиње *устанак против султана*, који не хте да призна праведне захтеве измученог народа српског, који беше устао против тирана својих, и бунтовника султанових, ради обезбеђења: живота, части и имања свога.

II. Устанак противу султана.

Султан одбија молбу срп. изасланика у Цариграду и шаље Хафис-пашу да умири Србе. — Победа над Хафисом на Иванковцу; уређење совјета; заузеће Смедерева. — Даља ратовања и мирење устаника. — Нападаји Турака од Дрине и Ниша 1806. год.; борбе на Мишару и Делиграду. — Ичкови преговори и заузеће Београда и Шапца. — Заузеће Ужица. — Х. Велько ослобађа Црну-Реку, прва војава Руса и битка на Малајници. — Година 1808. — Ратовање у 1809. год: рат на Дрини, продирање Кара-Ђорђево у Ст. Србију; недаћа на Чигру, Куприји и Делиграду; промена у земаљској управи. — Ратовање у 1810. год: успеси у Крајини, варваринска битка, борбе на Дрини. — Уставно уређење у 1811. г. и борбе с Турцима. — Безуспешни преговори у 1812. год. — Продужење преговора у 1813. г; Кара-Ђорђе соколи Србе на одбрану од Турака; распоред одбране и несрећно ратовање у Крајини, на Морави и на Дрини. — Општа пометња, бегство Кара-Ђорђа и његових војвода, Милош остаје у земљи. — Неколико речи о Кара-Ђорђу; последице бегства Кара-Ђорђева и његових војвода по српски народ.

После већих успеха у години 1804. Срби, скупив се сви у јесен при опсади Београда, осећали су потребу за каквим јачим, сигурнијим ослонцем, на који би се поуздали у случају веће турске навале. Они су се још раније обраћали за заштиту бечком ћесару[1], али како је исти био и сувише заплетен догађајима на Западу, услед наглог растења превласти Наполеона I. он одби Србе, дозволивши им, да испод руке набављају ратне потребе. Кад и преговори с Бећир-пашом изађу напразно, Срби остављени сами себи, а зазирући од навале турске, пошљу проту *М. Ненадовића* са још тројицом у Петроград, да моле за помоћ и заштиту руску. Они буду лепо дочекани[1] и обећају им, да ће се заузети за њих, али да им не могу дати помоћ, јер су у миру с Турском. Вративши се из Петрограда почетком 1805. год. прота донесе неколико јеванђеља, којима је умео врло вешто, да одушевљава устанике, улевајући им наду на помоћ руску и соколећи их на борбу с Турцима.

На скупштини у Пећанима, после узалудног покушаја за мир, Срби изберу три посланика и пошљу их (једног у потаји, ради потребног споразумевања) с молбом у Цариград. У тој молби тражили су автономну управу у земљи, признајући султана за сизерена, као ла и порез плаћају одсеком, који ће они сами купити од на-

---

(1) Kallay у својој историји Срба труди се, да помоћу овог одбијања протекторства над Србијом, од стране бечког ћесара, престави некористољубивост аустријске политике у погледу Срба; испредајући отуда, да Аустрију неправедно окривљују за њене агресивне тежње наспрам Срба (Gesch. d. Serben I, 421); и то сматра као политичку погрешку. — Прави пак узрок одрицања протекторства лежи у ондашњим приликама — а не у некористољубивости аустријске политике — јер је Аустрија, желећи да има слободне руке за важне догађаје на Западу, где је с дана на дан расла сила Наполеона I. гледала да с Портом буде у миру. Да би то било, морала се одрећи мешања у српски устанак. Уз то недаће у Кочиној крајини биле су још свеже у памети. Што је пак дозволила потајно давање муниције — за скупе новце — то су Срби платили и преплатили потоцима своје крви, борећи се уз ћесарију, с почетка бранећи је од Турака, а после помажући јој у отимању туђих провинција, и то још од коначне пропасти своје, на измаку XV ст., па све до устанка под Кара-Ђорђем.

(1) То посланство прота М. Ненадовић врло је лепо описао у својим меморима стр. 101—128.

XI

Заступник председника извештава одбор, да би се сада имало да решава о процени имања А. Ђ. Кумануђија за просецање трговачке улице; о избору лекара општинског и о акту друштва за клање и прераду стоке због аренде касапске.

Одбор је одлучио,

да се сва ова три предмета ставе на дневни ред за прву седницу, што буде позвана.

РЕДОВНА СЕДНИЦА

29. Фебруара 1896. г.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић, присуствовали чланови суда: г.г. Мих. П. Живадиновић, Јов. Антонијевић, од одборника били: г.г. И. Коалић, М. Милашиновић, Н. Антоновић, С. Ђ. Јорговић, Драг. Стаменковић, Др. М. Поповић, Сергије Станковић, Благоје Милошевић, Дим. Довијанић, Сава М. Цеварировић, Коста Петровић, Стеван П. Поповић, М. Штрбић, Н Спасић, Сава Коваћевић, Миленко Марковић. Мил. Ж. Маринковић, Дамјан Стојковић, Љуб. Марковић, Давид Були, Јарослав Безуха, Влад. М. Ђорђевић, Ђ. Димитријевић, Дим. Милојевић, Др. М. Николић, Мих. Павловић, Др. М. В. Суботић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 23 фебруара о. г. и примљен је без измена.

II

Председник општине извештава одбор, да је Антоније С. Пеливановић одборник умро и да је 26. фебруара 1896. год. сарањен.

Одбор је примио к знању,

ово саопштење изговорив стојећи речи: Бог да му душу прости.

III

По прочитању акта Управе вар. Београда и њених одељења АБр. 1464, 1520, 1521, 1545 и 1579, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су доброг владања и доброг имовног стања Драгутин М. Јовановић пензионар и Милан Димитријевић адвокат; да је Младен Милић трг. доброг владања и слабог имовног стања; да су му непознати Спасоје Петровић шпекулант и Даница Т. Петровић овд. —

IV

По прочитању молбе Персиде удове Косте Стојановића бив. дугогодишњег општинског служитеља АБр. 1639, одбор је решио,

да се молитељици Персиди издајена име издржавања из касе општинске а из партије за издржавање породица умрлих чиновника и службеника општинских по тридесет динара месечно почев од дана смрти њеног покојног мужа Косте.

V

Општински правозаступник и члан суда г. Мих. П. Живадиновић извештава одбор, да извршна власт и Управа фондова позивају општину, да им положи новац за кућу Велимира Карапешића, што је према одборском решењу од 22. окт. 1894. год. АБр. 623 на лицитацији купљена или да регулише код Управе фондова ову ствар тиме, што ће главни дуг примити општина на себе а све до сада неплаћене интересе и интерес на интерес готовим новцем исплатити.

По саслушању овога одбор је решио,

да се умоли Управа фондова да са пријемом главног дуга на општину причека док збор општински ово задужење не одобри а да међу тим општина одмах исплати све интересе и интерес на интерес на овај главни дуг.

VI

Председник извештава одбор, да је одборско повереништво већ давно поднело извештај како да се регулише Свето-Савски Крај и да би по овоме требало што пре донети решење, јер многи грађани чекају на ово и не могу да подижу грађевине.

Одбор је одлучио,

да се овај предмет стави одмах на дневни ред.

VII

Председник извештава одбор, да се на расписани стечај АБр. 408 за општинског лекара пријавили ови доктори целокупног лекарства: г.г. Ђока Николић, општ. лекар из Смедерева АБр. 1630, С. Шрага, лекар у општ. држ. болници у Београду АБр. 1631, Љуба Д. Стојановић лекар из Београда АБр. 1632, Јован Максимовић физикус у пензији из Београда АБр. 1633, Св. М. Марковић лекар из Париза АБр. 1634, К. Динић бив. општ. лекар из Београда АБр. 1635. Аврам Фаркић лекар из Београда АБр. 1636, па позива одбор, да од пријављених кандидата изабере једног за општинског лекара.

Одбор је после поименичног гласања са 17 гласова против 10 (од којих је г. Динић добио 2 гласа, Ђ. Николић 3, Љуба Стојановић 3 и А. Фаркић 2 гласа) изабрао,

за општинског лекара Др. Јована Максимовића, окр. физикуса у пензији. Плата буџетом одређена рачунаће му се кад на дужност дође. Да се о овоме извести господин Министар унутрашњих дела.

VIII

Председник износи одбору на решење молбу друштва „Краљ Дечански“, да му се за подизање дома за васпитавање глуво-неме и слепе деце уступи или у својину или на послугу општинско земљиште у молби означено.

По прочитању те молбе АБр. 1637, одбор је на предлог одборника г. Настаса Антоновића једногласно решио,

да се општинско земљиште, што се налази на западном Врачару између улице Делиградске, Краљ Милутинове, старе Мостарске и варошке рејонске линије (са јужне стране) уступи друштву „Краљ Дечански“ за подизање дома за васпитавање глуво-немо и слепе деце. Земљиште се ово уступа поменутом друштву на уживање све донде, док збор општински и надлежна државна власт не одобри, да се исто уступи у својину друштву.

Уступљење ово има се извршити протоколарно у присуству општинског инжињера и изасланика друштвених.

IX

Председник износи и по трећи пут одбору на решење извештај одборског повереништва АБр.

рода(1). А да би доказали своју оданост султану поднесу рачун, по коме су издали царевим Турцима 2 125 568 гроша, као и признаницу, да су предали топове, које је Бећир-паша по одласку оставио. Пре но што видимо, како је прошла ова молба, да бацимо један кратак поглед на стање ствари у Турској.

У ово време у Турској је била велика криза, свуда се осећала слабост, а свака поједина провинција тежила је да постане самосталном. Неке моћне славољубиве паше управљаху провинцијама самостално. Тако у Египту дочепа се власти лукави и одважни *Мехмед-Алија* који је пре тога био обичан дуванџија. У Албанији сурови *Али-паша Тепеленди*ја владаше на своју руку и беше у савезу с Наполеоном I. Пазван-оглу још се држаше у Видину. У Арабији Вехабити заузму света места и тако се осиле, да им Порта није могла ништа. У таким околностима, Срби су устали на дахије. Султан заплетен недаћама у земљи, а заузет извођењем реформа, с почетка је остављао побуњене Србе на миру. Али кад ови продуже и даље ратовање, па потраже и руску заштиту, и то оне Русије, која само гледа, да нашкоди Турској, и која у то време баш спремаше флоту; султан увиде: да је устанак прешао у револуцију, која прети његовој врховној власти. Ма да у Турској у то време беше у јеку одметање појединих провинција, које тежаху за самосталношћу, ипак су то Мухамеданци, који ће се, или пре или после, морати здружити испред опасности од Хришћана. Са свим је друго било са српским устанком. Јер ако они као Хришћани успу, да се отргну, онда ће околни Хришћани то исто зажелети, и онда је пропаст Турске неизбежна. Због свега тога Селим III реши се, да *силом угуши српски устанак*, а српске посланике, који му преко патријарха предаду молбу, похапси и *Хафис-пашу*, команданта Ниша, постави за београдског везира с налогом да скупи војску и да у Србији поврати ред и мир.(1) Српски се посланици спасу помоћу руског посланства и побегну у Одесу. А лукави *Живковић* превари Турке, те га они пошљу, да Србима објасни мисију Хафис-паше. Срби, и ако нису почели свој устанак из жудње за превратом, већ их је на то натерала невоља и што је већ до живота дошло, и до ноката догорело: ипак се од њих није могло тражити, да се поврате у старо стање, пошто су већ непријатеље победили(1) и неколико градова задобили. Сећање на раније *зло стање*, као на постигнуте знатне успехе учини те се Срби одлуче, *да силу силом одбију;* осећајући, да и за то снаге имају.

Раније смо видели, како су Срби одметнули пожешку, соколску и ужичку нахију, док су њихови изасланици били у Цариграду. Кад Срби дознаду, да Хафис-паша иде од Ниша са 30 000 људи(2) и да носи многе капице и бритвице, да место оружја разда рајој, која се против Турака дигла; Срби се спреме, да га дочекају. Кара-Ђорђе, који тада опседаше Краљево, брзо искупи повећу војску, па похита на сусрет Хафис-паши. Пре тога посла Проту и Јакова Ненадовића, те му осигурају

(1) Види те захтеве у Голубици I. стр. 277—285.

(1) Kallay Gesch. d. Serben, B. I. S. 466—470.

(1) Ранке Л. (Ст. Новакинић) Србија и Турска у XIX в. стр. 84.

(2) Споменик XIX. с н. краљ. акад. стр. 6.

1264 о статутима безименог друштва, које жели да предузме концесију за електрично осветљење Београда.

У току дуже дебате одборник г. Михајло Павловић предложио је, да се одговори г. министру народне привреде да општина београдска неће узимати у оцену ове статуте све донде, док се седиште трамвајског друштва не постави у Београду, као што уговор о трамвају гласи.

Поводом овог предлога развила се је жива дебата и одбор је најпосле одлучио,

да се решавање по овоме предмету одложи до седнице, која се има сазвати искључиво за овај предмет за сутра 1. Марта 1896. год.

X

Поводом тим, што грађани, чија се имања експропришу за просецање Младенове и поштанске улице, непрестано траже, да се процена имања њихових изнесе одбору на решење, како би знали на чему су, одбор је одлучио,

да се овај предмет стави на дневни ред за прву редовну седницу. —

XI

Председник извештава одбор, да се одборско повереништво изабрато у седници одборској од 15. феб, 1896. ГБр. 2251|95. за преглед понуђених кућа за смештај канцеларија грађевинског одељења и водовода, само једном састало ма да је више пута позивано, и да би требала или ово повереништво попунити новим члановима или ново изабрати, те да се све куће прегледају.

Одбор је решио,

овлашћује се председник општине, да сам одреди повереништво, које ће прегледати до сада не прегледане понуђене зграде, па да о извршеном прегледу поднесе извештај одбору.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 14. Марта 1896. год. до 21. Марта 1896. год.

допутовало 513. путника — одпутовало 528. путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА															
МУШКИХ	ЖЕНСКИХ	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Велике Британије	Италије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
460	53	355	99	10	2	1	24	7	—	1	4	5	4	1	1

Занимање путника:

Земљаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Питедиг. и војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и пиљари	Рђавенци	Надничари	Слуге и келнери	Продетарјат	У јавним локалима	У приватним становима	Отпутовалих
26	47	180	87	9	8	5	18	1	19	18	49	—	420	93	15

21. Марта 1896. год. *Из статистичког одељења општ. вар. Београда.*

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

II. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

III. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

леђа од Ужица, што су они сјајно и извршили. Миленко и Петар Добрњац са 2 500 људи утврдили су се на *Иванковцу* близу Параћина, а Кара-Ђорђе чуваше око Јагодине и Гиља главну везу с Београдом. Србима је у то време грозио Гушанац из Београда. Њега превари вешто портин изасланик С. Живковић, који му казиваше, да је њему намењен пашалук београдски, само га је Хафис-паша митом добио. То побуди Гушанца, те остави Хафиса, да се сам туче са Србима. У почетку августа Хафис се појави око Параћина и поручи Миленку, да га пропусти у Београд, јер није хтео главним друмом на Београд. Ну кад га овај на исти упути, онда Хафис, нехотећи да пита *хајдуке* којим ће путем ићи, нападне на српски утврђен логор на Иванковцу 6. августа 1805. год. Борба је била жестока и очајна. Српски бећари сокољени од својих вођа даду јак отпор и много Турака потуку. Али ипак Хафис успе, да и већом војском заузме први мањи шанац. Миленко се одржи у већем шанцу. Ноћ прекине борбу, а и једна и друга страна спремала се, да сутра још жешће настави прекинути бој. Кара-Ђорђе, кад виде, да Турци неће главним друмом преко Јагодине, ноћу 7. августа прикучи се са 5 000 људи Иванковцу, и у српском стану наста неописана радост. Хафис-паша дознавши за долазак Кара-Ђорђев с већом војском, тако се поплаши, да с места напусти отети шанац и још исте ноћи повуче се Параћину. Кад сутра дан Кара-Ђорђе извуче топове изнад Параћина, имао је сукоба с Турцима, али кад у вече отпоче туђи Параћин топовима рани и Хафис-пашу, онда се он повуче натраг Нишу са свом војском. Кара-Ђорђе није хтео нападати Параћин, јер он припада *лесковачком* пашалуку, у који није хтео да дира, већ заиште од Турака да изнесу на предају ратних потреба.

На Иванковцу Срби су се тукли са *султановом* војском и тако су и против воље Кара-Ђорђеве — јер су избегавали судар с царевином — завадили се са султаном. — Устанак против дахија, царских одметника, претвори се у *праву револуцију*, ма да су се Срби и даље трудили, да се престане као верна раја султанова.(1)

Турци *Смедеревци*, по раније углављеној погоди, мирно су се држали у граду и нису прелазили утврђену међу. Али кад се Хафис-паша спремаше у Нишу, он их подговори да устану на Србе. Кад се једном Ђуша Вулићевић, војвода смедеревског краја, и сувише развеселио, Турци га убију крајем јула 1805. г. Срби, застрашени овим, напусте свој део Смедерева и побегну у околна села. Турци за њима нагну и све оплене. Кара-Ђорђе чувши за то после бегства Хафис-паше упути се на Смедерево, ну код *Борка* изађу Турци и извине се. Кара-Ђорђе постави за војводу смедеревског краја брата Ђушина *Вујицу Вуличевића*.

(Наставиће се)

(1) Споменик XIV. срп. краљ. акад. стр. 41—42.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 31. МАРТА 1896. | БРОЈ 14.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОБЈАВА

По решењу г. министра Војеног од 21. марта тек. год. ФБ№ 1585. и претпису команданта дунавске дивизијске области од 15. марта тек. год. № 1133. и наређењу команданта VII пуковског округа од 28. тек. мес. № 2498. имају сви обвезници свију позива, јединица и родова оружија доћи на прозив и поверу спискова.

Пошто су за ову годину израђени спискови по азбучном реду, то ће се овај прозив извршити овим редом:

8. априла доћи ће на прозив они обвезници редовне војске I и II позива народне војске којима име почиње са словима А. Б. В. Г. Д. Ђ. и Е.

9. априла доћи ће на прозив они обвезници сва три позива којима име почиње са словима Ж. З. И. Ј. К. Л. Љ. и М.

10. априла доћи ће на прозив они обвезници сва три позива којима име почиње са словима Н. О. П. Р. С. Т. У. Ф. Х. Ц. Ч. Ћ. и Ш.

Прозив овај извршиће се на Тркалишту код општинских барака.

Како су приликом овогодишњега превођења и сви државни чиновници уврштени у позиве који им по годинама старости припада то ће и они сви на овај прозив доћи.

Приликом овог прозива извршиће се и упис оних који до сада нигде нису били уписати. Ко овом приликом од уписа изостане искусиће казну прописану чланом 88. зак. о устројству војске, а то да ће бити кажњен војним судом новчано од 500—1000 динара или затвором од 3—6 месеци.

Почетак прозива почиње тачно у 8 сати пре подне и траје цео дан.

Саопштавајући предње Суд општине града Београда позива све обвезнике без разлике како оне уписате у редовну војску тако и оне уписате у I и II позив народне војске да по изложеном реду и означеног дана на означеном месту предстану ради прозива, повере и уписа.

Од суда општине града Београда.

О.В.Бр. 426. 29. марта 1897. год. Београд.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
1. Марта 1896 год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић, присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић, од одборника били: г. г. Мих. Павловић, Дим. Довијанић, Љуб. Марковић, Дим. Милојевић, С. Ђ. Јорговић, Драг. Стаменковић, Никола Бошковић, Дамјан Стојковић, Ђорђе Димитријевић, Влад. М. Ђорђевић, Јарослав Безуха.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 29. фебруара 1896. год. и учињене су ове измене и допуне:

У одлуци КЊБр. 126, да је одбор решио, да се ово земљиште уступи друштву у својину, али, док се ово не одобри од надлежних фактора, да друштво ово земљиште може уживати; у реферату одлуке КЊБр. 127 да се речима: „као што уговор о трамвају гласи“ дода „закључен између општине и концесионара.“

II

Приступљено је продужењу дебате и решавању о статутима безименог друштва, које жели да предузме концесију за осветљење.

Одмах пре дебате председник општине саопштио је одбору, да одборник г. Коста Петро-

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ

од 1459 — 1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(НАСТАВАК)

После постигнутих успеха или како прота М. Ненадовић вели „опијени трима славним победама“ (на Краљеву, Ужици и Иванковцу,) војводе ваљевске нахије позову Кара-Ђорђа у *Боговађу* 15. Августа 1805. г. да за исте Богу благодаре и да њега наново међу народом за врховног вожда прогласе. Кара-Ђорђе на то позове њих у *Борку* код кнез Симине куће. Они дођу са 400—500 најотменијих људи. На *скупштини у Борку*, на заузимање протино, а по савету Русије, установе „*правителствујушчи совјет*.“ Прота по овлашћењу одабере шест људи, а за секретара, који је био све и сва, узме *Божу Грујевића* и по налогу Кара-Ђорђевом оде са совјетом у манастир *Вољавчу*, а одатле се мало доцније, због оскудице у храни, премести у *Боговађу*. Совјет је — сличан данашњем министарству — делио власт с Кара-Ђорђем, али аукторитет овога био је још и одвише јак.

Уредивши на овај начин како тако унутарњу управу Кара-Ђорђе се упути Смедереву, да казни Турке за убиство Ђушино, јер после борбе на Иванковцу није се много обзирало на то, што је то *царски* град. Њему дође из пожаревачког краја Миленко Стојковић с доста војске, па 8. септембра отпочну борбу и убрзо сагнају Турке у град. Они су се доста дуго држали, и упорно одбијали нападе српске. Најзад малаксавши предаду град 8. новембра. Већи део Турака одсели се Дунавом у Видин, а неки остану и даље. Кара-Ђорђе из Боговађе пресели совјет у *град смедеревски*, где је остао до заузећа Београда. За команданта Смедерева постави Младена Миловановића(¹), који би изабран и у совјет, одакле је после играо врло важну улогу, као отправљач војних послова.

По заузећу Смедерева Срби скрену сву пажњу Шапцу и Јаков Ненадовић отпоче купити што више војске и спремати се, да заузме Шабац. Турци Шапчани видевши то, како их мало беше на броју, заишту помоћи од Мехмеда Видајића из Босне. Овај им посла нешто војске. Њих у почетку јануара 1806. г. дочека *поп Лука Лазаревић* и сузбије их. На то се прикупи још више Турака и сад отпочну борбе у већој мери. У том дође Кара-Ђорђе и Јаков Ненадовић к српској војсци, која се око Лешнице и Раитоваче упорно борила с Турцима. Борба је бивала све јача и најзад, кад се око половине јануара ране Кара-Ђорђе и Јаков, Срби оступе до Јсленче близу Шапца. Турци за њима под Мехмед-Видојевићем и Асан-пашом дођу у помоћ Шапцу 30. јануара, и одмах сутра дан нападну на Србе. Они су се с почетка добро држали, али најзад почну малаксавати, пред навалом јачег непријатеља; али у одсудном часу *Петар Молер* и *Макарије*, калуђер као-

(¹) Споменик XIX. срп. краљ. акад. стр. 7—8.

вић не може доћи у данашњу седницу али да је изјавио, да је о овој ствари у прошлој седници све казао што је имао и да и сада остаје при томе. После дуже дебате одбор је на предлог одборника г. г. Михајла Павловића и Љубе Марковића решио,

усваја се у свему извештај повереништва АБр. 1262, с тим, да суд општински састави одговор господину Министру народне привреде, у смислу овог извештаја а у коме ће се одговору на првом месту нагласити, да ће општина код овоземаљских власти тражити, да се седиште трамвајског друштва премести у Београд као што и гласи уговор закључен између општине и концесионара о грађењу и експлоатацији трамваја. Тај концепт одговора да се поднесе одбору на одобрење.

III

Поводом тим, што је седиште безименог друштва трамваја града Београда изван Београда, што је противно уговору, и поводом тим, што је протест општине београдске о овоме изјављен господину министру народне привреде приликом потврђивања статута овог безименог друштва, — остао безуспешан, одборник г. Михајло Павловић предлаже, да се судским путем прибави важност уговору о трамвају и да се примора друштво трамваја града Београда, да своје седиште са стране премести у Београд,

Одбор је одлучио,

да се о овоме предлогу решава у првој седници за овом.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
4. Марта 1896. год.

Председавао председник општине г Мијајло М. Богићевић Присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић, од одборника били: г.г. Драг. Стаменковић, Стеван П. Поповић, И. Козлић, Сава М. Ђеваировић, Благоје Милошевић, Дим. Довијанић, Тих. Ј. Марковић, Љуб. Марковић, Мих. Павловић, Влад. М. Ђорђевић, Дим. Милојевић, Др. Никола Х. Николић, Др. Војислав М. Суботић, Дамјан Стојковић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 1. марта 1896. године. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 1693, 1696, 1710 и 1720, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су доброг владања и доброг имовног стања: Стева Добривојевић адвокат; Давид Алкалај адвокат; и Мијајло Петровић магационар фабрике дувана; да су му непознати: Новак Дрндаревић трг. помоћник, и Марија жена Жике Бањића овд. свирача.

III

Одборник г. Мих. Павловић пита: а има ли општина што да потражује од друштва трамваја београдских и на основу чега;

б. дознао је да трамвајско друшвво од својих службеника наплаћује по 2 динара на име порезе; пита, да ли за ово зна пореско оделење и да ли друштво тај наплаћен новац на име порезе предаје пореском оделењу.

Председник је одговорио,

односно првог питања: да општина има да прима од трамвајског друштва само на име трошаринске таксе за кола трамвајска што у варош улазе, и да ће то своје примање моћи реализирати тек по пресуди изборног суда на којој изборни суд сада ради, а донде ће се као и досад друштво само задуживати;

односно другог питања да је ова околност позната пореском оделењу и надлежној полиц. власти, јер је надзорна комисија о томе известила те власти.

IV

Сходно решењу одборском од 1. Марта 1896. године председник износи одбору на одобрење концепт одговора односно примедаба општине београдске на статуте безименог друштва што жели узети на себе експлоатацију електричног осветлења у Београду.

По прочитању тога концепта одбор је решио

да тај одговор г. Мин. народне привреде овако гласи:

„Господин Министар изволео је актом својим од 22. Јануара 1896. године, ПБр. 342 упутити општини београдској на оцену статуте безименог друштва, на које намерава Српско-Француско друштво да пренесе концесију за осветљење Београда добивену од општине београдске.

„Суд и одбор општине београдске ценили су ове статуте и сравнили их са уговором, који је општина београдска закључила са Периклесом Цикосом, 3. Августа 1891. године а који је уговор доцније пренет на Српско-Француско друштво за осветлење и жељезнице, — па је нашао, да се ови статути у многоме косе са тим уговором што се под прилаже, да се овим статутима осујећавају права општинска стечена уговором и да се истима спречава и државна и општинска контрола над радом тога друштва.

„Пре него што би се детаљније изложиле те несугласице Суду је част да по решењу одбора ово примети.

„Кад је у 1894-тој години Српско-Француско друштво за осветљење и жељезнице поднело господину Министру Народне Привреде на потврду статуте безименог друштва трамваја града Београда, господин Министар изволео је актом својим од 25. Јула 1894. године ПБр. 2688 доставити општини те статуте на оцену и општина је београдска учинила своје примедбе актом од 30. Јула 1894. год. АБр. 4686.

„У тим примедбама општина је јасно и разговетно означила у чему се ти статути не слажу са уговором о грађењу и експлоатацији трамваја. Напоменула је да уговор о трамвају тражи, да седиште концесионара буде у Београду а не у Бриселу као што се тим статутима предвидело.

„Необзирући се на овај протест и примедбе општине београдске господин Министар изволео је потврдити Статуте безименог друштва трамваја града Београда

нички, нападну Турке с леђа и нададу страшну вику, што Турке збуни, те побегну натраг у Шабац.

За време ове борбе око Шаша *соколски* Турци навале на ваљевску нахију, почетком фебруара, и опљене је, за њима се одмах упути Кара-Ђорђе и сузбије их Соколу. Почетком априла на 5 800 Турака опет испадну у ваљевску нахију, али њих код *Чуруга* узнеаде Јаков Ненадовић и поп-Лука, и с почетка их збуне, ну будући многобројнији они навале на њих и тек кад Србима дође у помоћ *Милован Грбовић* и Молер с Кличевца, код Турака завлада неред, и Срби у бежању потуку их на 2 800. Доцније у јуну покуша још једном Хаџи-бег сребрнични с великом војском на ваљевску нахију. Код *Братачића* 20. јула удружени Срби потуку Турке — и тим је одбијен и *трећи* насртај соколских Турака на ваљевски крај. Кара-Ђорђе ту остави Недића Грбовића и Кедића, да чувају овај крај од турских упада.

После боја на Чуругама Срби се приближе Шапцу и иза омањих судара — којом приликом задобију једну шајку с топом — реше се да 13. маја 1806. нападну на *Шабац*, и да га заузму. Распоред је добро изведен, само што Цинцар Јанко промаши шајком град, те не нападе на време на доњу капију, а Турци добију времена, те свом снагом сузбију Србе са сува.

Чупићи и *прота Смиљаниќ* сузбијали су у *Китогу* навале *босанских* Турака Шапцу. Најважнији су сукоби од 23. маја, када је прота Смиљанић потукао Дервишбега градачког, који је био упао у Мачву и враћао се с пленом; и 25. маја када *Стојан Чупиќ* намами Турке на заседу и страшно их потуче, па им и џебану запали(1).

Док се ово догађало на Шапцу и у ваљевској нахији, Срби на другом крају нису седели скрштених руку, већ су се пожурили да и даље прошире устанак, јер се више нису имали да осврћу на суверену власт султанову, пошто су већ раније с њим прекршили битком на Иванковцу. *Миленко Стојковиќ* војвода пожаревачког краја по Божићу 1805. заузме *Пореч*, па се утврди у њему и завлада Дунавом. У фебруару 1806. г. његове чете продирале су у Крајну и 23. фебруара заузму и *Неготин*, па се опет врате у Пореч.

Младен Миловановић с повећом војском заузме *Крушевац* почетком 1806. г. па војску остави на повијарцима Јастрепца. Петар Добрњац са *Стеваном Синђелићем* и другим упути се Нишу и у фебруару 1806. г. убрзо очисти и заузе *Параћин*, *Ражањ* и *Алексинац*. Видећи то Турци напусте *Куарију* и оду Нишу, те тако *цела Ресава* буде ослобођена. По заузећу Алексинца Срби по плану *Жикића*, који је био капетан у Тесарији, подигну утврђења на *Делиграду*. А кад се сазна, да се Турци у Нишу спремају, онда Добрњац са осталим војводама још боље утврди и поседне пут из Ражња за Алексинац. Овим делиградским утврђењима осигурана је Србија од навале турске од стране Нишу(1).

У самом почетку 1806. г. Срби су гледали да нађу ма где помоћи. Да то постигну пошљу Проту Матију и секретара

(1) Годишњица Н. Чупића, књ. XIII. стр. 185—196 и 194—199. — Ненадовић М. Мемоари, стр. 141 - 149

(1) Годишњица Н. Чупића књ. XII. стр. 191—193.

онако како су поднесени, услед чега је пренос извршен и то безимено друштво од оног доба експлоатише трамваје београдске.

„Општина београдска трпи због тога много, јер не може да премора тог најновијег концесионара да своју радњу саображава уговору и да поштује права општинска што проистичу из тога уговора. А не може да га примора с тога, што је седиште друштва изван домашаја Српских власти, изван домашаја контроле државне и општинске и што друштво то, одговарајући на протесте општинске, позива се на своје статуте, које је, вели, Српска државна власт одобрила. То друштво сада врши само оне одредбе уговора које иду њему у корист, а кад што на штету општине ради, ту своју радњу правда томе, што није противна статутима његовим, што ту радњу допуштају статути и т. д.

„Општина неће моћи и даље трпети да најновији концесионар за експлоатацију трамваја омаловажава уговор и уговорна права општинска те ће с тога у најкраћем року приступити судским корацима да судском пресудом прибави важност уговору и њеним правима, а најглавније, да безимено друштво трамваја града Београда примора да своје седиште премести у Београд.

„Учинивши ову напомену Суду и одбору општинском част је дати своје примедбе на статуте безименог друштва на које се мисли пренети концесија за осветлење:

а; Члан први статута према члану 65-ом уговора недовољно је јасан, јер у члану 65-ом уговора изричније је одређена дужност и пуномоћство лица, које ће друштво за време трајања уговора заступати;

б; Члан трећи статута не одговара члановима 55-ом и 58-ом уговора;

в; Члан седми исто тако не одговара 57-ом и 58-ом уговора;

г; Члан 70-ти уговора опредељује да делење награде може бити само из друштвеног, а не из капитала друштвеног чему се противи други став члана 14-ог статута;

д; Члан двадесети статута не може се никако примити, јер је противан одредбама члана 70-ог уговора;

ђ; исто тако члан 21-ви статута противан је члану 65-ом уговора, и за то се не може примити;

е; члан 37-ми статута није редигован према члану 58-ом и 70-ом уговора;

ж; код члана 38-ог статута у другом одељку да се дода још: „као и Српској Влади;

з; члан 44-ти статута не слаже се са члановима 55 и 58 уговора;

и; члановима 45-ом 46-ом и 47-ом статута прописани начин ликвидеције противан је законима земаљским;

ј; члан 49-ти статута не одређен је према члану 65-ом уговора;

„Поред ових примедаба општини је част још и ово да дода:

„Природа посла, којим ће се занимати ово друштво, захтева неодступно да седиште друштвено буде у Београду, иначе ако тога не буде нити ће моћи општина утицати да осветљење Београда буде као што треба (а да је непрекидни утицај за ово потребан доказује само досадашње осветљење Београда), нити ће моћи г. Министар народне привреде вршити контролу над радом и књигама тога друштва.

„По члану 58-ом уговора општина има права после 16 или 26 година на откуп целе инсталације по цени коштања са извесним одбитком.

„Да би општина ово своје право осигурала, и пошто друштво досада није показало општини рачун коштања инсталације, општини је част умолити госп. Министра, да би пре потврђења ових статута изволео изискати од друштва рачун коштања покрепљен потребним документима.

„Ако општина београдска не би имала разлога да чини примедбе на поднесени рачун коштања, госп. Министар би тада изволео потврдити ове статуте, пошто се претходно учине у њима измене и допуне према овим примедбама.

„И напослетку, да би општина и после овога и после поднетог рачуна коштања могла водити контролу над издацима, учињеним за проширење и усавршавање данашње инсталације, моли се госп. Министар да би изволео у статуте донети и ову одредбу:

„На крају свакога месеца друштво за осветљење града Београда биће дужно да подноси Министру народне привреде и општини града Београда детаљан рачун својих издатака, односећих се на инсталацију електричног осветлења, и да су како Министар народне привреде тако и општина овлашћени да се прегледом књига увере у истинитост поднесених рачуна По себи се разуме да књиге друштвене морају бити пагиниране, трговачким судом потврђене и на Српском језику вођене“.

V

Поводом предлога одборника г. Мијајла Павловића, учињеног у прошлој седници одборској, да се подигне парница противу друштва трамваја града Београда и да се тим путем друштво примора, да своје седиште премести у Београд и да тиме испуни обвезу своју према општини по уговору, — одбор је решио,

да општина београдска поведе парницу код изборног суда против безименог друштва трамваја града Београда, и да тражи, да суд изборни пресуди да то друштво буде дужно, да своје седиште премести у

совјета Божу у *Беч*, да моле ћесара, да преда молбу за руског цара, те да пораде код Порте да се измире с Турцима, којима су они преко бечког двора послали поново молбу за измирење(1). Како Наполеон I у то време беше прекршио снагу Аустрије, а Русе у више прилика потукао, то се Срби од њих нису могли надати каквој већој користи, ма да су им обе стране обећавале, да ће се за њих заузети. Ну према њиховом тешком положају, а због великог уплива француског у Цариграду, нису ни могли успети баш и да су покушали. С тога се Кара-Ђорђе обрати првим и најближим сродницима — браћи својој у Цр. Гори. Он замоли владику *Петра Петровића*, да са својом војском нападне Турке Босанце, те да их тиме смете, да не наваљују на Србију. Ну владика Петар, ратујући за рачун Руса против Француза, у то време, по Боци Которској и Далмацији, и сам је требао туђе помоћи, те не могаше одговорити молби Кара-Ђорђевој. План Кара-Ђорђев о заједничком делању оба племена на жалост остаде само план, који ће се тек доцније извршити; и Срби беху принуђени да ратовање продуже сопственим силама.(1)

Порта није могла, да прежали погибију на Иванковцу, па користећи се повољним спољним приликама, када су Аустрија, а нарочито Русија биле и сувише заплетене у борби с Наполеоном I., науми да учини крај српском устанку и да „упорну рају“ обезоружа и поврати у стари ред. Да би то постигла, она повери Бећиру босанском везиру и Ибрахим-паши скадарском најодабранију војску целога царства; с првим *Босанце* и *Херцеговце* а с другим *Арбанасе* и *Румелиоте*.(2) Турци по старој навици лагано су се спремали, тако да су тек у лето отпочели бојеве. Бећир је надирао преко *Дрине* на Србију, а Ибрахим од *Ниша* Београду.

Прво је Хаџи-бег с великом војском надирао од Сокола на Мачву и ваљевску нахију. Но ми смо већ раније видели, како је он после више озбиљних покушаја био сузбијен, нарочито после битке код Братачића. У исто време надирала је Шапцу друга већа босанска војска и положај устаника постао је веома критичан. У то време док је Кара-Ђорђе са осталим сузбијао Хаџи-бега, прота Ненадовић одуговлачећи преговоре задржавао је за неко време главну босанску војску; но и при свем том Турци су излетали и страшно пљачкали околину; народ се поплаши, па напусти своје војводе, а Мачва се и предаде Турцима. У том најодсуднијем часу, кад Турци на све стране пале села и потискују српску војску и народ доводе у највећи страх: да чак почиње сумњати и у искрене намере својих вођа, кривећи их за насртаје Турске — у том одсудном часу излази Кара-Ђорђе у свој својој величини и *делима својим* доказује, да је дорастао за тешки положај вође народног. Пошто је сузбио Хаџи-бега, он полази у Мачву и Поцерину, па смрћу казни кметове, који се предадоше Турцима. Та строгост Кара-Ђорђева, који је знао „погубити тројицу за сачувати хиљадама“(1), тако подејствује на околину, да силан свет „нагрну као скакавац у логор,“ јер нико није смео изостати. Али док су Срби пре успели да

(1) Неналовић М. Мемоари стр. 141.

(1) Kallay B. Gesch. d Serben B. I. S. 511—512.

(2) Ранке Л. (Ст. Новаковић), Србија и Турска у XIX в. стр. 97.

(1) Ненадовић М. Мемоари, стр. 176.

Београд, као што је по уговору обвезно. За кандидата за председника изборног суда бира г. Ђоку Стефановића бив. мин. правде; за изборне судије: г. г. Драг. Рајовића председника главне контроле, Петра Татића адвоката; за заменике: г. г. Милоша Трпезића, члана касације и Вучка Ђорђевића, начелника мин. правде. Пред овим судом да заступају општину београдску одборник г. Мих. Павловић, члан суда и општински правозаступник г. Мих. П. Живадиновић и председник надзорне комисије за трамвај и осветљење Ђ. М Станојевић.

VI

Председник износи одбору на одобрење предлог суда за нивелисање и калдрмисање Чараниће ве, Краљевог трга и Узун Миркове улице.

По прочитању тога предлога ГБр. 270, одбор је решио,

да се Чараниће ва, Краљев трг и Узун Миркова улица нивелишу и калдрмишу полукоцкама од рипањског камена, и да се за овај посао распише лицитација у најкраћем року према условима, предрачуну и плановима, одобравајући за то потребан кредит.

VII.

Одборник г. Дим. Милојевић пита, оће ли се скоро приступити калдрмисању споменичке улице, а одборник г. Љуба Марковић примећује, да би ову улицу требало уједно и каналисати, јер би иначе атмосферска вода за кратко време искварила калдрму.

Председник је изјавио,

да ће наредити грађев. оделењу, да у овоме смислу што пре спреми предлог.

VIII

Одборник г. Мијајло Павловић тражи да се у првој седници изнесе одбору на решење ствар о експропријацији имања масе А. Пајевића; а одборник г. Стеван П. Поповић ствар о регулацији Варош-капије.

Председник је изјавио,

да ће оба ова предмета изнети у једној од првих седница.

IX

Председник износи одбору на решење молбу Светислава Христића уредника трговачко занатлиског шематизма, да му општина откупи извесан број књига, те да му на тај начин помогне у овом његовом предузећу.

По прочитању те молбе, одбор је решио,

да се преко ове молбе пређе на дневни ред.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 21. Марта 1896. год. до 28. Марта 1896. год.

допутовало 479. путника — одпутовало 449. путника.

Постојбина приспелих путника:

Пола: Мушких	Пола: Женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Великe Британије	Италије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
442	30	347	86	5	2	4	9	6	2	1	7	—	—	8	2

Занимање путника:

Тежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Интелиг. и војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и пиљари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Продегарјати	У јавним локалима	У приватним становима	Отпутовалих
21	68	164	104	12	10	5	11	2	16	14	23	—	422	57	30

28. Марта 1896. год.

Из статистичног оделења опш. вар. Београда.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ

Од 1-га до 15. Овог месеца

Килограма	Наименовање	Цена: највећа дин.	пр.	најмања дин.	пр.
52844	Арпадика	18		16	
104	Брашна кукурузна	12	—	11	
878	Брашна пшенична	16	—	15	
10513	Вина бела (од лит.)		60		50
49649	Вина црна (од лит.)	—	60	—	50
1340	Волова	45		40	
177	Вуне не пране	140	—	130	—
14774	Јабука	25		22	
13671	Јечма	9		8	50
113	Кајмака	120	—	110	
1966	Кожа јагњећих	—	—		—
1000	Крава	45	—	40	
118200	Креча	3	60	3	20
16740	Кромпира	8		7	
2373	Кудеље	70		60	—
19924	Кукуруза	8	10	7	50
234	Лоја топљеног	50		30	
1591	Лука бела	40		30	
7224	Лука црна	12		10	
1190	Масти	100		90	
64313	Овса	11	20	11	
934	Ораја	40		35	
9730	Пасуља	20	—	18	
576242	Пшенице	12	—	11	60
50388	Ражи	9	70	9	50
100	Ракије ком. (од лит.)				—
7007	Ракије ком. меке „		45		35
1438	Ракије шљ. љуте „).	1			90
59529	Ракије шљ. меке „	—	45	—	35
54278	Свиња дебелих	55		45	
1263	Свиња средњих	40		35	
112090	Сена	5		4	
2222	Сира	70		60	
13380	Сламе	3		2	
	Сланине	3			50
4823	Угљена дрвеног	8		7	—
50000	Угљена каменог	3		2	50
500	Шипарке			10	
29460	Шљива сувих		24	22	
2900	Сукна				
4200	Ужарије				
2970	Јаја				
5278	Раз ситнице				

потисну Хаџи-бега, Турци су попалили 120 села, заробили на 7 000 људи и отерали на 8 000 разне марве. Ну и при свем том на тој страни, као што ћемо ниже видети, Срби овог пута остану победитељи, успев да сузбију и последњу навалу турску.

Док је Кара-Ђорђе строгим поступцима постицао и распиривао у народу стари ратоборни дух, и скупљао што више војске, не би ли очистио земљу од Турака; босански Турци, скупивши све своје силе у Шапцу под Кулин капетаном и другим поглавицама, живо су се спремали да последњом одлучном битком распрште Србе. Они се упуте Београду. Предвиђајући то а журећи се да час пре сврши с њима и пође против нишевачке војске Кара-Ђорђе се утврди на *Мишару* близу Шапца. За време утврђивања Турци су га чешће нападали крајем јула 1806. Ти њихови напади буду одбијени. Најзад Турци у охолости својој заиште од Срба да им предаду оружје, што ови лаконички одбију. Кара-Ђорђе, користећи се ранијим турским нападима, поред својих 7 000 људи одвоји 2 000 коњаника под Л. Лазаревићем и прикри их у селу Жабару са стране мишарског поља; да на дати знак нападну на Турке с леђа. Августа 1. кретале су се непрегледне масе — на 30 000 — турске војске к Мишару, а бесне хатлије цилитаху се по широком пољу мишарском, соколећи остале Турке на одсудну борбу са Србима.

Срби стоје у утврђеном шанцу и чекају да им се што више приближе. На дати знак проспу смртоносну успешну ватру, бијући све у месо. И већ се појављују нереди међу Турцима али их њихове поглавице осокољавају и поново снажно наваљују. Срби непомични као стена обарају масе непријатеља који све то снажније надире; али кад Кара-Ђорђе топовском ватром даде знак прикривеној коњици српској да Турке с леђа нападне, и ови одморни навале у бој „сто громова да је ударило у Турке не би их грозније преразило, него што је овај изненадан напад смелога поп Луке“ и Турцима овлада велика забуна. У тој забуни излећу Срби из шанца са војводама и Кара-Ђорђем и јурише на Турке. Таљандије овако описује Кара-Ђорђа: „Његова убојитост — сви сведоци сведоче — била је неодољива. Тавно лице његово, у битци је светлост добијало, а његов громки глас грмио је као прави оркан. Он који је, онако висок, ишао погрбљен, у ватри се исправљао, и онда је био веран лик Србије — рекао би да представља и вековна јој понижења и њене крваве освете. Где год се појави овај страховити исполин; ту победа изгледа извесна — у тој мери улива он свима снаге и куражи.“ У борби изгибе цвет војске босанске са својим поглавицама, а остало се у нереду врати Шапцу.

(Наставиће се)

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 7. АПРИЛА 1896. | БРОЈ 15.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОБЈАВА

По решењу г. министра Војеног од 21. марта тек. год. ФЂ№ 1585. и претпису команданта дунавске дивизијске области од 15. марта тек. год. № 1133. и наређењу команданта VII пуковског округа од 28. тек. мес. № 2498. имају сви обвезници свију позива, јединица и родова оружија доћи на прозив и поверу спискова.

Пошто су за ову годину израђени спискови по азбучном реду, то ће се овај прозив извршити овим редом:

8. априла доћи ће на прозив они обвезници редовне војске I и II позива народне војске којима име почиње са словима А. Б. В. Г. Д. Ђ. и Е.

9. априла доћи ће на прозив они обвезници сва три позива којима име почиње са словима Ж. З. И. Ј. К. Л. Љ. и М.

10. априла доћи ће на прозив они обвезници сва три позива којима име почиње са словима Н. О. П. Р. С. Т. У. Ф. Х. Ц. Ч. Ћ. и Ш.

Прозив овај извршиће се на Тркалишту код општинских барака.

Како су приликом овогодишњега превођења и сви државни чиновници упућени у позиве који им по годинама старости припада, то ће и они сви на овај прозив доћи.

Приликом овог прозива извршиће се и упис оних који до сада нигде нису били уписати. Ко овом приликом од уписа изостане искусиће казну прописану чланом 88. зак. о устројству војске, а то да ће бити кажњен војним судом новчано од 500—1000 динара или затвором од 3—6 месеци.

Почетак прозива почиње тачно у 8 сати пре подне и траје цео дан.

Саопштавајући предње Суд општине града Београда позива све обвезнике без разлике како оне уписате у редовну војску тако и оне уписате у I и II позив народне војске да по изложеном реду и означеног дана на означеном месту предстану ради прозива, повере и уписа.

Од суда општине града Београда.

ОВБр. 426. 29. марта 1897. год. Београд.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
7. Марта 1896. год.

Председавао члан суда г. Јов. Антонијевић, присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић, од одборника били: г.г. Драг. Стаменковић, Дамјан Стојковић, Ђорђе Димитријевић, Сава М. Ђеванровић, С. Ђ. Јорговић, Сава Коваченић, Љуб. Марковић, П. Ковачић, Н. Антоновић, М, Штрбић, Јарослав Безуха, Влад. М. Ђорђевић, Ј. Алкалај, Др. Војислав М. Суботић, Дим. Гавриловић, Благоје Милошевић,

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 4. марта 1896. год. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 1745 и 1788, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су му непознати Ресим Гагић, бив. центаш при дунав. паробр. друштву, Новица Грујић, звани „Мурга“ овд., Владимир Чолић и Милисав Младеновић овд.

III

Заступник председника извештава одбор, да је у седници од 14. фебр. 1896. АБр. 1208 од.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ

од 1459 — 1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(НАСТАВАК)

Ну Срби су их и тамо гонили; а многе војводе прославе се у заседама по „Китогу лугу зеленоме“, где побију силне Турке који се враћаху у Босну, и задобију огромну плачку. У том ревносном гоњењу нису их поштедили чак ни на аустриској територији, већ су их и преко Саве гонили и таманили.

Победом на Мишару не само да је сузбијена босанска навала, већ Турцима не пада више на ум, да с те стране наваљују на Србију. Ову значајну битку као и више других, народна песма дивно је опевала, овековечивши див-јунаке српске који се онако храбро борише.

За време ових нападаја босанских Турака, Ибрахим-паша скадарски са 40 000 људи кретао се је од Ниша к Алексинцу и Делиграду, тежећи да продре Београду. Њему изађу на сусрет Младен Миловановић, Петар Добрњац, Станоје Главаш, Плакић и други са доста војске. Ибрахим је с почека слао против Срба омања одељења; тако крајем јула навали на Србе Цакић-паша са 3 000 војске, но он буде сузбијен од Алексинца Али кад крушевачки паша са 6 000 људи навали на Алексинац он потисне Србе и допре до *Делиграда*. У шанцу који је уредио и утврдио капетан Жикић, Петар Добрњац дочека Турке и даде им снажна отпора. Турци су и даље читав месец дана насртали безуспешно под Ибрахимом на Делиград. Ну кад Кара-Ђорђе после битке мишарске, посла помоћи Делиграду, па се сам тамо упути, Турци после једног жестоког судара са Младеном и Миленком увиде, да и ако су потисли Младена не могу задобити српска утврђења.

По доласку Кара-Ђорђеву Срби излете из шанчева па се упусте у борбу с Турцима, па успу те их потисну Нишу, заробивши им више топова и доста муниције. Још им већи страх зададе продирање Главашево са 3 000 људи који заузе Крушевац, Прокупље и продре до на Лаб спречивши тим *Арнауте* да не помажу Ибрахиму на Делиграду. На скоро после одступања турског с Делиграда Миленко Стојковић разби војску Пазван-оглову и погна их до Тимока.(¹)

Сузбијени Ибрахим-паша од Делиграда понуди Кара-Ђорђу измирење. Том се приликом углави с Турцима примирје. Два кнеза са вештим преговарачем *Петром Ичком* — пре тога тумач српског посланства — буду послати Турцима. Ичко у Цариграду тако престави стање ствари — те успе да склони Турке (плашећи их Русијом) да Србима признаду полу-независност. И већ је јездио турски мухасил са 150 Турака да у Београду представља султана а Срби да плаћају 806 000 гроша у име данка. Ну од овог свега не би ништа, јер кад Ичко потражи потврде султанове за мир, у Цариграду

(¹) Kallay B. Gesch. der Serben, B. I. S. 376.—378 — Годишњица Н. Чупића књ. XIII стр. 211—213.

бор изјавио полицијској власти да му је Настас Стојановић предузимач овд. непознат, па да је услед тога тај Настас поднео акт, којим представља, да је он грађанин овд. и да је доброг владања, што су и два сведока потврдила.

По прочитању тога акта АБр. 1723, одбор је решио,

да се издато уверење за Настаса Стојановића предузимача под АБр. 1208 опозове и да се изда друго, да је Настас доброг владања и сиротног имовног стања.

IV

Одборници г. г. Стеван Ђ. Јорговић, Никола Бошковић и Дим. Милојевић подносе писмен предлог, да општина откупи од С. Стевановића његову збирку старог оружја и других ствари.

Одбор је одлучио,

да се о овоме предлогу решава у првој седници за овом.

V

Председавајући износи одбору на решење акт српског акционарског друштва за клање и прераду стоке, да општина београдска ослободи плаћања касапске аренде оно месо, што се у Београд буде уносило из акционарске кланице.

По прочитању тога акта, одбор је решио,

да се ово тражење не уважи, него да се прописана такса наплаћује на свако месо, што се у Београд унесе.

VI

Председавајући износи одбору на одобрење процену имања Браће Кумануди, што се има експроприсати за продужење јеленске улице.

По прочитању те процене одбор је решио,

да се ова процена одбаци и друга изврши помоћу других проценилаца а у присуству и општинског правозаступника.

VII

По прочитању молбе стараоца масе Душана Сиротановића, закупника општинског земљишта АБр. 1537, да му се опрости кирија док је под стечајем и док се не би поравнао са својим осталим повериоцима, — Одбор је решио,

да се преко ове молбе пређе на дневни ред стављајући у дужност општинском суду, да законим путем осигура и наплати општинско примање из стец. масе Д: Сиротановића.

VIII

По прочитању процене имања Милоша Маринковића и осталих за просецање Младенове улице одбор је одлучио,

да се ова ствар одложи до прве седнице за кад да се спреми и тачан план ових имања.

IX

По прочитању молбе Д. Ђорића овд. фабриканта боја АБр. 7469|95, да се ослободе плаћања општинских дажбина све потребе за његову фабрику и фабрикацију боја, одбор је решио,

да се преко ове молбе пређе на дневни ред.

X

Председавајући износи одбору на решење питање управе водовода, да ли ће општина наплатити од појединих сопственика имања грађење рупа за смештај водомера по цени коштања које је рупе општина о своме трошку саградила приликом везивања дотичних кућа са водоводом, или ће то пасти на терет општине, као што желе сопственици.

По прочитању тога питања и мишљења управе водовода АБр. 4108|95. одбор је решио,

да управа водовода наплати утрошену суму за грађење рупа за смештај водомера од сваког сопственика, коме је о општинском трошку та рупа саграђена, пошто према правилима о спајању кућа са водоводом тај трошак пада на поједине сопственике имања.

XI

По прочитању предлога грађевинског одељења ГБр. 2134|95, одбор је решио,

да се односно београдске улице утврђени регулациони план измени тако, да ширина те улице остане двадесет метара, као што је сада а да се не проширује на 30 метара као што је тим регул. планом предвиђено.

Да се за ово изиште и одобрење г. г. министара грађевина и унутрашњих дела.

XII

Поводом жалбе директора опсерваторије и изјављене жеље министарства просвете и црквених дела АБр. 331|95 да се Мостарска улица не проширује према регулац. плану, него да остане на данашњој ширини — општинско грађевинско одељење поднело је извештај како би се могла испунити жеља министарства.

По прочитању тога извештаја ГБр. 76|95, одбор је решио,

да се Мостарска улица овако регулише: од железничке улице до краја Мостарске улице лева страна да остане као што је; од железничке улице до Гајзлерове куће десна страна, да остане као што је данас; од Гајзлерове куће до крагујевачког друма опет с десне стране да мостарска улица има ширине деветнаест метара.

Да се изиште одобрење од г. г. министра унутрашњих дела и грађевина у колико се овим решењем мења утврђени регулациони план.

XIII

Председавајући извештава одбор да је управа вар. Београда наредбом својом од 28. Јуна 1895. год. Л№ 919 одобрила да се на београдским трговима може продавати и грнчарија али само у дућанима за то саграђеним било о трошку продаваца било о трошку општине; да је услед тога суд наредио грађевинском одељењу, да спреми план и предрачуне за подизање ових барака.

По саслушању овога и по прегледу плана и предрачуна, одбор је решио,

да бараке за продавање грнчарије на београдским трговима према поднетом плану и предрачуну подигну сами продавци у року, који ће суд према приликама и имовном стању продаваца одредити.

XIV

На тражење одборника г. Д-ра Војислава М. Суботића, одбор је решио,

---

су били духови са свим другојачије расположени, усљед обећавања Наполеона I. који баш у то време сатре Прусе на Усни. Наполеон је чак обећавао да ће угушити и устанак српски, само да Порта објави рат Русији, па најзад и успе у томе, јер крајем децембра 1806. год. због заплета у Влашкој, Порта објави рат Русији на пострекавање Наполеново, а Срби морадоше и даље да продуже започета непријатељства.(1)

У току 1806. г. док су Срби ратовали на граници с Турцима и сузбијали навалу турску морали су држати у опсади и Београд, да не би Гушанац напао Србе с леђа. За то време посада је чешће излетала али је вазда била сузбијана. По доласку Ичкову с Мухасилом настану обострана преговарања, и Кара-Ђорђе наговори Мухасила те заједно напишу Гушанцу писмо и позову га да град преда Србима и унутра пусти царског мухасила, ну Гушанац им одговори „да је Београд његов и да ће га он да брани док му траје последњи његов војник.“ На ту изјаву Срби се реше, да силом заузму град и Кара-Ђорђе скупи на 24 000—25 000 људи, па у позну јесен почне редовну опсаду Београда, тукући га ревносно из топова. Ми се нећемо упуштати у описавања појединости око заузимања Београда, јер је то пре нас учинило једно вештије перо.(1) Успешним нападима и глађу попусти најпре Гушанац те са својим Крџалијама и иметком остави 17. децембра тврђаву београдску и оде Видину. Његову пак пратњу, која је сувим водила коње и друго, Срби сретну и све потуку. Паша београдски Сулејман није хтео да зна за предају Гушанчеву и одпоче се бранити у тврђави; али кад му Срби одсеку везе са Аустријом он им преда 17. децембра горњи део тврђаве а сам се повуче у доњи град. Ну и ту не оста дуго, јер већ 23. фебруара крећe се он са својима, по напред углављеној погодби, да се уклони из Србије.

Баш у то време стиже Ичко, по други пут, из Цариграда донесав гласе о неуспеху свом. То ражљути Србе те у необузданости — и мимо дане речи — навале на Сулејман-пашу и београдске Турке, па их у страшном покољу, пуном одвратних сцена, све исеку а имовину опљачкају. Стари људи који су то гледали с правом су узвикивали: не ваља, не ваља никако, што се ово ради. Бог ће Србе за то покарати.“ Ове пророчанске речи најзад су се морале и обистинити; а воће које нису спречиле ову „крвану бању београдску“ носе тешку осуду за учињена недела.

После Мишарске битке Кара-Ђорђе пред полазак на Делиград оставио је Јакова Ненадовића са осталима да мотри на шабачке Турке. Главну пажњу Јаков обрати *Шапцу*, опколивши турску посаду са 7 000 људи, стараше се да их глађу принуди на предају. За то време обе стране задржавале су се од непријатељства. Видећи да се не може одржати, посада понуди предају Србима преко владике зворничког, и Јаков их упути Кара-Ђорђу. После омањих преговора 23. јануара 1807. изасланици се састану у Клењаку да углаве предају, ну ту се посвађају, око избора таоца, и разиђу се. Добивши горњи део београдске тврђаве Кара-Ђорђе се 16. јануара

(1) Ранке Л. Ст. Новаковић. Срби и Турци у XIX в. стр. 103—105. — Kallay B. Gesch. d. Serben. B. I. S. 578—584.

(1) Види леп опис заузећа Београда у Годишњици Н. Чупића, кн. XIII стр. 217—249.

да се предмет о регулисању сокачета до Герасимовићевог имања изнесе у првој седници за овом.

XV

По прочитању процене оног дела имања Димитрија Ђорђевића марвеног лекара и Стане жене Милована Поповића што се за регулисање Косовске улице има експроприсати, АБр. 766, одбор је решио,

да се за експроприсаних педесет девет метара и седамдесет сантиметара квадратних од имања Димитрија Ђорђевића и Стане ж. Милована Поповића званог кафана код „Кнез Милошевог устанка", за регулисање Косовске улице исплати из регулационог фонда поменутим сопственицима сваки кв. метар по осамнаест динара, пошто се предходно скину сви терети са овог експроприсаног дела земљишта.

XVI

Председавајући по нова износи одбору на решење понуду Петра Убавкића и извештај комисије о тој понуди АБр. 7382|95. Одбор је одлучио,

да се решавање по овом предмету одложи за другу коју седницу.

XVII

По прочитању молбе Д-ра М. Гоћевца, општинског лекара АБр. 2166, одбор је решио,

одобрава се молиоцу Д-ру М. Гоћевцу један месец дана осуства од дужности, које ће му се рачунати од дана, кад га стане употребљавати с тим, да га у дужности заступа општински лекар Д-р. М. Хаџи-Лазић.

РЕДОВНИ САСТАНАК
14. Марта 1896 год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић, присуствовали чланови суда г.г. Мих. П. Живадиновић и Јов. Антонијевић, од одборника били г. г. Дим. Доњанић, Сава М. Ђеванровић, Спасоје Илић, Стеван П. Поповић, Благоје Милошевић, Љуб. Марковић, Јевта Стевановић, Дамњан Стојковић, Никола Бошковић, Мих. Крстић, Др. М. Поповић, Мил. Марковић, М. Штрбић, Сава Ковачевић, Јосиф С. Јовановић, С. Ђ. Јорговић Др. Вој. М. Суботић, Дим. Гавриловић, Н. Антоновић, Драг. Стаменковић. Др. Н. Х. Николић, Јарослав Безуха, Мих. Павловић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 7. Марта 1896. год. и примљен је без измена,

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 1857, 1814, 2019, 1961, 1865, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су доброг владања и доброг имовног стања Стеван Добривојевић адвокат и Михаило Поповић млекација (кравар); да је Милан Савкић кафеџија доброг владања и сиротног имовног стања; да су му непознати Ана жена Ивана Вулића телеграфисте и Алекса Митровић шлосер овд.

III

По прочитању извештаја комисијског ГБр. 294, одбор је одобрио,

одређену осу у улици Сремској.

IV

Председник износи одбору на решење предлог грађевинског одељења, да се чишћење и одржавање у добром стању општинских друмова да под закуп, заједно са протоколом лицитације, држане за овај посао.

По саслушању усменог објашњења управника грађевинског одељења и по прочитању протокола лицитације ГБр. 357, одбор је после поименичног гласања са 12 гласова против 10 решио,

да се предлог грађевинског одељења, да се чишћење и одржавање друмова даје под закуп, — одбаци и да се тај посао врши и од сада помоћу општинских органа.

V

Председник износи одбору на решење извештај комисије о извршеном прегледу кућа понуђених за смештај грађевинског одељења и управе водовода. Овом приликом је одборник г. Настас Антоновић изјавио, да су локали у коме су смештене канцеларије првостепеног суда за вар. Београд врло тескобни за ову потребу и да би требало другу зграду тражити, а садања да се употреби за грађевинско одељење и водовод.

По прочитању извештаја комисијског АБр. 1822 и по саслушању овог саопштења одбор је одлучио,

да се решавање по овом предмету одложи, док комисија, коју ће председник општине одредити, не прегледа по нова кућу проте Алексе Илића и не каже, да ли би та кућа могла послужити за смештај грађевинског одељења и водовода према редуцираном персоналу у ова два одељења судска. Иста комисија да прегледа и кућу Димитрија Куманудија и каже, да ли би се у њу могао сместити варошки суд.

VI

Председник износи одбору на решење извештај комисије о регулисању Св. Савског краја (Савинца).

По прочитању тог извештаја ГБр. 1771|95. одбор је решио,

да се Св. Савски крај (Савинац) регулише по овоме извештају, који одбор у свему усваја.

Да се изиште одобрење за ово од г.г. Министара унутрашњих дела и грађевина.

VII

По прочитању молбе Д-ра Герасимовића ГБр. 1258|95, којом тражи, да му се уступи у својину један део службеног сокачета што је поред његовог имања на св. Савском крају, и по саслушању извештаја управника грађевинског одељења, да се ово сокаче према регулационом плану има затворити и да је земљиште под истим приватна својина околних сопственика, који су га отворили ради своје личне употребе, одбор је решио,

да се Др. Герасимовић одбије од тражења а да суд учини потребан корак, да сопственици овог сокачета затворе исто капијом, ако желе да га и даље задрже, и да се њиме служе.

појави пред Шапцем али нађе свршену ствар, јер је 24. јануара углављена погодба, по којој Турци предаду Шабац Србима с правом, да се одселе са свим у Босну; оставивши нешто мало Турака с мухазилом. Кара-Ђорђе по одласку Турака уђе свечано у Шабац поздрављен грмљавом топова и свирком музике. Мухазил шабачки по одласку Сулејмана из Београда и сам се упути у Босну, те тако Срби завладају самостално Шапцем.

За овим Јаков са осталим војводама очисти у пролећу 1807. г. готово цело *Подриње* од Турака. За војводу тамошњег краја би постављен *Анта Богићевић*, који на брзо уреди војску и спреми се, да брани тај крај у случају турског напада.

По паду Београда и Шапца још се држао важан град *Ужице*, и Кара-Ђорђе намисли да га заузме. У тој намери нареди Јакову и осталима, да нападом на Босну спрече помоћ Ужицама, а сам се крене да га заузме. Јаков по преласку Дрине постигне у почетку мале успехе, али једва сузбије навалу босанску(1). Кара-Ђорђе убрзо опколи Ужице и одпоче га туђи, али наиђе на жесток отпор. У то га догађаји одзову у Крајину те он остави Милана и Милоша Обреновића да освоје тврђаву.

Узалудни су били сви одушевљени јуриши српски, јер их је посада вазда одбијала с успехом. На скоро се погорша стање Срба, јер се велика војска босанска упути у помоћ ужичкој посади. Њу дочекају на *Златибору* Срби, па је у крвавом сукобу разбију и потисну у Босну, задобивши велику пљачку. Тим би убијена и последња нада ужичке посаде. Глад и оскудица бешњаше у опсађеном граду више но икад, и то најзад нагна Турке те се, после скоро тромесечне одбране, предаду 29. јуна 1807. г. уз слободан одлазак у Босну; поневши собом и своје покретности.

После првих успеха пред Београдом у самом почетку 1807. *Хајдук-Вељко* измоли од Совјета дозволу да ослобађа *Црну Реку*, па се са нешто бећара упути против Турака. Тамо се састане за кнезом Милисавом, који је био још раније у вези са српским устаницима. На Младенце — 9. марта 1807. — Вељко нагна на предају бега подгоричког, задобив доста новаца; па се отпочне спремати на даље ратовање. У то заповедник Зајечара крене се на Хајдук Вељка, али га овај у изненадном нападу разбије код села Врбова, и нагна у бегство. На скоро устане сва Црна Река а устаници се стану утврђивати на свима местима(1). Догађаји који за тим наступише, одведу Х.-Вељка да се у Крајини бори против Мула-паше видинског.

Како је у то време у Влашкој Русија ратовала с Турцима то ради везе с њима Миленко Стојковић, по налогу Кара-Ђорђеву из Пожаревца, упути се с војском у Крајину па на скоро продре до Неготина, имајући пре тога у рукама Пореч на Дунаву. На то Мула-паша, с повећом војском, пређе Тимок и упути се на Србе, па код *Малајнице* опколи Миленка. На глас о томе Кара-Ђорђе остави опсаду Ужица и оде у помоћ Миленку.

(Наставиће се.)

---

(1) Н. Попов тврди, да су французи овога пута помагали Турке официрима и топовима, (Србија и Русија, I. 53) Callay пак на против по мемоарима војводе рагуског (duc de Ragusa) — изводи да су они позно стигли. (Gesch. d. Serben, I, 596 – 597).

(1) Х.-Вељко и његова браћа etc. стр. 11—16. Годишница Н. Чупића књ. XIII. стр 259—268.

VIII

Председник извештава одбор, да је новинарско удружење поднело акт, да се општина упише за члана тога удружења; да предузимачу Д. Шиљанском има да се плати за вишак радова на палилулској школи, који је вишак радова судска комисија констатовала и определила.

Одбор је одлучио,

да се оба ова предмета изнесу на решавање у првој одборској седници.

ОБЈАВА

Управа водовода Београдског, држаће јавну лицитацију у својој канцеларији, петнајестог Априла ове године, за издавање под закуп траве за попашу, на општинском земљишту, постојећем код извора у Булбулдеру, код великог резервоара и код Пробирнице.

Из канцеларије Управе водовода Београдског, 1. Априла 1896. г. ВБр. 1061.

ОБЈАВА

По што се одређена лицитација на дан 19. Марта о. г. за издавање под закуп месарских плацева на „Краљевом тргу" није могла вршити из узрока, што није било лицитаната, — то ће економно одељење суда општ. а по решењу АБр. 2356, држати другу јавну усмену лицитацију на дан 15. овог месеца од 2—5 сати по подне, за издавање ових плацева под закуп.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења.

Плацеви се издају под трогодишњи закуп, а за сваки плац лицитанти полажу по 200 дин. ако су српски поданици а по 400 дин. страни, на име кауције, у готову или државним папирима од вредности.

Остале погодбе о закупу ових плацева могу се видети сваког дана у економном одељењу а и на дан лицитације.

Ко жели ма који од ових плацева узети под закуп, нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 2356, — Од Суда београдске општине 1. Априла, 1896. год. у Београду.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ

Од 29. марта до 5. априла 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин	пр.	ЦЕНА најмања дин.	пр
6427	Арнаутска	20		18	
	Брашна кукурузна .	—	—	—	
	Брашна пшенична .	—	—	—	
	Вина бела (од лит.)		—		—
2356	Вина црна (од лит.)	—	60	—	50
1300	Волова	45		40	
1459	Говеђине	90	—	85	—
4269	Јабука	30		25	
966	Јечма	9		8	50
	Кајмака	—	—	—	
492	Кожа јагњећих . . .	—	—		—
144	Коре брезове	12	—	11	
51600	Креча	3	60	3	20
14310	Кромпира	8		7	
349	Куделье	70		60	—
22818	Кукуруза	8	—	7	50
1772	Лоја топљеног	90		80	
3140	Лука црна	10		8	
480	Масти	100		90	
209	Меда	100	—	80	—
146880	Овса	11	30	11	
191	Ораја	35		34	
3794	Пасуља	22	—	20	
201214	Пшенице	12	—	11	60
256	Ражи	9	50	9	40
	Ракије ком. (од лит.)		—		—
1858	Ракије ком. меке „		55		45
	Ракије шљ. љуте „).	—			—
34261	Ракије шљ. меке „ .	—	45	—	35
30487	Свиња дебелих . . .	55		50	
	Свиња средњих . . .	—		—	
67780	Сена	5		4	
859	Сира	70		60	
4190	Сламе	3		2	
5229	Угљена дрвеног . . .	7		6	—
14034	Шљива сувих		24	22	—
2775	Раз. ситнице				-
1485	Јаја				
20000	Цемента				
2037	Раз. воћа				
3372	Ужарије				
66	Сукна				
176	Гајтана				

УДРУЖЕЊЕ СЛУЖБЕНИКА БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

Стање на дан 31. марта 1896. год.

ГЛАВНА КЊИГА	НАСИВ РАЧУНА	ОБРТ дугује		ОБРТ потражује		СТАЊЕ дугује		СТАЊЕ потражује	
1	Рачун благајне	8170	25	7841	18	329	07	—	—
2	„ уписнине	—	—	194	50	—	—	194	50
3	„ уплата	576	50	3459	—	—	—	2882	50
4	„ залога	—	—	4400	—	—	—	4400	—
5	„ камате и трошкова . . .	67	05	116	75	—	—	49	70
6	„ оснивачких „	2	30	—	—	2	30	—	—
7	„ 2% обвезница	7155	—	—	—	7155	—	—	—
8	„ срећака кл. лутрије . . .	743	48	576	50	166	98	—	—
9	„ губитка и добитка . . .	—	—	171	65	—	—	171	65
10	„ враћених уплата	45	—	—	—	45	—	—	—
		16759	58	16759	58	7698	35	7698	35

31. марта 1896. год. у Београду.

Председник, **Ђ. Ж. Нешић** с. р. Деловођа, **Љуб. П. Ристић** с. р. Благајник, **Милија Јовановић** с. р.

ЧЛАНОВИ УПРАВНОГ ОДБОРА:

Урош Кузмановић с. р. **Милош П. Ђорђевић** с. р. **Танасије Д. Вељановић** с. р.

Овај рачун прегледали смо, и сравнили са књигама, па смо нашли да је исправан.

1. априла 1896. год.
Београд.

Председник контролног одбора,
К. Ј. Јанковић с. р.

ЧЛАН:
Теофило Вуковић с. р.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 14. АПРИЛА 1896. | БРОЈ 16.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

СТЕЧАЈ

Општина београдска, у намери да за калдрмисање својих улица и тротоара, дође до што бољег материјала каменог, који за ту цељ мисли употребити, позива овим сопственике домаћих камених мајдана, који из истих ваде пешчар или гранит или трахит, да општини београдској до 30. Априла о. г. поднесу написмено своје изјашњење о томе: да пристају, да општина о њиховом трошку изашаље стручну комисију на лице места да мајдане прегледа, као и да из истих изузме потребне мустре камења, које би дотични сопственици општини за дужи низ година, који би се имао уговором утврдити, лиферовали, и које би се мустре о њиховом трошку имале испитати на којој од европских признатих станица за испитивање материјала.

Тако се исто има подразумети, да транспорт прибраних мустрои до Београда, као и њихово дотеривање у коцке прописаних димензија пада на терет сопственика мајдана.

Ова израда коцака вршиће се у Београду под надзором општинских органа.

Сем тога напомиње се, да ће се само оне понуде узети у обзир и поступак, са којима дотични понуђач положи општини уједно и суму од 500 динара, из које ће се сви трошкови подмирити и рачунима образложити.

Од суда општине београдске, 12. априла 1896. год. у Београду АБр. 2875.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
18. Марта 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић, присуствовали чланови суда г. г. Мих. П. Живадиновић, и Јов. Антонијевић, од одборника били: г.г. Н. Антоновић, Дим. Довијанић, Голуб С. Јанић, Спасоје Илић, Дамјан Стојковић, Благоје Милошевић, М, Штрбић, Јанаћ Константиновић, Драг. Стаменковић, Влад. М. Ђорђевић, Ђорђе Димитријевић, Дим. Гавриловић, Свет. Н. Швабић, Сава М. Цеваировић, Љуб. Марковић, Јарослав Безуха, Сава Ковачевић, Др. Војислав М. Суботић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 14. Марта 1896. год. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 2066, 2067, 2068 и 2087, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су му непознати: Никола Ракић разносач новина, Драгутин Радовановић, Чедомир Каравидић, Јован Сокошанин, Милош Јанковић, Милисав Младеновић, Владимир Чолић и Јован М. Ковић овдашњи.

III

Председник извештава одбор, да су по донетом решењу о новој трошаринској тарифи представали суду произвођачи пива и захтевали, да се или и на пиво спусти такса трошаринска или да остане и на вино стара такса; да је суд општински спроводећи решење одборско о новој трошаринској тарифи Влади на потврду, напоменуо овај протест с тим, да ако Влада нађе да треба учинити што по овом протесту а да општински приходи не би подбацили, могла би се спустити такса на пиво од 10 на 8 динара, али да се такса на вино попне од 5 на 7 динара.

Да је услед овога г. мин. финансија актом својим АБр. 2157, тражио да по овоме протесту и одбор општ. донесе своје решење чинећи уједно примедбе и на остале чланове нове трошаринске тарифе.

По прочитању тога акта г. мин. финансија АБр. 2157, одбор је решио,

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ

од 1459 — 1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(НАСТАВАК)

Први пут 17. јуна пређу с великог острва 1 000(1) Руса у помоћ Србима под генералом *Исајевом*. Удружени Срби и Руси нападну на Мула-пашу, који је имао под собом, у седам шанчева, на 5 000 људи. У изненадном нападу на главни шанац Турци се збуне и отпочну бегати, али при бегању нагазе између шанца Миленкова и Хајдук-Вељкова, где их страшно потуку. Мула-Паша једва побеже у Видин. На скоро за њим побегне и Гушанац, који је у овом боју учествовао. Турци изгубе више од 3 000(2) људи, а Срби, поред муниције и оружја, задобију и велику пљачку. Одатле се упуте *Неготину*, ну ту Кара-Ђорђу стиже позив Милана Обреновића за помоћ. Кара-Ђорђе остави Неготин па се упути Ужицама, али у Смедереву доби вест да су на Златибору поражени Турци.

Битка на Малајници то је најважнији догађај у овој (1807) години, после тога престају непријатељства, јер и Кара-Ђорђе престаде ратовати кад у лето Руси и Турци углаве примирује. У лето 1807. г. устанак је *на свима точкама успевао;* у градовима је била српска посада, а Турци из целе земље протерани — и за све ово Срби имају да захвале *својој рођеној храбрости и енергији*. Од тог времена руски утецај узима све више маха на ствари које се дешаваху у Србији, па се најпосле претворп и у *протекторат* над Србијом.

Кад је реч о руском упливу, да кажемо коју о постанку његову. Кад је Ичков мир пропао, Срби се обрате Русима, па како су исти били у рату с Турцима, то су гледали да их придобију за се. С тога у јуну пошљу *Исајева* с војском, а на скоро *Родофиникина* за свог агента са знатном сумом новаца. Руски агенат, настанивши се у Београду, био је од велика утицаја на ток ствари у Србији. Протекторат пак би углављен крајем јула 1807. г. на који приста и сам Кара-Ђорђе са два саветника: ставивши се тим потпуно у заштиту руску, од које се свему надао. Они пристану и на таке тачке, које нису знали, ни могли знати.(1)

Година 1808. протекла је на миру, Ми се не можемо упуштати у оне ситне распре које су настале међу војводама, па најзад узеле така маха, да је мало трелало да дође до отворене буне. Војводе, подељене на партије, гледаху да за се задобију руског агента, те да тиме осигурају себи превагу над противницима. Најзад Младен Миловановић одржи и даље превагу, и као председник совјета, био је све и сва.

Интересни су преговори(2) које је Кара-Ђорђе ове године водио с Аустријом, тражећи њену заштиту; ну од тога на крају крајева не би ништа.

(1) Kallay узима 1 500 Руса, (Gesch. d. Serben I, 599).

(2) Споменик XIV. срп. кр. акад. стр. 13—13. — Каллау узима, да је пало 1 500 Турака и 330 савезника. Цифру од 1 500 помиње и сам Кара-Ђорђе у једном писму о овој битци.

(1) Попов Н. Србија и Русија књ. I стр. 54—55.

(2) Види о томе у Отаџбини књ. 27.—29.: „Аустрија и српско питање.“

а., да остаје при своме ранијем решењу од 19. фебруара о. г. АБр. 1552, односно таксе на вино и пиво, не уважавајући ниуколико жељу произвођача пива;

б., да члан други нове трошаринске тарифе АБр. 1552, овако гласи: „Општина ће прописати, како ће се вршити реекспедиција и повраћај трошарине.“

в., да се решењем одборским од 19. фебр. 1896. г. АБр. 1553 донета измена члана 10-ог привремених правила за наплаћивање трошарине у Београду од 21. Децембра 1890. године замени овим и да према томе члан 10. тих правила овако гдаси:

Ко утаји или неистинито пријави робу, на коју се наплаћује општинска трошарина, сматраће се као утајач и казниће се по одредбама тачке 2-ге, §-а 110-ог, закона о устројству царинарница.

Ко би крадом у трошарински рејон општине београдске унео какву робу или производ, на које се општинска трошарина наплаћује, па би се у том ухватио, сматраће се као кријумчар и казниће се по одредбама §-а 111-ог закона о устројству царинарница.

Ко прокаже, па се по том одиста и открије, да је каква роба, општинској трошарини подложна, унесена у рејон општине београдске на кријумчарски начин, добиће у име награде половину из новчане казне, прописане за ову кривицу, по одбитку свих трошкова око извиђаја. А ако је, услед проказа или иначе ухваћено неко кријумчарење од стране приватног лица, онда се ова награда дели на проказача и хватача подједнако. Друга половина од изречене новчане казне уноси се у трошаринску касу као ванредни приход.“

IV

Председник извештава одбор, да се нивелисање и калдрмисање Вишеградске улице одобрено решењем одборским од 11. јануара 1896. године ГБр. 2306|95 г. не може извршити по измени нивелације одобрене решењем одборским од 13. јула 1895 год. ГБр. 995, пошто г. мин. грађевина исту измену није одобрио.

По саслушању овога одбор је решио,

да се понова умоли г. министар грађевина да предложену измену нивелете у Вишеградској улици као привремену одобри, како би се општина за сада сачувала од великих издатака око накнаде штете сопственицима зграда у тој улици, које ће се великим откопавањем оштетити.

V

Председник саопштава одбору, да се у најкраћем року имају извршити многе оправке калдрме и тротоара и предузети чишћење појединих улица и јавних ширина, јер је лако могуће да ће ове године посетити Београд страни владари, па предлаже, да одбор одреди једно повереништво, које ће са судом општинским определити шта се има урадити око оправке калдрма и улепшавању Београда, с тим, да то повереништво има власти да опредељене послове одма да у израду и да одобрава лицитације ако би се ти послови давали у израду путем лицитације.

По саслушању овога одбор је решио,

Усваја се у свему предлог председника општине. Чланови повереништва да буду г. г. Настас Антоновић, Љуба Марковић. Иван Козлић, Дим. Гавриловић, Светоз. Швабић, Голуб С. Јанић и Владислав Ђорђевић, с тим, да тројица од њих са председ. општине могу пуноважно радити и решавати.

Ово повереништво има да одреди шта се има у Београду оправити и очистити, да те послове да у израду и лицитације за те послове одобрава па да о свему учињеном поднесе извештај одбору са назначењем утрошене суме како би одбор могао накнадно одобрити ове издатке.

VI

Председник износи одбору на решење процену имања што се имају експроприсати за продужење Младенове улице до Хиландарске.

По прегледу плана за продужење ове улице и процене имања одбор је после дуже дебате и саветовања са 15 гласова против 3, решио,

да се просецање продужења Младенове улице не извршује пошто нема никакве потребе за сада нити ће је у будућности бити. — Да се према томе утврђени регулациони план у оволико измени.

Да се за ову измену регулационог плана изиште одобрење од г. г. Министра унутр. дела и грађевина.

VII

Председник износи одбору на одобрење процену оних имања што се имају експроприсати за продужење поштанске улице.

По прочитању те процене АБр. 6161|95 год. и по прочитању жалбе сопственика против те процене АБр. 7210|95 године, — одбор је решио,

да се процењивање свих ових имања понова изврши у присуству сопственика имања и правозаступника општинског а помоћу истих проценилаца, који су и ову прву процену учинили.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
20. Марта 1896 год.

Председавао председник г. Мијајло М. Богићевић присуствовали чланови суда г.г. Мих. П. Живадиновић и Јован Антонијевић; од одборника били: Голуб С. Јанић Стеван П. Поповић, Драг. Стаменковић, Дим. Довијанић, И. Козлић, Сава М. Цеваја̂ровић, Спасоје Илић, Дамјан Стојковић, Др. М. Поповић, Свет. Н. Швабић, Коста Петровић, Јевта Стевановић, Др. Војислав М. Суботић Никола Бошковић, Влад. М. Ђорђевић, Ј. Алкала], Сава Коваčевић, Љуб. Марковић, Дим. Гавриловић, М. Крстић, Јарослав Безуха, М. Штрбић, Ђ. Николајевић Хаџи, Н. Антоновић, Дим. Милојевић, С. Ђ. Јорговић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 18. Марта 1896. год., и у одлуци КЊБр. 170 учињена је измена,

да се умоли г. Министар грађевина да предложену измену нивелете у Вишеградској улици одобри као сталну.

Ове године у мало што се није дошло до рата с Турцима, војске беху изашле једна против друге, али поступак Мустафа-паше Барјактара, који се крајем јуна диже на султана Мустафу IV. па га збаци с престола и удави, а на његово место Махмуда II., спречи те се и не дође до рата.

На скоро одпочну преговори с Турцима, који нуђаху Србима извесне повољне услове, али ови на то не пристану — не погодивши се о избору заштитника. Ове преговоре прекиде нова буна јаничарска у Цариграду. У овој години Срби су имали да се бију с Турцима, да се уздају у Русе, да се чувају митрополита Леонтија, који је бушио с фанариотима; да у свему верују и повинују се Родофиникину; и с једне стране да се згрозе од првога, као од невере и издајника, а друге да се овоме другоме предаду свом душом и срцем. Поврх свега тога треба додати раније поменуто *трвење* међу господарском и војничком странком.

Година 1809. пуна је ужаса и крвавих ратова из које се Србија једва спасе од извесне пропасти. Да у кратко прегледамо ратовања[1] која ове године имадоше Срби с Турцима, пошто најпре изложимо повод ратовању. Наполеон I. у намери да сатре енглеску, која му највише квараше рачуне, поче се приближавати Русији. На тилзитском договору остави Русији слободне руке против Турака. Кад то увиде Турци учине савез с Енглеском, па науме да час пре сврше са побуњеном Србијом.

Срби, и не чекајући Турке, одпочну чувени *нападни* рат у три правца: *на Босну, Стару Србију* и на *Ниш*, продирући Бугарској.

Хајдук-Вељко, који се и раније одликовао, први је загазио у рат, па у половини априла разбије веће турско оделење и упути се Нишу. У то приспе и Милоје са 18 000 људи те опседну Ниш. То поплаши Турке нишевачке, те се стану селити из Ниша, али их Х. Вељко присретне и многе потуче. Редовна знатна војска у брзо потисну Србе од Ниша и упути се Алексинцу и Делиграду,

У почетку јуна навале босански Турци под Ибрахим-пашом са 18 000 људи. Ове Турке дочека Јаков Ненадовић, који раније беше продро у Босну и имао извесна успеха, па их са осталим војводама разбије и пребаци преко Дрине. За све време ратовања у 1809. само су Јаков, кнез Сима Марковић и остале војводе на тој страни, успешно заустављале турску навалу из Босне, потукавши у више прилика Турке.

Ну од свега најважнији је *рад Кара-Ђорђев*, који продирући кроз Ст. Србију, успе да постигне давно жељени циљ — *састанак с Црногорцима*. Он у више прилика потуче Турке; најзнатнија је погибија *Аџи-бега Чавића*, кога Кара-Ђорђе, с Обреновићем, Мутапом и другима страшно потуче при заузећу *Сјенице*. Затим освоји *Нову - варош*. На *Суводолу* опколи Кара-Ђорђа *Нуман-паша пећски*. Ове незгоде ослободи га Вуле Илић, кад са једним оделењем коњице изненади Турке с леђа, те произведе међу њима велику забуну. У окршају том приликом падну до 3 000 Турака, а остатак побегне оставивши силан пљен Србима. После те значајне по-

---

[1] При излагању оних, а и познијих догађаја, послужили смо се: Ранкеом, Н. Поповим, Таљандијем, допуњујући где где А. Протићем (Споменик XIX. кр. срп акад.) и другим подацима.

II

По прочитању акта АБр. 1968, одбор је изјавио мишљење,

да се за пок. Јоку Ј. Илићку удову може дати тражење уверење.

III

Сходно решењу одборском од 14. Марта 1896. год., АБр. 1822 комисија од председника општине одређена усмено саопштава одбору, да је прегледала кућу проте Алексе Илића и да се у истој може сместити грађевинско одељење и управа водовода па предлаже, да се ова кућа узме под закуп.

По саслушању овога одбор је после поименичног гласања са 16 гласова против 9 (3 нису *гласали) решио,*

да се за смештај канцеларија грађевинског одељења и управе водовода узме под закуп кућа проте Алексе Илића у Војничкој улици за три стотине динара у сребру месечне кирије. Закуп да траје три године од 1. Маја 1896. године и да се о трошку сопственика закључи уговор под обичним погодбама за оваке закупе.

Напомена. Одборник г. Дим. Гавриловић уздржао се од гласања с тога, што комисија није поднела писмен извештај о своме раду и што није у свему извршила решење одборско од 14. Марта 1896. год. АБр. 1822.

IV

По прочитању акта српског новинарског удружења одбор је решио,

да се општина упише за члана добротвора српског новинарског удружења и да уплати пет стотина динара. Издатак овај да падне на терет партије буџетом одређене за непредвиђене трошкове.

V

По прочитању писменог предлога одборника г.г. Н. Бошковића, Стев. Ђ. Јорговића и Дим. Милојевића АБр. 2165, да општина откупи од Самуила Стевановића збирку старог оружја и других ствари, одбор је после поименичног гласања са 15 гласова против 9 (4 нису гласали) решио,

да нарочито повереништво прегледа и оцени ову збирку како са историске и музејске вредности њене тако и односно цене па да поднесе одбору своје мњење на решење. Чланови повереништва да буду г.г. Драгиша Милутиновић, Н. Антоновић, Љуб. Марковић и Голуб С. Јанић одборници; Панта Срећковић, Мих. Валтровић и Ђока Миловановић проф. Вел. Школе.

VI

Председник саопштава одбору, да се је Андра Ј. Кумануди жалио министру грађевина на поновну процену имања фондовног, што се по регулацији има додати његовом имању у Которској улици, а која је поновна процена извршена услед решења одборског од 11. Септембра 1885. год. ГБр. 1148; да је Министар грађевина решењем својим од 3. Марта 1896. год. Бр. 2099 поништио ту поновну процену и прогласио као снажну ону процену, што је извршена 5. априла 1891. год. и коју је мин. грађевина у своје време одобрио. Да је даље процењено оно имање А. Ј. Кумануди, што се за регулисање Поп-Лукине, Лимске и Јаворске улице одузима, па тражи, да се те обе процене сада изврше.

По прочитању тог решења мин. грађевина и обеју процена, одбор је решио,

да се плац фонда регулационог, на углу Которске улице уступи Андри Ј. Кумануди по процени од 5. Априла 1891. год. по двадесет динара од квадратног метра. Кад Андра Ј. Кумануди положи регулационом фонду процењену вредност овога плаца и кад по рачуну општине плати калдрму и тротоар саграђену пред тим плацем после извршене процене, да му суд општински изда тапију а новац унесе у касу регулационог фонда.

Да регулациони фонд плати А. Ј. Кумануди по тридесет и пет динара по квадратном метру за оно земљиште његово, што се за регулисање поп-Лукине, Јаворске и Лимске улице има експроприсати. Исплата ова има се извршити на терет регулационог фонда готовим новцем (Одбиће се његово примање од примања регулационог фонда од њега, па ће се разлика у готовом или примити или исплатити).

Инжињер општински измери ће оба ова земљишта и направити скицу, по којој ће се исплате извршити а у тапији ће се назначити колико је за регулисање ових улица одузето и исплаћено.

VII

По прочитању писменог предлога одборника г.г. Н. Антоновића, Светозара Н. Швабића и других, одбор је решио,

да се дунавском колу Јахача Кнез Михајло исплати из општинске касе а из партије за непредвиђене трошкове као помоћ пет стотина динара.

РЕДОВНА СЕДНИЦА
21. Марта 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић, присуствовали чланови суда г.г. Мих. П Живадиновић, Јов. Антонијевић, од одборника били г.г. Стеван П. Поповић, Ђорђе Димитријевић, Спасоје Илић, Дамјан Стојковић, Сава М. Ђеваировић, Драг. Стаменковић, Коста Петровић, Голуб С. Јанић, Мих. Штрбић, Благоје Милошевић, Светозар Швабић, И. Козлић, Никола Бошковић, Јосиф С. Јовановић, Мих. Павловић, Др. Војисл. М. Суботић, Сава Ковачевић, С. Ђ. Јорговић, Др. Ник. Х. Николић, Дим. Гавриловић, Љуб. Марковић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 20. Марта о. г. и примљен је без измена.

II

Председник износи одбору на решење протокол лицитације држане за калдрмисање Чарапићеве, Краљевог трга и Узун-Миркове улице.

По прочитању протокола лицитације ГБр. 419, одбор је решио,

да се ова лицитација одбаци и да се друга распише у најкраћем року и то: да се држи засебно за откопавање и калдрмисање старим каменом са додатком

беде Кара-Ђорђе се упути црногорској граници.

Величанствен је био призор, кад су се браћа први пут састала! А ко да престави усхићење Црногораца, који први пут видеше *сриске* топове и велику уређену војску? Број војске Кара-Ђорђеве нагло је растао од околног становништва, те се он реши да заузме *Нови Пазар*. Да то постигне Кара-Ђорђе нападе на Нуман-пашу, који тек што војску беше опоравио од суводолске битке, и нагна га те се затвори у град, где га и опсади. После краће опсаде Нуман-паша би принуђен да преда Нови-Пазар. Одушевлење међу Хришћанима било је велико, по свој Босни и Херцеговини све што у Христа верује, спремаше се да листом устане на Турке.

Али у сред тих најбољих нада и сјајних успеха Кара-Ђорђу дође немио глас, да је *Синђелић* пропао на *Чагру изнад Ниша*, да Турци живо потискују Србе и продиру Делиграду. То принуди Кара-Ђорђа, те напусти бојиште, пуно славе и части, па похита час пре својима у помоћ; не би ли зауставио навалу турску. Порта, увидевши да се Срби сами боре, напрегне све силе, те знатан број војске посла на Србе, нападнувши их с више страна.

На тимочку крајину, коју је бранио Миленко, нагрну многи Турци, па у мају потуку Миленка да овај мораде напустити и *Књажевац* и одступити *Бањи*. Кад за то дозна Х.-Вељко полети од Ниша против Турака у Крајину, ал' стигне позно и једва се утврди у Бањи одакле је храброс узбијао Турке. У то време Гушанац освоји *Пожаревац* и опусти велику просторију.

Знатним делом српске војске, која је према Нишу наступала заповедао је *Милоје*, љубимац Младенов, човек неспособан за то место, уз то, по несрећи Срба, с Петром Добрњцем био је у завади; па је то чак пренео и на његове људе. С почетка су Срби сузбијали Турке. Али кад они почну освајати шанац по шанац па навале на *Синђелића*[1] и његових 3 000 Ресаваца на Чагру јуришећи свом снагом, Милоје у место да помогне Синђелићу, остави га самом себи. Овај се дуго и храбро бранио, али најзад, увидев неизбежну пропаст, у сред најжешћег боја запали барутану и одлети у ваздух с много Турака. Од глава изгинулих Срба (952) паша подиже близу Ниша *Ћеле-кулу*. То је тужни споменик неслоге српске, који показује како су скупом ценом плаћали очеви наши своју слободу. Добрњац после овога напусти бојно поље и побегне у Аустрију.

Сад настају одсудни тренуци по судбу Србије и Кара-Ђорђ, као год 1806. г. против босанске навале, тако и сада развиј необичну енергију и јунаштво. Прво ослободи Хајдук-Вељка од турске опсаде у *Бањи*, па се упути Алексинцу; ну ту у жестокој битци буде сузбијен, и Турци опседну *Делиград* са 9 000 Срба.

Кара-Ђорђе се упне из све снаге да распири одбранбени дух у Срба и успе да скупи на 60 000 људи. У бојевима који настадоше Срби су се јуначки борили заливајући сваку стопу земље крвљу непријатеља. Али већој сили одолети се није могло. У одсудном судару код *Ћуирије*

---

[1] О овом ратовању нема се поузданијих података, једини главни извор то је састав Стратимировића, који је то записао по причању савременика (Види Гласник срп. уч. др. књ. II. стр. 208.—220.).

потребног новог материјала за целу дужину;

да се држи засебно лицитација опет за целу дужину за откопавање и калдрмисање новим ољомљеним каменом, и

да се држи засебно лицитација за откопавање и калдрмисање полукоцкама целе дужине.

Камен може бити кречњак, трахит или гранит.

III

По прочитању извештаја комисијских ГБр. 1993, 2188 и 2234, одбор је одобрио,

одређене осе у улицама дуванџијској, богојављенској и вишничког друма с тим, да се за ову последњу изиште и одобрење Министарства грађевина, пошто се истом одступа од утврђеног регулационог плана.

ОБЈАВА

По што се одређена лицитација на дан 19. Марта о. г. за издавање под закуп месарских плацева на „Краљевом тргу“ није могла вршити из узрока, што није било лицитаната, — то ће економно одељење суда општ. а по решењу АБр. 2356, држати другу јавну усмену лицитацију на дан 15. овог месеца од 2—5 сати по подне, за издавање ових плацева под закуп.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења.

Плацеви се издају под трогодишњи закуп, а за сваки плац лицитанти полажу по 200 дин. ако су српски поданици а по 400 дин. страни, на име кауције, у готову или државним папирима од вредности.

Остале погодбе о закупу ових плацева могу се видети сваког дана у економном одељењу а и на дан лицитације.

Ко жели ма који од ових плацева узети под закуп, нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 2356, — Од Суда београдске општине 1. Априла, 1896. год. у Београду.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ

Од 5. априла до 12. априла 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин.	пр.	ЦЕНА најмања дин.	пр.
3379	Арпачика	10	—	8	—
	Брашна кукурузна	—	—	—	—
	Брашна пшенична	—	—	—	—
	Вина бела (од лит.)	—	—	—	—
378	Вина црна (од лит.)	—	70	—	60
2070	Волова	45	—	40	—
3098	Говеђиће	—	—	—	—
1361	Јабука	30	—	25	—
966	Јечма	9	—	8	50
	Кајмака	—	—	—	—
6766	Кожа јагњећих	—	—	—	—
	Коре брезове	—	—	—	—
54490	Креча	3	60	3	20
14919	Кромпира	7	—	6	—
1360	Кудеље	70	—	60	—
12479	Кукуруза	8	—	7	50
659	Лука бела	40	—	30	—
6468	Лука црна	12	—	10	—
1462	Масти	100	—	90	—
	Меда	—	—	—	—
93074	Овса	11	30	11	—
	Орања	—	—	—	—
786	Пасуља	24	—	22	—
173408	Пшенице	12	—	11	60
10107	Ражи	9	50	9	—
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
1374	Ракије ком. меке „	—	60	—	50
1979	Ракије шљ. љуте „).	1	—	—	90
9029	Ракије шљ. меке „ .	—	45	—	35
52964	Свиња дебелих	55	—	50	—
	Свиња средњих	—	—	—	—
55100	Сена	5	—	4	—
3126	Сира	65	—	55	—
3450	Сламе	3	—	2	—
3741	Угљена дрвеног	7	—	5	—
200	Шљива сувих	—	24	—	20
2924	Раз. ситнице				
330	Јаја				
20000	Цемента				
	Раз. воћа				
	Ужарције				
2110	Сукна				
	Гајтана				

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 28. Марта 1896. год. до 3. Априла 1896. год.

допутовало 670. путника — одпутовало 620. путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА мушких	ПОЛА женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Велике Британије	Италије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
604	64	501	77	6	5	—	15	9	2	1	29	3	9	2	1

Занимање путника:

Земљаци и економи	Занатлије	Трговци	чиновници и интелиг.	Интелиг. и војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	шпекуланти и пиљари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Пролетаријат	У јавним локалима	У приватним становима	Отпутовалих
24	69	306	74	4	13	4	14	7	32	5	45	—	567	93	50

12. Априла 1896. год. *Из статистичког одељења општ. вар. Београда.*

Срби буду потучени 1. авг. 1809. и повуку се Јагодини. На скоро, после упорне борбе, посада делиградска, храбро бранећи се обори на 7 000 Турака при одбијању силних јуриша, мораде најзад одступити 23. августа напустивши то важно утврђење. Изађу ноћу рујишким потоком и дочепају се супротне обале Моравине.

Глас о *паду Делиграда* порази као гром све војводе и сенат, па и цео народ. И сад настаје најтежи тренутак. Заплашен народ бега журно у Аустрију, а што је још горе, руски агент са неким виђенијим Србима такође побеже из Београда. Ну у том осудном часу јавља се у Београду Кара-Ђорђе па заустави бегунце, и убрзо прокрстари нахије: соколећи Србе, да кад Турци не узеше Србију у лето да је у јесен још теже могу заузети због зимњег времена које наступа. И народ опет осети своју снагу, па и даље настави борбу с Турцима. А Кара-Ђорђе заиште најодлучније помоћ у Руса, те Руси најзад зарате с Турцима. Нешто рат тај, нешто неслога међу вођама нишке турске војске а највише енергичан отпор од стране Срба под Кара-Ђорђем успе, те зауставе Турке и за овај мах спасу се ове страшне недаће.

Последња важнија борба била је на Баурићу где Јаков уз припомоћ Кара-Ђорђа и осталих војвода потуче 25 000 Турака који беху нагрнули из Босне. После овог боја престали су турски напади с те стране. Гушанац буде такође отеран и ослобођен цео пожаревачки крај.

На скупштини која се саста у Београду крајем 1809. год. подиже се јака странка — којој глава беше *Јаков* — против Младена Миловановића и његовог самовлашћа, окривљујући њега и Милоја за недаћу каменичку под Синђелићем као и за осуство руске помоћи. Кара-Ђорђе најзад мораде да попусти и рече: „ако Младен није радио и поступао право, то седи ти господару Јакове на његово место и управљај боље, ако сви ви хоћете Цара, хоћу га и ја; ви господару Миленко (Стојковићу), куме Милане (Обреновићу) и господине Мелентије (арх. из Раче) идите у Влашку те молите Цара и доведите Русе у Србију.“ Посланици доиста оду у Влашку, али не постигну Бог зна каква успеха. На дому пак завлада распра међу војводама која би донела извесне несреће, само рат који наступи утиша за неко време завађене стране.

Кара-Ђорђе у борби с војводама гледао је да нађе ослонца у Аустрији; али како је она тада била саломљена од Наполеона I није смела да закувава ствари на Истоку; и не прими понуду Кара-Ђорђа и совета да се ставе под заштиту њену. Руски заповедник војске у Влашкој, знајући важност помоћи српске, признањем Кара-Ђорђа за врховног вођа стукну противну партију и потпоможе присталице руске, те Срби, на позив Руса, одпочну у јуну 1810. год. рат противу Турака.

(Наставиће се)

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 21. АПРИЛА 1896. | БРОЈ 17.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

СТЕЧАЈ

Општина београдска, у намери да за калдрмисање својих улица и тротоара, дође до што бољег материјала каменог, који за ту циљ мисли употребити, позива овим сопственике домаћих камених мајдана, који из истих ваде пешчар или гранит или трахит, да општини београдској до 30. Априла о. г. поднесу написмено своје изјашњење о томе: да пристају, да општина о њиховом трошку изашаље стручну комисију на лице места да мајдане прегледа, као и да из истих изузме потребне мустре камења, које би дотични сопственици општини за дужи низ година, који би се имао уговором утврдити, лиферовали, и које би се мустре о њиховом трошку имале испитати на којој од европских признатих станица за испитивање материјала.

Тако се исто има подразумети, да транспорт прибраних мустрои до Београда, као и њихово дотеривање у коцке прописаних димензија пада на терет сопственика мајдана.

Ова израда коцака вршиће се у Београду под надзором општинских органа.

Сем тога напомиње се, да ће се само оне понуде узети у обзир и поступак, са којима дотични понуђач положи општини уједно и суму од 500 динара, из које ће се сви трошкови подмирити и рачунима образложити.

Од суда општине београдске, 12. априла 1896. год. у Београду АБр. 2875.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
28. Марта 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић, присуствовао члан суда г. Мих. П. Живановић, од одборника били г.г. Др. Н. Х. Николић, С. Ђ. Јорговић, Стеван П. Поповић, Дамњан Стојковић, Дим. Довијанић, Драг. Стаменковић, Ђорђе Димитријевић, М. Штрбић, Спасоје Илић, Ђ. Николајевић Хаџи, Сава М. Ђевајровић, Благоје Милошевић, Сава Ковачевић, Н. Спасић, Свет. Н. Швабић, Дим. Гавриловић, Дим. Милојевић, Н. Антоновић, М. Миљашиновић, Влад. М. Ђорђевић, Др. Војислав М. Суботић, Мих. Павловић, Голуб С. Јанић, Љуб. Марковић, Јарослав Безуха.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 21. Марта 1896. год. и примљен је без измене.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 2277, 2290, 2291, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су му непознати: Љубица ж. Велимира Вуковића сарача овд., Даница ж. Михаила Стојановића зидара, Станоје Живковић, Благоје Благојевић, Драгољуб Благојевић шегрти, Љубомир Недељковић овд.; да је Милан Лукић бакалин доброг владања и средњег имовног стања.

III

Управник грађев. одељења г. Вел. Антић саопштава, да би требало обуставити од извршења решење одборско, од 21. Марта 1896. којим је одбијена лицитација за калдрмисање Чарапићеве, Краљевог трга и Узун-Миркове улице и да би требало ту лицитацију као повољну одобрити, а не да се по нова лицитација држи.

Одбор је решио,

да се у свему изврши решење одборско од 21. Марта о. г. односно калдрмисања ових улица.

IV

Председник износи одбору на одобрење предлог грађевинског одељења, да се решење

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ
СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ
од 1459 — 1814. год.
ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА
У ДВА ДЕЛА
написали
Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.
(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(НАСТАВАК)

На 58 500 Срба стајало је под оружјем са 3 000 коњаника и 75 топова. Од ове војске 35 100 ратовало је с Русима у друштву, остатак бранио је јужну и западну границу; а у *Тополи* Кара-Ђорђе стајао је у резерви.

По преласку Руса под *Чукатом*, Срби у савезу с њима освоје Неготин Паланку и опседну Кладово, па га после дуже опсаде освоје. На тој страни било је више сукоба међу Србима и Турцима. У битци, коју је Хуршид-паша идући од Ниша имао 13 јула са Србима, код *Сврљига* Срби буду разбијени изгубивши 1 500 људи, разбијени Срби повуку се Алексинцу а Хуршид се врати Нишу одакле је после навалио на *Крушевац*. У августу био је на тој страни код *Праова* важнији сукоб у коме Срби потисну Турке, побивши им више од 450 људи.

Ну док се овако успешно ратовало у Крајини на Морави ја успео Хуршид-паша да сузбије Србе. Овај паша у место да наваљује на Делиград он од својих 30 000 људи одвоји један део да оцседне *Делиград*, а са осталом војском упути се на *Крушевац*, заузме га и опљени, па се на *Јасици* утврди, одакле предузме пљачкања у великом размеру. То зададе велики страх свој околини. Оно мало војске разиђе се да спасава своје домове — изгледаше, као да се понављају тешки дани 1809. год. У том часу излази му на сусрет Кара-Ђорђе са 12 000 људи и заиште од Добрњца — који ратоваше с Русима у Крајини — што хитније помоћи. Цукатив му пошље 3 000(¹) Руса са Хајдук-Вељком, они у путу освоје *Бању* од Турака и похите Кара-Ђорђу. Испод *Сталаћа* пређу Мораву и улогоре се на *варваринском пољу*. Дотле се Кара-Ђорђе успешно тукао с Турцима али најзад крајем августа почне одступати Варварину, где се удружи с Русима и утврди се у шанчевима, који су ту још раније Срби подигли. На пространом пољу варваринском Хуршид говораше Турцима: „Све се тужите на Србе, да се не можете с њима нигде у пољу да десите. Ето вам поља, ето вам Срба! Де се сада покажите да ли сте вредни да једете царски хлеб.“ Септембра 6. Турци одпочну бој, Срби их пусте близу шанчева па онда проспу смртоносну ватру. „Како су Турци на добром дохвату били, ни један метак није отишао на празно. Турци попадају на све стране као леса. Сад се да знак коњици, те јурне на онако прорешетане, у неред проведене и забуњене Турке. Отпор је био никакав, и све окрену леђа и што је год који могао, поче сваки на своју руку да бега.“(¹) Ту изгубе 14 застава. У овој борби су се највише одликовали Х.-Вељко, Курсула, Главаш и други. Хуршид-паша увидев да савезнике не може победити, побојавши се за одступницу, као и од нове помоћи руске — за

(¹) Мишковић Ј. узима да је у битци на Варваринском пољу било Срба 4 000 војника и 4—6 топова а Руса под Орурком 2 000 војника и 4—7 топова (Гласник XLVIII, 170).

(¹) Гласник срп. уч. др. књ. KLVIII. 5тр. 271.

одборско од 6. Септ. 1895. год. ГБр. 1554 изврши и да се калдрмише коцкастим каменом улица око Саборне цркве.

Одбор је после поименичног гласања са 17 гласова против 6. (2 нису гласали) решио,

да се решење одборско од 6. Септ. 1895. год. ГБр. 1554 за сада због краткоће времена задржи од извршења и да се улица Дубровачка и Богојављенска око саборне цркве привремено калдрмише старим каменом, са додатком потребног новог материјала (да се калдрма на томе месту претресе).

V

На предлог грађевинског одељења суда општинског, одбор је решио,

да се по поднетим предрачунима и плановима држе лицитације за калдрмисање, односно претресање калдрме у улицама: Савамалској, поп-Лукиној, Старог телеграфа, Лимској са тротоаром, писарској, фрушкогорској, Владиновој, орловској, тежачкој, Ибарској, Мостарској, Доњој и Горњој Јовановој, Јеврејској и Солунској; за грађење тротоара у Кастриотовој улици (за сваку врсту камена) и за грађење шеталишта у Кнез Милошевој улици од споменичке улице до Краљ Миланове.

VI

Одборник г. Настас Антоновић замера, што многи одборници избегавају да дођу у седницу одборску кад је на дневноме реду за решавање какав важан општински предмет.

Одбор је увиђајући и сам ову околност пре поручио,

председнику да озбиљно опомене сву господу одборнике, да уредно долазе у одборске седнице, нарочито кад су у питању важни општински послови.

VII

Председник саопштава одбору, да је енглеска фирма Хучингзон и комп. из Лондона поднела понуду за остварење општинског зајма од десет милиона динара и да је ту понуду проучавала одборска комисија за зајам и радове.

По прочитању те понуде одбор је у споразуму са комисијом одборском једногласно решио,

да се умоле господа Вукашин Ј. Петровић и Др. М. В. Вујић министри у пензији, Бранко Бошковић директор народне Банке и Аврам Озеровић трговац, да као стручњаци проуче са одборском комисијом поднету понуду за зајам и поднесу одбору своје мишљење на решење.

ВАНРЕДНА СЕДНИЦА
29. Марта 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић, присуствовали чланови суда г.г. Мих. П Живадиновић и Јов. Антонијевић, од одборника били: г.г. Др. Н. Х. Николић, Михаило Михаиловић, М Штрбић. Никола Бошковић, Сава Ковачевић, Драг. Стаменковић, И. Козлић, Голуб С. Јанић, Спасоје Илић, Дамњан Стојковић, Сава Цевајровић, Благоје Милошевић, Љуб. Марковић, Дим. Довијанић, Стев. П. Поповић, Ђорђе Димитријевић, Влад. М. Ђорђевић, Тих Ј. Марковић, Н. Спасић, Миленко Марковић, Др. Војислав М. Суботић, Коста Петровић, М. Милашиновић, Мих. Павловић, Јарослав Безуха, Свет. Н. Швабић, Дим. Довијанић, Н Антоновић Мил. Ж. Маринковић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 28. Марта 1896. год. и одлуци КЊБр. 186 учињена је допуна,

да се лицитација за калдрмисање Чарапићеве, Краљевог трга и Узун-Миркове улице држи усмено а не офертално.

II

Председник износи одбору на решење акт господина Министра народне привреде, добивен преко управе вар. Београда о томе, да општина београдска од сада сваке године издржава потребан број пастува државних, кад су на станицама за време сезоне и да о своме трошку заједно са народом среза врачарског набави станични прибор и подигне коњарник за смештај пастува намењених вароши и срезу.

По прочитању тога акта АБр. 2061, одбор је после поименичног гласања са 19 гласова против 10 (2 нису гласали) решио,

да општина београдска не може чинити издатке на ове ствари с тога, што у буџету општинском није ништа предвиђено за исте и што у Београду има врло мали број привредника, који би се овим хтели користити.

III

Председник извештава одбор да су одборски повереници, изабрати у седници одборској од 28. Марта 1896. год. г.г. Вук. Ј. Петровић, Др. Мих. В. Вујић и Аврам Озеровић (Бранко Бошковић због послова није могао на састанак доћи) проучили понуду В. Хучингзона и ком. из Лондона за остварење општинског зајма, и да су поднели писмени извештај са својим мњењем о овој понуди.

По поновном прочитању понуде и тога мишљења, одбор је одлучио,

да се понуда В. Хучингзона и ком. из Лондона умножи и сваком одборнику преда на проучавање, па да се 1. априла 1896. год. држи ванредна одборска седница, у којој ће се искључиво о овој понуди решавати.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
1. Априла 1896 год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић, присуствовали чланови суда: г. г. Мих. П. Живадиновић и Јов. Антонијевић, од одборника била: г. г. Др. Н. Х. Николић, Давид Були, М. Штрбић, Коста Петровић, Драг. Стаменковић, Д. С. Милутиновић, М. Милашиновић, Стеван П. Поповић, Др. В. М. Суботић, Никола Бошковић, Сава Ковачевић, Љуб. Марковић, Дим. Довијанић, Дим. Гавриловић, Др. Марко Николић, Голуб С. Јанић С. Ђ. Јорговић, Сава М. Цевајровић, Др. М. Поповић, Мих. Павловић, Ђорђе Димитријевић, Н. Антоновић, Дим. Миловић, И. Козлић, Мих. Ж. Маринковић, Мих. Марковић, Ј. Алкалај, Благоје Милошевић, Спасоје Илић, Дамњан Стојковић, Јосиф С. Јовановић, Свет. Н. Швабић, Влад. М. Ђорђевић, Михаило Михаиловић, Н. Спасић. Тих. Ј. Марковић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 29. Марта 1896. год. и примљен је без измена.

II

Одборник г. Љуб. Марковић изјављује незадовољство против тога, што му није достављен препис понуде за зајам, као што је сваки други

коју је дознао из ухваћеног писма Орурковa — остави варваринско поље ноћу па се преко Јасике, Крушевца, Прокупља и Лесковца врати у Ниш. Пошто су сузбијени Турци на Морави, Орурк се крене преко Мораве, на Јовановац за Влашку. Уз пут освоји Књажевац са српском пратњом и преда га Србима.

За ово време Турци из Босне с почетка су се задовољили само голом претњом, доцније навале на Лозницу али их здружене војводе разбију и ослободе Лозницу од Турака. У бојевима на Дрини у то време први пут се јавља *Милош Обреновић* као војвода, одликујући се у борби с Турцима. Већа опасност с те стране загрози Србима кад крајем августа на 4 000 Турака навале понова с Дрине, па на више места стану нападати на Србе, који се храбро бранаху. На глас о томе, после битке варваринске, Кара-Ђорђе се пожури против Босанаца са већим делом војске и нешто Руса. После омањих сукоба 8. октобра, Кара-Ђорђе са Јаковом, поп-Луком и другим војводама у шанчевима на Дрини одсудно потуче Турке. Сам Кара-Ђорђе томе бој вели: „Није било друкчије но смо се измешали, те се пуна два сахата клали ножевима. Ту изгибе много Турака и одсекосмо много турских глава; њих је три пут више но наших изгинуло; жешћега боја није никад било; наша је победа.“ За овим се Каћа-Ђорђе натури за Турцима, гонећи их и преко Дрине. Најзад по узајамном споразуму обвежу се и Срби и Турци, да неће прелазити Дрину.

Тако су Срби претурили и опасру 1810 годину. Они нису успели да постигну оне циљеве, које су истакли у почетку 1809 — да освоје Босну и с браћом Црногорцима оснују моћну државу — али је на крају ипак било успеха. Од видинског пашалука задобили су Крајину и Црну Реку и Кључ; од нишког *Алексинац* и *Бању*, од лесковачког *Параћин* и *Крушевац;* од новопазарског манастир Студеницу и од зворничког пашалука у Босни имали су *Адар* и *Рађевину*.

У ово време Србе је пекла друга недаћа, крв раздора изнутра је подгризавао снагу њихову; јер завађене противничке странке и у сред звеке сабаља и рике топова, нису могле да се стишају и уједињеним снагама да противстану заједничком противнику; већ су остављале једна другу на милост и немилост непријатељима, не хотећи у опасности притрчати једна другој у помоћ.

У самом почетку 1811. г. *Младен* и *Луговић* успу да задобију Кара-Ђорђа за извесне промене, којима би уништили противнике. На скупштини која је била 1. јануара 1811. г. Кара-Ђорђе предложи и би усвојено: да се *устроји совјет* — на форму данашњег министарства — и *велики суд* за чисто судске ствари. По тој ствари скупштина донесе закон од 11 тачака. Да би од противника задобили Јакова, Миленка и Добрњца, који су били најупорнији, Кара-Ђорђе их постави за *попечитеље*. Војводе начини зависним од себе; а по једанаестој тачци свако мора бити протеран из земље, ко на ово не пристане. Јакова Младен успе да склони, да се прими новог звања а Хајдук-Вељка задоби Кара Ђорђе, и удешеном преваром посла га у Крајину. Само оста Добрњац и Миленко од противника, њима пристајаше Милош и С. Живковић; они сузбијени од Кара-Ђорђа и Младена, очекиваху

од г. г. одборника добио и као што и гласи одборско решење, па тражи, да се због овога казни деловођ одбора.

Деловођ одбора изјавио је, да је добио препис ове понуде сваки одборник, који није као члан комисије исту ствар проучавао, јер није имао времена да потребан број преписа понуде спреми, и да је то накнадно учињено у намери, да оној господи одборницима, који су ову ствар проучавали као одборски повереници; који су дакле били са истом потпуно упознати, разда препис понуде пред сам почетак седнице.

Жалилац одборник г. Љуб. Марковић није хтео да се овим објашњењем задовољи и тражио је, да се за ово нетачно извршење одборског решења казни деловођ одбора. Одбор је препоручио

суду општинском да ствар изврши и према доказаној кривици казну изрече.

III

Приступљено је претресу и решавању о понуди за зајам општински, коју су поднели В. Хучингзон и комп. из Лондона.

После подугачког претреса, у коме је узео удела већи број господе одборника, одбор је одлучио,

да се решавање ове ствари одложи за седницу, која се има сазвати за сутра, 2. априла о. г.

IV

Председник саопштава одбору, да сопственици имања на Теразијама, између улица Скопљанске и Маркове желе, да на ивици тротоара засаде дрвета. Одбор је решио,

да засађивање дрвета поред тротоара изврши сама општина онде, где суд општински нађе, да неће сметати саобраћају ни здравственим прописима. Сађење ово суд ће извршити о трошку дотичних сопственика.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
2. Априла 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић, присуствовали чланови суда г. г. Мих. П Живадиновић и Јов. Антонијевић, од одборника били г. г. Стеван П. Поповић, Ђорђе Димитријевић, Др. Н. Х. Николић, Спасоје Илић, Голуб С. Јанић, Драг. Стаменковић, Мих. Марковић, И. Козлић, Благоје Милошевић, Јосиф С. Јовановић, Давид Були, Сава Ковачевић, Дим. Гавриловић, Д. С. Милутиновић, Коста Петровић, Љуб. Марковић, Дим. Довијанић, А. Ђ. Кумануди, Мих. Павловић, Дим. Милојевић, Никола Бошковић. Др. Марко Николић, М. Милашиновић, Сава М. Ђевајровић, С. Ђ. Јорговић, Јанаћ Константиновић, Др. М. Поповић Др. Војислав М Суботић, Н. Антоновић, М. Михаиловић, Дамњан Стојковић, Влад. М. Ђорђевић, Н. Спасић, Свет. Н. Швабић. М. Штрбић, Ј. Алкалај.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 1. Априла 1896. год. и примљен је без измена,

II

По прочитању протокола лицитације ГБр. 496. држане према одборском решењу од 21. марта о. г, ГБр. 419. за калдрмисање Чарапићеве, Краљевог трга и Узун-Миркове улице, одбор је решио,

да одборници: г. г. Љуб. Марковић, Иван Козлић и М. Милашиновић изаберу за ово калдрмисање најбољу понуду од оних што су на лицитацији поднете па да поднесу одбору у првој седници извештај.

III

По прочитању протокола лицитације ГБр. 483 држане за грађење шеталишта у кнез Милошевој улици од Лондона до Академије, на којој није било лицитаната и по прочитању накнадне понуде Јована Шелинга и Камила Пати за овај посао ГБр. 490, одбор је решио,

да се за израду овога посла држи друга усмена лицитација на коју да се позову и накнадни понуђачи.

IV

По прочитању протокола лицитација ГБр. 488 и 487 држаних за претрес калдрме у Поп-Лукиној и Старог телеграфа улици, на којој није било лицитаната, и по прочитању накнадне понуде Стевана Илића ГБр. 495 за израду оба ова посла, одбор је решио,

да се претрес калдрме у Поп-Лукиној и Старог Телеграфа улици уступи у израду Стевану Илићу према поднетом плану, предрачуну и његовој понуди која је јевтинија од предрачуна са шеснаест и по од сто.

V

Продужено је решавање о понуди В. Хучингзона и комп. из Лондона за зајам општински.

После дуже дебате, неколико господе одборника захтевало је, да се решавање продужи до сутра, пошто је предмет врло важан и да би га требало свестраније претрести; пошто је било одборника овоме противних то је одбор после поименичног гласања са 22 гласа против 15 (један није гласао) решио, да се одмах стави на гласање понуда В. Хучингзона и комп., с тим, да се у записник забележи, како је који од господе одборника гласао.

Услед овога председник је ставио овако питање: Ко је за то, да се понуда В. Хучингзона и комп. из Лондона оваква, каква је поднесена прими, гласаће „за“ а ко је томе противан гласаће „против“.

За понуду гласали су г. г. Јов. Антонијевић члан суда, Стеван П. Поповић, Давид Були, Сава Ковачевић, Дим. Довијанић, Мих Павловић, Дим. Милојевић, Др. Марко Николић, Милан Милашиновић, С. Ђ. Јорговић, Јанаћ Константиновић, Н. Антоновић, Дамњан Стојковић, Михаило Штрбић, одборници и председник општине г. Михаило М. Богићевић.

Против понуде гласали су: г. г. Мих. П. Живадиновић члан суда, Ђорђе Димитријевић, Др. Н. Х. Николић, Спасоје Илић, Голуб С. Јанић, Драгутин Стаменковић, И. Козлић, Благоје Милошевић, Јосиф С. Јовановић, Дим. Гавриловић, Д. С. Милутиновић, Коста Петровић, Љуб. Марковић, А. Ђ. Кумануди, Никола Бошковић, Сава М. Ђевајровић, Др. М. Поповић, Др. Војислав М. Суботић, Михаило Михаиловић, Влад. М. Ђорђевић, Н. Спасић, Свет. Н. Швабић и Јаков Алкалај одборници.

Одборник г. Миленко Марковић није гласао, јер је отишао раније из седнице.

Према овоме, одбор је са 23 гласа против 15 (један није гласао) решио,

да се понуда В. Хучингзона и комп. из Лондона од 28. марта (9. априла) и 29. марта (10. априла) 1896. год. АБр. 2378, за остварење зајма општине београдске од 10 милиона динара, оваква како је сада поднесена, — одбаци.

помоћ од Руса који у то време дођоше с њима у Београд. Али им се наде изјалове, јер кад се Кара-Ђорђе увери о привржености руског команданта *Баке*, он позва Добрњца и Миленка да заузму своја места, а кад ови то одрекну, он их протера из земље; заузе Пореч, који поседе Вујица Вулићевић.

У последњем часу *Сима Живковић* покуша да дигне буну на Младена у Београду али га Добрњац и Миленко не потпомогну и тако им ствар пропаде. У незадовољнике спадао је и *Милош Обреновић*, али њему као виђеном војводи Кара-Ђорђе опрости, и ако је имао у рукама писмо његово, којим опомиње Добрњца да се држи, и да ће га он помоћи са 2 000 људи. Малих нереда поводом овога било је у пожаревачкој нахији. Добрњац и Миленко склоне се са Живковићем у Влашку а Кара-Ђорђе се утврди још више, учинив војводе зависним. У совету Младен је био све и сва. Овим трвењем војводâ Србија је ипак највише изгубила, јер *источни крајеви* одласком Добрњца и Миленка остану без искусних војсковођа; а одласком Јакова у Београд, крај према Дрини лишен је највећенијег војводе који је тај крај бранио још од првих дана устанка. Са пуком руским, који беше свечано примљен при доласку у Београд, дошао је *Недоба* на место Родофиникина и митрополит Лентије стари сплеткарош. Недобу су трпили у Београду а Леонтија Кара-Ђорђе уклони у Крагујевац да му не би сметао.

Као и прошлих година тако се и ове ратовало с Турцима, али не са онаком жестином као раније. Турци из Босне, који беху преко Дрине прешли у Србију, најзад после више сукоба буду крајем октобра сасвим претерани преко Дрине. На источној страни гроф Орурк у друштву са Србима успешно се борио са Турцима око Видина. Важнији су бојеви које је Кара-Ђорђе имао са Хуршид-пашом. Крајем јула 1811. Кара-Ђорђе са 4 000 људи, 8 топова и 1 500 Руса под Полтурецким упути се *Делиграду* противу Хуршида. У августу Хуршид се крене из Ниша па са 8 000 људи одпоче палити и пљачкати у околини Грамаде, и ту се сукоби са српском војском из Бање и нешто Руса из Делиграда. После неодлучне борбе Хуршид се поврати Нишу извесно због напредовања Кара-Ђорђа. За овим се Кара-Ђорђе с Младеном упути на Ниш, освојивши пре тога (10 окт.) *Алексинац*, за време опсађивања Ниша Хуршид понуди Кара-Ђорђу да углаве мир. Овај пристаде на примирје и одступи Алексинцу и Делиграду.

У то време ђенерал *Кутузов* у одсудном боју код Рушчука зада Турцима јак удар, да су одмах морали одпочети преговоре о миру. Кутузов то једва дочека, пожуривши се да склопи мир и обезбеди се од Турака како би се могао повући у Русију, јер се Наполеон I у велико спремаше на рат против Русије. Кара-Ђорђе вративши се у Београд, јави Кутузову за понуде мира које му је порта, по наговору Француза, понудила преко Хуршид-паше. У тој понуди за мир обећаваху Кара-Ђорђу кнештво над целом Србијом, да порез одсеком плаћају и да уживају права која има Влашка и Молдавија; а да за мир јамчи сам Наполеон; овоме додаду захтев да војску босанску пропусте на Дунав. Ове понуде Кара-Ђорђе, по савету руском, одби са изговором, да ће Срби пристати како цареви

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Панађури. У вароши Зајечару држаће се тродневни панађур 1., 2. и 3. Маја о. г. а у Јагодини 2., 3, и 4. Маја о. г. На оба ова панађура продаваће се сви овоземаљски производи предвиђени законом о панађурима.

ОБЈАВА

Према члану 18-том правила о водоводу, одређену таксу за воду дужан је сваки сопственик зграде плаћати за сваки месец у напред, и то сваког првог дана у месецу.

Управа водовода од сада придржаваће се најстрожије ових правила и употребиће све законске мере противу оних, који према истим правилима не буду уредно плаћали одређену таксу за воду за сваки месец унапред.

Из канцеларије Управе водовода београдског, 11. Марта 1896. год. ВБр. 842.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0·20 д.
б) За незидан шпархерд	0·20 д.
в) За узидан	0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици	0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата	0·20 д.
ђ) За чишћење простог димњака	0·10 д
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима	0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи	0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0·75 д.

II. Гробарина:

а) Гроб за децу	7·— д.
б) Гроб за одрасле	12·— д.
в) Мала гробница	555·52 д.
г) Велика гробница III реда	998·93 д.
д) Велика гробница II реда	1099·93 д.
е) Велика гробница I реда	1684·57 д.

III. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра	7·00 д.
б) Од акова	0·35 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 12. априла до 19. априла 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин.	пр.	ЦЕНА најмања дин.	пр.
2262	Арпашика	10	—	8	—
237	Брашна кукурузна	11	—	10	—
1004	Вина бела (од лит.)	—	70	—	50
2600	Вина црна (од лит.)	—	70	—	50
680	Волова	45	—	40	—
456	Вуне не пране	140	—	135	—
2005	Говеђине	90	—	85	—
2370	Јабука	40	—	25	—
31929	Јечма	9	50	9	—
	Кајмака	—	—	—	—
14555	Кожа јагњећих	—	—	—	—
	Коре брезове	—	—	—	—
80030	Креча	3	60	3	20
14331	Кромпира	10	—	8	—
	Кудеље		—		—
15992	Кукуруза	8	—	7	50
1450	Лоја нетопљеног	65	—	60	—
117	Лука бела	35	—	30	—
5596	Лука црна	12	—	9	—
2196	Масти	100	—	90	—
	Меда	—	—		—
28709	Овса	11	20	11	—
	Ораја	—	—	—	—
1922	Пасуља	23	—	22	—
361805	Пшенице	11	80	11	50
741	Ражи	9	50	9	—
150	Ракије ком. (од лит.)	—	70		60
10970	Ракије ком. меке „	—	60	—	50
3210	Ракије шљ. љуте „).	1		—	90
24403	Ракије шљ. меке „ .	--	45	—	35
48197	Свиња дебелих	55	—	50	—
	Свиња средњих	—	—	—	—
94550	Сена	5	—	4	—
3622	Сира	60	—	40	—
6770	Сламе	3	—	2	—
2405	Угљена дрвеног	7	—	5	—
146	Шипарке	11	—	10	—
1868	Шљива сувих	28	-	26	—
1485	Јаја				
321	Мухари семе				
1402	Раз ситнице				

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 10. Априла 1896. год. до 18. Априла 1896 год.

допутовало 809. путника — одпутовало 595. путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА мушких	ПОЛА женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
769	40	644	92	2	3	—	25	7	2	4	11	4	8	2	5	—

Занимање путника:

Тежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и пиљари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Проститутке	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Отпутовалих
29	82	450	148	8	15	16	20	6	21	—	25	—	705	154	+214	—

19. Априла 1896. год. *Из статистичног одељења општ. вар. Београда.*

руски и турски уговоре и мир закључе. На скупштини пак изберу посланике, које у децембру пошљу у Петроград да се код цара заузму за Србе.

Ако погледамо на ствари које се у Србији збише у овој (1811) години видећемо, да је *јануарским уставом* скрхана моћ војвода, а сва власт концентралисана у вожду и совету, у коме су седели највиђенији људи. Али је у исто време земља лишена популарних људи, а и старог чврстог јединства није било више као пре тога.

У читавом низу бурних ратних година 1812. је година мира, и сем малих чаркања на Дрини, протекла је у самим преговарањима о миру. Посланици српски у Петрограду буду од цара Александра I уверени, да он неће пре мир закључити, док Порта не призна независност Срба. А Кара-Ђорђа и попочитеље обдари орденима. Како се Наполеон I већ кретао с огромном војском на Русију то Кутузов у Букурешту 16. маја 1812. закључи с портом *Букурешки мир* по коме је (8. тачка) Порта имала да дозволи Србима независну унутарњу управу; да одреди цифру данка који ће скупљати сами Срби; а све ово да уради у *договору* с народом српским. Уз то им је праштала Порта за све што се до сад догодило а унутарње уређење да буде као на артипелагу грчком, где сем кадија и муселима није било Турака. Али одредба ове тачке по којој је Порта имала да *поседне сва утврђена места, као и да се доцније подигнута утврђења пониште* — погодила је у срце Србију; јер што се једном руком давало једним делом одредаба ове 8. тачке уговора, то се другим делом другом руком узимало; а тамне одредбе и противуречности дале су места сасвим противном разумевању ове тачке уговора, како од стране Срба тако и од Турака, те се најзад отуда роди црна и прецрна 1813. година. Кара-Ђорђе прокламацијом од 21. јула објави ове одредбе мира; а затим сазва у Врачешници скупштину те изберу посланике да с Турцима углаве погодбе на основу букурешког мира.

Ну спољне прилике у брзо су се јако измениле. Руси се сви повуку с Дунава и из Србије, да се бране од Наполеона I који у јуну са 600 000 људи од 20 разних језика пређе р. Њемен и нападе на Русију. Порта користећи се овом недаћом руском смакне уговораче букурешког мира и журно се спремаше да у даном моменту нападне на Србе и учини крај са бунтовним Србима. Српским посланицима, који беху отишли да уговарају с Турцима нови везир, познати нам Хуршид-паша, изјави без околишења, да не намерава закључити мир са Србима, већ да они положе оружје и покоре се условима букур. мира; и упути их на комисију у Нишу да ту ствар уреде. Челеби-ефендија у Нишу одговори им у истом смислу.

(Наставиће се)

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Ива Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 28. АПРИЛА 1896. | БРОЈ 18.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

СТЕЧАЈ

Општина београдска, у намери да за калдрмисање својих улица и тротоара, дође до што бољег материјала каменог, који за ту цељ мисли употребити, позива овим сопственике домаћих камених мајдана, који из истих ваде пешчар или гранит или трахит, да општини београдској до 30. Априла о. г. поднесу написмено своје изјашњење о томе: да пристају, да општина о њиховом трошку изашаље стручну комисију на лице места да мајдане прегледа, као и да из истих изузме потребне мустре камења, које би дотични сопственици општини за дужи низ година, који би се имао уговором утврдити, лиферовали, и које би се мустре о њиховом трошку имале испитати на којој од европских признатих станица за испитивање материјала.

Тако се исто има подразумети, да транспорт прибраних мустри до Београда, као и њихово дотеривање у коцке прописаних димензија пада на терет сопственика мајдана.

Ова израда коцака вршиће се у Београду под надзором општинских органа.

Сем тога напомиње се, да ће се само оне понуде узети у обзир и поступак, са којима дотични понуђач положи општини уједно и суму од 500 динара, из које ће се сви трошкови подмирити и рачунима образложити.

Од суда општине београдске, 12. априла 1896. год. у Београду АБр. 2875.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
4. Априла 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић; присуствовали чланови суда: г.г Мих. П. Живадиновић и Јов. Антонијевић; од одборника били: г.г. Јосиф С. Јовановић, Миленко Марковић, Др. Марко Николић, М. Милашиновић, Д. С. Милутиновић, И. Козлић, Влад. М. Ђорђевић, Сава М. Цеваировић, Др. М. Поповић, Благоје Милошевић, Љуб. Марковић, Дим. Довијанић, Сава Ковачевић, Стеван П. Поповић, Ђорђе Димитријевић, Јанаћ Константиновић, Дамњан Стојковић, М. Штрбић, Свет. И. Швабић, Мих. Павловић, Др. Војислав М. Суботић, Дим. Гавриловић, Ј. Алкалај, Јарослав Безуха, Коста Петровић, Н. Антоновић, Н. Спасић, Никола Бошковић, Михаило Михаиловић, Дим. Милојевић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 2. Априла о. г. и у реферату КЊБр. 202 учињена је допуна,

да је председник ставио на гласање понуду В. Хучингзона онакву каква је поднесена.

II

По прочитању акта АБр. 2552, одбор је изјавио,

да је Димитрије Првановић, бив. ложач. доброг владања и сиротног имовног стања.

III

На предлог грађевинског одељења ГБр. 483 одбор је решио,

да се израда шеталишта у Кнез Милошевој улици од Лондона до споменичке улице уступи Јовану Шелингу и Камилу Пати према поднетим плановима и предрачуну и њиховој понуди ГБр. 490 која је са десет од сто јевтинија од предрачуна.

IV

Председник износи одбору на решење извештај повереништва одборског, које је према решењу одборском од 2. Априла 1896. год. ГБр. 496 имало да изабере најповољнију понуду

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ
СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ
од 1459 — 1814. год.
ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА
У ДВА ДЕЛА
написали
Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.
(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(НАСТАВАК)

Кад се посланици врате (дек. 1812) Кара-Ђорђе сазва у јануару 1813. г. скупштину у Крагујевац и на њој утврде основице даљег преговарања. На састанку у Нишу српски посланици од порте захтеваху: 1., да границе остану као што су; 2., да Кара-Ђорђа призна ферманом за кнеза; и 3., да призна совјет, који да управља народом како за добро нађе; а нуђаху: 1., верност султану; 2., да приме у Београд пашу с нешто Турака; 3., да плаћају одређен данак; 4., да земљу у случају рата сами бране; 5., да ће бранити турске градове.(1)

На то Челеби-ефендија заиште не само предају градова, већ заиште порушење свих утврђења и предају оружја и коња, као и право да се поврате сви истерани Турци у вароши и паланке на своја добра. Срби на то не пристану, јер би то значило добровољно подврћи врат у јарам турски. У то време велика турска војска притесни непокорног Мула-пашу видинског; овај у нужди понуди Видин Србима, али Кара-Ђорђе не приста на то избегавајући заплете.

У мају 1813. још једном се одпочну преговори. Срби сведу своје захтеве у две тачке: да не предају оружје и да се не поврате стари Турци; а пристану: да приме пашу у Београд, остављајући да остале ствари *доцније* уреде.

Султан Махмуд II који је повратио света места од Вехабита; букурешким миром добио Влашку и Молдавију; завладао поново видинским пашалуком; не зазирући од Руса, јер их у то време (2. мај 1913.) потуче Наполеон I, да ће они обратити пажњу Дунаву, сматрао је да је ово згодно време да се укроти и побуњена раја. У место да се одзове понуди Срба султан, подбадан од Француза, посла на Србе самога великог везира Хуршид-пашу. Тако се подиже *цела турска царевина* са свом силом противу побуњене провинције — противу Кара-Ђорђеве Србије! — — А сад да се запитамо: шта је на то у Србији рађено; шта ли је Кара-Ђорђе предузимао?

Свестан велике опасности у коју је бачена Србија подизањем целе турске силе Кара-Ђорђе пун поверења у себе и снагу народа нареди да се по свој земљи звони и читају молитве, за победу над непријатељем а преко војвода управи позив на цео народ српски јуначки га соколећи. У том позиву опомиње народ рашта се устало на Турке и како се 9 година с њима победоносно војевало; како је сваки војевао и за себе и за веру и за децу своју. Затим напомиње како је Србија стекла заштитника, па вешто обилазећи султана, износи опаке намере некадањих јаничара и спахија, и других из Србије истераних Турака који желе да побију све што је од седам година старије; да поробе и истурче жене и децу, а у ове крајеве да населе други народ. На то се Кара-Ђорђе

(1) О овим преговорима опширније у извештају Кара-Ђорђеву у IV. Гласнику срп. уч. др. стр. 152—189.

за калдрмисање Чарапићеве, Краљевог трга и Узун-Миркове улице.

По прочитању тога извештаја, одбор је решио,

да се калдрмисање Чарапићеве, Краљевог трга и Узун-Миркове улице изврши према овом извештају, који се у свему усваја.

V

Председник износи одбору на решење процену имања масе А. Пајевића у савској улици, што се за регулацију одузима, а које је земљиште процењено 19. Јуна 1893. год.

По прочитању те процене АБр. 3406|93 одбор је после поименичног гласања са 21 гласом против 11, — решио,

да се из регулационог фонда исплати маси А. Пајевића по процени од 19. Јуна 1893. год. за експроприсаних осамдесет и осам квадратних метара и сто осамдесет седам хиљадити по осамдесет динара свега седам хиљада педесет четири динара и деведесет и шест пара у сребру, пошто се са експроприсаног дела тога имања скину сви интабулисани терети и пошто се у тапији назначи, да је оволико експроприсано и исплаћено.

VI

По прочитању процене имања Илије Милованчевића на углу Скопљанске и Кастриотове улице, што се за регулисање тих улица има експроприсати АБр. 764, одбор је решио,

да се по процени од 14. децембра 1895. год. исплати из регулационог фонда Илији Милованчевићу за експроприсаних четрдесет и по квадратних метара по тридесет динара метар, свега хиљаду две стотине и петнаест динара у сребру, пошто се са експроприсаног дела скину сви интабулисани терети и пошто се у тапији назначи, да је оволико експроприсано и исплаћено.

VII

По прочитању процене имања Милана Трајковића и Николе Стевановића на Косанчићевом венцу, што се је за регулисање експрописало АБр. 1412|1895. год. одбор је решио,

да се исплати из регулационог фонда за експроприсана земљишта за регулисање Косанчићевог венца и то: Милану Трајковићу за осамнајест квадратних метара и двадесет осам квадратних сантиметара по педесет динара квадратни метар; и Николи Стевановићу за четрдесет квадратних метара и четрдесет осам квадратних сантиметара по педесет динара квадратни метар. Да се у тапијама назначи да је за оволико дотично земљиште умањено и исплаћено и да се интабулисани терети са експроприсаних делова скину.

VIII

Председник износи одбору на одобрење процене оних имања што се имају експроприсати за просецање нове улице између Два бела голуба и палилулске пијаце.

По прочитању тих процена АБр. 1801 одбор је после поименичног гласања са двадесет и два гласа против девет (један није гласао) решио,

да се ова нова улица предвиђена регулационим планом никако и не отвара, јер није ни у колико потребна. Да се умоле господа Министри: Унутрашњих Дела и Грађевина да одобре ово решење и ову измену регулационог плана.

IX

По прочитању молбе Јосифа Здравковића закупца таксе фијакерске АБр. 2114, којом моли, да се ослободи обавеза према општини за овај закуп, пошто предвиђа да ће отуда имати штете, — одбор је решио,

да се преко ове молбе пређе на дневни ред.

X

Председник саопштава одбору, да је управник грађевинског одељења и водовода г. Вел. Антић, поднео акт, у коме излаже своју досадању радњу у општини београдској, да је враћен у државну службу и да моли, да га одбор ослободи од даљих уговорних обавеза, или, ако налази за добро да му од државне управе прибави осуство, како би могао и даље радити на општинским пословима.

По прочитању тога акта АБр. 1755, одбор је решио,

Уважава се оставка г. Вел. Антића на општинској служби с тим, да се од исте има разрешити првог маја ове год., до кога дана ће му и плата тећи.

Уговор, што је закључен о овоме службовању између општине и г. Антића има се овим сматрати за раскинут.

Суд општински ће одредити, ко ће од општинских службеника привремено вршити дужности г. Антића.

XI

Председник износи одбору на решење извештај повереништва, изабраног у седници одборској од 8. фебр. 1896. год. АБр. 5838|95. за процену имања непокретног, што је дао у кауцију главни благајник општине г. Ђ. Ж. Нешић.

По прочитању тога извештаја АБр. 1285. одбор је решио,

да главни благајник општине г. Ђ. Ж. Нешић поред већ дате кауције у непокретном имању Косте Јанића, буде дужан исту кауцију допунити својим непокретним имањем у Београду, тиме, што ће на исто његово имање а за рачун општине београдске ставити интабулацију за 10.000 дин. (десет хиљада дин.) одмах после интабулисаног дуга, који сада постоји.

XII

Председник извештава одбор, да господин Министар унутрашњих дела није потврдио избор за општинског лекара д-ра Јована Максимовића, извршен решењем одборским од 29. фебруара 1896. год. АБр. 1633 и да је препоручио суду да од осталих кандидата пријављених на стечају изабере општинског лекара; да су се после поништеног избора пријавила још два кандидата, доктора целокупног лекарства г.г. Симон Фарки и Милан М. Стевановић.

пита пун поуздања: Ко би се од њих поплашио! Зар то нису они исти непријатељи, које смо ми побеђивали још у почетку, онда кад смо голих шака на њих устали? А сад имамо 150 топова, 7 градова начињених од камена и утврђених, 40 шанцева, које су Турци често својом крљу облили. А народа с оном браћом, која нам се доселила, сада је два пута више. Не! Ми се још 10 година можемо држати без ичије помоћи, но неће проћи ни пола године нама ће доћи помоћ од нашег савезника. Нека народ само устане сложно на оружје и нека не штеди крви. А *боље је и умрети, него пред Богом и народом осуђен бити.* Прокламацију завршује речима: Нека Бог улије храброст у срца српских синова, нека разори и уништи силу душмана, који су дошли да погазе прави божји закон. Сваки Србин, који могаше носити оружје, крене се у своју чету под управом *нових* војвода.

Ово је била згодна прилика да се огледа ново монархистично — централно — уређење, које заведе Кара-Ђорђе почетком 1811. год. Али то ново стање поникло је на раскинутом уређењу земаљском које беше од природе склопљено. С господарима су били њихови млађи, буљукбаше, и мање војводе, у тесној вези; може се рећи да је то једно с другим срасло. Кад су постављене нове војводе по заповестима врх. вожда, истина је јединство усавршено, али је у исто време ометен и заустављен, по свима крајевима, онај силни животни ток. Старе војводе и господари, који су по нахијама имали народ у својим рукама и били у стању извести га противу непријатеља, беху замењени *новим* незнатнијим па и *неспособнијим* војводама. Место Јакова, Добрњца и Миленка, опробаних и вештих бораца, долазе кнез Сима, Младен Пљакић и други незнатнији, а то није ишло у корист одушевљења знатне масе народа.

Први план Кара-Ђорђев за одбрану земље био је: да поруши утврђења на граници, па да непријатеља и сву силу његову причека у планинама Шумадије у врелу своје праве моћи. Ну Младен Миловановић — кога Таљандије с правом зове злим духом Кара-Ђорђевим — одврати га од тога, бојећи се да му не пропадну добра на граници. И остане да се по старом обичају одупру Турцима на три стране: *у Крајини на Морави* и *на Дрини.* На позив Кара-Ђорђев скупи се 53 000 војника. Војску разделе на четири дела. Прва под *Хајдук-Вељком* (7 000), који је био достојни заменик прогнаног Миленка, имала је да зауставља продирања из Видина. Друга под *Младеном Миловановићем* (18000) човеком грамзивим за новцем, неспособним за рат, који је због смутња омрзнут у народу, а међу војводама имао непријатеље, и за кога један сувременик умесно каже да „за корист своју сопствену, све на свету, што може бити, учиниће, и злоупотребленије употребити, само за напунити своју кесу“(¹) Ето таквом војводи поверена је *најбоља* снага српска да брани најважнију позицију — *Мораву* и тврди *Делиград,* на место у ранијим борбама прослављеног Добрњца. Трећа под кнезом *Симом Марковићем* (16 500) против Турака на *Дрини,* на место раније прослављеног Јакова Ненадовића. Четврта војска, која се рачунала у резерву била је у *Краљеву* под *А. Пљакићем* (10 500) а мали број људи (1 500) био је под Кара-Ђорђем у Тополи.

(¹) Серб. Плачевн. пакипараб. лета 1813. итд. стр. 45 (Липска 1846.)

Пошто је прочитано решење господина Министра унутрашњих дела АБр. 2256, и пошто је одбор поименичним гласањем са 24 гласа против 6 (2 нису гласали) одбацио доцније поднете пријаве Фаркија и Стевановића, — одбор је са 18 гласова против 9 (од којих су добили Љуба Стојановић 7, К. Динић 1 и Аврам Фаркић 1) 5 нису гласали, — изабрао,

за општинског лекара Д-ра Ђорђа Николића лекара из Смедерева са платом буџетом одређеном, која ће му се рачунати од дана кад на дужност дође.

Да се о овоме извести господин Министар унутрашњих дела.

РЕДОВНИ САСТАНАК
11. Априла 1896 год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић; присуствовали чланови суда: г г. Мих. П. Живадиновић и Јов. Антонијевић; од одборника били: г.г. Дим. Довијанић, Никола Бошковић, Сава Ковачевић, Спасоје Илић, Коста Петровић, М. Милашиновић, Драг. Стаменковић, Јанаћ Константиновић, Ђорђе Димитријевић, И. Коалић, Благоје Милошевић, Љуб. Марковић, Дим. Гавриловић, Н. Антоновић, Сава М. Цевапровић, С. Ђ. Јорговић, Дамњан Стојковић, Влад. М. Ђорђевић, Др. Марко Николић, Михаило Михаиловић, Свет. Н. Швабић, Стеван П. Поповић, Ј. Алкалај, Др. Војислав М. Суботић, Др. Н. Х. Николић, М. Ж. Маринковић, Мих. Павловић, Дим. Милојевић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 4. априла 1896. год. и учињене су ове допуне:

У решењу КЊБр. 213 да интабулација за кауцију општинску дође одмах после управе фондова.

II

Одборник г. Никола Бошковић предлаже а одбор решава:

Да се калдрма у Пиварској улици (од Балканске ул. до Бајлонове пиваре) поправи крпљењем.

III

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 2602 и 2624, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, Одбор је изјавио,

да је Сима Миљковић бакалин доброг владања и средњег имовног стања; да је Аксентије Голубовић кравар доброг владања и доброг имовног стања.

IV

По прочитању протокола лицитација ГБр. 546 и 547 држаних за калдрмисање и тротоарисање београдских улица за време од три године, — одбор је решио,

да се обе ове лицитације одбаце као неповољне.

V

Поводом тим, што општина намерава, да предузме опште калдрмисање и тротоарисање београдских улица за дужи низ година и да би општина знала који камен да употреби за калдрмисање и тротоарисање, одбор је на предлог одборника г. Косте Петровића решио,

да се распише стечај, да сви сопственици мајдана и други, који желе конкурисати за калдрмисање и тротоарисање поднесу у остављеном року пријаву са мустром камена. Да се та мустра камена о трошку понуђача у присуству одборске комисије из Мајдана извади, у Београд спреми за испитивање и одавде пошље у какав стран Завод за испитивање грађевинског материјала, па да о резултату испитивања поднесу одбору извештај, после чега ће одбор изабрати врсте камена које се за калдрмисање и тротоарисање могу употребити.

За чланове комисије одбор је изабрао г. г. Милана Милашиновића, Љуб. Марковића и Д-р Марка Николића одборнике, који ће, кад буду мустре камена узимали, уједно констатовати и моћност дотичног мајдана. Исто тако ће они и стечај за пријаву написати.

VI

По прочитању протокола лицитације, ГБр. 520, држане за калдрмисање Доње Јованове ул. између градског поља и Грочанске улице, одбор је решио,

да се ова лицитација одбаци као неповољна и друга распише но с тим, да се не мете ивични камен поред тротоара него само дотеран ломљен.

VII

По прочитању протокола лицитације ГБр. 503 држане за тротоарисање Кастриотове улице, одбор је решио,

да се тротоарисање Кастриотове улице уступи Мијатовићу, Голумбовском и другима по прописаним погодбама и плановима а по цени и то: за кварење старе калдрме по десет пара од кв. метра; за намештање ивичног камена по шест динара и осамдесет пара од куб. метра; за полагање тротоарских плоча по десет динара од кв. метра; нужно откопавање извршиће предузимач без икакве нарочите накнаде.

VIII

По прочитању протокола лицитација ГБр. 499, 501 и 502, држаних за калдрмисање Фрушкогорске, Краљ Милутинове и Делиградске улице, одбор је решио,

да се све ове три лицитације одбаце као скупе и да се друге распишу.

IX

По прочитању протокола лицитације ГБр. 504, држане за калдрмисање Владетине улице, одбор је решио,

да се калдрмисање Владетине улице према прописаним погодбама и плану уступи Стојану Анастасијевићу по цени и то: за откопавање земље и одношење на опредељено место по један динар и десет пара од кубног метра; за израду нове калдрме од ломљеног камена по три динара и десет пара од квадратног метра.

V

Председник извештава одбор, да је решење одборско о закључењу уговора са В. Х. Линдлејем и К. Чокеом од 30. децембра 1895. год.

Турци, знајући за храброст и дурашност Х.-Вељка, желели су да њега првог надбију; јер је народ српски у њему гледао најбољег свога јунака. Кад су отпочета на тој страни непријатељства, Вељко је излетао с почетка до зидина видинских. Ну кад се на њега упути на 18 000 Турака, он се затвори у Неготин, па је одатле излетао на Турке и наносио им грдне штете. Али кад Турцима дође велика помоћ, па и сам велики везир Хуршид, Вељку поче нестајати џебане, он је употребљавао место олова све што је од метала имао, па и талире — узалудно запомажући за џебаном и помоћи. Завидљиви Младен у место да му то пошље, он се — по смрти Вељковој! — дописује с болесним Кара-Ђорђем да овај нареди Пљакићу да помогне Вељку, тужећи се (сиромах!) што га Турци неће да нападају већ оклевају. Вељко се дуго држао против веће силе турске. Ну кад се Турци јако приближе Неготину, један турски тобџија погоди танетом 20. јула Вељка, при осматрању малог шанца. Вељко издахну са речима: Држ'те се. Његову смрт прикрију од војске за неко време. Ето тако пропаде најхрабрији борац у 1813. год. који говораше „главу дајем Крајину не дајем“, а на скоро за њим и цела Крајина; јер његов брат Милутин извуче се из опсађена Неготина у Пореч где се трудио да о свом трошку издржава војску за одбрану.

Кад тако скрхаше најбољу снагу српску на Крајини, Турци се под Хуршидом окрену на Младена. Овај *никакви* вођа остави Вуипу Вулићевића да брани Делиград а сам се повуче на Мораву. У то се пронесе глас да је умро Кара-Ђорђе и војском овлада зло расположење, а поуздање је поче остављати. У шанцу на *Мозгову* Хуршид потуче Младена, где падну више од 2 000 људи. Ну да оставимо за часак Младена па да видимо шта је радило оделење на Дрини.

Још у другој половини јуна Турци су с великом војском нагрнули с Дрине на Србију. Срби су се с почетка храбро држали. Али како су раздељени на више слабијих позиција Турци су их једне за другим разбијали па заузму Лешницу, Лозницу и нагрну Шапцу. На Дубљу потисну Србе, затим су узалудно пуних 17 дана јуришали на Равањ, где су шанац бранили М. Обреновић и прота Матија. Најзад Срби заморени силним напрезањем, а не добивши никакве помоће од Симе Марковића који као главни вођа на Дрини не показа никакве ратне вештине, већ се премешташе из шанца у шанац, морадоше најзад устукнути пред Турцима. Тако су се Турци све више Шапцу приближавали, а Сима се тако рећи ни жив не показиваше, као што и помоћ не шиљаше. Околним народом овлада велики страх и војска поче бежати у Аустрију од које њихове власти образују 4 батаљона. У овој општој несрећи Шишо Петроније и капетан *Зеко* са својим голим синовима (150—200), заустављајући турску дивљу навалу, сви јуначки изгину омогућивши тиме да остала војска с Равња побегне.

Младен по поразу на Мозгову узмицао је и даље, све то више, испред Турака. Народом на све стране завлада *општи страх* као и за тешких дана из 1809. г. и сад ил' никад требао је да полети Кара-Ђорђе и да ма гди заустави Турке и народ осоколи, као што је то раније радио. Тај тешки тренутак општег страха и по-

АБр. 7700 послао управи вар. Београда на одобрење: да је управа то решење послала господи министрима грађевина и финансија и да је општина преко управе вароши добила одговор и то: од г. Министра финансија АБр. 2513, да нема шта да на уговор примети са финансијске стране само ако господин министар грађевина одобри овај уговор са техничке стране; од господина министра грађевина АБр. 2842, да је усвојио мишљење већине грађевинског савета којим се чине извесне примедбе на нацрт овог уговора, но које примедбе не засецају у суштину самог уговора.

По прочитању тих министарских одговора и усвојеног мишљења грађевинског савета од 6. априла 1896. год. одбор је после поименичног гласања са 22 гласа против 3 (6 нису гласали) решио,

да се у свему изврши решење одборско од 30. децембра 1895. год. АБр. 7700 и да тим решењем усвојени нацрт уговора у име општине потпише председништво с једне и уговорачи В. Х. Линдлеј и К. Чоке с друге стране. Старање око тачног извршавања овог уговора поверава се суду општинском.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0·20 д.
б) За незидан шпархерд	0·20 д.
в) За узидан	0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици	0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата	0·20 д.
ђ) За чишћење простог димњака	0·10 д
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима	0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи	0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0·75 д.

II. Гробарина:

а) Гроб за децу	7·— д.
б) Гроб за одрасле	12·— д.
в) Мала гробница	555·52 д.
г) Велика гробница III реда	998·93 д.
д) Велика гробница II реда	1099·93 д.
е) Велика гробница I реда	1684·57 д.

III. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра	7·00 д.
б) Од акова	0·35 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 19. априла до 26. априла 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		највећа		најмања	
		дин	пр	дин	пр
1755	Арпашика	10	—	8	—
274	Брашна кукурузна	11	—	10	—
198	Вина бела (од лит.)	—	70	—	60
21318	Вина црна (од лит.)	—	60	—	50
2090	Волова	45	—	40	—
17	Вуне не пране	150	—	140	—
1484	Говеђине	—	—	—	—
1237	Јабука	40	—	30	—
21452	Јечма	9	40	9	—
	Кајмака	—	—	—	—
9305	Кожа јагњећих	—	—	—	—
340	Крава	45	—	40	—
100470	Креча	3	60	3	20
9819	Кромпира	10	—	7	—
300	Кудеље		—		—
18659	Кукуруза	8	—	7	50
801	Лоја нетопљеног	62	—	60	—
506	Лука аршламе	8	—	7	—
1563	Лука црна	10	—	8	—
16	Масла	100	—	90	—
179	Масти	100	—	90	—
6208	Овса	11	20	11	—
117	Ораја	40	—	35	—
2532	Пасуља	23	—	22	—
136376	Пшенице	11	20	11	—
10073	Ражи	9	40	9	—
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
	Ракије ком. меке „	—	—	—	—
1243	Ракије шљ. љуте „).	1		—	90
19704	Ракије шљ. меке „ .	—	45	—	35
16743	Свиња дебелих	55	—	50	—
	Свиња средњих	—	—	—	—
55380	Сена	5	—	4	—
2473	Сира	60	—	45	—
1780	Сламе	3	—	2	—
2280	Угљена дрвеног	7	—	5	—
1580	Угљена каменог	3	—	2	50
14253	Шљива сувих	—	—	—	—
20000	Цемента				
147	Јаја				
407	Јагњећа меса				
3200	Минералне воде				
400	Сукна				
839	Чоје				
	Раз. ситнице				

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 18. Априла 1896. год. до 24. Априла 1896. год.

допутовало 768. путника — одпутовало 642. путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА																
МУШКИХ	ЖЕНСКИХ	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
728	40	565	115	9	5	2	33	6	—	1	9	6	2	6	9	—

Занимање путника:													Допутовали:		Разлика:	
Земљодјелци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и пијачари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Проситељи	У јавним локалима	У приватним становима	Допутовалих	Отпутовалих
40	69	279	119	11	23	4	18	5	39	59	102	—	637	131	+126	—

26. Априла 1896. год. *Из статистичког одељења општ. вар. Београда.*

метње, када мало ко знађаше шта је било с Кара-Ђорђем, огако опева наша народна песма:

Ђе си данас Петровићу Ђорђе?
Ђе си данас — нијеђе те не било?
Зар не видиш, јада не виђео?
Да ти Турци земљу освојише."

Али онај Кара-Ђорђе, који и разбијен гони 1804. Кучук-Алију; онај Кара-Ђорђе који 1806. срљаше у највеће борбе с Турцима; онај Кара-Ђорђе који 1807. прелеташе с једног краја границе на други помажући притешњеним војводама; онај Кара-Ђорђе који 1809, у најкритичнијим данима, када и Делиград беше пао, ђаше на све стране соколећи народ, уливајући му самопоуздања и после бегства руског агента, и који прелећаше са бојишта на бојиште и сузбијаше Турке, и с резервом помагаше угроженим позицијама: — тај Кара-Ђорђе у Тополи болест болује и води преписку с Младеном, а кад почетком августа прездраве, у место да полети првој загроженој позицији, он јавља руском цару за турска напредовања и моли за помоћ. А тек 14. августа налазимо га код дринске војске. Августа 20. јавља се на Морави па у место да се бори и зауставља Турке, од борбе ни помена нема. Овај и овакав поступак Кара-Ђорђев, према његовом ранијем витешком раду, врло је загонетан.

Онај Кара-Ђорђе, кога с правом нам митроносни песник уврштује међ прве ратнике нашега столећа, називајући га сином Белоним (ратне богиње), и за кога мој стари професор срп. историје с правом вели: да је *прави хајдук и да нема јунаčнијег двоногца под небом;* онај Кара-Ђорђе, који се толико година неуморно клао с Турцима, срљајући безобзирце у највеће опасности, сад кад је требао да се покаже као прави вожд, и да се у даној прилици послужи правима монархичне власти, он само иде од бојишта до бојишта и не упуштајући се, као ранијих година, у борбу. У часу опште пометености и Кара-Ђорђе губи присуство духа заборављајући како је пре кратког времена ($2^1/_2$ месеца) у прокламацији с пуно поуздања соколио Србе на свету војну, — па се саветује с околином *шта да ради*, место да непријатеље *зауставља*. И онај Кара-Ђорђе који 1804. узвикује Бећир-паши да *нема мира*, сад узалудно нуди Турцима 6-недељно примирије, ну Турци то ни да чују.

А кад опасност достиже крајње границе, 19. септембра налазимо га на Морави, одатле пролази кроз Тополу, склонивши силно благо, па се журно враћа Београду, где под *утицајем свога кума Недобе* 21. септембра бега у Аустрију, остављајући сав народ на милост и немилост Турака и не огледавши га последњи пут са старим крвницима, ма да је пре кратког времена у прокламацији узвикивао: боље је и *умрети него пред Богом и народом осуђен бити.*

Осудити Кара-Ђорђа за све недаће српске у 1813. г. не само што би било неправедно, већ би било и претерано.

(Наставиће се)

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 5. МАЈА 1896. | БРОЈ 19.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

НАРЕДБА

Управа града Београда саопштила је суду општинском наредбу од 8. ов. месеца № 493, која гласи:

Претписом г. министра унутрашњих дела, наређено је да се ове године 20. априла има отпочети каламљење још не каламљених и ревакцинација богиња свега становништва старијег од 10 година.

С тога суд општински позива све грађане београдске:

1. Да донесу на каламљење (пелцовање) сву своју децу, која до сада нису никако каламљена.

2. Да дођу сва она лица, која или нису до сада никако каламљена, или су каламљена пре 10 и више година.

Каламљење (пелцовање) вршиће се сваке недеље од 3 до 5 часова по подне и то:

1. У згради „Црвеног Крста.“

2. У „Сали Мира.“

3. У згради основне школе, зване Вежбаоница у улици Краљице Наталије.

Сва она лица, која своју децу не донесу или сама на каламљење не дођу дужна су суду општинском поднети уверење од својих лекара, да су прошле године или најдаље пре 9 година с успехом каламљена. У противном случају биће строго кажњени по чл. 21. т. 8. закона санитетског и о чувању народног здравља.

Од стране суда општине београдске № 381. 16. априла 1896. год. у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
18. Априла 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић; присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић; од одборника били: г.г. М. Штрбац, Јосиф С. Јовановић, Дамјан Стојковић, Стеван П. Поповић, Коста Петровић, М. Милашиновић, Драг Стаменковић, Др. Војислав М. Суботић, Сава М Цеванровић, Јарослав Безуха, Дим. Довијанић, Љуб. Марковић, Благоје Милошевић, Давид Були, Др. Н Х. Николић, Влад. М. Ђорђевић, Ђорђе Димитријевић, Д. С. Милутиновић, Никола Бошковић, Сава Коваћевић, Н. Антоновић, Дим. Гавриловић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 11. априла о. г. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта Управе вар. Београда и њених одељака АБр. 2865, 2866, 2878, 2955, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су му непознати Тома Радмиловић, Бранко Мирковић и Јован Спасић раденици овд., Никола Павловић обућар и његов шегрт Ђорђе Фелкер; да су доброг владања и сиротног имовног стања Павле Целебџић бакалин и Милан Грујић бив. дуванџија.

III

Председник износи одбору на мишљење молбе, којима се траже уверења о сиротном стању и породичном односу.

По прочитању тих молби АБр. 2900, 3074 и 2649, одбор је изјавио мишљење,

да се Јелени Мицковић овд. удовој, и Катарини Сокол може дати тражено уверење; да је Антонија (Томанија) Стефановић овд. удова, доброг владања и сиротног имовног стања.

IV

Одборник г. Коста Петровић замера, што нису објављене стенографске белешке седница

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ
СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ
од 1459 — 1814. год.
ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА
У ДВА ДЕЛА
написали
Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.
(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(НАСТАВАК)

И ако он, као *врховни* вожд, носи свој део одговорности за доживљене несреће, ипак знатан део кривице пада на војводе, који су се трли међу собом и један другог остављали без помоћи и *пред непријатељем!* А ван сваке је сумње да грамжљиву и властољубиву Младену — злом духу Кара-Ђорђеву — припада најзнатнији део те кривице; као и Кара-Ђорђу, који је човеку таквих способности доделио онако важан и угледан положај у управи и одбрани Србије.

Неуспех у одбрани 1813. г. лежи у *рђавом* плану за одбрану, као и у *процењивости* укупне одбранбене снаге српске. А свему томе још треба додати боловање и дуже одсуствовање Кара-Ђорђа са бојишта; јер је народ већ био навикао на то, па му је његово одсуство јако худило духу и ратоборном расположењу.

За потпуно разумевање и правичну оцену бегства Кара-Ђорђева, требало би се јаче удубити у душу и осећање његово за то време, као и до највеће тачности проценити моћ, којим је могла на њ утицати околина му са руским консулом Недобом. Како немамо ни од једног знатнијег радника тих дана забележено расположење духова у сурадника тога доба; то и изрицање оцене о томе није далеко од доста смелог нагађања.

С обзиром на боловање и утецај најближе околине — која је већ била заражена дахом опште пометње и страха — на Кара-Ђорђа, према догађајима може се као поуздано узети: да је у овој прилици 21. септембра 1813. г. *од пресудна утецаја било мишлење кума Недобе.* Изношење рада Недобиног, било би голо нагађање, али судећи по поступцима његовим ван сваке је сумње, да је Недоба био тај, који је у последњем тренутку саветовао Кара-Ђорђу да остави Србију — уљуљкавајући га обећавањем руске интервенције, која ће повратити status quo ante (старо стање) чим сврши с Наполеоном I. Да то тврдимо, даје нам права и писмо руског главног команданта из Липиске, у коме обећава *скору* помоћ; као и факат да је Кара-Ђорђе *заједно* с Недобом 21. септембра прешао у Аустрију. — Само се тако мора и може да објасни она нагла и загонетна промена у раду и мишљењу Кара-Ђорђеву; и ублажити она тешка оптужба, којом га терете као најглавнијег кривца за све недаће, које Срби претрпеше несреће 1813. гоине.

За Кара-Ђорђем нагрну и остале војводе, а за овима узастопце Турци робећи и палећи, кад дођу Београду 4 дана нису смели ући у *изразан* Београд, зазирући од Срба. Бегство Кара-Ђорђево(1) било је по-

(1) Ненадовић К. Н. описујући Кара-Ђорђево дела̂ње вели, да је он у Аустрију прешао да се споразуме(?!) превозу народа у Аустрију, испред навале турске и како га је власт тамошња спречила да се врати Овај писац који о Кара Ђорђу прича гатке какове се и у средњевековним панегиринима ређе налазе, доста је тачан у представљању ратних догађаја, и ми смо се њим местимице послужили. (Делу је наслов: Живот и дела великог Ђорђа Петровића, Кара-Ђорђа etc. сабро и написао и издо књ. I. Беч 1883).

у којима је решавано о статутима безименог друштва, што жели да прими на себе експлоатацију електричног осветљења као и седница, у којима је решавано о зајму, — и предлаже да се од сада све стенографске белешке објављују.

Пошто је секретар објаснио, да ће се ове стенографске белешке објавити чим буду готове за штампу, одбор је после поименичног гласања са 17 гласова против 6 одлучио,

да се решавање о предлогу одборника г. Косте Петровића о објављивању стенографских бележака одложи до прве седнице за овом.

Напомена. Пошто је ова одлука донета, г. К. Петровић изјавио је, да одустаје од овог свог предлога а одборник г. Н. Антоновић примио га је за свој.

V

Управник општинске трошарине предлаже, да се за потребу трошаринску набаве четири ваге колске за четири друмске трошаринске станице и две ваге за мерење живе стоке и то од фабрике К. Шембер и Синови из Беча, чије су ваге најтачније и као најбоље признате.

По прочитању тога предлога, одбор је решио

да се за потребу трошаринску набаве од фирме К. Шембер и Синова из Беча четири колске ваге и две за мерење живе стоке. Куповна цена њихова и инсталација да се исплати из прихода трошаринских. Одборници г.г. Љуб. Марковић и Милан Милашиновић са машинским инжињером управе водовода да ове ваге прегледају и приме.

VI

Председник износи одбору на решење молбу Петра М. Михајловића закупца цубока, АБр. 3071, да му се учине извесне олакшице; понуду Стојана К. Тодоровића да општина откупи његово имање звано „Империјал“.

Одбор је одлучио,

да се оба ова предмета одложе до прве седнице.

VII

Председник саопштава одбору, да је Ђура Станојев закупац општинских дућана под читаницом (решење одборско од 12. окт. 1895. АБр. 6133) пренео овај закуп на задругу за подизање домаће индустрије; да је суд општински одобрио овај пренос решењем од 2. Априла 1896. год. АБр. 2505; но како овај закуп траје само до 1. Нов. 1896. год. то је задруга поднела молбу, да се овај закуп продужи до првог новембра 1898. год. пошто намерава, да у ове дућане смести своје израђене предмете.

По прочитању те молбе АБр. 3048, одбор је решио,

одобрава се решење судско од 2. Априла 1896. год. АБр. 2505, којим је пренет закуп општинских дућана под читаницом на задругу за подизање домаће индустрије под погодбама и по цени, како су исти дућани били уступљени Ђури Станојевом решењем одборским од 12. Окт. 1895. год. АБр. 6133.— с тим, да овај закуп има трајати под истим погодбама и по истој цени до првог Новембра 189-осме године.

VIII

Услед извештаја председника општине, да одборски повереници, изабрати решењем одборским од 18. Септ. 1895. год. АБр. 6009 још нису поднели извештај о прегледаним рачунима за клање свиња на Чукарици, јер је један од њих престао бити одборник, одбор је решио,

да те рачуне прегледају и поднесу извештај одборници г.г. Др. Н. Х. Николић Јосиф С. Јовановић и Никола Бошковић.

IX

На предлог грађевинског одељења АБр. 990 (ГБр. 203) одбор је одобрио,

да Косара Ж. Југовић може подићи нову зграду у златарској улици по новој регулационој линији но тако, да буде дужна оставити три метра широк пролаз до потпуног регулисања златарске улице.

X

На предлог Мин. Народне привреде АБр. 2178 одбор је решио,

одобрава се српском бродарском друштву, да на обали савској а на месту и размери, означеној у предлогу, може подићи шупу и радионицу но тако, да кад општини то земљиште затреба, да га може од бродарског друштва узети без икакве накнаде или обвезе.

XI

Председник износи одбору на решење молбу Тасе Павловића пескара, за регулисање његовог плаца у Савамалској улици односно отварања нове улице и његовог земљишта, преко кога иде општински канал.

По прочитању те молбе АБр. 545 и извештаја грађев. одељења ГБр. 103, одбор је одлучио,

да се решавање по овој молби одложи за коју доцнију седницу.

XII

Председник извештава одбор, да је одборско повереништво, изабрато у седници одборској од 18. Јануара 1896. год. АБр. 794 проучило питање о подизању кланица у заједници са акционарским друштвом за клање и прераду стоке и да је поднело извештај; да је осим тога једно француско друштво поднело понуду, да му се грађење кланица и њихова експлоатација да у концесију.

Одбор је одлучио,

да се за решење овог питања сазове што пре нарочита ванредна седница.

XIII

Одборник г. Никола Бошковић примећује, да су Браћа Ђорђевић заузели општинског земљишта у Бари Венецији.

Председник је одговорио,

да ће ово заузеће извидети и осигурати општинско земљиште од заузећа.

XIV

На тражење господе одборника, одбор је одлучио,

да се процене имања потребних за регулисање Варош-капије изнесу одбору у првој седници за овом.

следњи одсудни удар за Србе; народом овлада паника и свак је гледао *само себе да спасе*. Узалудан је био сваки покушај од стране неких војвода да народ задрже; јер врло умесно примећује један савременик ових црних дана: „Народ се је смео, и није умео поверити се и управленија никому више дати.“ За читавих 6 недеља Вујица се држао на Делиграду по бегству Кара-Ђорђеву, ну дознав за несрећно бегство и сам се уклони из Србије.

Али међу многим војводама ипак се нашао један који је остао да дели судбу свога народа, трудећи се да у општој забуни задржи што посаде у Београду, али га у томе преухитре Турци. Кад га један војвода стаде наговарати да и он бега у Аустрију, овај му рече: шта ћу ја да радим у Аустрију, кад бих ја тамо отишао, душман би ухватио моју жену, моју стару мајку, моје дете и продао би их у ропство. Не може се бежати од опште несреће“ а после тога оде својој кући — то беше *Милош Обреновић* доцнији срећни вођ другог устанка српског.

Ну да кажемо још коју о Кара-Ђорђу. По до сада познатим податцима још се не може изрећи коначни суд над Кара-Ђорђем. Ранке се труди да то овим објасни: „Да је он имао да заповеда каквим оделењем војске, или да брани какву тврђаву, ми мислимо, да би он показао стару храброст. Али сад, кад он није стајао непосредно према непријатељу, њега је само захватало само расположење разбијених и малаксалих бегунаца; он није могао осећати радост, коју јунаку улева поглед на непријатеља. По што сви они пријатељи, којима је његово ухо стајало отворено, очајаваху и мишљаху на бегство, и њега је опште расположење захватило и однело. Има људи, који умеју боље стећи, но очувати. Нада на будући добитак, на будућу величину, подстиче их непрестано; страх од губитака одузима им мирну мисао. Ако се не варамо, у општој пропасти мислио је Кара-Ђорђе да себе спасе у сигурне границе, а своја блага да склони под земљу... Његова је дужност била да заложи свој живот за народ, који му је био поверио свуколику срећу своју. Уз то још далеко није било све изгубљено. Бар су се могле тврђаве држати до зиме; могли су се бранити у планинама. Рђаво време и оскудица у храни Турке би собом из земље истерали. И кад ништа не би пошло за руком, бар би се са славом пало.“ Али Ранке иде и даље, па тврди, да у новој српској историји нема земљишта за моралну моћ. Ну умесан је одговор Ристића на то претеривање Ранкеово, кад упозорује на Синђелића, Рајића, на Хајдук-Вељка, који „главу даје Крајину не даје.“ „Ако је Кара-Ђорђа издала морална снага, није она издала и Милоша, који је такође био вођ народни, који је, као човек, могао и сам осећати потребу, да своју главу спасе у сигурне границе, а имао је и блага, које је могао закопати у земљу. Не, он то не чини, но пошто је и Вељко пао, вичући у последњем часу „држ'те се,“ и по што Кара-Ђорђе одлази, Милош остаје, да чека судбину Вељкову, делећи зло и добро са браћом својом.“

Ми се нећемо упуштати у даље опширно описивање судбе Кара-Ђорђеве. Прећи ћемо преко тога како су ћесарско-краљевске аустр. власти оглобили Кара-Ђорђа и његову породицу до голе душе — од госпође Јелене одузели 70 000 дуката — и узели како од Кара-Ђорђа, тако

XV

Председник извештава одбор, да је од г. Чед. Мијатовића срп. посланика у Лондону, добио опширно писмо, којим се извештава општина, да је фирма В. Хучингзон и Комп. вољна да даде општини зајам у ратама, које би се имале определити али да не може курс повећати нити интерес смањити.

По прочитању тога писма, одбор је решио,

овлашћује се председник општине, да на ово писмо одговори, да одбор жели, да се интерес од 5% смањи па ма курс остао исти (86.66%) и да се зајам преда општини сукцесивно према њеној потреби;

да изјави г. Чед. Мијатовићу захвалност од стране одбора, на искреном заузимању за општинске интересе.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
22. Априла 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић; присуствовали чланови суда: г. г. Мих. П. Живадиновић и Јов. Антонијевић; од одборника били: г. г. Д-р Војислав М. Суботић, Стеван П. Поповић, Јанаћ Константиновић, Д-р Н. Х. Николић, С. Ђ. Јорговић, Сава Цевајровић, Благоје Милошевић, Никола Бошковић, Љуб. Марковић, Дим. Довијанић, М. Милашиновић, Др. М. В. Николић. Дим Гавриловић, Н. Антоновић, Драг. Стаменковић, Јарослав Безуха, Дим. Милојевић, М. Штрбић, Влад. М. Ђорђевић, Ј. Алкалај, Мих. Павловић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 18. априла 1896. год. и у одлуци КЊБр. 237, учињена је измена,

да одборник г. Н. Бошковић није тврдио да су Браћа Ђорђевићи заузели имање општинско него да они подижу према општинском, око свога имања зид и тражи, да се види да ли је том приликом и на томе месту остало општинско земљиште незаузето.

II

По прочитању акта Управе вар. Београда и њених одељака АБр. 3122, 3189, 3147, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су доброг владања и сиротног имовног стања Владислав Петровић кожарски помоћник и Љуба Ристић чиновник општине, да му је Ђока Радосављевић овд. непознат.

III

На предлог управе водовода АБр. 3111, одбор је решио,

одобрава се Милану Аћимовићу, машинисти Управе водовода једномесечно осуство од дужности ради лечења с тим, да му се исто има рачунати од дана кад га стане употребљавати.

IV

Одборник г. Д-р Н. Х. Николић саопштава, да известан грађанин подиже кућу преко пута хотела „Булевара“ и пита, да ли је исти грађанин изискао од општине нивелациону и регулациону линију. Председник је изјавио,

да ће ствар извидети и учинити шта треба.

V

Председник износи одбору на решење понуду општег друштва за општинске кланице у Француској, поднесену преко г. Н. Манојловића овд. инжињера, да општина уступи поменутом друштву у концесију грађење и експлоатацију модерних кланица у Београду под погодбама, означеним у понуди.

По прочитању те понуде, одбор је после поименичног гласања са 19 гласова против 1 (2 нису гласали) решио,

да се ова понуда одбаци.

VI

Председник извештава одбор, да је одборско повереништво, изабрато у седници одборској од 18. Јануара 1894. поднело свој извештај о тражењу српског акционарског друштва за клање и прераду стоке, да општина са њиме у заједници подигне модерне кланице.

По прочитању тога извештаја, одбор је после поименичног гласања са 16 гласова против 5 (један није гласао) решио,

да се грађење општинских модерних кланица не може предузети у заједници са српским акционарским друштвом за клање и прераду стоке због тога, што општина није спремна, да овоме послу за сада приступи.

VII

Председник износи одбору на одобрење процене имања, што се имају експроприсати за регулацију „Варош Капије.“ Одбор је одлучио,

да се ове процене упуте одборској комисији, изабраној, да се предходно са сопственицима земљишта споразуме о накнади и споразум тај поднесе одбору на решење.

VIII

Услед тога што је последња Народна Скупштина донела допуну закона о експропријацији, да се пре процењивања имања, што се експропришу, има покушати, да се са сопственником учини споразум односно накнаде, — одбор је решио,

да одборници као одборски повереници г. г. Драг. Стаменковић, Влад. М. Ђорђевић, И. Козлић, Голуб С. Јанић и Сава Цевајровић, од сада предходно покушају постићи споразум са сопственицима односно цене за земљиште, што ће се за регулисање вароши експроприсати, па тај споразум подносе одбору на решење.

Тројица од њих могу пуноважно радити.

Да се овоме повереништву упуте на поступак и све до сада извршене а не одобрене процене експроприсаних земљишта.

IX

На предлог председника општине одбор је решио,

одобрава се кредит од двадесет хиљада динара за покриће трошкова за дочек Високих Гостију, на терет готовине општинске.

Одборници г. г. Дим. Милојевић, Н. Бошковић и Сава Цевајровић да контролишу издатке, што се из овог кредита имају учинити.

и од осталих војвода, све хартије и писма, па их поврх свега похапсили! Нити ћемо се задржати са понудама Хохенцолерна Кара-Ђорђу; већ ћемо поменути само један факат, који би, према околностима, могао бити од пресудна значаја по судбу читавог народа српског у црној 1813. год. То је писмо(1) руског команданта војске под Липиском датирано 16. септембра, које је Кара-Ђорђе примио тек у затвору у Фенеку. У том писму храбри он Кара-Ђорђа да се држи још мало, па ће му *они помоћи*. Да је којом срећом то писмо Кара-Ђорђе примио пре бегства нема сумње да би му повратило изгубљено присуство духа, и судба нашега народа не би била онако црна као што је, али све је било доцкан. Карактерне су речи једног од војвода Кара-Ђорђевих, који запитан, шта ради Кара-Ђорђе у Фенеку одговара: *Шта че да чини? Крии као Фата ишту*, — одговори Јокић срдито — *плаче, и вајка се шта је учинио, али протрчи сад зече! Шта је било — б ло!...*(2)

У септембру 1814. Кара-Ђорђе се са својима одсели у Русију и настани у Хотину у Бесарабији, где је живео до 1817. год. које се кришом врати у Србију где му по захтеву Турака главу одсеку. Ако у опште може бити речи о Немези, која лагано али посигурно неда да ико остане без заслужене казне, то се и трагична смрт овога див-јунака српског — која у сваког може да побуди само сажалење — може узети као освета Немезина за прецрну 1813. годину, када је Кара Ђорђе — тако рећи без боја — оставио народ и огњиште своје оним Турцима, које је немилице сатирао и сузбијао читавих десет година!

А шта је било са бедним народом српским? Наше је перо и сувише слабо, да престави све оне несреће — ма и у бледој слици — које постигоше народ српски тужне 1813. године. Робљења, отимања и најразноврснија турска недела изливаху се над народом српским, јер разјарени фанатизам турски није се могао лако зајазити, према Србима који су их читавих десет година на све стране тукли. И Бог покара Србе за њихова ранија недела; ако се сетимо оне жалосне сече преданих Турака 1807. год. под Београдом, Срби су и сувише овог пута били кажњени за ранија своја недела! Од многих жалосних призора ми ћемо навести онај, како је један турски паша у Нишу на 150 коња — у по 2 котарице — натоварио 150 мушких и 150 женске деце до 10 година, па их са 150 коњоводаца послао у Цариград на пешкеш разним „великашима турским. — „Уви жалости моја, који ово пишем.“(1)

ГЛАВА ШЕСТА.

Хаџи-Проданова буна.

Стање Срба под Турцима после пропасти 1813. године. — Узалудно мољакање за помоћ код европских сила. — Хаџи-Продан диже буну у Тамнави. — Угушење и крај буне. — Неколико речи о Хаџи-Продану. — Стање Срба после буне.

Турци прегазивши сву Србију и заузевши најтврђе градове, без икаква отпора толико су се били похасили, да су чак помишљали и на Аустрију да уларају; али кад силни Хуршид сазна за погибију Наполеона I. код Липиске, он се трже и гле-

(1) Ово и још друга писма, која бацају јаку светлост на рад Кара-Ђорђев, наша академија наука није из извесних узрока хтела да штампа.

(2) Споменик XIV. кр. срп. акад. стр. V.

(1) Споменик XIX срп. кр. акад. стр. 26.

X

По прочитању молбе Јована Николића овд. златара, одбор је решио,

да се из касе општинске а из партије на издржавање општинске сиротиње издаје молиоцу Јовану Николићу овд. златару на име издржавања по шездесет динара месечно од петнаестог априла 1896. године.

XI

Председник извештава одбор, да је решење одборско од 18. априла 1896. г., саопштио г. Чед. Мијатовићу, и да је г. Мијатовић телеграмом одговорио да В. Хучингзон и комп. из Лондона, не могу понудити зајам са мањим интересом од 5% и са већим курсом од 86·66% и тражи, да му се одмах одговори о решењу одбора.

По саслушању овога одбор је решио,

да се од В. Хучингзона и комп. из Лондона понуђени сукцесивни зајам са 5% интереса и 86·66% курса одбаци, и да се о томе извести г. Мијатовић.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0·20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

II. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

III. Пражњење помијара и пужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 26. априла до 3. маја 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		највећа		најмања	
		дин	пр.	дин.	пр
438	Арнаутка	10	—	8	—
	Брашна кукурузна .	—	—	—	—
136	Вина бела (од лит.)	—	70	—	60
307	Вина црна (од лит.)	—	70	—	50
300	Волова	45	—	40	—
	Вуне не пране . . .	—	—	—	—
2587	Говеђине	—	—	—	—
314	Јабука	40	—	30	—
56	Јечма	9	50	9	—
8311	Кожа јагњећих . . .	—	—	—	—
1240	Кожа овчијих.	—	—	—	—
	Крава	—	—	—	—
90330	Креча	3	60	3	20
10525	Кромпира нови . . .	50	—	10	—
996	Кудеље		—		—
7366	Кукуруза	8	—	7	50
	Лоја нетопљеног . . .	—	—	—	—
	Лука аршламе	—	—	—	—
3585	Лука црна	15	—	13	—
6	Масла	140	—	—	—
589	Масти	100	—	80	—
3319	Овса	11	20	11	—
103	Орања	40	—	35	—
1309	Пасуља	24	—	20	—
23634	Пшенице	11	10	80	—
10073	Ражи	9	40	9	—
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
1300	Ракије ком. меке „	—	60	—	50
1320	Ракије шљ. љуте „).	1		—	90
8734	Ракије шљ. меке „ .	—	45	—	35
49047	Свиња дебелих . . .	55	—	45	—
2638	Свиња средњих . . .	40	—	35	—
80690	Сенг	5	—	4	—
3180	Сира	60	—	50	—
1120	Сламе	3	—	2	—
2879	Угљена дрвеног . . .	7	—	5	—
26	Шпшарке	12	—	—	—
1840	Шљива сувих	26	—	22	—
10000	Цемента				
407	Сукна				
1600	Ситнице				
453	Гајтана				
1163	Минералне воде . . .				
4780	Чоје				
	Раз. ситнице				

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У целој прошлој 1895. год.

допутовало 37.037 путника — одпутовало 33.267 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА																
МУШКИХ	ЖЕНСКИХ	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
34905	2168	28504	4656	470	149	125	1230	540	207	117	287	227	342	61	89	63

Занимање путника:													Допутовали:		Разлика:	
Земљаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и пиљари	Радници	Надничари	Слуге и кочијери	Проститутке	У јавним локалима	У приватним становима	Допутовалих	Отпутовалих
2428	3533	16962	4779	1236	1443	235	824	363	1484	2736	753	297	29128	7945	+3506	—

25. Априла 1896. год. *Из статистичког одељења општ. вар. Београда.*

даше да колико толико стиша разбуктале страсти у покореној земљи. *Милош Обреновић* најзад је покушавао да се брани у *Ужици* до бољих прилика, али остављен од преплашеног народа мораде и то напустити па се поврати својој кући. Хуршид да би земљу ма како уредио потражи кога од пређашњих главара и избор паде на највиђенијег од заосталих војвода, на Милоша Обреновића. Њему Турци обреку обор-кнештво ако се преда и помогне умирити народ. Милош је имао и дара политичка, као што је имао и срце јуначко, и овај Хуршидов корак беше за њ онај зрак светлости, у коме он виде спаса и за садашњост и за будућност.(1) Он се прими ове значајне понуде и положи у Такову оружје Али-аги Серчесми, делибаши в. везира, после овога овим га в. везир признаде за обор-кнеза. Затим Милош поможе умирити не само свој крај, наговори остале војводе да се предаду као и он. За пашу београдског би постављен *Скопљак Сулејман-паша*, који се раније борио са Србима. Неки виђенији Срби буду примљени од Турака у службу. Ну и поред свег тога Турци не мишљаху да се држе одредбе букурешког мира, већ стану уређивати земљу по *својој вољи*. Поврате све раније Турке, и свако важније место поседну најамничком војском, коју су Срби морали издржавати. Одпочну сами купити голему порезу. Погоне народ на кулук, где силан свет од болештине пропаде. А што је најгоре отпочну сами купити крупније и ситније оружје од Срба, чинећи при томе разна насиља. Све то као и силан притисак, Срби су јако осећали као непрекидну опасност или као срамоту после скорашњих својих победа. Тако стање није се дало дуго сносити.

Сад да видимо, шта су Срби даље радили против насилног заузећа Србије од стране Турака. У августу 1814. *једанаест* војвода управе писмо на проту М. Ненадовића и Молера молећи их, да ма шта пораде за олакшање судбине свога народа. У том писму(1) пуном туге и бола, војводе се вајкају што су остављене од Русије и захтевају, у име бољитка народног, да траже помоћи и то што пре „да до конца не будемо истребљени.“ Пуномоћијем од 15. августа овласте проту 18 војвода и других виђенијих Срба да моли за помоћ Русију. Крајем 1844. г. прота је отишао у Беч, где је на *бечком конгресу* ишао од једног до другог изасланика какве силе, и молио и преклињао. О томе свом раду он је оставио верне записе у својим мемоарима(2) Али је био худе среће. Кад је ишао код Руса чуо је само ехо: завтра, завтра; код Немаца је одјекивало: morgen, morgen (сутра); Енглези су га упућивали Русима и не улазећи у ствар српску.

(Свршиће се)

(1) Као и раније, тако смо се и у овој глави при излагању држали, Ранке-а, Н. Поповића, Талијанија и других писаца.

(1) Ненадовић М. Мемоари, стр. 219—223.
(2) На истом месту, стр. 219—265.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 12. МАЈА 1896. | БРОЈ 20.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

НАРЕДБА

У вези свога расписа С.№ 2961. од 29 III т. г. Г. Министар унутрашњих дела расписом од 19—IV т. г. С.№ 3749, препоручио је Управи, да Суду Општинском изда строгу наредбу:

I. Да се морају каламити крављим богињама:

1. *Сва новорођена деца* која су навршила 3 месеца. Изузимају се само она деца, која су већ прележала велике богиње или су болесна од какове тешке болести у коме се случају привремено ослобођавају док не оздраве. У местима где владају заразне болести као скарлетина, мраса, дифтерија, рикавац, и т. д. не треба каламити за време заразе.

2. *Сви ђаци приватних и јавних школа,* који нису никако каламљени, као и они који су у 10. години а не могу лекарском сведоџбом доказати да су последњих пет година прележали праве богиње или са успехом каламљени.

3. *Сви одрасли* који нису никако каламљени.

4. Сви одрасли старији од 10 година који су каламљени али не могу да докажу лекарском сведоџбом, да су последњих пет година прележали праве богиње или са успехом каламљени

II. Општински председници или њихови (заступници) *дужни су* објавити каламљење и одређеног дана присуствовати лично како каламљењу тако и ревизији. Њихова је дужност постарати се за простор у коме ће се вршити каламљење, као и зашто да се сва деца донесу, као и сви одрасли дођу који треба да се каламе.

III. *Каламљење вршиће срески* (односно окружни) и општински лекари, а могу вршити и приватни, али су дужни сваки случај прописно јавити надлежној власти.

IV. *Сваки ко је каламљен* добиће од лекара пошто овај изврши ревизију, уверење (феду) у којој ће се назначити име и презиме каламљеног, као и дан и година рођења, да ли је и који пут (са успехом или не) каламљен, и када се опет мора јавити лекару.

V. *Лекари као и председници општина,* који не буду вршили своју дужност како ваља, искусиће последице законске, а *родитељи и стараоци* који своју децу не доведу на каламлење, као и *одрасли* који сами не дођу на каламлење, биће кажњени први пут са 5—10 динара, и да се опет изврши каламљење, други пут са 10—20 динара, а ако такав случај постане узрок зарази са 100 динара у корист општинске касе.

Суд општински позива поново све грађане београдске да дођу на каламљење, у противном случају сваки ће бити строго кажњен по чл. 21. Санитетског закона.

Каламљење се врши у згради „Црвеног Крста“, у „Сали-Мира и у „Вежбаоници“ више Женске школе сваке недеље од 3 до 5 часова по подне.

Од стране Суда Општине Београдске Л.№ 453. 8. Маја 1896. год.

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ

На основу расписа Господина Министра народне привреде од 18-ог Априла ове године МБр. 195., почев од 10. Маја о. год. извршиће се повремени попис и

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ

од 1459 — 1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(СВРШЕТАК)

Нил Попов о том раду протину вели: „Историци који су писали о бечком конгресу, обично говоре да никада није било таког весеља у Бечу, као у време тога скупа европских владара. Али мемоари Ненадовићеви показују потомству и оне у потаји проливене српске сузе, које нису биле виђене у време општег смеха и уживања.“ У том обијању протином туђих прагова прође и Проданова буна и заста га Милошев устанак, а на крају крајева Србима би казано: *да морају сами радити.*

У Србији су и даље била на дневном реду насиља. Сваки Турчин држао је да има право, да огули сваког Србина до голе душе. он је свагда могао рећи да је ствар, коју је од Србина отео, била пре његова или његовог рођака, и да је зграбљена у време устанка. Народне се патње увећаше од колере (куге) која се разви из силних лешева и проливене крви српске. У том тешком времену, када су Срби цвилели под турским притиском, требала је само каква мала заћевица, па да се заподене и заметне буна, из које би се на брзо развио устанак на све стране. И прилика се томе у брзо јави. У Јесен 1814. г. Лафит-ага са својим људима склони се од куге у манастиру благовештенском у *Трнави* код свог човека, бившег војводе сјеничког, *Хаџи-Продана.* Једном изађе он и Х. Продан да по селима заостале чете Срба, које су се из планина чешће светиле Турцима за нанесене неправде, позове на предају. За то време у Трнави роди се свађа између Лафитових слугу и Срба, међу којима је био игуман Пајсије брат Х.-Проданов. Повезане Турке побију 21. септембра и о томе известе Х.-Продана. Лафит-ага се скрије а Хаџи-Продан одпоче да диже буну, познату под именом *Хаџи-Проданова буна* и народ се у брзо побуни у округу: пожешком, јагодинском и делу крагујевачког. Хаџи-Продан, у самом почетку, преклињао је Милоша да се прими вођства као Кара-Ђорђе 1804., ну Милош не приста, изговарајући се неповољним приликама. Мало пре тога дао је реч Турцима, да ће мировати, а друго беше већ зазимило а устаници не спремни, те би тиме само увалио земљу у већу несрећу. А и гласови од проте Ненадовића нису били довољни. Милош одмах извести о побуни Сулејман-пашу, а са Србима и рудничким муселимом крене се да стиша побуну говорећи народу, како није време устанку и народ се поче стишавати. У Тамнаву посла Милош нешто Срба и Турака те ухвате породицу Проданову и Петрији, синовици Пљакићевој снахи Продановој, помогне те утече. Х.-Продан из Тамнаве пређе у крагујевачки округ те са тамошњим виђенијим људима подиже и рашири буну.

Сулејман-паша дознавши за Хаџи-Проданову буну посла свога ћају с војском, а у писму обећаваше Милошу: да сем Х.-Проданове породице неће никог глава за-

контролисање свију мерила и тегова — за дужину, тежину и запремину — у овдашњој вароши, која се налазе у саобраћају, код приватних лица и државних надлештава, а којима се продавци у јавности служе, а нису никако или су пре 1895. г. контролисана и жигосана. Према овом дакле мерила и тегови контролисана и жигосана у 1895 и 1896-ој неподлеже овом попису и прегледу.

Саопштавајући предњи распис Господина Министра народне привреде, Суд општине београдске позива Грађанство, да сва мерила и тегове која нису контролисана и жигосана у 1895. и 1896. год., покаже при попису и прегледу одређеној комисији — у којој се налази 1 контролор министарства народне привреде и 1 кмет, — кад им ова буде исте затражила.

Од суда општине београдске 4-ог Маја 1896. год. АБр. 3.401.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
30. Априла 1896. год.

Председавао члан суда г. Јов. Антонијевић, присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић, од одборника били: г. г. Коста Петровић, Стев. П. Поповић, Ђорђе Димитријевић, Љуб. Марковић, Дамњан Стојковић, Д-р М. Николић, Драг Стаменковић, С. Ђ. Јорговић, Н. Антоновић, Мил. Ж. Маринковић, Сава Ковачевић, Никола Бошковић, Давид Були, Јанаћ Константиновић, Влад. М. Ђорђевић, Михајло Михајловић, Дим. Милојевић, Ј. Алкалај.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 22. априла 1896. год, и примљен је без измена.

II

Одборник г. Драгутин Стаменковић примећује, да се врло рђаво граде калдрме нарочито у улици Стари телеграф, која је низбрдна те ће се врло брзо покварити.

Председавајући је изјавио,

да прима к знању ову примедбу и да ће се издати потребне наредбе.

III

Одборник г. Никола Бошковић пита, да ли има општина инвентар своје покретне имовине и предлаже да се од сада никоме не дају на послугу ствари општинске, пошто се кваре а често се дешава да се никако и не врате

Председавајући је одговорио.

да постоји инвентар свега општинског имања и може га сваки прегледати и контролисати. Да се од сада ствари општинске, по жељи одбора, никоме неће давати на послугу.

IV

Одборник г. Стеван П. Поповић предлаже, да се у правилима за издавање воде из београдског водовода учини измена, да је управа водовода дужна предходно известити неплатишу, да ће издавање воде обуставити, ако у остављеном року не плати дуг.

Одбор је одлучио,

да се о овоме предлогу решава у идућој седници.

V

Председавајући износи одбору на мишљење молбе којима се траже уверења о немаштини и о сродству.

По прочитању тих молби АБр. 3196 и 3333, одбор је изјавио мишљење,

да суд према поднетим доказима и своме убеђењу реши о молби Јована Т. Кузмановића; да се Лепосави Живковић може дати тражено уверење.

VI

Председавајући износи одбору на решење извештај економног оделења о издавању под закуп месарских плацева на краљевом тргу, по коме досадањи закупци нису хтели лицитирати него су тражили актом АБр 3047, да још једну годину дана остану закупци под истим погодбама и за исту цену.

По прочитању тога извештаја АБр. 3139 одбор је после поименичног гласања са 12 гласова против 5 решио,

да се понуда досадањих закупаца месарских плацева АБр. 3047 одбаци; да се свакоме закупцу писмено саопшти 1. маја до подне, да, ако жели и даље остати закупац плаца, има плаћати досадању закупну цену и двадесет од сто више; ко од закупаца на ово не пристане има се 1. маја 1896. год. по подне са плаца одселити. За плацеве, чији закупци не би пристали на ову цену, да се држи лицитација 4. маја о. г. и да се на истој почне лицитирати од прошле закупне цене са двадесет од сто више па на више. У сваком случају закуп има трајати једну годину дана.

Препоручује се суду, да казни оног службеника, који је узрок што је ова ствар овако доцкан изнета пред одбор.

VII

Председавајући извештава одбор, да је одборско повереништво за преглед понуда за откуп понуђених приватних имања поднело извештај и да су после поднесеног извештаја поднете још три нове понуде.

Одбор је одлучио,

да исто повереништво проучи и ове накнадно поднесене понуде па да се његов извештај изнесе у првој седници одбору на решење.

VIII

По прочитању молбе невачког друштва „Јакшић“ АБр. 3684, да га општина потпомогне у подизању споменика Ђури Јакшићу, што ће се поставити на калимеглану, одбор је решио,

да се невачком друштву „Јакшић“ изда из општинске касе а из партије за одржавање паркова три стотине динара као помоћ за подизање споменика Ђури Јакшићу на Калимегдану.

IX

Председавајући извештава одбор, да је суд наредио да се позову сви познати каменоресци, да поднесу понуде за израду постоља за спо-

---

болети. Ћаја се састане с Милошем у *Чачку*. Ту се Ћаја задржи а Милош са 2 000 Срба и 100 Турака упути се у крагујевачки крај да утиша народ. Већи део устаника предаде се а остали се код Кнића одупру Милошу и одрже мегдан, пошто се Милош није озбиљно борио. Али те ноћи кад устаници виде да је Милош *против* њих, сви се разиђу кућама. У овој буни — вели један савременик — Милош је стекао части и поверења не само код Сулејман-паше, него и код народа српског: код Сулејман-паше зато, што, далеко од тога да се придружи устаницима, он је остао веран својим обећањима и успео да поврати мир; код народа српског зато, што га је сачувао од пљачке, одвођења у ропство и смрти, *што га је умео задржати и на тај начин уштедити* му веће невоље.

Да кажемо коју о човеку, који је дао своје име овој буни — о Хаџи-Продану Глигоријевићу. Он је родом из Сјенице, надимак Хаџи добио је због свог пута у Света места. За време устанка побегне у Србију, где 1806. постане војводом у Староме Влаху. За све време он је војевао с Турцима. Несрећне 1813. год. као и други тако се и он преда Турцима. При предаји измоли га од Серчесме Лафит-ага, који га је лепо пазио, а кад 1814. завлада куга видимо Лафита где се склања код Хаџи-Продана у Тамнаву. После разбегњења побуњеника по сукобу код Кнића, Хаџи-Продан побегне у Немачку, одакле је после отишао у Русију, где је и умро.

Кад је Милош успео да угуши Х.-Проданову буну, Турци не остану при обећању, већ почну злостављати народ. Тако Ћаја који остаде с Турцима у Чачку похвата виђеније људе и окује. А села, која су се побунила, одпоче пљачкати. Једва га је Милош од тога у Јагодини и Крагујевцу одвратио претњом: да ће га оставити и да неће земљу умиривати. Али ипак Ћаја похвата на 150 виђенијих људи, па их окује и одведе у Београд и ту их на св. Саву 115 посече а 36 набије на коље дуж аустријске обале: ал' кад се оностранi Срби узкомешају на то, Сулејман их премести на другу страну града. За време овога десило се и класичких примера пожртвовања и преданости. Једна мати дала је ћер своју само да сина спасе. С. Милутиновић нам описује(1) један редак пример преданости вери праћедовској. На претње турске да га потурче он вели: „нема боље вере од ришћанске“ а Турцима овако судбу пророкује:

Скора ћете Турци долајати,
Бог вам јемац и Божија правда.

А кад га једна старица опомињаше да се потурчи и не гине млад, он јој се захваљује на млеку мајчину, и мушки гледа смрти у очи с уверењем да још има браће у свијету. Буна Х.-Проданова имала је *три* значајне посљедице, она показа Турцима, да од народа није још одузето све оружје и да га треба строгим мерама одузети; да је Милош Обреновић главни и једини вођ народни, с којим су Турци готови ступити у преговоре; и најзад Милош је увидео у овој буни, да народ нерадо сноси турски јарам и да је вазда спреман устати на оружје; као и да Сулејман-паши не треба веровати, јер не држи задану веру.

Тешка времена тек сад настају по Србе после неуспешне буне, јер Турци

(1) Ист Србије од 1813 –1815. год (II изд.) стр. 94—99.

меник Панчићев и да је од пријављених каменорезаца најјевтинији Михаило Чебинац из Краљева, који пристаје, да овај посао изради од гранита за 6000 дин., и то у најкраћем року тим пре што је он и раније овај посао био узео на себе и већ израдио извесне делове.

По саслушању овога и по прочитању извештаја грађев. одељења ГБр. 864 и понуде Чебинчеве ГБр. 685, одбор је решио,

да се израда постоља за споменик Панчићев уступи Михајлу Чебинцу за шест хиљада динара под прописним погодбама и по његовој понуди с тим, да цео посао буде готов за месец дана и да се у ову цену урачунају оних хиљаду динара, што је раније био примио на име израде овога посла.

Сума ова да падне на терет партије буџетом одређене за улепшавање и одржавање паркова.

ОПШТИНСКИ ЛЕКАРИ

I. Општински лекари

који су дужни да *лече бесплатно сиротињу:*

1. У кварту *савамалском, теразиском* и *варошком* Д-р *Ђока Николић*, са станом у улици Краљице Наталије бр. 27.

2. У кварту *врачарском:* Д-р *Рибникар*, са станом на „Цветном тргу“;

3. У кварту *палилулском:* Д-р *Јован Станковић*, са станом у Хиландарској ул. бр. 17;

4. У кварту *дорћолском:* Д-р *Д. Т. Николајевић*, са станом у Јевремовој ул. бр. 36;

II. Општински лекари

који су дужни да *прегледају мртваце* и врше остале санитетско-полициске прегледе:

1. У кварту *савамалском* и *теразиском:* Д-р *Милорад Гоћевац*, са станом у Поп-Лукиној улици бр. 4;

2. У кварту *варошком* и *дорћолском:* Д-р *Самуило Поис*, са станом у Душановој улици Бр. 45.

3. У кварту *врачарском:* за *источни* Врачар, Д-р *Влада А. Ђорђевић*, са станом у Дворској улици бр. 11;

За *западни* Врачар: Д-р *Михаило Х. Лазић*, са станом Југовића улица Бр. 9;

4. У кварту *палилулском:* Д-р *Јован Станковић*, са станом у Хиландарској ул. бр. 17;

5. Школски лекар: Д-р *Воја Ж. Ђорђевић*, са станом у Дубровачкој улици бр. 9.

Прегледи мртваца врше се бесплатно.

СТЕЧАЈ

за зидање стрељачке зграде

Београдска савезна стрељачка дружина држаће у својој канцеларији — Скопљанска улица Бр. 9

на дан 19. овог месеца

пре подне у 10 часова, јавну усмену лицитацију за рушење старе и зидање нове стрељачке зграде на дружинском стрелишту више пиваре господина Ђорђа Вајферта.

Услови, предрачун и план могу се видети у дружинској канцеларији, и то: 15., 16., 17. и 18. ов. месеца, од 3 до 6 часова по подне.

При лицитацији, кауција од 1000 динара полаже се у готовом новцу или државним хартијама од вредности.

Позивају се предузимачи, да изволе горњег дана доћи на ову лицитацију.

Бр. 291. из канцеларије Београдске савезне стрељачке дружине 7. маја 1896. год.

ОГЛАС

Суд општине нар. Смедерева држаће на дан 16. Маја ове год. од 9—12 сати пре подне јавну усмену лицитацију за набавку 500 куб. мет. камена.

Кауција износи 500 динара у готову или вредећим државним новчаним папирима.

Услови могу се видети свакога радног дана у Суду општине Смедеревске.

КБр. 4089. Из Суда Општине Смедеревске 25. Априла 1896. год.

ОГЛАС

Суд општински држаће на дан 16. овог месеца од 3—6 сати по подне, кратку лицитацију, за наплату обаларине, а за употребу исте настављањем плаца на реци Сави за време ово летње сезоне.

Услови о плаћању ове таксе за употребу обале, могу се видети у економном одељењу овога суда где ће се и лицитација вршити.

Имаоци — купатила — илица, који желе да исте поставе на реци Сави, позивају се да на ову лицитацију дођу. У противном неће им се дозволити употреба обале.

АБр. 3573.— Од суда општине београдске, 11. Маја 1896. год. у Београду.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

под видом купљења оружја, чинили су неописана насиља на све стране. Све виђеније људе стану убијати. Тада паде и *Станоје Главаш*, кога не заклони ни сердарска служба. Кад Милош виде где му толики сународници гину без суда и пута и сам се поплаши за свој живот. А кад му један гаваз показа главу Главашеву додав, да је сад на њега ред. Милош му одговори: „Вала ја сам моју још одавна бацио у торбу, и сад већ туђу носим.“ Налазећи се у то време у Београду гледао је да се извуче из руку пашиних. Најзад му грамзивост пашина пружи прилику и зато. Он углави с пашом, да за сто кеса одкупи 60 душа српскога робља. Паша се дуго устезао да пусти Милоша али најзад среброљубље пашино превлада над свирепством и он пусти Милоша. Вративши се кући Милош нађе на дому доста присталица, где су се склонили од Турака. Они га једва дочекају. Милош им каже, да им нема другога спасења, него да устану на оружје и да се боре с Турцима, док сви не изгину. Ту је почетак устанка под Милошем, али ту је и крај ове наше расправице, у којој смо покушали да у бледој слици представимо беспрекидну борбу с Турцима од половине XV ст. па до 1814. г.

У тој дивовској борби, Срба против Турака на Балкану, Срби су били *последњи*, који су подпали под јарам турски. Али и за то време они нису били послушни робови већ су и даље продужили неравну борбу са суровим освајачима из Азије, док најзад у почетку овога столећа не успеше да се за кратко време на Балканском полуострву *први ослободе* од Турака. Због неповољних прилика спољних и унутарњих они су за време изгубили постигнуте успехе под Кара-Ђорђем. Ну *народ*, који је једном већ *окусио сласти самостална и слободна живота није за дуго сносио то ново роиство* и он, предвођен Милошем Обреновићем у 1815. г. устаје *поново* на Турке *и поново се ослобађа својом сопственом снагом.* А нови вођа, придруживши урођеном јунаштву и способности смотрена и увиђавна државника најзад успева да положи *сталан* темељ новој српској држави, која ће временом морати ослободити и сав остали народ српски — што је ватрена жеља сваког који носи поносно име *Србин.*

Отпор, који је српски народ ставио на супрот турском надирању кроз више столећа, нашао је дивлења и признања и код самих Турака; а то је и дало повода једном ученом Турчину (Хафис-беју) да једном српском дипломати каже ове значајне речи: „*Српски нам је народ највише задао посла у Европи. Он се борио с нама све до Саве и Дунава, па и кад смо ове реке прешли, ударили смо на његов отпор до исиод самих зидова бечких.*“ (1)

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Недеља 12: Дневна представа: **Врачара**, чаробна оперета у три чина, написао М. Мило, превео с' румунског Васа Живановић. Музика од Д. Јенка. Вечерња представа: **Пут око земље**, позоришна игра у пет чинова. с' предигром, написали А. Д. Енери и Жил Верн, превео с француског Душан Л. Ђокић.

(1) Глас XXXI. срп. кр. акад. стр. 25. и 26.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

II. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

III. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 3. маја до 9. маја 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин	пр.	ЦЕНА најмања дин.	пр
189	Арнаутка	10	—	8	—
	Брашна кукурузна .	—	—	—	—
	Вина бела (од лит.)	—	—	—	—
5352	Вина црна (од лит.)	—	70	—	50
	Волова	—	—	--	—
	Вуне не пране . . .	—	—	—	—
3048	Говеђине	450	—	—	—
1122	Јагњаћа	--	--	—	—
657	Јечма	9	40	9	—
8311	Кожа јагњећих . . .	—	—	—	—
1240	Кожа овчијих.	—	—	—	—
	Крава	—	—	—	—
89240	Креча	3	60	3	20
9416	Кромпира нови . . .	9	—	8	—
	Кудеље		—		—
14492	Кукуруза	7	50	7	—
	Лоја нетопљеног . . .	—	—	—	—
	Лука аршламе	—	—	—	—
5215	Лука црна	15	—	10	—
21	Масла	160	—	130	—
141	Масти	100	—	80	—
1520	Овса	11	—	10	80
150	Оораја	40	—	35	--
2006	Пасуља	22	—	20	—
17901	Пшенице	11	—	10	50
	Ражи		—		—
193	Ракије ком. (од лит.)	—	—	--	—
	Ракије ком. меке „	—	—	—	—
597	Ракије шљ. љуте „).	1		—	90
10132	Ракије шљ. меке „ .	--	45	—	30
21102	Свиња дебелих . . .	55	—	45	--
1714	Свиња средњих . . .	45	—	40	—
118270	Сена	5	—	4	—
4714	Сира	60	—	50	—
3160	Сламе	3	—	2	—
6149	Угљена дрвеног . . .	7	—	6	—
—	Шпшарке	—	—	—	—
323	Шљива сувих	28	—	26	—
160	Поврћа				
	Сукна				
	Ситнице				
	Гајтана				
2300	Земље лончар, ...				
4880	Чоје				
	Раз ситнице				

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ
О РАЂАЊУ И УМИРАЊУ У ВАРОШИ БЕОГРАДУ
Од I-ог јануара до 31-ог децембра 1895. године.

ТЕК. БРОЈ	Број становника 31 децембра 1890 год.: 54,249	МУШКИХ	ЖЕНСКИХ	Свега
1	Рођено живе деце	668	627	1295
	На 1000 становника (Н= Наталитет) на једну годину рачунећи рођених износи 23,91			
2	Мртво рођене деце			55
3	Укупно умрло, нерачунећи мртво рођено у овом граду	863	613	1476
	На 1000 становника (М= Морталитет) на једну годину рачунећи мртвих износи 27,21			
4	Странци умрли, било у граду, било у болници грађанској или војној, који нису житељи овога града	185	38	223
	Проценат (%) умрлих странаца према укупном броју умрлих текуће године износи 15,11			
	На 1000 становника (Морталитет = М.) по одбитку умрлих странаца, на једну годину рачунећи мртвих износи 23,997			
5	Умрло у болницама: 1-во грађанској	292	129	421
	2-го војној	55	—	55
	3-ће осуђеничкој	36	—	36
	Свега умрлих у болницама	383	129	512
	Проценат (%) умрлих у болници грађанској и војној према укупно умрлим у овом граду у току ове године износи 34,69			
6	Укупно умрло деце од 0—1 године	120	123	243
7	Умрло деце од дечије урођене слабости (Debilitas infantilis congenita)	23	20	43
8	Умрло жена од бабине грознице (Febris puerperalis) .	—	7	7
9	„ лица „ богиња (Variola)	5	1	6
10	„ „ „ мрасе (Morbilli)	3	—	3
11	„ „ „ скерлетине (Scarlatina)	—	—	—
12	„ „ „ Врућице и Тифуса (Typhus abdeminalis et exanthemat.)	8	6	14
13	Умрло деце од срдобоље (Dysenterija)	3	1	4
14	„ „ „ Рикавца вел. кашља (Tussis convulsiva)	3	6	9
15	„ „ „ Дифтерије, крупа (Diphtheriits — croup)	31	24	55
16	„ „ „ Јектике (Tuberculosis pulmonum) . .	241	157	398
17	„ „ „ Запаљења органа за дисање	82	52	134
18	„ „ „ „ „ „ варење	45	53	98
19	„ „ „ Капље Apoplesie)	24	16	40
20	„ „ „ Дегенерац. неопласметичне (Neoplasma)	17	21	38
21	„ „ „ Стар. изнемоглости (Marasmus senilis)	29	34	63
22	„ „ „ Разних других болести	286	198	484
23	„ „ „ Случајних насиља	27	1	28
24	„ „ „ Самоубистава	4	1	5
25	„ „ „ Убистава	2	—	2
26	„ „ „ Непознатих узрока	30	17	47

По годинама старости умрло је:

од 0—1 г.			од 1—2 г.			од 2—5 г.			од 5—10 г.			од 10—20 г.			од 20—30 г.			од 30—40 г.			од 40—50		
м.	ж.	св га	м.	ж	свега	м.	ж.	вега	м	ж.	свега	м.	ж.	свега	м.	ж.	свега	м.	ж.	свега	м.	ж	свега
120	123	243	44	37	81	34	38	72	19	32	51	45	51	96	158	66	224	100	70	170	122	51	173

од 50—60 г.			од 60—70 г.			од 70—80 г.			од 80—90 г.			од 90—100 г.			преко 100 г.			непознатих г.					
м.	ж	свега	м	ж.	свега	м	ж	свега	м.	ж.	свега	м.	ж.	свега	м.	ж.	свега	м.	ж	свега			
90	49	139	73	40	113	34	33	67	20	21	41	3	2	5	—	—	—	1	—	1			

АБр. 154.
9. фебруара 1896. год. у Београду.

Шеф-лекар,
Д. Т. Николајевић.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 25. Априла 1896. год. до 1. маја 1896. год.
допутовало 1546 путника — одпутовало 917 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА мушких	ПОЛА женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. Држава	Ван Европе
1347	199	711	156	33	9	5	68	491	18	7	25	3	7	5	8	—

Занимање путника:

Земљаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и питомци	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланта и пиљари	Радници	Надничари	Слуге и кочијери	Продајатрјат
99	613	517	249	38	67	12	82	26	89	39	155	10

Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Одпутовалих
1309	137	+ 629	—

4. маја 1896. год.

Из статистичног одељења општ. вар. Београда.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 19. МАЈА 1896. | БРОЈ 21.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

НАРЕДБА

У вези свога расписа С.№ 2961. од 29 III т. г. Г. Министар унутрашњих дела расписом од 19—IV т. г. С.№ 3749, препоручио је Управи, да Суду Општинском изда строгу наредбу:

I. Да се морају каламити крављим богињама:

1. *Сва новорођена деца* која су навршила 3 месеца. Изузимају се само она деца, која су већ прележала велике богиње или су болесна од какове тешке болести у коме се случају привремено ослобођавају док не оздраве. У местима где владају заразне болести као скарлетина, мраса, дифтерија, рикавац, и т. д. не треба каламити за време заразе.

2. *Сви ђаци приватних и јавних школа*, који нису никако каламљени, као и они који су у 10. години а не могу лекарском сведоџбом доказати да су последњих пет година прележали праве богиње или са успехом каламљени.

3. *Сви одрасли* који нису никако каламљени.

4. Сви одрасли старији од 10 година који су каламљени али не могу да докажу лекарском сведоџбом, да су последњих пет година прележали праве богиње или са успехом каламљени

II. Општински председници или њихови (заступници) *дужни су* објавити каламљење и одређеног дана присуствовати лично како каламљењу тако и ревизији. Њихова је дужност постарати се за простор у коме ће се вршити каламљење, као и зашто да се сва деца донесу, као и сви одрасли дођу који треба да се каламе.

III. *Каламљење вршиће срески* (односно окружни) и општински лекари, а могу вршити и приватни, али су дужни сваки случај прописно јавити надлежној власти.

IV. *Сваки ко је каламљен* добиће од лекара пошто овај изврши ревизију, уверење (феду) у којој ће се назначити име и презиме каламљеног, као и дан и година рођења, да ли је и који пут (са успехом или не) каламљен, и када се опет мора јавити лекару.

V. *Лекари као и председници општина*, који не буду вршили своју дужност како ваља, искусиће последице законске, а *родитељи и стараоци* који своју децу не доведу на каламлење, као и *одрасли* који сами не дођу на каламлење, биће кажњени први пут са 5—10 динара, и да се опет изврши каламљење, други пут са 10—20 динара, а ако такав случај постане узрок зарази са 100 динара у корист општинске касе.

Суд општински позива поново све грађане београдске да дођу на каламљење, у противном случају сваки ће бити строго кажњен по чл. 21. Санитетског закона.

Каламљење се врши у згради „Црвеног Крста“, у „Сали-Мира и у „Вежбаоници“ више Женске школе сваке недеље од 3 до 5 часова по подне.

Од стране Суда Општине Београдске Л.№ 453. 8. Маја 1896. год.

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ

На основу расписа Господина Министра народне привреде од 18-ог Априла ове године МБр. 195., почев од 10. Маја о. год. извршиће се повремени попис и

ЗЕТСКИ МИТРОПОЛИТ ДАНИЛО I.
и
ОСЛОБОЂЕЊЕ ЦРНЕ ГОРЕ

(одломак из српске историје XVIII века)

Мото: „.... Не славѣ писателя, не удовольствію читателей и даже не мудрости нравоучительной, но толкою истинѣ, которая уже сама собою дѣлается наночникомъ удовольствія и пользы“.. Карамзинъ.

од

ГРГУРА ЈАКШИЋА

[По препоруци Академијског Савета Вел. Школе наградила општина београдска стотином динара].

Обрађивати буди какво питање из историје Црне Горе у периоду, у којем су њоме владике управљале, — врло је тегобна ствар. Тегобна је с тога што је човек ту принуђен да има посла с изворима који не само што не испрљују главнога задатка, него нису ни обични, кратки историјски записи, по којима би се ма и приближно тачно могао саставити појам о развијености и стању грађанског, умног и религиозног живота у Црној Гори тога доба.

У целој историји срп. народа, нема ваља да времена, које би било оскудније историјским податцима, него што је судбина Црне Горе у XVI, XVII и првој десетини XVIII века. Та оскудица или боље недостатак извора, долази у главном, од оних несрећних прилика, у којима се налажаше Црна Гора у то доба. — То је било време непрестане борбе с Турцима.... Људи образованих колико толико, бејаше врло мало тада; а таквих, који би догађаје из народног живота, могли записивати у кратке летописе: — никако!... Био је можда по негде и какав кратак летопис, који је саставио какав монах у манастиру; али он се није могао очувати, јер су Турци наступајући на Црну Гору увек прво рушили манастире, који тада бејаху једини центри народне просвете. Исто тако не може се, ни у којој од страних књижевности, ништа наћи, што би се тицало црногорске историје тога доба. Црна Гора била је тада сасвим изолована од осталога света и странцу је врло тешко било заустављати се на њезиним кршевима, где никада пуцањ цевердара није престајао..... Непрекидно ратовање, дакле, главни је разлог, што ни данас о првим владикама не знамо готово ништа више осем — њихових имена!

Оно што знамо о владици Данилу и времену у којем је он Црном Гором управљао, знамо из једног кратког летописа, који се очувао у цетињском манастиру, из неколико грамата Петра Великога који су нађени на Цетињу и у Петрограду и из већег броја докумената и споменика млетачке архиве, рапорта и релација млетачких посланика на југу словенском. То су главни извори за историју црногорску у почетку XVIII века.

Осем тога, има још и неколико писама владике Данила, која су последњих година штампана у „*Гласнику уч. друштва*“ и још неким часописима, као нпр. у „*Зети*“, „*Црногорци*“, „*Седмици*“, „*Беседи*“ и т. д.

На друго место долазе четири већ познате опширније и систематски израђене историје Црне Горе, од Милутиновића, Медаковића, Андрића и Милаковића Од њих се с коришћу може употребити само дело Милаковића; оно и по опширности и

контролисање свију мерила и тегова — за дужину, тежину и запремину — у овдашњој вароши, која се налазе у саобраћају, код приватних лица и државних надлештава, а којима се продавци у јавности служе, а нису никако или су пре 1895. г. контролисана и жигосана. Према овом дакле мерила и тегови контролисана и жигосана у 1895 и 1896-ој неподлеже овом попису и прегледу.

Саопштавајући предњи распис Господина Министра народне привреде, Суд општине београдске позива Грађанство, да сва мерила и тегове која нису контролисана и жигосана у 1895. и 1896. год., покаже при попису и прегледу одређеној комисији — у којој се налази 1 контролор министарства народне привреде и 1 кмет, — кад им ова буде исте затражила.

Од суда општине београдске 4-ог Маја 1896. год. АБр. 3.401.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
10. Маја 1896. год.

Председавао члан суда г. Јов. Антонијевић, од одборника били г. г. Љуб. Марковић, Стеван П. Поповић, Дамњан Стојковић, Јосиф С. Јовановић, Стеван Ђ. Јорговић, Сава М. Цевајровић, М. Штрбац, Драг. Стаменковић, Д-р Војислав М. Суботић, Никола Бошковић, Сава Ковачевић, Јевта Стефановић, Благоје Милошевић, Дим. Гавриловић, М. Милатиновић, Дим. Милојевић, Михајло Михајловић, Мил. Ж. Маринковић, Д-р Никола Х. Николић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 30. априла ове год. и примљен је без измена.

II

Одборник г. Сава М. Цевајровић предлаже, да се одмах предузме грађење тротоара по сталној нивелети у улици Васе Чарапића а пред имањима од „Македоније“ до ћошка, где је био варошки суд.

Заступник председника изјавио је,

да ће у смислу овог предлога издати потребне наредбе.

III

Одборник г. Никола Бошковић изјављује:

а., да се врло рђав камен употребљује за калдрмисање Чарапићеве улице;

б., да се отвори хидрант на углу босанске и пиварске улице, јер се приликом последњег пожара приметило да ту нема хидранта и да се морао отварати хидрант, који је био врло далеко од пожара;

в., да се зид у Лимској улици према згради у којој је кварт савамалски поруши и сопственик повуче на регулациону линију, јер врло смета саобраћају.

Заступник председника одговорио је,

а., да постоји комисија, која прегледа камен, којим се калдрмише Чарапићева улица и да се рђав камен шкартира;

б., да ће наредити управи водовода, да на означеном месту отвори хидрант;

в., да ће предузети мере, да се зид у Лимској улици поруши, и да се цела та улица прошири по регулационом плану пошто се предходно експропришу за то потребна земљишта.

IV

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 3677, 3440, 3277, 3380, 3389, 3447, 3614, 3661, — којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица одбор је изјавио,

да је Димитрије — Мита Стаменковић приватијер овд. доброг владања и доброг имовног стања; да је Моша Д. Медина чиновник општински доброг владања и средњег имовног стања; да су му непознати Новица Грујић звани „Мурга“, Никола Павловић овд. обућар, Емил Боторић и Драгутин Ковачевић раденици у млину Ф. Тоболара, Андра Николић таљигаш, Живко Ђорђевић и Миливој Стефановић бив. овд. продавци, Драгутин Атанацковић бив. поднаредник и Илија Андрић овд. надничар.

V

По прочитању молбе Богомира Јевр. Поповића овд. чиновника АБр. 3476, одбор је изјавио мишљење,

да се молиоцу може дати тражено уверење о његовом породичном односу.

VI

По прочитању молбе Младена Стојевића општинског позорника АБр. 3735, одбор је решио,

одобрава се молиоцу Младену Стојевићу једномесечно осуство од дужности ради лечења, које ће му се осуство рачунати од дана кад га стане употребљавати с тим да му се плата изда до 1. јуна о. г.

VII

Заступник председника саопштава одбору, да ће о Духовима посетити Београд ђаци основне школе из Прокупља и Владичиног Хана и Цепа и да се обратили општини за новчану помоћ.

По прочитању њихових молби АБр. 3230 и 3761, одбор је решио,

да се из касе општинске а из партије на издржавање сиротиње изда као помоћ ђацима из Прокупља сто динара а ђацима из Владичиног Хана и Цепа свега шездесет динара.

VIII

Заступник председника општине извештава одбор, да је Зорка удова Јевте Неимаровића бив. кмета београдског умрла и оставила после себе троје нејаке деце; да је за живота свога уживала од општине помоћ од 40 динара месечно по решењу одбора од 2. Маја 1894. год. АБр. 2712 па пита одбор, да ли ће се ова помоћ од сада издавати заосталој сирочади.

По саслушању овога одбор је решио,

да се заосталој сирочади Јевте и Зорке Неимаровић издаје и даље из општинске касе на име издржавања четрдесет динара месечно до удаје женских а пунолетства мушкараца.

IX

Заступник председника предлаже одбору на решење претпис г. министра унутрашњих дела АБр. 3409 о томе, да одбору смисл у §-а 5 тачке 3 и 4 уредбе о механама да своју изјаву, да ли ће сметати школи (реалци) отварање кафане на углу Дубровачке и Узун-Миркове улице, које је место удаљено од реалке мање од 50 хвати а за које место тражи Коста Ђукић месно кафанско право. По саслушању овога одбор је изјавио,

да отварање кафане на имању Косте Ђукића, на углу Дубровачке и Узун-Миркове улице неће сметати школи (реалци) ма да то место није удаљено од школе 50 хвати.

X

Заступник председника износи одбору на решење извештај економног одељења о извршењу решења одборског од 30. априла о г. АБр. 3139 односно закупа месарских плацева на Краљевом тргу и о исходу лицитације држане за давање тих плацева под закуп.

По прочитању тога извештаја АБр. 3697 одбор је после поименичног гласања са 11 гласова против 3 (5 нису гласали) решио,

да се уступе под закуп плацеви месарски на Краљевом тргу од првог маја

по критичности превазилази све три предње историје, које су писане поглавито по народном причању и казивању владике Петра I.

Ситније празнине, на које се често наилази у делима поменутих писаца а које су по где што од пресудног значаја, попуњаване су новијим чланцима и расправама, које се тичу црногорске историје Данилова времена. Те су расправе најважније за овај наш рад, јер су с пажњом и критичком смотреношћу рађене. У њима смо први пут наишли на оправдане исправке погрешака, које су се дотле и неопажене провлачиле кроз дела свих ранијих писаца. Што је најважније, пак, у њима има приличан број нових података за историју владе Данилове, који дотле нису били познати ни страном ни српском ученом свету и нових погледа на међународни положај Данилове државе и спољашње одношаје његове с двема великим силама тога времена: Русијом и Млецима. —

На тај начин ја сам сакупио, све што је знатније а што је се могло наћи у нашој народној библиотеци или набавити са стране. Оно, што би било најпоузданије и што би, без сумње, најбоље могло објаснити историју црквеног и политичког рада владике Данила: званична преписка његова с дворовима руским и млетачким, још је, на жалост, неприступачна историчарима. Ту драгоцену грађу још и данас крију велике тајне архиве у Петрограду и у Бечу, архива руског мин. иностраних дела у Москви, млетачка и ватиканска архива и још многе друге јавне и приватне збирке у Русији и у Италији.

Народну пјесију из различних зборника наших народних песама, уметничку пјесију неумрлог песника Његуша, која једним делом обухвата овај период црногорске историје а тако исто приче и казивања старијих људи о владици Данилу, која сам купио летос у Цуцама и Бјелопавлићима и нисам готово ни уносио у овај рад, просто из страха, да тим не би што права историја изгубила.

(Наставиће се.)

1896. год. па за годину дана под прописаним погодбама и то:

а., на горњој страни:

1., Николи Тасићу други за хиљаду две стотине и осамнаест динара годишње и четврти за хиљаду и две стотине и тридесет и шест динара годишње кирије;

2., Мики Константиновићу трећи за хиљаду три стотине двадесет и један динар и тридесет и две паре годишње и дванаести за хиљаду две стотине динара и дванаест пара годишње кирије;

3., Петру С. Јовановићу пети за хиљаду и две стотине тридесет и шест динара и дванаест пара годишње кирије;

4., Кости Панђели шести за хиљаду шест стотина двадесет динара и дванаест пара годишње, осми за хиљаду две стотине осамдесет и четири динара и двадесет и четири паре годишње, и десети за хиљаду четири стотине и седамдесет и шест динара и дванаест пара годишње кирије;

5., Јанићку Стефановићу седми за хиљаду шест стотина и двадесет динара и двадесет и четири паре годишње кирије;

6., Богоју Грујићу једанаести за хиљаду четири стотине осамдесет осам динара и четрдесет осам пара годишње кирије;

б., на доњој страни:

7., Ђури Милосављевићу први за девет стотина шездесет динара годишње;

8., Лепосави В. Савић четврти за седам стотина двадесет динара годишње и пети за девет стотина дин. годишње кирије;

9., Анки Д. Петровић шести за седам стотина двадесет динара годишње кирије;

10., Богоју Грујићу седми за хиљаду пет стотина тринаест динара и двадесет пара годишње кирије.

Понуде Косте П. Вуковића за 9. плац на горњој страни и Мике Константиновића за 2. на доњој страни, да за исте плаћају по хиљаду динара годишње и понуда Николе Г. Вуловића, да за III плац на доњој страни, што је прошле године био празан, плаћа годишње 360 дин. одбацују се. Исто тако одбија се понуда Мике Константиновића, да се отвори на доњој страни нов плац IX и да му се исти уступи под закуп за 360 дин.

Да суд општински за издавање под закуп овим решењем неиздатих плацева и то на горњој страни првог и деветог и на доњој другог, трећег и осмог одмах распише лицитацију а да се досадањи закупци са истих још сутра 11. Маја неизоставно одселе.

XI

Председник надзорне комисије за осветљење и трамвај г. Ђорђе М. Станојевић извештава одбор, да је безимено друштво трамваја града Београда поднело општини на одобрење ред вожње; да је надзорна комисија прегледала овај ред вожње и учинила на исте своје примедбе које се садрже у поднетом извештају.

По прочитању тога извештаја, одбор је решио,

усвајају се у свему примедбе надзорне комисије на ред вожње, поднети од трамвајског друштва с тим, да се исте примедбе саопште друштву и да се позове да ред вожње трамвајске према истима удеси.

XII

Заступник председника моли одбор, да саслуша извештај грађев. одељења о калдрмисању око споменика Кнеза Михаила и акт управе вар. Београда односно продаје куће коју је општина купила од Велимира Каранешића.

Одбор је одлучио,

да се оба ова предмета одложе до прве седнице.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Г. Филип Ла Рекотијер од Ферари познати пријатељ Срба предао је општини београдској *две стотине динара у сребру* као поклон за сиротињу београдску.

Овај поклон унет је у новооснован фонд за издржавање сиротиње београдске.

Општина београдска изјављује у име своје сиротиње најтоплију захвалност племенитом даваоцу.

Од суда општине београдске 15 Маја 1896. год. ББр. 1989.

СТЕЧАЈ

за зидање стрељачке зграде

Београдска савезна стрељачка дружина држаће у својој канцеларији — Скопљанска улица Бр. 9

на дан 19. овог месеца

пре подне у 10 часова, јавну усмену лицитацију за рушење старе и зидање нове стрељачке зграде на дружинском стрелишту више пиваре господина Ђорђа Вајферта.

Услови, предрачун и план могу се видети у дружинској канцеларији, и то: 15., 16., 17. и 18. ов. месеца, од 3 до 6 часова по подне.

При лицитацији, кауција од 1000 динара полаже се у готовом новцу или државним хартијама од вредности.

Позивају се предузимачи, да изволе горњег дана доћи на ову лицитацију.

Бр. 291. из канцеларије Београдске савезне стрељачке дружине 7. маја 1896. год.

ОБЈАВА

Суд београдске општине држаће ниже следеће лицитације, у канцеларији економног одељења:

I. На дан 23. маја ове године од 3—6 сахати по подне, лицитацију за одкопавање доњег калимегдана, по решењу суда А.№ 3132.

Кауција се полаже 1000 дин. у готову или државним папирима од вредности.

—

II. На дан 24. маја ове године од 3—6 сахати по подне, лицитацију за издавање под закуп једног плаца општинског у Ратарској улици, а према решењу суда А.№ 3872.

Кауција се полаже 60 динара у готову или државним папирима од вредности.

—

III. На дан 25. маја ове године од 3—6 сахати по подне, лицитацију за издавање под закуп два „киоска у парку калимегданском, а према решењу суда.

Кауција се полаже 120 дин. у готову или државним папирима од вредности.

Остале погодбе могу се видети на дан лицитације.

Позивају се лицитанти да на ове лицитације дођу и лицитирају.

А.№ 3132, 3872 и 3941. — Од Суда општине београдске, 18. Маја 1896. године у Београду.

ОПШТИНСКИ ЛЕКАРИ

I. Општински лекари

који су дужни да *лече бесплатно сиротињу:*

1. У кварту *савамалском, теразиском* и *варошком* Д-р *Ђока Николић*, са станом у улици Краљице Наталије бр. 27.

2. У кварту *врачарском:* Д-р *Рибникар*, са станом на „Цветном тргу";

3. У кварту *палилулском:* Д-р *Јован Станковић*, са станом у Хилендарској ул. бр. 17;

4. У кварту *дорћолском:* Д-р *Д. Т. Николајевић*, са станом у Јевремовој ул. бр. 36;

II. Општински лекари

који су дужни да *прегледају мртваце* и врше остале санитетско-полициске прегледе:

1. У кварту *савамалском* и *теразиском:* Д-р *Милорад Гоћевац*, са станом у Поп-Лукиној улици бр. 4;

2. У кварту *варошком* и *дорћолском:* Д-р *Самуило Поис*, са станом у Душановој улици Бр. 45.

3. У кварту *врачарском:* за *источни* Врачар, Д-р *Влада А. Ђорђевић*, са станом у Дворској улици бр. 11;

За *западни* Врачар: Д-р *Михаило Х. Лазић*, са станом Југовића улица Бр. 9;

4. У кварту *палилулском:* Д-р *Јован Станковић*, са станом у Хилендарској ул. бр. 17;

5. Школски лекар: Д-р *Воја Ж. Ђорђевић*, са станом у Дубровачкој улици бр. 9.

Прегледи мртваца врше се бесплатно.

ОБЈАВА

Према члану 18-том правила о водоводу, одређену таксу за воду дужан је сваки сопственик зграде плаћати за сваки месец у напред, и то сваког првог дана у месецу.

Управа водовода од сада придржаваће се најстрожије ових правила и употребиће све законске мере противу оних, који према истим правилима не буду уредно плаћали одређену таксу за воду за сваки месец унапред.

Из канцеларије Управе водовода београдског, 11. Марта 1896. год. ВБр. 842.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0·20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

II. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

III. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године.- АВр. 9449.

УДРУЖЕЊЕ СЛУЖБЕНИКА БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

Стање на дан 30. априла 1896. год.

ГЛАВНА КЊИГА	НАЗИВ РАЧУНА	ОБРТ ДУГУЈЕ		ОБРТ ПОТРАЖУЈЕ		СТАЊЕ ДУГУЈЕ		СТАЊЕ ПОТРАЖУЈЕ	
1	Рачун благајне	8911	25	8135	83	775	42	—	—
2	„ уписнине	—	—	194	50	—	—	194	50
3	„ уплата	700	—	4200	—	—	—	3500	—
4	„ залога	—	—	4400	—	—	—	4400	—
5	„ камате и трошкова . . .	105	95	116	75	—	—	10	80
6	„ оснивачких „	2	30	—	—	2	30	—	—
7	„ 2% обвезница	7155	—	—	—	7155	—	—	—
8	„ срећака кл. лутрије . . .	899	53	700	—	199	53	—	—
9	„ губитка и добитка . . .	—	—	201	95	—	—	201	95
10	„ враћених уплата	175	—	—	—	175	—	—	—
		17949	03	17949	03	8307	25	8307	25

1. маја 1896. год. у Београду.

Председник, **Ђ. Ж. Нешић** с. р. Деловођа, **Љуб. П. Ристић** с. р. Благајник, **Милија Јовановић** с. р.

ЧЛАНОВИ УПРАВНОГ ОДБОРА:

Урош Кузмановић с. р. **Милош П. Ђорђевић** с. р. **Танасије Д. Вељановић** с. р.

Надзорни одбор прегледао је овај извод. и сравнио га са свима књигама, па је нашао да је у свему исправан.

4. маја 1896. год.

Београд.

Председник контролног одбора,
К. Ј. Јанковић с. р.

ЧЛАНОВИ:

Теофило Вуковић с. р. **Илија Вучковић** с. р.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 2. Маја 1896. год. до 16. Маја 1896. год.
допутовало 1890 путника — одпутовало 1754 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА: МУШКИХ	ПОЛА: ЖЕНСКИХ	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Гор.	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. Држава	Ван Европе
1740	150	1065	335	77	28	6	89	147	26	8	36	11	41	1	20	—

Занимање путника:

Лежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и пиљари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Пролетеријат	Допутовали: У јавним докаламa	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Отпутовалих
214	173	471	269	74	61	27	147	59	140	83	172	—	1632	258	+ 136	—

10. маја 1896. год. *Из статистичног одељења општ. вар. Београда.*

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 10. маја до 17. маја 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАЗИВ	ЦЕНА највећа дин	пр	ЦЕНА најмања дин	пр
	Арнаутка	—	—	—	—
61	Брашна кукурузна .	11	—	10	—
	Вина бела (од лит.)	—	—	—	—
13626	Вина црна (од лит.)	—	70	—	50
	Волова	—	—	—	—
63	Вуне не праће . . .	135	—	130	—
2717	Говеђине	—	—	—	—
	Јагњетина	—	—	—	—
1856	Јечма	9	20	9	—
37	Кајмака	—	—	—	—
	Кожа јагњећих . . .	—	—	—	—
	Кожа овчијих.	—	—	—	—
	Крава	3	60	3	20
67990	Креча	25	—	8	—
5734	Кромпира нови . . .	70	—	60	—
509	Кудеље	7	—	6	60
14492	Кукуруза	—	—	—	—
	Лоја истопљеног . . .	—	—	—	—
	Лука арпламе	15	—	10	—
1387	Лука црна	150	—	130	—
28	Масла	100	—	80	—
396	Масти	11	—	10	—
473	Овса	—	—	—	—
	Ораја	22	—	20	—
1046	Пасуља	10	60	10	20
12148	Пшенице		—		—
	Ражи	—	—	—	—
60	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
	Ракије ком. меке „	1		—	90
1242	Ракије шљ. љуте „).	—	45	—	30
14878	Ракије шљ. меке „ .	55	—	45	—
19033	Свиња дебелих . . .	—	—	—	—
	Свиња средњих . . .	5	—	4	—
36880	Сена	60	—	40	—
3422	Сира	3	—	2	—
740	Сламе	6	—	5	—
3960	Угљена дрвеног . . .	—	—	—	—
	Шипшарке	—	-	—	—
	Шљива сувих				
20000	Цемента				
969	Ситнице				
1250	Јаја				
225	Чоје				
584	Поврћа				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник **ОПШТИНА БЕОГРАДСКА** Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 Уредник **УРОШ КУЗМАНОВИЋ**

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 26. МАЈА 1896. | БРОЈ 22.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

НАРЕДБА

Управа града Београда, актом својим од 23. Маја т. год. Бр. 12107, доставила је општини оваку наредбу команданта дунав. дивиз. од 21. Маја о. г. Бр. 81.

Војеним стражарима, како код војног сењака тако и код свију државних зграда издато је нарочито наређење, да пуцају на свако лице, које се око државних сењака и зграда, **неће** *примети* — с позивом да суд општински исту достави до знања грађанима, како би знали, да се ноћу не вијају у близини државних зграда.

Предњу наредбу команданта дивиз. области, суд општински саопштава грађанству ради знања и управљања.

Из канцеларије суда општ. града Београда 25. Маја 1896. год. АБр. 4124 Београд.

НАРЕДБА

У вези свога расписа С№ 2961. од 29 III т. г. Г. Министар унутрашњих дела расписом од 19—IV т. г. С№ 3749, препоручио је Управи, да Суду Општинском изда строгу наредбу:

I. Да се морају каламити крављим богињама:

1. *Сва новорођена деца* која су навршила 3 месеца. Изузимају се само она деца, која су већ прележала велике богиње или су болесна од какове тешке болести у коме се случају привремено ослобођавају док не оздраве. У местима где владају заразне болести као скарлетина, мраса, дифтерија, рикавац, и т. д. не треба каламити за време заразе.

2. *Сви ђаци приватних и јавних школа,* који нису никако каламљени, као и они који су у 10. години а не могу лекарском сведоџбом доказати да су последњих пет година прележали праве богиње или са успехом каламљени.

3. *Сви одрасли* који нису никако каламљени.

4. Сви одрасли старији од 10 година који су каламљени али не могу да докажу лекарском сведоџбом, да су последњих пет година прележали праве богиње или са успехом каламљени.

II. Општински председници или њихови (заступници) *дужни су* објавити каламљење и одређеног дана присуствовати лично како каламљењу тако и ревизији. Њихова је дужност постарати се за простор у коме ће се вршити каламљење, као и зашто да се сва деца донесу, као и сви одрасли доћу који треба да се каламе.

III. *Каламљење вршиће сресни* (односно окружни) и општински лекари, а могу вршити и приватни, али су дужни сваки случај прописно јавити надлежној власти

IV. *Сваки ко је каламљен* добиће од лекара пошто овај изврши ревизију, уверење (феду) у којој ће се назначити име и презиме каламљеног, као и дан и година рођења, да ли је и који пут (са успехом или не) каламљен, и када се опет мора јавити лекару.

V. *Лекари као и председници општина,* који не буду вршили своју дужност како ваља, искусиће последице законске, а *родитељи и стараоци* који своју децу не доведу на каламлење, као и *одрасли* који сами не доћу на каламлење, биће кажњени први пут са 5—10 динара, и да се опет

ЗЕТСКИ МИТРОПОЛИТ ДАНИЛО I
и
ОСЛОБОЂЕЊЕ ЦРНЕ ГОРЕ

(ОДЛОМАК ИЗ СРПСКЕ ИСТОРИЈЕ XVIII ВЕКА)

Мото: „... Не славѣ писателя, не удовольствію читателей и даже не мудрости нравоучительной, но толкъ „истинѣ, которая уже сама собою „дѣлается напочникомъ удоволетвія „и пользы“... Карамзинъ.

ОД

ГРГУРА ЈАКШИЋА

[По препоруци Академијског Савета Вел. Школе награђена општина београдска стотином динара].

(НАСТАВАК)

Од дела, којима сам се корисно послужио, радећи овај посао *најважнија* су ова:

С. Милутиновић — Сарајлија. Историја Черне Горе одъ искона до новіога времена. Списана — у Бѣограду, княжеско-Србской книгопечатньи. 1835.

Милорад Медаковић Повѣстница Црне Горе са законником од найстаріег времена до 1830. Сачинѣно — у Земуну. нар. книгопечат. Д-ра Дан. Медаковића. 1850.

Alexander Andrić. Geschichte des Fürstenthums Montenegro. Von der ältesten Zeit bis zum Jahre 1852. Nach serbischen Aktenstücken Hülfswerken und Volksliedern, von — — Wien. 1853.

Димитрије Милаковић. Историја Црне Горе, написао — — у Задру, у типографији браће Батетира. 1856.

Дм. Бакичъ. Черногоріъ подъ управленіемъ владыкъ. Штампано 1878. г. у: „Журналь мин. народнаго Просвѣщенія“. Частъ CCXXXIX.

А. Кочубинскій. Мы и они (1711—1878.) Очерки исторіи и политики Славъя. — — орд. проф. императ. новоросс. университета. Одеса. Печатано въ тип. Г. Умриха. 1878.

Ж. Драговичъ. Очерки изъ церковной жизни въ Черногоріи. — Изашло у руском духовном часопису: „Странникъ,“ № 11 и 12, томъ III за 1881 г.

М. Драговичъ. Митрополитъ черногорскій Вас. Петровичъ и его сношенія съ Россіей. Штампано у духовном часопису: „Христіанское Чтеніе,“ што излази при петроградској духовној академији. № 1–6 за 1882. г.

П. Ровинскій. Отношеніъ между Россіей и Черногоріей при владыкахъ. (по новимъ документомъ) — — изашло у: „*Журн. мин. нар. просвете*“ за 1875. г. частъ CCXXXIX.

„Значеніе правленія владыкъ въ исторіи Черногоріи. — — Наштампано у: „Извѣстіъ с- петербург. славчнскаго благотворителнаго обществи. № 4—5 1886. г.

Hammer. M. de. Histoire l' empire Ottomane, depui son origine jusqu'á nos jours. Traduite de l' allemand sur la deuxieme édition, per M. Dvihez. 1844.

Вук Врчевић. Црте из историје Црне Горе. *Dubrovnik*“ за 1871 годину.

М. Драговић. Три писма владике црногорског Данила Петровића Његоша. „*Гласник срп. уч. друштва*“ књ. 63.

Lenorment F ;Turcs et Monténégrns par — Parus 1866.

Maton Eugen Hitoire du Monténégro ou Tserna Gora. Paris. 1881.

П. Ровинскій. Черногорія въ ея прошломъ и настоящемъ. Географіъ. Исторіъ, Археологиъ, Современое положеніе. Состевиъ — — Томъ I. С-Петербургъ. 1888. Ова књига чини; „Сборникъ отдѣленіъ русскаго изъзыка и словесности импер. Академій Мукъ.“ Томъ XLV.

Ковачевскій Е. Черногоріъ и славянскіъ Земли. Съ рисунками и картою. С. Петербургъ. 1873.

М. Драговић. Прилози за историу Црне Горе из времена владика из различних племена. „*Starine*“ XIX. и т. д. и т. д.

изврши каламљење, други пут са 10—20 динара, а ако такав случај постане узрок зарази са 100 динара у корист општинске касе.

Суд општински позива поново све грађане београдске да дођу на каламљење, у противном случају сваки ће бити строго кажњен по чл. 21. Санитетског закона.

Каламљење се врши у згради „Црвеног Крста", у Сали-Мира и у „Вежбаоници" више Женске школе сваке недеље од 3 до 5 часова по подне.

Од стране Суда Општине Београдске Л№ 453. 8. Маја 1896. год.

ОБЈАВА

Према наређењу Господина министра војног АР. № 1857. од 5. маја т. г. а на основу чл. 103. и 89 закона о устројству војске, има се извршити попис и обележавање свију коња у земљи, способних за војску; а тако исто да се осмотри и прегледа сва стока и комора са прибором, уписана за војску свију позива.

Војна комисија за извршење овог наређења почеће рад од 22. маја т. г. на тркалишту од 7 сати пре подне и од 3½ сата по подне.

Комисији овој имају да предстану:

22. маја, сви обвезници активне коњичке бригаде.

23. маја, сви обвезници резервисти краљеве гарде.

24. маја, сви обвезници коњаници дивизијске коњице редовне војске.

25. маја, сви обвезници коњаници I позива народне војске.

27. маја, сви обвезници коњаници II позива народне војске.

28. маја, сви коњаници ордонанси штабова редовне војске.

29. маја, сви коњаници ордонанси штабова I позива народне војске.

30. маја, сви коњаници ордонанси штабова II позива народне војске.

31. маја, све старешине у опште, који су уписати за службу на коњима у редовној војсци.

1. Јуна, све старешине у опште, који су уписати за службу на коњима у I и II позиву народ. војске.

Сви напред именовани обвезници треба да предстану комисији означених дана *лично*, са својим прописним коњима и са прописним јахаћим и коњским прибором.

3. Јуна, сви они који дају јахаће коње за сиромашне обвезнике редовне војске, са својим прописним коњима и прописним јахаћим и коњским прибором. Ови обвезници *не морају* лично да предстану комисији, него могу своје коње да упуте по другоме лицу; даље сви обвезници *који дају коње за комору редовне војске*, са својим коњима, и то:

4. јуна, сви они чија су имена са почетним словом: А. Б. В. Г. Д. и Е.

5. јуна, чија су имена са почетним словом: Ж. З. И. Ј. К. и Л.

6. јуна, чија су имена са почетним словом: Љ. М. Н. О. и П.

7. јуна, чија су имена са почетним словом: Р. С. Т. У. и Ф.

8. јуна, чија су имена са почетним словом: Х. Ц. Ћ. Ђ. Ш. Џ. и Ч, и ови обвезници не морају доћи лично, него могу своје коње да упуте по другом лицу.

После ових, сви обвезници који дају коње за комору I и II позива народне војске, са својим коњима и то:

10. јуна, сви она чија су имена са почетним словом: А. Б. В. Г. К.

11. јуна, чија су имена са почетним словом: Д. Е. Ж. З. И. Л.

12. јуна, чија су имена са почетним словом: Ј. М. Н. О. Љ.

13. јуна, чија су имена са почетним словом: П. Р. С. Т. У.

14. јуна, чија су имена са почетним словом: Ф. Х. Ц. Ч. Ш.

15. јуна, чија су имена са почетним словом: Ћ. Џ. Ђ. и ови обвезници не морају лично предстати комисији него могу да упуте своје коње по другоме лицу.

17. јуна, сви обвезници (*коморџије*) који дају *комору са коњима* за I позив народне војске, са прописном комором *(колима и коњима)* односносно са товарним коњима и са самаром.

18. јуна, сви обвезници *(коморџије)*, који дају *комору са коњима* за II позив народне војске са прописном комором, колима и коњима, односно са товарним коњима и самаром.

19. јуна, сви обвезници који дају *комору са воловима* за I позив народне војске, са прописном комором (колима и воловима.)

20. јуна, сви обвезници који дају *комору са воловима за II позив народне војске*, са прописаном комором, колима и воловима.

21. јуна, сви обвезници, који дају *само волове* за комору редовне војске, са воловима, сви обвезници који дају *само волове* за комору I и II позива народне војске, са воловима.

Ови обвезници (који дају само волове) могу упутити своје волове по другоме лицу. Напослетку, сви они који имају коње старе од *три* године па на више, а нису нигде са коњима до сада или иначе у војску уписати, са својим коњима и то:

22. јуна, они чија су имена са почетним словом: А. Б. В. Г. Д. Е.

25. јуна, чија су имена са почетним словом: Ж. З. И. Ј. К. Л. Љ.

26. јуна, чија су имена са почетним словом: М. Н. О. П. Р. С.

27. јуна, чија су имена са почетним словом: Т. У. Ф. Х. Ц. и

Приступ

У најстарије доба Црна Гора звала се *Превалом;* доцније се стаде називати *Дукља* или *Диоклеја* и најпосле *Зета* (Зеити).[1]) Она је захватила најјужнији део старог Илирика, насељеног Србима у првој половини VII века и дељаше се на *горњу* и *доњу* Зету. Прва је обухватала данашњу Црну Гору а друга — јадранско приморје или садашњу. Боко-которску област[2]) и онај део северне Албаније, што се простире на југо-исток од Црне горе, до ушћа реке Дрима; онај део дакле, у ком су градови: Подгорица, Жабљак, Скадар, Бар, Улцин и Леш (Alessio).

До друге половине XIV века, Диоклеја или Зета била је саставни део српског краљевства и царства; њу су краљеви из дома Немањина одликовали почасним називом „дедина" и она је била као резиденција готово свих наследника срп. престола. Али, када по смрти Душановој, за време цара Уроша, ослаби државна моћ у Србији, и када се српска држава распаде на неколико посебних државица: онда се и Зета одвоји за себе. Први њен владалац, који се прогласи за независна господара бејаше *Балша I.* Од њега се управо и почиње самостална историја Зете. После њега Зетом су независно управљали његови синови (Страшимир, Ђорђе и Балша.) Под њиховом владом ступила је Зета у трговачке и политичке везе с тада моћним и чувеним републикама млетачком и дубровачком и уредила се изнутра. Територија Зете у то време далеко се проширила на пределе њених старих граница; Балшићи су помакли северо-западне границе својих владавина, узевши део Требиња и Конавача.

Ну, Зети не беше суђено, да дуго остане у тим границама. Пораз српски на Косову, променио је положај свим српским областима. Пропашћу снаге и величине кнеза Лазара, најмоћнијег међ тадашњим српским владаоцима, неизбежно су се морале подчинити турском оружју и остале, мање српске области. Тако је било и са Зетом.

Чим су Турци покорили Србију, јавише се и на границама Зете!.. Балшин син, не могавши поуздати се у своје силе, да одбије Турке — обрати се за помоћ млетачкој републици. Бојећи се и сама турске силе, република ступи с њим у вези; али те везе, које се састоје из титула и пенсије зетском господару — нису биле искрене, јер Млечићи имађаху пред очима само своју корист: они намислише да Зету, при нападу Турском, подвргну својој власти. Између Млетака и Ђурђа јавише се несугласице, које се продужише све до његове смрти. Њега наследи млађи му брат *Балша III.* Чим је дошао на престо, он се увери о дволичности млетачке политике и затражи натраг градове, које је његов брат дао. Тада је међу њима дошло и до рата, који дуго трајаше и којим је он успео повратити градове. На скоро за тим Балша III умре, не оставивши наследника. Млечићи се користе тиме и завладају Зетом. Али, не прође ни две године, а српски деспот Стефан Лазаревић, прогласивши себе за најпречег наследника Балшина, отме од Млечића горњу Зету и три приморска града: Дриваст, Бар и Будву. Доња Зета пак, с осталим градовима остаде још у рукама Млечића.

(1) Гласник XL. 4.
(2) Поповъ. Путешеств. въ Черногорію. С. П. 1747. 69.

28. јуна, чија су имена са почетним словом: Ч. Ш. Ћ. Ђ. Сви ови могу своје коње упутити по другом лицу, а не морају лично долазити.

Сви напред позвани обвезници, и даваоци коморе имају доћи са коњима и прибором, или и без коња, ако ове из ма каквих узрока немају.

Сви позвати имају собом да понесу и своје војничке билете.

Од напред именованих несме нико изостати, јер ће се изостанак од ове смотре и позива казнити по чл. 88. закона о устројству војске од 500 до 1000 динара или од три до шест месеци затвора.

Од суда општине града Београда, 17. маја 1896. г. ОВБр. 946 у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
16. Маја 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић; присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић, од одборника били: г.г. Дим. Довијанић, Стеван П. Поповић, Дамјан Стојковић, Јосиф С. Јовановић, Јевта Стевановић, Голуб С Јанић, Спасоје Илић, С. Ђ. Јорговић, Јарослав Безуха Др. Војислав М. Суботић, Мил. Марковић, Никола Бошковић, Сава М. Цевајровић, Влад М. Ђорђевић, Мих. Штрбић, Н. Спасић, Др. Марко Николић, Ђорђе Димитријевић, Јанаћ Константиновић, Др. Н. Х. Николић, А. Ђ. Кумануди, К. Петровић, Н. Антоновић, М. Михајловић, Дим. Гавриловић, Сава Коваћевић, Мил. Ж. Марјановић, Ј. Алкалај Драг. Стаменковић.

I

Прочитан је записник одборских оддука седнице држане 10. Маја 1896. год. и примљен је без измена.

II

Одборник г. Никола Бошковић наводи:

а., предлаже, да се допусти грађанима Ломине улице, да о своме трошку направе канал за отицање воде из те улице, као што су писменом молбом молили;

б., пита, зашто се не изврши регулација Мајданске улице, као што је раније решено у одбору;

в., реферише, да се у бари венецији заузима општинско земљиште од приватних људи о чему постоје и акта из 1893. год. у бив. одељку теразијско савском;

г., да ли је одобрена трошаринска тарифа, коју је одбор пре кратког времена донео;

д., предлаже да се калдрмише министарска улица (по старом називу).

Председник је изјавио,

а., да ће изнети молбу грађана Ломине улице одбору на решење;

б., да се регулација у Мајданској улици изводи поступно према новчаном стању општине;

в., наредиће комисији за убаштињење општинских добра, да ова заузећа расправе и осигурају имања од даљих заузимања;

г., да тарифа трошаринска још није одобрена;

д, да ће предлог за калдрмисање ове улице изнети одбору на решење. —

III

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 3749, 3750, 3732, 3706 3748, 3603, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио.

да су доброг владања и сиротног имовног стања: Видоје Мицић бив. служитељ војне одеће и његова свастика Катарина Марић; Михајло Ристић шпекулант; да су му непознати: Ћира Арсић овд., Исмајил Адам Алић овд. секираш, Никола Милошевић, бив. служитељ, Радован Стојановић бив. скретничар трамвајски, Максим Пешић, Јанко Лазић и Вук Конатаревић бив. чувари топчидерске економије.

IV

По прочитању молбе Марије Станић и Руже Васић АБр. 3865 одбор је изјавио мишљење,

да се молитељицама може дати тражено уверење.

V

Председник општине извештава одбор, да је управа вар. Београда актима својим АБр. 1325, 1326, 1327 и 1328 одобрила правила за општинске фондове и вратила их општини на извршивање; да је господин Министар народне привреде претписом својим АБр. 2450 решио, да кукурузни фонд не може ући у састав капитала новчаног завода за залоге јер би то било противно специјалном закону о кукурузном фонду.

По прочитању тих акта одбор је решио,

прима се к знању одобрење управе вар. Београда правила за фондове: болнички, за издржавање сиротиње општине београдске, о пензионом фонду и пензионисању чиновника и осталих службеника општине београдске, за пострадале београдске трговце и занатлије општине београдске; да се тачка 1 члана 4 правила за новчани завод за позајмице на залоге изостави и да према томе фонд кукурузни не уђе као капитал овога завода.

VI

Председник извештава одбор, да је суд општински извршио решење одборско од 29. феб. 1896. год. АБр. 1759 односно купљене куће Вел. Карапешића и да је Управа фондова актом АБр. 3253 изјавила, да ће примити општину за свога дужника по овој ствари ако општина положи све до сада неплаћене интересе и интерес на интерес; да је после овог одговора кварт Савамалски актом АБр. 3368 јавио, да ће се та кућа 10. јуна о. г. продавати на штету општине, пошто општина до сада није положила куповну цену, нити је са управом фондова ствар регулисала.

По прочитању тих акта одбор је решио,

да се суд општински побрине, да одмах а најдаље до 10. јуна о. г. положи управи фондова све до сада наплаћене интересе и интерес на интерес на дуг управи фондова, што је интабулисан на кућу Вел. Карапешића и да се умоли управа фондова да за главницу прими општину за свога дужника према решењу одборском од 29. фебруара 1896. год. АБр. 1759. —

Узевши Горњу Зету, Стефан, управу над њом, предаде свом сроднику Ђурђу Бранковићу. Ну Зећани не бејаху њиме задовољни, те изабраше себи за господара *Стефана Црнојевића*, из породице Јурашевића, која још из раније уживаше велику популарност. Он је положио почетак новој династији, која је управљала Горњом Зетом све до краја XV века. У прво време своје владе долазио је у сукоб с Млетцима због Доње Зете; доцније закључе мир и задржи свак своје. Од тога времена млетачка влада стара се да одржи добре односе са Степаном. јер су Турци почели грозити њеним завојевањима у Албанији. Млетачки сенат, да би добио Стефана за савезника против Турака, дао му је 1451. г. привилегију на млетачко грађанство и обећао годишњу пенсију од 600 дуката(1). За све време владе Степанове, Зета није подлегла насртајима Турака. У то време владаше у Албанији знаменити Ђурађ Скендербег, који штитећи од Турака Албанију и Епир, тим самим није допуштао Турцима, да нападају и на Зету. Стефан беше у сродству с њим и у току његове борбе с Турцима, бејаше му нераздвојни савезник.

После смрти Стефанове на владу ступи његов најстарији син Иван. Његовом појавом свршује се управо историја Зете и почиње историја Црне Горе. Зета је за његово време претрпела одлучан удар од стране Турака; а ево како.

Заузевши Цариград султан Мухамед II, потчини својој власти и остале до тада још независне српске области: Босну и Херцеговину, а по смрти Скендербеговој покори и цео Епир и већи део Албаније. Обдарен таквим успесима мухамедански завојевач намисли да покори сву Европу. У тој намери крете он 100.000 војника на северо-западну Албанију, која тада беше у власти млетака. Он је био намерио да овлада како том облашћу, тако и суседном јој Зетом и да преко њих отвори себи пут за Италију и Рим! —

Млетачка република, видећи блиску опасност, похита да ступи у савез с Иваном. Ради тога подари му она (1474. г.) наследно племство и пошаље му многи новац и дарове, молећи за помоћ против Турака. Зетски владалац, знајући, да Турци пошто се утврде у сев. Албанији, неће пропустити а да не нападну и на његову владавину а и предвиђајући дволичност млетачке политике пристаде и закључи с њима савез(1). Од тада па за читавих пет година Иван-бег је заједно с млетачком војском, мушки бранио млетачке владавине у Албанији; ну, све то беше залуд.... Године1 479. Мухамед надвлада савезнике и Млечићи бејаху принуђени, да га моле за мир. По договору, који је учињен у Скадру 25. јануара исте године, они уступише султану сву Албанију, изузевши градове: Бар, Брач и Улцињ, који остадоше под републиком(2). Тако је, дакле, у време Ивана Црнојевића, све балканско полуострво било опустошено турском најездом; и на целој просторији тој, — остала је слободна само једна мала државица — Зета!....

(Наставиће се.)

(1) Макушевъ. Самозванецъ Степанъ Малый. Руск Вѣстн. 1869 VII. 37.

(1) Милаковића II торија стр. 67. — Макушевъ. Ославянахъ въ Албаніи. 113 —

(2) Pajnax. La Serbie et le Montenegro. 142.

VII

Председник износи одбору на решење извештај повереништва, изабратог у седници одборској од 16. Нов. 1895. год. АБр. 7698 за проучавање понуда за откуп приватних имања.

По саопштењу имена понуђача и по прочитању тога извештаја одбор је после поименичног гласања са 22 гласа против 5 (3 нису гласали) решио,

прима се у свему извештај повереништва и да се прёма истом ôдбијају све да сада поднесене понуде за откуп приватних имања сем понуде Ђорђа Николајевића Хаџи за откуп његовог плаца званог „Германова Башта“, који би општина имала интереса да купи, ако би цена била повољна. Да са сопственником преговарају и цену утврде и предложе одбору г. г. Никола Спасић, Настас Антоновић, Мих. Михајловић, Голуб С. Јанић и Дамјан Стојковић одборници.

Напомена. Г.г. Др. Н. Х. Николић и Голуб Јанић одборници, који су били чланови повереништва, пошто су сазнали какво је оскудно новчано стање општине, изјавили су, да су противни, да се ма које имање откупи па и плац Ђорђа Николајевића Хаџи. —

VIII

Председник извештава одбор, да господин Министар грађевина није одобрио решење одборско од 18. Марта 1896. год. АБр. 542 ГБр. 394 односно непродужавања Младенове улице, него је на против наредио да се у свему и што пре изврши регулациони план односно просецања продужења Младенове улице.

По прочитању тога акта АБр. 3768, одбор је примио,

к знању ово решење господина Министра грађевина с тим, да ће се исто извршити, кад буду повољније новчане прилике у општини београдској.

IX

Председник извештава одбор, да се одборско повереништво изабрато у седници одборској од 27. окт. 1895. год. АБр. 6733 за преглед рачуна око побијања шипова на Савској обали, до данас никако није састало ма да је више пута позивано.

Одбор је одлучио,

да се умоле господа повереници, да ове рачуне прегледају и поднесу одбору извештај.

X

По прочитању молбе Петра М. Михајловића закупца цубока АБр. 3071, којом моли, да му се учине извесне олакшице јер сноси штете што Колберг и Вебер продају цубок свињски са својих кланица, — одбор је одлучио,

да суд општински спреми и поднесе одбору извештај, колико се цубока уноси у варош са тих кланица, под каквим је погодбама допуштено Колбергу, да на општинском земљишту подигне кланицу и начин, како би се могло помоћи закупцу општинског цубока.

XI

У свези са решењем одборским од 10. Маја 1896. год. АБр. 3697, председник извештава одбор, да су Мика Константиновић и Ђура Ползовић досадањи закупци месарских плацева на Краљевом тргу, кад им је горње решење саопштено, пристали, да и даље остану закупци по досадањим погодбама и по цени са 20% више.

По саслушању овога одбор је решио,

да се уступи под једногодишњи закуп од 1. Маја 1896. год. под прописаним погодбама други месарски плац на доњој страни Мики Константиновићу за годишњу цену од хиљаду осам стотина дванаест динара и дванаест пара; и осми плац на доњој страни Ђури Ползовићу за годишњу цену од три стотине и шездесет динара.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. АБр. 9449.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0·20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од јавова . . . . . 0·35 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ ЖАНТАРУ
Од 17. маја до 24. маја 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин	пр.	ЦЕНА најмања дин.	пр.
	Арнаутска	—	—	—	—
1264	Брашна кукурузна .	11	—	10	—
56	Вина бела (од лит.)	—	—	—	—
19951	Вина црна (од лит.)	—	60	—	50
1400	Волова	45	—	40	—
357	Вуне не пране . . .	120	—	—	—
1084	Говеђине	90	—	—	—
359	Јагњаца	—	—	—	—
733	Јечма	9	—	—	—
	Кајмака	—	—	—	—
36002	Кожа јагњећих . . .	—	—	—	—
592	Коре брезове	10	50	10	—
440	Крава	45	—	40	—
95870	Креча	3	60	3	20
3678	Кромпира нови . . .	15	—	8	—
500	Кудеље	60	—	55	—
11768	Кукуруза	7	—	6	60
997	Лоја нетопљеног . . .	40	—	35	—
	Лука аршламе	15	—	10	—
2346	Лука црна	15	—	10	—
48	Масла	130	—	120	—
574	Масти	100	—	80	—
3618	Овса	11	—	10	50
45	Орања	—	—	—	—
340	Пасуља	22	—	20	—
10492	Пшенице	10	60	10	40
160	Ражи	10	—	9	50
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
1100	Ракије ком. меке „		60	—	55
	Ракије шљ. љуте „).	—	—	—	-
11805	Ракије шљ. меке „ .	45	—	30	--
29173	Свиња дебелих . . .	55	—	45	—
	Свиња средњих . . .		—		—
52470	Сена	5	—	4	—
3313	Сира	70	—	60	—
6070	Сламе	3	—	2	—
4778	Утљена дрвеног . . .	7	—	5	—
	Шипшарке	—	-	—	—
14376	Шљива сувих	30		28	
13000	Цемента				
443	Ситнице				
771	Јаја				
225	Сукна				
584	Чоје				
	Земље за лонце . . .				
	Трешања				
	Поврћа				

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 16. Маја 1896. год. до 22. Маја 1896. год.
допутовало 640 путника — одпутовало 643 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА мушких	ПОЛА женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. држава	Изван Европе
602	38	344	118	26	7	4	27	58	8	4	17	5	18	—	4	—

Занимање путника:

Дежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и пијари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Пролетаријат	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Отпутовалих
63	32	241	69	16	31	37	40	21	20	33	37	—	555	85	—	+ 3

23. маја 1896. год.

Из статистичког одељења општ. вар. Београда.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 2. ЈУНА 1896. | БРОЈ 23.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

НАРЕДБА

Управа града Београда, актом својим од 23. Маја т. год. Бр. 12107, доставила је општини оваку наредбу команданта дунав. дивиз. од 21. Маја о. г. Бр. 81.

Војеним стражарима, како код војног сењака тако и код свију државних зграда издато је нарочито наређење, да пуцају на свако лице, које се око државних сењака и зграда, **ноћу** *примети* — с позивом да суд општински исту достави до знања грађанима, како би знали, да се ноћу не виђају у близини државних зграда.

Предњу наредбу команданта дивиз. области, суд општински саопштава грађанству ради знања и управљања.

Из канцеларије суда општ. града Београда 25. Маја 1896 год. АБр. 4124 Београд.

ОБЈАВА

Према наређењу Господина министра војног АР. № 1857. од 5. маја т. г. а на основу чл. 103. и 89 закона о устројству војске, има се извршити попис и обележавање свију коња у земљи, способних за војску; а тако исто да се осмотри и прегледа сва стока и комора са прибором, уписана за војску свију позива.

Војна комисија за извршење овог наређења почеће рад од 22. маја т. г. на тркалишту од 7 сати пре подне и од 3½ сата по подне.

Комисији овој имају да предстану:

22. маја, сви обвезници активне коњичке бригаде.

23. маја, сви обвезници резервисти краљеве гарде.

24. маја, сви обвезници коњаници дивизијске коњице редовне војске.

25. маја, сви обвезници коњаници I позива народне војске.

27. маја, сви обвезници коњаници II позива народне војске.

28. маја, сви коњаници ордонанси штабова редовне војске.

29. маја, сви коњаници ордонанси штабова I позива народне војске.

30. маја, сви коњаници ордонанси штабова II позива народне војске.

31. маја, све старешине у опште, који су уписати за службу на коњима у редовној војсци.

1. Јуна, све старешине у опште, који су уписати за службу на коњима у I и II позиву народ. војске.

Сви напред именовани обвезници треба да предстану комисији означених дана *лично*, са својим прописним коњима и са прописним јахаћим и коњским прибором.

3. Јуна, сви они који дају јахаће коње за сиромашне обвезнике редовне војске, са својим прописним коњима и прописним јахаћим и коњским прибором. Ови обвезници *не морају* лично да предстану комисији, него могу своје коње да упуте по другоме лицу; даље сви обвезници *који дају коње за комору редовне војске*, са својим коњима, и то:

4. јуна, сви они чија су имена са почетним словом: А. Б. В. Г. Д. и Е.

5. јуна, чија су имена са почетним словом: Ж. З. И. Ј. К. и Л.

6. јуна, чија су имена са почетним словом: Љ. М. Н. О. и П.

ЗЕТСКИ МИТРОПОЛИТ ДАНИЛО I
и
ОСЛОБОЂЕЊЕ ЦРНЕ ГОРЕ

(ОДЛОМАК ИЗ СРПСКЕ ИСТОРИЈЕ XVIII ВЕКА)

Мото: „.... Не славъ писателя, не удовольствію читателей и даже не мудрости нравоучительной, но толкъ истинѣ, которая уже сама собою дѣлается напочникомъ удовольствія и пользы“... Карамзинъ.

ОД

ГРГУРА ЈАКШИЋА

[По препоруци Академијског Савета Вел. Школе наградила општина београдска стотином динара].

(НАСТАВАК)

Али, и на њу се у скоро устреми голема турска сила. Победоносни Мухамед, поставши у сев. Албанији непосредни сусед Зети, подиже (1480. г.) против Зете силну војску. Иван-бег храбро изађе на сусрет непријатељу, али му не могаше дати отпора, јер је турска сила далеко превазилазила малену зетску војску. Тако буде принуђен да одступи и да свој престони град Жабљак остави Турцима. У том некако, умре Мухамед и Иван користујући се тим догађајем, поврати своју престоницу(1). Али мир потраја за мало.

1482 г. Турци, сакупивши нову војску, почеше опет нападати на Ивана и он већ не имађаше довољно снаге да продужи неравну борбу. Видећи неизбежну пропаст своје земље он се у очајању обрати Млецима за помоћ. Али, република Св. Марка одби његову молбу. И не само то, него Млечићи су још — док је се Иван на једној страни борио с Турцима — покушавали на другој страни, да ласкавим обећањима придобију за себе становнике у западном крају Иванове државе!... Тако се, дакле, у најкритичнијем тренутку по Зету, Млечићи јављају као отворени непријатељи њезини. Находећи се у тако безизлазном положају и видећи да даље неће моћи да даје отпора Турцима, Иван одлучи да приступи последњем очајном кораку: *сазва око себе своје најхрабрије поданике и закле их пред јеванђељем, да ће пре сви изгинути, него ли променити своју веру и народност.* После тога предаде огњу свој престони град Жабљак, остави плодна поља и равнице, па одведе своје храбре људе и насели их по тврдим Зетским стенама, а сам остаде код Обода и ријечкој нахији. За тим постави свога брата за намесника а сам предузе пут у Италију, да би папи и другим западним владаоцима представио опасност, која је од стране Турака грозила свему хришћанском свету и да би, бар кога од владалаца склонио, да прими учешће у борби против Турака. Али, западна Јевропа у то време беше занета својим унутрашњим пословима: у западној цркви јавило се тада растројство, које из најпре изазва хуситство и за тим реформацију; у политичком животу такође је учињен прелом: падао је феудализам и ницали су нови политички односи. Тако Иваново путовање на Запад остаде безуспешно.

Лишен и последње наде на туђу помоћ, Иван се реши да у Зетским кршевима заснује нову владавину, под којом би могла да се очува српска слобода и независност. Али је и за то требало средстава, којих он није имао.

(1) Далматински магазинъ 1854. 58.

7. јуна, чија су имена са почетним словом: Р. С. Т. У. и Ф.

8. јуна, чија су имена са почетним словом: Х. Ц. Ћ. Ђ. Ш. Џ. и Ч, и ови обвезници не морају доћи лично, него могу своје коње да упуте по другом лицу.

После ових, сви обвезници који дају коње за комору I и II позива народне војске, са својим коњима и то:

10. јуна, сви она чија су имена са почетним словом: А. Б. В. Г. К.

11. јуна, чија су имена са почетним словом: Д. Е. Ж. З. И. Л.

12. јуна, чија су имена са почетним словом: Ј. М. Н. О. Љ.

13. јуна, чија су имена са почетним словом: П. Р. С. Т. У.

14. јуна, чија су имена са почетним словом: Ф. Х. Ц. Ч. Ш.

15. јуна, чија су имена са почетним словом: Ћ. Џ. Ђ. и ови обвезници не морају лично предстати комисији него могу да упуте своје коње по другоме лицу.

17. јуна, сви обвозници (*коморџије*) који дају *комору са коњима* за I позив народне војске, са прописном комором *(колима и коњима)* односносно са товарним коњима и са самаром.

18. јуна, сви обвезници *(коморџије)*, који дају *комору са коњима* за II позив народне војске са прописном комором, колима и коњима, односно са товарним коњима и самаром.

19. јуна, сви обвезници који дају *комору са воловима* за I позив народне војске, са прописном комором (колима и воловима.)

20. јуна, сви обвезници који дају *комору са воловима за II позив народне војске*, са прописаном комором, колима и воловима.

21. јуна, сви обвезници, који дају *само волове* за комору редовне војске, са воловима, сви обвезници који дају *само волове* за комору I и II позива народне војске, са воловима.

Ови обвезници (који дају само волове) могу упутити своје волове по другоме лицу. Напослетку, сви они који имају коње старе од *три* године па на више, а нису нигде са коњима до сада или иначе у војску уписати, са својим коњима и то:

22. јуна, они чија су имена са почетним словом: А. Б. В. Г. Д. Е.

25. јуна, чија су имена са почетним словом: Ж. З. И. Ј. К. Л. Љ.

26. јуна, чија су имена са почетним словом: М. Н. О. П. Р. С.

27. јуна, чија су имена са почетним словом: Т. У. Ф. Х. Ц. и

28. јуна, чија су имена са почетним словом: Ч. Ш. Ћ. Ђ. Сви ови могу своје коње упутити по другом лицу, а не морају лично долазити.

Сви напред позвани обвезници, и даваоци коморе имају доћи са коњима и прибором, или и без коња, ако ове из ма каквих узрока немају.

Сви позвати имају собом да понесу и своје војничке билете.

Од напред именованих несме нико изостати, јер ће се изостанак од ове смотре и позива казнити по чл. 88. закона о устројству војске од 500 до 1000 динара или од три до шест месеци затвора.

Од суда општине града Београда, 17. маја 1896. г. ОВБр. 946 у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
23. Маја 1896. год.

Председавао председник г. Мијаило М. Богићевић, присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић и Јован Антонијевић, од одборника били: г. г. М. Штрбац, Јосиф С. Јовановић, Ђорђе Димитријевић, Спасоје Илић, Дамјан Стојковић, С. Ђ. Јорговић, Сава М. Цеваја̂ровић, Сава Ковачевић, Дим. Довијанић, Д-р Војислав М. Суботић, Стеван П. Поповић, Мил. Ж. Маринковић, Михаило Михајловић, Јанаћ Константиновић, Голуб С. Јанић, Никола Бошковић, Н. Спасић, Н. Антоновић, Ј. Алкалај.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 16. маја 1896. године и примљен је без измена.

II

Одборник г. Стев Јорговић примећује, да приватна лица самовласно заузимају општ. земљиште Лауданов шанац и зидају куће на истом.

Члан суда г. Јован Антонијевић као члан комисије за убаштињење општ. добара одговорио је, да је и сама комисија то приметила и да је се обратила полицији да заузимаче присили да општинско земљиште напусте.

Одбор је одлучио,

да се у једној од првих седница саопшти одбору цео досадашњи рад те комисије за убаштињење општ. добара.

III

На молбу Петра Новаковића ноћног стражара, АБр. 4014, одбор је решио,

одобрава се Петру Новаковићу тридесет дана одсуства од дужности ради лечења с тим, да му се исто има рачунати од дана кад га стане употребљавати.

IV

По прочитању извештаја комисијског ГБр. 894, одбор је одобрио,

Одређене осе у улицама поцерској и господској (новим Царице Милице и Бранковој).

V

Председник извештава одбор, да је и Антоније Јовановић месар пристао да за први месарски плац на горњој страни плаћа досадању закупну цену са 20% више, и да би према томе остала још два месарска плаца неиздата, и то девети на горњој страни и трећи на доњој страни.

По прочитању Антонијеве изјаве АБр. 3913, одбор је решио,

да се први месарски плац на горњој страни изда под једногодишњи закуп од

Тада он продаје своју провинцију Конавле (Contrado di Conali) Дубровчанима за неколико хиљада перпера, да би тим новцем могао уредити себи нову столицу; и сакупивши све своје отиде у Катуне под Ловћеном, где му се необично допадне ловћенски долац, којим тече река Цетина.

На том месту, он сазида, пре свега, цркву у име Рождества Богородице и манастир а за тим и малени дворац за себе.(1)

С Иваном се преселише тада и све зетске војводе, које су му верне остале и мноштво Зећана, који су оскудни живот у горама међу голим кршевима и вечну борбу с непријатељем своје вере и народности и суровом климом — претпостављали плодним равницама богате Зете. Пошто је саградио манастир он намисли да пренесе овамо и зетску митрополију, која се тада находила у манастиру Св. Николе на острву Враници, на што је радо пристао и тадашњи митрополит *Вавило*.

И тамо на висини, где су само орлови вили своја гнезда и чобани стада чували, подиже се као неким чудом црква с манастиром и малени дворац, у којем обитаваше поглавар свега словенског становништва на крајњем југо-истоку и вођа малобројних племена, која су се решила да до последње капи крви бране своју слободу, веру и народност. Они тада бејаху одвојени од света, а окружени са свих страна својим непријатељима, Турцима, који тада заузеше сву Босну и Херцеговину и спустише чак у Боку заузевши Рисан и Нови и све јужно приморје... За њих ни откуда не беше ни једнога гласа саучешћа и утехе нити зрачка наде!... С њима беше само Бог и сва нада њихова беше положена на њ, на гвоздену вољу и јуначке груди њихове.....

—

Иван-бег умре 1490 г. и на престолу га замени син му *Ђорђе*, који се ожени Млечићком. Негова 25-годишња влада представља само епоху прелаза од световне државе к духовној. Године 1516 он се на свагда удали у Млетке а народ свој препоручи владици.

Млађи му брат *Станиша* још је раније одбегао у Цариград и тамо примио мухаметанство; и за тим, на челу турске војске, као турски паша, нападао на своју отаџбину; али буде разбијен и побегне под окриље свога господара, који му је даровао земљу у Буматалу, близу бивше зетске столице Скадра, где је се он и населио, да с временом из његовог рада изађу најцрњи непријатељи његове праве отаџбине!....

Сад народ остаде сâм са својим владиком, који за њ беше све: и духовни пастир и учитељ вере и наставник хришћанске наравствености и вођа му у борби са спољашњим непријатељем и врховни судија и решавалац унутарњих распра и тужаба; а што је главно — стрема пред светињом, у којој се чувало више благо народа, његова духовна моћ и снага, оно народно самосазнање, основано на вери и предањима о славним прецима.(1)

Три и по века управљале су Црном Гором владике (митрополити) и од тога дугога времена, два су века остала за нас готово са свим непозната.

Домаћих извора осем народних предања — као што смо напред поменули — нема

(1) По речима Болице, млетачког путника с краја XVII века, који је те грађевине видео, оне нису биле велике, али су биле дивне

(1) Извъст. с. петерб. благотв. общества. 1886. IV—V 164.

првог маја 189шесте године Антонију С. Јовановићу овд. месару под прописаним погодбама а за годишњу цену од хиљаду шест стотина и двадесет динара.

Да се за неиздате плацеве девети на горњој и трећи на доњој страни распише лицитација.

VI

Председник износи одбору на решење извештај економног одељења о држаној лицитацији за издавање под закуп места за савска купатила за ову летњу сезону на којој није било лицитаната, и у коме се извештају предлаже, да се та места поделе на три класе и да се за прво место наплати 1000 динара, за друго 600 дин. а за треће 400 динара, па да се сопственицима купатила издаду ова места по овој цени без лицитације.

По прочитању тога извештаја АБр. 3923 одбор је решио,

усваја се у свему предлог економног одељења о класифицирању места за Савска купатила с тим, да се по означеној цени издаду сопственицима купатила без лицитације.

(Наставиће се)

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Лицитација. На дан 8. јуна о. г. пре подне од 9 до 12 часова држаће се јавна усмена лицитација у управи грађевинског одељења београдске општине за калдрмисање и грађење тротоара од ломљеног камена целе фрушкогорске улице. Кауција је 3700 дин.

Лицитације: за *Косовску*, *Јеврејску* и *Солунску улицу* (претрес калдрме) 5. јуна о. г., — *Ибарску* и *Лимску* и *доњи део Мостарске* улице (откопавање, калдрмисање и тротоар) 6. јуна о. г. — и *Јованову* горњу и доњу, и *Доситијеву* улицу (откопавање, калдрмисање и тротоар) 7. јуна о. г.

Све су лицитације за пре подне одређене, а држаће се у грађев. одељењу ове општине, где се сваког дана и услови и предрачуни могу видети.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Г. Рудолф Ландграф, сопственик изложбе слика предао је општини београдској *80 дин. у сребру* за сиротињу београдску.

Новац је овај унесен у новоосновани сиротињски фонд.

Општина београдска у име своје сиротиње изјављује племенитом дародавцу своју топлу захвалност.

Од суда општине београдске 23. Маја 1896. год. ББр. 2082.

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

Стање на дан 31. јануара 1896. год.

Редни број	Назив рачуна	Оберт				Стање			
1	Рачун благајне	101670	47	80832	91	20837	56	—	—
2	„ привремених издатака .	352788	93	11565	—	341223	93	—	—
3	„ хартија од вредности .	18438	-	—	—	18438	-	—	—
4	„ непокретности	5297955	03	—	—	5297955	03	—	—
5	„ покретности	78771	64	—	—	78771	64	—	—
6	„ Грађења кеа	80024	05	—	—	80024	05	—	—
7	„ „ водовода . . .	2739991	65	—	—	2739991	65	—	—
8	„ „ калдрме из Зајма	664239	79	—	—	664239	79	—	—
9	„ „ канализације . .	36782	60	—	—	36782	60	—	—
10	„ „ школе у д. крају	208401	05	—	—	208401	05	—	—
11	„ „ „ у Палилули	22997	38	—	—	22997	38	—	—
12	„ „ цркве у дун. крају	52821	18	-	-	52821	18	—	—
13	„ дужника разних . . .	88757	14	—	—	88757	14	—	—
14	„ „ калдрме . . .	181680	27	—	—	181680	27	—	—
15	„ „ водовода . .	58507	44	—	—	58507	44	—	—
16	„ „ трошарински .	28776	19	—	—	28776	19	—	—
17	„ поверилаца разних . .	20219	07	364598	08	—	—	344379	01
18	„ фондова разних	—	—	157018	32	—	—	157018	32
19	„ касе фонда гробљанског .	—	—	81407	09	—	—	81407	09
20	„ фонда регулационог . .	—	—	19367	99	—	—	19367	99
21	„ управе фонд. за раз. фонд.	8365	76	—	-	8365	76	—	-
22	„ „ „ „ регул. „	44551	28	—	—	44551	28	—	-
23	„ „ трошарине . . .	110607	97	2870	—	107737	97	—	—
24	„ „ водовода	17676	62	857	53	16819	09	—	—
25	„ „ фондова за зајмове	—	—	100782	59	—	—	100782	59
26	„ „ пријема	—	—	2140000	—	—	—	2140000	—
27	„ остава код. Нар. Банке .	2020000	—	—	—	2020000	—	—	—
28	„ Народне Банке	—	—	2043190	20	—	—	2043190	20
29	„ преносних кредита. . .	860	—	232887	01	—	—	232027	01
30	„ ажиње резервне	—	-	1643	65	—	—	1643	65
31	„ прихода по буџету . .	—	—	55832	62	—	—	55832	62
32	„ расхода	28383	94	—	—	28383	94	—	—
33	„ гробљанског буџета . .	496	-	2900	36	—	-	2404	36
34	„ буџета трошаринског .	1159	70	—	—	1159	70	—	-
35	„ главнице	—	—	6969169	80	—	—	6969169	80
		12264923	15	12264923	15	12147222	64	12147222	64

27. маја 1896. год. у Београду.

Мл. књиговођа,
Милија Јовановић.

Гл. књиговођа,
К. Ј. Јанковић.

готово никаквих. Као неким чудом на Цетину се сачувао један кратак летопис, из кога сазнајемо само имена владика, по кад што и о смрти њиховој, ако је била необична или о каквим невољама, које су постигле народ, као што су: неродице или насртаји турски; али је све то преко мере кратко: свега пет листа!...

Али у сред те тамне ноћи — како пише Ровински, — која скрива од нас даљу прошлост Црне Горе, беласне с времена на време и по који слаб зрак светлости, при којој — пред нас доста јасно излази величанствена слика неприступних гора и на њима шака непобедних горштака, који чувају своју слободу и одбијају јуначки свога непријатеља.

Тако светлим зраком може се назвати вест о оној великој народној скупштини 1614 г. 8 септембра, држаној у Кучина, којој су присуствовали црквени и световни представници Албаније, Босне, Македоније, Бугарске, Србије, Херцеговине и Далмације и којој је председавао пећски патријарх. Црна Гора није овде поменута, јер западни историчари, у којих се налази ово извешће, њу не деле од Албаније, знајући да и сâм митрополит носи титулу: „зетски и скендеријски“. Та знаменита скупштина састала се у след намере херцега Неверског, који је био намислио, да подигне све Хришћане противу Турака и то с помоћу паре и чувеног Пјера Жозефа повереника, онда свемогућега кардинала *Ришелије-а*. По том плану Црна Гора требала је да послужи као операциони базис.....

Од те намере не би ништа, на жалост нашу; али је она свакако важан факат, јер показује да у подјармљеном хришћанству још није био изумро дух слободе.

Такође из странога извора дознајемо и то, да се Црногорци од 1684 г. јављају већ као савезници Млетака, Аустрије и Пољске у њиховој војни против Турака. Црногорци су тада разбили турску војску под предвођењем Топач-паше, узели Нови и вратили га Млечићима.

Помоћ указана од стране Црногораца западним државама не остаде без последица.

Године 1690 скадарски везир Сулејман-паша удари ненадно на Црну Гору, продре до Цетиња, поруши манастир и дворац па предавши огњу и мачу све што нађе на путу и осветивши се на тај начин за пораз под Новим — повуче се.

Као помоћници Сулејман-паши у том нападу били су црногорски потурчењаци, по народном предању потомци оних, који су приликом пораза Станишиног били ухваћени као плен, па се после у Црној Гори населили.

Тако су Црногорци већ видели какве зле непријатеље имају у својој средини, непријатељи њихове крви али туђе вере, они су већ као опажали да су потурчењаци једна тешка рана на срцу Црне Горе и да ће им они у будуће — подржавајући везе с Турцима на граници — бити од велике штете.

Уз то још умре им г. 1695 и владика *Сава Очинић*, те народ остаде без поглавара!....

Тешки положај Црне Горе у то време дивно је насликан у „Горском Вијенцу“; ево те жалосне слике:

„Што је ово ево неко доба
Те су наше горе ужучале? —
Не разлежу, ратнијем клицима? —
Почину ни рђа на оружје;
Остаде ни земља без главара;
Некршћу се горе усмрјеше!...
Здружио се Турчин с Црногорцем;

ВОЈНА НАБАВА

На дан 8-ог Јуна т. год. држаће се у Интендантури ове команде јавна устмена лицитација за набаву потребних количина масти за Београдски гарнизон која ће требати до конца ове године.

Лицитација ће бити горњег дана од 9 пре до 1 сахата по подне.

Кауцију полажу српски грађани 10% од излицитиране вредности а странци дупло.

Услови се могу видити у канцеларији Интендантуре сваки дан.

Е.№ 3153. Из канцеларије дунавске дивизијске области 29. Маја 1896. год. у Београду.

ОБЈАВА

Према решењу суда општинског од 22. овог месеца А.№ 4005, држаће се лицитација у економном одељењу на дан 4. Јуна ове год. од 3—5 сахати по подне, за вађење камена из II пећине у таш-мајдану.

Кауција се полаже 120 дин. у готову или српско-државним папирима од вредности.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана а и на дан лицитације.

Позивају се предузимачи и остала лица, којима је камен овај потребан да одређеног дана дођу и лицитирају.

А.№ 4005. — Од суда општине града Београда, 29. Маја 1896. год. у Београду.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу	7·— д.
б) Гроб за одрасле	12·— д.
в) Мала гробница	555·52 д.
г) Велика гробница III реда	998·93 д.
д) Велика гробница II реда	1099·93 д.
е) Велика гробница I реда	1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра	7·00 д.
б) Од акова	0·35 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ ЖАНТАРУ
Од 24. маја до 31. маја 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин.	ЦЕНА највећа пр.	ЦЕНА најмања дин.	ЦЕНА најмања пр.
	Арпацика	—	—	—	—
314	Брашна кукурузна	11	—	10	—
	Вина бела (од лит.)	—	—	—	—
3107	Вина црна (од лит.)	—	60	—	50
	Волова	—	—	—	—
34	Вуне не пране		—	—	—
815	Говеђине	90	—	—	—
	Јагњаца	—	—	—	—
8299	Јечма	9	—	8	—
51	Кајмака	140	—	130	—
41307	Кожа јагњећих	—	—	—	—
	Коре брезове	—		—	—
	Крава	—	—	—	—
90930	Креча	3	60	3	20
6655	Кромпира нови	20	—	15	—
2274	Кудеље	—	—	—	—
9312	Кукуруза	7	—	6	60
745	Лоја нетопљеног	55	—	46	—
	Лука аршламе	—	—	—	—
4507	Лука црна	20	—	15	—
46	Масла	—	—	—	—
214	Масти	80	—	75	—
7825	Овса	11	—	10	50
	Орања	—	—	—	—
735	Пасуља	23	—	2[illegible]	—
17275	Пшенице	10	50	10	—
2177	Ражи	9	50	9	—
57	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
460	Ракије ком. меке „	-	—	—	
147	Ракије шљ. љуте „).	—	—	—	90
19325	Ракије шљ. меке „	—	45	—	30
12918	Свиња дебелих	50	—	45	—
	Свиња средњих		—		—
32720	Сена	5	—	4	—
3688	Сира	60	—	40	—
10100	Сламе	3	—	2	—
1066	Угљена дрвеног	6	—	5	—
	Шпинарке	—	—	—	—
4970	Шљива сувих	30		20	
7400	Цемента				
1390	Ситнице				
988	Јаја				
	Сукна				
	Чоје				
	Земље за лонце				
7692	Трешања	35		20	
251	Поврћа				

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 23. Маја 1896. год. до 29. Маја 1896. год.

допутовало 595 путника — одпутовало 575 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА мушких	ПОЛА женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Великe Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
554	41	311	112	25	10	3	25	40	10	9	13	11	13	3	6	4

Занимање путника:

Држаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелигенција	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и пиљари	Рентијери	Надничари	Слуге и келнери	Проститутке
49	31	225	74	14	18	27	39	36	32	38	12	—

Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Отпутовалих
547	48	+ 20	—

30. маја 1896. год. *Из статистичког одељења општ. вар. Београда.*

Оца виче на равном Цетињу;
Смрад ухвати лава у кљусама;
Затрије се име црногорско;
Не остаде крста од три прста!.....
— — — — — — — — — —
— — — — — — — — — —

I

У то најгоре доба по Црну Гору, кад се могло мислити да ће њена слобода савремено пропасти, јави се међу Црногорцима њихов избавитељ и други оснивач црногорске слободе — *владика Данило*, први владалац од династије Петровића, која још и данас управља том јуначком земљом.

Још док је био дете, Нико (Никола) Петровић, остави својевољно дом очин, дође на Цетиње у манастир и постриже се за монаха, осећајући у себи особити позив к духовној служби. У калуђерству је добио име *Данило*. Образовање његово ограничавало се само на читање црквених књига и обично писање, али не гледећи на то, он је својом високом нравственошћу и умним способностима задобио љубав православнога народа, који га је једногласно и против његове жеље, изабрао за свога архијереја и владику 1697 године, кад му није могло бити више од 16—20 година(1). У цетињском летопису има запис: „ва лето 1697 скупише се главари Черногорски на зборъ на Цетинъ и избраше себи за владику и пастира Данила Нѣгуша Сѣепчевића“(2). Млади избраник, чији је избор за митрополита, како песма народна пева — поздрављен „огњем из пушака“, рођен је у Његушима, селу под Ловћеном више Котора, а у братству Хераковића који су се ту населили из Херцеговине, кад је она била Турцима заузета.

После непуне три године послаше га главари у Угарску; у Сечуј, да га тамо патријарх српски Арсеније Чарнојевић III посвети за архијереја. У синђелији, којом патријарх у јуну месецу исте године, јавља пастви својој о том догађају, — велисе, даје збор у Сечују био веома свечан и да су на њему били митрополити: захумски Сава, будимски Јевтимије, сремски, Стефан, епископи: Исаија јованопољски, Спиридон вршачки, Герасим зворнички и преподобни архимандрит Јоаким Ђурђевац и још доста властеле и калуђера и да је на сабору јеромонах цетински Данило рукоположен за архијереја „скендеријскога“.(1) Исте године владика се врати из Угарске и на скоро подиже на Цетину једну малу црквицу.

Чим је дошо на Цетине владика је почео озбиљно мислити о начину, како би се Црна Гора очистила од потурчењака.

Предање казује, да су се потурчењаци размимоишли од другова Станише Црнојевића; та вест може имати своје вредности и ако је извесни историчари примају с резервом, само је се мухамеданско морало раширити, на какав особити начин.

(Наставиће се)

(1) Путешествіе Попова, стр. 77.

(2) Историја Милаковића, стр. 104.

(1) Седница 1856 бр. 28.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

7. јуна, чија су имена са почетним словом: Р. С. Т. У. и Ф.

8. јуна, чија су имена са почетним словом: Х. Ц. Ћ. Ђ. Ш Џ. и Ч, и ови обвезници не морају доћи лично, него могу своје коње да упуте по другом лицу.

После ових, сви обвезници који дају коње за комору I и II позива народне војске, са својим коњима и то:

10. јуна, сви она чија су имена са почетним словом: А. Б. В. Г. К.

11. јуна, чија су имена са почетним словом: Д. Е. Ж. З. И. Л.

12. јуна, чија су имена са почетним словом: Ј. М. Н. О. Љ.

13. јуна, чија су имена са почетним словом: П. Р. С. Т. У.

14. јуна, чија су имена са почетним словом: Ф. Х. Ц. Ч. Ш.

15. јуна, чија су имена са почетним словом: Ћ. Џ. Ђ. и ови обвезници не морају лично предстати комисији него могу да упуте своје коње по другоме лицу.

17. јуна, сви обвозници (*коморџије*) који дају *комору са коњима* за I позив народне војске, са прописном комором *(колима и коњима)* односносно са товарним коњима и са самаром.

18. јуна, сви обвезници *(коморџије)*, који дају *комору са коњима* за II позив народне војске са прописном комором, колима и коњима, односно са товарним коњима и самаром.

19. јуна, сви обвезници који дају *комору са воловима* за I позив народне војске, са прописном комором (колима и воловима.)

20. јуна, сви обвезници који дају *комору са воловима за II позив народне војске*, са прописаном комором, колима и воловима.

21. јуна, сви обвезници, који дају *само волове* за комору редовне војске, са воловима, сви обвезници који дају *само волове* за комору I и II позива народне војске, са воловима.

Ови обвезници (који дају само волове) могу упутити своје волове по другоме лицу. Напослетку, сви они који имају коње старе од *три* године па на више, а нису нигде са коњима до сада или иначе у војску уписати, са својим коњима и то:

22. јуна, они чија су имена са почетним словом: А. Б. В. Г. Д. Е.

25. јуна, чија су имена са почетним словом: Ж. З. И. Ј. К. Л. Љ.

26. јуна, чија су имена са почетним словом: М. Н. О. П. Р. С.

27. јуна, чија су имена са почетним словом: Т. У. Ф. Х. Ц. и

28. јуна, чија су имена са почетним словом: Ч. Ш. Ћ. Ђ. Сви ови могу своје коње упутити по другом лицу, а не морају лично долазити.

Сви напред позвани обвезници, и даваоци коморе имају доћи са коњима и прибором, или и без коња, ако ове из ма каквих узрока немају.

Сви позвати имају собом да понесу и своје војничке билете.

Од напред именованих несме нико изостати, јер ће се изостанак од ове смотре и позива казнити по чл. 88. закона о устројству војске од 500 до 1000 динара или од три до шест месеци затвора.

Од суда општине града Београда, 17. маја 1896. г. ОВБр. 946 у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
23. Маја 1896. год.

Председавао председник г. Мијаило М. Богићевић, присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић и Јован Антонијевић, од одборника били: г. г. М. Штрбић, Јосиф С. Јовановић, Ђорђе Димитријевић, Спасоје Пљић, Дамјан Стојковић, С. Ђ. Јорговић, Сава М. Цевајровић, Сава Ковачевић, Дим. Довијанић, Д-р Војислав М. Суботић, Стеван П. Поповић, Мил Ж. Маринковић, Михаило Михајловић, Јанаћ Константиновић, Голуб С. Јанић, Никола Бошковић, Н. Спасић, Н. Антоновић, Ј. Алкалај.

(Свршетак)

VII

Председник извештава одбор, да се одборско повереништво изабрато у седници одборској од 1. фебр. 1896 године АБр 1154, за продају општин. имања, које се састоји из 7 одборника, — није никако до данас састало ма да је неколико пута позивано, и да је врло тешко да ће се и састати, јер је број чланова велики.

По саслушању овог извештаја АБр. 4075, одбор је решио,

да се ово повереништво умоли, да поверени му посао сврши с тим, да кад се састану три одборника, могу пуноважно радити.

VIII

Председник извештава одбор, да је грађевинско оделење према решењу одборском од 9. новембра 1895. год. ГБр. 1936 направило предрачун за грађење пута преко брда топчидерског од Вајфертове пиваре до Топчидера, и тражи, да одбор одобри за ово потребан кредит од 28.650 динара.

По саслушању овога и по прочитању извештаја грађ. оделења ГБр. 874, одбор је после поименичног гласања са 12 гласова противу 8 (један није гласао) решио,

да се грађење овога пута одложи за доцније.

IX

Председник надзорне комисије за осветљење и трамвај извештава одбор, да је г. министар народне привреде потврдио правила безименог друштва за електрично осветљење и да је српско-француско друштво за осветљење и железнице пренело концесију за електрично осветљавање Београда на ово безимено друштво, као и да је тај пренос код првостепеног београдско-трговачког суда потврђен.

По саслушању овога и по прочитању извештаја надзорне комисије о овоме, одбор је решио,

Прима се к знању овај пренос концесије за електрично осветљавање Београда од српско-француског друштва на безимено друштво с тим, да суд општински буде дужан настојавати, да нови концесионар у свему испуњава уговор о осветљењу Београда закључен са општином.

X

По прочитању молбе Милке удове Ђерасима Трпковића бив. општинског мерача АБр. 2298, одбор је решио,

---

Мирним путем та ствар није могла бити свршена, јер проповед јеванђелска није могла успешно дејствовати на офанатизовани дух црногорскијех ренегата. Остало је само то, да се учини општи договор и да се употреби *насиље*. Владика се дуго колебао, он се дуго није могао одлучити на тај крајњи и сурови начин. Али, један догађај, који је се њему десио услед вероломства скадарскога паше учини крај његовом колебању. А ево како је то било.

Године 1700 саградише Зећани, својим трошком а по одобрењу скадарског везира Омера, цркву у селу *Сриској*. Та грађевина и ако не бејаше велика, стаде Црногорце великога новца, јер је само за ферман, којим им је везир допустио, да могу градити цркву, дато око 200 дук., осим свих осталих дарова њему и турским старешинама.(¹) Потурченицима, којих — као што знамо — тада беше много у Црној Гори, то није било право. Они су с мржњом и презрењем гледали на грађење ове свете обитељи, а нарочито на чувеног поп-Јова, који први беше покренуо ту мисао. Цркву разорити нису смели, јер Срби имају ферман везиров, али занети мухамеданским фанатизмом, они су већ почели роптати на самога везира и чекали су згодно време па да се освете. И даде им се у скоро прилика за то.

После кратког времена црква буде готова и онда је требало, да је — по обредима православне цркве — освешта духовни поглавар. Пошто се владика Данило тада још бавио у Сечују код патријарха Арсенија и пошто је Пећ била далеко, да отуда дође патријарх — то црква остаде кроз целу 1708 г. неосвећена.

Владика Данило врати се крајем године у Црну Гору, и тада поп-Јова сазва скупштину од свих села, и разложи народу, да цркву треба одмах освештати, пошто онако неосвећена није светиња, но обична кућа. Народ одобри и замоли да им дође владика Данило. Ну, пошто владика црногорски није смео прећи границе турске из страха да га Турци не погубе, — то Зећанима не остаде друго, него да од везира искупе ферман, по коме би владика могао доћи и освештати цркву, а да му Турци ништа не учине. Они одмах настану и сакупе у околини прилоге за то, за тим изаберу од стране свих села пет људи и пред њима поп-Јова, па их с молбом за ферман упуте везиру у Скадар. Приспевши тамо, они сутра дан изађу пред везира и кажу му жељу и молбу народну. Везир пристаде на то и даде им ферман *„да цетињски калуђер може доћи и освештати каурску богомољу у Сриској; а да му Турци неће ништа учинити, на то он залаже своју везирску реч и непреломљену веру турску.“*(¹)

Зећани се захвалише везиру на милости и носећи ферман радосно се вратише у Зету. Народ чувши глас о успеху, одмах пошаље пет људи к владици, да га моле да дође. Они оду к владици и, показавши му ферман, замоле га да дође. Владика им даде реч и посланици се вратише својима.

Кад владика обавести о том Црногорце, они га стадоше одвраћати да не иде, подсећајући га на оне речи народне песме:

„Мајка ме је на рођењу клела:
„Да ја вјере у Турчина немам;
„У Турчина и у змију луту,
„Јер ће свагда вјером преварити!“....

(¹) „Јавор.“ 1887. стр 522.

(¹) Далматински магазин. 1884. 72.

да се породици пок. Ђерасима Трпковића бив. општинског мерача издаје из општинске касе а из партије на издржавање породица умрлих општинских службеника по четрдесет динара месечно на име издржавања од петнаестог Маја 1896. г.

XI

Председник износи одбору на решење молбу Ранка Гоњевца, фабриканта, којом моли, да му се да под закуп општинско земљиште „Стари Сењак“ да на њему подигне фабрику за металне ствари и земљиште на обали савској за радионицу бродова.

По прочитању те молбе АБр. 232, одбор је одлучио,

да одборници г.г. Стеван П. Поповић Стеван Ђ. Јорговић, Н. Бошковић и Мил. Ж. Маринковић извиде на лицу места и поднесу одбору своје мњење, да ли се тражена земљишта могудати под закуп Гоњевцу и под каквим погодбама.

XII

Председник износи и по трећи пут одбору на решење понуду Петра Убавкића за откуп бисте Краљеве, коју је он израдио.

Одбор је решио,

овлашћује се Председник општине да са понуђачем Убавкићем ступи у погодбу да општини уступи ову бисту израђену од земље у место од бронзе и да резултат преговора поднесе одбору на одобрење.

XIII

Председник извештава одбор, да је Јован Симић, адв. овд., упутио општини писмо, у коме јој јавља, да је извесна финансијска група из Брисела воља да набави општини потребан зајам под погодбама у писму означеним, и позива општину, да одреди лице, које ће у име њено ступити у ближе односе са том групом.

По прочитању тога писма одбор је одлучио,

да се председник општине предходно извести о солидности понуђача и да поднесе одбору извештај.

XIV

Председник износи одбору на одобрење решење судско од 23. Маја 1896. год. АБр. 4082 по коме се имају издати Панти Живковићу меница у место готовог новца, што Панта има примати од општине за израђену калдрму још у 1894. год.

Одбор је решио,

одобрава се у свему ово решење судско о издавању меница Панти Живковићу.

XV

Председник општине извештава одбор, да општина београдска има да плати повећу суму новаца за разне оштете због регулације, на које је пресудама судским осуђена, као и за друге ствари, па предлаже одбору, да одобри, да се општина привремено задужи са потребном сумом код једног од овдашњих новчаних завода.

Одбор је одлучио,

да суд поднесе тачан списак оних општинских плаћања, што би се имала овом позајмицом исплатити.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Панађур. У Лозници држаће се и ове године тродневни Видовски панађур, у дане 15., 16, и 17. јуна, на коме ће се продавати сви законом допуштени овоземаљски производи.

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

Стање на дан 29. фебруара 1896. год.

Редни број	Назив рачуна	ОБРТ				СТАЊЕ			
1	Рачун благајне	228222	55	181377	69	46844	86	—	—
2	„ привремених издатака .	358088	93	12921	—	345167	93	—	—
3	„ хартија од вредности .	18438	—	—	—	18438	—	—	—
4	„ непокретности	5297955	03	—	—	5297955	03	—	—
5	„ покретности	78771	64	—	—	78771	64	—	—
6	„ грађења кеа	82248	96	—	—	82248	96	—	—
7	„ „ водовода . . .	2740040	45	—	—	2740040	45	—	—
8	„ „ калдрме из Зајма	664239	79	—	—	664239	79	—	—
9	„ „ канализације . .	37002	60	—	—	37002	60	—	—
10	„ „ школе у д. крају	208401	05	—	—	208401	05	—	—
11	„ „ „ у Палилули	22997	38	—	—	22997	38	—	—
12	„ „ цркве у дун крају	53885	58	—	—	53885	58	—	—
13	„ дужника разних . . .	88977	14	—	—	88977	14	—	—
14	„ „ калдрме . : .	181680	27	—	—	181680	27	—	—
15	„ „ водовода . . .	58507	44	—	—	58507	44	—	—
16	„ „ трошарински .	28776	19	—	—	28776	19	—	—
17	„ поверилаца разних . . .	32176	27	364772	76	—	—	332596	49
18	„ фондова разних	—	—	157028	32	—	—	157028	32
19	„ касе фонда гробљанског .	—	—	81407	09	—	—	81407	09
20	„ фонда регулационог . .	—	—	19367	99	—	—	19367	99
21	„ управе фонд. за раз. фонд.	8365	76	—	—	8365	76	—	—
22	„ „ „ регул. „	44551	28	—	—	44551	28	—	—
23	„ „ трошарине . . .	110607	97	53067	50	57540	47	—	—
24	„ „ водовода	17676	62	5857	53	11819	09	—	—
25	„ „ фондова за зајмове	—	—	100782	59	—	—	100782	59
26	„ „ пријема	40000	—	2140000	—	—	—	2100000	—
27	„ остава код Нар. Банке .	2020000	—	—	—	2020000	—	—	—
28	„ Народне Банке	—	—	2043190	20	—	—	2043190	20
29	„ преносних кредита . . .	7193	35	232887	01	—	—	225693	66
30	„ ажије резервне	—	—	1643	65	—	—	1643	65
31	„ прихода по буџету . . .	—	-	122273	36	—	—	122273	36
32	„ расхода	60901	56	—	—	60901	56	—	—
33	„ гробљанског буџета . .	922	—	6273	52	—	—	5351	52
34	„ буџета трошаринског . .	1159	70	—	—	1159	70	—	—
35	„ главнице	232	50	6969169	80	—	—	6968937	30
		12492020	01	12492020	01	12158272	17	12158272	17

29. маја 1896. год. у Београду.

Мл. књиговођа,
Милија Јовановић.

Гл. књиговођа,
К. Ј. Јанковић.

Али им је владика поштујући дату реч као светињу, одговорио речима:

„Није тврде вјере у Омера,
„Ал' ћу поћи, да нећу ни доћи:
„Ради *вјере* и *закона* свога!“..

Тако владика спреми што му беше потребно и пође пут Зете. Док је он путовао, дотле је други ферман везиров објављивао пограничним властима турским „да владику ухвате и везана баце у тамницу“ (1).

Владика стигне здраво у Српску лицем на нећељу, дочекан мноштвом народа. Чим је приспео он са свештеницима отпочне освештавање цркве. И сад — настаје једна грозна сцена.... Баш кад је владика свршио свечане обреде и дигао руку да благослови сав сакупљени народ: — пред цркву бане одред турске крњице, послат од подгоричког управитеља, који одмах растера народ па владику веже и боса пешице одведе у Подгорицу; а кад тамо стигну, управник га окује у тешка гвожђа и баци у тамницу!....

Глас о том свирепству над једним црквеним поглавицом, разнесе се одмах на све стране Зете и Црне Горе. Црногорци одмах напишу и пошаљу везиру писмо, у коме га моле да им владику пусти а нек' тражи откуп, колики хоће. На ту молбу везир им је одговорио, да ће владику набити на колац ако му за три дана, на име откупа не пошаљу сто кеса новца (1).

Тражени новац скупљен је с тешком муком, јер је народ материјално био веома сиромашан; многе златне и сребрне ствари морали су узимати из манастира и залагати за новац по приморју; доста су им прилога послала и православна браћа из Зете и Подгорице, али то све још не беше довољно. У последњем часу поможе их дарежљива рука херцеговачкога митрополита Саватија, који у то време живљаше у Савиној пустињи, близу Новога у Боки.

Скупивши тако цео откуп Црногорци похитају да га предаду везиру. Кад су прошли кроз Подгорицу — прича народ — владика је везаних руку на леђима био обешен о градску капију и би на мукама умро, да се хришћани нису прикрадали и на својим га леђима придржавали, да му патње ублаже (1).

Примивши откуп од њих, везир заповеди да се владика одмах пусти. Управитељ подгорички изврши заповест везирову и владика буде одмах ослобођен тамнице а Црногорци водећи га међу собом здрава, веселим усклицима и пуцњавом из пушака, отпрате га на Цетиње. — — — —

—

Овај је догађај био од велике важности по доцније догађаје у историји Црне Горе. Патње, којима је био подвргнут владика Данило савршено су га убедиле, да му живота нема у Ц. Гори.

Чим је дошао из Зете г. 1702 пред Божић, он сазове на Цетињу велику скупштину свих племенских главара и изађе пред њих с речима: „Ви видите, шта урадише од Црне Горе проклети потурчењаци, па помислите, шта још у напред мисле радити! Они су љуте и отровне змије, које ја никако у зидинама нашим трпјети не могу, па ако ове опаке мухамедовце који се не би хтјели покрстити, не истребите из све наше земље, ја вашим

(1) Andrić Geschichte des Mont-negro 89 —

(1) Далм. маг. 1844. 29 — *Милаковић* у својој историји каже 3000 дуката, која је сума са сваке стране за невјерицу *Ровински* мисли да је било 8 000 динара. —

1) Ровински. Црногорія. стр. 512. —

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

III. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 31. маја до 7. јуна 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин	ЦЕНА највећа пр	ЦЕНА најмања дин.	ЦЕНА најмања пр
	Арнаутска	—	—	—	—
772	Брашна кукурузна .	11	—	10	—
	Вина бела (од лит.)	—	—	—	—
30681	Вина црна (од лит.)	—	60	—	50
	Волова	—	—	—	-
	Јагњећа		—	—	—
872	Јечма	—	—	—	—
94	Кајмака	—	—	—	—
45446	Кожа јагњећих . . .	8	50	8	—
	Коре брезове	130	—	120	—
	Крава	—	—	—	—
77800	Креча	—	-	—	—
4938	Кромпира нови . . .	—	—	—	—
1031	Кудеље	3	60	3	20
7799	Кукуруза	10	—	8	—
	Лоја истопљеног . . .	65	—	60	—
	Лука арнаутске	7	20	7	—
1416	Лука црна	-	—	—	—
35	Масла	—	—	—	-
1444	Масти	25	—	20	—
1510	Овса	130	-	120	—
15694	Пшенице	10	—	75	—
224	Ражи	11	-	10	60
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
1135	Ракије ком. меке „	—	-	—	—
	Ракије шљ. љуте „).	10	50	10	—
5980	Ракије шљ. меке „ .	9	—	8	60
12031	Свиња дебелих . . .	—	—	—	—
	Свиња средњих . . .	-	55	—	50
28190	Сена	—	—	—	—
3940	Сира	—	45	—	30
640	Сламе	50	—	40	—
1020	Угљена дрвеног . . .		—		—
10057	Трешања	5	—	4	—
2752	Поврћа	60	—	40	—
50000	Цемента	2	50	2	—
6270	Ситнице	6	—	5	—
986	Јаја	60	-	20	—
19700	Земље за лонце . . .	—		—	
3385	Минералне воде . . .				

На кантару на рампи железничкој прешло је за месец мај ове године 872.760. кила дебелих свиња, и 101.706. кила волова.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 30. Маја 1896. год. до 5. Јуна 1896. год.

допутовало 771 путника — одпутовало 666 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА мушких	ПОЛА женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
711	60	352	158	28	18	13	48	50	8	7	17	15	27	2	21	7

Занимање путника:

Лежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и пијаци	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Пролетаријат	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Отпутовалих
50	31	360	68	17	13	16	28	36	61	75	16	—	646	125	+ 105	—

6. јуна 1896. год. *Из статистичког одељења општ. вар. Београда.*

старешином и пастиром нећу бити".(1)..... Главари пристану на владичин предлог и одлуче за идуће Бадње вече, ударе сложно на све стране и да секу све турско што им под руку дође, осем оних, који би били вољни прећи у праједовску веру; и тада да би боље одржали задату реч, сви буду у манастиру, на светом јеванђељу, пред владиком заклети. После их владика распусти кућама да се спреме за одређени дан....

И дође Бадњи дан. У глуво доба ноћи, кад су потурчењаци рахат спавали, мислећи, да „Власи" налажу бадњаке и пеку пецива за сутрашњи Божић — буду са свих страна нападнути. Први напад као знак осталим племенима учинили су: пет брата Мартиновића, Вук Бориловић и три личне слуге (тјелохранитељи) владике Данила; а после је учињена навала са свих страна.... Те ноћи одиграна је у Црној Гори једна крвава драма, позната под именом *муха меданске вартоломијске ноћи.* Сеча је била ужасна; једне су убијали а друге су покрштавали. Тога јутра, на Божић, осванула је Црна Гора — без потурчењака... Храбри црногорски витези честиташе тада у пољу, свом владици празник Рођења Христова а уједно и празник ускрснућа своје миле слободе !....

Потурчењаци су како се прича — били добро оружани али су потучени на Цетињу, где је било доста Црногораца с владиком. Из Кеклића су благовремено утекли а у Црмници се био такав бој, да од Црногораца није остала ни половина !. Ровински казује(1), да у селу Дутину у Црмници, има код цркве неколико надгробних плоча од белог и црвеног мрамора и на једној натпис: „Овдењ почиваю кости вучете двюровича, кои је погинуо су 70 дутичани на бесац у доба кнеза николе а под владом владике Данила"...(2)

— — — — — — — — — — — — —

Очистивши тако Црну Гору од најгорих унутрашњих непријатеља, владика одмах приону да уреди по ново цркве и манастире.

(Наставиће се)

(1) Милаковић. стр. — 92.

(1) Црногоріъ. 567.

(2) Овако тај догађај описују сви знатнији обрађивачи црногорске историје, па смо га тако и ми испричали. Међу тим има један запис, преписан с крајњег листа једне црквене књиге, која је била својина бив. владике Црногорског Иларијона и то оригиналан запис самог владике Данила, у којем је кратко али мало друкчије описан ток тога догађаја. Због његове интересности, ми га верно саопштавамо овде у целини: „Пишем ја владика Данило да се зна, како Турке изагнасмо између нас 1702 годимига прво нада не одкупише из подгорице; 'скуписмо се неколико главара црногорскијех у магацин на станьевиће, и ту ми дадоше вјеру, да ће турке између себе изагнати, и да ће им ударити на бијеле покладе, а договор чинисмо на николдан пред Божић; али црногорци преварише, на турке не ударише; када ја то виђех, и опети се скуписмо на Ловћен, у житницу манатирску око Ђурђева дне; и ту се договоримо, да ми ударимо у госпођине посте; но госпођине пости дођоше и прођоше а турци остадоше здраво; и још се почеше мнозина турчити, јере их мићаше паша из Подгорице; када ја виђех да Црногорци несмеју турцима уложит ја то оставим стојати до нећеље светијех отацах, а у исту нећељу чујем, ће говори народ да ће турци скандарински послати неколико људих, да ме уфате зато што сам бунио црногорце, да своје турке побију, како ја то чујем, пошљем за Вука Бориловића, и четири брата мартиновића, и све њима кажем како је и што је, и речем им ако неће турке побити, који су међу њима да ћу се ја мић из Црне Горе; они одговоре да несмију уложити; онда ја узмем моју сабљу и дам је Бориловићу, а онијема четворици, једноме ћурак, другоме двије пушке пецке сребрне; трећему шоншану (пои Јанкову) везену сребром а четвртоме десет дукатах али они по свему томе мени рекоше, да неће ніпоштто што им ја нећу дати моје људе да почну, е се бојах и они да један другога не издају, онда ја дозовем Вучка Његуша Станишу велестовца и Марка дупљанина и речем њима да они пођу с њима и да они први почну бити турке; и тако пођоше на Божић пређе зоре и побише турке цетињске и ћеклицке; који некћеше доћ' да се покрете код мене и ту се мој момак Станиша велестовац рани, али фала богородици, не би му ништа итд." *Гласник друштва срб. словесности XVII* стр. 315—316 —

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 9. ЈУНА 1896. | БРОЈ 24.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

НАРЕДБА

Управа града Београда. актом својим од 23. Маја т. год. Бр. 12107, доставила је општини оваку наредбу команданта дунав. дивиз. од 21. Маја о. г. Бр. 81.

Војеним стражарима, како код војног сењака тако и код свију државних зграда издато је нарочито наређење, да пуцају на свако лице, које се око државних сењака и зграда, **ноћу** *примети* — с позивом да суд општински исту достави до знања грађанима, како би знали, да се ноћу не виђају у близини државних зграда.

Предњу наредбу команданта дивиз. области, суд општински саопштава грађанству ради знања и управљања.

Из канцеларије суда општ. града Београда 25. Маја 1896 год. АБр. 4124 Београд.

ОБЈАВА

Према наређењу Господина министра војног АР. № 1857. од 5. маја т. г. а на основу чл. 103. и 89 закона о устројству војске, има се извршити попис и обележавање свију коња у земљи, способних за војску; а тако исто да се осмотри и прегледа сва стока и комора са прибором, уписана за војску свију позива.

Војна комисија за извршење овог наређења почеће рад од 22. маја т. г. на тркалишту од 7 сати пре подне и од $3^{1}/_{2}$ сата по подне.

Комисији овој имају да предстану:

22. маја, сви обвезници активне коњичке бригаде.

23. маја, сви обвезници резервисти краљеве гарде.

24. маја, сви обвезници коњаници дивизијске коњице редовне војске.

25. маја, сви обвезници коњаници I позива народне војске.

27. маја, сви обвезници коњаници II позива народне војске.

28. маја, сви коњаници ордонанси штабова редовне војске.

29. маја, сви коњаници ордонанси штабова I позива народне војске.

30. маја, сви коњаници ордонанси штабова II позива народне војске.

31. маја, све старешине у опште, који су уписати за службу на коњима у редовној војсци.

1. Јуна, све старешине у опште, који су уписати за службу на коњима у I и II позиву народ. војске.

Сви напред именовани обвезници треба да предстану комисији означених дана *лично*, са својим прописним коњима и са прописним јахаћим и коњским прибором.

3. Јуна, сви они који дају јахаће коње за сиромашне обвезнике редовне војске, са својим прописним коњима и прописним јахаћим и коњским прибором. Ови обвезници *не морају* лично да предстану комисији, него могу своје коње да упуте по другоме лицу; даље сви обвезници *који дају коње за комору редовне војске*, са својим коњима, и то:

4. јуна, сви они чија су имена са почетним словом: А. Б. В. Г. Д. и Е.

5. јуна, чија су имена са почетним словом: Ж. З. И. Ј. К. и Л.

6. јуна, чија су имена са почетним словом: Љ. М. Н. О. и П.

ЗЕТСКИ МИТРОПОЛИТ ДАНИЛО I
и
ОСЛОБОЂЕЊЕ ЦРНЕ ГОРЕ

(ОДЛОМАК ИЗ СРПСКЕ ИСТОРИЈЕ XVIII ВЕКА)

Мото: „... Не славѣ писателя, не удовольствію читателей и даже не мудрости правоучительной, но толкоѣ истинѣ, которая уже сама собою дѣлается напочникомъ удоволетвія и пользы“... Карамзинъ.

од

ГРГУРА ЈАКШИЋА

[По преговори Академијског Савета Вел. Школе наградила општина београдска стотином динара].

(НАСТАВАК)

То се могло десити у тренутку, кад је последњи Црнојевић отишао из Црне Горе и када је народ пао духом у апатију и постао равнодушан према свему, што се око њега догађало. Станишин преступ морао је из најпре узбудити Црногорце, али се с временом то узбуђење претворило у равнодушност, и ако је и он морао имати уза се својих људи, потурчењака, који су се тада вратили на своја места и пропагирали за мухамеданство. Тој пропаганди помагао је утицај Станишин, у чијим је рукама тада била готово сва трговина на Ријеци. На тај начин мухамеданство је захватало и нове елементе и пустило дубље корен; тако, да су најпосле поникле и читаве општине мухамеданске, које су имале своје старешине а на Ријеци главнога кадију, који је опет зависно од власти у Скадру или Подгорици; они су, дакле признавали само власт турску и владике на њих нису имале никаквога утицаја. Кад је владика Данило дошао на владу, потурчењаци су већ били спутали целу Црну Гору: где је данас Цетиње, ту је онда био само манастир и дворац а општина мухамеданска; где је данашње село Дубовац, на путу из Бајица у Његуше, тамо су живели сами потурчењаци. Много их је било у Ћеклићима, Озринићима и Цуцама а да не помињемо ријечку и цршничку нахију, где их је било сила и Бјелопавлића и Пресице, где су они такође били господари!..... То је „држава у држави“(1) Умножени тако у сваком племену црногорском, они су у свакој прилици служили као мост за пренос турскога уплива у ову, једину искру, већ погашеног огња српске слободе!.....

Владика је Данило лепо увидео, да су потурчењаци одиста једна опасна рана на срцу Црне Горе, рана од које се она морала или ослободити или распасти! Његовом проницателном уму, била је са свим јасна опасност, која је Црној Гори и њеној православној цркви грозила од исламизма, који се све више ширио и био је поставио себи за циљ, да пре свега, ослободи Црну Гору од тог опасног непријатеља Али, ту намеру није било лако остварити, „Шта и како да се ради?“ — о том је млади владика мислио, имајући на памети безизлазни положај своје земље. „Шта сам ја?“ — мислио је он.

„Мало руках, малена и снага,
„Једна сламка међу вихорове;
„Сирак тужни без нигђе никога.
„Моје племе сном мртвијем спава;
„Суза моја нема родитеља;
„Нада мном је небо затворено,
„Не прима ми плача ни молитве.
„У ад ми се свијет претворио,
„А сви људи паклени духови.
„О црни дане о црна судбино!
„О, кукавно Српство угашено!“.....

(1) Черногорія въ ея прошломъ и настоящемъ, од П. Ровинскога. стр. 517.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | СУБОТА 15. ЈУНА 1896. | БРОЈ 25.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

Грађанству Београдском.

Његово Височанство Књаз Црне Горе и Брда Никола I. стиже 15. Јуна ове године у 9 часова пре подне у нашу Престоницу, као мили гост нашег Узвишеног Краља и Господара.

Преставништво општине, објављујући грађанству овај долазак Високог Госта нашега Узвишенога Господара, очекује од родољубивог грађанства Српске Краљевске Престонице, да ће оно од своје стране указати знаке искрене радости и срдачности, те достојно овај пријатељски и братински дочек увеличати, украшавајући своје домове тробојним заставама српским, а поред тога и што сјајнијим осветљењем домова истога дана у вече.

Од стране представништва Општине Београдске 12. Јуна 1896. год. АБр. 4777.

Председник општ. Београдске
Мијаило М. Богићевић

Секретар,
Урош Кузмановић

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

(ПО СТЕНОГРАФСКИМ БЕЛЕШКАМА)

Одбор општине београдске, решавајући о преносу концесије за електрично осветљавање Београда и о понуди за зајам општински, одлучио је: да се дебате о тим предметима, по стенографским белешкама, објаве.

I.

О преносу концесије за електрично осветљавање Београда од српско-француског друштва за осветљење и железнице на безимено друштво:

САСТАНАК ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
држан 15. фебруара 1896. г.

Председавао председник г. Мијаило Богићевић; присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић, бележио секретар Урош Кузмановић; присуствовали одборници г. г. Спасоје Илић, Дамњан Стојковић, Стеван П. Поповић, Ђорђе Димитријевић, Јанаћ Константиновић, Јосиф С. Јовановић, Д-р Војисл. Суботић, Сава М. Цвијановић, Благоје Милошевић, Јарослав Безуха, Никола Бошковић, Сава Ковачевић, Мијаило Штрбић, Д. С. Милутиновић, Коста Петровић, Влад. М. Ђорђевић, Мих. Павловић, Мил. Ж. Маринковић, М. Милашиновић, Дим. Милојевић.

Почетак у 6 час. по подне.

Председник — Пошто има довољан број одборника, отварам састанак. Изволте чути записник прошлог састанка.

Секретар прочита записник.

После кратких примедаба г. г. Јосифа Јовановића и Јарослава Безухе, усвојен је записник.

Пошто су предходно донета извесна решења, *председник* општине је казао:

Сад је на реду извештај комисије, која је прегледала штатуте за пренашање концесије српско-француског друштва за осветљење на безимено друштво.

Од девет чланова комисије били су на састанку само г. г. Михаило Павловић, Коста Петровић, Ђока Станојевић и Мијаило Живадиновић. Они су поднели овакав извештај: (чита извештај комисије).

Коста Петровић — Ја бих вас молио, господо, да решите да се сва наша дебата о овоме штампа у новинама, како би се чули наши разлози у јавности.

Председник — Ја ћу наредити да се то одштампа.

Сад има о овоме да говори г. Мијаило Павловић.

Мијаило Павловић — Господо, ја ћу да говорим у начелу односно овог тражења друштва којим оно хоће да пренесе своју повластицу на неко безимено друштво. Ја сам проучавао ову ствар и изван комисиског рада, и пошто нисам имао прилике да пратим ову ствар раније, ја сам је јуче свестрано испитао и морам да изјавим, да ја одступам од оног извештаја комисиског, који вам је сад прочитан, и то из ових разлога. Ви видите, господо, да они траже да се ова повластица пренесе на неко безимено друштво. Међу тим кад погледате имена која састављају то безимено друштво ви ћете видети да је то исто друштво које и данас ради па ћете запитати зашто они хоће да изврше тај пренос кад су то једни и исти људи? Они тим хоће чисто и начисто да изиграју једно право општинско. По уговору, који је општина с њима закључила општина има права да откупи трамвај и осветљење после 16 година експлоатисања од стране друштва, Ако пак тада општина не откупи онда има права општина да то учини после 25-те године, а ако и онда не учини онда не може више да откупљује ни трамвај ни осветљење до год не изађе рок уговору. Овим пренашањем с једног друштва на друго они иду на то, да онемогуће општину да, кад наступе те прилике, кад би општина могла да откупи трамвај и осветљење, да је у немогућности да то учини. Јер, господо, ако н. пр. кошта друштво ова инсталација трамваја и осветљења милион динара, друштво ће да поднесе онда рачун општини да га кошта 5 или 10 милиона и онда је општини немогуће да то откупи. Међу тим општина то своје право не сме никако да напушта већ на против, пошто су сад скоро сви радови око тог предузећа свршени, има још нешто мало око осветљења да се доврши као н. пр. да се положе подземне жице и да се метну гвоздени дирeци, то општина треба да се користи тиме. Она би требала сад, да одреди контролу која ће да прегледа књиге друштвене и да одреди вештаке, који ће да оцене шта кошта цела ова инсталација осветљења и трамваја. То треба сад да се констатује па тек онда да се приступи овом преносу друштва на безимено друштво. Ви знате да је општина првобитну концесију дала Цикосу али он је пренео ту своју концесију на српско-француско друштво једино благодарећи нашим судовима и енергичности наше општине, и скоро су тиме изиграли права општине, али опет, господо, за нас важи уговор који је и дан данаш у сили и снази, и макар да је један српски министар потврдио статуте односно трамвајског друштва ипак општина има права по уговору да брани своје интересе, али овим новим штатутима иде се на то да се општински интереси сасвим окрње. Ја, господо, држећи се уговора не би смео никад дозволити, па нека ко реши како ко хоће, ја ћу се макар сам одвојити, јер ја недам да нико изиграва права општинска и ја ћу то суревњиво да браним. Они господо овим новим штатутима преносе осветљење на неко безимено друштво. Међу тим у овој новој управи безименог друштва седе исти људи, и они раде на том да издаду 2000 нових акција, јер кажу да им је досадањи капитал мали, па за довршење ових радова кажу да им треба још капитала. Међу тим господо то није истина. Радови су, као што сам већ рекао, сви готови, осим тога првобитне акције гласиле су и за трамвај и за осветљење а они сад хоће да то једно од другог одвоје. Шта они хоће тиме? Хоће да начине једно фиктивно коштање осветљења, као што су учинили и за трамвај, па да општина кад дође рок, кад она има права да откупи, буде у немогућности, и да општина буде за свих 45 година, за које време има с њима уговор, од њих увек у зависности.

Ви знате господо, да је у уговору стајало да је седиште друштва за трамвај овде у Београду, међу тим они су то право општине изи-

грали и њихово је седиште друштва у Бриселу, а општина и дан данаји то мирно и ладно гледа. Из тих свију разлога ја сам у опште противан пренашању ове концесије на безимено друштво, и ја ћу се држати тачно уговора и нећу ни за длаку од њега одступити. (Одобравање).

Коста Петровић — Господо, као што сте чули из извештаја, који је мало пре прочитан међу осталим члановима те комисије био сам и ја као и предговорник г. М. Павловић. Мени је доиста чудновато да г. Михајло Павловић сад одступа у начелу од тог посла и извештаја, који смо тако рећи, јуче потписали. Па баш и комисија је ово исто навела што је г. Павловић поменуо, и она је додала баш за то неколико нових чланова да се општинско право не би изиграло. Г. Павловић поменуо је чл. 61. уговора. Господо, уговор је за мој рачун то исто што и закон, и ја као члан комисије и као одборник имам у виду само оно што се тиче општине и да заштићујем само права општинска; међу тим акционари мене се слабо тичу. Акционари наши требали су да знају шта купују и да не купују оно што није сигурно. По чл. 61-ом уговора друштво за електрично осветлење има права да само експлоатише осветлење или да пренесе на какво друго друштво. То је чиста и јасна ствар. То им право не може нико одузети. Кад би они хтели да изиграју права општинска или да избегну дужности, које су према општини примили, онда би заиста требали енергично да томе станемо на пут, али кад они то неће, кад они траже од нас да изврше пренос на који по уговору имају права, и кад ми шта више наша права још учвршћујемо, ја онда не знам шта хоћете више. По овим новим штатутима они се обвезују да сваког месеца дају биланс о раду и онда ја ту не видим бојазан за општину па били у том новом друштву исти људи или други. Г. Павловић аксантира то, да општина треба да чува своја права, али ја вас молим да се тиме не заводите и да не навучете тиме одговорност општине. Оно што је уговором њима дато, то морамо да респектујемо. Њима је дато право уговором да могу да изврше пренос и ми то не можемо да ускратимо.

Г. Павловић напада на одбор што није енергичније радио да се не да трамвај безименом друштву Међу тим кад је било питање о трамвају изнесено пред одбор, ми смо уложили најодсуднији протест против потврда тих штатута, а нарочито против оног члана другог, који вели да седиште друштва буде не само у Београду него и Бриселу и Паризу. Дакле, није било нерада од стране одбора већ је одбор учинио све што је могао да учини. Осим тога питање о трамвају решили су наши судови и ми можемо сад протествовати колико хоћемо. то је ствар свршена.

Дакле, господо, ови штатути безименог друштва не могу ни у колико да изиграју право општине, већ само наших акционара. Али ипак са овим изменама и допунама које смо нас четворица у извештају предложили, они апсолутно ништа не могу да науде општини, али тако исто заступљена су права наших акционара и с тога бих вас ја молио да читате члан по члан тих штатута и онда би се тек могло говорити. То је што сам имао да кажем.

Михаило Павловић — Господо, ја вас молим да се сетите онога што сам говорио. Ја ћу овде да будем мало оштрији јер су моји осећаји врло увређени и жалим да то од мога пријатеља чујем. Ја сам мало пре напоменуо да ја нисам посвећен био толико у тој ствари и да сам оно потписао незнајући ништа опширније о самом том предмету, Зато сам се јуче мало више о том обавестио, али пошто сам се потпуно обавестио о тој ствари ја сматрам за дужност, јер сам се у осталом на то заклео, да општинске интересе браним савесно и ја ћу да браним општинске интересе како ја разумем а одбор нека реши како хоће. Мени се чини господо да је тако рађено у своје време, да министар не би смео да гази уговор. Уговор, господо, важи као и закон, уговор не може ни министар, ни скупштина нити ико да поништи нити потре, до год обадве стране на то не пристану, и општина има права и дужности да чува та своја права. Господин, мој пријатељ Коста Петровић казао је овде да ја заступам интересе акционара. Ја жалим што је он то казао, а то с тога што то није истина. Нигде писам споменуо реч акционар, а он је то казао ваљада сто пута. Шта се мене, господо, тиче, ја лично немам ни једне акције, већ се мене овде тичу општински интереси и с тога хоћу да се поштује уговор. За то моје је мишљење да упутимо ове штатуте заједно са уговором правничком одбору, који постоји за државне ствари, да он прегледа да ли се ти штатути косе са уговором па ако они у одбору кажу да се не коси онда ћу се ја томе поклонити. Али овако да један човек може мени у очи да каже да ја заступам интересе акционара то исто могао би ја њему да кажем да он заступа интересе друштва, а ја то нећу да кажем. Ја опет понављам да сам у начелу противан овоме, јер се тиме иде да се изигра право општине да после 16 година може да откупи инсталацију трамваја и осветлења. Већ моје је мишљење да упутимо и штатуте и уговор правничком одбору, да нам они кажу да ли се не косе једно с другим, па ако они кажу да се не косе, онда ћу и ја радо пристати на то.

Коста Петровић — Господо, као да сам предвидео, да ће овако нешто да буде, па сам за то и замолио да се стенографише и оштампа ова седница. Ја се позивам на вас да кажете да ли сам ја где год казао да Михаило Павловић заступа интересе акционара. Мени је жао што је он криво разумео. Што пак он каже да би он тако исто мени могао да каже да ја заступам интересе друштва, ја мислим да сте из мог говора и из мог досадањег рада видели, да ја само заступам општинске интересе а ничије друге. Ја нигде нисам казао да Михаило Павловић заступа интересе акционара, већ сам казао: „мене се не тичу интереси акционара, они су требали да пазе шта купују.“ Даље сам казао да треба да примимо ове штатуте са оним изменама које смо ми учинили, да не би доцније навукли општину на какву одговорност без потребе. Што се тиче правничког одбора, који помиње г. Павловић, моје је мишљење да би било стидно за општински одбор да шиље ове штатуте са уговором том правничком одбору тим пре, што је министар привреде послао те штатуте на проучење општинском одбору. На послетку ако се не верује нама правницима из одбора, може одбор да замоли неколико стручњака правника ван одбора да их консултира у том питању. Што се тиче тог правничког одбора у министарству, министар и сам је могао да му пошље то и без нас, али он то није хтео. Он је питао нас да ли се тиме не доводе права општине у колизију. У осталом господо, ови су штатути а и уговор српски написати, узмите, читајте члан по члан штатута и уговора, сравните једно с другим, па ако се коси са општинским интересима ви одбите а ако се слаже а ви примите.

Стеван П. Поповић. — Овде су господо поменана два питања, међу тим, мени се чини, да треба да решимо само једно питање, а то је

ЗЕТСКИ МИТРОПОЛИТ ДАНИЛО I
и
ОСЛОБОЂЕЊЕ ЦРНЕ ГОРЕ

(ОДЛОМАК ИЗ СРПСКЕ ИСТОРИЈЕ XVIII ВЕКА)

Мото: „.... Не славѣ писателя, не удовольствію читателей и даже не мудрости нравоучительной, но толкъ истинѣ, которая уже сама собою дѣлается напочникомъ удовольствія и пользы“... Карамзинъ.

ОД
ГРГУРА ЈАКШИЋА

[По преговори Академијског Савета Вел. Школе наградила општина београдска стотином динара].

(НАСТАВАК)

Тако је 1704 г. подигао цркву а по том и манастир који беше саградио Иван-бег а раскопао Сулејман-паша; тада је обновљена још црква и дом на Ловћену и у Мајинама.

Али, изгнање потурчењака не могаше остати без даљих последица. Они који утскоше црногорском ханџару и џефердару настанише се на турској граници, близу Црне Горе; у Подгорици, Зети, Албанији, Скадру, Босни, Херцеговини ит.д. Да би како год нахудили Црногорцима, они почну живо радити код околних турских власти, да их као своју браћу по вери освете над Црногорцима.

Паше херцеговачке — из чувене куће Љубовића и Ченгића, жељни боја, позваше Турке на оружје против Црне Горе. Фанатички занесењаци, као што су мухамедовци лако се покрећу у бој за „свету вјеру пророкову“. Они сакупише близу 20.000 војника. Сва та војска крене се пут Црне Горе г. 1706. и без икаквога отпора допре до села *Трњина* у Цуцама, Ту их Црногорци јуначки дочекају и разбију тако „да је за причу остао тај бој, у ком је пало мртвих 157 Турака осим многих заробљених, међу којима бејаше 36 отмјене господе. Ове заробљенике нити су хтели посјећи нити за благо дати Црногорци, него за већу турску бруку и срамоту, вргну их на откупе за вепрове иштући за свакојег по једног вепра, на што најпосле и пристану Турци из Херцеговине и тим начином откупе своју заробљену браћу(1)..... —

II

Године 1709-те руски цар Петар Велики, потуче до ноге, под Полтавом, шведског Краља Карла XII. Потучен тако велики шведски ратник добеже с остатком своје војске и Турцима, тражећи у султана Ахмета III помоћи противу Руса. Султан му не уважи молбе, али му учини толико, што г. 1710 сам објави рат Русији. ..

Да би бар колико толико умањио турску силу или је поцепао на више страна и тиме олакшао војевање своме господару, један од славних људи из „Петрове епохе“ *Сава Лукић Владисављевић* бивши трговац, досељеник из Дубровника а доцније „графъ Рагузинскій,“ — предложи Петру Великом, да позове у помоћ против Турака јужне Словене. нарочито Црногорце, Зећане, Херцеговце и Брђане. Будући сам родом из села Попова у Херцеговини, он је добро познавао Црногорце, био друг владике Данила, и могао се у њих поуздати.

(1) Грлица, за 1835 г. стр. 72—73.—

питање о преносу штатута за електрично осветлење. Г. Павловић помиње овде штатуте о трамвају. Трамвај је господо свршена ствар и о томе не можемо говорити. И ја сам у прошлогодишњој седници био мишљења, да није свршена ствар, али кад се прешло преко тога и ја сам се морао томе поклонити и казао ćам да је то свршена ствар. Ја нисам господо, правник али читао сам овај уговор и читао сам и штатуте. Видио сам да по уговору они имају права да врше пренос на друго друштво, у осталом тај се пренос једино врши с тога што треба донети још новаца ради довршења инсталације ових предузећа. Нама је главна ствар да имамо добро осветлење. Ко ће пак то да изврши, ко ће да донесе пара то је ствар акционара. Међу тим имам да напоменем једну ствар а то је да замерим г. председнику што није свечано одбио од стране одбора ону изјаву, која је изашла пре десет дана да општински одбор заступа интересе акционара. Ја то свечано одбијам од себе. Ја у колико се сећам није пало ни једне речи о томе у одбору. Ја имам пред собом само интересе општинске.

Према томе мислим да ово друштво има потпуно права да тражи да се ови штатути одобре у колико се не косе са уговором. Међу тим ова комисија коју смо ми изабрали из наше средине нашла је неколико тачака које се косе с уговором и оне се морају исправити. Међу тим тачкама понајглавнија је та, да седиште друштва буде у Београду, а коме ће друштво ово да преда концесију и од кога ће да узме паре то се нас не тиче. Нама је главно да наша варош има добро осветлење и да се тиме општински интереси не крње, и с тога ћу ја гласати за извештај ове комисије.

Михаило Павловић. — Ја сам мало пре казао: „чини ми се да је г. Коста Петровић на мој говор рекао да ја заступам акционарске интересе, али о томе нећу више да говорим. Што сам пак тражио да се ово упути правничком одбору ја овде не налазим ни какав стид ни срам. Може бити за ове људе који седе овде да је ова ствар јасна, али за мене није јасна и за то сам то и предложио. Ја сам видео и у скупштини, кад се поднесе какав законски предлог то се упути одбору у ком седе правници, ако је финансиски предлог финансиском одбору. У осталом то само може помоћи, а ништа шкодити овој ствари. Што пак г. Стева каже да је главна ствар да ми имамо добро осветлење, а новац ко ће да да то је баш свеједно, то није истина. Ја сам и мало пре казао да они тиме иду да изиграју право општинско да она може после 16 год. да откупи ова предузећа, јер ће они да фиктивно задуже и осветлење и трамвај и општина ће бити у немогућности да то откупи а то је противно интересима општинским. За то мене није никад стид да упитамо правнички одбор, па нека он испита и са правничке и са финансиске стране да ли општина неће изгубити које од својих права пренашањем уговора.

Стеван П. Поповић. — Ја мислим да је најбоље да пређемо на читање члана по члана овог уговора. Као што сам и мало пре напоменуо ја нисам правник, али умем да читам. Ја сам прочитао уговор и штатуте и верујте ми, не видим да ту кака велика опасност лежи а као што видим овој дебати неће бити краја.

Коста Петровић — Господо, скоро је већ осам сати, с тога би ја предложио а и замолио би г. председника да одложи сву ствар за другу седницу у коју да позове све правнике који се налазе у нашем одбору, па онда да то решимо.

Михаило Павловић. — Ја ћу замолити. г. Стеву да ми он објасни неке чланове у штатутима јер ја нисам толико паметан да могу да разумем. Нека ми он објасни да ли се и колико потиру права општинска са овим штатутима.

Ст. Поповић. — Колико сам ја разумео она се не потиру.

М. Павловић. — То је онда друга ствар, ја мислим да се потиру.

Председник. — Онда ћемо друге седнице решити ову ствар, и тада ћемо позвати све правнике да дођу на ту седницу.

После овог говора, донета су још нека решења и седница буде у $8^1/_2$ часова у вече закључења, с тим, да се решавање о овоме предмету продужи у другој седници.

(Наставиће се)

II.

О понуди за зајам општински:

САСТАНАК ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
држан 29. Марта 1896. г.

Председавао у почетку члан суда г. Јов. Антонијевић, а за тим председник г. Мих. М. Богићевић, присуствовао члан суда г Мих. П Живадиновић, бележио секретар г. Урош Кузмановић од одборника били: г. г. Др. Никола Х. Николић, Михаило Михаиловић, Мијаило Штрбић, Никола Бошковић, Сава Ковачевић, Дрег. Стаменковић, И. Козлић, Голуб С. Јањић, Спасоје Илић, Дамјан Стојковић, Сава М. Цеварировић, Благоје Миловић, Љуб. Марковић, Дим. Довијанић, Стеван П. Поповић, Ђорђе Димитријевић, Влад. М. Ђорђевић, Тих. Ј. Марковић, Ник. С. Спасић, Миленко Марковић, Др. Вонслав М. Суботић, Коста Петровић, М. Милошиновић, Мих. Павловић, Јоислав Безуха, Светозар П. Швабић, Дим. Милојевић, Н. Антоновић, Мил. Ж. Маринковић.

Почетак у 6. час. по подне.

Председавајући Јов. Антонијевић — Господо, пошто г. председник још ради са комисијом за зајам, то је он мене овластио да га заступам, док не дође.

Пошто има довољан број одборника, отварам седницу. Изволте чути протокол прошле седнице.

Секретар — прочита протокол који буде примљен без знатних измена.

После овога приступљено је решавању извесних ситнијих предмета, за које је време и председник дошао у седницу.

Председник — Сад је на реду питање о зајму општинском. С тога ову седницу претварам у конференцију, и молим сву господу која нису одборници, да се удале из сале општинске. (Жагор. Вичу: нека остане седница јавна).

Коста Петровић — Ја господо нисам зато да буде тајна седница, и предлажем да се цела ова седница о зајму стенографише, па да се то после штампа, јер господо, у последње време писано је много по новинама како је у општини ово и оно. Ја сам зато, да не буде конференције, и тајне седнице, него шта ко има нека слободно каже овде, па да се то после штампа (Одобравање).

Дим. Милојевић — То је врло лепо казао г. Петровић, али да погледамо само и на другу страну како то изгледа. Да видимо да ли ће то одговорити цељи ако изнесемо на велика звона, је ли то фактичка потреба, да сваки зна ово, што ће вечерас да реши општина београдска.

Коста Петровић - Тајана господо не сме да има ни у општинским, ни у државним пословима. Све то треба да буде јавно.

Дим. Милојевић — А хоће ли то да допринесе самој ствари.

К. Петровић — Ако је ова понуда корисна, и ако има разлога да је примимо, ми ћемо је примити, ако не, онда ћемо је одбацити. Шта имамо ми ту да крријемо? Нека све буде јавно.

Петар Велики усвоји предлог Владислављевићев, наредив му да учини што треба. Тако он спреми царску грамату Црногорцима, која је 3. марта, у два примерка, била послата митрополиту Данилу и његову брату кнезу Луки Петровићу, по двојици Савиних земљака, Срба, који бејаху у царској служби пуковнику Михаилу Милорадовићу и капетану Ивану Лукичевићу. То је била она знаменита грамата, која је првим громким кликом позвала све јужне Словене на оружје за слободу!

У тој грамати Петар Велики, напомињући славу и велику улогу, коју су играли пређашњи српски краљеви и кнезови, позива све Црногорце, да обнове славу својих предака и да сједињеним силама ударе на општег непријатеља за веру и отаџбину, за своју част и славу, за слободу и независност своју и својих потомака. Не обећавајући много он скромно додаје, да ће их, пре свега, за то наградити Бог „а за тим — вели се у грамати — биће милости и од нас: не само да ће бити награђени сви трошкови, него ће и сваки добити по заслузи и жељи; тако да за себе ми не остављамо друге славе него бити у стању и ослободити од ига неверних хришћанске народе, који се находе на тој страни, обновити православне цркве и подигнути свети крст. За тај циљ он обећава дати и последњу копјејку и лично стати на чело своје војске, која гори од нестрпљења да се сукоби с непријатељем а наравно, за циљ свему томе, ставља прогонство Турака у њихову пређашњу отаџбину у пустињу аравијску.(¹)

Каква простота и правичност, какав одиста братски однос према једноверном и једноплеменом народу!....

Одмах по доласку руских посланика у Црну Гору владика сазва народ на скупштину, на којој заповеди, те се прочиташе грамате царске и изговори им патриотску реч, коју заврши овако: „..... Оружајте се, дакле, браћо моја Црногорци, па и ја исти, не жалећи ни имања ни живота, готов сам с вама поћи на службу цару христијанском и нашој домовини, молећи преблагога Бога, да нам буде помоћник и путеводитељ“....(²)

Црногорци с усхићењем примише и грамате и реч свога архипастира, па с Цетиња „певајући и пушке мећући“ отидоше својим кућама да се за бојиште спреме..... О радости, која је тада овладала народом, писао је Милорадовић министру овако: „Хришћани прочитавши грамате јако су се обрадовали и почели сви једнодушно за веру и отаџбину крв пролевати; и они који су добили помоћ од Млечића и Турака одбацили су је, сјединили се са својима и почели војевати, као год за време старих српских царева и краљева. Све су то војници добри, само убоги; пушака и осталих војних потреба немају... Латини су већи непријатељи од Турака....(³)

Владика Данило и Милорадовић енергично продужише започети посао. Они су преписивали царску грамату и писали нове посланице и разашиљали их по турским областима суседним Црној Гори, позивајући све Хришћане да слошки ударе на Турке. Шаљући грамату становницима ма-

(¹) Грамате саопштавамо у појединим цитатима само или у кратком изводу, јер су већином дугачке, те би много места заузеле, кад би их целе цитирали.

(²) Грлица за 1835. стр. 75.

(³) Соловљевъ. Исторіѣ Россій съ древнейшихъ временъ. Т. XVI. 80.

Тића Марковић — Ја бих, господо, имао да предложим, да се вечерас прочита само реферат те комисије, која је, данас после подне прегледала ову понуду: а никако да се не упуштамо у саму дебату, прво зато, што треба сваки одборник мало да проштудира, како сам лично, тако исто да се распита и од других својих пријатеља који ове ствари мало боље разумеју; а друго с тога, што имамо још врло мало времена јер сад је 7 сах. већ прошло, а оваку важну ствар не можемо преко колена да решавамо.

Коста Петровић — Потпомажући у свему предлог г. Тиће Марковића, ја имам да предложим још ово: да се цела ова понуда о зајму заједно са извештајем комисије и стручњака литографише; па да се свакоме одборнику да на штудирање, јер ја искрено да вам признам, о тој ствари не би могао вечерас да дам своје мишљење, већ морам неколико дана да проштудирам сам ову ствар, и да питам људе који се мало боље разумеју од мене у томе. Дакле, мој је предлог да се ова понуда заједно са мишљењем комисије и стручњака литографише, и да се разда одборницима, и после 10—15 дана, да се сазове нарочита седница за ово питање. (Чује се: што пре). Ја нећу да ми се пребаци да је било ово или оно.

Председник — Тако господо не можемо поступити из више разлога. Што да се ова ствар протеже 10—15 дана, кад може и брже да се сврши. То би значило доводити у питање целу ову ствар. Ја мислим господо, да можемо веровати овим људима — стручњацима. — У осталом не браним да се литографише, и да се остави један кратак рок од 24 сата, или највише 2 дана али оставити рок од 15 дана, то је много.

Никола Спасић — Ако господо, та фирма има рачуна и свога интереса, она ће чекати и месец дана, а ако нема она неће чекати ни 3 дана.

Михаило Михаиловић — Овде је господо као што видите предмет о зајму. Моје је мишљење да се прво прочита извештај комисије, која је одређена па ћемо после видети шта треба да радимо. А и ја се потпуно слажем са г. Костом Петровићем, да се цео овај рад литографише, и да се сваком одборнику да на штудирање. Сад хоћете ли да рок буде 2, 3 или 4 дана то је свеједно, само молим вас ако хоћемо да радимо колегијално, онда ваља овако радити. Ја бих дакле молио г. председника да нам прочита најпре извештај комисије.

Михаило Павловић — Господа одборници кад су изабрали комисију, ставили су јој у задатак да она проучи ово питање. Синоћ је то било у седници разуме се и објашњено, комисија колико је могла да постигне са оним, који хоће зајам да нам учини и који нам је препоручен, или управо упућен, она вам је то саопштила. Одбору је познато да закон о овом зајму постоји већ 10 година да општина може да се задужи, те да изврши оне прешне радове, који треба да доносе користи Београду, и да буде у погледу санитетско здравље Београда боље него што је данас. Од тога закона извршен је само један део а то је довођење воде, али на жалост може се казати, да није погођен најбољи извор воде, и одбору је познато, да је од овог зајма на ту циљ већ потрошено 2 милијона дин. Општина се трудила, свим могућим начинима, и ако ја нисам од пре био у одбору, али сам пратио цео тај рад, да нађе зајма, а и ви стари одборници који сте овде сећате се, да сте и ви покушавали да се зајам нађе па нико није хтео да се јави. Сећате се да је био расписан и конкурс па се нико није био јавио. Данас се јавила ова фирма која жели да са општином закључи зајам. И одбор је од своје стране изабрао једну комисију. Комисија је свој рад с тим људима довршила и од њихове прве понуде и услова одстранила све оно што би пошло на терет општини и колико је могла, с њима да се споразуме смањила интерес и амортизацију, и довела је ту ствар толико, да су нам ти људи казали да дотле пристају а даље не. Дакле, комисија сад има да поднесе одбору ову понуду, како је могла да се споразуме са овим људима, колико је могла да постигне. На вама је сада, хоћете ли то усвојити, или не, и да процените може ли се доцније, или данас, или за кратко време, добити зајам под бољим условима, и онда овај да не примимо, а комисија је нашла да су услови повољни. Јер то можете штудирати колико год хоћете, и ви, и ја, и други и трећи и цео Београд, па нам то ништа неће вајдити, јер они нам кажу оволико и овако можемо да вам дамо под интерес, са том и том одплатом па ако вам се допада, онда добро, примите а ако не, ништа није ни било.

Дим. Милојевић — Господо, ми смо имали један зајам, који нам се нудио пре извесног времена из Лондона, али ти су људи тражили да им се за 24 часа одговори. Данас имамо други зајам, опет из Лондона. око кога смо ми провели неколико дана. Овде господо, ми не треба да одлажемо ову ствар ни пет, ни десет дана, већ можемо одмах вечерас да је решимо. Ова ствар не може да чека десет дана, јер су ово Енглези, а они рачунају на време, може бити да је нама Србима јевтино време, а њима није. Осим тога, овде је дошао сам газда, а не посредници, али он неће да чека. Г. Коста Петровић тражи 10—15 дана за штудирање, а ја мислим да је довољно 24 сата, или три дана највише, јер ови људи иду вечерас, и чекају наш одговор у Лондону. Овде смо ми све учинили, што се могло да учини, и сад треба само да се прочита ово, па да се остави 48 сати највише, па да решимо ову ствар.

Настас Антоновић — Ја мислим да треба председник предходно да прочита понуду тих људи, која је корегирана данас после подне. Треба да се зна, каква је она, а г. Мијаило Павловић и ми ћемо објаснити, колико смо могли да успемо да се ублаже услови, и колико смо се с њима погађали. Ја имам да допуним говор г. Мијаила у толико, да ми нисмо углавили с тим људима ништа, пошто нисмо имали од вас за то овлашћење, бар ја нисам дао свој глас низа, ни против зајма. Што каже г. Коста Петровић да се ова ствар продужи 10—15 дана, напослетку ако одбор налази да треба да се продужи, ја немам ништа против тога, али мислим да треба прво да се прочита та понуда — корегирана, заједно са мишљењем стручњака, те да одборници виде, да ли је заиста потребно да се продужи 15 дана, или 48 сати. У целој овој понуди 2—3 тачке су најглавније. Најглавније је колики је курс, интерес и одплата, и колики је број година, па, ако конвенира општини, она ће примити овај зајам, а ако не, она неће. Синоћ је у одбору и конференцији изнесена та ствар. И ми смо овде провели прилично времена док нисмо решили, да се позову наши стручњаци и финансијери да даду мишљење о овом зајму. И данас су позвати наши први финансијери: г.г. Миша Вујић, Вукашин Петровић, директор Народне Банке Бранко Петровић и Аврам Озеровић.

Од њих четворице није био дошао директор а ова остала тројица су дошли, и дали мишљење о овом зајму. Та њихова мишљења су овде пред

ленога села Требјесе у Херцеговини и позивајући их да нападну на град Оногошт, владика им је писао 15. јула: „..... ако имате љубав ка Христу и тако вам његове крви, коју је излио на крсту нашега ради спасенија и тако вам љубави пресвете богородице и тако вам била у помоћи и молитвеница на дан суда Божја! устаните и крв пролите своју! не штедите него удрите на град, није ту одмицања!“ — А у другом писму, које је тај исти дан писао на Ловћену, вели: „до недеље да је град у вашим рукама... ако ћемо ми наше ствари златне и сребрне продавати војску ћемо сакупити и с Арбанијом се поклати и нашу крв пролити заради јадногa и жалоснога и гладнога народа. Почак слова са сузама смеша пишући, Данило владика, жалостан и јадан предават на смрт себе Христа ради сирјеч народа ради.“ — У истом писму Милорадовић од своје стране пише овако: „..много је недеља у години него учините до најпрве недеље, да су град и Турци у вашим рукама.... послах данас хиљаду јунака да се покољу с Арбанијом.. И град ми узмите од Турака а нама предајте. Овамо је војска готова сва. Не брините се божја вам вјера нећу вас издати!... Него удрите и ухватите капетана Кумрију за свету богородицу узмите град и чувајте се, не идите никако на вјеру, да вас не преваре: зашто су писали Латини томе Кумрију за све моје после... И дођоше им кнезови од Бјелопавлића и од Пипера и уговорисмо, ако Бог да здравље у недјељу ударити на Спуж доиста.... и писао сам књиге у Грахово и Рићане и они су готови“...(1)

Међу тим владичине посланице и писма рускога посланика, произвеле су своје дејство: Зећани, Херцеговци и Срби из свих околних области скочише с необичном брзином на оружје. Они се сјединише с Црногорцима и Брђанима, па здруженим силама нападну на турске градове и попале многа села и варошице; но, Турци се тврдо држаше у утврђеним градовима. О том народна песма пева:

„Да ти бјеше видјет побратиме,
„Како с' она војска умножава!...
„Како трче брђани јунаци,
„Херцеговци и млади Зећани,
„Под барјаке цара русинскога
„Да се сдруже с војском црногорском,
„Не би рек'а драга побратиме
„да се иде с Турцим' бојак бити
„По на миру хладно вино пити
„И веселе пјесме запјевати!....“

Већ у септембру 1711. године војводе и кнезови предела зетских и црногорских писали су Петру. „...рат се почео 15. јула и прва је битка била близу *Гацкога* у Захумљу а друга такође тамо, близу града Ниша; палили су вароши и села ал' градова нису могли узети; још су имали битку близу Диоклетијанова приморја (?) и Турке прогнали(1) — — —

нама, кад вам се прочитају, видећете шта они мисле, па онда можемо говорити. Дакле ја вас молим да се сад одмах прочита, понуда и мишљење ових стручњака, па ако буде потребе, ми можемо ово питање и вечерас решити а можемо га одложити и за доцније. То је што сам имао да кажем.

Никола Сарић — Овако важно и животно питање не можемо тако преко колена да решимо. Ми можемо да чујемо сад мишљење ових наших финансијера и стручњака, али слажем се потпуно са предлогом г. Косте Петровића, да се остави неколико дана одборницима на штудију.

Коста Петровић — Поштовани одборник г. Милојевић каже да би ми могли ово питање још и вечерас да решимо. Ја сажаљевам, што нисам толико бистар да уђем у ту ствар тако брзо као што г. Милојевић може. На послетку он је био у овој комисији за зајам, и можда му је познатија ствар него мени. Али господо, нема коректнијег пута и начина од оног што сам предложио, а то је да се цела ова понуда са мишљењем стручњака аутографише, и да се разда свима одборницима на проучење, па да се у року од неколико дана, одреди нарочита једна седница за решење овог питања. Г. Председник каже да је довољно 24 сах. за штудирање, али мени се чини да је то мало, и овака крупна ствар не може за један дан да се реши. Па и они у комисији провели су 3—4 дана око тога питања, а ви тражите од нас, којима је апсолутно непозната ова ствар, да то свршимо за 24 сах, а г. Милојевић тражи још и вечерас да је свршимо. Мени се чини да ту нема оправданог разлога. Сем тога господо ја ћу узгред да напоменем нешто. Премда се види мишљење тих стручака, да се та понуда прими као добра, опет, треба ви да имате на уму, да да смо, лањске године одбили једну понуду, која је била са курсом 95% а сад оћете да примите ову понуду са курсом 86·66%. Господо, ја имам да кажем да ни велика империја руска, не може да дâ већу гаранцију, него што је даје општина београдска. Општина даје своју трошарину која доноси 7—800.000 дин. прихода годишње. Ово је мала сума од 10,000.000 дин. што ћемо је добити, да би могли њоме да извршимо све наше радове, већ ћемо се морати опет задуживати, па кажите ви мени шта ћемо онда да заложимо кад заложимо сада све што имамо.

Дакле ово је питање врло важно, и треба о њему добро промислити, е тога нека се литографише цео овај извештај; и нека се разда одборницима.

Михајло Павловић — Пре него што би се прочитала ова понуда ја ћу да изјавим, да комисија нема никаквог свог нарочитог извештаја написаног, него је ова понуда њен извештај коју је понуду у споразуму са понуђачем, а по савету наша два финансијера саставила. Она је, где је год могла, скинула у првој понуди понуђачевој, и тако постигнут споразум са понуђачем узела је за свој извештај: И он се сад одбору износи на решење, а хоће лига он усвојити или не, то је његова ствар.

Ја ћу бити слободан да приметим на оно, што се каже да је било нуђено одбору један зајам под курсом 92 или 95%. Ја нисам тада био у одбору, али сам чуо од људи који су били и они кажу да је заиста нуђено, али да су они тражили да им се одговори за 24 сах., а међу тим нису поднели били никакве услове. Да су бар дали услове као што ови дају, свршена би била ствар. али овако не вреди само да се бавимо око тога. Разуме се лепо је устати и казати, како је мали курс, како је интерес велики и т. д. али господо, он је сопственик кесе а ми имамо потребу, и ми не можемо њему да диктујемо како ми хоћемо, него он нама, а нама ако подноси ова његова понуда ми ћемо је примити, а ако не, немојмо да задржавамо људе, него нека иду.

Председник — Господо, ви сте јуче решили да се позову господа др. Михаило Вујић, Вукашин Петровић, Аврам Озеровић и директор народне банке да даду своје мишљење о овом зајму. Ми смо позвали сву ову господу, и ова прва тројица су дошли и дали своје мњење односно овога зајма. Директор народне банке није могао доћи због послова.

Међу тим комисија је успела, да се од првобитне понуде одступи у неколико. Ви знате да су они тражили $^{3}/_{4}$% за трошкове и они су сад спустили на половину, и у толико се разликује ова данашња понуда од јучерање.

Коста Петровић — Господо, мени је мило што сам један разлог, један аргуменат нашао у самој понуди, за ово што сам ја предлагао. Они сами траже петнаест дана за дефинитивно закључење уговора, а г. Милојевић нама каже, да је то тако чиста и јасна ствар, да је можемо још вечерас решити. Они, што су врло добро проштудирали ову ствар. и што знају, шта дају, а шта примају, њима треба петнаест дана, а нама је довољно два сата, па да примимо ову ствар.

Мијаило Павловић — Ја не делим то мишљење, да је то тако страшно као што г. Коста Петровић вели. Јер, господо, треба да знате да њима треба четири дана само да оду до Лондона, па им треба да се одморе, после треба им да објасне оним осталима, јер као што знате, он је нешто попустио од оних услова, које су му они дали. Јер, он је дошао овде и уверио се о свему, и допало му се, да могу овде енглески капитали у велико да се пласирају. Он сам вели, ако уђе у овај посао, да ће добити овлашћење, да и друге послове сврши. Дакле нема никакве сумње, да се не може веровати тим људима, јер они нуде овај зајам због других већих послова, као што он вели, да имају намеру да уђу. А нама, чини ми се, да је интерес. бар ја знам из мог искуства, да би пре ступио са Енглезима у везу, него ма и с једним другим, зато што ти људи, кад једном поклоне веру, и виде да се тачно одговара обвезама, а они онда отварају све веће и веће кредите.

(К. Петровић: а познајете ли ви ову фирму?)

Не познајем, али познајем у опште њихов рад.

Ја сам почео с њима да радим, најпре са 3000 фунти кредита, па доцније са 10, 20 и 30000, па кад су се људи уверили о тачном одговарању мојих обвеза, ја сам стекао толики кредит код њих, да могу сутра да повучем кредит од 100.000 фунти, без да иштем да ми га најпре отворе.

Тим сам хтео да вам кажем, да кад ти људи задобију једанпут веру у некога, они му онда бескрајно верују.

Сад хоћу да се вратим да објасним у неколико ово. Као год што они треба да иду да се објасне са својима, тако исто треба и ми да се објаснимо; за многе ствари то не треба. Јер, господо, не треба губити из вида, да се врло лако може да измакне и ова понуда, као што је било са оном од прошле године са курсом 92%, али у којој није било више никаквих услова, па ћемо се доцније кајати.

Да би вам сад јасније било ово, ја сам тачно израчунао шта ће нас ово све да кошта.

Спужа, затворили Турке у градове и чекали само да им се предаду.(1)

Али са свим изненада, кад је одушевљење било на највишем ступњу — дође грамата од Петра Великог, која ожалости све Црногорце, јер им јављаше о закључку *арутскога мира*. Петар је молио Црногорце да прекину ратне нападе и да се повуку у своје крше; тако је и учињено.

Руски посланици Милорадовић и Лукичевић нису имали већ за чим више седети у Црној Гори, за то се, по наредби царевој, на пролеће 1712. г. вратише у Русију. Пред полазак свој из Црне Горе, Милорадовић сазва народну скупштину на Цетињу и том приликом даде Црногорцима једну грамату која од тада постаје као неком *уставном* граматом регулишући за дуго време односе Црне Горе према Русији и Русије према Црној Гори.(1) Та је грамата писана српски и састављена „на збору црногорскому на Цетинѣ, апрѣла 16-га 1712 г.“ — Све, што се у њој говори, иде управо од имена рускога цара, као врховног заштитника црногорскога народа, премда никаквог помена нема о мешању у њихов унутрашњи живот. Ми ћемо из те грамате извести карактерија мјеста по рукописном оригиналу, који се чува на Цетињу.

Упутивши на „верну службу јунака и храбрих и верних витезова црногорских, који први почеше војевати за благочастивога цара Петра“, грамата се наставља овако: „....Зато видећи ми такву њихову прву и садашњу верну службу, допуштамо им сваку слободу, да су својевласни, да немају над собом господара осем цара, а другу мању господу и официре, да имају од својих племена и од своје отаџбине а од друге земље и од другога племена, да нема никада међу њима ни војводе ни кнеза ни капетана ни никаквог старијег осем цара по царском закону и суду а по духовном митрополита, како смо их тако и нашли и како им је било и код Ива Црнојевића... .. То им допуштамо са заклетвом. Да су либери и франци од сваких дажбина и работа.... да су војаци цареви... Који би трговину носио кроз ону земљу, којом би Бог допустио цару Петру владати, да нема ни један Црногорац царине давати, ни никаква данка, ни никакву трговину.... Све им допуштамо само им не допуштамо мешати се у црквена имања и у опште црквене ствари које подлеже власти митрополита.. И најпосле, да су вољни

вода *Вук Раданов Поштројевић*, војвода *Мешан Бољевић*, војвода *Илија* из Дупила, кнезови: *Ник. Книсић*, *Вук Булиновић*, *Мих. Ивоновић*, *С. Вуловић*, војвода *Вук Ђурашковић*, кнез *Вулиша Ражнатовић*, кнез *Иван* из Љуботиња, кнезови: *Вук Вујовић* и *Ник. Сјегтлић*, војвода *Бошко Стефановић*, *Вук Радовић*, кнез *Пилета Радуловић*, кнез *Раде Гвозденовић*, војвода *Мијушко Пјашивица* војвода *Јездимир Бјелошавлић*, војвода *Бетко Пилетић* — Пипер, војвода *Радоња Дрекаловић*, војвода *Милош Васојевић*, војвода *Милош Братоножић* и војвода *Јон Стал-Кашшента (?)*.. Вјечна им успомјена! .. Види књигу: Архивъ свѣтѣйшаго синода. Томъ III. Документы Черногоріи времени Петра Великаго. С.П 1892. 218 стр.

(1) Интересна је прича *Сердара Малише* о опседнућу Оногошта:... „Кад су наши освојили варош, они у вече приступе к бедему и *Јосим Ђурковић* — Требјешанин пређаше Турцима, да се предаду и покушаваше да разбије врата. Диздар му из града одговара, да тако крвнички не наерће, јер ће се сутра без боја предати. Сјутра у осврт хришћанска се војска распореди около града и Турци преплашени, похиташе да подмите црногорског сердара *Вукана Бикановића* из Чева, који је по последњој наредби владике Данила и Милорадовића дошао био с Црногорцима, да освоји Онгоште.. Примивши од Турака млетачку боду цекина Букановић подговори црногорску војску, да одступи од града и побеже с њом исте ноћи у своје границе изговарајући се, да би сви пагинули јер је сила турска велика!... Али су га Турци преварили; место дуката дали су му *мједенe жутаке*, који само озго били посути правим дукатима!... Тако Турци очуваше град у својим рукама ...

(1) Милаковић греши што на 98. стр. своје историје каже, да је ова грамата „мазно — на празно!“ — Она има велики политички значај.

Ја сам рачунао по курсу 86 66%, да би за десет милиона ефективних, морали да дамо облигације за 11.539.349·18 дин.

Према амортизационом плану, као што се види из овог пројекта, на 11,539.349·18 дин, дошао би интерес са амортизацијом за прво полгоље 290.000 дин. и 20.000 дин. одплате.

Ова би сума сваке године била све мања и мања, јер се даје одплата, па је онда и интерес све мањи и мањи; и напослетку на крају педесете године, ако не би дотле извршили конверзију, имали би да платимо 7.600 дин. интереса, а 305.000 дин. одплате.

Према томе излази, ба би ми за све то време од 50 год. имали њима да дамо 31,500.000 дин.

То је сума, да се човек ужасне, ако гледа на оно што сокак говори, али шта-ћете, људи не дају друкче паре, а нама је опет потреба. Сад је главно ово да се запитамо: верује ли одбор да ће доцније наћи зајам под повољнијим условима, него што су ови, који у ствари нису теретни. Ови као што видите, не траже никакву државну гаранцију, него верују само општини, што се иначе увек тражи. Но оставимо то на страну, главно је овде, има ли уверења одбор општински, да ће се наћи повољнији зајам, и под јевтинијим интересом, него што је овај. Ако има уверења, онда са лаким срцем нека одбије ову понуду, а ако нема, о чему држим, не треба много мислити, онда нека се литографише ова понуда, нека се остави кратак рок од два пута по 24 сах., за које се време може ово проштудирати, само ако хоће човек да седне и на томе да ради, па да свршимо ту ствар. Ја сам ово јуче узео на штудирао, и био сам готов са рачуном за пола сата, и мислим да сам врло добро израчунао. Ко пак од г.г. одборника не разуме ове ствари он се може известити од својих пријатеља.

Дакле, ако одбор мисли, да је ова понуда скупа, и да се може боља добити, онда нека одбије, у противном нека је усвоји.

Димитрије Милојевић — Ја хоћу да одговорим г. Кости Петровићу, који је у два маха рекао, како сам ја хтео да заведем одбор. Ко господо хоће он ће примити ову понуду, а ко неће, он неће, ја га за цело не могу на то навести, а најмање ћу ја г. Косту Петровића натоњати на то. Ја сам мало пре рекао, ако се оставља рок, да буде 24 сах. или највише три дана то е довољно, а петнаест дана је много, јер господо, Лондон није тако близу као моја кућа па могу људи да се попишмане.

Коста Петровић — Ја имам да кажем ако одбор неће да штудира овако крупне ствари, онда не знам о чему ће.

На говор г. Мијаила Павловића имам да приметим, да би му имало места онда, кад би ми сада решавали о тој понуди. Али мени изгледа да је мишљење већине одборника, да се ова понуда литографише са мњењем комисије и да се остави један рок од 4—5 дана на проучење; може бити да бистрији људи могу и раније то да учине, али мени треба толико, па да могу савесно да дам свој глас за, или против.

Г. Мих. Павловић је рекао како су они наши велики пријатељи, и да нам за то дају новац. Није истина то. Ја сам и мало пре казао, а и сад понављам, да ни империја руска не може да дâ бољу гаранцију за 10.000.000 дин. него што је даје општина београдска.

Тако исто г. Мијаило је управио питање на одбор, има ли он уверења да ћемо доцније добити зајам под бољим условима. О томе овде није реч. Овде је реч о овоме зајму, који је пред нама, а хоћемо ли ми моћи добити други повољнији, то не може нико знати, као год што ни г. Мијаило не може да тврди да не можемо наћи бољи зајам. Друго, г. Мијаило каже да може да подбаци овај приход трошарински, и да не буде толики. Али, господо, видите ли шта и о томе стоји у уговору. Зајмодавац се и с те стране осигурао. Он каже ако би приходи трошарински подбацили, да онда он има права да се наплати из осталих прихода општинских. То значи, да општина мора њега да плати, па макар за то не плаћала своје патролције и чиновнике.

Мих. Павловић — Али њему се даје 600.000 дин. годишње, а трошарински приходи су 800.000 дин. Дакле ја не говорим на памет, ја знам шта говорим.

Настас Антоновић — Молим вас, господо, да не пребацујемо овако један другоме, већ треба да чујемо свакога, и свачије мишљење, а не овако да се препиремо. Као што знате, општина је расписала конкурс и тражила зајам, мислим да је од тог доба прошло више од годину дана.

За то време ми смо добили само једну понуду, и то је та понуда коју је г. Коста Петровић поменуо, и која је опет била из Енглеске под курсом 92%, а са интересом 5%, и још са свима радовима. Кад се каже: са свима радовима, који има у општини београдској да се врше, то значи бити више него газда у једној кући. И ова је група покушала то исто, али смо ми били одлучно против тога, јер друго је то, имати новац у џепу па сâм радити, а друго је то кад нам други капу кроји. Јер једну ствар, ако имам готова новца у џепу, ако вреди 100 дин. ја ћу је купити за 70 дин.

Ми смо штудирали у комисији три четири дана ову ствар, и ја још нисам начисто. С тога сам ја и помогао синоћ предлог да се позову наши финансијери, да они даду своје мишљење о овоме зајму. И колико сам их ја разумео, и г. Вујић и г. Вукашин изразили су се да су услови добри и повољни. Повољни су још и с тога што се не тражи гаранција од државе као што се обично код општинских зајмова тражи. Не тражи се контрола над нама, што се код других општина и то тражи. То су речи г.г. Вујића и Вукашина. Они кажу, понуда је повољна, и да сумњају да би се у садањим приликама могла боља добити. Даље кажу: интерес је доста скуп али ако општина до сад није имала јевтинији, онда је добар. $^{3}/_{4}$% на трошкове, требало би скинути са свим; а ако не пристају, онда треба одкинути колико се може. Уговор ваља прецизирати, и пазити на све одредбе у њему; најпосле веле, да се треба уверити о солидности фирме.

Господо, кад овакви финансијери дају овакво мишљење, онда ја нисам могао да се склоним по речима ни једнога, ни другога, ни трећега комесара, нико ме није могао уверити; али кад сам чуо мишљење г г. Вујића, Вукашина и Озеровића, ја сам у начелу пристао с тим, да се ови трошкови скину, и да општина београдска не плаћа ништа.

Ја се потпуно слажем са оном господом одборницима, који траже да се не ломи ова ствар преко колена. Немојте да нам јавно мњење после пребацује, да смо хтели да ово буде нечујно и невиђено; ништа тајно не треба да се ради, јер се овде тиче општинских интереса. Ја дакле, потпомажем предлог г. Косте Петровића да се ова понуда са мишљењем наших финансијера литографише и разда одборницима, па у року од три дана да се одреди нарочита седница.

Стеван П. Поповић — После овако лепих разлога г. Антоновића ја немам шта да кажем. Само имам да обратим пажњу г.г. одборницима

у сваки град с мачем о пасу шетати и са свијем својим оружјем да су вољни пред свакога господара изисти; а они да су вазда готови с оружјем у руци за цара војеват на своју крајину о свом хору; теке да им дава цар прах и олово и кому узманка мач или пушка и то њима да се да кад буде рат, а када је мир да не ишту ништа — — И ако би у које вријеме цар звао на другу крајину војеват, да их силом нема тјерат, како би ктио тко од своје воље пошао да послужит цару: онда дава цар сву рану и сваки начин (што треба) војнички"..... Уз гред се још напомиње о „маловажју" официрима и другим војничким чиновима коме се: „и да има свакому официру плата од цара — војвода војводску а кнез кнежевску, капетан капетанску и сваки официјер своју како у најбољега краља", али се не каже ни колико ће сваки добити ни за које време да ли само за ратно или и за мирно.

Ово је као што видимо, формални уговор, у којем су обиљежена само општа начела узајамних односа, која се у главноме састоје, не толико у признању суверенитета руског над Црном Гором, колико у одстрањењу сваког другог суверенитета т. ј. турског или млетачкога, пошто су и једни и други тежили да потчине Црну Гору својој власти и до истог ступња успевали у томе. Турска је нпр. колико силом толико и примамљивањем често је отрзала од Црне Горе поједина племена и скупљала харач а Млеци су читавим лицом средстава протеснили црквену јурисдикцију црногорског владике у Приморју и у исто време снабдевајући Црногорце ратним потребама, кад јој је то било нужно, гледала је — као што ћемо видети — да их доведе у васалне односе према себи и да их неприметно потчини под своју власт, тражећи од њих својим привидним милостима изразе оданости, да их у згодној прилици протумаче у смислу правога поданства!...(1) Владике црногорске пак, добро су поимале тај положај и јасно су виделе да поступање Млечића није бескорисно и да га они купују по цену уступања њој знатног дела своје политичке независности; — али као што смо већ приметили, за њих није било никаквог другог излаза него да се склоне пред хришћанском државом, за којом је стојала цела западна Јевропа, само да не падне под Турке!... Овом граматом пак Млечићима је спречен пут за Црну Гору!...

Давши ову грамоту Црногорцима, Милорадовић отпутова у Русију( ). — — —

(1) Черногоріъ. стр. 523. —

III

Султан Ахмет бејаше веома увређен тиме, што су Црногорци били тако смели, да нападну и узнемире његове покрајине. Њему су додијавале многе тужбе са свих страна, али пошто бјеше у рату с Русима

(1) У време првих руских односа с Црном Гором долази и појава првих руских путника, који су ствар словенске узајамности, почели експлоатисати у своју корист У новембру 1721 г. приспео је у Петроград од Данила арх. Леонтије и у колегији иностраних дела објаснио како је 1712 г. био код њих у Црној Гори кап. *Пав. Аркулај* на називавши се послаником царским, узео му из манастира 1000 алтинка и оставио у залогу скрињу „тобом с дијамантима",† а више се није вратио; те су паре вели — не имајући својих, — принуђени били узети, заложивши црквене утвари у Приморју, само ради војничког интереса његовог. Величанства *Цара!... Интересно је решење колегије у мају 1722.* г. „Из Црне Горе су манастир требински 1000 златника које је 1712. г. у време војне њег. вел. цара са султаном. — узео П. Арнулеј — послати а оних 1000 дуката издати из касе њег. имп. Величанства с тога, што је у то време њ. в. цар имао војну и што су га они тада послали и *да би тај народ и у будуће за таке случајеве придобили у истој ревности и верности*". — Новац је дакле узет *обманом*. „Русскій архивъ". 1873. III. 310. —

на нешто, што су изгубили из вида, а то је ово.

Моје је мишљење, господо, да би ми могли сами да направимо тај кеј, са овим нашим приходом трошаринским. Ја знам господо, да се са 800.000 дин. даје прилично што шта учинити. Ја бих дакле молио г.г. инжињере да ми објасне да ли би било могуће да ми сами правимо те радове са нашим приходом трошаринским, па ако није могуће за 5 година да направимо онда за 10, само да се не задужујемо. Ја бих дакле молио г. Љубу Марковића и Милашиновића, да ли би могли ми то да правимо.

Коста Петровић — Г. Стеван Поповић износи сад сасвим један нов предлог. Ја имам да констатујем овде само један факт а то је да сам ја предложио пре 7 сах. оно, што ћете ви сад да усвојите. Ми смо дакле провели цео сат говорећи о тој ствари, а можемо да протегнемо и још један сат, па ћете опет то исто да решите. Мени се чини да треба урадити оно што је предложено још у почетку, а то је да се литографише ова понуда и разда одборницима па кроз 3—4 дана да се држи нарочита седница те да решимо ту ствар.

Милан Милашиновић — Ја имам да кажем г. Стеви Поповићу ово, да кеј и канали у вароши не могу да се раде на парче. Једино се може овако да изради и никако друкше. То још и може да буде за каддрму али за ове велике ствари не може. Каналску мрежу не можете ни за 10 година да изведете са тим приходом Да је наш буџет трошарински 2,000.000 дин. можда би још нешто и могло да буде а овако не може, нарочито ако хоћемо да имамо нешто добро.

Председник — Господо, усвајате ли дакле тај предлог да се ова понуда литографише и сутра разда одборницима, па да седница нарочита зато буде у понедељак? (Усваја се.) Данашњи састанак закључујем.

Састанак је трајао до 8½ час. у вече.

НАРЕДБА

Управа града Београда, актом својим од 23. Маја т. год. Бр. 12107, доставила је општини оваку наредбу команданта дунав. дивиз. од 21. Маја о. г. Бр. 81.

Војеним стражарима, како код војног сењака тако и код свију државних зграда издато је нарочито наређење, да пуцају на свако лице, које се око државних сењака и зграда, **ноћу** *примети* — с позивом да суд општински исту достави до знања грађанима, како би знали, да се ноћу не виђају у близини државних зграда.

Предњу наредбу команданта дивиз. области, суд општински саопштава грађанству ради знања и управљања.

Из канцеларије суда општ. града Београда 25. Маја 1896. год. АБр. 4124 Београд.

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

Стање на дан 31. марта 1896. год.

Редни број	Назив рачуна	ОБРТ				СТАЊЕ			
1	Рачун благајне	396132	96	394659	83	1473	13	—	—
2	„ привремених издатака .	376124	68	15504	—	360620	68	—	—
3	„ хартија од вредности .	18438	—	—	—	18438	—	—	—
4	„ непокретности	5297955	03	—	—	5297955	03	—	—
5	„ покретности	78771	64	—	—	78771	64	—	—
6	„ грађења кеа	82559	11	—	—	82559	11	—	—
7	„ „ водовода . . .	2758213	81	—	—	2758213	81	—	—
8	„ „ калдрме из Зајма	666300	11	—	—	666300	11	—	—
9	„ „ канализације . .	40212	75	—	—	40212	75	—	—
10	„ „ школе у д. крају	208401	05	—	—	208401	05	—	—
11	„ „ „ у Палилули	22997	38	—	—	22997	38	—	—
12	„ „ цркве у дун крају	53885	58	—	—	53885	58	—	—
13	„ дужника разних . . .	89137	14	—	—	89137	14	—	—
14	„ „ калдрме . : .	181775	46	95	19	181680	27	—	—
15	„ „ водовода . . .	58507	44	—	—	58507	44	—	—
16	„ „ трошарински .	28776	19	—	—	28776	19	—	—
17	„ поверилаца разних . . .	34264	53	376770	09	—	—	342505	56
18	„ фондова разних	—	—	157043	32	—	—	157034	32
19	„ касе фонда гробљанског .	—	—	81407	09	—	—	81407	09
20	„ фонда регулационог . .	—	—	19367	99	—	—	19367	99
21	„ управе фонд. за раз. фонд.	8365	76	—	—	8365	76	—	—
22	„ „ „ регул. „	44551	28	—	—	44551	28	—	—
23	„ „ трошарине . . .	110607	97	72535	15	38072	82	—	—
24	„ „ водовода	27376	62	22672	08	4704	54	—	—
25	„ „ фондова за зајмове	—	—	100782	59	—	—	100782	59
26	„ пријема	40000	—	4200000	—	—	—	4160000	—
27	„ остава код Нар. Банке .	4020000	—	—	—	4020000	—	—	—
28	„ Народне Банке	—	—	2043190	20	—	—	2043190	20
29	„ преносних кредита . . .	13793	09	232887	01	—	—	219093	92
30	„ ажије резервне	—	—	1643	65	—	—	1643	65
31	„ прихода по буџету . . .	—	-	179265	24	—	—	179265	24
32	„ расхода „ „ . . .	209659	81	50	—	209609	81	—	—
33	„ гробљанског буџета . .	3421	72	6273	52	—	—	2851	80
34	„ буџета трошаринског . .	2379	95	—	—	2379	95	—	—
35	„ главнице	698	69	6969169	80	—	—	6968471	11
		14873307	75	14873307	75	14275613	47	14275613	47

10. јуна 1896. год. у Београду.

Мл. књиговођа,
Милија Јовановић.

Гл. књиговођа,
К. Ј. Јанковић.

— то никакве кораке против Црне Горе предузимати. Али, сад кад са Петром закључи мир на Пруту и обезбеди себи мир с те стране — он се обрати њој.

Године 1712 у пролеће, нареди он своме сараштеру Ахмет паши (то је онај што је с Петром Великим учинио мир на Пруту), да војску купи и да се на Црну Гору креће... Ахмет скупи 58.000 војника и за кратко време упусти се у Албанију пут Црне Горе. Да би заварао Црногорце, он своју војску задржаваше у Албанији и Зети неко време, не хотећи прелазити границе. Црногорци то протумаче и док је сераскер с војском маневрирао по даље од границе црногорске, владика Данило искупи своје главаре у велику скупштину на Цетињу, па им громким гласом рече: „Чули сте да се варвар азијатски кренуо да и ову последњу искру наше слободе — угаси! Недајте се Црногорци!... Сјетите се да су ваши преци за њу толико крви пролили.. Витезови моји!... Ја сам вам духовни поглавар и црквени пастир, али ме је милина да припашем и ја јуначки мач... има л' ишта боље но на бојном пољу с мачем у руци јуначки свијет промјенити... Не жалите живот за поштење!... Напријед јунаци за крст часни и слободу златну!!“....(1).

Главари и народ који ту бејаше поздраве га с усхићењем. Владика се за тим крене војсци, која бјеше на међи ријечке и њешанске нахије. Под ведрим небом на свјежој мајској трави, он одслужи, опкољен војском литурђију, па за тим сву војску причести и часним крстом благослови...

Војску своју, која бјеше десет пута мања од непријатељске, владика подели на три дела, дошавши на воду Маршуљу. Један део војске узме сам владика и намести се на главном путу код воде *Влахиње*, како би Турци најпре на њ ударили. Други део предводио је чувени јунак *Вук Мићуновић* који беше одређен да се сакрије у дно брда *Врање* и да Турке нападне онда, када чује звеку мачева и ханџара... Трећу војску вођаше сердар *Јанко Ђурашковић*, коме бјеше заповјеђено да удари тек иза Мићуновића.

У том Ахмет-паша крену. своју војску... Као авангарда напред му иђаху јаничари а за њима Арбанаси и остали редом. Прва војска прође између Врање, где беше Мићуновић и Пржника где стојаше Ђурашковић, и упути се право друмом. Кад су јаничари наступили на позиције владичина одјељења: — црногорски цефердари оборише прву ватру... Овај ненадни дочек збуни Турке, јер мишљаху да их нико до Цетиња неће дочекати!... Турска се војска прибра и наступи брже. Црногорци пак оборише још неколико пута ватру па „за оштро гвожђе прихватише“... Кад настаде сјача, Мићуновић удари са своје стране а Ђурашковић са своје... Турци се сметоше и нададоше бегати, али не опораве натраг од куда су дошли, него зађу у густу шуму и нагазе на литице, те половина пострада. Једно јако одељење од 20.000 јаничара и Арбанаса, без паше (он бејаше утекао Подгорици) буде опкољено Црногорским јунацима. Бој се продужи читав дан и Турци буду уништени. У густој сечи буде лако рањен по грудма и владика Данило.

(Наставиће се)

(1) Кочубинскій. Ми и они, стр. 134. —

НАРЕДБА

У вези свога расписа С.№ 2961. од 29 III т. г. Г. Министар унутрашњих дела расписом од 19—IV т. г. С.№ 3749, препоручио је Управи, да Суду Општинском изда строгу паредбу:

I. Да се морају каламити крављим богињама:

1. *Сва новорођена деца* која су навршила 3 месеца. Изузимају се само она деца, која су већ прележала велике богиње или су болесна од какове тешке болести у коме се случају привремено ослобођавају док не оздраве. У местима где владају заразне болести као скарлетина, мраса. дифтерија, рикавац, и т. д. не треба каламити за време заразе.

2. *Сви ђаци приватних и јавних школа,* који нису никако каламљени, као и они који су у 10. години а не могу лекарском сведоџбом доказати да су последњих пет година прележали праве богиње или са успехом каламљени.

3. *Сви одрасли* који нису никако каламљени.

4. Сви одрасли старији од 10 година који су каламљени али не могу да докажу лекарском сведоџбом, да су последњих пет година прележали праве богиње или са успехом каламљени.

II. Општински председници или њихови (заступници) *дужни су* објавити каламљење и одређеног дана присуствовати лично како каламљењу тако и ревизији. Њихова је дужност постарати се за простор у коме ће се вршити каламљење, као и зашто да се сва деца донесу, као и сви одрасли дођу који треба да се каламе.

III. *Каламљење вршиће сресни* (односно окружни) и општински лекари, а могу вршити и приватни, али су дужни сваки случај прописно јавити надлежној власти

IV. *Сваки ко је каламљен* добиће од лекара пошто овај изврши ревизију, уверење (феду) у којој ће се назначити име и презиме каламљеног, као и дан и година рођења, да ли је и који пут (са успехом или не) каламљен, и када се опет мора јавити лекару.

V. *Лекари као и председници општина,* који не буду вршили своју дужност како ваља, искусиће последице законске, а *родитељи и стараоци* који своју децу не доведу на каламлење, као и *одрасли* који сами не дођу на каламлење, биће кажњени први пут са 5—10 динара, и да се опет изврши каламљење, други пут са 10—20 динара, а ако такав случај постане узрок зарази са 100 динара у корист општинске касе.

Суд општински позива поново све грађане београдске да дођу на каламљење, у противном случају сваки ће бити строго кажњен по чл. 21. Санитетског закона.

Каламљење се врши у згради „Црвеног Крста", у Сали-Мира и у „Вежбаоници" више Женске школе сваке недеље од 3 до 5 часова по подне.

Од стране Суда Општине Београдске Л.№ 453. 8. Маја 1896. год.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

III. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 7. јуна до 14. јуна 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин	ЦЕНА највећа пр.	ЦЕНА најмања дин.	ЦЕНА најмања пр
	Арпацика	—	—	—	—
1334	Брашна кукурузна .	11	—	10	—
	Вина бела (од лит.)	—	—	—	—
49715	Вина црна (од лит.)	—	70	—	50
740	Волова	—	—	—	—
714	Вуне не пране . . .	130	—	120	—
1944	Говеђине	90	—	—	—
3269	Јечма	8	—	7	—
75	Кајмака	120	—	100	—
34689	Кожа јагњећих . . .	11	—	10	—
5142	Коре брезове	45	—	40	—
1240	Крава	3	60	3	20
181520	Креча	10	—	8	—
7872	Кромпира нови . . .	65	—	60	—
1201	Кудеље	7	50	7	20
16491	Кукуруза	7	20	7	—
2124	Лука црна	25	—	20	—
112	Масла	120	—	100	—
2201	Масти	100	—	75	—
7370	Овса	11	—	10	50
62	Ораја	24	—	22	—
4944	Пасуља	11	40	11	—
62465	Пшенице	10	—	9	50
509	Ражи	1	—	—	80
1450	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
	Ракије ком. меке „	1	—	—	80
2610	Ракије шљ. љуте „).	—	45	—	30
20460	Ракије шљ. меке „ .	50	—	45	—
16024	Свиња дебелих . . .		55	—	50
	Свиња средњих . . .	4	50	4	—
12090	Сена	60	—	40	—
2420	Сира	3	—	2	—
7186	Сламе	6	—	5	—
3657	Угљена дрвеног . . .	5	—	4	—
6230	Ситнице	—	—	—	—
10549	Трешања	—	—	—	—
3660	Земље за лонце . . .	—		—	—
75 3	Чоје	—	—	—	—
3385	Минералне воде . . .	—	—	—	—
	Поврћа				

12. Овог месеца било је новога Јечма и продао се по 7. динара 100. кила.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 6. Јуна 1896. год. до 12. Јуна 1896. год.

допутовало 601 путника — одпутовало 371 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА мушких	ПОЛА женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
533	68	243	141	32	24	11	37	22	11	6	14	22	18	7	11	2

Занимање путника:

Дежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и пијари	Радници	Издничари	Слуге и келнери	Пролетаријат
49	31	167	100	30	23	21	42	33	33	35	37	—

Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Отпутовалих
515	86	+ 230	—

13. јуна 1896. год.

Из статистичког одељења општ. вар. Београда.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 23. ЈУНА 1896. | БРОЈ 26.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ.

По члану 24. закона о устројству општина и општинских власти истиче крајем овог месеца двогодишњи рок службовања члановима суда и кметовским помоћницима у општини београдској, изабратим Јуна месеца 1894. год.

С тога суд општине београдске, на основу решења одбора општинског од 12. јуна 1896. год., буџета општине београдске за 1896. год. и члана 21. зак. о устројству општина и општинских власти, с погледом и на прописе члана 13. тачке 1. и 7. поменутог закона објављује, да ће се

НА ДАН 30. ЈУНА 1896. ГОДИНЕ

ДРЖАТИ

ОПШТИНСКИ ЗБОР

РАДИ ИЗБОРА

ДВА ЧЛАНА СУДА И ТРИ КМЕТОВСКА ПОМОЋНИКА.

Ко може бити биран за члана суда и кметовског помоћника, прописују чланови 29, 30, 58 и 59. закона о устројству општина и општ. власти.

Сваки гласач на збору може само лично дати свој глас. (чл. 20. зак. општ.)

На општинском збору имају право гласа сви пунолетни чланови општине, који плаћају најмање потпуни грађански данак, који нису под туторством или старатељством, који нису под платом код другога у служби, или којима по прописима члана 16. овог закона право гласања не би било одузето (члан 14. зак. општ.)

Немају право гласа на општинском збору:

1., Они који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или кад су лишени грађанске части за време пресудом одређено, као и они који су осуђени због преступа или иступа, које човека бешчасте и јавни морал вређају, док не прође година дана од дана извршене казне;

2., Који се налазе под кривичним ислеђењем за дела под 1. наведена;

3., Који су пали под стециште за време док стециште траје, и док се не прогласе за невине;

4., Који су под полициским надзором;

5., Који дугују држави порезе више од оног полгођа у коме се збор држи (члан 16. закона).

Официри и војници стајаће војске не учествују у саветовању општинског збора. (Члан 15. закона).

Збор ће се држати у здању општинског суда. Збор за бирање почиње у 8 сати изјутра а бирачи могу долазити на збор до 5 сати по подне, у које ће време престати пуштање бирача на биралиште, али ће се примити глас од свију оних, који на збор до 5 сати буду дошли. Од 12 часова до 2 по подне гласање ће бити прекинуто.

Чим председник збора каже да је збор започет, бирачи ће (њих двадесет најмање,) изабрати из своје средине два лица за чланове бирачког одбора, (тачка 2. члана 21 зак. општ.), а од стране одбора општинског придодати су председнику збора одборници г.г. Никола Бошковић и Владислав М. Ђорђевић.

Извештавајући о овоме грађане београдске, суд их општински позива, да на збор дођу и испуне своју грађанску дужност.

АБр. 4875.
19. Јуна 1896. год.
Београд.

Секретар,
Урош Кузмановић с. р.

Председник београдске општине,
Мијаило М. Богићевић с. р.

ОБЈАВА

Гласачки спискови за избор општинских часника, који ће бити на дан 30. јуна ове године, готови су и изложени у згради општинског суда грађанству на углед.

Ово се јавља грађанству ради знања, а у исто време позива се сваки грађанин, који мисли да има право гласа, да дође у суд општински и увери се: је ли уведен у списак, па ако није, а на то права има, — да се уведе.

Од суда општине београдске 20. јуна 1896. године АБр. 4916.

ОБЈАВА

Управа града Београда у интересу бржег отправљања послова званичних и у интересу лакшег и тачнијег надзора свега онога, што као надзорна власт има да врши, 12. јуна 1896 године № 13974 решила је:

„1. Да Савамалски кварт прими у свој рејон и онај део од савског моста па до општинске пумпе а тако и ону страну баре Венеције, почињући од жељезничке станице до Савског моста, што је до сад припадало рејону кварта врачарског:

„2. Да кварт Теразијски прими у свој рејон и ону другу половину Ломине и Балканске улице, а тако и ону другу половину Поцерске улице, које су до сад припадале рејону кварта савамалског; и

„3. Да кварт Варошки прими у свој рејон онај део Космајске улице, који почиње од Церманкиног завода и свршава се до Варош-капије, који је до сад, такође припадао кварту Савамалском.“

О овоме се извештава грађанство ради знања и управљања.

Од Суда општине београдске 14. јуна 1896. године АБр. 4840.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Изјава радости. Председник општине београдске добио је на Видов-дан од Срба ђака у Прагу брзојавом оваку изјаву радости приликом бављења Њ. В. Црногорског Књаза у Београду: „Српско друштво „Шумадија“ честита, што сте сретни дочекати у престоници Краљевине Србије славног потомка Његушевог, Николу I Књаза Црне Горе, као госта Краља Србије Александра I, Потомка врлих Обреновића. У то име кличемо: Живело Српско-Црногорско братство. Председник Главинић“

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

(ПО СТЕНОГРАФСКИМ БЕЛЕШКАМА)

Одбор општине београдске, решавајући о преносу концесије за електрично осветљавање Београда и о понуди за зајам општински, одлучио је: да се дебате о тим предметима, по стенографским белешкама, објаве.

I,

О преносу концесије за електрично осветљавање Београда од српско-француског друштва за осветљење и железнице на безимено друштво:

(Продужење)

САСТАНАК ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
држан 29. фебруара 1896 г.

Председавао председник г. Мијаило Богићевић; присуствовали чланови суда г Мих. П. Живадиновић и Јован Антонијевић, бележио секретар г. Урош Кузмановић; од одборника били: г.г. Иван Козлић, М. Милашиновић, Н. Антоновић, С. Ђ. Јорговић, Драг. Стаменковић, Др. М. Поповић, Сергије Станковић, Благоје Милошевић, Дим. Довијанић, Сава М. Цвејановић, Коста Петровић, Стеван П. Поповић, М. Штрбић, Н. Спасић, Сава Ковачевић, Миленко Марковић, Мил. Ж. Маринковић, Дамјан Стојковић, Љуб. Марковић, Давид Були, Јарослав Безуха, Влад. М. Ђорђевић, Ђ. Димитријевић, Дим. Милојевић, Д-р Марко Николић, Мих. Павловић Др. Војисл. М. Суботић.

Почетак у 6 час. по подне.

Председник — Изволте чути, господо, записник прошле седнице (секретар прочита) Прима ли се записник? (Прима) После овога већано је о неким мање важним предметима, а за тим је рекао:

Председник. — Сад је на реду питање о штатуту безименог друштва за електрично осветљење Београда.

Као што вам је познато, била је једна комисија, која је овај штатут штудирала и са уговором сравнила. Комисија је поднела извештај са својим примедбама

Одбор прими прву и другу примедбу комисијску. Код примедбе на члан 3, штатута узе реч:

Мијаило Павловић. — Г.г. одборници, многи од вас нису можда били у тој седници, кад је ово питање изнешено пред одбор на решавање. Ја сам онда јасно обележио моје гледиште у овоме питању при коме и сад остајем. Исцрпан мој говор налази се у стенографским белешкама од тога састанка. Ја ћу покушати да и сад неколико речи кажем. Пре док се не би прегледали рачуни сви до данас, шта је утрошено, те да одбор тачно зна, пре него што би они истински рачун показали од утрошака, ја се никад небих одлучио, да се ма шта с њима уради, нити штатут да се прими на начин, који би могао бити штетан за општину. Ми не знамо шта ради друштво у Паризу или шта ће чинити оно, које ће се образовати у Бриселу, међу тим општина има права да зна шта се ради и да зна шта би требала да дâ у име нададе друштву кад би осветљење откупљивала, ако то предузеће кошта данас милијун динара, друштво може казати да га кошта четир-пет милијона кад види да га нико не контролише и онда ми га или откупити не можемо, кад се после десет година популација у Београду увећа, или би смо га морали скупо и прескупо платити. Ваљало би тражити од друштва да поднесе рачун шта га предузеће кошта, да се то проконтролише а после да се свакога месеца примају и контролишу извештаји.

Стеван П Поповић. — Ако су г.г. штудирала ову ствар и ако налазе да може да се домете у уговору ово о контроли, онда ја примам да се тако и учини, а пре тога не.

Коста Петровић. — Господо, ја сам на прошлој седници много говорио о овом питању. За то сад нећу да морим вас и себе, само ћу да напоменем да Министар Привреде тражи примедбе и мишљење суда о томе. Суд то није хтео да узме на себе него изнео ствар одбору и шта сад одбор има да ради? да да примедбе на ове штатуте које је министар послао. То је у своме реду.

ЗЕТСКИ МИТРОПОЛИТ ДАНИЛО I.
и
ОСЛОБОЂЕЊЕ ЦРНЕ ГОРЕ

(ОДЛОМАК ИЗ СРПСКЕ ИСТОРИЈЕ XVIII ВЕКА)

Мото: „.... Не славѣ писатели, не удовольствію читателей и даже не мудрости нравоучительной, но толкомъ истинѣ, которая уже сама собою дѣлается напочникомъ удовольствія и пользы“... Карамзинъ.

ОД
ГРГУРА ЈАКШИЋА

[По препоруци Академијскога Савета Вел. Школе наградила општина београдска стотином динара].

(НАСТАВАК)

Црногорци тада изгубише 300 друга и међ њима див јунака сердара Јанка Ђурашковића. Од Турака пак пало је безбројно, као *ладина*, те се од тада то место и прозва: *Царев лаз:*

„Ту лазином непреглодном на све стране Турчин паде,
„Ка' дубрава пред сјекиром кад се настран повали;
„*Лаз — Царев* је том споменик тако назват да се знаде,
„Том побједом над Турцима, да се Србин вјечно хвали!“....

— — — — — — — — — — — — —

Кад је Ахмет-паша побегао, он се на брзо врати у Цариград и исприча султану, како је с војском прошао. Славољубиви султан да би сакрио своју срамоту, даде погубити Ахмет-пашу, објавивши, да је он једини узрок турској погибији и да он као праведан судија тим хоће да освети своје храбре војнике и да покаже како се и везирима суди, као и простим војницима!....

Тај страшни пораз који је претрпела турска војска, само још више раздражи султана против Црногораца.

У намери да им се освети, он у септембру 1714. г. посла на Црну Гору знаменитога везира свога *Нуман Пашу Куприлића* са 100.000 војника. Не прође много времена а везир паде с војском на Зетско поље. Пошто се с војском ту одморио, пређе реку Морачу и утабори се између Ситнице, Великог брда и Горице. Црногорци видећи толику турску војску преплаше се и своје уређене трупе повуку назад и утаборе се у селу Крусама. Ту су очекивали напад турски. Али Куприлић добро знађаше с каквијем се тешкоћама мора ратник борити војујући по црногорским кланцима прибеже — подлој превари. Он отправи поруку у стан црногорски у Друсама, јављајући Црногорцима, да он није дошао да се с њима туче, него да по заповести султановој жели преговарати с њима и утврди сталан мир; за то их позива, да му главари Црногорски дођу на мост од Ситнице, где ће и он доћи са својим одабраним Турцима, па да ту мир утврде, и да се пријатељски дарују.

Ослањајући се на веру везира Куприлића, Црногорски главари, крену се ка мосту на Ситници, не надајући се никаквој превари. Кад дођу до на крај моста они виде да тамо нема никога; пођу даље, али буду издајнички нападнути од прикривених Турака!... Ту се отвори борба у којој погибе неколико главара а остале савладаше и одведоше к везиру, који нареди, те их све прво затворе, а после на коље набију!!... — — — — Обманувши их

Г. Мијаило Павловић да би сачувао општинске интересе, он напомиње, и доиста то у први мах изгледа као да и јесте тако, да они товарећи и правећи уображене дугове, после истека конвенције могу општини да натоваре толико, да се она ратосиља и тога права што га има на откуп, но господо, уговор, који је општина с тим друштвом закључила не даје права за вршење контроле каква би се хтела. Ја ћу вам прочитати из уговора један такав члан (чита). Дакле општини није то право контроле резервисано уговором. Кад је овај статут нама у комисији одборској на проучење поднесен, г. Мијаило Павловић самном заједно и са осталим члановима тражио је, да би сачувао право општине од изигравања, да уђе у уговор један члан по коме ће друштво бити дужно да подноси рачуне општини а ова и Министар Привреде да имају права да му те рачуне контролишу прегледајући и књиге. Наравно да је то врло нужно, јер би друштво могло после неколико година да прави рачуне какве хоће док овом контролом то би било осујећено. Бојазан дакле, коју је исказао г. Мијаило према уговору неможе се избећи него само тиме ако би се општини дало право контроле штатутом како ми за општину тражимо.

Важно је да знате и члан 61 уговора који је закључен са повластичаром. И по новинама и много било је разговора, да је општина дала само право Цикосу да он може ово радити и да се уговор на другога не може преносити. Ја не делим то мишљење и смем отворено да кажем, да сам конзултовао најнадлежније наше правнике и они сви налазе да општина не може стати на пут овоме преносу. Општина има да гледа да јој се стечена права не окрње, али нема права спречити пренос уговора. Ја вам ово јављам ради знања да смо ми радили шта смо знали и умели а ви чините како вам је воља.

Мијаило Павловић. — Ја ни најмање не поричем ово што је госп. Коста изнео, да смо ми ово утврдили и црно на бело забележили, али ми оћемо да знамо, шта је до сад било, иде ли се истинитим и поштеним путем; друштво треба да покаже рачуне шта је издало и колико је потрошило. Те рачуне да прегледа комисија и утврди и од сад да их увек с времена на време прегледа и потврђује. Ја мислим у осталом да и по самим законима држава има права контроле а нарочито општина, које се то тиче, има права да се о томе уверава. Што друштво прети да ће ликвидирати то се општине не тиче и оно може чинити шта му је год драго.

Никола Сасић. — Ја мислим господо, да ми не смемо дозволити општину у општини. И кад општина има права да по цени осветљење од друштва откупи, онда друштво мора тачно водити књиге шта га осветљење кошта. Жалосно би било допустити једном страном друштву да може скрајати и подносити рачуне какве оно хоће.

Мијаило Павловић. — Држава има права да контролише друштво не само за то, што је оно састављено из странаца него и онда, кад би оно било из српских грађана, јер је ово једна јавна установа.

Дмитрије Милојевић. — Ако је тако, да то друштво има концесију код нас да може експлоатисати осветљење за 16 година па да после 16 или 25 год ми то узмемо у своје руке и кад ми тражимо ради наше предохране ово што г. Мијаило Павловић напомену, онда је то разумљиво и оправдано. Ми господо треба да знамо у свако доба, шта кошта ово предузеће, како не би било после спора са друштвом кад оно буде после доказивало колико га оно кошта.

Коста Петровић — Ја као правник и човек који се разбира у законима морам да се ослањам на уговор, и ја мислим, да се друштву не може закратити пренос концесије. Што се тиче полагања рачуна ја знам да оно може бити на основу закона и на основу уговора а тај основ овде не постоји. Нешто треће не постоји. И ја не разумем како се може тражити нешто на шта се основа нема.

Мијаило Павловић. — Ја се не могу да начудим оваковом говору а ево зашто: У уговору стоји јасно да је седиште друштва овди. То је закључила општина с тим друштвом и, господо моја, немојмо да се варамо. Кад друштво мора да има седиште у Београду оно мора и књиге водити и те књиге имају да прегледају наше власти по нашим законима. Ја дакле тражим да друштво овде има седиште у Београду, а тим ће после бити и питање о контролисању његових књига свршено.

Коста Петровић. — Да вам прочитам члан 59. уговора о концесији па ће се видети колико се то коси. Ја не замерам другима који овај уговор не знају али замерам г. Мијаилу Павловићу који га је заједно самном читао. члан 59. гласи (чита). Сад господо можемо ли ми тражити прегледање рачуна сваког месеца или како ви хоћете? Не. Они не морају да нам полажу рачуне сад него после 16 или 25 година. И онда кад хоћеш да откупиш они ти кажу ево ти књиге, ево ти оригиналних рачуна, па гледај. Нама то није довољно и ми смо хтели, да овим статутима дамо могућност општини, да она може мимо ових књига и оригиналних рачуна, који могу бити и неистинити, контролисати друштво сваког месеца по свима његовим издатцима. Кад би се то добило општина би била у добитку а не у губитку. На тај начин уштедила би се једна парница општини, из које она не би изашла без икаквих трошкова.

Што се тиче овога питања које је покренуо г. Мијаило односно тога да седиште друштва има бити у Београду изјављујем, да општина према уговору нема права захтевати да друштво буде овде у Београду. У уговору о трамвају који је подношен суду, у чланку другом, било је казано, да је седиште друштва у Београду, али је министар народне привреде одобрио, да не мора бити у Београду него може бити у Паризу, Брислу и т. д. Општина је уложила протест. Министар није водио рачуна о томе, акционари су се жалили и судови су нашли да је министрово решење законито.

(Наставиће се)

II.

О понуди за зајам општински:

(продужење)

САСТАНАК ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
држан 1. Априла 1896. г.

Председавао председник београдске општине г. Мих. М. Богићевић, присуствовали чланови суда: г.г Мих. П Живадиновић, и Јов. Антонијевић, бележио секретар г. Урош Кузмановић; од одборника били: г. г. Др. Никола Х. Николић, Дави дВули, Мијаило Штрбић, Коста Петровић, Драг. Стаменковић, Д. С. Милутовић, М. Милашиновић, Стеван П. Поповић, Др. Воислав М. Суботић, Никола Бошковић, Сава Ковачевић, Љуб. Марковић, Дим. Довијанић, Дим. Гавриловић, Др. Марко Николић, Голуб С. Јањић, С. Ђ. Јорговић, Сава М. Цевапровић, Др. М. Поповић, Мих. Павловић, Ђорђе Димитријевић, Н. Антоновић, Дим. Милојевић, И. Козлић, Мил. Ж. Маринковић. Мил. Марковић, Ј. Алкалај, Благоје Милошевић, Спасоје Илић, Дамњан Стојковић, Јосиф. С. Јовановић, Свет. Н. Швабић, Влад. М. Ђорђевић, Михаило Михаиловић, Н. Спасић, Тих. Ј. Марковић,

Почетак у 5½ час. по подне.

Председник — Господо, седница је отворена молим вас да чујете записник последње седнице.

тако, он са свом силом својом навали на Црну Гору. Црногорци их јуначки предусретну и покушају, да им даду отпора; али будући веома незнатни према непријатељу и потрошивши сву цебану — разбегну се једни у горе а други у Приморје... Турска војска тада прекрили велики део Црне Горе и похара и попали многа села и цркве. Цетињски манастир и цркву разоре до земље а сам владика спасе се једва у једној пештери.(1) Заробивши доста народа, особито жене и деце, — везир са својом ордијом сиђе у бокељско приморје а одатле у Арбанију....

Нуман паша је отишао, али је све, што је после њега остануло, носило свеже трагове недавног турског похода: — све је било у развалинама!.... Црногорци тада изађу из својих збјегова и на гариштима својих кућа почну нове градити. тако се опет јавише њихова села. Али, што је најважније, Цетињски манастир и цркву, која беше са свим порушена нису имали чиме оправити. Природно је, да се тада погледи Црногораца нису имали упутити куд ћа другу страну до на моћног „православног цара“ за кога су они ратовали и коме је, још пређе њихове пропасти од везира Ћуприлића, у новембру 1813 год., био послао владика Данило, *архиђакона Максима* с грамотом — шта да раде Црногорци? — „Ми с непријатељима још до данас немамо вернога мира“ — писао је тој у грамоти владика Данило „такође нам и Млечићи шкоде својим тајним лукавством, слажу се с Турцима на нашу штету, не пропуштају купаца ни својих к нама ни наших к њима; трговина је стала и народ живи у оскудици. Премилостиви господару, царе непобедни! погледај на наше патње и настави нас, шта да радимо? и како да се спасемо од наших непријатеља?“ —

Посланик црногорски пробавио је у Петрограду до краја 1714 године и на грамоту митрополитову добио је одговор да „кнезови и војводе тамошњих места, који не могу остати у својој отаџбини или који желе да се преселе у државу њег. В-ва, могу доћи у Русију са сведоџбом од митрополита; њима ће се дати земља, угодна за насељавање а новчане помоћи у садашња војна времена немогућно им је дати. Монаси манастира Турцима разорених, такође се могу преселити у Русију и живити у овдашњим манастирима. Знакова цареве милости, немогућно је давати сад кад су Турци на миру.... Митрополиту архијерејске одежде, књиге и остали црквени украси дати су, а грамоте митрополиту и народу сад се не могу послати, јер се не зна поуздано где се они сада

---

(1) Кад је везир Ћуприлић спалио Цетињски манастир онда је једна војска турска дошла од Брдâ, преко Заграде, те на Велестово, које је све изгорела, па за тим прешла на Чево и ту логор учинила. Становници су бегали, те се крили по планинама!... Тако је учинио и *Вукота Мрваљевић*, који је побјегао у Ставор планину и ту у неку пећину сместио своју и туђу чељад, али је излазио са својом дружином, те се био с Турцима. Један део турске војске био је учинио логор у село Тошице, које се налази под самом Ставором, те је на њих Вукота нападао. Прича се, пошто је Вукоти и дружини нестало праха и олова, да су онда вадили с врх ставора камење, које је могло сећи право на турски логор. Кад то Турци видјеше дигоше се да по планинама траже своје непријатеље. Кад је Вукота видјео да Турци иду к њему, он се са својом дружином затвори у пећину, па је се из ње 15 дана бранио. Турци видећи, да не могу провалити на врата од пећине, прокопају улаз на другој страни. На тај прокоп донесу и запале много сена, како би их димом све загушили. У исто време Турци пошљу главаре загоречке да зову Вукоту да изађе обећавајући му да му неће ништа учинити. Вукота изађе главарима на веру, али Турци веру погазише и везана одведоше на Чево паши где му одјеку главу а дјецу сву Турци пијеку. И данас има тамо: *„Вукотина пећина“*.... (*Зета* 1885. бр. 28.)

(Секретар прочита)

Има ли ко шта да примети на протоколу? (Нема).

Пре него што се прешло на дневни ред, одбор је на захтев одборника г. Љуб. Марковића препоручио суду, да казни деловођу одбора, што није у свему извршио решење одборско о умножавању понуде за зајам и о предавању те понуде свима одбор. на проучавање. Решење о овоме објављено је већ у овим новинама кад је објављен цео записник овог састанка.

Председник – На реду је питање о зајму. Молим вас, да чујете понова понуду, јер има господе која нису била овде прошле седнице. Напомињем да комисија нема свога извештаја. Извештај комисије то је овај споразум, који се износи као понуђачева понуда. Другог чега нема, Друго напомињем, да сам према мишљењу г. Мише Вујића и Вукашина Петровића тражио обавештење од министарства спољних послова о овој фирми, и добио сам, да је она солидна и сигурна. (Секретар прочита то саопштење)

Љуба Марковић. — Господо, позната је ствар, да је Београд ово први пут загазио у један огроман рад и према томе у једно задужење, које је несразмерно веће од свих досадањих зајмова. Потреба, за који се то задужење мисли да прави, заиста је непобитна. Варош без канализације, без кеја, без антрпота, не може напредовати у културном, трговинском и здравственом погледу. Ваља, дакле, признати, да је зајам потребан. Ми га чинити морамо. Овди нам се зајам нуди од 10,000.000 д. ефективних, који би се у један пут издали и збиља, редак је финансијер, који би давао извесне суме на зајам, па да пристане да их дужнику постепено исплаћује, него хоће да дâ дужнику целу суму и да дужник враћа зајам под извесним уговореним отплатама, као што је случај и код ове понуде. По закону о општ. трошарини за отплату ануитета за овај зајам, који нам се нуди, имала би да служи наша општин. трошарина, која је и установљена нарочито за то, да се Београд улепша, да сагради канале, кејове и антрпоте. Али, мора се признати и то, да је за општину незгодно, да и најбољи зајам прими у целој суми од један пут.

Кад општина прими тако једну велику суму, она треба и да је припремна са свим претходним радовима, те да би је могла и утрошити на оно, за шта је и узимала. А то, као што знате, бити не може. С претходним радовима ми још нисмо готови и треба ће нам година дана најмање, па да можемо да почнемо по мало да је употребљујемо. Дотле, једва да би један мајушни део тога зајма могли употребити, који нам се даје. Цео остатак лежао би код нас, и ми би плаћали на њега интерес и отплату као да смо га и употребили. У таквом случају и обичан дужник гледа, да му ни једна пара не лежи без интереса. Штета би, дакле, била, да и овај наш новац до потпуне употребе лежи толико време бесплодан. Па да ли би га ми могли дотле и коме дати, ма и под мањи интерес, него што га ми плаћамо? Тешко. Ми у Србији, као што знате, имамо један једини завод, коме би могли с пуно поверења да предамо свој капитал. Тај је: наша Народна Банка. Али, на жалост, Народна Банка не даје ни паре интереса на капитале, који би њој дали, јер и она не би могла потпуно да их пласира. Знам још и то, да је рађено, да се добивена сума дâ једном држав. заводу, који би плаћао 5%. Тиме би општина била поможена у плаћању ануитета до употребе целога зајма; али је тај завод ипак одбио понуду с тога, што не може примити на се обвезу, да општини може дати баш онолику суму, колика јој кад треба. Тај је завод Управа фондова. Ви знате на шта је она образована и на коју циљ служи. Она не би имала рачуна да стрпа новац у касе и да га држи, а да плаћа на њега интерес, него да га сав одмах окрене. Једнога дана ако би општини била потребна већа сума Управа није сигурна да је да општини као своме повериоцу, јер она даје зајмове на отплате од $23^1/_2$ године.

Остало би дакле, да се зајам да држави. Али кад би се држави новац дао, ви знате, да би то било сигурно. Али питање је, да ли би држава, која сада прилично натеже са мањим сумама, могла да врати општини већу суму кад би јој била потребна? И то дакле не иде. О приватним заводима, као што су кредитне банке, и т.д. не може бити говора, јер то су установе код којих може бити фалимената, на којима би могла општина да изгуби сву, или неки део заложене суме. Све дакле ово говори, да ми изузети зајам не би могли брзо да употребимо, нити до доба употребе згодно пласирамо, па да не плаћамо бар у неколико на суво ануитет. Међу тим, подизање кеја, антрпота, зидање канала и школа, ствар је која не трпи одлагања.

Да би се могла ова циљ постићи, а да се општина не штети, ја сам тога мишљења, да се не увлачимо у овај зајам, без довршења претходних радова, дакле тек онда, кад се све изради, да се послови могу у великом предузети, а дотле, да се помогнемо приходом од трошарине.

Кад нам зајам у већој цифри буде потребан онда да настојимо, да нам финансијска група, ова или друга, дâ суксесивно потребан новац.

Јосиф Јовановић као што сви ви, господо, видите и знате, ми смо стварни житељи тако рећи ове општине, у којој ми данас живимо. На првом месту, по што сам штудирао овај пројект о зајму, ја, како сам ја могао да разумем, како сам ја могао да видим, мени се не допада овај зајам или претпоставка ове стварности непојмљива је бар за мене, а то је у овоме. Јер кад ми, грађани београдски дајемо изласку овога зајма у погледу стварности на гаранцију и то остављамо гаранцију какву ми претпостављамо у општини београдској, сумњам да ће когод моћи да претпостави некакву сумњу овој гаранцији, коју ми мислимо да уложимо за јемство наше према овоме зајму. И кад ми стављамо све те услове и оснажавамо их према онима који мисле да уложе свој капитал, тај капитал који ми имамо да распоредимо за наше стварности, тај капитал, који се оставља тако рећи према потреби у нашој општини, ни више ни мање него што нам је потребан, онда ја мислим, да ми дајемо довољно гаранције за њега. Та гаранција законом је предвиђена и као законом предвиђену, ја не могу да сматрам ни мање ни више него да је то осигурано, према законима земаљским, ја могу да мислим као приватни човек, како се односи на тај зајам који се тражи у општини београдској и за општину београдску и кад се то тражи, и кад се даје довољно гаранције ја као приватан тако рећи човек или као грађанин ове општине, могу да мислим, да то није доста целисходно, да се подлегнемо овим свима тако рећи напорима, који се изискују о овоме тако рећи уговору или понуди. Нећу да стављам ништа мање ни више него хоћу да ставим једну целину и да претпоставим целину а то је целину ове тако рећи прве општине у Србији а то је престонице Београдске. Кад општина Београдска претпоставља и даје гаранције стварне за опстанак тога дру-

---

налазе: има извешћа да су их Турци разагнали и да се сад крију по разним местима"(1)

И одиста, на крају 1714-те године, постигла је Црну Гору, као што знамо — страшна катастрофа; у Петрограду се, дакле, нису варали. Архиђакон Максим још се није био вратио кући с одговором царевим, а у почетку 1715-те године *у Русију стиже сам митрополит Данило*, који цару лично исприча о несрећи, која уништи Црну Гору и умоли за помоћ Црногорцима. У одговор на своју молбу 9. јулија исте године, владика доби од Петра грамоту свему народу Црногорском, у којој се у кратко излаже судбина народна у току последње четири године(2) и јавља народу да је владици дао 5.000 рубаља на помоћ онима, који су пострадали и 150 медаља с ликом царевим, да се раздаду храбријим војницима.(3)

Али, осем те царске грамате свима Црногорцима Петар обдари Владику Данила и све црногорско духовништво, особитом граматом у исти дан 9. јулија. Она одређује односе духовништва према Русији.

Добивши тако царске дарове, помоћ и грамату, владика Данило у јунију месецу 1715 г. остави Петроград. Пут за повратак његов водио је кроз Малу Русију и вероватно кроз Пољску и Аустрију. — 9. јулија Гозовкин је писао Хетману: „....Овде је био на двору њег. Цар. В-ва митрополит Данило скендеријски, који је за некакву службу њег. В-ву овде обдарен и испраћен са свима при њему бившим монасима и официрима. У пролазу његовом кроз мало-руске вароши, изволите га примати љубазно, чините му олакшице за пут и најпосле укажите му услуге, ако му затреба помоћ" (Матерам в. уч. арх. I. 798).....

Године 1816-те владика је стигао у Црну Гору. Чим је приспео, он сазове на Цетињу народну скупштину, прочита царске грамате и раздели царске новце.

Тим се актом у главном и свршују односи Црногораца према Русији, у историји јужних Словена и Румуна знатно време владе Петра Великога. Али, слика Петра „усатаго" (крнатог), остала је за навек у сећању црногорскога народа и велики цар тај у народном еп̂осу постао је идеал непобедне силе.....

Погранични Турци, чувши да је владика дошао из Русије у Црну Гору, сневеселе се и почну слутити да ће црногорски народ сад, као што су они говорили, од московског краља похваљен и обдарен гледати, да им се за превару Ћуприлићеву освети.. Да им се та слутња не би у истини догодила, они намисле да час пре нападну на Црну Гору.... Тако исте године 1716-те, два *Ченгића*, паше херцеговачке, с бегом *Љубовићем* скупе доста војске, те с њом ударе на село Трњине у Цуцама. Становници тога села стану викати за помоћ, те им како остали Цуце, тако и све Бјелице, Чевљени и Велестовци дотрче и јуначки се потуку с Турцима. Турци после крвавог боја нагну да беже а Црногорци се пусте за њима и у наступу посјеку многе Турке и заробе обадва Ченгића заједно с Љубовићем и још 70 Турака. Све их живе доведу у Чево. Ту се Црногорци стану договарати, да ове заробљенике даду на откупе, али их *Крстина*, удовица *Мојаша Ђукановића*,

(1) Соловьево. Исторім Рисій и т.д. XVI. 130.—
(2) Кочубинскій. Мы и они. и т.д. стр. 171.—
(3) Види *Милутиновика*. Ист. Черне Горе. стр. 65.—

штва, то је довољна гаранција што је сад дајемо како према сваком и најмањем ономе житељу који долази у круг ове општине, а то је његова гаранција односно гаранције те трошаринске кауције.

Кад се све то узме у обзир што се претпоставља за гаранцију тога друштва на спрам те одности општинске, онда ја не могу да кажем да је то остварено тако како би се могло да предухитри за зајам какав се данас тражи у општини београдској.

За тај случај нећу да помињем историју него скоре догађаје према европском конвенту на балканском полуострову. Ми данас, ни више ни мање, не стојимо тако рећи рђаво на конвенту балканскога полуострва тако умаловажени као што се претпоставља. И кад се све то да прими и гаранција и услови задужења, онда ја не налазим разлога да ми учинимо оно што се од уговора тражи а то је то. Предвиђено је све што се тражи према уговору, то је све предвиђено и исказано, али је жалосно то, да се не предвиђа наша стварност на балканском полуострву, како се ми налазимо, да ми морамо да примамо под оваквим условима овај зајам, какви се данас предлажу и с погледом с тога што и ми у осталом сачињавамо један добар део балканског полуострова према много млађима од нас, сматрам за понижење за нас као Србље, као прве Србље који смо почели свега а ми се налазимо у погледу овога питања о зајму далеко од других народа.

То сам имао да кажем.

Димитрије Милојевић Овде је то питање, треба ли нам зајам или не, и о томе треба говорити, а не да се од тога удељујемо. Ако га требамо, онда да о томе и говоримо, а ако га не требамо, за што да трошимо време узалуд. Ја мислим да је нама зајам потребан, за то што имања београдска не вреде 10 или 100.000.000, него милијарде. Наша имања изложена су разноврсном смраду и трулежи од помијара, нужника и ми губимо и животе и здравље с тога, што варош нисмо уредили, те је земља пуна нечистоте у којој се коте разне мијазме, што нам здравље сатиру — и да би то избегли, ја велим, да је зајам потребан и да га треба учинити.

Јосиф Јовановић — Овај је зајам потребан за уређење наше општине. То нико не спори а најмање ја. Али тај зајам како треба да се да према нашој општини у Србији, а то је према општини садашњој првој на балканском полуострову тако рећи, — то је питање које треба да нас опозове и да нас васпостави на ступањ тога питања како треба зајам да се васпостави. Зајам треба али треба нас да користи као Србе и као почетке на балканском полуострову а не као мање од других. Дакле зајам је потребан али каква је потреба нама према искуству (жагор; смех).

На првоме месту дакле ваља испитати ствар односно наше одности на балканском полуострову.

Коста Петровић — Питање, које је пред нама на решењу и о којем ми имамо да донесемо вечерас или сутра своју одлуку, од превелике је важности за становништво града Београда. Господо, као што и сами знате, закон о варошкој трошарини у Београду издат је Јуна мес. 1882. године. Од тога доба сва представништва општинска, све општинске власти трудиле су се, да тај зајам остваре ради извршења оних великих послова, ради којих је трошарина заведена, и ради којих се зајам има учинити. Па при свем том настојавању још ни до данас зајам није остварен. Ја држим да нема међу нама никога, који не мисли да је извршење тих општинских реформа, или управ тих великих послова општинских од преке потребе; нема ни једнога који чак по мало и не замера, што се до данас већ није приступило извршењу тих великих општинских радова. Но, господо, при свему томе, мени се по моме скромном мишљењу чини, да ми приликом овога новог зајма, који ми вечерас или сутра имамо да решимо, треба да смо на чисто у томе, да ли се ова понуда о зајму слаже са чланом 3. закона о вар. трошарини у Београду, т. ј. да ли понуда није тежа од погодаба под којима се може зајам добити од Управе Фондова, које је погодбе законодавац као најтеже за закључење овога зајма означио.

Господо, и ја сам сâм у неколико рачунао, а питао сам и друге рачунције и они су ми рекли, да је овај зајам нешто мало јевтинији од зајма, који се може добити од Управе фондова. Но и кад не би тога било, мишљење г. Д-ра Мише Вујића и мишљење г. Вук. Петровића, наших признатих финансијера, дало нам је у томе ослонца, да би могли донети решење о томе зајму и примити га. Господа Вујић и Вукашин као што се сећате, казали су, да понуда ова одговара законскоме услову, јер је лакша од законом условљених погодаба.

На прво питање дакле, одговор би био лак, а на име: да понуда није тежа од услова за зајмове код Управе фондова.

Друго је питање, да ли је зајам повољан?

Господа Вујић и Вукашин казали су, да ови услови, који нам се нуде, нису тешки; и да се не надају да ће општина моћи. да нађе повољнији зајам. Али, господо, ми се сви сећамо, а нарочито они одборници, који су били у августу 1895. год. да смо ми тада имали понуду једне Енглеске куће са 10.000.000 динара с курсом са 92% са интересом 5% и ½% амортизације. Између те и садање понуде разлика је у 5% т.ј. ова је садања понуда скупља од поменуте раније понуде са 5 и нешто више на сто. А кад је то тако, и кад је између раније и садање понуде у времену разлика само у неколико месеци, — онда вас питам, господо, да ли можемо садању понуду примити, кад нам се ньоме нуди мање него пре. Имајте на уму. господо, да општина даје јаку гаранцију, даје приход трошарине; даље имајте на уму да 10,000.000 дин. не ће нам бити довољна сума за извршење свих тих великих послова тим пре, што нам од те суме одмах треба 2,000.000 дин. да вратимо Народ. Банци. И кад нам понуђачи сада дају 86 66%, колико ли ће нам дати, кад нови зајам, на исту гаранцију, будемо тражили? Говори се да је Букурешка општина закључила зајам са 84½%, али се не каже, да ли је то први зајам општински, и какве она гаранције за ń даје, и после, да ли ми смемо, сад после пет месеци, да примимо зајам са 5% скупљи?

Осим тога, у уговору који нам се предлаже и који ће бити основица сталном уговору, стоји један услов по коме изгледа, да општина те паре неће ни да прими, него да ће новац бити дат у Банку чији ће чланови решавати, да ли се он изузима на потребе законом предвиђене, па тек га онда издавати, а то би по моме мишљењу, било понижење за општину. Законом о трошарини овлашћена је Краљ. Влада да може за рачун општине да закључи зајам и она је у члану 5. закона о трошарини утврдила, да се варошка трошарина не може употребити, ни на какву другу потребу него на ону, коју закон предвиђа. Према овом чистом и јасном законском наређењу овај услов изгледа ми као нека

кнеза чевскога, укори речима: „....Што држите те Турке те их не сијечете? — Знате како ви ономлани хћасте откупити вашу браћу у клетога везира Ћуприлића, па вам их не даде на откупе већ их све повјеша и ако он вашу браћу није био заробио. као што сте ви те Турке, на јунаштво, него их је на пријевару домамио!..(1) Спомените се кукавни црногорских удовица, како им је без мужева кућити кућу! Да ли вам није срамота пуштати Турке на откупе?“

Чувши такав укор од једне женске главе Црногорци презреше благо, па на истом месту одмах посекоше и Ченгиће и Љубовића и све остале заробљене Турке, те тако бар у неколико освете ону своју браћу, коју је безверник Ћуприлић на превару погубио.....(2)(3)

(1) Мидаковића, Историје Црне Горе. II. 104.—

(2) „Грлица“, за 1836 год. стр. 50—51. —

(3) После пуних „10 година, 1727-ме ударао је на Црну Гору *Бећир-паша Челиће* са жељом да освети своје рођаке који су у Чеву погинули. Он је приличну војску био сакупио у Херцеговини и ударио на Мајине, али су га Црногорци ту страшно разбили „те се грдан вратио дома“!.. — — — — Овога је покушао да освети г 1732 *Топал-осман паша*, румелијски беглербег. Он је тада ударио на Пипере, који с помоћу Кучâ одржаше над њим сјајну победу. Владика Василије прича да је у време тога боја Бог показао чудо, т.ј. хришћанска је војска угледала пред собом на белом коњу Св. Ђурђа, од кога се турска војска преплашила и утекла!.....

IV(1)

Ослободивши звоју земљу од Турака као најгорих непријатеља, владика је Данило желио, да у исто доба добије и од Млетака уважење својих права у Приморју. Та је ствар била већ врло тегобна, јер се владичина црквена јурисдикција простирала на област, која је политички са свим била истргнута испод његовога утецаја и у којој су Млеци почели били тако да раде, како би са свим искоренили православље.

Ми немамо ни једнога документа из кога би било могућно видети, какав су карактер имали односи црногорских владика с млетачком републиком до владике Данила; али, из његовога времена имамо три грамоте млетачке на пергаменту од 1717-те и 1718-те године, из којих се може у неколико видети, како су Млечићи гледали на Црну Гору и шта је она од њих добила.

Те су грамоте у изводу наштампане у Милаковићевој „Историји Црне Горе“; али, из тих одломака не види се ништа више, осем то, да се владика обраћао млетачкој републити у једно и исто време с молбом за помоћ и с предлогом за заједнички рад против општега непријатеља Турака, тражећи за то себи и своме народу васпостављање извесног права, која су му делом одузели Турци а делом Млечићи. Судећи по тим одломцима, то је био договор, којим се закључује савез између Млетака и Црне Горе и то савез за одбрану и напад против Турака.

У одговор на то, ево шта је добио владика од Млетака: 1)., допуштење, да се може вршити богослужене по православним обредима у цркви св. Луке у Котору, али, ипак с ограничењима, која нађе за потребно тамошњи намесник (provedatore); 2)., ослобођење црногорских производа од царине, на трговима, који су под Млецима; 3)., обећана је плата црногорским главарима, чија је дужност да увек буду готови за одбрану земље од непријатеља

(1) Ова је глава израђена поглавито по речима Ровинскога и Кочубинскога, и једнога зборника докумената, које је ове године издао св; Синод руски.

сумња и излишна и неоправдана контрола над општином. По себи се разуме да се зајам, не сме употребити на друго, него на што је намењен. Ево, баш и да вам прочитам, како гласи тај члан 5-ти (чита.)

Сад долази треће такође важно питање, које треба имати на уму, а на име: да ли у опште треба зајам пре закључити, док не буду готови бар претходни радови, а то су планови за канализацију, кејове и т.д. Г. Марковић врло је лепо објаснио ту ствар и ја само имам да додам његовоме говору још ово: Ви се сећате, ми смо пре неколико месеца закључили уговор са Линдлејем и Чокејом. Тај смо уговор послали Министру Грађевина и Министру Унутр. дела, и ко зна, да неће проћи још месец два дана, док се уговор врати од министара. По томе уговору ови стручњаци које смо ми изабрали, имају да израде те планове, управ да израде основицу за радове, за које се зајам тражи. Ја сам се уверио, да за те послове, радове и планове без којих не можемо да знамо, колико нам зајма треба, да ће нам за те послове требати најмање 4—5 месеци. Дакле, узмите господо само суму од 7,000.000 и на тих 7 милијона плаћање по 5% интереса па ћете видети да то износи око 350.000 дин. годишње. Онај остатак 3,000.000 динара употребило би се на исплату дута Народној Банци и Задрузи за међусобно помагање и штедњу; па с тога ту суму и не узимам у рачун. Просто и јасно ако ми, господо, вечерас будемо решили да узмемо понуђени зајам, ми би имали да на суво издамо и платимо толики интерес. Сем тога треба да знате, кад буду планови готови, не може се апсолутно више употребити од 2 или 3 милиона, као што је лепо г. Љуба напоменуо, и онда ћемо ми плаћати интерес и на суму, која нам не треба. Најбоље је дакле, по предлогу г. Љубином да се израде планови и онда нека се потражи зајмодавац, а ја држим да ће се такав и наћи, који ће општини суксесивно зајам дати, т. ј. који ће пристати да му општина плаћа интерес само на примљене суме, а не и на оне које има у низу година да прими.

По свему овоме ја налазим, да прочитана понуда није за општину повољна, и да је не треба примити. (Чује се: тако је!)

Мијаило Павловић. — Ја ћу покушати у неколико речи да дам одговора г. Петровићу, на оно што он вели, кад закључимо овај зајам и ако га закључимо, по моме скромном мишљењу, треба га закључити, јер овај се зајам не прави кад човек хоће, него кад људи нуде новац. Верујем, да је нешто мало скупљи интерес него што би требало, али осврћући се на много што шта око нас, ми ћемо видети да је врло тешко наћи повољнији зајам у данашњим приликама у опште. У њиховим је рукама новац, а ми смо ти који га требамо и, сад је питање; да ли је заиста скуп интерес, као што ја велим да јесте скуп, него што би требало епрам гарантија које се дају. Али, да узмемо у обзир и то, нас на лондонској пијаци не познаје нико. Ово је први зајам, који би се учинио, да се наше хартије, макар и општинске изнесу на њихову пијацу, кад није среће да државне оду. Ја сам и ономад објашњавао, да треба задобити ту пијацу, јер Енглези су такви људи да кад поклоне вере један пут некоме човеку и виде уредност његову, они ће у кратком времену наше облигације подићи на велику цену, међу тим, тамо стоји, да можемо ми и после године и две и пет концесију претворити са премијом од 2% и с интересом може бити и с 4%. И на сваки начин, ако би то било после 5 или 10 година, то би било за општину корисно. То је једно.

Друго, одговорићу на оно, што један рече, да је мало 8,000.000 зајма, јер 2,000.000 морамо одмах да платимо Банци и, што питаше, шта ћемо радити за даље, кад ће нам још већи зајам потребовати, шта ћемо тада дати за гарантију. Ми, као што знате, правимо канале и ти канали ће се платити од њиховог прихода, биће дохотка. Ми правимо даље кеј, по закљученој конвенцији између А-угарске и нас, ми имамо права да наплаћујемо за обалу где пристају лађе извесну таксу, и то ће опет бити један доходак.

Даље, ако остваримо и антрпоте, и они ће нам доносити некакав приход и за све зајмове које доцније будемо имали потребе да чинимо, ето нам гарантије у тим новим приходима. Нема дакле, никакве бојазни, да ће нам оскудевати да дамо гарантије, ако тражимо зајам. Само ваља бити мудар и паметан и руководити послове тако, да се не растура и све на шта се утроши да даје, да своју ренту доноси и онда бојазни нема, и онда можемо бити уверени, да други зајам, који будемо тражили, да ћемо га добити под много повољнијим условима, него ли садањи. А овај зајам и ако је скупљи интерес, ја држим да га не треба одбацити за то, што је то први општински зајам, и што нас свет не познаје а ја познајем од 20 година наше прилике какве су, нарочито какве су финансијске прилике у земљи и према тим тешко се одлучити људима који нас не познају да нам дају зајам са јевтинијим интересом. Ја опет држим, да ми не треба да испустимо ове људе, јер мој рачун показује интерес 6% и нешто мало мање, а $^{8}/_{10}$ долази отплате, то би дошло са $^{3}/_{10}$ за $52^{1}/_{2}$ године, а међу тим би ми га узели за 50 година. А за 50 година морали би да плаћамо $6^{3}/_{10}$ па и скупље. Дакле према свему томе кад узме човек ово све, ја мислим да овај зајам треба узети.

А сад, што се тиче оне друге бриге, коју г. Љуба напомиње у истини ово стоји: мука је наћи пара, а мука је, шта ће се после с парама. Ја мислим, мало промишљено кад се узме, наће се пута и начина, да се на суво овај интерес не плаћа; може се наћи да нам се помогне макар с 3% те да дакле само ону диференцију изгубимо, колико ми више плаћамо преко 3%. Тај ће се пут и начин наћи, а ја вам опет кажем, да ову прилику не треба испустити за то, што можда нећемо доцније ни наћи (а можда ћу се ја и преварити) или, дуго ћемо чекати, да тај зајам остваримо, а нама је као што је један од говорника напоменуо канализација најнужнија за здравље нашег подмладка и растења наше популације, јер као што знамо, ми смо сада у опадању. Нама треба кеј, јер ће нам доносити прихода, као и канали, јер тако исто треба направити и та сместишта, јер интереси наше трговине и наше производне захтевају, да им се даду места где ће еспапи изложити и чекати боље цене, јер боље да стоји све код нас и кад се побољшају цене боље продавати их, него ли их слати у туђину, па или плаћати магацинске трошкове, или их продавати по што за што. У тој цељи предузимају се и та огромна предузећа, због којих зајам има да се учини. Хоће се, да се и здравствени услови и трговинске и индустријске прилике код нас побољшају. Тако исто треба тежити, да се у овоме погледу усаврши све оно што треба Београду, Београд треба да постане светљиља европске културе, варош у којој ће и странци налазити задовољства да проведу неко извесно време, као што у сретнијим варошима чине. Хоћу опет да повторим баш за мој рачун ја налазим, да треба

пр. Турака а такође уговорено је и снабдевање Црногораца на ту сврху извјесном количином оружја и уобичајеном муницијом и житом. Владика ипак, — како вели Милаковић — није био са свим задовољан тиме, јер не само што није добио црквену јурисдикцију у Боки, него и у опште није била осигурана слобода богослужења православном становништву те области. У ствари то је било нешто као најам Црногораца у службу Млецима за плату а без икаквих уступака од стране последњих у корист црногорскога народа и његовог врховног независног представника, — митрополита.

Црква Св. Луке била је православна па ни њу нису давали православнима на потпуно располагање. Не само, дакле, да владика није добио црквену јурисдикцију у Боки, него су још и Црногорци дошли под јурисдикцију млетачку.

У поменутој грамоти, коју је издао млетачки дужд *Јован Корнелије* (Корнар) на име главнога управника Далмације и Арбаније *Ангела Ема*, на самом крају вели се: „..Задржавајући право и власт судити самима (Црногорцима) кривичне и грађанске распре ја задржавам за кривце право обраћати се с жалбом екстраординарном представнику у Котору.“ — Тај свршетак *Милаковић* не наводи у својој Историји и тиме скрива прави смисао и карактер тога договора; јер читајући га у целини ми јасно видимо, да су то били односи између суверена и васала. То исто потврђују и остале грамоте, само наравно, врло вешто замршеним фразама.

Поступање Млетака према Црној Гори и у опште према Србима јадранског приморја, много је слично поступању Аустрије у сев. источним српским земљама. И једна и друга буне становништво против Турака и дају им убојну муницију а неким народним вођама дају чак и плату; али у најкритичнијем тренутку остављa Србе на вољу судбини а закључивши за себе угодан мир с Турцима. Разлика је у томе само, што је Аустрија, после сваке несрећне војне, мамила за собом масу српскога народа и насељавала га на граници, стварајући на тај начин од њих баријеру против нападаја турске силе, одређујући их за прву жртву при сваком нападу а пошто прође опасност, поступа с њима не боље од Турака, лишавајући их чак и слободе у вршењу обреда њихове вероисповести!..... Млечићи их тако исто лишавају свих права и, обративши део њих у католичанство, с осталим делом т. ј. с православнима поступаху као и Турци; а оне који живљаху под Турском управом, бунили су против Турака и у исто време издавали им главе!... Више него варварски!...

Исто су тако Млечићи поступали и према Црној Гори. Бунећи Црногорце на устанак, они су у тешким тренутцима бацали и издавали Турцима несрећне породице, које су се спасле од Турака на њиховом земљишту!... Сваки судар с Турцима они су обележавали каквим издајством према Црној Гори, а у исто време играли су улогу покровитеља Црне горе и осталих срп. племена, која су се борила против Турака, сматрајући их као своје вазале.

У колико се је Црна Гора обрадовала појави Русије на политичком хоризонту балк. полуострва; у толико су се заоштрили њени односи с Млецима. Они као да су се паштили да остваре своје планове односно Црне Горе, — планове

приступити из више узрока овоме зајму, и баш са Енглезима треба га закључити, јер и да се чека и чека, питање је, хоћемо ли га повољнијег наћи и ако га нађемо, можда ћемо можда највише $^1/_4$% имати га јевтиније. И то је све. Сад ваше је, оцените ствар ,и решите како знате. Ја сам срачунио према овоме моме резоновању и долази полугодишње на ефективу по оној таблици која ће бити тачна, а коју сам сам ја рачунао за сваку суму дошло би 3% полугодишње да се плати а то је 316, 466 и 70|100, али ми пошто смо с њима уговорили, ми ћемо платити 315.000 и 70|100 дакле сваког полгођа имамо 1466 мање. То узето за 100 полгођа чини 146.666 и 70|100. Што се тиче стилизације пројекта, он није стилизован као што треба, но то ће се доцније чинити. Овде је главно питање, да ли је скуп интерес и отплата (*Јосиф Јовановић*: прескуп.)

То је све што сам имао да кажем с тим, да ако је скуп не треба да се бавимо, него да га одбацимо.

(Наставиће се.)

ОГЛАС

Суд београдске општине, држаће ниже означених дана ове лицитације:

I

На дан 25. овог месеца, од 3—5 сахата по подне, лицитацију за издавање под закуп вађења камена из II пећине у таш-мајдану.

Кауција се полаже 60 динара.

II

На дан 26. овог месеца, од 3—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под закуп III и IX месарских плацева, на „Краљевом“ тргу.

Кауција се полаже по 120 динара.

III

На дан 27. овог месеца, од 3—5 сахати по подне лицитацију за издавање под закуп Киоска у парку калимегданском.

На име кауције по закључку лицитације, полаже се тромесечна кирија.

IV

На дан 2. Јула ове године, од 3—5 сахати по подне, лицитацију за продају старог непотребног материјала (дрвенарије и гвожђарије:)

Лицитације ће се вршити у канцеларији економног одељења, где се и услови могу видети.

Позивају се лицитанти, да означених дана дођу и лицитирају.

АБр. 3697, 4924, 4925 и 4926. — Од суда београдске општине, 19. Јуна 1896. год. у Београду.

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

Стање на дан 30. априла 1896. год.

Редни број	Назив рачуна	ОБРТ				СТАЊЕ			
1	Рачун благајне	673892	48	616455	69	57436	79	—	—
2	„ привремених издатака .	382269	68	150227	75	232041	93	—	—
3	„ хартија од вредности .	18438	—	—	—	18438	—	—	—
4	„ непокретности	5297955	03	—	—	5297955	03	—	—
5	„ покретности	78771	64	—	—	78771	64	—	—
6	„ грађења кеа	82559	11	—	—	82559	11	—	—
7	„ „ водовода . . .	2758870	61	—	—	2758870	61	—	—
8	„ „ калдрме из Зајма	666467	11	—	—	666467	11	—	—
9	„ „ канализације . .	40212	75	—	—	40212	75	—	—
10	„ „ школе у д. крају	210209	88	—	—	210209	88	—	—
11	„ „ „ у Палилули	168687	18	—	—	168687	18	—	—
12	„ „ цркве у дун крају	53983	18	—	—	53983	18	—	—
13	„ дужника разних . . .	89637	14	—	—	89637	14	—	—
14	„ „ калдрме . : .	181775	46	95	19	181680	27	—	—
15	„ „ водовода . . .	58507	44	—	—	58507	44	—	—
16	„ „ трошарински .	28776	19	—	—	28776	19	—	—
17	„ поверилаца разних . . .	37372	38	412510	51	—	—	375138	13
18	„ фондова разних	—	—	157144	32	—	—	157144	32
19	„ касе фонда гробљанског .	—	—	81407	09	—	—	81407	09
20	„ фонда регулационог . .	—	—	19367	99	—	—	19367	99
21	„ управе фонд. за раз. фонд.	8365	76	—	—	8365	76	—	—
22	„ „ „ „ регул. „	44551	28	—	—	44551	28	—	—
23	„ „ трошарине . . .	110607	97	128239	30	—	—	17631	33
24	„ „ водовода	32376	62	27024	42	5352	20	—	—
25	„ „ фондова за зајмове	—	—	104121	04	—	—	104121	04
26	„ пријема	60000	—	4200000	—	—	—	4140000	—
27	„ остава код Нар. Банке .	4020000	—	—	—	4020000	—	—	—
28	„ Народне Банке	—	—	2043190	20	—	—	2043190	20
29	„ преносних кредита . . .	13793	09	232887	01	—	—	219093	92
30	„ ажије резервне	—	—	2311	35	—	—	2311	35
31	„ прихода по буџету . . .	—	—	245542	47	—	—	245542	47
32	„ расхода „ „ . . .	271863	39	50	—	271813	39	—	—
33	„ гробљанског буџета . .	4524	82	10619	—	—	—	6094	18
34	„ буџета трошаринског . .	5196	25	—	—	5196	25	—	—
35	„ главнице	698	69	6969169	80	—	—	6968471	11
		15400363	13	15400363	13	14379513	13	14379513	13

19. јуна 1896. год. у Београду.

Мл. књиговођа,
Милија Јовановић.

Гл. књиговођа,
К. Ј. Јанковић.

којима су се тако дуго занимали, не испољујући свога правога циља ни намере. — Из наведених докумената види се, како су те намере постојале све јасније и јасније. У једном акту говори се само о *преданости* републике (sua dectitione de dominio della republica nostra); а у другој стоји већ *обавезности* те преданости (un pequo della deditione de pnblieo Dominio). У читавом низу докумената може се, али с тешкоћама, ухватити свуд онај усиљен смисао реченица и израза, који на први изглед ништа не значе; а међу тим на њима су Млечићи оснивали своја права и претенсије. На тај су начин Млечићи ипр. одузели Црној Гори последње комадиће земље, које су јој припадале на мору. То су били начини, којима су Млечићи мислили потчинити својој власти целу Црну Гору, а ту исту тактику наследила је од Млетака по традицији и Аустрија.....

V

У време владике Данила Црна је Гора била раздељена на племена, која су међу собом стојала у толико независна, да су често војевали међу собом и нису имали саобраћаја. При таквом стању није могло ни бити речи о буди каквим општим политичким уредбама, премда су потребу тога осећали Црногорци. Али су томе сметали главари појединих племена, који су тада могли радити што су хтели....

Владику је Данила, без сумње стало много муке, док је покренуо Црногорце на искорењивање мухамеданства. Али, од тада он није престајао радити да што боље уреди своју земљу и изнутра.

Користећи се својим путовањем, у Русију, он на скоро по доласку сазове скупштину да уреди општи мир и управу у Црној Гори. Тада је он увео *гувернадурство* (губернаторство) као вишу политичку власт а у помоћ њој у сваком племену *сердаре* и по општинама *кнезове*. Гувернадур је расправљао ствари између Црногораца и страних поданика и крупније *ствари унутрашње; он је био председник* скупштине и потписивао пресуде за теже преступе. *Сердари* су решавали ствари сваки у свом племену а *кнезови* су представљали полицијску власт у атару свога села или општине.

Први гувернадур изабран је 1718. г. То је био *Ђикан* из села Мишке у Озринићима. — Тај избор показује да народ није хтео, да из једног истог племена буде и представник духовне и представник политичке власти. Међународни значај пак тога чина, може се ценити по томе, што је први гувернадур живио у *Котору!*

Први је гувернадур жалосно свршио; његово је убиство и до данас са свим тајанствено. Предање казује, да је се *Вукале* син Ђиканов одрекао гувернадурства, које је по наследству требало да пређе на њ и променио се с Радоњићем из рода Рајчевића у Његушима, добивши од овога за сердарство 200 талира[1] и тако се ослободио од тог високог звања, које је оцу његовом донело незаслужену смрт. Ове нове уредбе одржале су се за све време владике Данила. Гувернадурство се одржало за читавих 100 година. Важно је поменути *још и то, да је ове установе* владика дао народу у договору са народном *скупштином.*

(1) Ровинскій Черногоріъ. стр. 536.

(Наставиће се)

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Доњолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I рела . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

III. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0·20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

УДРУЖЕЊЕ СЛУЖБЕНИКА БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

Стање на дан 31. маја 1896. год.

ГЛАВНА КЊИГА	НАЗИВ РАЧУНА	ОБРТ ДУГУЈЕ		ОБРТ ПОТРАЖУЈЕ		СТАЊЕ ДУГУЈЕ		СТАЊЕ ПОТРАЖУЈЕ	
1	Рачун благајне	10839	30	8234	93	2604	37	—	—
2	„ уписнине	—	—	194	50	—	—	194	50
3	„ уплата	951	50	5709	—	—	—	4757	50
4	„ залога	—	—	4400	—	—	—	4400	—
5	„ камате и трошкова . . .	127	05	116	75	10	30	—	—
6	„ оснивачких „	2	30	—	—	2	30	—	—
7	„ 2% обвезница	7155	—	—	—	7155	—	—	—
8	„ срећака кл. лутрије . . .	899	53	951	50	—	—	51	97
9	„ губитка и добитка . . .	—	—	621	—	—	—	621	—
10	„ враћених уплата	253	—	—	—	253	—	—	—
		20227	68	20227	68	10024	97	10024	97

1. јуна 1896. год. у Београду.

Председник, **Ђ. Ж. Нешић** с. р. Деловођа, **Љуб. П. Ристић** с. р. Благајник, **Милија Јовановић** с. р.

ЧЛАНОВИ УПРАВНОГ ОДБОРА:

Урош Кузмановић с. р. **Милош П. Ђорђевић** с. р. **Танасије Д. Вељановић** с. р.

Надзорни одбор прегледао је овај рачун. и сравнио га са свима књигама, па је нашао да је у свему исправан.

5. јуна 1896. год.

Београд.

Председник контролног одбора,
К. Ј. Јанковић с. р.

ЧЛАНОВИ:

Теофило Вуковић с. р. **Илија Вучковић** с. р.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 13. јуна до 21. јуна 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин	пр.	ЦЕНА најмања дин.	пр
	Арпацика	—	—	—	—
350	Брашна кукурузна .	11	—	10	—
	Вина бела (од лит.)	—	—	—	—
530	Вина црна (од лит.)	—	60	—	50
740	Волова	—	—	—	—
615	Вуне не пране . . .	120	—	110	—
3150	Говеђине	80	—	—	—
5057	Јечма нова	7	—	6	50
	Кајмака	—	—	—	—
12630	Кожа јагњећих . . .	—	—	—	—
	Коре брезове	—	-	—	—
	Крава	—	—	--	—
62400	Креча	3	60	3	20
2417	Кромпира нови . . .	10	—	8	—
119	Крушака	25	—	20	—
6087	Кукуруза	7	20	7	—
902	Лука црна	10	—	8	—
	Масла	—	—	—	—
682	Масти	80	—	75	—
528	Овса	11	—	10	60
372	Ораја	40	—	35	—
82	Пасуља	22	—	20	—
27417	Пшенице	11	40	11	—
52	Ражи		—	—	—
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
	Ракије ком. меке „		—	—	—
565	Ракије шљ. љуте „).	1	—	—	90
11493	Ракије шљ. меке „ .	—	45	—	30
8054	Свиња дебелих . . .	55		45	—
	Свиња средњих . . .		—	—	—
20470	Сена	5	--	4	50
2019	Сира	50	—	40	—
1220	Сламе	2	50	2	—
500	Угљена дрвеног . . .	6	—	5	—
2400	Ситнице	—	—	—	—
4647	Трешања	60	—	20	—
652	Вишања . , ...	60	-	20	—
30000	Цемента	—	--	—	—
8500	Минералне воде . . .	—	—	—	—
6241	Поврћа				

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 13. Јуна 1896. год. до 19. Јуна 1896. год.

допутовало 33963 путника — одпутовало 33812 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА мушких	ПОЛА женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Остали Европ. Држава	Ван Европе
22614	11349	24003	9100	464	26	12	140	104	34	10	17	16	13	7	9	8

Занимање путника:

Лежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и пиљари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Пролетаријат
18013	718	7535	5738	45	72	54	113	118	1023	208	311	15

Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Отпутовалих
24623	9340	+ 151	—

21. јуна 1896. год.

Из статистичког одељења општ. вар. Београда.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 30. ЈУНА 1896. | БРОЈ 27.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ.

По члану 24. закона о устројству општина и општинских власти истиче крајем овог месеца двогодишњи рок службовања члановима суда и кметовским помоћницима у општини београдској, изабратим Јуна месеца 1894. год.

С тога суд општине београдске, на основу решења одбора општинског од 12. јуна 1896. год., буџета општине београдске за 1896. год. и члана 21. зак. о устројству општина и општинских власти, с погледом и на прописе члана 13. тачке 1. и 7. поменутог закона објављује, да ће се

НА ДАН 30. ЈУНА 1896. ГОДИНЕ

ДРЖАТИ

ОПШТИНСКИ ЗБОР

РАДИ ИЗБОРА

ДВА ЧЛАНА СУДА И ТРИ КМЕТОВСКА ПОМОЋНИКА.

Ко може бити биран за члана суда и кметовског помоћника, прописују чланови 29, 30, 58 и 59. закона о устројству општина и општ. власти.

Сваки гласач на збору може само лично дати свој глас. (чл. 20. зак. општ.)

На општинском збору имају право гласа сви нунолетни чланови општине, који плаћају најмање потпуни грађански данак, који нису под туторством или старатељством, који нису под платом код другога у служби, или којима по прописима члана 16. овог закона право гласања не би било одузето (члан 14. зак. општ.)

Немају право гласа на општинском збору:

1., Они који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или кад су лишени грађанске части за време пресудом одређено, као и они који су осуђени због преступа или иступа, које човека бешчасте и јавни морал вређају, док не прође година дана од дана извршене казне;

2., Који се налазе под кривичним ислеђењем за дела под 1. наведена;

3., Који су пали под стециште за време док стециште траје, и док се не прогласе за невине;

4., Који су под полициским надзором;

5., Који дугују држави порезе више од оног полгођа у коме се збор држи (члан 16. закона).

Официри и војници стајаће војске не учествују у саветовању општинског збора. (Члан 15. закона).

Збор ће се држати у здању општинског суда. Збор за бирање почиње у 8 сати изјутра а бирачи могу долазити на збор до 5 сати по подне, у које ће време престати пуштање бирача на биралиште, али ће се примити глас од свију оних, који на збор до 5 сати буду дошли. Од 12 часова до 2 по подне гласање ће бити прекинуто.

Чим председник збора каже да је збор започет, бирачи ће (њих двадесет најмање,) изабрати из своје средине два лица за чланове бирачког одбора, (тачка 2. члана 21 зак. општ.), а од стране одбора општинског придодати су председнику збора одборници г.г. Никола Бошковић и Владислав М. Ђорђевић.

Извештавајући о овоме грађане београдске, суд их општински позива, да на збор дођу и испуне своју грађанску дужност.

АБр. 4875.
19. Јуна 1896. год.
Београд.

Секретар,
Урош Кузмановић с. р.

Председник београдске општине,
Мијаило М. Богићевић с. р.

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ

У свези са својом објавом од 19. Јуна 1896. г. АБр. 4875, којом је сазват збор општински за 30. Јуни 1896. године за избор два члана суда и три кметовска помоћника за општину београдску, — Суд општински накнадно објављује:

да ће се тога дана т. ј. 30. Јуна 1896. године извршити избор само 2 члана суда и 2 кметовска помоћника,

пошто трећем кметовском помоћнику г. Стеви Јосифовићу није још протекао двогодишњи рок, јер је он изабран 4. Децембра 1894. године када ће тек истећи његов двогодишњи рок, и до ког дана он има вршити дужност кметовског помоћника према члану 28-мом закона о устројству општина и општинских власти и према решењу Управе вароши Београда од 27. Јуна 1896. године № 15125.

О овоме се грађанство извештава ради знања.

АБр. 5132.
27. Јуна 1896. год.
Београд.

Председник
београдске општине,
Мијаило М. Богићевић с. р.

Секретар,
Урош Кузмановић с. р.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА
(по стенографским белешкама)

Одбор општине београдске, решавајући о преносу концесије за електрично осветљавање Београда и о понуди за зајам општински, одлучио је: да се дебате о тим предметима, по стенографским белешкама, објаве.

I,
О преносу концесије за електрично осветљавање Београда од српско-француског друштва за осветљење и железнице на безимено друштво:

(Продужење)

САСТАНАК ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
држан 29. фебруара 1896. г.

Председавао председник г. Мијаило Богићевић; присуствовали чланови суда: г. Мих. П. Живадиновић и Јован Антонијевић, бележио секретар г. Урош Кузмановић; од одборника били: г.г. Иван Козлић, М. Милошиновић, Н. Антоновић, С. Ђ. Јорговић, Драг. Стојменковић, Др. М. Поповић, Сергије Станојевић, Благоје Милошевић, Дим. Довијанић, Сава М. Цвијировић, Коста Петровић, Стеван П. Поповић, М. Штровић, Н. Спасић, Сава Ковачевић, Миленко Марковић, Мил. Ж. Маринковић, Дамњан Стојговић, Љуб. Марковић, Давид Вули, Јарослав Безуха, Влад. М. Ђорђевић, Ђ. Димитријевић, Дим. Милојевић, Д-р Марко Николић, Мих. Павловић Др. Војисл. М. Суботић.

Почетак у 6 час. по подне.

(НАСТАВАК САСТАНКА)

Мијаило Павловић. Све ово што се говори за друштво не вреди, јер оно ни данас нема потврђене књиге, јер оно и данас води неправилне рачуне и на другом месту а не у Београду. Нити су књиге, потврђене, нити је заведено шта то до данас кошта. Трамвај и електрично осветлење вођено уједно. Општина несме да напусти своје право. Ако је Министар незаконитост једну учинио и ако су судови нешто оборили, општине се не тиче него она треба своја права да штити. Сад што су судови између акционара и тога електричног друштва и трамвајског нашли, да седиште друштва не мора бити у Београду, ја држим да је то неправилно, али је то ствар акционара и они нека чине што знају, али што се општине тиче ја мислим да општина мора да води парницу и да натера друштво да седиште трамваја буде овди. А да се неби доцније водила парница шта кошта сам трамвај ја тражим да се то сад констатује и од сад непрестано да се контролишу рачуни о његовом коштању.

Мијаило Живадиновић. Слажем се с г. Костом Петровићем с којим смо били сложни још у комисији којој је поверено да проучи ове статуте а у томе да по уговору који општина има са концесионарима они имају права да сва права уговорна на другога пренесу и о томе известе општину. Тај штатут послат је на основу уговора, на потврду Министру Народне Привреде и он је желећи да заштити општинске интересе питао општину да ли се ти штатути не косе с уговором. Ви сте поверили тај штатут комисији у којој су били правници и ја вам могу казати да и ван те комисије — и овде и свуда — нико није једне речи казао у одбрану друштва, у колико иде оно на крњење општинских права, али сад треба казати у чему је повреда тих интереса, пошто нас Министар то пита. Ми смо у нашем извештају то казали а ја ево поновa наговештавам да се новим штатутом доводе у велику опасност права општине, у члану 70 уговора каже се изриком овако (чита), излази да се само од прихода друштво има право да наплаћује, а то значи да материјал друштвени не може бити задужен, а у члану пак 20 штатута каже се да управа овога безименог друштва има права да га задужи, отуђи и т. д. На тај начин дакле они би наше право могли довести у опасност. Ја налазим сем онога предлога који смо учинили, да треба да остане ствар овако: да ми као одборници констатујемо у чему се коси статут с с општинским правима, јер по уговору уговорач има права да пренесе концесију и на другога, наравно без оштете уговорних права општине. Ми би дакле одобрављући пренос уговора у заштиту својих права имали да кажемо Министру, да он обрати пажњу друштва да оно има права да пренесе концесију на безимено друштво у потпуним границама уговора, иначе ће општина сматрати да је концесионар сам раскинуо уговор. Ми то морамо учинити, јер ако не учинимо мићемо по чл. 61 одговарати за штету. Што се тиче онога што г. Павловић каже, ја га потпуно разумем, али вам опет кажем да нема никога који не брани општинске интересе, али их брани онде где има права и дужност да их брани.

Што се тиче прихода њина ми по српским законима имамо права да одредимо стручне људе да им књиге прегледају и реферишу да ли се налазе у исправном стању или не, а после долази комисија да процени и по тој цени да општина предузеће откупи.

Дакле ја предлажем оваку резолуцију: да одговоримо Министру да се у извесним побројаним случајевима коси штатут с уговором и да општина не може примити оваке штатуте за себе као обвезне.

Стеван П. Поповић. Ја сам зато да се прими овај извештај комисијски са оном изменом и допуном којом су обухваћене све могуће грешке које су учињене према уговору.

Михаило Павловић. Ја држим да се баш нас тиче где ће да води и како друштво ове књиге, г. Живадиновић позива се на некаква права које имамо по српским законима. Ја то знам, али ево код тих закона шта смо дочекали. Зато су он као правобранилац општине и општина имали права да општину браде од овакових штатута. С тога ја тражим да се друштво сузбије у границе закона а то је да мора имати седиште у Београду, па онда да се разговарамо с њима, а напуштати једно по једно право то могу чинити само људи који неће да разуму своје дужности.

ЗЕТСКИ МИТРОПОЛИТ ДАНИЛО I.
и
ОСЛОБОЂЕЊЕ ЦРНЕ ГОРЕ
(ОДЛОМАК ИЗ СРПСКЕ ИСТОРИЈЕ XVIII ВЕКА)

Мото: „.... Не славѣ писателя, не удовольствію читателей и даже не мудрости нравоучительной, но толкою истинѣ, которая уже сама собою „дѣлается наночникомъ удоволствія „и пользы“... Карамзинъ.

ОД
ГРГУРА ЈАКШИЋА

[По препоруци Академијскога Савета Вел. Школе награђена општина београдска стотином динара].

(НАСТАВАК)

* * *

Осим дела владика Данило није очувао у историји ни једну црту, која би окарактерисала његову личност. Неумрли владика Раде прекрасно је оцртао његов положај, али му је карактеру додао махом много неодлучности и слабости..... Данило „Горскога Вијенца“ махом много размишља. Њему, који је постао владика у 16-тој години није остало ништа, него да се потчини ондашњем поретку и вољи главара, који су тада управљали пословима. Ту није могло бити никакве сумње ни размишљања. И кад је се он могао решити да на онакав начин истреби мухамеданство; — он је онда морао бити баш врло одлучан човек. Заустављајући се на питању: Од куда да се код двајесто годишњег младића јави такав план? — обратимо пажњу на ту околност, да је Данило ради посвећења ишао у Угарску, где га је посветио *Арсеније* Чарнојевић, који је у то време био одао сав свој живот на то, да дигне народ противу Турака. Сам Арсеније био је Црногорац родом из Бајица а име је Црнојевић узео да би дао себи што више значаја. Он је одмах чим је постао пећски патријарх, по смрти Максима, изучен и обдарен од Аустрије старао се да побуни Србе против Турака; али Турска раздражена поразом код Беча обрати сву своју пажњу на агитацију у унутрашњости земље и тада је Арсеније морао бежати и спасти се у Црној Гори. Ми знамо, да се владика Данило неколико месеца бавио у Угарској и за то се време млади владика морао налазити под утицајем свога земљака, патријарха, старог, искреног и у то време одушевљеног агитатора, који је сав свој живот био посветио ослобођењу свога народа.(1)

Данила није било нужно фанатизовати на његову примљиву душу и млади ум, морали су благотворно дејствовати савети Арсенија и његов пример у раду. Већ у то време Арсеније је видео да га је Аустрија обманула за то је се старао да младога владаоца посаветује, да рачуна само на своје силе и да не полаже на милост своје покровитељице, Млетака, која с њим поступа исто онако, као Аустрија са Србима, који су јој се предали.

Ето, где по нашем мишљењу треба тражити зачетак идејама и плановима, којима је махом била напојена душа младога владике Данила, који је се њима био предао свом енергијом својом и служио им до краја живота. Владајући генијалним умом, меком душом и силним карактером, као прави Црногорац, он се одва-

(1) Журн. мин. нар. просвѣщ. 1878. VII 156.

Коста Петровић. Мени се чини да би смо могли да говоримо о овоме три четири дана а како су људи разних мишљења тешко да би могли доћи до каквог споразума. У корпорацији овакој као што је општински одбор бива ово: Ви сте изабрали нас као некакве вајне стручњаке и тражили да вам поднесемо извештај. Ми смо то учинили и о томе може бити говора; ако ви нама не верујете онда је незгодно да се чита члан по члан из уговора безименог друштва него да се пређе мишљењу г. Мијаила Павловића и да се каже од стране одбора, да се не допушта потврда штатута докле се књиге не прегледају. Прво би дакле по мом мишљењу имало да се изгласа ово: верујете ли ви нама и нашем извештају или ће те да пређете овоме другом мишљењу. Ја с драге воље одступам од овога и пристајем да се чита члан по члан уговора и штатута па да сви виде да ли се и у колико слажу, јер лако може бити да смо ми штогод и превидели. Да би се прекинула дебата могао би се примити предлог г. Мијаила Павловића да општина неће да пређе никаквом раду док се не прегледају књиге или ако то нећете, онда да се прими наш извештај пошто се прочита.

Мијаило Павловић. Мој је предлог да друштво покаже шта је до данас утрошило. То да се прегледа од стручне комисије и утврди право стање и тек онда да се иде даље. У исто време тражим да општина захтева да седиште друштва буде у Београду као што је то уговором предвиђено.

Стеван Поповић. Ја мислим да је наша дужност да одговоримо Министру Народне Привреде да ли примамо измене у штатуту или не. И ја сам за то да друштво има седиште у Београду, али то право ми по овоме уговору немамо.

Настас Антоновић. Правило би било да верујете комисији која је штудирала то питање и да извештај њен примите, али како су мишљења у одбору подељена ја налазим да ваља читати члан по члан и уговора и штатута па да видимо како гласи једно и друго, јер нама лежи у дужности да чувамо интересе општинске и ја не замерам него похваљујем заузимљивост г. Мијаила Павловића за штићење општинских интереса. Да би смо знали да ли друштво може да пренесе концесију на друго друштво, дали му седиште мора бити у Београду, и да ли ми имамо права да му прегледамо књиге или не — ми треба да прочитамо уговор. Најбоље би било да се ово питање одложи за идућу седницу, па онда да се учине ова сравнења.

Димитрије Милојевић. Незгода је и несрећа што се тај уговор с почетка није направио како треба те неби ми сад разбијали главу око тога. Ја мислим да је г. Коста Петровић лепо разложио ово и да су они у комисији имајући на уму општинске и акционарске интересе дали врло исцрпно мишљење г. Министру Привреде на захтев његов. И сад остаје да Министар учини шта треба. Кад се кола изломе тешко је наћи пута, али ја сам ипак за то да се прими комисијско мишљење и да се одговори г. Министру шта ми од прилике желимо да се по овој ствари уради.

Коста Петровић. Г. Настас Антоновић казао је да има подељених мишљења о овој ствари. Бар што се комисије тиче то не стоји. Одбор у својој седници од 3. фебруара изабрао је ове одборнике да прегледају те штатуте и поднесу извештај, а то су: сад већ покојног Анту Пеливановића, мене, Настаса, Тићу Марковића и Димитрија Гавриловића. На састанцима који су по овој ствари одређени долазио сам ја један, г.г. Антоновић и Пеливановић извинили су се болешћу, г. Марковић, Гавриловић и ја нисмо ништа били решили докле одбор у својој седници од 14. фебруара није донео одлуку да се још једном позову или да се комисија допуни. Тек тада у седници у који је био г. Мијаило Павловић, Ђока Станојевић, Живадиновић и ја, — ми смо сагласно потписали овај извештај који је сад овде.

Мијаило Павловић. Ја кад сам узео штатуте и уговор о трамвају а узео и уговор односећи се на електрично осветлење и то проштудирао, видио сам да долазе у опасност општински интереси, а шта може да буде после 16 година кад се крију од нас рачуни, а кад је Министар образовао комисију да прегледа рачуне ја сам дознао да су они погрешни. Према томе ја сам могао као необавештен да се сложим са извесним мишљењем а после да га тргнем, По уговору стоји да је седиште друштва у Београду и кад једна страна оће да брани то стање, не може га друга једнострано мењати. Ја позивам општину да се постара да ту тачку уговора одржи у снази, иначе ја ћу изнети на јавност цео рад, па нека суди јавно мнење шта је ко и како по овоме радио.

Ја предлажем да се одговори г. Министру Привреде овако: Господине Министре, друштво за трамвај и осветлење погазило је уговор са општином тиме, што је пренето седиште друштва ван Београда, и ми вас молимо да заштитите општину у томе и да га принудите да ради по уговору. Не учини ли се то, општина ће тражити судским путем да се друштво примора да уговор са општином, поштује.

Председник. Хоћете ли да решимо ову ствар вечерас или идуће седнице која ће бити сутра (чује се сутра).

Стева Поповић. Ми смо према наредби одборској прегледали зграде које су у близини и употребљиве су за општинску потребу. Између свих седам грађевина нашли смо две које одговарају правој потреби, а те су: Барловчетова и Јовановића на шанцу (чује се одложити за касније).

II,

О понуди за зајам општински:

(продужење)

САСТАНАК ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
држан 1. Априла 1896. г.

Председавао председник београдске општине г. Мих М. Богићевић, присуствовали чланови суда: г.г Мих. П Живадиновић, и Јов. Антонијевић, бележио секретар г. Урош Кузмановић; од одборника били: г. г. Др. Никола Х. Николић, Давид Були, Мијаило Штрбић, Коста Петровић, Драг. Стаменковић, Д. С. Милутиновић, М. Милашиновић, Стеван П. Поповић, Др. Воислав М. Суботић, Никола Бошковић, Сава Коваческић, Љуб. Марковић, Дим. Довијанић, Дим. Гавриловић, Др. Марко Николић, Голуб С. Јањић, С. Ђ. Јорговић, Сава М. Цевапровић, Др. М. Поповић, Мих. Павловић, Ђорђе Димитријевић, Н. Антоновић, Дим. Милојевић, П. Козлић, Мил. Ж. Маринковић, Мил. Марковић, Ј. Алкалај, Благоје Милошевић, Спасоје Илић, Дамњан Стојковић, Јосиф. С. Јовановић, Свет. Н. Шпазић, Влад. М. Ђорђевић, Михаило Михаиловић, Н. Спасић, Тих. Ј. Марковић,

Почетак у 5½ час. по подне.

(Наставак саст нка)

Јосиф Јовановић Господо, Ја нећу да претпостављам овде стварност за што ми тражимо овај зајам, него ћу да говорим о зајму, који ми мислимо да учинимо. Овај зајам, који ми мислимо да учинимо, има да служи на нашу корист, онаку каку треба да извучемо, да служи у рејону наше општине и стварности у нашој општини Нећу да говорим о потреби тога зајма, на шта има да се употреби. Употреба тога зајма зависи од самих нас, и кад то зависи од нас онда имамо то распоредимо тај капитал на шта ћемо да га употребимо. Овде је главно питање, као што видите из пројекта овога тако

жује на посао крајње опасан, не имајући за собом никаквога „шанса“ за успех; — и што је изашао отуд као победилац, — то једино може захвалити својој чисто црногорској одважности и вештини којом је у тој прилици управљао.

У том између њега и пок. књаза Данила има велике сличности. — — — —

У одсуству домаћих споменика, ми се за карактеристику владике Данила морамо обратити Млецима, којима је он служио и до неког степена угађао, помажући их увек против Турака, за што је добио и признање од републике, како се види из поменутих диплома.

Ево, какав је одзив о њему у извештају главног намесника Далмације *Петра Кендрамине*, од 21. окт. 1729. г. — Казавши да Данило управља Црногорцима неограниченом влашћу,“ он наставља овако: *„Епископ је Данило човек у вишем степену частољубив. Он није са свим наклоњен Млетцима, и руководи се личним каприсом Непријатељ је турцима по обавезама које има према религији,.. он није велики пријатељ вишега превасходства и ако је икад ма с каквим одредом Црногораца долазио нама у помоћ, то је чинио у циљи не да нама послужи него да поживи на наш рачун. Он поступа с таквом смотреношћу, да — показујући лице да ће служити вашој светлости и да Турцима неће штете чинити — он обмањује обадве стране и извлачи личне користи; користећи се неограниченом влашћу у Црној Гори, он је постао просто неопходан за пограничне државе. Подкрепљен руским златом, он је створио код Црногораца преданост к цару на штету Млетака. Неопходно је, дакле, у поступању према њему придржавати се пређашње системе — ласкати и обећавати.... Потребна је неуморна пажња, одлучност и непоколебна неустрашимост, па да се може противстати преступаничким замислима овога владике.“*(1)

Тако га цртају Млечићи и они га добро цртају, како ми мисломо: — само треба *пажљиво* читати горње редове и тумачити их.....

* * *

Водећи непрестану борбу с Турцима имајући онакве савезнике у Млечићима, — владика Данило није стајао у добрим односима ни са пећским патријархом. На то нас упућују следећи фактови:

Године 1719-те или мало доцније, писао је он у облику упутства подгоричком проту: „..пріимисмо ваша коіа су писата мѣс. дек. 14 у коих разумесмо, што нам пишете поради тога бедника и расколника арантоса: кад іе супрот ніега сам Богъ стао а честити га царъ омазуліо, ни іа ніему не могу бити прііатель, ни по единому начину; но и сад и свагда хоћу да никако он ніе у том вилаету между вами, Ово е сад четврта година како едне аспре іа нисам от њега узео“... и за тим обећава, да ће им поставити другога „...кои тье у свему сложан бити с вами и вамь за владику бити правилно и по закону... и с њимь будите у единству и у едной речи“(1)

(Свршиће се)

(1) Макушевъ. Рускій Вѣстникъ. 1869. VII. 40.

(1) Далматински магазин, за 1850. год. стр. 9.

рећи нашег задужења, кога видите пред собом написаног, ми идемо да се задужимо, и кад идемо да се задужимо, онда треба да гледамо, како да се задужимо. И кад та правимо, онда није само та ствар коју тражимо да само добијемо новаца, јер добити новац са претпоставком оваквих гарантија каквих ми имамо, није тешко. Него треба да добијемо зајам, ни више ни мање, него онако како треба да постигне општина београдска према своме положају. Ми, који се данас налазимо у таквом положају, у таквом тако рећи додиру у европском Истоку и задатку наше стварности, ми добијамо једну понуду за зајам, и та понуда ни више ни мање, како је ја схваћам, нецелисходна је за нас. Јер, господо, узмимо ми, кад ми добијемо понуду 86 и 66 за 100 са плаћањем 102 за 100, то износи $18^1/_2$% и онда шта смо ми данас? Јесмо ли ми банкрот, јесмо ли ми најгори на Истоку данас, да такав зајам закључујемо, који ће да нас бламира пред целом Европом.

Господо, да се добро узмемо у памет. Ако су јаке потребе да зајам морамо узети, онда ја сам за то, али ако ми данас предвиђамо стање у коме се ми налазимо, онда би било нецелисходно да тај зајам примамо, јер би наше понижење било толико, да би осетила не само наша општина, него цела Србија, јер би бламаш наш био толики, да ми не би знали, да смо ми на Истоку, него Бог зна где! Јер на првом месту треба имати на уму то, да су други који су после нас постали, да су они, тако рећи, постигли бољи зајам него ми. Ако би овај зајам са 86 и 66 примили онда је то таква једна ствар, да ми силазимо далеко ниже и дубље него што треба да стојимо данас на површини овога Балканског Полуострова. Ми требамо зајам, али такав какав ће да користи нашем опстанку, нашем угледу као Престонице Београда. Ако тога нема, ми ћемо да трпимо и да *шта* нам треба сносимо као грађани и житељи, а да не трпимо онај удар од страних људи који ће да се нанесе нама и нашој држави. Из тога ја мислим и тако рачунам као Србин и патриота у мојој мисли, да овај зајам који је предвиђен у овој понуди, сасвим је нецелисходан и неостварљив је за нас. И ми треба да получимо као почетници свега на Балканском Полуострову. Хоћу да претпоставим једну ствар, која се оснива на прошлости као човек, који то не познаје од године две дана у овој нашој држави, и кад нас прошлост позива да пазимо што више на углед Београда и Државе, онда немојте да се дође до тога, да нас други потсмеху *излажу*, и да кажу: морали су овако да учине. Не мојте, господо, то допустите, јер замислити 86 и 66 са 102 за 100 то је нецелисходно, то је понижавање достојанства које се не може оправдати ни нашим потомцима а камо ли нама, који се гледамо очи у очи. То је што сам имао да кажем.

(Наставиће се)

СТЕЧАЈ

Општини београдској потребна је зграда за основну школу на Савинцу.

Зграда треба да је толико пространа, да могу у њојзи бити 6 учионица. Поред тога треба да има најмање још 4 собе за канцеларије наставника и стан фамулуза; даље да има шупу или подрум за дрва, као и авлију што пространију.

Зграда треба да је здрава и у добром стању, да је видна и чиста, у опште да је употребљива за становање.

Примиће се понуда и за оне зграде у којима могу бити три учионице.

Понуде треба послати економном одељењу овог суда најдаље до 20. јула ове године.

У понуди мора бити означено тачно где се зграда налази (улица и број зграде), колика је месечна кирија и каквих просторија има.

Зграде могу бити у околини садањих зграда у којима су основне школе на Савинцу.

Ко има овакову зграду и жели је дати под закуп, позива се да до означеног времена поднесе понуду.

АБр. 4539. — Од Суда општине београдске, 28. јуна 1896. год у Београду.

ОГЛАС

Суд београдске општине, држаће ниже означених дана ове лицитације.

I

На дан 2. Јула ове године, од 3—5 сахати по подне, лицитацију за продају старог непотребног материјала (дрвенарије и гвожђарије).

II

На дан 8. Јула од 3—5 сахати по подне лицитацију за издавање под закуп киоска у парку калимегданском.

На име кауције по закључку лицитације, полаже се тромесечна кирија.

III

На дан 9. Јула од 3—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под закуп III и IX месарских плацева, на „Краљевом“ тргу.

Кауција се полаже по 120 динара.

IV

На дан 10. Јула од 3—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под закуп вађења камена из II пећине у таш-мајдану.

Кауција се полаже 60 динара.

Лицитације ће се вршити у канцеларији економног одељења, где се и услови могу видити.

Позивају се лицитанти, да означених дана дођу и лицитирају.

АБр. 5180, 5181, 5182 и 4926. — Од суда београдске општине, 28. Јуна 1896. год. у Београду.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

III. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0·20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 21. јуна до 28. јуна 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин	пр.	ЦЕНА најмања дин.	пр
	Арпацика	—	—	—	—
483	Боранија	—	—	—	—
37	Брашна кукурузна .	—	—	—	—
	Вина бела (од лит.)	—	70	—	50
880	Вина црна (од лит.)	—	—	—	—
2150	Волова	45	—	40	—
168	Вуне не пране . . .	120	—	115	—
2821	Говеђине	80	—	70	-
189	Јабука	20	—	10	—
882	Јагњаца	—	—	—	—
76638	Јечма нова	6	60	6	50
8443	Кожа јагњећих . . .	—	—	—	—
2058	Коре брезове	10	50	10	—
89960	Креча	3	60	3	20
2354	Кромпира нови . . .	10	—	8	—
2077	Крушака	30	—	20	—
275	Кудеље	65	—	60	—
23272	Кукуруза	8	—	7	60
1569	Лука црна	10	—	8	—
37	Масла	120	—	100	—
704	Масти	80	—	75	—
2218	Овса	10	50	10	—
101	Орања	35	—	30	—
178	Пасуља	22	—	20	—
55686	Пшенице	11	20	11	—
174	Ражи	9	50	9	—
	Ракије ком. (од лит.)	1	—	—	90
	Ракије ком. меке „	—	45	—	30
988	Ракије шљ. љуте „).	1		—	90
9930	Ракије шљ. меке „ .	—	45	—	30
8270	Свиња дебелих . . .	55	—	45	—
	Свиња средњих . . .	—	—	—	—
22840	Сена	5	—	4	—
3581	Сира	60	—	40	—
860	Сламе	2	50	2	—
2158	Угљена дрвеног . . .	6	—	5	—
20010	Шљива сувих . . .	12		—	—
2824	Сукна	—	—	—	—
10000	Цемента	—	—	—	—
2408	Поврћа				
4822	Трешње и вишње .		—	—	—
438	Кајсије		—	—	—
90	Минералне воде . . .		—	—	—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 7. ЈУЛА 1896. | БРОЈ 28.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ.

На збору општинском, сазватом на дан 30. јуна о. г. за избор два члана суда и два кметовска помоћника за општину београдску имало је према азбучном списку право гласа 2924 грађана. Од овога броја дошло је и гласало свега 746 гласача.

Од примљених гласова добили су ови кандидати по оволико гласова:

а., За чланове суда:

г. Никола Трпезић 423
г. Јов. Антонијевић 425
г. Радован Миленковић 311
г. Војислав Павлићевић 307
г. Аца Станојевић 1
г. Пера Павловић 1
г. Панта Туцаковић 1
г. Милош Глишић 1

б., За кметовске помоћнике:

г. Спаса Илић 423
г. Михаило Ерковић 423
г. Тома Цинцар-Јанковић 311
г. Илија Урошевић 305
г. Коста Арсенијевић 2
г. Владислав Чортановић 1
г. Младен П. Тодоровић 1
г. Дим. Милојевић 1

Према овоме је бирачки одбор, на основу члана 21. закона о устројству општина и општинских власти

ОГЛАСИО,

да су савршеном већином гласова изабрати:

За чланове суда:

г. Никола Трпезић, члан полиције у оставци; и
г. Јован Антонијевић, досадањи члан суда;

За кметовске помоћнике:

г. Спаса Илић, кафеџија; и
г. Михаило Ерковић, досадањи кметовски помоћник.

Овај је избор пуноважан, пошто је управа вароши Београда решењем својим од 4. јула 1896. год. Бр. 15720 жалбу одбацила а избор оснажила.

Изабрани кметови положили су пред одбором заклетву и дужност примили.

Од суда општине београдске, 5. јула 1896. год. АБр. 5372.

ОБЈАВА

Према члану 18-том правила о водоводу, таксу за воду треба плаћати за сваки месец у напред, и то сваког првог дана у месецу.

Ово се саопштава грађанству с тим да ће се противу сваког, који небуде према горњем правилу уредно плаћао таксу за воду, употребити законске мере, а поред тога, обуставиће се свакоме давање воде, док се таксе за воду и трошкови не исплате.

Из канцеларије водоводног одсека општине града Београда, ВБр. 2316, 6. Јуна 1896. год. у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

(ПО СТЕНОГРАФСКИМ БЕЛЕШКАМА)

Одбор општине београдске, решавајући о преносу концесије за електрично осветљавање Београда и о понуди за зајам општински, одлучио је: да се дебате о тим предметима, по стенографским белешкама, објаве.

I,

О преносу концесије за електрично осветљавање Београда од српско-француског друштва за осветљење и железнице на безимено друштво:

(Продужење)

ВАНРЕДНИ САСТАНАК ОДБОРА ОПШТ. БЕОГРАДСКЕ

држан 1. марта 1896. г.

Председавао председник општине г. Мијаило М. Богићевић; присуствовао члан суда: г. Мијаило П. Живадиновић, од одборника били: Мих. Павловић, Дим. Довијанић, Љуб. Марковић, Дим. Милојевић, С. Ђ. Јорговић, Драг. Стаменковић, Ник. Бошковић, Дамњан Стојковић, Ђорђе Димитријевић, Владислав М. Ђорђевић, Јарослав Безуха. Бележно деловођа г. Урош Кузмановић.

Почетак у 6¼ час. по подне.

Председник — Пошто има довољан број одборника, отварам седницу.

Изволте чути протокол последњег састанка.

Секретар — прочита протокол.

После кратких примедаба, Мих. Павловића, Ст. Јорговића, Драг. Милутиновића, и Драг. Стаменковића, протокол је усвојен.

Председник — г. Коста Петровић одборник, извинио се да не може доћи вечерас у седницу, али је најавио, да је остао при своме мишљењу, односно питања о преносу концесије за осветљење.

Сад је на реду питање о преносу концесије за осветљење на друго друштво.

Мијаило Павловић — Ја сам поднео био један предлог, који је у вези с овом ствари. Ја бих молио да се он изнесе, те да се о њему реши, па ако он пропадне, онда нека се реши и ова ствар.

Г. Министар привреде треба да узме у заштиту општинске интересе, а ако он то неће, онда ја тражим, да општина нађе пута и начина, да се друштво натера да поштује уговор, који је с општином закључило; јер кад они траже и суревњиво бране своје интересе, треба и ми наше тим пре, што је ово предвиђено и самим уговором. Дакле треба их натерати у границе уговора. Овако пак ћутке прећи, па после вршити њихове захтеве, ја не бих могао одобрити и за то опет велим, да треба у том смислу одговорити г. министру, да их он опомене, да прво они изврше одредбе нашег уговора; јер општина неће да попусти од свог уговора ни за длаку; па тек онда да дођу, да разговарамо с њима. И онда ћемо видети шта ћемо радити. Ми хоћемо да видимо, шта кошта до данас електрично осветљење; јер сви знамо шта је комисија, која је прегледала њихове књиге нашла. И кад је то доказано, и кад све то стоји, онда се ту види намера, да они иду да оштете општину, а ми то не треба да допустимо.

Димитрије Милојевић. — Господо, ми ћемо говорити доста о томе, и ја мислим да ћемо на крају крајева, пошто се упознамо изближе с том ствари, изаћи из тог тешког положаја. Али ја бих пре свега рад био знати, у првобитном уговору, који је општина закључила са Цикосом да ли је општина до овога часа правила какве измене и допуне у том уговору, т.ј. да ли је општина попустила друштву и обратно, да је друштво у нечему попустило општини? (Јест). То је прва и главна наша несрећа. Да то није учинила општина, не би ми око овога имали да разбијамо главу. Ми смо имали првобитни наш уговор са Цикосом, и требали смо да се држимо њега јер је то био врло добар уговор; али кад се дође до тога да попушта по нешто једна и друга страна, да се растеже кожа и на једну и на другу страну, да се уговор измењује и допуњује — онда наравно да је морало доћи до тога, да нам је овај уговор непотпун као што је рекао г. Коста Петровић. Верујте ми, да сам ја дошао до тог уверења да је онај први уговор најбољи, и да се њега требало држати, и ништа на свету не мењати. Уверен сам и у то, да ма каква измена или допуна била, да ће то ићи само на штету општине а никако у хасну. Моје је мишљење, да ми сад читамо првобитни уговор, тачку по тачку, параграф по параграф, за тим, све измене и допуне које су у првобитном уговору до сада биле; те да онда из тога видимо права и дужности њихове према нама као и обратно — наше дужности и права према њима. Из тога сравњења може бити да ћемо наћи какав излазак из овог нашег незгодног положаја. Без тога пак сравњења првобитног уговора и овога, што они траже, да се измени, ја не бих могао никако да пристанем на ову измену коју они траже.

То сам сматрао за потребно за сад да кажем

Мијаило Павловић — Мени није било познато да је уговор мењан, али ми се чини, да тачка 1. уговора није мењана По тој тачки концесионар је обвезан да је седиште друштва у Београду.

Г. Милојевић говори овде о самом уговору. међутим друштво каже овде да ће оно да пренесе уговор на друго друштво, као год што су пренели и трамвај, тако исто сад хоће да пренесу и електрично осветљење. Међу тим шта ми тражимо? Ми тражимо да се то унесе у ове нове штатуте. Јер кад то у првобитном уговору стоји и кад тај члан није промењен, ја не дам да се то испушта. Општина треба своја права да заштити и да брани.

Секретар — Кад је истекао рок, кад је требала инсталација осветлења да буде довршена, она за то време није била довршена, и онда је требало да се поступи по уговору т. ј. да се раскине уговор са друштвом. Али општина то није учинила; она је нашла за корисније по општину да се не раскида уговор, већ да општина попусти од рока, али за то у накнаду да добије више користи, него што је то било предвиђено уговором. У толико је само допуњен уговор, али он није мењан. Тако на пр. онда је општина израдила да друштво мора да да̂ гвоздене стубове, да спроводници буду под зем-

---

ЗЕТСКИ МИТРОПОЛИТ ДАНИЛО I.

и

ОСЛОБОЂЕЊЕ ЦРНЕ ГОРЕ

(ОДЛОМАК ИЗ СРПСКЕ ИСТОРИЈЕ XVIII ВЕКА)

Мото: „.... Не славъ писателя, не удовольствію читателей и даже не мудрости нравоучительной, но толкъ истинѣ, которая уже сама собою „дѣлается напочникомъ удовольствія „и полъзи“.. Карамзинъ.

ОД

ГРГУРА ЈАКШИЋА

[По препоруци Академијског Савета Вел. Школе наградила општина београдска стотином динара].

(СВРШЕТАК)

О коме се овде говори, није, одиста, са свим јасно; али што је главно говори се о владици а владика у том крају био је једино црногорски, под чију је власт у црквеним односима потпадала и Зета с Подгорицом. Али, што је не сумњиво, против њега је а на име подгоричких хришћана управљено било једно „посланіе“ патријарха Арсенија 1726. г. — Дајући у опште поуку хришћанима и препоручујући њиховој бризи сирочад некога *Ђурише Сточкова* — „посланіе“ се обраћа свештеницима, саветујући им да се држе правила и да често служе литургију. а за тим додаје: „...и не мойте кои истога фнадета к владыки Данилу за каковъ посалъ да иде, если ако чуемо хоче они чікъ клетву дочекать кой к нему подье, тако да весте.“(¹)

После *Арсенија III* турска је влада — као што знамо — предузела мере, да за патријархе буду постављени људи, који су њој одани. Такав је судећи по свему, био и *Мојсије*, за кога је на првом месту стајао његов *бир*, ради којега је он имао и у Црну Гору и тамо га, наравно, није могао добити из простога разлога, што ни сам владика од народа није ништа добивао а међу тим морао је непрестано ратовати с Турцима. И између патријарха и владика дошло је до сукоба. Узрок томе био је поменути прота из Подгорице, коме је патријарх писао ону посланицу. Он је се у својим рапортима патријарху жалио, како подгоричка црквена власт наилази на отпор од стране црквене власти црногорске и писао о рђавим црквеним приликама у епархији црногорскога митрополита, па је, том приликом, без сумње, оцрнио и самога владику.(¹) Зато је патријарх грмио проклетством на веселог Данила. Интересантан је израз патријархов у „посанію“ да „....кого опорочиль или отвергъ (омазулію) царъ (т. ј. султан) тому и іа не могу бить пріателемъ“!... Из тога можемо разабрати, да је патријарх био верна слуга оном истом султату, коме је Данило био заклети непријатељ!....

Две посланице, у којима патријарх прети владици проклетством и једна, у којој обећава да ће послати другога владику(²) показују, да је постављање црногорскога владике, осем народнога избора, зависило и од патријарха. Док су патријарси били људи народни, до сукоба каквог није могло ни доћи; али од времена, од како су се на то свето место почеле

(¹) Далматински магазин за 1951. 143.

(¹) Навјет. с. петерб. благ. общества. 45. 321.

(²) Да ли тада патриј рх Мојсије није имао на уму њима посвећеногa епископа Саву, у којем је предвиђао својства, кој су њему требала, а због којих га је народ после уклонио с управе?. .... У в зи с тим стоје, и доцније шиљање Василија у Пећ на науку патријарху *Атанасију Гавриловићу*, који га је доцније и посветио за вл дику!...

љом и т.д Али уговор није мењан, само је у толико допуњен.

Мијајло Павловић — Ја вас молим да ми *прочитате ону тачку уговора* првобитног, која се односи на то, да је седиште друштва у Београду; јер то је најглавнија тачка коју можемо ми да бранимо.

Секретар чита ту тачку уговора.

Мијаило Павловић — Сад вас молим да ми прочитате и о трамвају, јер то је било у вези једно с другим.

Секретар чита:

Мијаило Павловић — Сад питам ја вас, је ли општина покушавала да одржи у снази тај уговор?

Секретар — Јест. Као год што су послати били министру штатути овога друштва, тако исто раније су били послани и штатути безименог трамвајског друштва са примедбама општинским. Али г. министар је одобрио ипак те штатуте.

Мијаило Павловић — Општина онда није разумела своју дужност. Јер је она онда казала министру: немој да одобриш ове штатуте, јер се противе уговору и ништа више. Министар пак није послушао општину, него је својевољно потписао те штатуте. Питам ја вас сад: је ли општина даље што год предузимала? (Секретар: није ништа). Ту је највећа погрешка општине. Ми, господо, у Србији имамо ваљда суда; и општина је онда требала да се жали суду, па нека суд загризе, да одузме то право општини београдској. Ја не знам, господо, је ли ко год од вас правио уговор један с другим. Ако јесте ви знате, да не може једна страна кад она хоће да раскида Уговор, него кад пристане и она друга страна. уговор је управо закон за две стране. Дакле, да је општина онда енергично бранила своје право, она га не би изгубила, па макар сто министара решили против ње. Кад би било седиште друштва овде у Београду онда би ту био надзор и контрола државна, и онда не би могло друштво да нас на овај начин шиканира, јер, овако, видећете, ако су они утрошили 1 милион динара на осветлење, они ће казати да су утрошили $2^1/_2$ милиона. За то општина има право и дужности да натера концесионара да се држи тачно уговора, па кад испуни све тачке уговора, онда тек можемо доћи и на ово да решавамо. На послетку ми можемо и ово да претресемо — али ја хоћу првенствено кад они траже да им се нешто дозволи, да тако исто и ми тражимо, да и они испуне све одредбе уговора а не да се титрају с нама. За то треба да одржимо уговор у снази, те да буде онако као што је закључено. а никако не попуштати од тога, јер то иде само на штету општине. Треба дакле друштво да премести своје седиште овде у Београд, па онда тек да се разговара с нама.

Димитрије Милојевић — Тешка је ово задаћа, господо. Ја сам синоћ, ако се не варам, чуо од г. председника где каже, да је то овдашњи министар привреде потписао те измене и допуне не питајући о томе општину, да ли она пристаје или не. Кад то стоји, онда ту ми не можемо ништа да учинимо, јер државна власт има много већу силу него ми. Али опет с друге стране државне власти треба да воде рачуна да се не штете ничији интереси; и с тога би требало да данашњи министар привреде опозове то решење.

Што г. секретар у свом извештају каже да није било никакве измене у штатутима, већ само односно продужења самога рада, то ствар није тако велика; јер, да ли ће бити 15 или 20 сијалица више или мање, то су ствари које не засецају у штету нити у ваљду саме општине, само ако није који параграф битно промењен, као што сам ја мало пре чуо. (Чује се: није ништа.) Ја, господо, нисам никако за то, да се ма и једна јота у уговору мења, него нека остане онако, какав је први уговор и био и нек се тражи, да седиште тог друштва мора да буде у Београду. Ја се све бојим, да нас оним изменама и допунама некако не закаче, те да наша права још више окрње. Колико сам се ја могао упознати с овим уговором, мени се чини, да ове измене не би никако донеле асне општини него штете према првобитном уговору. За то треба да се држимо само првобитног уговора и да тражимо да седиште друштва буде у Београду, а сам овај уговор никако да се не преноша. Јер шта то значи, — ми смо дали концесију Цикошу; Цикош је пренео на једно, нама не познато, француско друштво; а сад ови опет траже да пренесу на неко безимено друштво; и то ново друштво пренело би опет на неког новог — трећега. Тај пренос, господо, иде само на нашу штету; и ми ћемо њиме да изгубимо свако наше право; већ ми треба да држимо само то друштво, па верујте тако ћемо моћи одржати уговор онако, у потпуној сили, као што је написан.

Председник — — Што се тиче преноса, ми не можемо њима да станемо на пут; јер они по уговору самом имају то право да врше пренос.

Секретар чита тај параграф из уговора по коме друштво има право да врши пренос.

Димитрије Милојевић — Може бити да има после тога још какав параграф, који говори мало опширније о томе. Ја само не знам, да ли су сигурни наши акционари са њиховом имаовином, јер може бити да ће они дати тај пренос каквим банкротима, који неће имати ништа: па шта ће онда бити са капиталом српских држављана? Јер ја сам са вама као са једном солидном фирмом удружио се да израдимо један посао, а ви сад, то ваше право преносите на другога, који није солидан. Онда је мој капитал дошао у питање. Дакле ми морамо да заштитимо наше држављане, да не би били оштећени са својим капиталом.

Мијајло Павловић — Господине председниче, сва је ова дебата колико тек да проводимо време. Главно је оно, што сам ја тражио, и немојмо од тога да се удаљавамо. Ми морамо наша права да бранимо и да одржимо у снази. Ја хоћу да се уговор тачно изврши, и да концесионар буде са седиштем у Београду; па тек онда друго је питање о преносу. Јер, господо, ма да је овде Цикош пренео своје право на то друштво, ипак овај уговор и њега веже. Овај уговор мора да се одржи у снази па макар се преносио на њих сто педесет. Наш уговор не може потрти ни министар ни суд, нити ико; и ја тражим да општина то своје право, које има по уговору, очува неокрњено. Тек онда, кад он дође овде у Београд, онда се можемо разговарати о преносу електричног осветлења, и онда ћемо узети те нове штатуте па ћемо их поредити са уговором, и казаћемо: ово и ово ти одобравамо, а ово ти не одобравамо, јер се коси са уговором. Али ја у то нећу да се упуштам дотле, докле он не испуни ону прву тачку уговора, да му седиште буде овде у Београду. То је јасна и чиста ствар. Ја дакле предлажем да овако кажем министру: Господине министре, ми смо примили од вас те нове штатуте, које тражи француско друштво да пренесе на безимено друштво и да ви то одобрите. Али пошто је друштво погазило уговор са општином, а то је у трамвају, — ми зебемо и нећемо да напуштамо и овде наша права, и најенергичније тражимо да концесионар врши то право које има по уговору. За то, господине министре, догод се друштво не приволи да поштује и да се држи тога члана уговора са општином, да седиште друштва буде у Београду, ми се дотле не можемо упуштати ни у каква резонирања нити давања свога мњења; јер видимо, да друштво иде на то да нас изигра. Ми тражимо да седиште друштва буде овде из многих разлога. Понајглавнији, с тога, што овде у Београду држава може много лакше да води надзор и контролу над радом друштва.

Председник — А хоћемо ли да побројимо тачку по тачку ових статута, који се косе са уговором.

Мијајло Павловић — Али овде има, господо доста нових чланова, којих нема у уговору. Осим тога, ми наша права не смемо да напуштамо; а министар не сме да потврди те штатуте без нашег пристанка јер то би значило, да у овој земљи иде све наопако, кад министар може чинити шта хоће. У осталом, господо, ми имамо овде и скупштину, и министар може једног лепог дана доћи на оптуженичку клупу ако то учини.

Председник — Ја мислим, господо, да ће најбоље бити, ако прочитамо извештај комисије о овим новим штатутима. (Чује се: врло добро.)

Секретар чита извештај комисије.

Мијајло Павловић — Овде би требало да се дода и то, да друштво мора да покаже рачуне, шта кошта све ово што је до сад направљено. Јер они могу да издају приоритетске облигације или акције, кад нема контроле. Него, нека нам они покажу све шта кошта до данас по оригиналним рачунима; а у будуће, да сваког месеца подносе извештај о своме раду, књиге да воде на српском језику и да се контролишу. Па ако општина нађе да је ова инсталација електричног етаблисмана претерано скупа, онда она има право, да тражи да се избере једна стручна комисија која ће све то да процени. То је, господо, врло важна ствар; јер ми не можемо никад иначе доћи, да осветлење пређе у наше руке догод им не протече рок од 41 године а то је читав век. То је дакле нужно да се зна, да нам они не би стварали неке замишљене — фиктивне дугове. То треба све да се види из њихових књига и рачуна. А ви знате, да је била одређена једна комисија од стране министра да прегледа њихове књиге, и она је нашла по њиховим књигама читаву бруку и страхоту. Али томе смо ми све криви; јер они кажу: ово је Србија, то је обетована земља, и они, сваки черупа, колико више може, јер веле, — ми се не разумемо у тим стварима, па се титрају с нама.

постављати креатуре турске владе, — власт пећских патријарха, тежила је да парализује утицај Црне Горе на хришћане у Зети. То је са свим логично. Између владике Данила и пећског патријарха није било пријатељства, јер су све и црквене и политичке везе, које су биле у изгледу покидане још 1700, кад је Данило отишао на посвећење патријарху Арсенију III у Угарску.

И, тако, отворивши Црној Гори осамнаести век, трима, може се рећи, епохалним догађајима; уништењем потурчењака, првим везама с Русијом и новим политичким уредбама и очувавши и утврдивши своме народу и својој маленој отаџбини потпуну независност — мудри и јуначки владика Данило премину у Подгорју свом на Махинама, 11. јануара 1735. године и би погребен у Цркви Ваведенија Св. Богородице.....

(КРАЈ)

Они ко воле, њихов француски народ много је велики, па се на то ослањају. Али, господо, и ако смо мали, ми треба наша права да бранимо и заступамо.

Никола Бошковић — Овде је, господо, чиста и јасна ствар. Њихове штатуте не треба ни у руке да узимамо, него да их позовемо да се држе тачно уговора, те да преместе своје седиште у Београд; иначе да их сматрамо да су погазили уговор. Ништа више не треба да се упуштамо у даљу дебату већ да их позовемо да дођу са седиштем у Београд.

Димитрије Милојевић - То је лепо и красно што каже Бошковић, да су они погазили уговор, али тако не стоји у ствари. Министар народне привреде је дозволио да Цикош може да пренесе ту концесију на друго друштво, и онда, од куд ти смеш њему да кажеш да је погазио уговор? — То је све ишло редовним путем.

Мијаило Павловић — Господо, они су штатуте редовним путем добили; али тим штатутима није уговор поништен — Ту нема Бога који може да га поништи. Ми треба да одговоримо министру, да се ови штатути сасвим косе са уговором; да кажемо тачке које се косе; и за то да му обратимо пажњу да не потврди те штатуте.

Председник — Ја мислим, да треба да изберемо тројицу од г.г. одборника, који ће да стилизују одговор г. министру.

Мијајло Павловић — Ја сам казао како треба одговорити г. министру. Одговор треба да буде само кратак и јасан.

Нека се каже да је први концесионар пренео концесију прво на ово друштво, а ово друштво хоће да пренесе на безимено друштво.

Што се тиче штатута, ми смо их проучили и нашли смо да се ти и ти и ти чланови косе са уговором. Општина то не може да допусти и зато моли г. министра да не потврђује ове штатуте.

Стеван Јорговић — Ја се слажем са предлогом Мијајла Павловића, и тражим да се изабере један одбор, у који ће да уђу правници а са њима нека буде и Мијајло Павловић; па нека они саставе одговор министру и идуће седнице да нам се прочита.

Секретар — То је излишна ствар. Одбор нека усвоји предлог Мијајла Павловића, па ћемо сутра ми сами саставити одговор према суштини његовог предлога

Љуба Марковић — Ми се слажемо и усвајамо предлог Мијајла Павловића, и бих био чак тога мишљења да тај предлог у самом спроводном писму министру привреде дође на прво место; па испод тога да се стави да је општински одбор на постављена питања од стране г. министра, донео овакав одговор. Па онда да се стави да се та и та тачка штатута коси са чланом тим и тим закљученог уговора и т.д.

Мијајло Живадиновић — И да молимо г. министра да не дозволи изигравања нашег уговора; јер ће општина да иде на суд да тражи своја права.

Љуба Марковић — Мени је само, господо, жао, што општина то своје право није бранила до данас као што је требала да брани.

Господо, ми мимо суд општински и мимо председништво имамо нарочито плаћене за то људе, који треба да воде рачуна о томе. Они до данас нису ни једаред то изнели пред одбор да кажу да се то коси са интересима општине и ја само могу да сажаљевам, што то није раније учињено; јер да нисмо дошли до овог претреса не би ни данас то урадили. Дакле као што кажем, нема ни једног одборника, који је противан овој одлуци, коју је предложио Мијајло Павловић; с тога треба све то објаснити у писму г. министру привреде и молити га да не потврди те штатуте.

(Наставиће се.)

II.

О понуди за зајам општински:

(продужење)

САСТАНАК ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

држан 1. Априла 1896. г.

Председавао председник београдске општине г. Мих. М. Богићевић, присуствовали чланови суда: г.г Мих. П Живадиновић, и Јов. Антонијевић, бележио секретар г. Урош Кузмановић; од одборника били: г. г. Др. Никола Х. Николић, Давид Були, Мијаило Штрбић, Коста Петровић, Драг. Стаменковић, Д. С Милутиновић, М. Милашиновић, Стеван П. Поповић, Др. Вајислав М. Суботић, Никола Бошковић, Сава Ковачевић, Љуб. Марковић, Дим. Довијанић, Дим. Гавриловић, Др. Марко Николић, Голуб С. Јовић, С. Ђ. Јорговић, Сава М. Цевапровић, Др. М. Поповић, Мих. Павловић, Ђорђе Димитријевић, П. Антоновић, Дим. Милојевић, И. Козлић, Мил. Ж. Маринковић. Мил. Марковић, Ј. Алкалај, Благоје Милошевић, Спасоје Илић, Домљан Стојковић, Јосиф. С. Јовановић, Свет. Н. Швабић, Влад. М. Ђорђевић, Михаило Михаиловић, Н. Спасић, Тих. Ј. Марковић,

Почетак у 5½ час. по подне.

(Свршетак састанка)

Никола Бошковић Мени је жао што нисам говорник, да објасним ствар онако, како осећам, али ја ћу то учинити, како знам и умем. Господо овај зајам тражи се од толико времена. Нећу да говорим да ли је зајам потребан или не, пошто су одборници казали да је потребан, него ћу да говорим о услову који је г. Михаило Павловић рекао, да ми имамо само 3% годишње да плаћамо, а не 18% према чему би дошло да плаћамо на пôгоће 9%. Ми имамо да узмемо зајам. Зајам није 100 гроша, као што сељаци се задужују, па да је лако и да се плати, него се зајам узима од 10 милијуна, а за потребу Београда и, кад се већ задужујемо, треба да имамо готове планове, треба да видимо за колико ће нам времена ти планови бити готови и треба да не узимамо зајам пре него што нам треба, па да плаћамо интерес бадава. Ако су господа нама понудила новац, ми не треба да потрчимо одмах и да га узмемо, то не сме да буде, сигуран дужник никад не мора да се брине, како ће доћи до новаца, а сигуран је дужник општива београдска. Ја не могу никад да замерим онима који нуде зајам, али тако исто мене не може да побуди што је дао мишљење г. Вујић и Вукашин, да тај зајам општина треба да узме, јер та су господа казала да тај зајам по својим условима није рђав. Ја верујем да за државу није рђав, пошто се наш Министар финансија мучи и тражи га за човека који је дужан, али га ми тражимо за човека који није дужан, за онога човека, који има муниције у својим магацинима, да може непријатеља свога свагда побити. Ми хоћемо да узмемо тај новац па да га дамо Управи фондова, па шта ће она да ради с њиме? Она треба да позове народ српски да га узме, а кад ће народ узети и кад ће га вратити? Да га дамо Народној Банци, она кад би хтела она би нам дала и новаца, а да не плаћамо на суво тај интерес, дала би нам да поступно узимамо новац из Народне Банке, колико нам грађевине заиште али она то неће, и с тога, господо, немојте да се преваримо, да ће тај наш рад бити тако брзо готов. Ми нећемо бити ни за 10 година готови са тим послом, ми имамо сигурну гарантију, и ако ко хоће да нам да новаца, колико нам је потребно — лепо, ако неће, ми ћемо се помагати и радити што можемо помоћу прихода, што га од трошарине годишње добијамо. Ја бих молио инжињере, који су способни за то, да кажу, да ли ми можемо више новаца трошити за наше радове од 800.000 дин. годишње. И ако у години има 365 дана, ваља знати, да у тих 365 дана има и зимског и рђавог времена, да према томе ми сву суму зајма, никако не би могли да потрошимо у брзо. Из тога ја мислим да овај зајам није повољан, у толико више што га не чини Држава која је дужна, него општина, која није дужна.

Љуб. Марковић. Господо, у првом мом говору, ја сам говорио у опште о потреби зајма, али нисам се дотакао специјално ове понуде, која је поднесена, и о којој имамо да се изјаснимо. Доцније господа говорници говорили су и у опште и посебице о овој понуди. Мени се чини господо, да ми треба да говоримо најпре у опште о зајму, јер она питања, која је поставио г. Петровић са свим су на своме месту и тек решавајући њих, може бити да ћемо специјалну дебату о овој понуди и учинити излишну Но кад се узела реч, те се час говорило у опште о зајму, а час специјално о понуди, ја ћу да скренем пажњу појединих предговорника и на то, да и сам говорим у опште о зајму па ћу да кажем специјално о овој понуди. Господо, што се понуде саме тиче, она је збиља и без обавештења финансијера куд и камо погоднија од свих до сад закључених држав зајмова; но нас не треба то да заустави, нека буде и тако звано alpari — 100 за 100 а не ово што говорници напоменуше, ми треба, господо, прво да се запитамо, је ли нам тај зајам потребан и ако је, да ли да се узме у један пут доцније, или сукцесивно. Не треба, господо, да заборавимо, да ми ту целу суму новаца имамо да донесемо у Београд и одмах да плаћамо на њу интерес. Међу тим, ми говоримо да ћемо почети радове кроз 4—5 месеци, ко зна да ли се то неће и годину дана протегнути. Не треба после тога заборавити, да се на ту суму погодишње 3% нешто више ануитета има плаћати и то не на ефективну него на номиналну суму која износи на 11.500.000 дин. пошто се зајам добија по 86 и 66 за 100. Ја господо, мислим, да ми, као што рекох, најпре треба да говоримо у опште о томе, да ли смо готови са радовима, па да нам зајам треба, или да останемо на томе, да ми наше претходне радове извршимо и да ми не можемо те радове са нашим приходима од трошарине подмиривати бар спочетка, а кад их најјаче развијемо, да онда зајам тражимо или евентуално продужимо рок за довршење. Ја, господо, придружујући се предлогу г. Косте Петровића, молим да се прво реше по његовом предлогу те три тачке, па онда ће бити решено питање о зајму. То сам имао да кажем.

Милан Милашиновић. Господо, ја бих такође неколико речи проговорио о овој ствари. Што се тиче напомене г. Љубе Марковића да се у опште говори, за мене је ствар на чисто, да општина треба да приступи зајму, јер држим и не слажем се са говорницима који мисле, да ако не може сад да се добије повољна понуда, онда да Београд чека и даље у садањем стању. Ја мислим да Београд не треба даље да чека и да је дошао тренутак да приступи ономе, зашто је закон о трошарини донесен. Што се тиче услова зајма то мислим, да при решавању нашем треба да нас руководи мишљење признатих стручњака у овоме послу, које смо ми умолили да нам помогну саветом у решењу питања да ли је зајам повољан или не. Ви сте чули, какво су они мишљење дали у комисији. Они су изјавили чак то, да сумњају да ће се моћи у скоро повољнији зајам за општину остварити. Ја много полажем на мишљење ових људи, јер они су на том финансијском пољу, као код своје куће. Ми имамо 3—4 стручњака финансијера, иначе смо сви лајици, више мање, и треба дакле, да се ослонимо на њихов савет. Што се тиче оне понуде од 1895 год. која се овде наводи као повољнија, ја мислим, да на ону понуду не треба полагати велику вредност. Ми знамо да је понуда учињена и да је од нас тражен одговор за 24 часа примамо ли је или не примамо, и кад не знамо, шта је даље у њој садржано,

онда на што да се на њу позивамо. Што се тиче замерке коју је г. Коста Петровић учинио дасе овим условима о зајму општина у неколико понижава ја налазим, да то не стоји и не знам шта би то било понижавајуће, ако се каже да општина не сме ни на што друго употребити зајам, него на што је законом овлашћена. Ови људи не траже од општине никакве друге гаранције, него да се да изјава, да ће ова трошарина служити као залога за отплату зајма, и онда ни тунема ничега понижавајућег. Баш из свих услова ових људи види се да су центлмени. Г. Љуба Марковић рече како би овај зајам требало поступно остваривати. Признајем да би то било повољније за нас, но што рече г. Михаило Павловић зајам не може да се добије кад се хоће, него кад се нуди. А што се тиче оне замерке да ћемо плаћати интерес на тај зајам, то је при свима већим грађевинама такав случај, то су тако зване intercalarije, које терете грађевине, но ако ми по мишљењу наших стручњака као што је Озеровић поступимо, и ако новац као што се може дамо под известан интерес, онда би ми могли да олакшамо наш издатак за интерес. Што се тиче онога приговора, да кад овај зајам овако тешко закључујемо да доцније нећемо моћи лако да добијемо други, имам да приметим то што је г. Павловић казао да доцније кад се оствари канализација доврше кејови и антрпоти, ми нећемо бити без прихода и онда ће се и ти приходи моћи заложити.

Резимујући све то, ја мислим, да не треба да се више предомишљамо и оклевамо, него да приступимо остварењу онога, што трошарински закон утврђује. То је што сам имао да кажем.

Др. Никола Николић. Господо, услови овога зајма који се нуди нису ни мало повољни. Зајам са курсом од 86 и 66 за 100 с 5% и премијом 2% није ни мање ни више него кајишарски — зеленашки зајам. (Жагор)

Кад држава може да закључује повољнији зајам, онда каква нужда нагони општину београдску да чак и буџетске приходе залаже за гарантију томе друштву?! Општински зајам није то, што је државни зајам. Општине могу увек повољније да закључе зајам него ли државе. Јер држава може да принуди своје поверитеље на попуштање било у интересу или у курсу, а општина је као приватан човек, који мора да одговара својим обвезама, па кад ми сад, кад је општина једна чедна дева у погледу зајма, закључујемо зајам с тако неповољним условима, онда шта ће бити с нама и под каквим би га условима добили, кад би нам нов требао. Ово енглеско друштво хоће да нам веже и руке и ноге, оно дозвољава и да се тих веза ослободимо, али тражи премију од 2%. После још нешто. Ми хоћемо да се задужимо са 11.340.000 дин. то је номинални дуг, а ми по закону имамо право да се задужимо са 10 милијуна. Задужујемо се дакле са више, а после то нису они услови, који су обележени по закону, као и услови код Управе фондова, јер ми нећемо ни пуних 10 милијуна добити. Из свих ових разлога, ја ћу да гласам против овога зајма и молим вас, да и ви то исто учините. Ви не треба да гледате, на то, што је курс 86 на 100, јер то није бољи курс, него што је државни, јер је држава са мањом интересном стопом закључила зајам, а од нас се тражи 5%. Ако будемо причекали, ја мислим да ћемо добити са курсом од 92 и 4%, јер кад ми од нашег грађанства цедимо милијун динара годишње, онда треба да назимо и шта му за то дајемо.

Мијаило Павловић. Г. Никола Бошковић пребацио ми је, па каже: да ја кријем онај други део интереса на зајам односно оних 18% што се има кад се узме премија од 2% и 16% испод alpari. Кад би г. Бошковић разумео ову ствар, ја бих се љутио на њега, али овако кад ствар не разуме, а пребацује другоме, онда ја не налазим за добро да му одговарам. Овде се тражи номинала и рачуна се интерес на једну суму и ја сам казао да по рачуну излази, да ћемо плаћати $6^{9}/_{10}$ и интерес и отплате, и то је све. Ту дакле ништа скривено нема и то отплаћивање траје 50 година. То је јасно за свакога који зна рачунати. Врдања и обмањивања ту нема. Односно наговештавања ових техничких ствари, ја нисам техничар да толкујем, да ли ће се послови свршити за 8 или 10 година, ја знам да је општина говорила са овим светским стручњацима Линдлејом и Чокејом и да су сви дали извешће, да радови могу бити за 5 година готови. Сад што се тиче зајма нико не брани општини, да она после 5 или 10 година узме бољи. Ако скоче наше хартије, као што треба да скоче, пошто ће општина извесно плаћати свој ануитет и интерес, општина ће онда овај зајам моћи заменути бољим. Не стоји то што рече Др. Николић да ми дајемо друштву 2% провизион. Боже сачувај! Него на случај конверзије, ако би изашли наши папири на толику цену да неко хоће да изврши конверзију alpari из 4% и кад би то било ја бих му дао не 2 него и 3% за 40 година, кад би после 10 год. конверзију чинили, јер би за нас од те конверзије била много већа корист. Услови пак нису тежи, него су повољнији него што су код управе фондова, нити су тежи него сви државни дугови једно, као што сам мало пре казао, можда, али то тек „можда“, то је, да би после одбачења овога зајма могли га добити највише $^{1}/_{4}$% интереса мање, а то је у питању, али ја сумњам, а сумњам за то, што сам мало пре рекао, што људи рачунају по оцу и децу и т. д. А ви, ваљда, разумете на шта се то односи. Ове погодбе што су неки одборници поменули да је наш зајам нуђен тако, да ми не смемо да га трошимо на ништа друго него на шта се узмора, ја право да вам кажем, ако они не би тражили да се ставе, ја бих то гражио, те да се стегнемо и да не трошимо на друго, него на шта зајам узмемо. Мало пре је рекао неко од одборника да ми добијамо од трошарине годишње 800.000 дин. Па где су те паре за толико година? Отишло је које — где. И за то ја велим да се оградимо да се не сме зајам ни на шта друго трошити, него на ово на шта се ово нама и нуди, а и ових 800.000 дин. да нису трошени на друге општинске потребе, много би ми још које шта имали у Београду, него што имамо. Погледајте господо, где је се ада расуо Београд и колико нам треба свега па да га дотерамо у ред, и са наше не пажње Београд је добио тако огроман рејон, колики има Пешта, и док она има 700.000 душа, у Београд их је тек 50.000. То сам сматрао за нужно да напоменем говорницима, и да у неколико исправим оно, што мислим да треба исправити, те да, ако одбор налази, као што мало пре каза, да треба зајам закључити, то је моје дубоко уверење, да га треба закључити сад под овим условима, јер доцније могу бити тежи.

Казано је, да је било понуде 92 за 100. То је објаснио лепо г. Милашиновић. Понуде је било али какви су услови били. С 5%, 4% и каквим отплатама, јер и то је важно. И кад би дошли на те друге услове ја сумњам да би били повољнији од ових. Ја сам мало пре казао што сам имао и опет велим, у интересу је нашем, да се ово што пре доврши и да се одмах приступи вотирању зајма који је пре 12 година могао да се закључи. А ако хоћемо да останемо као данас без икаквих установа и без реда, онда најбоље да ставимо ствар на гласање, па да решимо, прима ли се зајам или одбацује.

Љуба Марковић. Ја имам да објасним ону ствар што г. Милашиновић каже, кад се год веће грађевине праве, мора да се некакав капитал извуче док се грађевина не доврши и да се на томе нешто губи. Господо то у свету не стоји, то стоји код нас у Србији. Ми имамо обичај, кад се каква грађевина одобрава да се гради, чије ће грађење да траје коју годину потегне се те тражи сав кредит, а у страном свету, кад друштва подижу какву државну грађевину, они ангажују само оволики кредит, колики може да се оне године утроши. Ми никаква рачуна немамо, ми, који смо у оскудици материјала да оволики капитал узмемо и да плаћамо интерес, а да га не употребимо одмах. Што се тиче онога да ћемо ми имати боље хасне одмах од извесних канала, ја мислим да је то лако схватљиво и види се да те хасне толико не може бити све дотле, докле целу канализацију не извршимо. За онај пак зајам од 92% курса о њему не треба да се говори, јер тамо треба да се зна какви су други услови били.

Што се тиче онога што г. Доктор помену да се ми не смемо више да задужимо од 10 милијона, то је ствар рашчишћена, јер ми имамо права да се задужимо са 10 милијона ефективно. Мени се чини да би ми с овом фирмом могли пријатељски да се помиримо, а то би могло овако: да нам она да на оснивање једне банке новац и да она заснује, па да ми у првоме реду узмемо новац. али колико нам кад треба. Узети новаца, на 10 година ја рачунам да не би било оправдано.

Тих. Марковић. Ја сам вечерас дошао мало касније, јер сам био спречен послом у Народној Банци. Али при свем том ја ћу да говорим како ја сматрам овај зајам са гледишта зајмова у опште. Ја држим, да зајмови (у опште се говорник слабо чуо) општински имају бољу вредност на пијацама но државни, а за то, што општине дају боље гаранције и што немају никад могућности. да раскидају своје обвезе, као што их имају државе. Дакле кулантније су у испуњењу својих обвеза. Да не идем даље у навођењу примера, довољно је да напоменем, само нашу државу и случајеве, како смо ми узели у своје руке монополе дувана, соли, експлоатацију железнице и т. д. Ко се споразумевао са друштвом које је то све имало у својим рукама? Нико. То је извршено насилно. И при свем том и данас наша држава налази зајам по 4% и курсом $71^{1}/_{4}$ што одговара са интересом 5% курсу 87·80, дакле и сад држава добија бољи зајам, него што се нуди нашој општини, која нема ни 10 пара дуга. Према томе ја држим, да овај зајам за општину није користан, и да се може повољнији наћи.

На друго питање: да ли се овај зајам коси са законом имам да кажем то, да на први поглед кад се узме и срачуна шта општина има да плати за овај зајам за 50 година изгледа, да се ова понуда коси са законом. У осталом ја мислим да рачунски излази, да се ова понуда не коси са законом и да општина сумарно има да плаћа извесну суму мање, него што би платила, кад би узела зајам из Управе фондова по 6%. Но ваља имати на уму, да Управа даје 100 за 100, а овде се даје 86.66 за 100. Осим тога ја видим да се овде спомиње нека конверзија а да се за тај случај помиње плаћање 102 ефективних за садањих 100 номиналних. То знам општина кад би дошла у положај да конвертира овај зајам морала би за 86·60 динара које данас прима да плати 102 динара! Кад би ми за пуних 50 година држали овај новац и овако плаћали интерес, онда би се са свим измирили са законским прописима, јер што мање интереса плаћамо годишње, то за 50 година надокнађава ово, што данас мање примамо. Тај милијон и неколико стотина хиљада покриће се дакле мањком интереса, који имамо да плаћамо за 50 година

у један проценат мање него што би га плаћали код Управе фондова (чује се: тако је.) И кад то стоји, онда је са свим излишан говор о конверзији, јер кад би се ускоро правили и давали 102. за 86.66, онда би сам по себи овај зајам без обзира на повољне услове конверзије, долазио у опреку са законом. С тога ја сам противан овој понуди.

Дим. Милојевић. Господо, пало је доста разлога за и против ове понуде, дозволите да поред тих разлога и онога што сам већ напоменуо, кажем још неколико речи. Има више од 10 год. како је грађанство вар. Београда изгласало да се општина задужи а ради тога, да се извесни радови у вароши изврше. То до данас није постигнуто, а за што, Бог ће свети да зна! Вечито се каже: нема новаца. Ми данас, истина, немамо никаквог дуга, али имамо за то трошарину и ми ту трошарину од 800.000 дин. годишње трошимо на оно, што нам треба. И кад ми то трошимо, онда ја мислим да смо требали до сад на рачун те трошарине да закључимо зајам, те да изведемо наше велике и важне општинске радове. А ако то нећемо и као што видим, врло мало расположења имамо за то, онда ја бих био тога мишљења, да се и сама трошарина укине и да ми не сносимо овај терет у општини јер и ја, право да вам кажем, не знам за што је имамо више од 4—5 година и за што смо утрошили око 4.000.000 дин. кад готово ништа од ње нисмо подигли. Једино што се види и што смо из те трошарине исплатили, то су две са свим модерне школе и направљена калдрма у извесним улицама, што баш нема особите вредности, да би било вредно поменути. Ако се каже имамо водовод, то ћемо примити да имамо, али ми смо за то дужни Народ. Банци 2000.000 и нешто мало више динара, дакле имамо њега, а имамо за њега и дуг.

Ја не знам каква је то толика бојазан, да ми не треба да се задужимо! Не знам од куд то долази. Пре свега стоји закон, да се смемо задужити, а друго стоји одлука грађанства да се задужимо. Па зар се није могло да нађе новаца за 10 година те да се то изврши! И сад кад се налази један понуђач, а ми да кажемо: скуп је. Праве се рачуни како је зајам скуп, па кад је скуп за што се за 10 година не нађе бољи? Ви се сећате, господо, кад смо ми расписали конкурс, ми смо чекали 3 месеца и нисмо добили ни једнога оферанта, значи, да зајам баш није лако наћи.

Овди се помиње нека понуда, која је била повољнија од садање. Ја сам и онда био у тој финансијској комисији као и сад, ја сам и онда био одборник као и сад, и та лондонска понуда, мени је са свим позната. Истина је, да смо добили једну понуду преко министра спољ. послова. Председник нам је ту понуду одмах саопштио, и каква је она била: тражи се да телеграфским путем одговоримо, примамо ли тих 10,000.000 динара или не? А што је значајно не каже се на који ће се начин зајам да нам се да. Зна се да је курс био 92 интерес 5 по 100 и ништа више. О томе се није ништа могло онда да говори за то, што је понуда дошла на 5 – 6 дана пре отварања оферата. На послетку, ми смо у комисији казали, па Бога ми, добра је и да је примимо. Јесте, али онда је неко у комисији казао: зар смеш то да примиш; та не смеш примити ни 102 за 100, а камо ли по курсу испод 100 одмах ће рећи: овде има рука работу. И тако смо ми морали чекати дан, кад ће да се отворе оферти па ако ко понуди бољу цену онда добро, а ако не, онда да се то прими. Јесте, али они одговарају телеграфским путем да они дају само 24 сата пардона, и тако је та ствар отишла у Содом и Гомору,, и ништа нисмо могли да урадимо. Од тога доба нико се није понудио да нам што да. Ми смо казали ономе Енглезу да смо ми млада држава, да ми треба да живимо и да ми дајемо такву гаранцију какву ви не можете имати ни у Лондону, ни у Паризу, ни на другом коме месту, и да, према томе, треба да нам дате јевтиније зајам, а они кажу: јесте господо, пренесите ви вашу општину у Лондон или пренесите ма на које земљиште на западу, па ћемо вам дати и друкчије се с вами разговарати, али немојте заборавити, да сте ви близу Турске и да ви стојите на Балканском Полуострву где неможе човек да рачуна, као што би желео. Блажили смо га и прилике бољим престављали, али Енглез је остао при своме. И сад остаје питање с друге стране, о Боже мој, па зар општина београдска не може да има 100 за 100 или бар 99 за 100, и ту се тушта мисли измењује и пита се од куда то долази. Долази сигурно отуда и отуда, што су људи видели и пробали, како смо узели железницу и друге монополе и све из руке концесионара, па рачунају да је време да испијемо и горку чашицу. Људи размишљају као и ми што мислимо шта ће да буде и долази да ми то можемо потрошити и на друге цељи и изгледа, да ми један другоме не верујемо, а тражимо од једне куће, да нам она верује, и чекајући са свих страна, да нам дођу лепе понуде, ми стојимо без зајма. Овај зајам да смо правили пре 10 година, имали бих га бољи, а сад неможемо бољи курс добити, а будите уверени, да га ми после 10 година а не после 2 године дана нећемо повољнији добити. И с тога ја не знам, кад имамо ову понуду, за што је не би примили, а ако нећемо, онда да дижемо руке од тога, да ћемо да правимо канализацију, кејове, антроте модерне јавне установе и т. д. па оставимо варош у стању каквом је сад. А ја мислим, да би боље било, да зајам узмемо и да све то направимо, јер ће онда свачија кућа и имање више вредети него ли данас, и да ће се онда и са стране људи грабити да се доселе да живе, као у вароши чистој и модерној. А овако ако остане, онда немојте да нам је чудно да је све мање света, него што би требало да га буде.

И опет понављам, да је крајње време, да овај зајам учинимо према закону. Који неће и који не пристаје на то и који мисли да остави Београд у овоме мртвилу, ја држим да је то неразмишљен човек, и ништа друго. (Жагор)

Милан Маринковић. Господо, ми смо последње седнице казали, да се ова понуда литографише и разда одборницима. То је и било и ми смо требали да решимо; примамо ли је у начелу, па ако је примамо, онда да се упустимо у специјалну дебату. У осталом штете није, што су говорила господа, да се ствар мало расветли. Само ја не разумем, што није све урађено што је претходно нужно. Ми узимамо зајам за један претходан посао а нама није казано: ово је скица тога посла, ово ће од прилике коштати, и оволико ће се годишње на те радове издавати, него, оди ти и донеси пара, па ћемо ми то после наћи, за што ћемо да трошимо. Боље би било да су претходно ти радови свршени, па тек онда да узимамо зајам, па да знамо колико нам и кад новаца треба, а да не узимамо и оно и што нам не треба. Не треба се бојати да зајам нећемо добити, тога ће бити док смо год ми овако незадужени. У осталом, ми смо могли да до сада депонујемо приход од трошарине и имали би око 4.000.000 дин. код Народ. Банке, те би с тим могли радове отпочети, али ми то нисмо учинили. С тога да се не би дебата одужавала, пошто је доста говорено, ја сам за то, да се гласа: за или против, па свршена ствар.

(Чује се: да се реши:)

Никола Бошковић — Ја ћу само две три речи да допуним свој говор, у колико мало пре није био потпун. Не могу да замерим г. Мих. Павловићу као старијем и чувенијем и од мене. Част и поштовање што је казао, да ја нисам разумео ствар, а видеће се доцније, јесам ли је разумео Српска пословица каже: „Конац дело краси.“ а мени се чини да сам ја као прост боље израчунао, него ли г. Павловић. Кад сам казао, да није 3 него 6 на 100, ја сам имао прост рачун. Ми ћемо плаћати интерес и отплату у злату, а на трошарини примаћемо крајцарице и некакве никлиће, а ја сам рачунао у интерес и оне 14 на 100 шконта, у колико добијамо мање новаца испод 100. То сам имао да кажем.

Мих. Павловић — Господо, г. Никола Бошковић као што сам мало пре казао не разуме ову ствар. а г. Љуба мора да је погрешио или је рђаво схватио мој говор и ја морам да га исправим, јер ја сам казао, да ћемо ми дохоцима кад се изграде ове ствари општини моћи да гарантујемо за нови зајам, који би нам општини требао, а не да ће они тражити (не чује се од жагора).

Односно онога што је г. Тића говорио да нема места конверзији рачуница јасно каже, ми овоме дајемо за 10,000.000 злата 11,500.000. Претпоставимо да се та сума конвертира после 10 година, додајмо тој суми 2 по 100, то чини 200.000 или 1,700 000 према ефективно примљеној суми. Али ако би ми успели да за осталих 40 година дуговања смањимо интерес од 5 на 4 по 100, то би имало 4,000.000 и више не рачунајући интерес на интерес, конверзија би дакле и у таком случају била га нас корисна. И ја то кажем кад буде наше облигације alpari, да и у том случају општина може да ћари.

Јосиф Јовановић — Кад се овде хоће да створи нешто не само у појединостима не само у опште него за једну општину београдску (претпостављам то на првом месту) општина београдска стоји на првом ступњу у целој Србији и кад је то тако како ја разумем, а нећу да спорим ни осталима да мисле и противио, онда ја никако не могу да се помирим с мојом савесношћу да изведем тај услов да се може одобрити ово овако и на овај начин како се предлаже а то је с овога гледишта. Ми данас требамо извесну суму новаца на наше уређење и као наша општина и ми треба да то извршимо у корист тако рећи самих наших житеља. Ми хоћемо да створимо зајам за 50 година и ако ћемо да га усавршимо за 10 година и ако ми плаћамо alpari. (жагор; чује се: не говори кад незнаш шта хоћеш! опет жагор!) Ми плаћамо ни више ни мање него оно што тако рећи не треба да платимо. И кад тако рећи све то треба да учинимо, онда ми идемо на то, да сами себе метнемо у положај за какав ми нисмо данас. И не само данас него не стоји ни за доцније да ћемо доћи у положај такав да се овако тако рећи с неповерењем на нас гледа, међу тим ми морамо да испуњавамо уговор за 50 година и да плаћамо интерес; а то је једна таква стварност за коју ми тако рећи морамо да свршимо те наше радове тако рећи за 6 и 8 година, па не би морали да плаћамо за 50 година.

Пошто нама није циљ да пошто по то добијемо тај новац ја сам апсолутно противан овој понуди (да се реши!)

Димитрије Милојевић — Овде је пало вазда разлога са сваке стране, те смо скоро исцрпели све довољно. Изгледа некој господи то да ми овде и нетребамо зајма (чује се: није истина!) Бар мени тако изгледа.

Господо, ми имамо два инжењера — Линдлеја и Чокеја, који су с нами погодили да нам планове израде, а — што ће коштати, које плаће, које за биро, око 15.000 дин. годишње што чини за 5 година док се сви радови сврше 60.000 дин. Ти људи чекају да се потпише од министарства

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 14. ЈУЛА 1896. | БРОЈ 29.

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

НАРЕДБА

У § 128 гр. суд. пост. стоји овако наређење:

„Парничари, којима је рочиште за суђење одређено пре подне, треба да буду код суда до 9 сахати, а они, којима је одређено рочиште после подне, треба да буду код суда до 3 сахата. Који до тога времена не дође но доцније, а не оправда изостанак, платиће од једног до три талира како коме суд досуди.

Парничари дошавши на време у суд, не смеју се удаљавати док се спор не пресуди.“

Овога законскога прописа многи се од парничара не придржавају, већ неуредним доласцима на суђење ометају суд те не може на време да пресуди одређена рочишта, а тиме се штете и интереси појединаца а и сами судски послови трпе застој.

Да би се суђења на време могла почињати и свршавати а спорови правилније и потпуније извиђати, суд општине града Београда

Наређује:

Да се у будуће парничари строго придржавају поменутог законског наређења, јер, у противноме, суд ће законом одређену казну примењивати на спрам сваког парничара који на одређено време не буде пред судом а изостанак не оправда.

Од суда општине града Београда 8. Јула 1896. год. СБр. 7757. у Београду.

ОБЈАВА

Према решењу господина Министра војног од 26. Јуна о. г. ЕП.№ 3403 и акту команданта дунавске дивизијске области од 6. Јула 1896. Е.№ 3835, почеће ове године набава сена и сламе за војени сењак у Београду куповином од народа од 25. Јула о. г.

Комисија ће сено и сламу примати сваког дана од 7 сати па до 12 пре подне и од 2 до 7 сати по подне и то само кад су лепи дани.

Цена сену одређена је 5 а слами 2 динара од сто кграма.

Примљено сено и сламу плаћаће комисија у сењаку одмах по предаји.

Сено и слама примаће се и за старе дугујуће порезе и оружни зајам а и од оних лица или општина, којима је позајмица учињена ранијих година и овог пролећа.

С тога суд општински *наређује*, да сви дужници неизоставно ове године врате све што држави дугују, како сено и сламу тако и пшеницу.

Пшеница ће се примати у граду код профијантског слагалишта.

Од суда општине београдске 8. Јула 1896. год. АБр. 5447.

ОБЈАВА

Према члану 18-том правила о водоводу, таксу за воду треба плаћати за сваки месец у напред, и то сваког првог дана у месецу.

Ово се саопштава грађанству с тим да ће се противу сваког, који не буде према горњем правилу уредно плаћао таксу за воду, употребити законске мере, а поред тога, обуставиће се свакоме давање воде, док се таксе за воду и трошкови не исплате.

Из канцеларије водоводног одсека општине града Београда, ВБр. 2316, 6. Јуна 1896. год. у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
30. Маја 1896 год.

Председавао председник београдске општине г. Мијајло М. Богићевић, присуствовали чланови суда г.г. Јован Антонијевић и Мих. П. Живојиновић, од одборника били: г.г. Д. С. Милутиновић, Стеван П. Поповић, Ђорђе Димитријевић, Спаса Илић, С. Ђ. Јорговић, Сава Ковачевић, Љуб. Марковић, М. Штрбић, Влад. М. Ђорђевић, С. и М. Цевајровић, Никола Бошковић, Голуб С. Јанић, Д. Ј. Ст. јковић, Н. Спасић, Н. Антоновић, Михаило Михаиловић, Дим. Гавриловић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 23. Маја 1896. године и примљен је без измене.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 4298, 4070, 4013, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио

да су му непознати: Риста Поп Анђелков, бугарски емигрант; Петар Пејић фијакериста; Петар Радојчић, бив. жандарм; Милан Травањ овд. скитница; Драгомир Гарић из Крагујевца скитница и Драгутин Кочовић из Јагодине, скитница.

III

По прочитању молбе Јована Јовановића чиновника трошаринског а по препоруци Управе општинске трошарине АБр. 4339, одбор је решио:

одобрава се молиоцу Јовану Јовановићу тридесет дана осуства од дужности ради лечења с тим, да му се исто има рачунати од дана кад га стане употребљавати.

IV

Председник износи одбору на решење молбе којима се траже уверења о породичном односу.

По прочитању тих молби АБр. 4212 и 4478 одбор је изјавио мишљење,

да се Максиму С. Савићу може дати тражено уверење; да се Љуби Ж. Јована Ђуковића може дати уверење само о томе каква је она сродница са покојном Савком Денић.

V

Председник извештава одбор, да је кварт варошки тражио актом АБр. 3011 уверење, да владислав син Ђорђа Илића трговца, нема ни покретног ни непокретног имања; да је Суд општински решио, да се кварту изда уверење, да Владислав заиста нема имања; да је против тога протествовао Павле Цветковић доказујући, да Владислав није сирома човек; да је Суд општински, пошто је саслушао и Владислава, решио, АБр. 4149, да се Павле Цветковић одбије од тражења и да издато уверење АБр. 3011 остаје у важности.

По саслушању овога и по прочитању дотичних акта, одбор је решио,

да се издато уверење АБр. 3011 о немаштини Владислава Илића опозове и сматра као да не постоји, пошто Владислав није сиротнога стања.

VI

По прочитању протокола лицитације АБр. 4322 држане за издавање под закуп општинскога плаца у ратарској улици, одбор је решио,

да се општински плац у ратарској ул. изда под једногодишњи закуп а по прописаним погодбама Живану Бугарчићу за две стотине педесет динара годишње кирије.

VII

Председник извештава одбор, да је Ђорђе Нешић главни благајник, у свему извршио решење одборско од 4. априла 1896. године АБр. 1285, и да је о томе извршењу поднео пуноважна документа.

Одбор је

примио к знању ово извршење одборског решења.

VIII

Председник износи одбору на решење молбу друштва „Лумир", да се једанпут за свагда ослободи плаћања такса за држање друштвених забава.

По прочитању те молбе АБр. 4174, одбор је решио,

да друштво „Лумир" буде дужно за сваку забаву по особ молити Суд општински, да га ослоботи плаћања таксе и Суд ће општински према своме нахођењу и досадањиој пракси поступати потим молбама.

IX

По прочитању молбе Драг. Стаменковића главног секретара Држав. Савета АБр. 4820, одбор је решио,

да се одмах предузме просецање регулационим планом предвиђене улице од Булевара у Скадарску, и да се за ово потребно земљиште експроприше.

X

Председник износи одбору на решење акт г. мин. финансија у коме се чине примедбе на нову трошаринску тарифу поднету на одобрење, а којим се одобрава предложена измена члана 10-ог привремених правила од 1890. године.

По прочитању тога акта АБр, 4283, одбор је решио,

1., Да се умоли Влада Његовог Величанства, да на прописани начин узакони измену члана 10-ог привремених правила о наплаћивању трошарине од 21. Децембра 1890. године, предложену решењем одборским од 18. марта 1896. год. АБр. 2157.

2., Да се предлог одбора општинског од 19. фебруара 1896. год. АБр. 1552 и и од 18. марта 1896. год. АБр. 2157 о установљењу нове трошаринске тарифе повуче натраг, и да и даље остане у важности трошаринска тарифа од 17. јула 1893. године.

XI

По прочитању акта Управе вар. Београда АБр. 4340, одбор је решио,

да се путеви што воде у Топчидер преко брда на Бањицу и Чукарицу оправе и омогуће за саобраћај, а основна њихова израда да се одложи за доцније.

XII

Председник понова износи одбору на решење молбу Тасе Павловића овд. пескара о регулисању његовога имања у Савамалској улици. Одбор је одлучио,

да суд општински одреди комисију, која ће на лицу места извидити ствар и дати своје мњење, како би се ова молба могла задовољити.

XIII

Председник надзорне комисије за осветљење и трамвај г. Ђока Станојевић извештава одбор, да је друштво трамвајско одговорило, да не може усвојити примедбе одбора, донете у седници одборској од 10. маја 1896. год. односно реда вожње трамвајске, дајући своје противразлоге.

По прочитању тога одговора друштвеног АБр. 4310, одбор је решио,

да се извести друштво трамвајско, да одбор остаје при својим примедбама донетим у седници одборској од 10. маја 1896. и да се позове, да то решење одборско у свему извршује,

Не хтедне ли друштво респектовати ово решење одборско, да се општина обрати државној власти с молбом, да она натера друштво, да уважава и извршује решења одборска издата на основу уговора.

XIV

По прочитању извештаја судског, поднетог услед решења одборског од 16. маја 1896. год. АБр. 3071, односно молбе Петра М. Михаиловића због цубока; одбор је одлучио,

да се о овоме предмету решава у првој седници за овом.

XV

Сходно одлуци одборској од 23. маја 1896. год. АБр. 4522, Председник подноси списак општинских плаћања.

По прочитању тога извештаја, одбор је решио,

да се општина београдска под досадашњим погодбама може привремено задужити код једног од београдских новчаних завода са сто хиљада (100.000) динара, и да се тим новцем исплати Управи фондова за неплаћене интересе на дуг интабулисан на имање купљено од Браће Карапешића, и дуг Панти Живковићу за израђене калдрме, а остатак да се употреби на општинске радове.

XVI

Услед тога, што је општина београдска неколиким пресудама осуђена на накнаду штете учињене услед регулисања вароши, одбор је решио,

да одборници г.г. Коста Петровић, Тих. Ј. Марковић, Настас Антоновић, Драг. Стаменковић и Дим. Гавриловић проуче сва акта о овим осудама и да виде и поднесу одбору извештај, да ли има и до ког општинског часника кривице, што је општина на плаћање ових великих оштета осуђена.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

(по стенографским белешкама)

Одбор општине београдске, решавајући о преносу концесије за електрично осветљавање Београда и о понуди за зајам општински, одлучио је: да се дебате о тим предметима, по стенографским белешкама, објаве.

I,

О преносу концесије за електрично осветљавање Београда од српско-француског друштва за осветљење и железнице на безимено друштво:

(Продужење)

ВАНРЕДНИ САСТАНАК ОДБОРА ОПШТ. БЕОГРАДСКЕ

држан 1. марта 1896. г.

Председавао председник општине г. Мијаило М. Богићевић; присуствовао члан суда: г. Мијаило П. Живадиновић; од одборника били: Мих. Павловић, Дим. Довијанић, Љуб. Марковић, Дим. Милојевић, С. Ђ. Јорговић, Драг. Стаменковић, Ник. Бошковић, Дамњан Стојковић, Ђорђе Димитријевић, Владислав М. Ђорђевић, Јарослав Безуха. Бележио деловођа г. Урош Кузмановић.

Почетак у 6¼ час. по подне.

(Свршетак састанка)

Секретар — Предлог се ваш разликује у суштини од предлога г. Мијајла Павловића. Он каже да се одговори министру тако, да је општина примила штатуте, али неће да се упушта у њихово претресање дотле, докле седиште друштва не буде у Београду.

Мијајло Живадиновић — Није, него да то најпре дође у одговор министру, да општина тражи да друштво испуњава уговор, а нарочито члан 60. који каже, да друштво има седиште у Београду. Тако исто да се одговори министру, да је општински одбор примио ове нове штатуте и сравнио их са уговором и нашао да има врло много тачака, које се косе са уговором. Па после поређати те тачке.

Секретар — Дакле прима се предлог Мијајла Павловића са извештајем комисије.

Председник — Господо, овде је пала реч прекора на општину, односно преноса седишта друштва у Брисел. Ми смо господо уложили протест, и шта више послали смо били једног делегата г. министру у Ниш да спречи тај пренос, Али ништа то није помогло, Нама сад не остаје ништа друго, него да судским путем тражимо да нам се очува то наше право. Ја вас, дакле молим, ако хоћете да идемо на суд, онда да решите. (Чује се: идуће седнице). Онда ћемо оставити и то за идућу седницу.

Мијаило Павловић — Њима је одобрено штатутима да седиште друштва буде у Брислу, али то нема никакве важности за нас, јер ми по уговору имамо право да тражимо, да седиште друштва буде у Београду; а уговор је за нас и и за њих закон, који г. министар не може да поништи, С тога ћемо ми ићи на суд и тражити наше право.

Председник — Дакле, господо, усвајате ли, да се напише одговор г. министру, и да у тај одговор уђе прво предлог г. Мијајла Павловића а за тим извештај комисије, па да вам се тај уговор идуће седнице прочита? (Усваја се).

Данашњу седницу закључујем.

Састанак је трајао до осам часова у вече.

II,

О понуди за зајам општински:

(продужење)

САСТАНАК ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

држан 2. Априла 1896. г.

Председавао председник београдске општине г. Мих. М. Богићевић; присуствовали чланови суда: г.г Мих. П Живадиновић, и Јов. Антонијевић; бележио секретар г. Урош Кузмановић; од одборника били: г. г. Стеван П. Поповић, Ђорђе Димитријевић, Др. Никола Х. Николић, Спасоје Илић, Голуб С. Јањић, Драг. Стаменковић, Мил. Марковић, И. Козлић, Благоје Милошевић, Јосиф. С. Јовановић, Давид Були, Сава Ковачевић, Дим. Гавриловић, Д. С. Милутиновић, Коста Петровић, Љуб. Марковић, Дим. Довијанић, А. Ђ. Кумануди, Мих. Павловић, Дим. Милојевић, Никола Бошковић, Др. М. Николић, М. Милашиновић, Сава М. Цевзировић, С. Ђ. Јорговић, Јанић Константиновић, Др. М. Поповић, Др. Вајслав М. Суботић, Н. Антоновић, Михаило Михаиловић, Дамњан Стојковић, Влад. М. Ђорђевић, Н. Спасић, Свет. Н. Швабић, Мијаило Штрбић, Ј. Алкалај.

Почетак у 6. час. по подне.

Председник — Господо, отварам састанак одборски.

Изволте чути записник прошлог састанка.

Секретар прочита записник.

Председник — Има ли ко од господе одборника да примети што год на састав овог записника? (Нема). Објављујем да је одбор усвојио прочитани записник.

Пре преласка на дневни ред решавано је о извесним држаним лицитацијама за калдрмисање вароши.

Председник — Господо сад је на реду питање о зајму. Жели ли ко од г.г. одборника да говори.

Драгутин Стаменковић — Господо, ја сам хтео да кажем неколико речи о овоме зајму, колико и ја да се чујем овде.

Ово је питање претресано са сваке стране. Претресано је са његове нужности, и, кажу, да нам је зајам потребан; даље, питало се, да ли је он саобразан закону, и каже се, да је и с те стране повољан. Даље, питало се, да ли је овај зајам повољан по курсу и интересу. И, како сам чуо, већина је нашла да није повољан. Ја о овој страни немам шта друго да кажем до то, да и ја налазим, да су овакве гаранције, какве општина даје за овај зајам, врло јаке, и да је курс према томе заиста низак. Али то питање за мене не би било толико значајно и пресудно, кад би биле остале прилике повољне. Кад би били израђени планови од радова, које општина треба да изврши, и онда бих имао да говорим о томе, какав је овај зајам: је ли добар или није. Једино што имам да напоменем, то је, да ја поштујем добру вољу и добре жеље све господе, која су о овоме говорила, јер су они сви имали пред собом општинске интересе. Поштујемо дакле њихову предусретљивост и њихове осећаје наспрам ових понуђача, који неће да имају обзира на гаранције, које им општина даје, и нису каваљери наспрам општине, али велим, то су све питања финансиска, на која треба у овој прилици врло мало да се обзиремо. Јер, господо, онај који тражи зајам, он га тражи због својих потреба, а онај, опет, који нуди зајам, он га нуди под условима, који му највише конвенирају. Дакле с те стране ја немам шта да приметим, и ја бих можда и дао свој глас за овај зајам; али с обзиром на најважнију околност, ја сам противан овом зајму, а то је због пласирања овог зајма.

Као што се из извештаја комисије види, а и као што сте чули овде, господа, која нуде овај зајам, не пристају да га даду сукцесивно и почасно, него хоће да нам даду од једаред цео овај капитал са плаћањем интереса на по године. Ту је, господо, највећа тешкоћа за нашу општину јер од дана кад општина тај капитал прими па до дана кад га она буде могла утотребити на оно, што хоће, проћи ће известан размак времена од пет до шест година ако не и више, па да се може цео тај капитал унети у предузеће општине. Претпоставимо сад случај, да се зајам закључи, тако, да га од данас па у року од шест месеци примимо. Онда ја вас питам, шта би ми имали да радимо с тим зајмом? Имали би прво да положимо Народној Банци што смо дужни два милијона и неколико стотина хиљада; а са осталих од прилике осам милијона шта би ми радили? По моме мишљењу, према данашњим приликама у земљи, општина не би могла тај новац нигде да пласира; јер она би могла да га да под интерес једино код Управе Фондова или код Народне Банке, али ни једна ни друга не би јој могле да плаћају на то интерес. Тако исто не би могао ни кредитни завод, ни задруга, и у опште ни један новчани завод. Дакле могли би да дамо наш новац у какву страну банку. У таквом случају у најбољим и најсрећнијим приликама могли би да добијемо код каквог страног завода интерес од 3%. У том случају ми би имали чисту штету од 3 процента, које у интересу и плаћању оне диференције, које ми морамо да плаћамо. То би износило на 200.000 дин. у првој години. Друге године, кад би већ утрошили известан капитал, ако би дотле припремили све што треба, те да можемо приступити раду, и ако би утрошили те године рецимо, два милиона, нама би остало 6 милиона, и ту би опет имали разлику од 150.000 дин. Претпоставимо тако, да сваке године трошимо око наших радова по два милиона, ипак би нама остајала годишње једна сума од 100.000 дин. више да плаћамо, но што би иначе плаћали. То је, господо, значајна сума за нас. Наравно да би то било у питању кад би ми могли одмах да почнемо да радимо; само да су припремљени претходни радови за те послове; јер врло је незгодна ствар, узети прво новац напред, па се после тек припремати за посао. Треба прво свршити све претходне радове, па онда тражити новац. То мене највише и руководи да сам ја противан овоме зајму у начелу.

Што се тиче пак самога зајма, ви сте видели, да и сами наши стручњаци кажу да овај зајам није лош, а ја сам се и сам лично обавестио с тим људима, и они кажу, да према нашим економским и финансиским приликама у земљи, да је овај зајам врло повољан, и да се не може очекивати, да ћемо бољи добити. Дакле, с те финансиске стране зајма, ја нисам хтео говорити, већ сам само изнео ову незгоду, која је по моме мишљењу најглавнија. Међу тим, господо, дозволите ми да кажем, да је, заиста крајње време, да Београд једном трене и да овим пословима, који су од животног интереса за Београд што пре приступимо. Послови, које Београд има да изведе такве су природе, да сваки дан чекања скупо ће нас стати. Ја остављам на страну санитетске и хигијенске прилике, ја остављам на страну морталитет, — то су у опште ствари, о којима слабо ко код нас води рачуна; здравље народно је девета брига код нас, и ја о томе нећу ни да говорим. Има код нас једно питање, које је од свију тих претежније, а то је економско-трговинско. Београд је једна велика трговачка тачка, која је по природи својој у врло срећном положају, јер је одређен да спаја Запад са Истоком. Београд несме ни у природном ни у економско политичком погледу, то, што му је природа дала да напусти и упропасти, јер, господо, у доцнијој будућности може бити, да ћемо се горко кајати за тај наш нехат. Баоград мора према природном свом положају да се брине, да учини све што је могуће да осигура српској трговини један центар, где ће бити заклоњена од олујина, од ветрова, који са разних страна дувају. Ви, господо, чујете сваки дан, како се ова наша суседна паланка, Земун, припрема да једног дана постане опасан ривал Београду. Земун, господо, има свој кеј, то је предузеће које Београд нема. Спрема се такође, да подигне и свињске оборе и антрпоте; дакле у опште спрема се да постане озбиљан конкуренат Београду. То питање је господо, по моме мишљењу врло важно и о томе би надлежни требали да воде рачуна; и због тога треба одбор што скорију радњу да предузме. Кад с тим питањем будемо начисто, онда ћемо, господо, говорити о зајму, какав нам се допадне. И онда ако нам се допадне и овакав зајам, ја ћу бити задовољан с њим и гласаћу, јер онда општински интереси неће бити оштећени. Дакле ја сам у главном свршио све, што сам имао да кажем, и једино из оног разлога, који сам напред поменуо, ја ћу бити противан овом зајму, а познавајући расположење одбора видим, да он овај зајам неће примити.

Мијајло Павловић — На први део говора мога поштованог пријатеља, Стаменковића имао бих неколико примедаба да учиним; а у овом другом делу његовог говора потпуно се слажем с њим, да треба што пре приступити тим пословима. Само, како ће се они остварити, кад општина нема средства за то? — Ми прво треба да имамо средства па тек онда да се то оствари. Г. Стаменковић је прво почео да говори о плановима, и вели да је противан овом зајму, што планови нису готови. Господо, ви знате, да је закључен уговор са Линдлејем и Чокеом, да су они дужни те планове за 4 месеца да направе, и одмах после тога расписан би био конкурс за грађење тих радова. Ми овај зајам нећемо моћи остварити пре два месеца. Међу тим, по њиховом плану ми би морали те радове да отпочнемо у месецу новембру ове године. По том њиховом плану, због канализације нужно је да се направи један тунел, и тај би се тунел почео да гради у Новембру месецу, за остале пак радове они су се обвезали да ће их извршити у року од пет година. Дакле бојазан Стаменковићева, да ће овај новац лежати бесплодан, отпада. Ми сви, господо, вичемо како је мука наћи новац, међу тим, сад је мука, шта ћемо с тим новцем. Ми новац, господо, можемо пласирати у неку банку, и то не морамо све дати него 4—5 милиона, јер $2^1/_2$ милиона морамо дати Народној Банци за дуг а два и по милиона можемо одмах да употребимо на рад; дакле, ту ћемо истина изгубити једну суму, али то није велика. Што каже да би требало да се овај зајам да сукцесивно или почесно, ја држим, да ни једна банка неће да даје новац тако почесно. Они хоће да закључе цео зајам и да сврше с тим посао, па нека води бригу о новцу онај, који је тај новац узео. Ми зајам не можемо да закључимо кад је нама воља, него кад нам људи дају, а опет велим да ту општина неће претрпети велику штету, а општина ће то с друге стране да надокнади; јер сваки конкуренат, кад зна да општина има готовог новца. он ће да ради са 20% па и са 25% јевтиније, него кад општина нема новаца. Ја знам, кад држава обавља разне лиферације за војску она плаћа са 20% па и 30% скупље, за то, што нема новаца, а кад би имала новаца она би у суми од 10 милиона уштедила 2—3 милиона: Тако исто и ми; ми ћемо дупло надокнадити с друге стране у рађењу тих радова, за то, што ћемо имати готовог новца. Са свим оним осталим, што је говорио г. Стаменковић, ја се потпуно слажем и сасвим је тако, а грех ће пасти на нас ако оставимо Београд као што је данас. Осим тога, господо, да напоменем и то, да ћемо ми имати прихода од тих наших предузећа. Тако ми ћемо имати прихода од канализације, антрпота и од кеја, тако да ће те установе саме да се исплаћују. Јер све лађе, које пристају уз нашу обалу по уговору, који имамо са Аустро Угарском, морају да плаћају. Од тих прихода можда ће се покривати интерес и отплата, и онда ће општини трошарина остати скоро као чист приход за покриће осталих трошкова.

Ја сам се, господо, разговарао са једним, који није ни Енглез ни Француз него Немац, и који је добар финансијер, и он каже, да је и он сам имао налог од општине да тражи зајам; па и ако је тако велики интерес по закону општина могла да учини са 6%, опет он нигде није могао да нађе. Ја овде имам тачан предрачун, израђен по таблици Шпицеровој, колико би ми плаћали сваке године кад би за 52 године закључили зајам са 5% интереса. (Чита неке податке из те своје таблице). Дакле, ја сумњам, господо, да ћемо ми данас моћи наћи зајам под повољнијим условима; оно истина и општина даје врло јаке гаранције, али ипак кад узмете данашње наше прилике у опште, ја сумњам, да ћемо боље услове добити, а међу тим треба што пре приступити преображају Београда.

Сад решите како хоћете, а моје је дубоко уверење да бољи зајам од оваквог у данашњим приликама не можемо добити.

Милан Милашиновић — На говор г. Стаменковића имао бих да учиним ове примедбе: Г. Стаменковић каже, да би он с погледа на хитне потребе наше престонице био за то, да се овај зајам прими овакав, какав је. Но једино

замера томе, да ми улазимо у овај посао тако рећи неспремни, да управо не знамо, шта ће цела ова ствар коштати. Међу тим, господо, то не стоји баш сасвим тако. Вама је свима познато, да је од стране нашег-грађевинског одељења израђен пројекат и планови заједно са предрачуном за кеј. Но томе пројекту цела сума коштања која била би 2,500.000 дин., а вештаци, господа Линдлеј и Чоке у свом извештају такође су и о цени говорили. Они налазе да је овај предрачун грађевинског оделења нешто мало низак и да би га требало повисити са 20%. Дакле по њиховом мишљењу кеј би коштао око 3 милијона дин. Према томе, као што видите, постоји тачан предрачун за кеј. Дакле ми не улазимо у тај посао напамет.

Што се тиче пак канализације, вама је такође познато. да је општинско грађевинско оделење израдило један план за целу канализацију Београда. Предрачун и за то износи у округлој цифри три милиона дин. Детаљан пројекат истина још не постоји, али је цена коштања врло приближно срачуната; јер код канализације нема каквих ванредних тешкоћа. Линдлеј пак и ту мисли, да би требало и ту цифру повисити, и мисли да би цела мрежа канала коштала на 4 милиона дин. Дакле и кеј и канализација коштала би на 7 милиона динара по оцени ових стручњака. Не би нам стигло још само за антрпоте; али нама не би требало у почетку каквих великих зграда за антрпоте, јер ја сам био у комисији са трговцима нарочито за ове антрпоте; и ти људи кажу, да би ту требало направити само просте суве магацине у које би се смештала роба и остали наши производи. И они не би коштали више од пола милиона дин. Према томе цео би трошак око грађења тих наших предузећа изнео на $7^1/_2$ милиона динара.

Из свега тога што сам до сад навео, излази, да ми не идемо у овај посао без икаквог плана и предрачуна, већ на против са једним ако не баш тачним а оно врло приближним предрачуном.

То је што сам имао да одговорим на говор г. Стаменковића.

Д-р Марко Николић — Господо! Ја нећу да се упуштам у то, да ли нам је зајам потребан; ја хоћу само да констатујем, да су нама ови послови, који се желе овим зајмом посвршавати неопходно потребни, држећи да се сви у томе слажемо. — Ви сте сви, више мање, већ доста говорили, да су потребни ови радови зарад којих је и заведена трошарина у Београду, говорили сте сви, да је крајње време да се они и у посао узму.

Ја ћу се ограничити искључно само на сам зајам. — Пало је већ доста — у прошлој и данашњој седници — разлога против овога зајма, оваквог какав је нама предложен. — Ја ћу набројати те разлоге и покушати да вам покажем добре стране овога предлога о зајму.

Први против-разлог овоме зајму је у томе, што се овај зајам закључује од један пут, што се, дакле, мисле узети свих 10 мил. у један пут како би се после с њима радило, — тврдећи, да би по општину много боље било, кад би закључила сукцесиван зајам. — Нема говора господо, да би такав зајам био много лакши, нема говора, да би општина под оваким условима, добила знатно јефтиније ових 10 мил. динара, — она би добила, вероватно, и много већи курс и исту стопу интереса. То би дошло отуда, што је мени као повериоцу много лакше дати данас само један мулијун дин, па кроз годину дана опет 1 или 2 мил. и т. д., много лакше не само с тога што не морамо тако велику суму од 10 мил. динара положити у један пут, већ и с тога, што је положивши ове године свега 1 милијон дин. радио би даље читаву годину дана са осталим мојим капиталом — радио би и зарадио, што би учинило, да бих имао рачуна дати јефтиније свој новац. — Али господо, принцип, који влада и приликом закључивања наших држ. зајмова, принцип, који је и основа и овом пројекту о зајму, као и принципи, који владају код сваког зајма на облигације — такав принцип готово искључује могућност сукцесивног зајма. — Ви знате, господо, да се за онакове облигације не даје готов новац од стране повериоца него се те облигације продају на берзама, по курсовима у толико бољим у колико је дужник сигурнији и у колико дозвољава општа тражња тих или у опште ма каквих других облигација. — Наш поверилац само је спона и између нас и новчаног света, где ће он продавати наше облигације. — Проучивши тачно самога дужника, поверилац даје тим облигацијама извесан курс, водећи рачуна пошто их он сам може продати. — Код оваких зајмова мора се имати не само добар дужник, који је издао облигације већ и добар купац који ће их купити, згодно време када ће се продати и т. д. Кад наступи тако време, облигације се и продају и поверилац добија новац. Не говорећи о томе, што би се код сукцесивног зајма врло многи трошкови око котирања сваке серије нагомилавали, ја ћу напоменути саму ту евентуалност да се наше облигације не продаду по курсу који хоћемо, или не продаду у оној количини, колико је нама новца потребно. — Рецимо да наступи ма какав од врло многих узрока на куповини ма каквих хартија, рецимо рат, политичке несугласице, трзавице, какав велики новчани крах и т. д. — па нико неће да купи наше облигације нико их не тражи, нико не да новаца — а ми започели радове и новац нам треба?! Такав случај може наступити и шта ћемо онда радити? —

Ја држим, да је корисније по општину, да се не упушта ни у какве берзанске шпекулације, држим да би боље било платити нешто интереса и на суво, држим да би јефтиније било имати новац у рукама, него га тражити онда, када треба и кад може наступити случај па га и недобити. — Сем овога, ја држим да је потребно, пре него што се почне радити какав посао, имати најпре сретстава у рукама да се он и доврши и да би било не економно почињати посао без довољно материјалних сретстава.

Из свега овога ја долазим до закључка, да је набавка оваковог сукцесивног зајма само од штете и да га не треба примити.

Други је разлог г. Косте Петровића, који држи за понижење општинско, ако она прими контролне одборе обавезу да несме трошити овај новац ни на какве друге цељи до на оне, којој је он и намењен (в. чл. 2. пројекта) а на коју се он само и сме по закону о трошарини (од 13. јуна 1884) трошити.

Господо! Моје је мишлење, да кад баш наши повериоци не би тражили овакав услов, ја бих, чини ми се био први, који би ово тражио. Ви знате, да се и у државном буџету за сваки из датак ставља нарочита буџетска позиција, која се ни на какву другу цељ не сме трошити — без нарочитог одобрења — до на ону којој је намењена. — И кад се тако не ради, може бити само од штете а ни од какве користи. Ја држим, да онакав контролни одбор не само да није од штете, не само да није понижавајући, но да је он од преке потребе како због нас самих тако и због наших поверилаца — У осталом ја ћу се на ову тачку вратити још један пут

Трећи разлог који је као против овог зајма јесте онај Д-р Николића који није требао ни смео, да падне овде међу нама. — Г. Доктор је изволео рећи, да је овај зајам и по курсу и по стопи интереса управо зеленашки! — Мени је криво, што се је г. доктор овако „на памет“ заборавио, кад се зна, да овај зајам не сме бити гори од зајма, који даје управа фондова и кад се израчуна, пројектован зајам одиста и није гори од зајмова управе фондова; не само да није гори него је чак и нешто бољи. Ми смо врло срећни, кад на наша непокретна имања можемо добити тај „зеленашки“ дуг управе фондова. — Г. доктор није сигурно рачунао, како овај зајам стоји наспрам зајмова добивених од управе, па је зато онако и рекао. — Као што се види по тач. 1 овога пројекта ми добијамо 10 мил. динара ефективних по курсу од 86,66 за сто. — Ми морамо, дакле, на сваки добивени 86,66 дин. дати облигацију од 100 дин. или, дакле, за 100 дин. облигацију на 115,39 дин. што за 10 мил. чини 11.539,349 дин. Ми смо, дакле, фактички дужни 11.539.349,18 дин. На ту суму по истоме члану пројекта имамо да плаћамо полугодишњим ратама: 5% интереса и 0,4625|6 отплате, што дакле чини амортизацију од 5,4625|6 годишње или 2,731188% полугодишње. Из тога се види, да је ануитет годишњи 630.322,68 дин. или 315.161,34 дин. полугодишње, тако да би за 50 год. или 100 полгођа исплатили овај дуг од 11.539.349,18 дин. — Ако би смо хтели овакав зајам да упоређујемо са зајмом управе фондова, морамо и код ње израчунати горњи ануитет. — Суму од 10 мил. дин. са 6% интереса и 2% отплате, дакле са 8% годишњим ануитетом, колики је он код упр. фондова, — и који би износио 800.000 дин. на горњу суму — исплатили бисмо за 23|5 год. или за 47 полгођа. — Међу тим ако бисмо хтели да упоређујемо овај дуг код упр. фондова са овим дугом, морамо израчунати, колики ће бити ануитет на горњу суму са 6% и 2% отплате, али не за 23,50 већ за 50 година. У томе случају ануитет годишњи износио би суму од 632.933,40 динара. Према томе је ануитет пројектованог зајма од ефективних 10 мил. дин. мањи од ануитета који би се на исту суму плаћао код управе фондова за исти број година за 2.610,72 дин., значи да би управи фондова, кад би код ње закључили зајам од 10,000.000 дин. платили за 50 год. више 135.155 динара. — Или ако бисмо толики исти дуг од 10 мил. узевши га од управе вратили у року од 47 полгођа плаћали би годишње 800.000 дин. плаћали би годишње дакле више 167.066,60 дин., чак и не водећи о томе рачуна, да је много бољи дужи рок но краћи. — Из свега овога излази да је овај зајам бољи од истог таковог зајма добивеног од управе фондова, — С тога и овај разлог г. доктора отпада као неистинит.

Четврти разлог против овога зајма јесте тај, што се држи да овај зајам од 10 мил. није довољан за извршење ових великих радова, које општина има да изврши, и због којих је и добила од државе овлашћење да заведе трошарину. —

Ми имамо по тачци 1. овог пројекта да примимо 10 мил. дин.; по тачци другој имамо да вратимо дуг Нар. Банци у 2 мил. динара направљеног за грађење водовода, тако, да би на наше остале радове остало још 8 мил. динара. — Г. Милашиновић, који те ствари боље зна од мене, рекао је мало час, да је по предрачуну та сума довољна за грађење кеова и канала па можда зар и антрпота. — И ако бисмо ми одиста направили кеј, канализацију и антрпоте — или и без њих — за овај добивени новац, ја бих био врло задовољан. Нека би општина изишла на крај са 8 мил. дин. за те послове за остало бисмо ми већ лако нашли новаца. — Ви знате, да је општина од збора београдских грађана овлашћена, да може задужити општину са 10 мил. динара. Истина да би се таково решење збора, другим збором и изменити могло, могла би се сума повећати, али ја држим, да и ако општина не може све оне послове посвршавати,

које мора по закону о трошарини, са оних 10 мил. динара, да ће она себи подићи исто и без новога зајма и на то ћу се питање мало час вратити.

С тога држим, да се општина не би требала да задужује већом сумом до оном, која јој је потребна за ове највеће послове, а то је за кеј и канале, а можда и антрпоте.

Пети разлог г. Тиће Марковића односи се на тачку 4 овог пројектованог зајма, — који овлашћује општину, да она може вратити овај дуг и пре рока предвиђеним амортизационим планом с тим, да откаже даље држање новаца на 6 мес. раније и да плати премију од 2% на целу номиналну суму од 11.539.350 дин. — премију, која би, дакле, износила: 230.787 дин.

Г. Марковић држи да општина не би имала рачуна враћати овај дуг пре рока, у толико пре што се капитал, који се има вратити износи на 1,539.350 дин. више од добивеног зајма и што се има платити још и 230.787 дин. премије.

Ви знате, господо, да је овако раније исплаћивање дуга каквог онда, када се нема готовог свога новца, једна финансиска операција — конверзија, иста онаква, какву је недавно извршила и наша држава. — Конверзија је дакле враћање старога дуга — новим дугом, који је само и по јефтинији — бољи — курс и по јефтинији интерес набављен, па не само то, већ се и амортизационим планом предвиђени ануитет годишњи у многоме смањује повећавањем рока, држањем новца дуже година. — Нема сумње, да се једна конверзија може најбоље извршити онда када се нови дуг добије alpari! Али то је врло редак случај. Увек има извесног курса. — И нашој општини дата је могућност да изврши оваку конверзију кад она хоће и може. — Разуме се по себи да она то не би ни могла ни смела извршити одмах, рецимо прве године, јер би онда морали платити читавих 1,770·137 дин. више но што је у ствари добила — а то би за време од једне године било — млого. — Али, нека би се извршила конверсија после извесног низа година — рецимо опет сразмерно после кратког рока од пет година (припремајте при том земљиште за бољи кредит). Да претпоставимо најгори случај: да се изврши конверзија после пет година, са роком на остатак година дакле на 45 год. са курсом од 86.66 за 100 али само са 4% интереса у место 5%.

На крају пете године, дакле на време од 5 година платили смо: (в. под ·/. амортизациони план за цео зајам од 11.539.350 дин. за 50 год. или 100 семестара.)

ануитета: 3,151.613,40 дин.

или:

интереса: 2,852.734,13 дин.
отплате: 298.879,27 дин.

3,151.613,40 дин.

т. ј. на крају пете године остаје нам дуг од 11,240.470,739.

11.539.350,
298.879,

11,240.471.

Ако бисмо дакле на крају пете године вршили конверсију, ми бисмо нашем повериоцу имали да вратимо овај остатак дуга и још премију (2%) на номиналну суму (230.787 дин.) Свега дакле, 11,471.258. Али да бисмо могли платити ових 11.471.258 дин. са курсом од 86,66 за 100 ми бисмо се морали задужити са 13.237.084 дин. У томе повећавању самога дуга приликом конверсије — са курсом, и лежи њезина штетност. — Али на ту суму од 13.237.084 дин. плаћали би годишње ануитета — 636.598,40

што би за 45 година износило суму од —

Дин. 28,646.928,00

тако, да бисмо ми платили нашем повериоцу заједно са ануитетом на првобитни дуг, за 5 година, и који износи — 3.151.619,40

свега за 50 година суму од Дин. 31.798.541,40, док би на првобитни дуг од 11.539.350 дин. платили за 50 год. по 630.322.68 дин. суму од

дин. 31,516.134,00.

Из тога се види, да бисмо ми интереса на 13.237.084 дин. за 45 година по 4%, платили свега — Дин. 15.372.919,33

док би на суму од 11.539.350 дин. платили за 45 година по 5% свега — Дин. 17.092.600,00. Оно што би мање интереса платили за исто време од 45 год. на горње суме (свега Дин. 1,719.690,62) ишло би на отплату дуга, која је у овоме случају већа, јер је и дуг већи.

Са свим другачије стоји ствар, ако би се конверзија извршила онако како она треба да се изврши; ако би се, дакле, не само добио јефтинији интерес, него у исто време и већи курс. Нема сумње, да би се така правилна конверзија у толико лакше дала извршити у колико би општина од своје стране чинила све што може, и што треба да чини. — Ми имамо просечно трошаринског прихода 763.200 дин. (укупан приход за 5 год. од 1891. до закљ. 895 год. био је: 3,816.006 дин). за отплату ануитета треба нам 630.322 дин. у злату или 724.000 дин. у сребру; остајало би нам око 40.000 дин. више од трошарине годишње. Ако би се општина установом контролног одбора, који се чл. 6 тач. 6 тражи, озбиљно бринула о тачној исплати ануитета годишњег, ако би тај контролни одбор редовно публиковао свој вишак у каси; ако би општина са 40.000 дин. претеклог трошаринског прихода као и приходом од кеја, канала антрпота приходом од продатог земљишта, и т. д. сама куповала своје облигације — онда она не само да би била добар, сигуран дужник, већ би припадајући интерес на оне облигације, које има у рукама плаћала себи, а куповином самих облигација дизала би им цену. Кад би им довољно цену издигла нема сумње господо, да би она извршила конверзију са 95 за 100 и 4% интереса — и то посигурно, док би паметним руковањем свога прихода можда извршила конверзију и alpari и 4% интереса. —

Ја сам овде израчунао колико би се директно, уштедило ако би се извршила конверзија са 90 95 за 100 и alpari са 4% интереса. —

Ми бисмо, рецимо, на крају пете године, заједно са 2% премије били дужни свега —

Дин. 11.471.257,73.

За тај капитал потребан нам је нов зајам по курсу од 90% — сума — Дин 12.745.841 дин. Годишњи ануитет (за 45 год.) на горњу суму износи 612.973, што би за 45 година износило

Дин. 27.583.785

Плаћено је за 5 год. ануитета. 3.151.610

Свега 30,735,395

Док би за 50 год на првобитну суму од 11.539.350 дин. плаћали годишњи ануитет (5% инт.) — 630.322 дин. или за 50 година платили би суму од 31,516.100 тако да би се свега уштедила једна сума од Дин. 780.705 за време од 45 год. не рачунајући ту још и интерес; који би сваке године вукла сума од дин. 17.349 колика је разлика између ануитета годишњег по пројектованом зајму (630.322) и ануитета по овакој конверзији (612.973 дин). — тај би интерес рецимо само по 4% износио годишњу суму од 694 дин. или за 45 година 31.228 дин. тако, да би уштеда постигнута оваковом конверзијом била у суми:

Дин. 811.963·00

Ако би се извршила конверзија са 95 за 100 и 4% интереса, онда би за покриће после 5 год. — отплатио првобитног дуга заједно са 2% премије, дуга од 11,471.257 дин. ваљало набавити 12,075.008 дин. —

Годишњи ануитет (45 година) износио би —

580.711 дин.

за 45 год. платили бисмо, дакле, Дин. 26,131,995
Платили смо за 5 година
ануитета — 3,151,610

29,283,605

За нових 45 год. исплатили бисмо дакле наш дуг са уштедом од Дин. 2,232.529, којој кад би се додао интерес на уштеђени ануитет и који износи: 89.200 дин. износила би знатну суму од

Дин. 2,321.729

Ако би се пак поштеним пажљивим и савесним руковањем извршила конверзија alpari и 4% инт. онда би годишњи ануитет износио на капитал од 11.471.257 дин. за 45 год. по 4% суму од Дин. 551.675 или за 45 год. 24,825.375 сума која са плећеним ануитетом за првих пет година у суми од Дин. — 3,151.610 дин. износи

Дин. 27,976.985

Оваковом, дакле, конверзијом, заједно са интересом на суму мањег ануитета за 45 година уштедила би општина: Дин. 3.680.713. — Господо, из свега овога ја изводим. да општина не би имала ни у каквом случају штете од извршене конверзије, држим да је мишљење г. Марковића погрешно. Не би општина после извршене конверзије плаћала премију од 3% из своје касе, ми чак не плаћамо више ануитета ни онда, када нам се дуг повишава конвертирањем, (као што се из предлога види) — то све плаћа баш та финансиска операција — плаћа конверзија. —

Сем овога до сад напоменутога, ја налазим једну малу корист за општину у суми од милиун 173.000 дин. — у тачци 9 овог пројекта, по којој се понуђачи обвезују да поднесу сами све трошкове око штампања облигација, жиговине, котирања и т. д., једном речи обвезују се да све трошкове, који су у вези са котирањем ових облигација на берзама, плате сами уз награду од $^1/_2$% по ном вред. — По уверавању људи од струке, овакови трошкови износе минимум 2% по ном. вреди. — дакле на 230.000 дин. док наши понуђачи траже за све ово награду од $^1/_2$% или: 57.000 дин.

Напослетку, Господо, не треба заборавити ни то, да ће се имати користи и од врло велике ажије на злато, на коју ће вероватно, бар за неко време имати наших 10 мил. дин. прилично дејства.

На крају ових мојих посматрања, истиче се, бар за мене једно од најважнијих питања, а то је: *ко ће да рукује са ових 10. мил. дин?*

Господо! Ја нећу овде да кривим никога, нећу никоме да пребацујем да је трошио трошаринске приходе, не на закону неоснована издатке, али морам рећи, што у осталом и ви сви знате, да ми, од како постоји трошарина у Београду, не само да нисмо могли да подмирујемо све наше потребе из општинских редовних прихода, не само да смо трошили и трошаринске приходе на редовне потребе, што на сваки начин није смело по закону бити, него се нисмо могли ни за време од 5 година одужити Народној Банци, одужити за дуг од 2 мил. дин. који је учињен за водовод и на рачун трошаринских прихода! —

То је један факт, о коме треба бар овом приликом водити озбиљна рачуна, јер је он врло важан у овоме послу који је пред нама. —

По тачци 2-ој овим пројектима од ових 10 мил. динара да се врати Нар. Банци 2 мил. динара (на коју се суму плаћа $6^1/_2$% интереса!); по тач. 6. писма в, има се установити овим добивеним дугом нарочити фонд под називом „фонд за јавно унапређење Београда у Србији“ и нарочити контролни одбор, који се има бринути, да се ни једна пара овог новца не троши на друге цељи но на оне, које су законом од 14. јуна 1884. год. предвиђени. —

Моје је мишљење, господо, да су овакови услови неопходно потребни како због нас тако

и због наших поверилаца. Јер ако ми почнемо трошити овај новац, на наше обичне потребе, ако га почнемо растурати на ситне наше радове, онда ћемо за велике радове остати са мало новца и нећемо их моћи ни свршити. — Баш је у интересу нас самих, да се овако ради јер ће само така општина доћи брзо и сигурно до свршетка ових радова и отуда имати несумњиво знатне приходе, који би можда чак и покривали наш годишњи ануитет.

Ја бих лично ишао чак и даље — и то је управо онај предлог кога сам мало час споменуо. Ако би се овај зајам остварио, мој би предлог био: да се установи одиста један самосталан одбор за руковање овим новцем, један одбор сличан нашој државној самосталној монопол. ској управи. — Томе би се одбору ставило у дужност, да се управља по оним условима, који су побројани овим пројектом; али сем тога: томе би одбору ваљало створити нарочиту трошаринску касу, у коју би десетодневно улазио сав приход општ. трошарине; тај би одбор требао да рукује тим приходом и тек по исплати нужног ануитета, враћао би општини претеклу суму, тај би одбор требао да се брине о најтачнијој исплати ануитета; тај би одбор требао редовно публиковати стање своје касе и вишка преко ануитета; тај би одбор имао да се брине о приходима трошаринским, да се брине о тачном прикупљању његовом, да са управом трошарине тражи пута и начина, да се исти приходи и повећају и т. д. и т. д. — И ако бисмо само тако радили ми бисмо дошли врло брзо и до кеја и до канала, дошли би до онога што ми желимо.

Овако радећи, имали би сем свега овога још једну неоспорну велику корист. Кад би овако радили, кад би овако озбиљна рачуна водили и о нашим приходима, и о овим великим радовима, кад би чак и извесан вишак трошаринских прихода показивали, преко исплате ануитета годишњег — ми бисмо на сваки начин важили као озбиљан и сигуран дужник — и онда бисмо поред чисто финансиских околности припремили необично повољно земљиште за наше конвертирање дуга под несумњиво врло повољним околностима и условима. —

Напослетку ваља овом приликом напоменути и о изворима за даље радове наше општине. — Ја сам већ поменуо, да би се дизањем кеја на Сави добило извесно земљиште, које би припало разуме се општини. — Али не само то, — Не треба заборавити, да би осигурањем савске обале, општина добила врло велику површину сувог земљишта у бари. Тај би терен престављао онда једну огромну суму, која би врло лако и брзо ушла у касу општинску парцелирањем истога и продајом плацева. То би био један врло велики капитал, којим би се могло много што шта урадити, улепшавати варош, и т. д. и т. д. а једним чистим делом тих капитала могли би се таки исти услови створити и на источној страни Београда, на дунавској страни, где општина има још и више свога земљишта. —

Из свију ових разлога, ја налазим, да је закључивање зајма једна сасвим неопходна ствар, и што се овога зајма са финансиске стране тиче, држим и мимо мишљење наших првих финансијера, да је овај зајам повољан по општину и с тога ћу гласати *за* овај зајам. —

Стеван П. Поповић — Господо, ја се не слажем са онима који мисле да ћемо нешто штетовати, ако узмемо зајам раније него што почну радови да се раде. Овај зајам одобрили су грађани да се учини још пре 15 до 16 година, а ово је већ година дана како само ми радимо на том предмету. Господо, с којима смо направили уговор да нам раде на овим нашим предузећима — Линдлеј и Чоке казали су да ће почети рад у року од 3–4 месеца, а да ће остале планове — детаљне — у току самога рада да праве. О томе ја нећу да говорим; хоћу само да кажем неколико речи односно оне штете, коју су на поменула нека господа.

Господо, кад погледате на ове провале и рупчаге по Београду, кад погледате на ове читаве реке од бујице, кад погледате на оне поплаве, које сваког пролећа чине Сава и Дунав по Београду, — па кад све то метнете на кантар с овом штетом, коју би имали, ако раније учинимо овај зајам, — онда ћу ја са чистом савешћу да гласам за овај зајам, нарочито и с тога, што смо ми конкурсом тражили тај зајам, па нам се нико није јавио — а може бити да ће проћи још 10 година па се неће нико јавити. Ја сам дакле мишљења с те стране, да треба примити ову понуду.

Што се тиче самог уговора, ја ћу бити тако слободан да скренем пажњу г. председнику на ову прву тачку уговора, у којој се каже, да ће се новац предати оној банци, за коју се споразуму с општином. Моје је мишљење, да се то има у виду, да се никако не даје страној банци. Ми имамо, господо, код нас нашу Народну Банку, и имамо довољно гаранције у њој; па нека се код ње и положи тај новац. Доцније пак, шта ћемо ми радити, како ћемо рачунати, да се избегне она штета, коју је предвидео г. Љуба Марковић, то је ствар одбора, и он ће о томе доцније размислити. И ја налазим да ће у почетку бити штете, што се новац неће моћи одмах употребити; и ми ћемо платити можда интерес за три четири месеца на суво; али свакојако, господо, макар платили тај интерес за три четири месеца на суво; опет ћемо га ми надокнадити у томе, што ћемо имати готовог новца, и моћи ћемо да плаћамо наше предузимаче и раднике одмах готовим новцем, те ћемо онда све добити бар са 20% јевтиније.

Дакле као што сам казао, ја ћу са чистом савешћу да гласам за овај зајам, а молићу г. председника. ако одбор усвоји овај зајам, да се исти пласира код наше Народне Банке, а никако код стране Банке.

То је што сам имао да кажем.

Драгутин Стаменковић — Кад сам мало пре говорио, ја сам казао да не упуштајући се у оцену какав је овај зајам, да бих ја може бити и дао свој глас за њега, имајући пред собом нужност коју Београд очекује. Али у исто време казао сам, да га не треба примити с тога, што још нисмо готови с овим предходним радовима, за које нам је нуждан овај капитал. Господа су после тога казала, да ја немам право, јер веле, да су ти планови готови. Да ли су ти планови готови ја не знам, али ја знам, да ови стручњаци још нису израдили тај план, а по моме нахођењу неће га израдити ни за годину дана још, а радове нећемо моћи почети може бити ни за годину и по дана још, међу тим ми би за све то време морали да плаћамо интерес на овај новац. Тај би интерес изнео за то време неколико стотина хиљада дин, па може бити и један милион. И то би била чиста штета коју би општина морала да претрпи. Дакле, моје је мишљење да овај зајам овакав какав је, није ни мало повољан за општину него на против да је штетан. Јер, оставимо на страну низину курса, сам овај интерес од $5^1/_2$% јесте сувише висок. То они могу да траже само овамо на оријенту, а у својој земљи они не би могли да добију ни 3%, а камо ли $5^1/_2$%, — особито још са овакви гаранцијама? У томе лежи сва тежина овога зајма; јер интерес односи највише, а међу тим амортизација је врло ниска.

Г. Марко Николић говорио је о овом питању врло исцрпно; и он каже, да ни код наше Упр. фондова није ни мало бољи услов за зајам, и вели да је овај зајам под повољнијим условима за општину, него кад би она закључила код наше Управе фондова, То, господо, не стоји. Истина, да би ми платили код управе фондова интерес 6%; али то је alpari и то би било за 23 године амортизовано. Овако, по овој понуди, ми плаћамо интерес $5^1/_2$% али за 50 година по 600.000 дин. годишње. Кад би се ми код управе фондова задужили, ми би платили свега 23 милиона а овако, по овој понуди ми ћемо платити $31^1/_2$ милион. а то је грдна разлика.

У осталом, ја сам и мало пре казао, а и сад понављам, да ја нећу да улазим у те финансијске стране и рачуне, али сам то хтео да кажем површно, да одговорим онима, који кажу, да је зајам добар. Имам само да кажем то, да нам је овај зајам нуждан, а кад нам је он нуждан онда не треба говорити о његовој доброти. С те стране ја сам рекао, да бих можда и гласао за овај зајам; али, кад ми још ништа немамо готово пред собом, да би могли одмах отпочети ове радове, то нам није ни потреба да се сад уваљујемо у овај дуг. Ја сумњам, господо, да ми нећемо моћи и доцније добити зајам под оваквим истим условима; јер по моме уверењу према оваквим гаранцијама, какве општина београдска даје, ми можемо увек добити само боље а никако горе услове од ових. То су разлози који су ме руководили да гласам против овог зајма.

Др. Никола Николић — Господо, ја сам још јуче казао а и сад тврдим, да су услови овога зајма врло тешки. Овај је зајам куд и камо гори од онога зајма што је наш министар финансија закључио у Паризу по курсу од 71% а са интересом 4%. Ми дајемо, господо гаранцију, која је апсолутно сигурна. Не дају нама Енглези новац на наше црне очи. Што каже један господин, да су му Енглези казали, кад би ми преместили Београд у Лондон онда би нам дали зајам под много повољнијим условима; али пошто смо ми у Турској, то нам они не даду. То није истина, то нека обесе они мачку о реп. Ми њима дајемо, господо, у залогу такав један сигуран приход, као што је трошарина, да га они у сред Лондона не могу бољег да добију; па осим тога ми се овде обвезујемо, да ако би трошарина подбацила, да то допунимо осталим приходима општинским. То би, господо, био највећи грех, кад би пристали на такве услове, да нашој сиротињи од уста откидамо, па да пунимо џепове овим Енглезима.

Ша ћемо ми да радимо са ових 8 милиона динара, кад их добијемо од те банке? То ће да нам лежи без икаквог прилода, јер код нас у Србији не би могли апсолутно нигде да пласирамо тај новац; јер наше банке не могу да плаћају интерес на толики новац. Кад би могли да пласирамо тај новац са интересом од 4%, па да и штетујемо оно 1%; али плаћати на суво цео интерес од 5% и то да пада на терет нашег грађанства, то би био највећи грех. Ја овде не видим, господо, баш такву преку потребу, да закључимо пошто по то зајам, нарочито што се канала тиче. Кад би на овоме простору, на коме је Београд, живело 600.000 душа, кад би било на њему великих фабрика, кад би у њему количина изметака и отпадака била огромна, — ја бих то и одобрио, — али тога у Београду нема. Берлин, и ако је пре 15 година бројао 1,300.000 становника и ако по простору није већи био од Београда, није још имао канализацију, него су помије улицом текле. Господо. Београд је врло ретко насељен, У њему нема више од 50.000 становника, а могло би у њему да живи милион становника. Из тих разлога дакле, ја нисам за то, да се овакав каишарски зајам прими. Осим тога ми треба зајам да тек тражимо да га сукцесивно примамо, а не овако целу суму на један пут.

Сад ћу још да вам прочитам једну објаву, која лепо илуструје наше прилике, и да видите

каква опасност прети будућности Београда, ако непаметно радили будемо и ако грађанство дажбинама преоптеретимо. Ево, шта хоће Краљевчани: (чита објаву с уда општине краљевачке). — Ето, видите, шта хоће ови људи, и шта радимо ми. (Смех).

Баш кад би примили ових 10 милиона дин., ви сте чули из говора г. Марка Николића, да вам та сума неће достићи. Па, кад је то мала сума за ове наше радове, и кад ви залажете трошарину и остале приходе општинске за рачун овога зајма, питам ја вас: шта ћете ви после заложити, кад нам буде требало да довршимо те наше радове?

Господо, здравственост становништа не зависи од канализације него од добре и здраве пијаће воде: од добрих и здравих станова — у опште од свију осталих услова који чине здравственост једне вароши. Ако ви дате само канализацију, а не дате ништа остало, што иде у прилог здравствености, онда нисте учинили ништа.

Из свију ових разлога, које сам споменуо, ја ћу гласати са чистом савешћу против овога зајма, а ви решите како хоћете.

Милан Милашиновић — Г. Стаменковић напоменуо је како сам ја казао, да ће планови бити за час готови.

Ја сам говорио само о спреми, која се има да учини, а о времену за израду планова нисам ништа споменуо. Ако хоћете и о томе да сазнате, ја сам и о томе казао неколко речи; управо позвао сам се на извештај експерата, који су казали, да се концем ове године могу почети најважнији радови, као: грађење тунела и т. д. Дакле, не стоји оно што је казао г. Стаменковић, да ће ови радови почети тек после годину и по дана, него крајем ове године према извештају ових стручњака. (чује се: да се реши.)

Председник — Молим вас, господо, да чујемо само још три говорника. (Чујмо).

Мијајло Павловић — Господо, ја само могу честитати г. Др-у Марку Николићу на онаквом његовом трудном раду, који је уложио, те је ову ствар онако у детаљу изнео. И држим, да ко је год имао мозга, да се морао убедити, да је заиста онако, као што је он казао. Јер рачуница је, господо, Бог. — Рачуница је тако непобитна ствар, да се ту не може врдати. (Жагор — Чује се: на ствар!). Немојте ви мене опомињати: „на ствар“ — јер сам и ја вас доста слушао. А ја имам права да искажем оно што мислим.

Г. Др. Никола Николић говорио је тако ватрено противу овог зајма, да је изгледало као да само то мора бити, што он хоће. Један доктор, господо, треба о санитетским приликама у једној вароши сасвим друкче да говори, и верујте ми, да ме његов говор просто изненађује. Он је мало пре казао: „пошто нам не достаје ова сума да извршимо све наше радове, чиме ћемо довршити оне остале радове, кад смо све заложили за гаранцију овог зајма?“

Па, господо, кад се ови радови сврше, ми ћемо од њих имати прихода. Узмите на пр. само кеј. Он ће сам себе исплаћивати од бродарине. Тако исто и канализација. Ту ће се тако исто плаћати за употребу канала као што се данас плаћа водовод. Тако има изгледа да ће нама трошарина остати чист приход, који можемо употребити на друге наше потребе. Дакле тај прекор г. доктора отпада.

Осим тога, г. доктор казао је како је овај наш зајам гори него што је држава закључила у Паризу. Мени се чини, да г. доктор није добро срачунао; јер кад би он израчунао нашао би, да је државни зајам закључен по курсу од 70% с интересом по 4% и за 72 године излази то исто као и овај зајам наш који би се имао закључити за 50 година. Међу тим, курс државног зајма није сталан, јер чули сте да је закључено ових 16 милиона по курсу од 66% а ко зна како ће се оно ресто до 70 милиона закључити?!

Дакле, у том погледу је овај наш зајам куд и камо бољи. Али из свега овога излази, да се хтело намерно да се заведе одбор, или најбоље да се изразим, да г. доктор није рачунао; и за то сам сматрао за дужност, да кажем ово неколико речи, да побијем његово извртање; — а остало, казао сам пре, што сам имао да кажем о овоме заиму, — а г. Марко Николић то је врло лепо срачунао и са финансиске стране објаснио.

На послетку, још једном да кажем, да ја сумњам да ћемо моћи бољи зајам од овога да закључимо још за 5 и 10 година.

Др. Марко Николић — Ја сам сматрао за дужност да мотивишем своје гласање, и с тога вас молим да ме извините што ћу опет да кажем неколико речи.

Говорећи о зајму ја сам хтео да израчунам, како стојимо са овим зајмом у опште, и хтео сам да изнесем како би стајали кад би тај зајам учинили код Управе Фондова.

Мени изгледа, да је г. Стаменковић погрешно чуо оно, што сам ја казао. Ја сам казао такође да се један дуг код Управе фондова амортизира за 23 године са интересом 6% и отплатом 2% И онда наравно, да мора бити много мањи него овај за 50 година. Али ја сам узео како би тај дуг код Управе изгледао кад би се плаћао за 50 година као и овај а не за 23; и онда сам извео закључак са фактима да би био много тежи него овај.

Друго. Г. Др. Никола Николић поменуо је како сам ја сам казао да ових 8 милиона дин. нису довољни. То је истина. Ја то и сад понављам; и због тога г. доктор не треба да се љути и да се жести. Али ја сам тако исто казао како може томе да се доскочи. И г. Мијајло Павловић је нешто напоменуо односно тога. И он је рекао како ћемо ми имати прихода од канала, антрпота и кеја. Прво по конвенцији између Аустро-Угарске и Србије, имамо право да наплаћујемо на све бродове који пристају уз обалу београдску онолику бродарину, колико управо износи интерес на капитал, уложен за грађење кеја. То нама мора да се плаћа. Према томе кеј сам себе исплаћује. И онда можемо приход од трошарине који би плаћали за кеј употребити на друге ствари. Тако исто плаћаће се и за канализацију и за антрпоте.

Ја сам у свом говору тако исто напоменуо, како би требало да се установи један самостални одбор, који ће да руководи приходима трошаринским. Тај одбор могли би да изберемо од стране општинског одбора у договору са Народном Банком Он би управо био контрола, која би казила да се трошарински приходи улажу у нарочиту касу, из које се не би смело да вади новац и да се употребљава на друге ствари, него на оне, на што је законом о трошарини одређен. На тај начин ми би имали један суфицит који би могли да употребимо на друге ствари, за које не би достизао овај зајам од 8 милиона.

Из тих разлога ја мислим, да би могли на тај начин да се помогнемо.

То сам сматрао за дужност да кажем у допуну оног мог малопређашњег говора.

(Наставиће се)

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

Стање на дан 30. јуна 1896. год.

Редни број	Назив рачуна	ОБРТ				СТАЊЕ			
1	Рачун благајне	1167087	79	944935	—	222152	50	—	—
2	„ привремених издатака .	438763	68	157027	75	281735	93	—	—
3	„ хартија од вредности .	18438	—	—	—	18438	—	—	—
4	„ непокретности	5297955	03	—	—	5297955	03	—	—
5	„ покретности	78771	64	—	—	78771	64	—	—
6	„ грађења кеа	82834	96	—	—	82834	96	—	—
7	„ „ водовода . . .	2826343	53	792	20	2825551	33	—	—
8	„ „ калдрме из зајма	696059	93	291	17	695768	76	—	—
9	„ „ канализације . .	43612	75	—	—	43612	75	—	—
10	„ „ школе у д. крају	212073	54	—	—	212073	54	—	—
11	„ „ „ у Палилули	170157	97	—	—	170157	97	—	—
12	„ „ цркве у дуи крају	53983	18	—	—	53983	18	—	—
13	„ дужника разних . . .	94682	07	—	—	94682	07	—	—
14	„ „ калдрме . : .	182457	30	1195	96	181261	34	—	—
15	„ „ водовода . . .	61403	34	57241	97	4161	37	—	—
16	„ „ трошарински .	28776	19	2903	96	25872	23	—	—
17	„ поверилаца разних . . .	98727	60	540560	49	—	—	441832	89
18	„ фондова разних	—	—	157424	32	—	—	157424	32
19	„ касе фонда гробљанског .	—	—	81407	09	—	—	81407	09
20	„ фонда регулационог . .	—	—	19367	99	—	—	19367	99
21	„ управе фонд. за раз. фонд.	8365	76	—	—	8365	76	—	—
22	„ „ „ „ регул. „	44551	28	—	—	44551	28	—	—
23	„ „ трошарине . . .	423303	01	376546	10	46756	91	—	—
24	„ „ водовода	170665	09	159730	99	10934	10	—	—
25	„ „ фондова за зајмове	—	—	104121	04	—	—	104121	04
26	„ пријема	2160000	—	6403200	—	—	—	4243200	—
27	„ остава код Нар. Банке .	6020000	—	2020000	—	4000000	—	—	—
28	„ Народне Банке	80000	—	2073805	25	—	—	1993805	25
29	„ преносних кредита . . .	17225	09	237333	46	—	—	220108	37
30	„ ажије резервне	—	—	2311	35	—	—	2311	35
31	„ прихода по буџету . . .	4963	65	509760	53	—	—	504796	88
32	„ расхода „ „ . . .	451498	01	3070	—	448428	01	—	—
33	„ гробљанског буџета . .	7530	38	14779	68	—	—	7249	30
34	„ буџета трошаринског . .	109983	87	299345	73	—	—	189361	86
35	„ главнице	86107	48	6969169	80	—	—	6883062	32
		21136322	12	21136322	12	14848048	66	14848048	66

10. јула 1896. год. у Београду.

Мл. књиговођа,
Милија Јовановић.

Гл. књиговођа,
К. Ј. Јанковић.

СТЕЧАЈ

Општини београдској потребна је зграда за основну школу на Савинцу.

Зграда треба да је толико пространа, да могу у њојзи бити 6 учионица. Поред тога треба да има најмање још 4 собе за канцеларије наставника и стан фамулуза; даље да има шупу или подрум за дрва, као и авлију што пространију.

Зграда треба да је здрава и у добром стању, да је видна и чиста, у опште да је употребљива за становање.

Примиће се понуда и за оне зграде у којима могу бити три учионице.

Понуде треба послати економном одељењу овог суда најдаље до 20. јула ове године.

У понуди мора бити означено тачно где се зграда налази (улица и број зграде), колика је месечна кирија и каквих просторија има.

Зграде могу бити у околини садањих зграда у којима су основне школе на Савинцу.

Ко има овакову зграду и жели је дати под закуп, позива се да до означеног времена поднесе понуду.

АБр. 4539. — Од Суда општине београдске, 28. јуна 1896. год у Београду.

ОБЈАВА

По одобрењу г. Министра Народне Привреде од 4. ов. месеца ПБр. 2720 држаће се у општини влашко-пољској **марвени панађур** 1, 2. и 3. августа ове године, на коме ће се продавати сви ово земаљски производи.

Ово се јавља свима привредницима, трговцима и занатлијама те да овај панађур у што већем броју посете.

Вашариште је на врло угодном месту између жељезничке станице Младеновца и Влаш.-Поља, поред кога пролази друм београдско-крагујевачки.

Од суда општине влашко-пољске, 10. Јуна 1896. год. Бр. 1220 у Вл. Пољу.

Удружење службеника Београдске општине за штедњу

Према решењу управног одбора, удружење ће у идућем XII колу Српске државне класне лутрије суделовати са стотину осмина.

Срећке које су набављене за удружење, почињу са бројем 18.401 а свршавају се са бројем 18.500.

О овоме се извештавају чланови удружења.

25. јуна 1896. год.

Београд.

Благајник удружења,
Милија Јовановић

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I рела . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

III. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 5. јуна до 12. јула 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин.	ЦЕНА највећа пр.	ЦЕНА најмања дин.	ЦЕНА најмања пр.
	Арпадика	—	—	—	—
	Боранија	—	—	—	—
259	Брашна кукурузна .	11	—	10	—
360	Брашна пшенична .	16	—	14	—
191	Вина бела (од лит.)	—	70	—	50
	Вина црна (од лит.)	—	—	—	—
680	Волова	45	—	40	—
	Вуне не пране . . .		—	—	—
2196	Говеђине	80	—	70	—
4123	Јабука	20	—	10	—
1113822	Јечма нова	6	20	6	—
11	Кајмака	120	—	100	—
12991	Кожа јагњећих . . .	—	—	—	—
	Коре брезове	—	—	—	—
70880	Креча	3	60	3	20
636	Кромпира нови . . .	8	—	5	—
1591	Крушака	40	—	15	—
	Кудеље	—	—	—	—
6475	Кукуруза	7	50	7	—
457	Лука црна	10	—	8	—
12	Масла	120	—	100	—
264	Масти	80	—	75	—
576	Овса	10	50	10	—
56280	Пшенице	—	—	—	—
653	Ражи	9	50	9	—
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
	Ракије ком. меке „	—	—	—	—
	Ракије шљ. љуте „).		50	—	—
7128	Ракије шљ. меке „ .	—		—	—
16751	Свиња дебелих . . .	60	—	50	—
	Свиња средњих . . .	—	—	—	—
23810	Сена	4	—	3	—
1293	Сира	3	—	2	—
1690	Сламе	5	—	—	—
949	Угљена дрвеног . . .	7	—	5	—
225	Шпинарке	10	50	10	—
150	Шљива сирових . . .	—	—	—	—
13782	Разног воћа	—	—	—	—
9865	Поврћа	—	—	—	—
10000	Цемента	—		—	
2551	Разне ситнице . . .		—		—
670	Јаја		—	—	—
8800	Минералне воде . . .	-	—	—	—
3200	Земље за судове . .	—	—	—	—

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 4. Јула 1896. год. до 10. Јула 1896. год.

допутовало 965 путника — одпутовало 767 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА мушких	ПОЛА женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
796	169	475	200	46	18	10	45	41	17	12	24	11	39	9	18	—

Занимање путника:

Дежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и шљакари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Проститутке	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Отпутовалих
136	31	335	134	36	34	20	53	31	55	38	60	2	831	134	+ 198	—

11. јула 1896. год. *Из статистичног одељења општ. вар. Београда.*

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник **ОПШТИНА БЕОГРАДСКА** Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 Уредник **УРОШ КУЗМАНОВИЋ**

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 21. ЈУЛА 1896. | БРОЈ 30.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

НАРЕДБА

У § 128 гр. суд. пост. стоји овако наређење:

„Парничари, којима је рочиште за суђење одређено пре подне, треба да буду код суда до 9 сахати, а они, којима је одређено рочиште после подне, треба да буду код суда до 3 сахата. Који до тога времена не дође но доцније, а не оправда изостанак, платиће од једног до три талира како коме суд досуди.

Парничари дошавши на време у суд, не смеју се удаљавати док се спор не пресуди.“

Овога законскога прописа многи се од парничара не придржавају, већ неуредним доласцима на суђење ометају суд те не може на време да пресуди одређена рочишта, а тиме се штете и интереси појединаца а и сами судски послови трпе застој.

Да би се суђења на време могла почињати и свршавати а спорови правилније и потпуније извићати, суд општине града Београда

Наређује:

Да се у будуће парничари строго придржавају поменутог законског наређења, јер, у противноме, суд ће законом одређену казну примењивати на спрам сваког парничара који на одређено време не буде пред судом а изостанак не оправда.

Од суда општине града Београда 8. Јула 1896. год. СБр. 7757. у Београду.

ОБЈАВА

Према решењу господина Министра војног од 26. Јуна о. г. ЕП.№ 3403 и акту команданта дунавске дивизијске области од 6. Јула 1896. Е.№ 3835, почеће ове године набава сена и сламе за војени сењак у Београду куповином од народа од 25. Јула о. г.

Комисија ће сено и сламу примати сваког дана од 7 сати па до 12 пре подне и од 2 до 7 сати по подне и то само кад су лепи дани.

Цена сену одређена је 5 а слами 2 динара од сто кграма.

ОБЈАВА

Према члану 18-том правила о водоводу, таксу за воду треба плаћати за сваки месец у напред, и то сваког првог дана у месецу.

Ово се саопштава грађанству с тим да ће се противу сваког, који не буде према горњем правилу уредно плаћао таксу за воду, употребити законске мере, а поред тога, обуставиће се свакоме давање воде, док се таксе за воду и трошкови не исплате.

Из канцеларије водоводног одсека општине града Београда, ВБр. 2316, 6. Јуна 1896. год. у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
12. Јуна. 1896 год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић; присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић; од одборника били г.г. Јосиф С Јовановић, С. Ђ Јорговић, Дамњан Стојковић, Коста Петровић, Н. Антоновић; Дим. Довијанић, Сергије Станковић, Никола Бошковић, Благоје Милошевић Јарослав Безуха, Давид Були, Сава М. Цвајровић Мил. Ж Марићковић, М. Милашиновић, Љуб. Марковић, Дим. Гавриловић Спасоје Илић, Сава Ковачевић, Михаило Михаиловић, А. Ђ Кумануди, Др. Никола Х. Николић, Др. Војислав М. Суботић, Влад. М. Ђорђевић, Ђорђе Димитријевић, Јлија Константиновић, Дим. Милојевић, Миленко Марковић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 30. маја 1896. год. и примљен је без измена.

II

Одборник г. Никола Бошковић примећује, да кућа г. Настаса Јовановића, у којој су биле канцеларије Управе водовода још није оправљена, и да ће услед тога општина бити приморана да сопственику плати штету;

Одборник г. Јосиф С. Јовановић пита, кад ће се извршити регулација Бркине и Јованове улице;

Одборник г. Стеван Ђ. Јорговић пита, да ли се из водовода београдског даје вода извесном циглару и зашто се не износи одбору извештај комисије за убаштињење општинских добара односно заузећа Лаудановог шанца.

Председник је изјавио,

да ће се о свему овоме известити и одговорити одбору.

III

По прочитању акта Управе вар. Београда и њених одељака АБр. 4718, 4399, 4706, 4669, 4717, 4584, 4707, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су доброг владања и доброг имовног стања Макс Л. Левензон обућар, Сава Р. Христић трговац, Глиша Јовановић ковач, Глиша Јосиповић трговац; да је Мориц син Хајриха Голдштајна доброг владања и сиротног имовног стања; да су му непознати Божидар Марковић и Мијаило Лазић пиљар.

IV

На молбу Живка Т. Јовановића општинског извршитеља АБр. 4715 и на молбу Здравка Живковића ноћњег стражара а по препоруци командира АБр. 4454, одбор је решио.

одобрава се молиоцу Живку Т. Јовановићу шестонедељно осуство од дужности ради лечења с тим, да му се исто има рачунати од дана кад га стане употребљавати; одобрава се Здравку Живковићу тридесет дана осуства ради лечења с тим да му се исто има рачунати од дана кад га стане употребљавати.

V

На молбу Петра Ђ. Рашића трговца овд АБр. 5095 одбор је решио,

да се Петар Ђ. Рашић ослободи од дужности поротничке, а на његово место суд општински да одреди друго лице.

VI

На молбу Београдске Тргов. омладине АБр. 5096, одбор је одобрио,

да се Београдској Трговачкој омладини даду на послугу слике општинске ради украшавања дворане, у којој ће се држати забава 17. о. м.

VII

Председник општине извештава одбор, да је полицијска власт тражила, да се прошири улица Богојављенска код Саборне цркве и да се за ову намеру има експроприсати имање Станке жене Алексе Алексића; да је комисија одборска ступила у погодбу са сопственицом али да се према акту АБр. 4505 погодба није могла постићи, услед чега је предмет предат полицијској власти, да по закону о експропријацији изврши процену; да је полицијска власт извршила процену, која се подноси одбору на одобрење.

По прочитању тих акта и процене АБр. 4653, одбор је решио.

да се за експроприсано имање Станке жене Алексе Алексића, до митрополије у Богојављенској улици исплати из регулационог фонда према процени овој свега пет хиљада динара у сребру, пошто се сви терети са истог имања скину и да се све погодбе проценом означене у свему изврше.

VIII

Председник износи одбору на решење акт српског акционарског друштва за клање и прераду стоке, којим тражи земљиште општинско звано Цехани за подизање друштвених кланица.

По прочитању тога акта АБр. 5094 одбор је одлучио,

да одборници г. г. М. Милашиновић, А. Ђ. Кумануди, Јанаћ Константиновић, Влад. М. Ђорђевић, Д-р Н. Х. Николић и општински инжињер проуче ово тражење и да виде зашто је општина ово имање купила, да ли општини исто треба, пошто би се исто могло уступити друштву, ако општини не би требало, па да о свему томе поднесу одбору извештај.

IX

Председник извештава одбора да је одборско повереништво одређено решењем одборским од 16. Маја 1896 год. АБр. 5143 за откуп имања Ђ. Николајевића Хаци званог „Ђерманова Башта“ поднело извештај, којим саветује општини, да то имање купи за 55,000 дин у сребру и да је сопственик на ту цену актом својим АБр. 5144 пристао.

По прочитању тога извештаја АБр. 5145, и по прегледу премера овог имања, одбор је решио,

да се имање Ђорђа Николајевића Хаци. звано „Ђерманова башта“ и које има према премеру општинског инжињера четири хиљаде две стотине и двадесет и пет квадратних метара и тридесет квадратних сантиметара, купи за потребу општинску а за укупну суму од педесет и пет хиљада динара у сребру.

да се ова сума исплати из капитала општинског пошто се сви терети са истог скину, у року од две године а да општина до исплате плаћа сопственику пет од сто интереса.

Трошкове око преноса тапије да сноси општина.

X

По прочитању понуде Стевана Ђ. Јовановића пензионара АБр. 5146, да се и његово имање откупи, које је баш до Ђерманове баште, одбор је решио,

да се преко ове понуде пређе на дневни ред.

XI

Председник извештава одбор, да је Јован Симић, овд. адв. у име својих властодаваца поднео још један акт односно остварења општинског зајма, у коме тражи, да се одмах приступи преговорима.

По прочитању тога акта, одбор је решио,

да одборници, као одборски повереници г. г. Н. Антоновић, Љуб. Марковић, Михаило Михаиловић, Драг. Величковић, Дим. Гавриловић, Тих. Ј. Марковић и Коста Петровић, проуче како ову тако и све будуће понуде за зајам општински, па да о резултату свога проучавања и постигнутих преговора известе одбор извештајем.

XII

Председник извештава одбор, да су данашња три члана суда и четири кметовска помоћника изабрата 25. јуна 1894. год. и да им према чл. 24-ом закона о устројству општина и општинских власти истиче двог дишњи рок службовања крајем овог месеца и да према томе треба одбор да одреди дан за нов избор чланова суда и кметовских помоћника, којих према буџету општинском за 1896 год. има свега пет (два члана и три помоћника).

По саслушању овога одбор је решио,

да се за избор два члана суда и три кметовска помоћника према буџету за 1896. год., а на место данашњих кметова, сазове општински збор на дан 30. јуна ове год. одређујући уједно за чланове бирачког одбора г. г. Николу Бошковића и Владислава М. Ђорђевића одборнике.

Да суд општински по овоме решењу и по закону о устројству општина и општинских власти даље поступи.

РЕДОВНА СЕДНИЦА
27. јуна 1896 год.

Председавао председник г. Мијајло М. Богићевић, присуствовали чланови суда Мих. П. Живојин вић и Јован Антонијевић; од одборника били: г.г. Стеван П. Поповић, Коста Петровић, Никола Бошк вић, Јосиф С. Јовановић, Спаса Илић, С. Ђ. Јорговић, Благоје Милошевић, Сергије Станковић, Ђорђе Димитријевић, Дамјан Стојковић, Јанаћ Константиновић, Љуб. Марковић, Сава Ковачевић, Јарослав Безуха, М. Штрбић, Дим. Гавриловић, Мил. Марковић, Влад. М. Ђорђевић, Д-р Војислав М. Суботић, Михаило Михаиловић,

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 12. јуна о. г. и примљен је без измена.

II

Одборник г. Никола Бошковић примећује:

а-, Дознао је да је г. Спаса Х. Ристић Шокорац пре извесног времена изузео из касе општинске преко 4000 дин. на име дијурне за комисију, која је имала задатак да изврши преустројство општинске администрације, и да тај новац није употребио на оно, на шта је намењен;

б., Да је дознао, да је суд општински издао уверење о сиротном стању некој Рози Антоновић у Богојављенској улици која има непокретног имања и није сирота;

в., Да је видео, да се Колбергу допушта, да његови млађи употребљују месо бобичавог свинчета, док се то српским грађанима одлучно забрањује и све му се уништава.

Председник је изјавио,

да ће све ово извидети и одбор известити о резултату.

III

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 5024, 6035, 5009, 5021, 5107, 5084, 4965, 4979, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да је Антоније Карамфиловић пиљар доброг владања и средњег имовног стања; да су му непознати: Љубица Костић служавка, Милан Јоксимовић калфа; Хајм син Мордохаја Катариваса, Драгослав Бошковић бив. чиновник, Милан Лазаревић кројач и његова жена Евгенија, Драгутин Лазаревић геометар, Љубисав Лишанин кафеџија, Мила жена Алексе Николића машинисте, Глиша Продановић скитница, Виктор Де Тијеж директор трамваја, Урош Поповић и Едвард Налепка кондуктери трамвајски.

IV

По прочитању акта команде IV ужичког округа ОВБр, 861, одбор је изјавио мишљење,

да је Радивој Аћимовић бакалин из Београда доброг владања и да нема никаквих мана.

V

Председник износи одбору на мишљење молбе, којима се траже уверења о породичном односу.

По прочитању тих молби АБр. 5008 и 5006, одбор је изјавио мишљење;

да се Јанаћку М. Јанковићу може дати тражено уверење; да се Смиљи Вуковић не може дати тражено уверење остајући и овога пута при своме решењу од 18. јан. 1896. год. АБр. 399.

VI

На предлог управе водовода АБр. 2245 и на молбу Крсте Ковачевића позорника АБр. 5018, одбор је решио,

одобрава се Милану Аћимовићу машинисти тридесет дана а Крсти Ковачевићу позорнику двадесет дана осуства од дужности ради лечења с тим, да се првом има рачунати од дана, кад му истиче осуство дато решењем одборским од 22. априла 1896. АБр. 3111, а другом кад га стане употребљавати.

VII

Председник општине извештава одбор, да се свечана седница одборска није могла држати на Видов-дан због познатих прилика и да ће се према решењу одборском од 15. Јуна 1889. год. АБр. 335 у овој седници објавити имена оних ученика Велике Школе, који су према оцени академијског Савета Вел. Школе најбоље израдили овогодишњи видовдански темат из Српске историје.

Из реферата Ректората Вел. Школе види се, да је за ову годину била задата тема из српска историје под насловом: „Српски Краљевски престо и питање о његову наследству од оставке Краља Драгутина до победе краља Стевана Уроша III над краљем Владиславом II“; да су Ректорату поднета два рада и то: први под мотом „знати много о једној ствари а по мало од свију и т. д.“ који је израдио Љубомир Андрејевић правник III год, и други под мотом „Ум без књиге као птица без перја..“ који су израдили Милан С. Павловић фил. III год. и Ст. М. Пешић правник I год.; да онај први рад заслужује прву награду од 400 дин. и да се о општинском трошку штампа а овај други другу награду од 200 дин и да се не штампа.

По прочитању тога реферата АБр. 5742. одбор је решио,

да се Љубомир Андрејевић правник III год. за своју расправу из српске историје под насловом „Српски Краљевски престо и питање о његову наследству од оставке краља Драгутина до победе краља Сте-

вана Уроша III над краљем Владиславом II, награди првом видовданском наградом од четири стотине дин. и да се та расправа штампа о општинском трошку на терет партије за непредвиђене потребе; да се Милан С. Павловић фил. III год. и Ст. М. Пешић правник I год. за своју расправу под истим насловом награде другом видовданском наградом од две стотине динара и да се та расправа чува у општинској архиви а да се не штампа.

VIII

Председник износи одбору на решење молбу београдских матураната, да их општина новчано помогне око дочека њихових другова из осталих српских крајева

По прочитању те молбе АБр. 5150. одбор је решио,

да се овогодишњим београдским матурантима изда из општинске касе а из партије за непредвиђене трошкове пет стотина динара као помоћ да дочекају и проведу своје другове из осталих српских крајева

IX

На предлог санитетског одељења општине београдске ЛБр. 621, одбор је решио,

да се из партије за издржавање сиротиње подели сиротним невољницима хиљаду и шест стотина динара, како би могли отићи у бању ради лечења. Подела да се изврши комисијски на начин како је до сада рађено.

X

На предлог суда општинског АБр. 5129, одбор је решио,

да се за педесет и шест комада акција народне банке, којих је општина београдска сопственик, уплати три хиљаде и шест стотина и четрдесет динара у сребру према решењу банчином и да ова сума падне на терет капитала општинског.

XI

Председник износи одбору на решење акт београдске задруге за помагање и штедњу, којим она од општине рекламира извесну суму новаца што је општина београдска као судска власт од њених дужника наплатила па не предала и да је задруга за ово њено примање задржала општински новац од добошије и позајмице.

По прочитању тога акта СБр. 7273, одбор је решио,

да се позове задруга да задржати општински новац одмах исплати општини, а да суд општински по задругиној рекламацији одмах нареди извиђај и о учињеном поднесе одбору извештај.

XII

Одборник г. Спаса Илић пита, да ли је склопљен рачун о трошковима за дочек видовдански. Председник је изјавио,

да су ови издатци чињени под надзором неколико одборника и да ће се у своје време рачун изнети одбору на увиђај.

XIII

Председник износи одбору на одобрење погодбу одборског повереништва за експропријацију приватних имања за регулацију, постигнуту са Д. Димитријевићем штампаром и Вукосавом Кулунџићком, удовом, о експропријацији њиховог имања за проширење Јеленске улице.

По прочитању протокола о тој погодби, и по прегледу осталих акта и планова одбор је решио,

да се Димитрију Димитријевићу штампару овд. из регулационог фонда исплати за експроприсаних двадесет и девет квадратних метара и деведесет и четири квадратних сантиметара по педесет и пет дин. кв. метар и за рушење куће накнада сто педесет три дин. и 30 пара свега хиљаду осам стотина динара у сребру.

Да се Вукосави Кулунџићки удовој исплати из регулационог фонда за експроприсаних двадесет и шест квадратних метара и шездесет и шест кв. сантиметара по педесет и пет дин. кв. метар и за рушење куће накнаде сто педесет и три дин. и 30 пара свега хиљаду шест стотина деветнаест динара и шездесет пара у сребру.

Материјал од порушених кућа остаје сопственицима а они су дужни земљиште очистити и поравнити и тако га општини предати.

XIV

Председник извештава одбор, да је одборско повереништво за експропријацију приватних имања за регулацију усмено изјавило, да Милошу Д. Милошевићу општина не треба никакве накнаде да даје за земљиште, које је Милош још пре 20 год. напустио за улицу и тада још сазидао кућу по регулационој линији, пошто је он то учинио још онда, кад је регулационим фондом руковала држава.

По саслушању овога одбор је после поименичног гласања са 14 гласова против 6 (2 нису гласали) решио,

да се Милош Д. Милошевић одбије од тражења накнаде за његово земљиште што је дошло под улицу, пошто је на томе месту извршена регулација пре него што је почела општина руковати регулационим фондом.

XII

Председник износи одбору на решење молбу друштва Црвеног Крста да му општина уступи подесно земљиште за подизање модерне грађанске болнице.

По прочитању те молбе АБр 4182, одбор је решио,

да се друштву Црвени Крст уступи на уживање потребно општинско земљиште за подизање модерне грађанске болнице.

Које би се општинско земљиште могло уступити да предложи одборско повереништво, кога да су чланови г.г. Др. Војислав М. Суботић, Миленко Марковић и Др. Н. Х. Николић одборници, Др. Дем. Николајевић општински лекар и општински инжињер. Исто повереништво, при одређивању овог земљишта да има на уму потребе општинске око подизања општинских сличних установа.

XVI

Председник извештава одбор, да друштво за клање стоке ургира свој захтев АБр. 5094 о уступању општинског „Цехановог имања“ за подизање друштвених кланица.

По прочитању тог поновног акта АБр. 5512, одбор је одлучио,

да се одређено повереништво умоли, да што пре поднесе извештај о овоме тражењу друштва.

XVII

Председник саопштава одбору, да је управа вар. Београда решењем својим од 27. Јуна 1896. № 15125 одредила, да г. Стева Јосифовић кметов. помоћник има вршити дужност кметовску до 4. Децембра о. г. када је пре две године изабрат и да се према томе на дан 30. Јуна о г. има изабрати два члана суда и два кметовска помоћника.

Одбор је примио,

к знању ово решење управе вароши Београда.

РЕДОВНИ САСТАНАК
4. Јула 1896. год.

Председавао члан одбора г. Коста Петровић, Присуствовали чланови суда г.г. Никола Трпезић и Јован Антоновић; од одборника били: г.г. Стеван П. Поповић, Ђорђе Димитријевић, Дамјан Стојковић, Јован Костадиновић, Сава М. Ђевајровић, Сергије Станковић, Сава Ковачевић, Влад. М. Ђорђевић, Д. Д. Величковић, Благоје Милошевић, Дим. Милојевић, Коста Петровић, Дим. Гавриловић, М. Штрбац, Никола Бошковић, Љуб. Марковић и Јарослав Безуха. —

I

Одборник г. Коста Петровић саопштава одбору, да је председник општине болестан и пошто ће чланови суда у овој седници положити заклетву, то је њега овластио председник, да га у председавању заступа.

Одбор је примио к знању,

ово саопштење.

II

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 27. Јуна ове године и у реферату бр. 327 под а, учињена је измена

да је изузето из касе до 4000 а не преко 4000 динара.

III

Одборник г. Ник. Бошковић изјављује незадовољство што му се не одговара на његове интерпелације учињене у прошлој седници.

Заступник председника изјавио је,

да на ово незадовољство саопштити г. председнику општине, и да ће председник у првој седници одборској одговорити на све три интерпелације.

IV

Заступник Председника извештава одбор, да су на збору општинском држаном 30 јуна о. г. изабрани савршеном већином гласова за чланове суда г.г. Никола Трпезић и Јован Антонијевић и за кметовске помоћнике г.г. Спаса Илић и Мијаило Ерковић, да је на избор овај изјављена жалба Управи вар. Београда од стране бирача, али да је Управа решењем својим од 4. Јула ове год. Бр. 15 жалбу одбацила а избор оснажила; да изабрана кметови према члану 32. зак. о општинама имају сада да положе заклетву на ову дужност, што су и учинили у данашњој одборској седници.

Одбор је примио к знању

ово саопштење и полагање заклетве.

(Свршиће се)

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

(ПО СТЕНОГРАФСКИМ БЕЛЕШКАМА)

Одбор општине београдске, решавајући о преносу концесије за електрично осветљавање Београда и о понуди за зајам општински, одлучио је: да се дебате о тим предметима, по стенографским белешкама, објаве.

I.

О преносу концесије за електрично осветљавање Београда од српско-француског друштва за осветљење и железнице на безимено друштво:

(Свршетак)

ВАНРЕДНИ САСТАНАК ОДБОРА ОПШТ. БЕОГРАДСКЕ
држан 4. марта 1896. г.

Председавао председник г. Мијаило М. Богићевић; од одборника присуствовали г г. Драг. Стаменковић, Стеван П. Поповић, И. Козлић, Сава М. Цевајровић, Благоје Милошевић, Дим. Довијанић, Тих. Ј. Марковић, Љуб. Марковић, Мих. Павловић, Влад. М. Ђорђевић, Дим. Милојевић, Др. Н. Х. Николић, Др. Војислав М. Суботић, Дамјан Стојковић; бележио секретар г. Урош Кузмановић.

Почетак у 6 час. по подне.

Председник — Данашњи састанак отварам. Изволте чути записник прошлог састанка.

Секретар прочита записник.

Председник — Има ли примедбе на прочитани записник? (Нема).

Објављујем да је записник прошлог састанка усвојен.

Сад је на реду, одговор наш г. министру односно друштва за осветлење.

Мијаило Павловић — Молим вас г. председниче, пре него што пређемо на дневни ред, молим вас, да учиним једно питање. Дознао сам да има неких рачуна између наше општине и друштва трамвајског; да друштво дугује неку суму нашој општини. Ја вас молим, г. председниче, да ми одговорите, стоји ли то у истини? Ако стоји, зашто су задужени и колико?

Председник — Друштво трамвајско дугује општини од трошаринске таксе, која је наплата још спорна. Ми ћемо чекати док суд не пресуди ко има право, да ли ми или друштво; па ако ми имамо право, онда ће нам они положити ту суму. У колико је мени познато, та сума биће од прилике на 7.000 динара, Што се тиче пак електричног осветлења, ту се обрачунавамо свакога месеца са друштвом.

Ђока Станојевић — Ја имам да кажем, да код електричног осветлења, као што знате, општина има да плати друштву годишње 80.000 динара. Али, с друге стране друштво има да плаћа општини неке казне, и ту се онда обрачунавамо с њима. Што се пак тиче трамваја, то је још у питању, док суд не реши о томе; па или ће друштво да плати укупно целу суму, или неће да плати ништа.

Мијаило Павловић — Осим тога, г. председниче, да вас упитам још нешто. Ја сам истина то приватно дознао, а то је, да трамвајско друштво од својих служитеља наплаћује по 2 динара месечно на име порезе. Али ми сви знамо да то друштво држи своје служитеље свега по 15—20 дана, и за то време наплаћује им по 2 динара, међу тим не знамо, да ли то друштво фактички даје тај новац државној благајни за порезу или га меће у своју касу. Ако то стоји да они заиста наплаћују од својих служитеља по два динара за порезу а не дају је где треба, онда бих могло да се писмено упозори Управа вароши на то, те да пореза држави не пропадне.

Ђока Станојевић — Пре три месеца, у колико се сећам, поводом некога извештаја надзорне комисије, ви сте овластили поменуту комисију да она у споразуму са Управом вароши предузме све мере, да се друштво принуди на поштовање уговора.

Између осталих мера, ми смо испитали и момке друштва, да ли им се што год задржава од плате; и они су казали да им се задржава по 4 динара месечно; 2 динара за порез и 2 динара за болничке трошкове.

Ми смо то доставили Управнику вароши и члану кварта, и колико сам ја обавештен, није ништа рађено даље по томе; а по нашем мишљењу, требала је полиција да види шта је с тим парама. Дакле, као што кажем, од наше стране учињен је корак по томе код надлежне власти.

Мијаило Павловић — Ја сам задовољан са тим одговором, само бих молио г. председника, да јави то пореској Управи да она има то у виду.

Љуба Марковић — Пореско одељење за вар. Београд тражи како за сваку корпорацију, тако и за ово друштво списак свију његових послениика, са њиховом годишњом платом; па после према том списку оно им и порезу разрезује. Друштво пак наплаћује од свију својих службеника по $^1/_{12}$ (део) месечно, и разуме се, док је тај службеник у служби, оно наплаћује од њега, а кад није више у служби онда је друштво дужно да извести пореско одељење па да оно ослободи тог служитеља порезе.

Ђока Станојевић — На сваки начин кад пореско одељење разрезује порезу оно разрезује према плати дотичног службеника; али ово друштво чини с тим злоупотребе. Оно наплаћује по 2 динара месечно па имао служитељ 50, 60, или 80 дин., он мора да плати по 2 динара месечно. То је злоупотреба коју је требало извидети. Ми не кажемо да друштво не наплаћује порезу. Оно наплаћује, али наплаћује више него што је разрезало пореско одељење. У томе је сва ствар.

Председник — Хоћете ли да пређемо, господо, на читање одговора г. министру привреде? (Хоћемо). Онда изволите чути састав тога одговора од стране општинског суда.

Секретар чита:

„Господин Министар изволео је актом својим од 22. Јануара 1896. године, ПБр. 342 упутити општини београдској на оцену статуте безименог друштва, на које намерава Српско-Француско друштво да пренесе концесију за осветљење Београда добивену од општине београдске.

„Суд и одбор општине београдске ценили су ове статуте и сравнили их са уговором, који је општина београдска закључила са Периклесом Цикосом, 3. Августа 1891. године а који је уговор доцније пренет на Српско-Француско друштво за осветљење и жељезнице, — па је нашао, да се ови статути у многоме косе са тим уговором што се под прилаже, да се овим статутима осујећавају права општинска стечена уговором и да се истима спречава и државна и општинска контрола над радом тога друштва

„Пре него што би се детаљније изложиле те несугласице Суду је част да по решењу одбора ово примети.

„Кад је у 1894-тој години Српско-Француско друштво за осветљење и жељезнице поднело господину Министру Народне Привреде на потврду статуте безименог друштва трамваја града Београда, господин Министар изволео је актом својим од 25. Јула 1894. године ПБр. 2688 доставити општини те статуте на оцену и општина је београдска учинила своје примедбе актом од 30. Јула 1894. године АБр. 4686.

„У тим примедбама општина је јасно и разговетно означила у чему се ти статути не слажу се уговором о грађењу и експлоатацији трамваја. Напоменула је да уговор о трамвају тражи, да седиште концесионара буде у Београду а не у Бриселу као што се тим статутима предвидело.

„Необзирући се на овај протест и примедбе општине београдске господин Министар изволео је потврдити Статуте безименог друштва трамваја града Београда онако како су поднесени, услед чега је пренос извршен и то безимено друштво од оног доба експлоатише трамваје београдске.

„Општина београдска трпи због тога млого, јер не може да примора тог најновијег концесионара да своју радњу саображава уговору и да поштује права општинска што проистичу из тога уговора. А не може да га примора с тога, што је седиште друштва изван домашаја Српских власти, изван домашаја контроле државне и општинске и што друштво то, одговарајући на протесте општинске, позива се на своје статуте, које је, вели, Српска државна власт одобрила. То друштво сада врши само оне одредбе уговора које иду њему у корист, а кад што на штету општине ради, ту своју радњу правда тиме, што није противна статутима његовим, што ту радњу допуштају статути и т. д.

„Општина неће моћи и даље трпети да најновији концесионар за експлоатацију трамваја омаловажава уговор и уговорна права општинска те ће с тога у најкраћем року приступити судским корацима да судском пресудом прибави важност уговору и њеним правима, а најглавније, да безимено друштво трамваја града Београда примора да своје седиште премести у Београд.

„Учинивши ову напомену, Суду и одбору општинском част је дати своје примедбе на статуте безименог друштва на које се мисли пренети концесија за осветлење:

а; Члан први статута према члану 65-ом уговора недовољно је јасан, јер у члану 65-ом уговора изричније је одређена дужност и пуномоћство лица, које ће друштво за време трајања уговора заступати;

б; Члан трећи статута не одговара члановима 55-ом и 58-ом уговора;

в; Члан седми исто тако не одговара 57-ом и 58-ом уговора;

г; Члан 70-ти уговора опредељује да делење награде може бити само из прихода друштвеног, а не из капитала друштвеног чему се противи други став члана 14-ог статута;

д; Члан двадесети статута не може се никако примити, јер је противан одредбама члана 70-ог уговора;

ђ; исто тако члан 21-ви статута противан је члану 65-ом уговора, и за то се не може примити;

е; члан 37-ми статута није редигован према члану 58-ом и 70-ом уговора;

ж; код члана 38-ог статута у другом одељку да се дода још: „као и Српској Влади;

з; члан 44-ти статута не слаже се са члановима 55. и 58. уговора;

и; члановима 45-ом, 46-ом и 47-ом статута прописани начин ликвидације противан је законима земаљским;

ј; члан 49-ти статута не одређен је према члану 65-ом уговора;

„Поред ових примедаба општини је част још и ово да дода:

„Природа посла, којим ће се занимати ово друштво, захтева неодступно да седиште друштвено буде у Београду, иначе ако тога не буде нити ће моћи општина утицати да осветљење Београда буде као што треба (а да је непрекидни утицај за ово потребан доказује само досадашње осветљење Београда), нити ће моћи г. Министар народне привреде вршити контролу над радом и књигама тога друштва.

„По члану 58-ом уговора општина има права после 16 или 26 година на откуп целе инсталације по цени коштања са извесним одбитком.

„Да би општина ово своје право осигурала, и пошто друштво до сада није показало општини рачун коштања инсталације, општини је част умолити госп. Министра, да би пре потврђења ових статута изволео изискати од друштва рачун коштања поткрепљен потребним документима.

„Ако општина београдска не би имала разлога да чини примедбе на поднесени рачун коштања, госп. Министар би тада изволео потврдити ове статуте, пошто се претходно учине у њима измене и допуне према овим примедбама.

„И напослетку, да би општина и после овога и после поднетог рачуна коштања могла водити контролу над издацима, учињеним за проширење и усавршавање данашње инсталације, моли се госп. Министар да би изволео у статуте донети и ову одредбу:

„На крају свакога месеца друштво за осветљење града Београда биће дужно да подноси Министру народне привреде и општини града Београда детаљан рачун својих издатака, односећих се на инсталацију електричног осветлења, и да су како Министар народне привреде тако и општина овлашћени да се прегледом књига увере у истинитост поднесених рачуна. По себи се разуме да књиге друштвене морају бити пагиниране, трговачким судом потврђене и на српском језику вођене“.

Тика Марковић — Да ли је овде што год споменуто да седиште друштва треба да буде у Београду; јер тога у овом уговору нема, али природа самога посла изискује да оно буде овде како би се могли рачуни и књиге увек контролисати, па у случају откупа да зна општина, колико има да плаћа, а не да је друштво уцењује. То је, господо, једна капитална ствар, коју не смемо никако да напуштамо, ако хоћемо да бранимо своје интересе.

Мијајло Павловић — То истина у овом уговору нема, али има о томе да је седиште друштва за трамвај у Београду; и ми сад то базирамо и везујемо једно с другим, да и седиште овог друштва мора да буде у Београду.

Председник — Примате ли, дакле, господо, овај одговор овако написан? (Прима се с тим, да се обрати нарочита пажња министру на тај члан уговора о трамвају, да седиште друштва мора да буде овде у Београду).

Сад, господо, ако хоћете, можете да изберете судије за изборни суд по спору између општине и друштва трамвајског односно седишта друштва.

Ђока Станојевић — Одбор је општински још прошле године. у мају месецу изабрао био једно повереништво, да са надзорном комисијом проучи услове под којим треба да извиђа злоупотребе. То је повереништво 30. Јула пр. године поднело извештај одбору. Одбор је онда решио, да се тај извештај упути друштву да оно да своје примедбе. Друштво пак трамвајско у свом акту од 5. Августа пр. год. одговорило је са својим примедбама на тај извештај, и онда је одбор општински у седници од 4. Септембра, пр. год. ако се не варам, решио, да надзорна комисија ступи у споразум са Управом вароши Београда, и да предузму све законске мере, да се друштво нагна на поштовање уговора. И ми смо почели тај наш рад 3. Новембра и дошли смо до неког споразума. Прописали смо били нека правила, која је полициска власт требала да пропише друштву и да га натера на поштовање уговора. Међу тим ти су прописи остали и до дан-данас неизвршени. Шта стаје томе на пут, ја не знам. Одбор је у исто време задржао себи право за раскинуће уговора због тога, што седиште друштва није у Београду него у Брислу, као што штатути тврде; и решио је, да поводом тога подигне парницу. Свакојако та ствар треба једном да се реши, а како ће ту ствар полиција да изведе, кад она буде требала да ступи у живот, ја не знам. Али ми треба енергично да бранимо наше право, па или да натерамо друштво да му седиште буде у Београду или да раскинемо уговор.

Комисија пак дели мишљење да тим самим, што седиште друштва није у Београду — да је тим самим раскинут уговор, и да се ми одмах тиме користимо, сами ако би одбор на то пристао. Ако пак одбор на то не пристаје, онда да идемо на суд; и онда да изберемо чланове суда од наше стране. Дотле је ствар дошла. Комисија пак, као што рекох, дели то мишљење, да уговор вреди само донде, док се испуњава; чим се не испуњава, макар и једна тачка његова, он више не вреди. Друштво као што видите не поштује уговор и то у најбитнијој тачци његовој и тиме је само погазило уговор. Ја вас сад молим да решите, или да сматрате то као раскид уговора, или да одемо на суд, и онда да изберете судије.

Мијајло Живадиновић — Ја у допуну овога имам с правне стране да кажем, да је дужност одбора, да поред судија мора прво да састави спорна питања, која ће се изнети изборном суду на решење.

Тика Марковић — Овде је реч о томе, да ли да се иде редовним путем на изборни суд или да се уговор сматра за неважећи. Ми дакле данас имамо да решимо, да сматрамо ово као повреду уговора; а што се тиче самог преноса, тај пренос зависи од штатута, које је одбор претресао, и о којима је послао одговор министру привреде.

Мијајло Павловић — Мени се чини, да је овде најглавније држати се уговора. Министар је истина одобрио ове штатуте, али они за општину не вреде; јер ми имамо са друштвом уговор, и он је и за нас и за друштво светиња, а што се тиче оних штатута, које је министар одобрио и по којима је седиште друштва у Брислу, то се нас ништа не тиче. Главно је ово, да ми наше право које по уговору имамо, бранимо и да га одржимо.

Тика Марковић — Ми имамо права да се држимо само уговора, а што се тиче ових штатута, које је министар одобрио, ми их не можемо да поништимо, него можемо само да тражимо да се саобразе уговору; а у уговору стоји изрично, да се он може мењати само по пристанку обеју страна; а ми нисмо на то пристали.

Ђока Станојевић — Да вам споменем једно раније решење. Овде се изриком каже, у чл. 28. да се концесија трамваја може пренети, али да се тиме не вређа уговор. Међу тим, друштво је тиме повредило уговор, и ми сад треба да га раскинемо са друштвом, и да се обратимо надлежној српској власти да то изврши, а никако да не идемо на изборни суд.

Стева П. Поповић — Овај спор треба да расправи изборни суд, а што се тиче преноса трамвајског то је свршена ствар, он је већ прешао на друго друштво; и ми сад имамо само да тражимо да оно испуни уговор, а то треба да реши суд.

Мијајло Павловић — Општина се до сада није парничила у овом смислу. Општина до сада није се упустила ни у какву озбиљнију радњу да одржи своје право у сили. За све спорове између општине и друштва надлежан је изборни суд, и зато ћемо ми и да идемо тамо, па нека он пресуди и ову ствар.

Мијајло Живадиновић — У чл. 29. уговора стоји да спорове ма које врсте између општине и друштва решава изборни суд; односно материјала и конструкције решава пак министар грађевина.

Ђока Станојевић — У чл. 25. пак уговора стоји, да је концесионар дужан да поштује српске законе и српске власти и да им се покорава.

Тика Марковић — А које су личности ушле у састав тог изборног суда?

Секретар — Ушла су ова господа: Коста Борисављевић, као председник; Гргур Миловановић и Алекса Јовановић, као чланови; а као заменици г.г. Јован Аћимовић и Марко Стојановић — с наше стране.

Мијајло Павловић — Можемо ли ми казати да уговор не вреди, пошто је са њихове стране погажен?

Тика Марковић — То без суда не можемо; јер по уговору изборни суд само има право да каже је ли уговор погажен или не.

Мијајло Живадиновић — То изрично забрањује и наш грађански законик. Он каже овако о уговорима у опште: „Кад се уговор између две стране закључи онда је он закон за обадве стране, и ниједна страна нема права да га раскине без пристанка друге стране. Но ако га која страна не извршује, онда друга страна има права да тражи судом да га прва страна изврши, или да се уговор раскине на штету оне прве стране.

Председник — Хоћете ли, господо, да бирате судије за ово дело. (Чује се: могу да буду исте судије).

Мијајло Живадиновић — Могу да буду исте судије, али мени се чини, да је боље да изберете друге за ово дело, јер ће имати више времена на расположењу.

Председник — Ја вас молим, господо, да кандидујете судије за изборни суд. (Чује се: нека буде председник суда г. Ђока Стефановић, а чланови г.г. Пера Татић и Драгомир Рајовић; а заменици нека буду г.г. Милош Трнезић и Вучко Ђорђевић)

Примате ли, господо, ову кандидацију? (Прима се).

А ко ће да заступа општину код суда? (Чује се: нека заступа адвокат општински Мијајло Живадиновић; одборник, Мијајло Павловић, и председник надзорне комисије, Ђока Станојевић).

Примате ли, господо, да они заступају општину код суда? (Прима се).

Мијајло Живадиновић — Требало би да се дода још овде да се тужба треба да састави на основу извештаја повереништва. (Чује се: то се разуме по себи).

Пошто је још неколико ствари решено, седница буде закључена у 8 часова у вече. —

II,

О понуди за зајам општински:

(свршетак)

САСТАНАК ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

држан 2. Априла 1896. г.

Председавао председник београдске општине г. Мих. М. Богићевић; присуствовали чланови суда: г.г Мих. П Живадиновић и Јов. Антонијевић; бележио секретар г. Урош Кузмановић; од одборника били: г. г. Стеван П. Поповић, Ђорђе Димитријевић, Др. Никола Х. Николић, Спасоје Илић, Голуб С. Јовић, Драг. Стаменковић, Мил. Марковић, И. Козлић, Благоје Милошевић, Јосиф. С. Јовановић, Давид Вули, Сава Ковачевић, Дим. Гавриловић, Д. С. Милутиновић, Коста Петровић, Љуб. Марковић, Дим. Довијанић, А. Ђ. Кумануди, Мих. Павловић, Дим. Милојевић, Никола Бошковић, Др. М. Николић, М. Милошиновић, Сава М. Цвејировић, С. Ђ. Јорговић, Јанић Константиновић, Др. М. Поповић, Др. Вељислав М. Суботић, Н. Антоновић, Михаило Михаиловић, Доњиљ Стојковић, Влад. М. Ђорђевић, Н. Спасић, Свет. Н. Швабић, Мијаило Штрбић, Ј. Алкалај.

Почетак у 6. час. по подне.

(Свршетак састанку)

Димитрије Милојевић — Господо, ја видим да су овде сва господа говорила, да ми зајам треба да направимо, и да је зајам нама потребан, али само говоре како је он скуп. Господо, Ми до сада, нисмо имали боље понуде за зајам а моје је тврдо уверење, да не после десет, него ни после две године нећемо моћи ни овакав зајам да закључимо, какви нам се данас нуди. Каже се, шта ћемо радити са новцем? Примићемо га, па ће нам узалуд лежати, и плаћаћемо на њега интерес. Господо, ми смо погодили инжињере, који имају да нам направе планове, и које ми плаћамо 45 хиљада динара годишње, и још к томе 15 хиљада динара трошкове за биро, и они ће у току четири месеца бити готови. И онда кажите ви мени, господо, је ли могуће да онога дана, кад ти планови буду готови, да онда тражимо новац? Данас господо, човек тражи унапред, 100—200 дин. ако му требају после 2—3 дана, а камо ли десет милиона не тражити раније. Ја мислим да је боље да имамо новац у рукама, па макар плаћали и нешто на суво, међу тим било је говорника, који су доказали, да ми не би морали да изгубимо свих 5%, јер би могли да га употребимо.

Што се пак каже да је интерес скуп, а курс непогодан, ја мислим да није тако, и дозволите ми да направим једно поређење, какви су зајмови државни, а какав је овај општински.

Каже се, да зајам општински треба да буде у опште бољи, него државни. Па и ја то исто велим, и тврдим да је овај зајам општине београдске бољи него државни, а ево како:

Интерес на овај зајам је 5.77%, дакле са 0·23% јевтинији од интереса, који можемо добити код управе фондова а који је 6%. Тако исто јевтинији је и од зајма код Нар. Банке, јер је и тамо интерес 6%, али тамо се свака три масеца мењају менице, и на то се издаје више од ½%. Ја знам да ми плаћамо, за наш дуг Нар. Банци од два милиона дин. годишње 12.000 дин. само за бланкете меничне, а то неће нико од господе да рачуна.

Друго, курс му је бољи од свих државних зајмова, осем солског од 1883 год. Ја ћу, господо, да вам прочитам овде, како стојимо за зајмовима које је наша држава закључила.

А) *Хипотекарни железнички:*

Lit	A)	за	50 год.	по 5%,	курс	71·40%
„	B)	„	50 „	„ 5%,	„	71·40%
„	C)	„	50 „	„ 5%,	„	80%

B) *Аграрни зајам:*

за 25 год. по 5%, курс 71·40%

C) *Златна рента:*

за 70 год. по 5%, курс 61%

D) *Дувањска рента:*

за 49 год. по 5%, курс 67·50%

E *Зајам за залоге обвезница Управе фондова:*

за 37 год. по 5%, курс 76%

Дакле, господо, као што видите, сви ови државни зајмови су далеко нижи испод овог општинског.

Зајам солски од 1883 год.:

за 15 год. по 5%, курс 100%

дакле al pari (Чује се: нека говори о ствари).

Па лепо, господо, кад се овде целог вечера вечерас говори, а и јуче, како овај зајам не ваља, и како треба да буде бољи, онда сам хтео да упоредим са државним зајмовима, те да видите који је бољи.

Председник — Молим вас, господо, да не хитамо. Није ово прешна ствар, да је тако брзо решавамо. Дакле чујте говорника.

Дим. Милојевић (наставља).

Обртна рента:

за 50 год. по 5% курс 80%

Зајам дувански на поотке:

за 65 год. по 5% курс 61%

Железничка рента:

за 60 год. по 5% курс 65%

Зајам за откуп монопол. соли:

за 10 год. по 6% курс 100%

5% зајам од 1893. год.:

за 50 год. по 5%, курс 76%

који није оптиран

Дакле, просечни курс свих држав. зајмова износи 67·47%, а интерес 7·41%.

Последњи 4% конвертирани државни дуг, пласиран је, судећи по новинама овако:

Од целог зајма у 72 милиона дин. пласирано је за сада само 17 милиона по курсу од 66%, што чини према интересу до 5%,—82.20%.

Даље нећу да говорим. Ја мислим да је овде довољно упоређено, како је држава правила зајмове, а како ми мислимо да правимо, и сад ако господа и даље налазе, да је овај зајам скуп, и да се не треба да прими, онда је то знак, да нама и не треба ово, што смо пре десет година решили, да правимо канализацију, кеј, антрпоте и т. д. и онда дигнимо руке од свега тога. — Али уништимо и трошарину јер се зна зашта је она заведена, а кад од тога ништа не може бити, онда не треба нам ни трошарина, да расељава Београд. Но, господо, ја ћу још једно поређење да направим.

Ви знате да је 1890. год. и мађарска престоница Пешта правила зајам по 4½%, који се котирао са 99·50%; а мађарска рента од 4%, котира се по истој цени; сад нека господа рачунније рачунају који је бољи.

Варош Букурешт правила је зајам 1893. год. по 4½%, а котиран је са 85%, докле се румунска рента котира са 90%, а по интересу од 4%.

Ето вам, господо, сравнења, да видите, како и остале вароши закључују зајам, и према томе мислим, да се нећемо огрешити ако овај зајам примимо.

Г. Марко Николић рече да нам је овај зајам мали да све те радове, који су предвиђени законом, можемо извршити. То је истина, и ја то верујем, али ми немамо овлашћења од грађана београдских, да можемо направити већи зајам него само оволики, колики нам је одобрен. Али, господо, моје је тврдо уверење, ако примимо ми ових десет милиона, и извршимо оно што је у закону казано, онда ће нам бити лакше да узмемо других десет милијона и са бољим курсом и јевтинијим интересом него данас. Али за сад ми имамо права да се задужимо са десет милиона, а шта ће доцније бити то идемо да видимо.

Г. Марко Николић је приметио и то, да треба да буде један контролни одбор, који ће да води рачуна о том новцу, како ће да се троши и на шта.

Господо, још 1891. год. изабран је био такав један одбор контролни, стављено му је било у дужност, да контролише све издатке, које општина буде чинила од оног зајма који је учинила код Народне Банке.

Да ли су звати чланови тога одбора или нису, то не знам. То ће ваљда знати председници, који су до сад били, али то је заиста једна срећна и племенита мисао, што је изнесена, јер заиста ту треба да буде контрола која ће да води рачуна о свакој оној парици, на шта је поштрошена. Ја овде видим само грозну бојазан, да ће се тај новац разнети, и утрошити на оно, на шта није потребно. (Чује се: на ствар). Па и ја не говорим о Марковим конацима, него о ствари ако који хоће да чује.

Дакле, господо, кад тај тренутак буде дошао, да ми имаднемо новаца од овог зајма, онда на сваки начин, да ће бити потребан један одбор, који ће да води строга рачуна, да се он троши само на оно на шта је законом намењен. Кад то буде било, а ми ваљда имамо толико поштених људи код нас, којима можемо поверити ту контролу, онда престаје свака бојазан, да ће новац пропасти и да ће се разнети и на недозвољене издатке употребити.

Господо, ја сам казао оно, што сам могао и умео, и сад ћу само још неколико речи да кажем.

Грех је бити на тешком, али и части достојном месту, па се својој дужности и савести не одазвати. И ми одборници имамо права да ценимо да ли је боље да примимо овај зајам, или је горе да не примимо. Имати право и дужност, а од тога не умети, или не хтети употребу чинити, значи највећи грех и слабост. Одборник треба да је самосталан и независан од ма каквог утицаја са стране, и да само својим умним разлозима побеђује и постизава циљ општине грађана београдских, чијим поверењем и седи овде, као што мало пре рекох — тешком али и части достојном месту. Па зар и има овде кога међу нами, који би и за часак посумњао, да ко год противу правих и истинских општинских интереса ради? Ако би и било кога који би тако што и помислио, њега би требало за правог окаченика огласити, и тако даље, и тако даље.

Прави су општински интереси, да се овај зајам прими, и да се почне остваривати оно што су пријатељи и патриоте ове општине још пре десет година решили да буде у овој општини савременог преображаја, и то је: да имамо *канализацију, водовод, кеј, антрпоте, школе, судове, коцкастим каменом калдрмисане* улице, *модерну кланицу, болницу* и т. д.

Да ли је ко год на овоме радио, и је ли што год урадио, то имају да кажу и да цене грађани

вароши Београда — наше миле и драге престонице.

Колико сам умео, толико сам и рекао.

Стеван Јорговић — Господо, не могу никако дозволити да варошица Земун напредује и буде већа од Београда, и да нам конкурише. А тако исто не могу дозволити и да Софија престоница Бугарске престигне Београд. То је једно. Друго са здравственог гледишта ја сам за то, да се осуши бара „Венеција“ и да се осуши онај жабљак, где се легу разне болести.

Трећe, да су доле на Дунаву сви подруми пуни воде. То би требало насути и спречити да се у будуће Дунав разлива.

Четврто. Кад се обала на Сави направи, онда ће општина наша моћи продати оне плацеве у Венецији; и ту општина може заслужити неколико милиона динара. Ја нисам стручњак да говорим с рачунске стране о овоме зајму, а нисам ни финансијер, али чуо сам шта су о томе зајму казали први наши стручњаци г. г. Вујић и Вукашин Петровић. Ја поштујем њихово знање и ја се позивам на њих. Кад они кажу да је овај зајам добар и повољан, онда је и за мене добар. Дакле с те стране ја ћу да гласам за овај зајам.

Што каже г. Марко Николић, да треба ту да се избере нека зајмовска управа, — ја нисам за то. Ју мислим да је довољно да ту буде наш председник општине и три одборника; па они нека контролишу сва примања и издавања.

Из свега овог кратког мог говора — ја ћу са чистом савешћу и чистим срцем да гласам за овај зајам. (Чује се: да се реши).

Настас Антоновић — Ја мислим, господо, да смо доста говорили, јер већ три дана како траје дебата. Најбоље је да приступимо гласању па да решимо ову ствар.

Председник — Имао би још да говори г. Мијајло Живадиновић.

Мијајло Живадиновић — Ја сам хтео само неколико речи да кажем, којима сам хтео да оправдам свој глас, али сад одустајем од речи.

Председник — Господо, ја сам хтео да вам обратим пажњу на то, да ћемо у Августу месецу ове год. расписати стечај за грађење главног тунела; а у месецу Фебруару расписаћемо стечај за грађење кејова. И за први и за други рад требаће нам новаца. Према томе, молим вас, да о свему томе размислите пре него што дате свој глас. Промислите и о томе да ли ћете моћи наћи зајам под бољим условима или горим — о свему томе добро размислите па онда гласајте.

Никола Спасић — С оваквим гаранцијама, господо, не треба да се бојимо. Можемо само бољи зајам добити а никако гори.

Стеван П. Поповић — Ја предлажем, господо, да се стави у протокол: ко је гласао за а који против.

Мијајло Мијајловић. — Господо, ја нисам за то, да се овако важна ствар реши вечерас. (Жагор. Чује се: да се реши). Не треба да пребијемо преко колена већ ваља добро размислити. Ово је врло важна ствар, и ја вас молим, господо, да држимо још једну седницу па онда да решимо. (Жагор Једни вичу: да се реши; други: да се говори).

Коста Петровић — Ја мислим, господо, пошто је ово важна ствар, да ће најбоље бити да председник стави на гласање прво ово питање: ко је за то, да се води још дебата и сутра, нека гласа за, а ко је за то, да се вечерас реши ова ствар, нека гласа против. Чује се: врло добро.

Председник — Онда вас молим, господо, да прво о томе питању решимо. Стављам на гласање: ко је зато, да се дебата о овом зајму и сутра продужи у седници, гласаће: за, а ко је за то, да се вечерас реши гласаће против.

(Настаје гласање).

Гласали су за: Јован Антонијевић, Ђока Димитријевић, Јосиф Јовановић, Сава Ковачевић, Драгутин Милутиновић, Димитрије Довијанић, Димитрије Милојевић, Милан Милашиновић, Сава Цеваировић, Стеван Јорговић, Јанаћ Константиновић, Мијајло Мијајловић, Дамњан Стојковић, Мијајло Штрбић.

Гласали су против: Мијајло Живадиновић, Стеван Д. Поповић, Д-р Никола Николић, Спаса Илић, Голуб Јањић, Драгутин Стаменковић, Иван Козлић, Благоје Милошевић, Давид Були, Димитрије Гавриловић, Коста Петровић, Љуба Марковић, Атанасије Кумануди, Мијајло Павловић, Никола Бошковић, Др Марко Николић, Др. Милутин Поповић, Д-р Војислав Суботић, Владислав Ђорђевић, Никола Спасић, Светозар Швабић, Јаков Алкалај.

Председник — Господо, гласало је 22 против предлога, а 15 за предлог; према томе решено је да се вечерас ова ствар изгласа.

Сад постављам поново питање: ко је за то да се ова понуда зајма оваква каква је поднесена прими, гласаће за, ко је против, гласаће против.

(Настаје гласање).

Гласали су за зајам: Јован Антонијевић, Стеван П. Поповић, Давид Були, Сава Ковачевић, Димитрије Довијанић, Мијајло Павловић, Димитрије Милојевић, Д-р Марко Николић, Милан Милашиновић, Стеван Јорговић, Јанаћ Константиновић, Настас Антоновић, Дамњан Стојковић, Мијаило Штрбић, и председник Мијајло Богићевић.

Гласали су против зајма: Мијајло Живадиновић, Ђорђе Димитријевић, Д-р Никола Николић: казах и спасох душу; Спасоје Илић, Голуб Јањић, Драгутин Стаменковић, Иван Козлић, Благоје Милошевић, Јов. Јовановић, Димитрије Гавриловић, Драгутин Милутиновић, Коста Петровић Љуба Марковић, Танасије Кумануди, Никола Бошковић, Сава Цеваировић, Д-р Милутин Поповић, Д-р Војислав Суботић, Мијаило Мијајловић, Владислав Ђорђевић, Никола Спасић, Светозар Швабић и Јаков Алкалај.

Председник — Гласало је свега 23 против зајма а 15 за зајам. Према томе објављујем, да је овај предлог зајма, овакав, какав је поднесен, одбачен.

Данашњи састанак закључујем.

Састанак је трајао до 8 и по часова у вече.

ОГЛАС

Суд општине београдске држаће лицитације ових дана:

I, На дан 5. августа тек. године од 3—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за издавање под закуп две леденице на „јалији“;

II, На дан 7. августа т. г. од 3—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за издавање под закуп, подрума у плацу звани „Текија“ на Краљевом тргу;

III, На дан 30. августа т. год. од 3—6 сахати по подне, јавну лицитацију за издавање под закуп 17 плацева у бари „Венецији,“ за смештај дрва и јапије.

Ова ће се лицитација вршити пред кафаном г. Марка Стојановића адвоката, која постоји у бари „Венецији“;

IV, На дан 2. септембра т. г. од 2—5 сахата по подне, јавну усмену лицитацију, за давање под закуп права наплате аренде од акциза на пиће;

V, На дан 10. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за издавање под закуп земљишта општинског до ботаничке баште на Дунаву;

VI, На дан 13. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за издавање под закуп права наплате таксе од фијакериста;

VII, На дан 16. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавна усмена лицитација за оправку свих возова општинских а која оправка спада у рад: сарачки, сатлерски, тапетарски и фарбарски.

VIII, На дан 17. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за оправку свих возова општинских, а која оправка спада у рад ковачко-коларских заната;

IX, На дан 20. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за ковање коња возова општинских;

X, На дан 25. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за повез протокола деловодних, регистара и осталих књига општинских;

XI, На дан 26. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под закуп општинског земљишта код војног сењака за испашу;

XII, На дан 2. Октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под аренду, права продаје пржене и туцане кафе (тамиса);

XIII На дан 5. Октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију, за издавање под закуп права узимања цубока од стоке која се коље на општинским кланицама и продаје истог.

Кауција се полаже у готову или српско-државним папирима од вредности и то: За лицитацију под бр. III по 200 дин. за сваки плац., за лицитацију под бр. IV 1800 дин; за лицитацију под бр. V 150 дин. за лицитацију под бр. VI 600 динара; за лицитације под бр. VII, VIII и IX по 200 динара; за лицитацију под Бр. X 100 динара; за лицитацију под Бр. XI 120 динара; за лицитацију под Бр. XII 1000 динара; и за лицитацију под Бр. XIII 3000 дин.

Све ове лицитације сем оне под Бр. III вршиће се у канцеларији економног одељења суда општинског, где се и остале погодбе могу видети сваког радног дана а и на дан лицитације.

АБр. 5645, 5646, 5650, 5652, 5654, 5658, 5659, 5660, 5661, 5662, 5664, 5665, 5666 и 5667. Од суда општине београдске, 19. Јула 1896. год. у Београду.

ОБЈАВА

По одобрењу г. Министра Народне Привреде од 4. ов. месеца ПБр. 2720 држаће се у општини влашко-пољској **марвени панађур** 1, 2. и 3. августа ове године, на коме ће се продавати сви ово земаљски производи.

Ово се јавља свима привредницима, трговцима и занатлијама те да овај панађур у што већем броју посете.

Вашариште је на врло угодном месту између жељезничке станице Младеновца и Влаш.-Поља, поред кога пролази друм београдско-крагујевачки.

Од суда општине влашко-пољске, 10. Јуна 1896. год. Бр. 1220 у Вл. Пољу.

СТЕЧАЈ

Општини београдској потребна је зграда за основну школу на Савинцу.

Зграда треба да је толико пространа, да могу у њојзи бити 6 учионица. Поред тога треба да има најмање још 4 собе за канцеларије наставника и стан фамулуза; даље да има шупу или подрум за дрва, као и авлију што пространију.

Зграда треба да је здрава и у добром стању, да је видна и чиста, у опште да је употребљива за становање.

Примиће се понуда и за оне зграде у којима могу бити три учионице.

Понуде треба послати економном одељењу овог суда најдаље до 20. јула ове године.

У понуди мора бити означено тачно где се зграда налази (улица и број зграде), колика је месечна кирија и каквих просторија има.

Зграде могу бити у околини садањих зграда у којима су основне школе на Савинцу.

Ко има овакову зграду и жели је дати под закуп, позива се да до означеног времена поднесе понуду.

АБр. 4539. — Од Суда општине београдске, 28. јуна 1896. год у Београду.

Удружење службеника Београдске општине за штедњу

Према решењу управног одбора, удружење ће у идућем XII колу Српске државне класне лутрије суделовати са стотину осмина.

Срећке које су набављене за удружење, почињу са бројем 18.401 а свршавају се са бројем 18.500.

О овоме се извештавају чланови удружења.

25. јуна 1896. год.

Београд.

Благајник удружења,
Милија Јовановић

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

III. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 12. јуна до 19. јула 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин	пр.	ЦЕНА најмања дин.	пр.
	Арпацика	—	—	—	—
	Боранија	—	—	—	—
	Брашна кукурузна .	—	—	—	—
150	Брашна пшенична .	—	—	—	—
	Вина бела (од лит.)	—	60	—	50
948	Вина црна (од лит.)	—	—	—	—
	Вуне не пране . . .		—	—	—
560	Говеђине	80	—	70	—
3530	Јабука	20	—	10	—
89160	Јечма нова	6	—	5	80
100	Кајмака	120	—	100	—
6495	Кожа јагњећих . . .	—	—	—	—
4381	Коре брезове	10	50	10	—
73950	Креча	3	60	3	20
2529	Кромпира нови . . .	8	—	5	—
2448	Крушака	20	—	15	—
423	Кудеље	65	—	60	—
9668	Кукуруза	7	50	7	—
933	Лоја нетопљеног . .	55	—	50	—
1291	Лука црна	10	—	8	—
25	Масла	130	—	120	—
16180	Овса	8	—	7	60
40	Пасуља	—	—	—	—
146458	Пшенице	10	50	10	40
1785	Ражи	7	—	6	50
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
	Ракије ком. меке „	—	—	—	—
	Ракије шљ. љуте „).		—	—	—
9908	Ракије шљ. меке „ .	—	50	—	35
15245	Свиња дебелих . . .	60	—	50	—
1424	Свиња средњих . . .	35	—	30	—
11180	Сена	4	—	3	—
1995	Сира	60	—	50	—
6860	Сламе	2	50	2	—
320	Сочива	25	—	20	—
98	Угљена дрвеног . . .	7	—	5	—
3752	Шљива сирових . . .	15	—	10	—
20000	Цемента	—	—	—	—
18555	Минералне воде . . .	—	—	—	—
117	Јаја	—		—	
9517	Ц. патлиџана		—		—
750	Кајсија		—	—	—
1300	Земље за судове . .	—	—	—	—
		—	—	—	—

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 11. Јула 1896. год. до 19. Јула 1896. год.

допутовало 762 путника — одпутовало 618 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА мушких	ПОЛА женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. Држава	Ван Европе
645	117	433	124	20	8	5	30	39	22	8	25	11	24	2	9	2

Занимање путника:

Дежурни економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и питомци	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и шљари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Проситарјат	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Отпутовалих
72	30	287	86	25	14	12	42	26	55	48	65	—	677	85	+ 144	—

18. јула 1896. год. *Из статистичког одељења општ. вар. Београда.*

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИА БЕОГРАДКА — Електричари штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 28. ЈУЛА 1896. | БРОЈ 31.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

МИ

АЛЕКСАНДАР I

по милости Божјој и вољи народној

КРАЉ СРБИЈЕ

На предлог Председника Министарског Савета, Нашег Министра Иностраних дела и Заступника Министра Унутрашњих дела и Нашег Министра финансија, а на основу закона о варошкој трошарини у Београду, од 13. јуна 1884. год. (збор. 40. стр. 269) и његових допуна, од 24. априла 1885. год. (збор 41, стр. 233) одредили смо и одређујемо, што ће силу закона имати:

Чл. X

Привремених правила и наплаћивању трошарине у вароши Београду, од 21. децембра 1890. године (збор. 46. стр. 882) замењује се овим:

Ко утаји или неистинито пријави робу, на коју се наплаћује општинска трошарина, сматраће се као утајач и казниће се по одредбама тач. 2. §. 110. закона о устројству царинарница.

Ко би крадом у трошарински рејон општине београдске унео какву робу или производ, на које се општинска трошарина наплаћује па би се у том ухватио сматраће се као кријумчар и казниће се по одредбама §. 111. закона о устројству царинарница.

Ко прокаже, па се по том одиста и открије, да је каква роба општинској трошарини подложна, унесена у рејон општине београдске на кријумчарски начин, добиће у име награде половину од новчане казне, прописане за ову кривицу, по одбитку свих трошкова око извиђаја. А ако је услед проказа или иначе ухваћено неко кријумчарење од стране приватног лица, онда се ова награда дели на проказаче и хватаче подједнако. Друга половина од изречене новчане казне уноси се у трошаринску касу као ванредни приход.

Ова уредба важи од дана кад је Краљ потпише.

Председник Министарског савета, Наш Министар Иностраних дела и Заступник Министра унутрашњих дела и Наш Министар финансија нека изврше овај указ.

17. Јула 1896. год.

у Београду.

Александар с. р.

Председник Министарског савета,
Министар Иностраних дела и
Заступ. Министра Унутрашњих дела.

Ст. Новаковић с. р.

Министар финансија,

Стев. Д. Поповић с. р.

ОБЈАВА

Услед тога, што у Београду има још много обвезника и давалаца стоке и коморе који нису предстали војној комисији, нити су јој упутили своју комору и стоку ради прегледа и жигосања, по наређењу Г. Министра Војног А. Р. Н. 1857. од 5. Маја тек. год; и што је маса коња који нису нигде уписани, остала непрегледана и нежигосана, — Господин Министар Војни предписом А. Р. Н. 3028 од 13. т. м. наредио је, да војна комисија продужи у Београду попис и жигосање стоке, како би се Београђанима дала прилика, да одговоре својим војничким дужностима, као што је то било у свима крајевима Земље и свуда у унутрашњости.

На основу поменутог предписа г. Министра Војног, Суд општ. Београдске најозбиљније позива све обвезнике, да предстану односно упуте комисији своју стоку и комору овим редом:

I. Сви они који имају коње старије од 3 године, а чији коњи нису нигде уписани за војску: резервни официри, чиновници, трговци, занатлије, коњички жандарми, фијакеристи, таљигаши и т. д. и то:

23. Јула, сви чија су имена са почетним словом: А, Б, В, Г, Д, Е, Ж, З, И.

24. Јула сви чија су имена са почетним словом: Ј, К, Љ, Л, М, Н.

25. Јула, сви чија су имена са почетним словом: О, П, Р, С, Т, У.

26. Јула, сви чија су имена са почетним словом: Ф, Х, Ч, Ш, Ћ, Ђ.

II. Сви они који дају коње за артиљерију и сиромашне обвезнике и то:

27. Јула, они чија су имена са почетним словом; А, Б, В, Г, Д, Е, Ж, З, И, Ј.

29. Јула, чија су имена са почетним словом: К, Л, Љ, М, Н, О, П.

30. Јула, чија су имена са почетним словом: Р, С, Т, У, Ф. Х, Ч, Ш, Ћ, Ђ.

III. Сви они који дају комору са колима и воловима или само коње и волове за комору и то:

31. Јула, они чија су имена са почетним словом: А, Б, В, Г.

1. Августа, чија су имена са почетним словом: Д, Е, Ж, З, И.

3. Августа, чија су имена са почетним словом: Ј, К, Л, Љ, М.

4. Августа, чија су имена са почетним словом: Н, О, П, Р.

7. Августа, чија су имена са почетним словом: С, Т, У, Ф, Х.

8. Августа, чија су имена са почетним словом: Ч, Ш, Ћ, Ђ., на послетку.

9. Августа, да предстану комисији сви обвезници коњаници, сви ордонанси штабова, и све старешине редовне војске и оба позива народне војске чија је служба на коњима, са својим коњима и јахаћим прибором.

Комисија ће радити на „Тркалишту“ где је и пређе радила — пре подне од 7—11, а после подне од 4—7 сати.

Од свију оних обвезника, који и овога пута не буду следовали позиву, послаће се списак полицијским властима, да над обвезницима одма изврше закону казну.

Од суда општине Београдске АБр. 5913, 19. Јула 1896. год. Београд.

ОБЈАВА

На основу члана 1. правила за регрутовање обвезника за стални кадар, ове године извршиће се регрутовање оних младића, који су рођени у 1876. години од 1. Јануара до 31. Децембра.

Регрутна комисија почеће свој рад 21. августа т. г. у здању општинског суда.

Регрутној комисији имају предстати:

1. Сви обвезници регрути — који ове године навршују 20 година живота и то: како они рођени у месту тако и досељени.

2. Неспособни задругари појединих регрута, чија неспособност даје регруту право на скраћени рок; а могу доћи и други из задруге ради објашњења свог задружног стања.

3. Регрути привремено неспособни, од прошлих година све до навршетка 25-те године, и они који су били привремено неспособни а у овој години навршују 30-ту годину живота, ради комисијског прегледа.

Овом приликом престају регрутној комисији резервисти и обвезници оба позива народне војске, који би се осећали да су онеспособили за војну службу.

Од стране суда општине града Београда О.В.Бр. 1733, 24. Јула 1896. год Београд.

ОБЈАВА

Примећено је, да се из новог водовода млого већа количина воде троши, него што би се имала трошити према предвиђеним потребама, зато је наређен преглед водоводних спроводника по свима зградама које ову воду троше, па је одмах у почетку овог прегледа нађено у млогим зградама покварених чесама и спроводника, из којих вода безпрекидно и безкорисно одилази или на улицу или испод зграда у земљу, те тако и поједине зграде млого пропадају од влаге.

На основу овога, а према члану 21. правила — закона — о водоводу, затворила је Управа водовода све чесме у зградама у којима је нађен квар и где вода из истих одилази, па је овом приликом заказала истим сопственицима зграда, да ни у ком случају чесме не отварају, док најпре нађене неисправности не оправе па по томе да управу водовода известе која ће воду отворити; — али, млоги од ових нису хтели учинити по наредби управе водовода, него су позвали поједине браваре, који су са својим справама воду отворили те тако овај по све користан и важан посао Управе водовода осујећавају и не даду га извршити.

Овакав поступак како од стране сопственика зграда тако и од стране бравара казним је, пошто нико не сме без знања и одобрења Управе водовода никакав посао око спроводника водоводних вршити нити воду отварати.

Због овакве непослушности и небрежења појединих грађана и бравара трпи већина грађана оскудицу у води, а управа водовода чини излишан труд и велике издатке.

Саопштавајући ово грађанству, Управа водовода даје свакоме на знање, да ће према постојећем закону сваки сопственик куће или ма који други, најстрожије кажњен бити, који би отварао воду кад исту органи Управе водовода затворе, или ма шта предузимао на спроводницима водоводним.

Из канцеларије водоводног одсека Општине београдске 26. јула 1896. год. — ВБр. 2447. у Београду.

НАРЕДБА

У § 128. гр. суд. пост. стоји овако наређење:

„Парничари, којима је рочиште за суђење одређено пре подне, треба да буду код суда до 9 сахати, а они, којима је одређено рочиште после подне, треба да буду код суда до 3 сахата. Који до тога времена не дође но доцније, а не оправда изостанак, платиће од једног до три талира како коме суд досуди.

Парничари дошавши на време у суд, не смеју се удаљавати док се спор не пресуди.“

Овога законскога прописа многи се од парничара не придржавају, већ неуредним доласцима на суђење ометају суд те не може на време да пресуди одређена рочишта, а тиме се штете и интереси појединаца а и сами судски послови трпе застој.

Да би се суђења на време могла почињати и свршавати а спорови правилније и потпуније извиђати, суд општине града Београда

Наређује:

Да се у будуће парничари строго придржавају поменутог законског наређења, јер, у противноме, суд ће законом одређену казну примењивати на спрам сваког парничара који на одређено време не буде пред судом а изостанак не оправда.

Од суда општине града Београда 8. Јула 1896. год. СБр. 7757. у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
4. Јула 1896. год.

Председавао члан одбора г. Коста Петровић, Присуствовали чланови суда г.г. Никола Трпезић и Јован Антоновић; од одборника били: г.г. Стеван П. Поповић, Ђорђе Димитријевић, Дамјан Стојковић, Јанаћ Костандиновић, Сава М. Цевајровић, Сергије Станковић, Сава Ковачевић, Влад. М. Ђорђевић, Д. Д. Величковић, Благоје Милошевић, Дим. Милојевић, Коста Петровић, Дим. Гавриловић, М. Пітрбић, Никола Бошковић, Љуб. Марковић и Јарослав Безуха

(Свршетак)

V

Одборник г. Драгутин Величковић, који је до сада био спречен да на ову дужност заклетву положи, заклео се је данас пред одбором а по прописима закона. Одбор је примио к знању

ово полагање заклетве.

VI

По прочитању акта управе вар Београда АБр. 5151, 5172, 5322, 5128, 5343, 5134, 5155, 5300 којима се траже уверења о владању и имовном стању извезних лица, одбор је изјавио,

да су доброг владања и доброг имовног стања Димитрије Тадић адвокат, Милован Атанацковић секретар министарства, Светозар Швабић трговац; да су доброг владања а сиротног имовног стања Јаков Војновић експедитор и Живка жена Настаса Николића таљигаша; да му је Петар Бошковић надничар непознат; да су рђавог владања и сиротног имовног стања: Влајко Атанацковић келнер, Михајло Марковић звани Ђопа и Никола Димитријевић глумац; да му је Давид Костић (Косић) непознат.

VII

По прочитању болбе АБр. 5256, одбор је изјавио мишљење,

да се Ружици удовој пок. Вељка Милића надничара може дати уверење само о сродству.

VIII

По прочитању молбе АБр. 5675, 5276, одбор је решио,

одобрава се Илији Вучковићу чиновнику општинском и Јеврему Дробњаковићу финансу трошаринском једномесечно осуство ради лечења с тим, да им се исто има рачунати од дана кад га стану употребљавати.

IX

Одборник г. Стеван П. Поповић, у свези са својим: раније учињеним предлогом АБр. 4518., предлаже да се реши, да се ни једном грађанину не затвори вода због неплаћања док се предходно писмено не позове, да дуг плати и да му се за то остави најмање 3 дана рока.

Одбор је после поименичног гласања са 11 гласова против 4, (4 нису гласали) решио,

да се сваки дужник водовода опомене, да дуг плати, па ако не плати, да му се обустави давање воде. Да је на то опоменут потписаће се дужник на списак дужника, којима треба вода да се обустави.

X

Заступник председника извештава одбор, да су г. г. министар грађевина и унутрашњих дела одобрили решење одборско од 14. марта 1896. год. ГБр. 1774 о измени регулације једног дела вароши Београда на Савинцу.

По прочитању тога решења АБр. 5229 одбор је примио к знању

ово одобрење измене регулационог плана.

XI

Заступник председника износи одбору на одобрење решење одборског повереништва за експропријацију приватних имања за регулацију, да се од Симе К. Наумовића за сада ништа не експроприше док не дође на ред та улица за регулисање, или док он не подигне нову грађевину и земљиште напусти.

По прочитању тога решења АБр. 5816, одбор је решио,

да се у свему по истоме поступи.

XII

По прочитању молбе Ђорђа Ж. Нешића и осталих грађана Книћанинове и Скендер-бегове улице да им општина допусти да о своме трошку калдрмишу те улице а да општина плати што на њу пада и да она узме на себе наплаћивање за калдрму од сиротнијих грађана.

По прочитању те молбе АБр. 5600, одбор је одлучио,

Усваја се у начелу ова молба. Да грађевинско одељење поднесе извештај, колико би имала општина да плати за свој део а колико би имала да прими на себе

за наплату од сиротних грађана и који су ти грађани, па да се тај извештај поднесе одбору у првој седници.

XIII

По прочитању извештаја судског АБр. 5693 поднетог услед решења одборског од 16. маја о. г. АБр. 3071 по тражењу Петра Михајловића закупца цубока, и по прочитању његове накнадне молбе АБр. 5694, одбор је после поименичног гласања са 9 гласова против 4 (5 нису гласали), решио,

да се молилац Петар Михајловић у свему одбије од тражења свога односно тражених олакшица у испуњењу уговора о закупу цубока.

XIV

Заступник председника износи одбору на решење извештај повереништва одређеног решењем одборским од 30. маја 1896. год. АБр. 545 (ГБр. 103) за проучавање молбе Тасе Павловића о регулисању његовог плаца у Савамалској улици (босанској ул.)

По прочитању тога извештаја ГБр. 1367, одбор је решио,

усваја се у свему овај предлог комисије. Да се изиште одобрење господе министара грађевина и унутрашњих дела.

РЕДОВНИ САСТАНАК
11. Јула 1896 год.

Председавао председник г. Михаило М. Ђорђевић, присуствовали одборници: г.г. Михаило Павловић, Благоје Милошевић, Јосиф С. Јовановић, Стеван П. Поповић, Др. Марко Николић, Дамјан Стојковић, Ђорђе Димитријевић, Влад. М. Ђорђевић, Сергије Станковић, Сава М. Цевајровић, Никола Бошковић, А. Ђ. Кумануди, Сава Коваћевић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 4. Јула о. г. и примљен је без измена.

II

Одборник г. Никола Бошковић пита зашто општина београдска даје држави 319 коња, кад су по закону грађани дужни да дају војсци потребну комору и стоку. И ово што општина даје, мора она од својих грађана узети те на тај начин грађани београдски сносе два терета за војену комору.

Председник је изјавио,

да ће се на надлежном месту известити о овој ствари и поднеће одбору извештај.

III

По прочитању акта Управе вар. Београда и њених одељака АБр. 5578, 5406, 5473, 5474, 5526, 5504, 5373, 5374, — којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица одбор је изјавио,

да су доброг владања и доброг имовног стања Светозар Стојадиновић бакалин, Симон Хасон мењач овд., да су доброг владања и сиротног имовног стања Лепосава жена Милана Премовића надничара, Милош Пејиновић бив. професор, Моша Д. Медина извршитељ општински; да су му непознати Никола Ђорђевић бив. кафеција, Соломон Банорони лимар, Соломон Леви дечко и Петар Јовановић бив. слуга, Милан Буквић обућарски радник и Милорад Аћимовић шегрт.

IV

По прочитању молбе Тасе Марковића рачуноспитача општинског АБр. 5751, одбор је решио,

одобрава се молицу Марковићу једномесечно осуство од дужности ради лечења с тим, да му се исто има рачунати од дана, кад га стане употребљавати.

V

По прочитању извештаја комисијског ГБр. 1436, одбор је одобрио,

одређену осу у улици, обележеној на плану „J“, која иде поред станице железничке.

VI

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 2124, одбор је решио,

да се одреди лицитација за набавку оне количине дрва и угља за огрев, која је предложена од економног одељења у овом извештају.

VII

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 4882, одбор је решио,

да се за израну стоке општине београдске набави сено и слама у оној количини и на начин, која је и како је означено у овом извештају економног одељења.

VIII

Председник саопштава одбору, да су г.г. Министри грађевина и унутрашњих дела одобрили решење одбора од 13. Јула 1895. год. ГБр. 543 о измени регулационог плана оног дела предграђа Савинца, на коме се намерава подићи црква Св. Сави.

По прочитању тога акта АБр. 4130, одбор је примио к знању,

ово одобрење решења одборског.

IX

По прочитању молбе певачког друштва „Јакшић“ да му се допусти да, приликом откривања споменика пок. Ђури Јакшићу држи концерат на калимегдану, — одбор је решио,

да се никоме, па ни овом друштву не допусти држање концерта на Калимегдану.

X

Председник извештава одбор, да је Управа вар. Београда актом својим АБр. 5630, препоручила, да одбор у овој седници донесе решење по тражењу друштва за клање и прераду стоке о уступању општинског земљишта звано „Цехани“ за грађење обора и кланица друштвених.

По прочитању свих тих акта одбор је после поименичног гласања са 11 гласова против 2 решио,

да се општинско имање звано „Цеханово“ уступи друштву за клање и прераду стоке а у намери подизања друштвених кланица и обора, на бесплатно уживање за педесет година од данас с тим, да ако на истом земљишту буде места, да може општина у своје време подићи своје кланице.

(Свршиће се)

ОГЛАС

Суд општине Београдске држаће на дан 12. августа тек. год. од 3—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за набавку:

115.800 кгр. сена и
23.040 кгр. сламе

за исхрану стоке возова општинских у 1896/7 год.

Сено треба да је овогодишње, да није закисло, буђаво, труло и влажно, да није барско и да нема помешаног шевара, у опште да је потпуно употребљиво за храну коња и да има пријатан мирис.

Слама треба да је јечмена овогодишња, да није ситна буђава или трула.

Сву количину сена и сламе, лиферант је дужан да по одобрењу лицитације излиферује и у општински сењак о свом трошку садене, а у току за месец дана.

Лицитанти на дан лицитације полажу по 700 дин. на име кауције у готову или у српско-државним папирима од вредности. Остале погодбе могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења где ће се и лицитација вршити.

Ко жели примити се горње набавке нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 4882. — Од суда општине града Београда 22. Јула 1896. год. у Београду.

ОГЛАС

На основу решења одбора општинског од 11. јула тек. године, — Суд београдске општине, држаће на дан 31. августа тек. године, од 3—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за набавку 92.160 кгр. зоби (полак јечма а полак овса) за исхрану коња возова општинских у 1897. години.

Храна ова мора бити овогодишња, да је чиста и решетана, зрна да су једра и без икаквих уродица и т. д.

На име кауције полаже се *1000 дин.* у готову или српско-државним папирима од вредности.

Остале погодбе о набавци ове хране, могу се видети у канцеларији економног одељења, где ће се и лицитација вршити.

Ко жели примити се ове набавке, нека означеног дана дође и лицитира.

А.№ 4882, — Од суда општине града Београда, 24. Јула 1896 године у Београду.

ОГЛАС

Суду београдске општине потребно је за огрев основних школа и осталих одељења *546 метар. хвати дрва за 1896/7 годину.*

Дрва имају бити полак млада букова а полак млада грабова, да нису чворновата, водоплавна или трула, а да цепанице у дужини не смеју бити мање од 1 метра.

За набавку ове количине дрва суд општински држаће јавну усмену лицитацију у канцеларији економног одељења на дан

16. августа тек. год. од 3—5 сахати по подне. Поред ове количине дрва лиферант је обавезан, да изда извесну количину дрва наставницима овд. основ. школа и службеницима општинским.

Кауција се при лицитацији полаже 1800 дин. у готову или српско-државним папирима од вредности.

Остале погодбе о набавци ових дрва, могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења.

Ко жели примити се ове лиферације, нека одређеног дана дође и лицитира.

АБр. 5124. — Од суда општине града Београда 22. Јула 1896. год. у Београду.

ОГЛАС

Суд општине београдске држаће лицитације ових дана:

I, На дан 5. августа тек. године од 3—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за издавање под закуп две леденице на „јалији“;

II, На дан 7. августа т. г. од 3—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за издавање под закуп, подрума у плацу звани „Текија“ на Краљевом тргу;

III, На дан 30. августа т. год. од 3—6 сахати по подне, јавну лицитацију за издавање под закуп 17 плацева у бари „Венецији,“ за смештај дрва и јапије.

Ова ће се лицитација вршити пред кафаном г. Марка Стојановића адвоката, која постоји у бари „Венецији“;

IV, На дан 2. септембра т. г. од 2—5 сахата по подне, јавну усмену лицитацију, за давање под закуп права наплате аренде од акциза на пиће;

V, На дан 10. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за издавање под закуп земљишта општинског до ботаничке баште на Дунаву;

VI, На дан 13. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за издавање под закуп права наплате таксе од фијакериста;

VII, На дан 16. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавна усмена лицитација за оправку свих возова општинских а која оправка спада у рад: сарачки, сатлерски, тапетарски и фарбарски.

VIII, На дан 17. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за оправку свих возова општинских, а која оправка спада у рад ковачко-коларских заната.;

IX, На дан 20. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за ковање коња возова општинских;

X, На дан 25. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за повез протокола деловодних, регистара, и осталих књига општинских;

XI, На дан 26. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под закуп општинског земљишта код војног сењака за испашу;

XII, На дан 2. Октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под аренду, права продаје пржене и туцане кафе (тамиса);

XIII На дан 5. Октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију, за издавање под закуп права узимања цубока од стоке која се коље на општинским кланицама и продаје истог.

Кауција се полаже у готову или српско-државним папирима од вредности и то: За лицитацију под бр. III по 200 дин. за сваки плац., за лицитацију под бр. IV 1800 дин; за лицитацију под бр. V 150 дин. за лицитацију под бр. VI 600 динара; за лицитације под бр. VII, VIII и IX по 200 динара; за лицитацију под Бр. X 100 динара; за лицитацију под Бр. XI 120 динара; за лицитацију под Бр. XII 1000 динара; и за лицитацију под Бр. XIII 3000 дин.

Све ове лицитације сем оне под Бр. III вршиће се у канцеларији економног одељења суда општинског, где се и остале погодбе могу видети сваког радног дана а и на дан лицитације.

АБр. 5645, 5646, 5650, 5652, 5654, 5658, 5659, 5660, 5661, 5662, 5664, 5665, 5666 и 5667. Од суда општине београдске, 19. Јула 1896. год. у Београду.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу	7·— д.
б) Гроб за одрасле	12·— д.
в) Мала гробница	555·52 д.
г) Велика гробница III реда	998·93 д.
д) Велика гробница II реда	1099·93 д.
е) Велика гробница I реда	1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра	7·00 д.
б) Од акова	0·35 д.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња	10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња	18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња	24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња	60·— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 19. јула до 26. јула 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин.	пр.	ЦЕНА најмања дин.	пр.
	Арнаутска	—	—	—	—
	Бораница	—	—	—	—
	Брашна кукурузна	—	—	—	—
	Брашна пшенична	—	—	—	—
1625	Вина бела (од лит.)	—	60	—	50
	Вина црна (од лит.)	—	—	—	—
45	Вуне не пране		—	—	—
	Говеђине	—	—	—	—
12018	Јабука	20	—	10	—
45162	Јечма нова	5	80	5	70
	Кајмака	—	—	—	—
13115	Кожа јагњећих	—	—	—	—
795	Крава	45	—	40	—
106970	Креча	3	60	3	20
2621	Кромпира нови	8	—	5	—
4486	Крушака	15	—	10	—
380	Кудеље	65	—	60	—
6927	Кукуруза	7	30	7	—
	Лоја нетопљеног	—	—	—	—
2222	Лука црна	8	—	5	—
7	Масла	120	—	110	—
249	Масти	80	—	75	—
31582	Овса	8	—	7	60
131289	Пшенице	10	—	9	60
655	Ражи	7	20	7	—
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
	Ракије ком. меке „	—	—	—	—
	Ракије шљ. љуте „).		—	—	—
9892	Ракије шљ. меке „	—	50	—	35
11064	Свиња дебелих	60	—	50	—
3114	Свиња средњих	40	—	35	—
24230	Сена	4	—	3	—
1956	Сира	70	—	50	—
2670	Сламе	3	—	2	—
1761	Сочива	25	—	20	—
2678	Угљена дрвеног	7	—	5	—
3523	Шљива сирових	10		8	—
20000	Цемента	—	—	—	—
6648	Ц. натлицана	—	—	—	—
486	Јаја	—		—	—
			—	—	—
		—	—	—	—
		—	—	—	
		—	—	—	—

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 18. Јула 1896. год. до 24. Јула 1896. год.

допутовало 710 путника — одпутовало 565 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА мушких	ПОЛА женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Великe Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
582	128	314	151	30	12	10	36	37	26	6	24	17	25	8	14	—

Занимање путника:

Тежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и шљакери	Радници	Надничари	Слуге и кочијаши	Пролетаријат	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Отпутовалих
96	27	246	86	24	18	19	39	25	39	39	52	—	608	102	+ 145	—

25. јула 1896. год. *Из статистичног оделења општ. вар. Београда.*

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИА БЕОГРАДКА — Електричари штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | ПЕТАК 2. АВГУСТА 1896. | БРОЈ 32.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ.

Другога Августа ове године навршује ЊЕГОВО ВЕЛИЧАНСТВО АЛЕКСАНДАР I КРАЉ СРБИЈЕ двадесет година.

Ретки су владаоци, који могу за првих двадесет година свога живота показати и доказати толико владалачке способности и мудрости, да за то добије признање целога образованог света, — као што је показао и доказао наш узвишени, витешки и љубљени КРАЉ АЛЕКСАНДАР.

Србин се поноси Њиме. Поноси се, јер досадања дела његовог Господара дају му јемства, да ће Обреновић Пети у будућем свом животу Србинову отаџбину усрећити и прославити.

За овакав по Србе драгоцени живот нашег узвишеног Краља и Господара молиће се цео Српски Народ Богу на благодарењу, које ће се у свима црквама у земљи држати.

У Београду биће благодарење у Саборној цркви, домови окићени заставама а у вече и осветљени.

Од Суда општине београдске 1. августа 1896. године АБр. 6280 у Београду.

ОБЈАВА

Услед тога, што у Београду има још много обвезника и давалаца стоке и коморе који нису предстали војној комисији, нити су јој упутили своју комору и стоку ради прегледа и жигосања, по наређењу Г. Министра Војног А. Р. Н. 1857. од 5. Маја тек. год; и што је маса коња који нису нигде уписани, остала непрегледана и нежигосана, — Господин Министар Војни предписом А. Р. Н. 3028 од 13. т. м. наредио је, да војна комисија продужи у Београду попис и жигосање стоке, како би се Грађанима дала прилика, да одговоре својим војничким дужностима, као што је то било у свима крајевима Земље и свуда у унутрашњости.

На основу поменутог предписа г. Министра Војног, Суд општ. Београдске најозбиљније позива све обвезнике, да предстану односно упуте комисији своју стоку и комору овим редом:

I. Сви они који имају коње старије од 3 године, а чији коњи нису нигде уписани за војску: резервни официри, чиновници, трговци, занатлије, коњички жандарми, фијакеристи, таљигаши и т. д. и то:

23. Јула, сви чија су имена са почетним словом: А, Б, В, Г, Д, Е, Ж, З, И.

24. Јула сви чија су имена са почетним словом: Ј, К, Љ, Л, М, Н.

25. Јула, сви чија су имена са почетним словом: О, П, Р, С, Т, У.

26. Јула, сви чија су имена са почетним словом: Ф, Х, Ч, Ш, Ћ, Ђ.

II. Сви они који дају коње за артиљерију и сиромашне обвезнике и то:

27. Јула, они чија су имена са почетним словом; А, Б, В, Г, Д, Е, Ж, З, И, Ј.

29. Јула, чија су имена са почетним словом: К, Л, Љ, М, Н, О, П.

30. Јула, чија су имена са почетним словом: Р, С, Т, У, Ф. Х, Ч, Ш, Ћ, Ђ.

III. Сви они који дају комору са колима и воловима или само коње и волове за комору и то:

31. Јула, они чија су имена са почетним словом: А, Б, В, Г.

1. Августа, чија су имена са почетним словом: Д, Е, Ж, З, И.

3. Августа, чија су имена са почетним словом: Ј, К, Л, Љ, М.

4. Августа, чија су имена са почетним словом: Н, О, П, Р.

7. Августа, чија су имена са почетним словом: С, Т, У, Ф, Х.

8. Августа, чија су имена са почетним словом: Ч, Ш, Ћ, Ђ., на послетку.

9. Августа, да предстану комисији сви обвезници коњаници, сви ордонанси штабова, и све старешине редовне војске и оба позива народне војске чија је служба на коњима, са својим коњима и јахаћим прибором.

Комисија ће радити на „Тркалишту“ гди је и пређе радила — пре подне од 7—11, а после подне од 4—7 сати.

Од свију оних обвезника, који и овога пута не буду следовали позиву, послаће се списак полицијским властима, да над обвезницима одма изврше закону казну.

Од суда општине Београдске АБр. 5913, 19. Јула 1896. год. Београд.

ОБЈАВА

Примећено је, да се из новог водовода млого већа количина воде троши, него што би се имала трошити према предвиђеним потребама, зато је наређен преглед водоводних спроводника по свима зградама које ову воду троше, па је одмах у почетку овог прегледа нађено у млогим зградама покварених чесама и спроводника, из којих вода безпрекидно и безкорисно одилази или на улицу или испод зграда у земљу, те тако и поједине зграде млого пропадају од влаге.

На основу овога, а према члану 21. правила — закона — о водоводу, затворила је Управа водовода све чесме у зградама у којима је нађен квар и где вода из истих одилази, па је овом приликом заказала истим сопственицима зграда, да ни у ком случају чесме не отварају, док најпре нађене неисправности не оправе па по томе да управу водовода известе која ће воду отворити; — али, млоги од ових нису хтели учинити по наредби управе водовода, него су позвали поједине браваре, који су са својим справама воду отворили те тако овај по све користан и важан посао Управе водовода осујећавају и не даду га извршити.

Овакав поступак како од стране сопственика зграда тако и од стране бравара казним је, пошто нико не сме без знања и одобрења Управе водовода никакав посао око спроводника водоводних вршити нити воду отварати.

Због овакве непослушности и небрежења појединих грађана и бравара трпи већина грађана оскудицу у води, а управа водовода чини излишан труд и велике издатке.

Саопштавајући ово грађанству, Управа водовода даје свакоме на знање, да ће према постојећем закону сваки сопственик куће или ма који други, најстрожије кажњен бити, који би отварао воду кад исту органи Управе водовода затворе, или ма шта предузимао на спроводницима водоводним.

Из канцеларије водоводног одсека Општине београдске 26. јула 1896. год. — ВБр. 2447. у Београду.

НАРЕДБА

У § 128. гр. суд. пост. стоји овако наређење:

„Парничари, којима је рочиште за суђење одређено пре подне, треба да буду код суда до 9 сахати, а они, којима је одређено рочиште после подне, треба да буду код суда до 3 сахата. Који до тога времена не дође но доцније, а не оправда изостанак, платиће од једног до три талира како коме суд досуди.

Парничари дошавши на време у суд, не смеју се удаљавати док се спор не пресуди.“

Овога законскога прописа многи се од парничара не придржавају, већ неуредним доласцима на суђење ометају суд те не може на време да пресуди одређена рочишта, а тиме се штете и интереси појединаца а и сами судски послови трпе застој.

Да би се суђења на време могла почињати и свршавати а спорови правилније и потпуније извиђати, суд општине града Београда

Наређује:

Да се у будуће парничари строго придржавају поменутог законског наређења, јер, у противноме, суд ће законом одређену казну примењивати на спрам сваког парничара који на одређено време не буде пред судом а изостанак не оправда.

Од суда општине града Београда 8. Јула 1896. год. СБр. 7757. у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
11. Јула 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић, присуствовали одборници: г.г. Михаило Павловић, Благоје Милошевић, Јосиф С. Јовановић, Стеван П. Поповић, Др. Марко Николић, Дамњан Стојковић, Ђорђе Димитријевић, Влад. М. Ђорђевић, Сергије Станковић, Сава М. Цевзјровић, Никола Бошковић, А. Ђ. Кумануди, Сава Коваческић,

(Свршетак)

XI

На предлог председника општине, да се одреде лица за чланове одбора појединих фондова општинских, одбор је решио,

да ова лица буду чланови управних одбора и то:

а., Фонда за издржавање сиротиње општине београдске: Одборници г. г. Дим. Гавриловић, Сава Цевајровић, М. Штрбић и Н. Спасић, и грађани: г. г. Љуба Крсмановић трг., Вељко Николић трг., Светозар Стаменковић трг. и Никола Х. Тома трг.

б., Фонда болничког: одборници г. г. Д-р Војислав М. Суботић, Д-р Марко Николић и Настас Антоновић;

в., Фонда за пострадале беогр. трговце и занатлије општине београдске. одборници г. г. Михајло Павловић, Сергије Станковић и Атанасије Кумануди;

г., Фонда за пензионисање чиновника и осталих службеника општине београдске одборник г. Коста Петровић;

д., Завода за позајмице на залоге: одборници г. г. Драгутин Величковић и Стеван П. Поповић, и грађани г. г. Милорад М. Павловић трг., Бранко Бошковић, директор Народне Банке, и Ђорђе С. Ђорђевић адвокат.

XII

По прочитању процене имања Раденка Драговића АБр. 3407/93. год. које се има експро-

присати за регулисање савамалске улице, одбор је решио,

да се из регулационог фонда за експроприсаних педесет и четири квадратна метра и двадесет кв. сантиметара земљишта Раденка Драговића у Савамали исплати по четрдесет динара кв. метар свега две хиљаде сто шездесет и осам динара у сребру, према процени од 17. јуна 1893. год. пошто се сви терети скину са експроприсаног земљишта.

XIII

Услед тога, што је г. Мих. П Живадиновић престао бити кметом општинским одбор је на предлог суда општинског решио,

да се г. Мих. П. Живадиновић разреши од дужности општинског правозаступника, и да му се пуномоћство одузме. Општински правозаступник да буде од сада члан суда г. Никола Трпезић са хонораром од хиљаду динара до краја ове године. Да г. Трпезићу председништво изда пуномоћство.

XIV

Председник извештава одбор, какве је резултате постигао преговарајући са г. П. Убавкићем вајаром односно откупа понуђене бисте, а према решењу одборском од 23. маја о. г. АБр. 7382|95.

По саслушању извештаја и по прочитању писма г. Убавкића, одбор је одлучио,

да председник општине ступи по нова у погодбу са г. Убавкићем. пошто би он уступио општини ове бисте израђене од земље.

XV

Општински инжињер г. Рака С. Мутавџић подноси усмен извештај о молби Ђорђа Ж. Нешића и осталих због калдрме, а према решењу одборском од 4. Јула о. г. АБр. 5600.

По саслушању овог извештаја, одбор је решио,

Усваја се у свему молба Ђорђа Ж. Нешића и осталих грађана односно калдрмисања Книћанинове и Скендербегове улице. Да општина из своје касе исплати калдрму што на њу пада и ону што буде саграђена пред имањима сиротних грађана у тим улицама, па да ту суму постепено од тих грађана, као својих дужника, наплати.

ВАНРЕДАН САСТАНАК
19. Јула 1896. год.

Председавао члан суда г. Никола М. Трпезић, присуствовао члан суда г. Јов. Антонијевић, од одборника били: г. г. Дим. Милојевић, Стеван П. Поповић, Благоје Милошевић, Љуб. Марковић, Сава М. Цевајровић, Сергије Станковић, Дамњан Стојковић, Ђорђе Димитријевић, Д-р Војислав М. Суботић, Мил. Ж. Маринковић, М. Штрбић, Јарослав Безуха.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 11. јула о. г. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта управе вар Београда и њених одељака АБр. 5598 и 5700, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су му непознати Михаило Ристић, касапин, Спаса Вељковић таљигаш и Марија Бабовић служавка.

III

По прочитању извештаја комисијског ГБр. 1530 одбор је одобрио,

одређену осу у улици Рудничкој.

IV

Заступник председника извештава одбор, да је типографска певачка дружина „Јакшић“ по нова поднела молбу, да јој се допусти, да о св. Илији држи концерат на калимегдану правдајући ту своју поновну молбу тиме, што ће се тога дана открити споменик пок. Ђури Јакшићу, што дружина тиме улепшава калимегдан, и што је вољна, да од чистог прихода уступи 1/3 општини за улепшавање калимегдана.

По прочитању те поновне молбе, одбор је после поименичног гласања са 11 гласова против 1 (1 није гласао) решио,

да се решење одборско од 11. јула о. г. задржи од извршења у толико, што ће се певачкој дружини „Јакшић“ изузетно допустити да о св. Илији држи концерат на калимегдану с тим, да цео приход припадне дружини за покриће трошкова око подизања споменика Ђури Јакшићу.

V

Заступник председника износи одбору на решење молбу Саре К. Станимировића и Меланије Каћанскове за издржавање; молбу Савеза Стрељачких дружина за новчану помоћ за прибављање награда приликом овогодишњег свечаног гађања; поновну молбу Симе К. Наумовића за експропријацију његовог имања; и извршење пресуде изборног суда по парници општинској са Перишоном и комп. због грађења калдрме. Одбор је одлучио,

да се свих ових пет предмета одложе до прве седнице.

VI

Председавајући извештава одбор, да је општина београдска по наредби војених власти послала од своје стране седморо кола на војену дужност и да је за ова кола за петнаесто-дневну службу платила по пет динара дневно свега 525 дин.

По саслушању овога и по прочитању акта АБр. 5423, одбор је решио,

да се за општинску комору, што је била на овогодишњој вежби исплати из непредвиђених трошкова пет стотина и двадесет и пет динара.

VII

Заступник председника саопштава одбору, да је господин Министар унутрашњих дела послао преко управе вароши Београда одбору на мишљење молбу Јована Петковића земљоделца и осталих сапотписника из Палилуле да се изабере још један кмет за општину београдску, који би био из Палилуле и који би расправљао ствари око потрице, убаштињавања и чувао пољска добра и усеве.

По прочитању те молбе АБр. 5692, одбор је решио,

да се одговори господину министру унутрашњих дела, да у закону о устројству општина и општинских власти не стоји, да мора бити увек један кмет из Палилуле, као и да није потребан нарочити кмет за расправљање ствари, у молби означених, пошто те ствари расправља суд општински са кметовима, колико их има по буџету.

VIII

По прочитању молбе друштва за улепшавање Врачара, да му општина уступи један део врачарскога поља за подизање парка, и по прочитању мишљења суда, да је све земљиште на Врачару потребно општини и да на томе крају није потребан парк, јер Врачар није тако често насељен а поред тога свака кућа има велику башту, — одбор је решио,

да се друштво за улепшавање Врачара одбије од овога свога тражења.

IX

По прочитању поновне молбе Стевана Ђ. Јовановића пензионара, и молбе Трајка Петровића предузимача, да општина откупи њихова имања у Кастријотовој улици, одбор је решио,

да се и једна и друга понуда одбаци.

X

Заступник председника извештава одбор, да је кућа г. Настаса Јовановића, у којој су биле канцеларије водовода, оправљена и предата сопственику у стању у којем је и примљена; да је сопственик замерио, да му кућа није предата првог маја, него много доцније, да ђубре из авлије није изнето и да му је скинуто електрично звонце, које је било при усељавању канцеларија, па за све ово тражи накнаду, која је равна шестомесечној кирији; да је пуномоћник г. Настаса изјавио, да ће одустати од тражења ове накнаде ако општина изнесе све ђубре из авлије, ако намести електрично звонце и ако му плати једномесечну кирију.

По саслушању овога а по предлогу суда, одбор је решио,

да се Настасу Јовановићу плати једномесечна кирија у сто шездесет и два динара као накнада за доцније предату кућу и да се све ђубре о трошку општине изнесе и кућње звонце намести. Све ово да падне на терет партије за непредвиђене потребе.

XI

По прочитању извештаја санитетског одељења ЛБр. 659 да је решењем одборским од 27. јуна 1896. год. ЛБр. 621 одобрени кредит од 1600 дин. за шиљање сиротних невољника у бање ради лечења, исцрпљен и да је више утрошено 180 дин. пошто се је накнадно још неколико болесника јавило, одбор је решио.

одобрава се накнадно кредит од сто и осамдесет динара из партије за лечење сиротиње, што је више издато сиротињи за бању. (Види решење одборско од 27. јуна 1896. АБр. 621.)

XII

Заступник председника износи одбору на решење молбу Београдског ловачког удружења, да општина ослободи све чланове удружења плаћања трошаринске такве на убијену и у варош унесену дивљач; молбу удружења железничких чиновника, да их општина ослободи плаћања трошаринске таксе за све животне намирнице.

По прочитању тих молби и мишљења управе трошаринске АБр. 5885 и 4662, одбор је решио,

да се обе ове молбе одбаце и да се трошаринска такса наплаћује на све предмете који су обухваћени тарифом трошаринском.

ОГЛАС

На основу решења одбора општинског од 11. јула тек. године, — Суд београдске општине, држаће на дан 31. августа тек. године, од 3—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за набавку 92.160 кгр. зоби (полак јечма а полак овса) за исхрану коња возова општинских у 1897. години.

Храна ова мора бити овогодишња, да је чиста и решетана, зрна да су једра и без икаквих уродица и т. д.

На име кауцпје полаже се *1000 дин.* у готову или српско-државним папирима од вредности.

Остале погодбе о набавци ове хране, могу се видети у канцеларији економног одељења, где ће се и лицитација вршити.

Ко жели примити се ове набавке, нека означеног дана дође и лицитира.

А№ 4882, — Од суда општине града Београда, 24. Јула 1896 године у Београду.

ОГЛАС

Суд општине Београдске држаће на дан 12. августа тек. год. од 3—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за набавку:

115.800 кгр. сена и
23.040 кгр. сламе

за исхрану стоке возова општинских у 1896/7 год.

Сено треба да је овогодишње, да није закисло, буђаво, труло и влажно, да није барско и да нема помешаног шевара, у опште да је потпуно употребљиво за храну коња и да има пријатан мирис.

Слама треба да је јечмена овогодишња, да није ситна буђава или трула.

Сву количину сена и сламе, лиферант је дужан да по одобрењу лицитације излиферује и у општински сењак о свом трошку садене, а у току за месец дана.

Лицитанти на дан лицитације полажу по 700 дин. на име кауције у готову или у српско-државним папирима од вредности. Остале погодбе могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног оделења где ће се и лицитација вршити.

Ко жели примити се горње набавке нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 4882. — Од суда општине града Београда 22. Јула 1896. год. у Београду.

ОГЛАС

Суду београдске општине потребно је за огрев основних школа и осталих одељења *546 метар. хвати дрва за 1896/7 годину.*

Дрва имају бити полак млада букова а полак млада грабова, да нису чворновата, водоплавна или трула, а да цепанице у дужини не смеју бити мање од 1 метра.

За набавку ове количине дрва суд општински држаће јавну усмену лицитацију у канцеларији економног одељења на дан 16. августа тек. год. од 3—5 сахати по подне. Поред ове количине дрва лиферант је обавезан, да изда извесну количину дрва наставницима овд. основ. школа и службеницима општинским.

Кауција се при лицитацији полаже 1800 дин. у готову или српско-државним папирима од вредности.

Остале погодбе о набавци ових дрва, могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења.

Ко жели примити се ове лиферације, нека одређеног дана дође и лицитира.

АБр. 5124. — Од суда општине града Београда 22. Јула 1896. год. у Београду.

ОГЛАС

Суд општине београдске држаће лицитације ових дана:

I, На дан 5. августа тек. године од 3—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за издавање под закуп две леденице на „јалији“;

II, На дан 7. августа т. г. од 3—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за издавање под закуп, подрума у плацу звани „Текија“ на Краљевом тргу;

III, На дан 30. августа т. год. од 3—6 сахати по подне, јавну лицитацију за издавање под закуп 17 плацева у бари „Венеција,“ за смештај дрва и јапије.

Ова ће се лицитација вршити пред кафаном г. Марка Стојановића адвоката, која постоји у бари „Венеција“;

IV, На дан 2. септембра т. г. од 2—5 сахата по подне, јавну усмену лицитацију, за давање под закуп права наплате аренде од акциза на пиће;

V, На дан 10. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за издавање под закуп земљишта општинског до ботаничке баште на Дунаву;

VI, На дан 13. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за издавање под закуп права наплате таксе од фијакериста;

VII, На дан 16. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавна усмена лицитација за оправку свих возова општинских а која оправка спада у рад: сарачки, сатлерски, тапетарски и фарбарски.

VIII, На дан 17. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за оправку свих возова општинских, а која оправка спада у рад ковачко-коларских заната;

IX, На дан 20. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за ковање коња возова општинских;

X, На дан 25. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за повез протокола деловодних, регистара и осталих књига општинских;

XI, На дан 26. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под закуп општинског земљишта код војног сењака за испашу;

Кауција се полаже у готову или српско-државним папирима од вредности и то: За лицитацију под бр. III по 200 дин. за сваки плац., за лицитацију под бр. IV 1800 дин; за лицитацију под бр. V 150 дин. за лицитацију под бр. VI 600 динара; за лицитације под бр. VII, VIII и IX по 200 динара; за лицитацију под Бр. X 100 динара; за лицитацију под Бр. XI 120 динара; за лицитацију под Бр. XII 1000 динара; и за лицитацију под Бр. XIII 3000 дин.

Све ове лицитације сем оне под Бр. III вршиће се у канцеларији економног одељења суда општинског, где се и остале погодбе могу видети сваког радног дана а и на дан лицитације.

АБр. 5645, 5646, 5650, 5652, 5654, 5658, 5659, 5660, 5661, 5662, 5664, 5665, 5666 и 5667. Од суда општине београдске, 19. Јула 1896. год. у Београду.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 25. Јула 1896. год. до 31. Јула 1896. год.

допутовало 1537* путника — одпутовало 1098 путника.

Постојбина приспелих путника:

Пола: Мушких	Пола: Женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. Држава	Ван Европе
1376	161	1216	141	20	8	3	22	35	21	4	18	9	19	5	16	—

Занимање путника: Тежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и шпијари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Проситарјат	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Отпутовалих
628	58	437	158	15	19	36	44	28	43	30	41	—	1302	135	+ 439	—

1. августа 1896. год. *Из статистичког одељења опш. вар. Београда.*

*) У овај број ушла су само она лица, која су по јавним локалима била; остала лица нису пријављена, те се према томе, ни тачан број не може знати.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електричари штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 11. АВГУСТА 1896. | БРОЈ 33.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

Његово Величанство Краљ,

благоволео је одговорити на поздрав општине београдске приликом Његовог рођендана овим брзојавом из Смедерева:

Председнику општине г. Богићевићу,
БЕОГРАД.

„Грађанству престонице и Вама срдачно благодарим на достављеној Ми честитци.“

Александар.

Брзојавни поздрав општине гласио је:

Његовом Величанству Краљу Србије Александру I.
СМЕДЕРЕВО.

Грађани београдски увек верни и одани Своме узвишеном и љубљеном Краљу поздрављају Ваше Величанство на дан рођења молећи се најтоплије Свевишњем Богу, да Вашем Величанству подари дуг и срећан живот на славу и величину Србије и Српског Народа.

У име грађана београдских,

Председник општине,
Михаило М. Богићевић.

ПРАВИЛА ЗА ВЕЛОСИПЕДИСТЕ

I

Вожња на велосипеду по улицама допуштена је само оним лицима, која се овој управи пријаве, и од ње добију писмену дозволу за то.

Дозвола мора имати одговарајући број као и фотографску слику оне особе на чије име гласи а и правила за вожњу на велосипеду у рејону управе града Београда.

II

Дозвола гласи на једну год. дана од дана издања и даје се само оним лицима, која су навршила своју 15. годину. Дозвола се даје и млађим лицима испод 15 година, но тако, да отац (или старалац) пред овом управом протоколарно изјави, да сваку евентуалну одговорност односно вожње на велосипеду малолетника прима на себе.

Чланови велосипедских друштава, да би добили дозволу за вожњу имају поднети овој управи уверење о чланству и извецбаности, снабдевено са потписом председника и благајника свога друштва.

Појединци који нису чланови ни једног од велосипедских друштава у Београду имају пред нарочито одређеном комисијом да положе прописани испит, и тек по положеном испиту даће им се дозвола за вожњу.

III

Сваки појединац полаже испит на своме велосипеду.

У испитну комисију улазе: један члан управе града Београда и од сваког од постојећих велосипедских друштава у Београду по два члана који врше дужност испитивача без икакве награде.

Испит се полаже:

а) Из исправног пењања на велосипеду на равници, уз брдо и низ брдо.

б) Из исправног силажења са велосипеда на равници, уз брдо и низ брдо, како с једне тако и с друге стране, а при разној брзини вожње.

в) Из правлења малих и великих кругова, како с десне тако и с леве стране.

г) Из вожње само са једном руком, мењајући час десну час леву.

д) Из вожње низ брдо помоћу кочњаче и без ње.

ђ) И из потребне теорије о велосипеду нарочито о држању чистоће, о мазању зејтином, склапању и расклапању појединих делова и поправљању пнеуматичне гуме.

IV

Ако би кандидат у којој од именованих тачака био слаб и недовољно извецбан, испитна комисија одређује му други рок за поновно полагање испита. Овај рок не може бити пре осам ни после двадесет дана.

Испитна комисија писмено извештава управу града Београда о успеху или неуспеху кандидата.

V

Дозвола, коју сваки велосипедиста мора уза се да носи, и коју на захтев полицијских органа мора да покаже, важи само за оно лице, на које гласи и не сме се другоме лицу уступати или на друго преносити.

VI

Сваки велосипедиста који добије дозволу за вожњу дужан је у исто време набавити прописну таблицу са истим бројем, који је и у дозволи означен. Ова таблица мора при свакој вожњи бити згодним начином учвршћена напред на управљачу. Друге сем прописаних није дозвољено употребљавати.

За дозволу — решење има сваки велосипедиста да положи управи дин. 2. — а при понављању дозволе 50 п. дин. у такс. маркама које се на самим дозволама поништавају.

VII

За ноћну вожњу мора сваки велосипедиста да има и једну добро светлећу лампу коју је обвезан да пали како сунце зађе, а гаси кад се сунце роди. На предњем стаклу лампе мора бити црвеном бојом израђен исти број који је и на дозволи.

VIII

Оним улицама, којима велике свечаности, војничке параде и литије пролазе, забрањена је вожња на велосипедима.

IX

Велосипедисте се могу возити само путевима, која су за кола одређена. Тротоарима и шеталиштима не смеју се возити ни у ком случају.

X

Брзина вожње по улицама не сме бити већа од брзине којом иду фијакери. Нарочито на живљим раскрсницама, мора се брзина умањити.

XI

Вози се десно, а десно се с пута склања. Обилажење и прелажење оних који су напред бива с леве стране.

XII

На кола Њ. В. Краља, као и на ватрогасна кола, имају велосипедисте да обрате нарочиту пажњу, а на захтев и с велосипеда да се скину.

XIII

Сваки велосипедиста дужан је да пешаке о свом приближавању извести било усмено, било звонцетом, или другим каквим сигналом.

XIV

Велосипед не сме бити ни у ком случају сав поникљен, посребрен или позлаћен.

XV

По живим улицама, друмовима, парковима и горњој и доњој тврђави, строго је забрањено учење у вожњи на велосипеду.

XVI

Строго је забрањено метати децу на велосипед и тако се возити по улицама или друмовима.

XVII

Ова правила достављају се свима велосипедистима к знању с тим да их се тачно придржавају, ако нису ради да искусе последице § 326. казн. зак. а у поновљеном случају одузеће им се дозвола за вожњу.

Прелазно наређење

XVIII

Сва она г.г. велосипедисте који нису чланови ни једног велосипедског друштва у Београду позивају се, да се пријаве у року од 10 дана овој управи, која ће им одредити дан за полагање испита.

Од Управе града Београда 31. Јула 1896. године № 17735. Београд.

ОБЈАВА

Примећено је, да се из новог водовода млого већа количина воде троши, него што би се имала трошити према предвиђеним потребама, зато је наређен преглед водоводних спроводника по свима зградама које ову воду троше, па је одмах у почетку овог прегледа нађено у млогим зградама покварених чесама и спроводника, из којих вода безпрекидно и безкорисно одилази или на улицу или испод зграда у земљу, те тако и поједине зграде млого пропадају од влаге.

На основу овога, а према члану 21. правила — закона — о водоводу, затворила је Управа водовода све чесме у зградама у којима је нађен квар и где вода из истих одилази, па је овом приликом заказала истим сопственицима зграда, да ни у ком случају чесме не отварају, док најпре нађене неисправности не оправе па по томе да управу водовода известе која ће воду отворити; — али, млоги од оних нису хтели учинити по наредби управе водовода, него су позвали поједине браваре, који су са својим справама воду отворили те тако овај по све користан и важан посао Управе водовода осујећавају и не даду га извршити.

Овакав поступак како од стране сопственика зграда тако и од стране бравара казним је, пошто нико не сме без знања и одобрења Управе водовода никакав посао око спроводника водоводних вршити нити воду отварати.

Због овакве непослушности и небрежња појединих грађана и бравара трпи већина грађана оскудицу у води, а управа водовода чини излишан труд и велике издатке.

Саопштавајући ово грађанству, Управа водовода даје свакоме на знање, да ће према постојећем закону сваки сопственик куће или ма који други, најстрожије кажњен бити, који би отварао воду кад исту органи Управе водовода затворе, или ма шта предузимао на спроводницима водоводним.

Из канцеларије водоводног одсека Општине београдске 26. јула 1896. год. — ВБр. 2447. у Београду.

НАРЕДБА

У § 128. гр. суд. пост. стоји овако наређење:

„Парничари, којима је рочиште за суђење одређено пре подне, треба да буду код суда до 9 сахати, а они, којима је одређено рочиште после подне, треба да буду код суда до 3 сахата. Који до тога времена не дође но доцније, а не оправда изостанак, платиће од једног до три талира како коме суд досуди.

Парничари дошавши на време у суд, не смеју се удаљавати док се спор не пресуди.“

Овога законскога прописа многи се од парничара не придржавају, већ неуредним доласцима на суђење ометају суд те не може на време да пресуди одређена рочишта, а тиме се штете и интереси појединаца а и сами судски послови трпе застој.

Да би се суђења на време могла почињати и свршавати а спорови правилније и потпуније извиђати, суд општине града Београда

Наређује:

Да се у будуће парничари строго придржавају поменутог законског наређења, јер, у противноме, суд ће законом одређену казну примењивати на спрам сваког парничара који на одређено време не буде пред судом а изостанак не оправда.

Од суда општине града Београда 8. Јула 1896. год. СБр. 7757. у Београду.

ОБЈАВА

На основу члана 1. правила за регрутовање обвезника за стални кадар, ове године извршиће се регрутовање оних младића, који су рођени у 1876. години од 1. Јануара до 31. Децембра.

Регрутна комисија почеће свој рад 21. августа т. г. у здању општинског суда.

Регрутној комисији имају предстати:

1. Сви обвезници регрути — који ове године навршују 20 година живота и то: како они рођени у месту тако и досељени.

2. Неспособни задругари појединих регрута, чија неспособност даје регруту право на скраћени рок; а могу доћи и други из задруге ради објашњења свог задружног стања.

3. Регрути привремено неспособни, од прошлих година све до навршетка 25-те године, и они који су били привремено неспособни а у овој години навршују 30-ту годину живота, ради комисијског прегледа.

Овом приликом престају регрутној комисији резервисти и обвезници оба позива народне војске, који би се осећали да су онеспособили за војну службу.

Од стране суда општине града Београда О.В.Бр. 1733, 24. Јула 1896. год. Београд.

Удружење службеника београдске општине за штедњу.

Позивају се сви чланови овог удружења да полажу тачно своје уплате, ко то не учини, према њему ће се применити члан 9. III одељка друштвених правила.

У интересу је и удружења, а и свакога појединог члана, да се обавезе друштвене тачно и на време извршују, па са тога, надати се је, да неће бити потребе, да се чланови новчаним казнама гоне, да врше један посао, који иде њима самим у прилог.

8. Августа 1896. год.
Београд.

Благајник удружења
Милија Јовановић.

Председник,
Ђ. Ж. Нешић.

ОБЈАВА

Као и прошлих тако и ове године држаће се у вароши Пироту о „Великој Госпоини шесто-дневни марвени панађур у дане 15, 16, 17, 18, 19 и 20. августа текуће године.

Ово се саопштава привредницима и нашим марвеним трговцима с тим, да је Пиротски панађур чувен са тога, што се на исти догони огроман број рогате стоке из неколико пограничних округа и по што је ове године стока потпуно здрава и угојена то има изгледа, да ће ово-годишњи панађур бити далеко бољи од досадањих.

Од суда општине вароши Пирота 25. Јула 1896. год. у Пироту Бр. 5122.

ОГЛАС

И ове године, држаће се у вароши Лозници, Велико-госпојински тродневни панађур, у дане 15, 16. и 17. августа тек. године, на коме ће се продавати, сви овоземаљски производи, законом дозвољени.

Бр. 4134. Из канцеларије суда општине лозничке 1-ог августа 1896. године у Лозници.

ОГЛАС

Као сваке тако и ове године држаће се четвородневни панађур у Вел. Орашју

окр. подунав. срезу орашком у дане 15. 16. 17. и 18. Августа ове године на Вел. Господину.

На овоме панађуру продаваће се како марва тако и сви ово-земаљски производи.

Овим се јавља трговачком и занатлиском свету ради знања.

Из канцеларије Суда општине Вел. Орашке 30. Јула 1896. год. № 1057.

ОГЛАС

Суду београдске општине потребно је за огрев основних школа и осталих одељења *546 метар. хвати дрва за 1896/7 годину.*

Дрва имају бити полак млада букова а полак млада грабова, да нису чворновата, водоплавна или трула, а да цепанице у дужини не смеју бити мање од 1 метра.

За набавку ове количине дрва суд општински држаће јавну усмену лицитацију у канцеларији економног одељења на дан 16. августа тек. год. од 3—5 сахати по подне. Поред ове количине дрва лиферант је обавезан, да изда извесну количину дрва наставницима овд. основ. школа и службеницима општинским.

Кауција се при лицитацији полаже 1800 дин. у готову или српско-државним папирима од вредности.

Остале погодбе о набавци ових дрва, могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења.

Ко жели примити се ове лиферације, нека одређеног дана дође и лицитира.

АБр. 5124. — Од суда општине града Београда 22. Јула 1896. год. у Београду.

ОГЛАС

На основу решења одбора општинског од 11. јула тек. године, — Суд београдске општине, држаће на дан 31. августа тек. године, од 3—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за набавку 92.160 кгр. зоби (полак јечма а полак овса) за исхрану коња возова општинских у 1897. години.

Храна ова мора бити овогодишња, да је чиста и решетана, зрна да су једра и без икаквих уродица и т. д.

На име кауције полаже се *1000 дин.* у готову или српско-државним папирима од вредности.

Остале погодбе о набавци ове хране, могу се видети у канцеларији економног одељења, где ће се и лицитација вршити.

Ко жели примити се ове набавке, нека означеног дана дође и лицитира.

А.№ 4882, — Од суда општине града Београда, 24. Јула 1896 године у Београду.

ОГЛАС

Суд општине београдске држаће лицитације ових дана:

I, На дан 30. августа т. год. од 3—6 сахати по подне, јавну лицитацију за издавање под закуп 17 плацева у бари „Венецији,“ за смештај дрва и јапије.

Ова ће се лицитација вршити пред кафаном г. Марка Стојановића адвоката, која постоји у бари „Венецији“;

II, На дан 2. септембра т. г. од 2—5 сахата по подне, јавну усмену лицитацију, за давање под закуп права наплате аренде од акциза на пиће;

III, На дан 10. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за издавање под закуп земљишта општинског до ботаничке баште на Дунаву;

IV, На дан 13. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за издавање под закуп права наплате таксе од фијакериста;

V, На дан 16. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавна усмена лицитација за оправку свих возова општинских а која оправка спада у рад: сарачки, сатлерски, тапетарски и фарбарски.

VI, На дан 17. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за оправку свих возова општинских, а која оправка спада у рад ковачко-коларских заната;

VII, На дан 20. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за ковање коња возова општинских;

VIII, На дан 25. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за повез протокола деловодних, регистара и осталих књига општинских;

IX, На дан 26. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под закуп општинског земљишта код војног сењака за испашу;

X, На дан 2. Октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под аренду, права продаје пржене и тучане кафе (тамиса);

XI, На дан 5. Октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију, за издавање под закуп права узимања цубока од стоке која се коље на општинским кланицама и продаје истог.

XII. На дан 7. октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитација за чишћење димњака на зградама општин.

Кауција се полаже 100 дин.

Кауција се полаже у готову или српско-државним папирима од вредности и то: За лицитацију под бр. I по 200 дин. за сваки плац., за лицитацију под бр. II 1800 дин; за лицитацију под бр. III 150 дин. за лицитацију под бр. IV 600 динара; за лицитације под бр. V, VI и VII по 200 динара; за лицитацију под Бр. VIII 100 динара; за лицитацију под Бр. IX 120 динара; за лицитацију под Бр. X 1000 динара; и за лицитацију под Бр. XI 3000 дин.

Све ове лицитације сем оне под Бр. I вршиће се у канцеларији економног одељења суда општинског, где се и остале погодбе могу видети сваког радног дана а и на дан лицитације.

АБр. 5650, 5652, 5654, 5658, 5659, 5660, 5661, 5662, 5664, 5665, 5666, 5667, и 5677. Од суда општине београдске, 19. Јула 1896. год. у Београду.

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

Стање на дан 31. јула 1896. год.

редни број	Назив рачуна	ОБРТ				СТАЊЕ			
1	Рачун благајне	1365950	89	1281050	17	84900	72	—	—
2	„ привремених издатака .	492605	18	158177	75	334427	43	—	—
3	„ хартија од вредности .	22078	—	—	—	22078	—	—	—
4	„ непокретности	5354066	33	—	—	5354066	33	—	—
5	„ покретности	78771	64	—	—	78771	64	—	—
6	„ грађења кеа	82834	96	—	—	82834	96	—	—
7	„ „ водовода . . .	2827240	56	16918	45	2810322	11	—	—
8	„ „ калдрме из зајма	696059	93	2222	07	693837	86	—	—
9	„ „ канализације . .	46256	75	322	—	45934	75	—	—
10	„ „ школе у д. крају	212073	54	—	—	212073	54	—	—
11	„ „ „ у Палилули	170157	97	—	—	170157	97	—	—
12	„ „ цркве у дун крају	53983	18	—	—	53983	18	—	—
13	„ дужника разних . . .	99896	07	5187	66	94708	41	—	—
14	„ „ калдрме . : .	184435	85	15411	85	169024	—	—	—
15	„ „ водовода . . .	61403	34	57241	97	4161	37	—	—
16	„ „ трошарински .	28776	19	3347	06	25429	13	—	—
17	„ поверилаца разних . . .	205465	96	606174	65	—	—	400708	69
18	„ фондова разних	—	—	157424	32	—	—	157424	32
19	„ касе фонда гробљанског .	—	—	81407	09	—	—	81407	09
20	„ фонда регулационог . .	—	—	19367	99	—	—	19367	99
21	„ управе фонд. за раз. фонд.	8365	76	—	—	8365	76	—	—
22	„ „ „ „ регул. „	44551	28	—	—	44551	28	—	—
23	„ „ трошарине . . .	498236	75	428234	92	69998	83	—	—
24	„ „ водовода	170665	09	159730	99	10934	10	—	—
25	„ „ фондова за зајмове	—		104121	04	—	—	104121	04
26	„ пријема	4174000	—	6473200	—	—	—	2299200	—
27	„ остава код Нар. Банке .	6020000	—	4020000	—	2000000	—	—	—
28	„ Народне Банке	100000	—	2104249	65	—	—	2004249	65
29	„ преносних кредита . . .	17225	09	237333	46	—	—	220108	37
30	„ ажије резервне	—	—	4575	75	—	—	4575	75
31	„ прихода по буџету . . .	4989	75	605883	94	—	—	600894	19
32	„ расхода „ „ . . .	612128	37	4813	13	607315	24	—	—
33	„ гробљанског буџета . .	11746	30	22268	84	—	—	10522	54
34	„ буџета трошаринског . .	158292	14	373166	04	—	—	214873	90
35	„ главнице	108765	53	6969188	61	—	—	6860423	08
		23911022	40	23911022	40	12977876	61	12977876	61

1. августа 1896. год. у Београду.

Мл. књиговођа,
Милија Јовановић.

Гл. књиговођа,
К. Ј. Јанковић.

УДРУЖЕЊЕ СЛУЖБЕНИКА БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

Стање на дан 3. јула 1896. год.

ГЛАВНА КЊИГА	НАЗИВ РАЧУНА	ОБРТ ДУГУЈЕ		ОБРТ ПОТРАЖУЈЕ		СТАЊЕ ДУГУЈЕ		СТАЊЕ ПОТРАЖУЈЕ	
1	Рачун благајне	13498	60	8932	73	4565	87	—	—
2	„ уписнине	—	—	198	—	—	—	198	—
3	„ уплата	1045	—	7529	—	—	—	6484	—
4	„ залога	—	—	4400	—	—	—	4400	—
5	„ камате и трошкова . . .	162	20	116	75	45	45	—	—
6	„ оснивачких „	2	30	—	—	2	30	—	—
7	„ 2% обвезница	7155	—	—	—	7155	—	—	—
8	„ срећака кл. лутрије . . .	1445	18	1026	—	419	18	—	—
9	„ губитка и добитка . . .	—	—	1471	80	—	—	1471	80
10	„ враћених уплата	370	—	—	—	370	—	—	—
11	„ казне	—	—	4	—	—	—	4	—
		23678	28	23678	28	12557	80	12557	80

1. августа 1896. год. у Београду.

Председник, **Ђ. Ж. Нешић** с. р. Деловођа, **Љуб. П. Ристић** с. р. Благајник, **Милија Јовановић** с. р.

ЧЛАНОВИ УПРАВНОГ ОДБОРА:

Урош Кузмановић с. р. **Танасије Д. Вељановић** с. р.

Надзорни одбор прегледао је овај рачун, и сравнио га са књигама, па је нашао исправан.

10. августа 1896. год.

Београд.

Председник надзорног одбора,
К. Ј. Јанковић с. р.

ЧЛАНОВИ:

Илија Вучковић с. р. **Теофило Вуковић** с. р.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 1. Августа 1896. год. до 7. Августа 1896. год.

допутовало 597 путника — одпутовало 517 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА: МУШКИХ	ПОЛА: ЖЕНСКИХ	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. Држава	Ван Европе
594	103	423	88	12	4	3	24	30	22	6	24	16	30	7	8	—

Занимање путника:

Тежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и пиљари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Пролетаријат
60	21	184	216	19	20	9	31	16	41	38	42	—

Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Отпутовалих
596	101	+ 180	—

8. августа 1896. год. *Из статистичног одељења општ. вар. Београда.*

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

III. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ ЈАНТАРУ

Од 26. јула до 1. августа 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин	ЦЕНА највећа пр.	ЦЕНА најмања дин.	ЦЕНА најмања пр
	Арпацика	—	—	—	—
	Боранија	—	—	—	—
	Брашна кукурузна .	—	—	—	—
	Брашна пшенична .	—	—	—	—
12401	Вина црна (од лит.)	—	70	—	50
376	Волова	45	—	40	-
130	Говеђине	80	—	70	—
17	Грожђа	120	—	100	—
1255	Јабука	20	—	10	—
45898	Јечма нова	6	—	5	60
89	Кајмака	120	—	110	—
9173	Кожа јагњећих . . .	—	—	—	—
	Крава	—	—	—	—
1839	Коре брезове	10	—	9	—
107800	Креча	3	60	3	20
959	Кромпира нови . . .	5	—	4	—
1210	Крупника	20	—	10	—
	Куделье	—	-	—	—
2468	Кукуруза	7	50	7	—
	Лоја нетопљеног . .	—	-	—	—
64	Лука бела	50	—	30	—
4532	Лука црна	5	50	4	—
23	Масла	140	—	120	—
256	Масти	90	—	80	—
91870	Овса	8	20	8	—
108	Пасуља	22	—	20	—
298729	Пшенице	10	—	9	80
3722	Ражи	7	50	7	-
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
	Ракије ком. меке „	—	—	—	—
	Ракије шљ. љуте „).	—	-	—	—
16459	Ракије шљ. меке „ .	—	50	—	35
10557	Свиња дебелих . . .	—	—	—	—
	Свиња средњих . . .	—	—	—	—
102370	Сена	4	-	3	—
1158	Сира	70	—	50	—
6850	Сламе	3	—	2	—
	Сочива	—	-	—	—
1570	Угљена дрвеног . . .	6	—	5	—
2075	Шљива сирових . . .	10	—	5	—
26000	Цемента	—	—	—	—
360	Јаја	—	—	—	—
2300	црв. патлиџана . . .	—	—	—	
1300	Земље за судове . .	—	—	—	—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник **ОПШТИНА БЕОГРАДСКА** Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 Уредник **УРОШ КУЗМАНОВИЋ**

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 18. АВГУСТА 1896. | БРОЈ 34.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА ИЋЕ ПРИМАЈУ СЕ

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
8. августа 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић; од одборника били: г. г. Коста Петровић, Стеван П. Поповић, Ђорђе Димитријевић, Дамјан Стојковић, Јанаћ Константиновић, Јосиф С. Јовановић, Д-р Војислав М. Суботић, Сава М. Цевајровић, Сава Ковачевић, Јарослав Безуха, Благоје Милошевић, Љуб. Марковић, Н. Спасић, Н. Антоновић, А. Ђ. Кумануди, Михаило Михаиловић, Дим. Милојевић, Никола Бошковић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 19. јула 1896. год. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта управе вар. Београда АБр. 5994, 6324, 6326, 6409, 5977, 6067, 6365, 6323, 6170, 6184, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су доброг владања и доброг имовног стања Петко Тројановић рибар, Христина Чигола удова, Леополд Шлезингер сајџија, Бернхард Рапепорт агент и Светозар Стаменковић трг. Да су доброг владања и сиротног имовног стања Параскева Буковац удова, Влајко Савић касапин; да су му непознати Мориц Леви практикант, Јеротије Антић бив. каф., Младен Антић надничар, Петрија Петровић — Гавриловић праља, Марија Бабовић служавка, Емил Сухамен надничар, Стеван Станисављевић таљигаш, Видоје Величковић кувар, Етелка Шателес шваља, Димитрије Живковић механџија.

III

По прочитању молбе Илије П. Дашковића контролора трошаринског а на препоруку управе трошаринске АБр. 6290, одбор је решио,

да се молиоцу Илији П. Дашковићу одобри тридесет дана осуства ради лечења, које ће му се рачунати од дана кад га стане употребљавати.

IV

По прочитању молби АБр. 6621. и 6099. одбор је изјавио мишљење,

да се молитељици Живки Маринковић и Јовану Миловановићу кројачу може дати тражено уверење о њиховом породичном односу.

V

По прочитању извештаја комисијског ГБр. 1683, одбор је одобрио,

одређену осу у улици Високој (новој Фрушко-горској).

VI

По прочитању молбе Софије удове пок. Косте Станимировића, бив. општинског чиновника АБр. 6854, одбор је решио,

да се Софији удовој пок. Косте Станимировића, бив. општинског чиновника издаје из општинске касе а из партије буџетом за то одређене по тридесет динара месечно на име издржавања од дана смрти пок. Косте.

VII

По прочитању молбе Меланије Каћанскове АБр. 6855, којом моли за издржавање, одбор је решио,

да се молитељица Меланија одбије од овог тражења.

VIII

По прочитању молбе првог друштва фонда послужитељског и молбе великошколаца АБр. 6857 да им се допусти, да на Калимегдану приреде концерат у своју корист, одбор је решио,

да се обе ове молбе одбију од тражења.

IX

По прочитању понуде Јеремије Томића учитеља, АБр. 6858, да му општина откупи његово имање звано „Златни праг“, одбор је решио,

да се ова понуда одбије.

X

По прочитању молбе В. Баганца АБр. 4335, одбор је решио.

да се молилац В. Баганц ослободи плаћања трошаринске таксе на оно гориво, што ће употребити на индустријске цељи и ван рејона трошаринског а у атару београдском. Ово ослобођење вреди од данас,

XI

Председник извештава одбор, да је војена власт наредила да извесни грађани пошљу своју комору на вежбање и да су грађани Алекса Обрадовић агент, Глиша Х. Поповић, приватијер и Велимир М. Тодоровић адвокат пропустили да одговоре овој дужности, због чега је морала општина за њих послати комору и за то платити 660 дин.

По саслушању овога и по прочитању акта АБр. 6445, одбор је решио,

да се из партије за непредвиђене трошкове исплати шест стотина и шездесет динара Кости Стаменковићу, Михајлу Стевановићу и Филипу Стаменковићу овд. таљигашима (свакоме по 220 дин.) и да се ова сума одмах екзекутивним путем наплати од обвезника коморе Алексе Обрадовића агента, Глише Х. Поповића приватијера и Велимира М. Тодоровића адвоката, па наплаћена сума унесе у касу као олакшање ове партије.

XII

По прочитању акта Савеза Стрељачких дружина АБр. 6859, одбор је после поименичног гласања са 10 гласова против 7, који су били за већу суму, 1 није гласао, решио,

да се савезу стрељачких дружина изда из општинске касе а из партије на непредвиђене трошкове на име давања награде приликом овогодишњег земаљског гађања сто и педесет динара.

XII

Председник извештава одбор, да је општина регулишући мајданску улицу примила на себе дуг масе Ристе Пупића управи фондова у 7353·70 дин. у злату са интересом од 1. маја 1895 год.; да управа фондова актом АБр. 3726|95. и 5292 и 6501|96. тражи, да општина или овај дуг исплати из готовине регулационог фонда или да поднесе процену једног свог имања и тај дуг својом облигацијом регулише.

По прочитању тих акта одбор је решио.

да се из готовине регулационог фонда, што се код управе Фондова на руковању налази исплати Управи Фондова седам иљада три стотине педесет и три динара и седамдесет пара у злату са интересом од 1. маја 1895. год. што је општина примила на себе од масе Ристе Пупића, пошто се за сада ова ствар не може регулисати залагањем општинског имања.

XIV

Председних износи одбору на решење молбу Милана Трајковића овд. трг. којом тражи, да му општина откупи и остатак његовог земљишта у Мајданској улици, пошто је тај остатак после

извршене регулације тако мали, да га не може ни на шта употребити.

По прочитању те молбе АБр. 6860, одбор је решио,

да се молилац Трајковић одбије од овог тражења

XV

По прочитању акта министарства народне привреде АБр. 6283, којим се препоручује општини, да ослободи плаћања трошаринске таксе све грожђе из Смедерева, што буде јесенас донесено у Београд на продају, како би исто могло конкурисати страном грожђу, одбор је решио,

да се општина овој жељи министарства народне привреде и виноградара смедеревских не може одазвати.

XVI

По прочитању молбе Јарослава Безухе овд. бравара АБр. 4805 којом моли, да му општина уступи или на уживање или у сопственост свога земљишта на топчидерском друму, на коме би он подигао браварску радионицу, одбор је одлучио,

да се ова молба упути на оцену и мишљење одборском повереништву изабратим у седници одборској од 23. маја 1896. год. за оцену сличне молбе Ранка Гоћевца овд. индустријалца.

XVII

Председник саопштава одбору, да се комисија, изабрата решењем одборским од 22. априла 1896. год. АБр. 3632, за ступање у погодбу са приватним сопственицима имања потребна за регулацију, врло тешко састаје, јер се састоји само из пет чланова, а међутим, има много предмета на раду, па предлаже, да се ова комисија или допуни или нова већа изабере.

По саслушању овога одбор је решио,

да се одборска комисија, изабрата решењем одборским од 22. априла 1896. г. АБр. 3632, замени овом новом, које да су чланови: г. г. одборници: Сава Цевајровић, Коста Петровић, Никола Спасић, Јанаћ Константиновић, Влад. М. Ђорђевић, Дим. Милојевић, А. Ђ. Кумануди, Дамјан Стојковић, Никола Бошковић, Љуба Марковић. Стеван Јорговић, Михаило Крстић, Благоје Милошевић, Сава Ковачевић, Настас Антоновић, Михаило Михаиловић, Драг. Стаменковић и Голуб С. Јанић.

Да ова комисија може пуноважно радити треба да су на окупу најмање три члана.

XVIII

Председник извештава одбор, да се је Милан М. Банковић жалио господину Министру грађевина против решења одборског од 23. нов. 1895. год. АБр. 4610, којим је одбор поништио прву процену Банковићевог имања, што се за улицу експроприше и наредио друго процењивање и да је г. министар решио, да ако општина мисли, да процена није уредна, да има поступити по §-у 21 закона о експропријацији и изјавити жалбу господину Министру грађевина.

По саслушању овога и по прочитању тог решења АБр. 3936 одбор је решио,

да суд општински поступи по томе решењу господина министра грађевина и изјави жалбу против процене земљишта, што се Милану М. Банковићу одузима, а која је процена учињена 23. јула 1895. год.

ОБЈАВА

На основу расписа Господина министра војног од 9. августа т. г. А. Р. Број 3147 (који је саопштен у Српским новинама број 177.) одређена комисија за попис коморе и жигосање коња — продужиће свој рад од 21. овог месеца на тркалишту — где је и до сада радила.

Позивају се сви обвезници — даваоци коморе — коња и волова и војни обвезници који су уписати са својим јахаћим коњем, а тако исто и имаоци коња старих од 3 године па на више, који из ма каквих узрока нису своје коње жигосали код ове комисије да почев од 21. т. м. до конца октобра ове године то учине, јер код којих се и после овог последњег рока ухвати коњ нежигосан, сматраће се „да се склањају од обвезе служења у војсци“ и са њима ће се поступити по чл. 88. закона о устројству војске, који доноси казну новчану од 500—1000 динара или затвором од 3—6 месеци, а необвезници старци преко 50 година, предаваће се управним властима да их казне за непослушност по опште кривичном закону.

Ниже именовани обвезници коњаници и ордонанси, треба овој комисији са својим јахаћим коњима и прибором да предстану и то: од 21. августа па до 1. септембра ове године:

1, Милан Петронијевић, чиновник;
2, Владимир Петровић, из Београда;
3, Владислав Петровић, из Београда;
4, Вељко—Величко Ђорђевић, из Београда;
5, Душан Васић, из Београда;
6, Михајло Аврамовић, из Београда;
7, Милан Ристић, из Београда;
8, Радомир П. Ђорђевић, из Београда;
9, Аврам М. Албаха, трговац;
10, Владимир Ђурић;
11, Владимир Пауновић;
12, Јован Димитријевић, (десетар);
13, Јован Димитријевић, (редов);
14, Коста Радојковић;
15, Милош Петровић;
16, Никола П. Јовановић;
17, Сима Вучковић;
18, Стојан Стевановић;
19, Светислав Миленковић;
20, Светозар П. Николић;
21, Милан С. Марковић;
22, Љубомир Илић;
23, Милутин Савковић;
24, Милан Благојевић;
25, Милан Марковић;
26, Никола П. Милосављевић;
27, Живојин А. Нешковић;
28, Јован М. Тадић, трговац;
29, Јован Николић;
30, Милош Поцић,
31, Милан Паранос;
32, Светозар Јовановић;
33, Антоније П. Павловић;
34, Илија Ристић, трговац;
35, Максим Антонијевић, златар;
36, Милосав Илић, тежак;
37, Радивоје Петровић;
38, Ђорђе Божић, бакалин;
39, Васа Манојловић, члан касације,
40, Божидар Божић.
41, Коста Ризнић, трговац;
42, Љубомир Радојловић, трг.;
43, Михајло М. Поповић, пенсион.;
44, Тихомир Стојковић, бакадин;
45. Петар Ј. Петровић, бравар.

Од суда општ. беогр. О.В.Бр. 2088. 17. августа 1896. године, у Београду.

Удружење службеника београдске општине за штедњу

За удружење купљено је 14. т. м. на београдској берзи 150 2% обвезница и то-сер. **1380,** 27, 33; **3604,** 24, 25, 26, 27, 28, 79, 30, 31, 32, 34, 35, 36; **3618,** 44, 45, 46, 48, 49; **3777,** 09, 10, 16; **4567,** 46; **4580,** 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50; **4585,** 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40; **4586,** 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, **4590,** 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38; **4827,** 01, 02; **4826,** 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11; **6106,** 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 47; **6108,** 08, 09, 10, 11; **6133,** 49, 50; **6165,** 43.

Ове обвезнице плаћене су по 80 динара комад.

Поред ових лозова друштво је имало 80 комада, који су раније купљени, и преко ових новина објављени, према томе удружење сада има 230 комада обвезница.

15. августа 1896. год.

у Београду.

Деловођа, **Љуб. П. Ристић.** Председник, **Ђ. Ж. Нешић.**

Благајник, **Милија Јовановић.**

ОГЛАС

Управа општинске трошарине држаће лицитацију за израду 50 блуза и панталона и 20 шињела, за своје финансе.

Израда овога одела мора бити: од чоје домаће индустрије, по мустри и узетој мери.

Понуде, у затвореном писму са мустром чоје и ценом, треба поднети глав. управи општин. трошарине до 9 сати пре подне 25. т. месеца: кога ће се дана у 11 сати пре подне понуде отварати у присуству одређене комисије и присутних понуђача.

Свака понуда мора бити снабдевена са прописном таксеном марком, у противном сматраће се да и не постоји.

Остале погодбе могу се свакога дана пре и после подне видети у канцеларији трошарин. управе.

Ко жели примити се израде овога одела нека до означенога дана поднесе понуду.

После напред реченог времена, неће се накнадне понуде примати.

Бр. 588. Од главне управе општ. трошарине 14. августа 1896. г. Београд.

ОГЛАС

Управа општин. трошарине држаће лицитацију за набавку 24 камених подлога, за сточне ваге.

Подлоге морају бити израђене: од тврдог камена а по мери у плану означеној.

План, као и остале погодбе, могу се видети свакога дана: пре и после подне, у управи трошаринској.

Понуде у затвореном писму, са мустром камена треба поднети управи трошаринској до 9 сати пре подне 25. т. м-ца кога ће се дана у 11 сати пре подне понуде отварати, у присуству одређене комисије и присутних понуђача.

Свака понуда мора бити снабдевена прописном таксеном марком, у противном сматраће се да и не постоји.

Ко жели примити се израде ових подлога, нека до означеног дана поднесе понуду.

После напред реченог времена, неће се накнадне понуде примати.

Бр. 589. Од главне управе општинске трошарине, 14. августа 1896. г. Београд.

ОБЈАВА

Сточни трг у вароши Нишу, који је до сада постојао на вашаришту, преноси се код општинске кланице на месту прозваном „Сточни трг“ на основу одлуке општинског одбора од 21. Јула пр. год. Бр. 9494 и решења општинског збора од 2. новембра 1895. год. што ће важити од 24. августа ове године. а на овом тргу држаће се и вашари о Спасову дне и 1. октобра сваке године.

О овоме извештавају се трговци са стране и сељани из околине ради знања и управљања.

Од суда општине града Ниша 5. августа 1896. год. Бр. 10.849.

ОГЛАС

И ове год. овде у варошици Мионици држаће се тродневни шарвени панађур у дане: 1, 2. и 3. септембра тек. год. на коме ће се продавати поред стоке и сви ово-земаљски производи законом дозвољени.

Од суда општине мионичке, 8. Авг. 1896. Бр. 1316 у Мионици.

ОГЛАС

На основу решења команданта дунав. дивиз. области, од 14. августа т. г. № 5230, држаће се усмена лицитација за продају овновских и овчијих кожа, на дан 25. августа тек. г. у канцеларији дунав. проф. слагалишта, од 9 до 1 сах. по подне.

Клање ових одпочеће од 1-ог септембра па до конца октобра тек. год.

Кауција се полаже у готовом новцу или у државним лозовима.

Из канцеларије Дунав. проф. слагалишта 15. августа т. г. № 4800 у Београду.

ОГЛАС

Према наређењу Господина министра војеног № 4466 од 16. авг. 1896. год. држаће се на дан 26. августа ов. г. друга јавна усмена лицитација у гарнизону нишком за набаву и испоруку потребне количине меса, потребног гарнизону нишком за идућу 1897. годину.

Услови и све остало може се видети сваког дана у канцеларији интендантуре дивизије моравске где ће се и лицитација држати.

Кауција према закону.

Од команде морав. дивиз. области 19. августа 1896. год. Е.№ 7459 у Нишу.

ОГЛАС

Према наређењу Господ. министра војеног Е.№ 4309. од 9. августа 1896. г. држаће се на дан двадесетог августа ов. г. **друга** јавна усмена лицитација у гарнизону нишком за набаву и испоруку милион к-грама пшенице потребних проф. слаг. у Нишу за идућу 1897. годину.

Услови и све остало може се видети сваког дана у канцеларији интендантуре морав. дивиз. у Нишу где ће се и лицитација држати.

Кауција према закону.

Из канцеларије команданта морав. дивиз. области 13. авг. 1896. г. № 7258.

ОБЈАВА

На основу члана 1. правила за регрутовање обвезника за стални кадар, ове године извршиће се регрутовање оних младића, који су рођени у 1876. години од 1. Јануара до 31. Децембра.

Регрутна комисија почеће свој рад 21. августа т. г. у здању општинског суда.

Регрутној комисији имају предстати

1. Сви обвезници регрути — који ове године навршују 20 година живота и то: како они рођени у месту тако и досељени.

2. Неспособни задругари појединих регрута, чија неспособност даје регруту право на скраћени рок; а могу доћи и други из задруге ради објашњења свог задружног стања.

3. Регрути привремено неспособни, од прошлих година све до навршетка 25-те године, и они који су били привремено неспособни а у овој години навршују 30-ту годину живота, ради комисијског прегледа.

Овом приликом престају регрутној комисији резервисти и обвезници оба позива народне војске, који би се осећали да су онеспособили за војну службу.

Од стране суда општине града Београда О.В.Бр. 1733, 24. Јула 1896. год. Београд.

ОГЛАС

На основу решења одбора општинског од 11. јула тек. године, — Суд београдске општине, држаће на дан 31. августа тек. године, од 3—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за набавку 92.160 кгр. зоби (полак јечма а полак овса) за исхрану коња возова општинских у 1897. години.

Храна ова мора бити овогодишња, да је чиста и решетана, зрна да су једра и без икаквих уродица и т. д.

На име кауције полаже се *1000 дин.* у готову или српско-државним папирима од вредности.

Остале погодбе о набавци ове хране, могу се видети у канцеларији економног одељења, где ће се и лицитација вршити.

Ко жели примити се ове набавке, нека означеног дана дође и лицитира.

А.№ 4882. — Од суда општине града Београда, 24. Јула 1896. године у Београду.

ОГЛАС

Суд општине београдске држаће лицитације ових дана:

I, На дан 30. августа т. год. од 3—6 сахати по подне, јавну лицитацију за издавање под закуп 17 плацева у бари „Венецији,“ за смештај дрва и јапије.

Ова ће се лицитација вршити пред кафаном г. Марка Стојановића адвоката, која постоји у бари „Венецији“;

II, На дан 2. септембра т. г. од 2—5 сахата по подне, јавну усмену лицитацију, за давање под закуп права наплате аренде од акциза на пиће;

III, На дан 10. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за издавање под закуп земљишта општинског до ботаничке баште на Дунаву;

IV, На дан 13. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за издавање под закуп права наплате таксе од фијакериста;

V, На дан 16. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавна усмена лицитација за оправку свих возова општинских а која оправка спада у рад: сарачки, сатлерски, тапетарски и фарбарски.

VI, На дан 17. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за оправку свих возова општинских, а која оправка спада у рад ковачко-коларских заната;

VII, На дан 20. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за ковање коња возова општинских;

VIII, На дан 25. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за повез протокола деловодних, регистара и осталих књига општинских;

IX, На дан 26. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под закуп општинског земљишта код војног сењака за испашу;

X, На дан 2. Октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под аренду, права продаје пржене и туцане кафе (тамиса);

XI, На дан 5. Октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију, за издавање под закуп права узимања цубока од стоке која се коље на општинским кланицама и продаје истог.

XII. На дан 7. октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитација за чишћење димњака на зградама општин.

Кауција се полаже 100 дин.

Кауција се полаже у готову или српско-државним папирима од вредности и то: За лицитацију под бр. I по 200 дин. за сваки плац., за лицитацију под бр. II 1800 дин; за лицитацију под бр. III 150 дин. за лицитацију под бр. IV 600 динара; за лицитације под бр. V, VI и VII по 200 динара; за лицитацију под Бр. VIII 100 динара; за лицитацију под Бр. IX 120 динара; за лицитацију под Бр. X 1000 динара; и за лицитацију под Бр. XI 3000 дин.

Све ове лицитације сем оне под Бр. I вршиће се у канцеларији економног одељења суда општинског, где се и остале погодбе могу видети сваког радног дана а и на дан лицитације.

АБр. 5650, 5652, 5654, 5658, 5659, 5660, 5661, 5662, 5664, 5665, 5666, 5667, и 5677. Од суда општине београдске, 19. Јула 1896. год. у Београду.

ОБЈАВА

Примећено је, да се из новог водовода млого већа количина воде троши, него што би се имала трошити према предвиђеним потребама, зато је наређен преглед водоводних спроводника по свима зградама које ову воду троше, па је одмах у почетку овог прегледа нађено у млогим зградама покварених чесама и спроводника, из којих вода безпрекидно и безкорисно одилази или на улицу или испод зграда у земљу, те тако и поједине зграде млого пропадају од влаге.

На основу овога, а према члану 21. правила — закона — о водоводу, затворила је Управа водовода све чесме у зградама у којима је нађен квар и где вода из истих одилази, па је овом приликом заказала истим сопственицима зграда, да ни у ком случају чесме не отварају, док најпре нађене неисправности не оправе па по томе да управу водовода известе која ће воду отворити; — али, млоги од ових нису хтели учинити по наредби управе водовода, него су позвали поједине браваре, који су са својим справама воду отворили те тако овај по све користан и важан посао Управе водовода осујећавају и не дају га извршити.

Овакав поступак како од стране сопственика зграда тако и од стране бравара казним, је, пошто нико не сме без знања и одобрења Управе водовода никакав посао око спроводника водоводних вршити нити воду отварати.

Због овакве непослушности и небрежња појединих грађана и бравара трпи већина грађана оскудицу у води, а управа водовода чини излишан труд и велике издатке.

Саопштавајући ово грађанству, Управа водовода даје свакоме на знање, да ће према постојећем закону сваки сопственик куће или ма који други, најстрожије кажњен бити, који би отварао воду кад исту органи Управе водовода затворе, или ма шта предузимао на спроводницима водоводним.

Из канцеларије водоводног одсека Општине београдске 26. јула 1896. год. — ВБр. 2447. у Београду.

НАРЕДБА

У § 128. гр. суд. пост. стоји овако наређење:

„Парничари, којима је рочиште за суђење одређено пре подне, треба да буду код суда до 9 сахати, а они, којима је одређено рочиште после подне, треба да буду код суда до 3 сахата. Који до тога времена не дође но доцније, а не оправда изостанак, платиће од једног до три талира како коме суд досуди.

Парничари дошавши на време у суд, не смеју се удаљавати док се спор не пресуди.“

Овога законскога прописа многи се од парничара не придржавају, већ неуредним доласцима на суђење ометају суд те не може на време да пресуди одређена рочишта, а тиме се штете и интереси појединаца а и сами судски послови трпе застој.

Да би се суђења на време могла почињати и свршавати а спорови правилније и потпуније извиђати, суд општине града Београда

Наређује:

Да се у будуће парничари строго придржавају поменутог законског наређења, јер, у противноме, суд ће законом одређену казну примењивати на спрам сваког парничара који на одређено време не буде пред судом а изостанак не оправда.

Од суда општине града Београда 8. Јула 1896. год. СБр. 7757. у Београду.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

III. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0·20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 8. до 15. августа 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин	ЦЕНА највећа пр.	ЦЕНА најмања дин	ЦЕНА најмања пр
	Арнаутика	—	—	—	—
	Боранија	—	—	—	—
	Брашна кукурузна .	—	—	—	—
	Брашна пшенична .	—	—	—	—
1026	Вина црна (од лит.)	—	70	—	50
2440	Волова	45	—	40	—
388	Грожђа	100	—	90	—
1358	Јабука	20	—	10	—
67097	Јечма нова	6	40	6	20
14	Кајмака	120	—	110	—
11555	Кожа јагњећих . . .	—	—	—	—
3409	Коре брезове.	10	—	9	—
101608	Креча	3	60	3	20
1627	Кромпира нови . . .	6	—	5	—
611	Крупника	9	—	8	—
5276	Крушака	20	-	10	—
442	Кудеље	65	—	60	—
2378	Кукуруза	7	50	7	—
197	Лоја нетопљеног . .	50	—	45	—
318	Лука бела	40	—	30	—
8353	Лука црна	5	—	4	—
28	Масла	125	—	120	—
532	Масти	90	20	80	—
174222	Овса	8	60	8	40
23	Орања нових	40	—	30	—
5766	Пасуља	16	—	14	-
208	Просе	12	—	11	—
716200	Пшенице	11	20	10	40
8752	Ражи	7	60	7	40
	Ракије ком. (од лит.)	--	—	—	—
274	Ракије шљ. љуте „).	1	—	—	90
16929	Ракије шљ. меке „ .	—	45	—	35
100	Руја	16	-	15	—
14213	Свиња дебелих . . .	60	—	50	—
166480	Сена	4	—	3	—
2035	Сира	70	-	50	—
3686	Сламе	3	--	2	—
532	Сочива	25	—	20	—
5714	Угљена дрвеног . . .	7	—	6	—
35240	Угљена каменог . . .	2	40	2	—
4442	Шљива сирових . . .	5	—	4	—
15000	Цемента	—	—	—	—
6678	Разна воћа	—	—	—	
9900	Минералне воде . . .	—	—	—	—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 1. СЕПТЕМБРА 1896. | БРОЈ 35.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

РАСПИС

господина Министра народне привреде односно установљења еснафа трговаца извозника

Управа вар. Београда претписом својим од 23. авг. 1896. год. Бр. 19255 доставила је Општини Београдској овај распис господина Министра народне привреде од 16. авг. 1896. год. ПБр. 406, с налогом, да га Општина у својим службеним новинама објави:

У 176-ом броју „Српских Новина“ од 13. ов. месеца, штампана су упутства за устројство еснафа трговаца извозника.

Према чл. 2. тих упутстава, имају се за трговце извознике образовати еснафи у свима окружним местима и у Београду.

Ово образовање еснафа има се извршити у целој земљи до 1. Јануара 1897. год. како би сви они трговци, који су испунили услове тачака *а.*, *б.*, *в.*, и *г.*, члана 6. упутстава, могли до тога дана постати чланови еснафа и стећи права на упражњавање извозничке радње.

Шаљући тој управи два штампана примерка поменутих упутстава, препоручујем јој, *да позове све трговце извознике у своме подручју и да им саопшти*:

1., да сви они, који желе да се баве извозничком радњом и после 1. Јануара 1897. године, морају постати чланови еснафа, јер ко то не учини, томе ће се радња забранити, а ако жели да је ради, мораће предходно положити испит;

2., да трговац — извозник може бити члан еснафа само оног округа или места у коме стално живи (чл. 4. упутстава);

3., да се чланови трговачко-извозничког еснафа разликују: на оне који извозе стоку, и оне који извозе храну и остале земаљске производе, као: суве шљиве, коже и т. д. (члан 5. упутстава); и

4., да у сваком еснафу мора бити најмање шест чланова (чл. 3. упутстава);

Саопштавајући ово, управа ће упутити све те трговце, да се обрате подручном ми министарству, с пријавом у којој ће сваки од потписника поред свога имена означити: коју извозничку радњу жели упражњавати.

Уз ову пријаву, сваки потписник мора поднети доказе: 1., да је пунолетан; 2., да није у изузећу и 3., да плаћа порез на капитал од 15 односно 6 хиљада динара најмање (чл. 6. упутстава).

Да се неби са образовањем еснафа одоцнило, пријаве из места, у коме ће бити седиште еснафа, могу се послати одмах чим их довољан број потпише (најмање шесторица — чл. 3. упутстава), а остала лица могу се непосредно обратити подручном ми министарству, али увек са потребним документима и са изјавом: коју извозничку радњу желе упражњавати.

Чим која од пријава буде стигла, одмах ће се документа оценити и учинити што је потребно, да еснаф што пре ступи у живот.

Потребна уверења и еснафска писма, о којима је реч у чл. 10. упутстава, штампаће се у државној штампарији, и еснафи ће их моћи добити по цени, која се буде одредила.

На основу §-а 95. еснафске уредбе министар народне привреде прописује следећа

УПУТСТВА

За устројство еснафа „трговаца-извозника“

Члан 1.

Задатак је еснафу трговаца-извозника, да чланови његови сложно раде и моралним и материјалним срествима на томе, да се извозна трговина што јаче развије и што боље унапреди (смисао §-а 100, еснафске уредбе).

Члан 2.

Еснафи трговаца-извозника могу постојати само у окружним градовима и у Београду, а по изузетку и нарочитом одобрењу министарства народне привреде и у појединим важнијим извозним тачкама или пограничним местима.

Члан 3.

Сваки трговачко-извознички еснаф мора имати најмање шест чланова (други став §-а 90. еснаф. уредбе).

Члан 4.

Трговац-извозник може бити члан еснафа само онога округа или места, у коме стално живи.

Члан 5.

Чланови трговачко-извозничког еснафа разликују се: на оне, који извозе стоку, и оне, који извозе храну и остале земаљске производе, као суве шљиве, коже и т. д.

Члан 6.

Члан трговачко-извозничког еснафа може бити онај:

а., који је пунолетан (§ 60 еснаф. уредбе);

б., који није био осуђиван због крађе, похаре или што се криво заклео, коме се не суди због каквог злочинства или криминалног дела; који није под стечајем, нити је од криминалног суђења само привремено ослобођен (§ 96. еснаф. уредбе);

в., који је писмен;

г., који плаћа порез, и то: ако је извозник стоке на 6000 динара; а ако је извозник хране на 15.000 динара капитала најмање, и

д., који пред нарочитим одбором положи испит из четири вида простога рачунања, правила тројног и друштвеног, и познавања и оцењивања извозне робе.

Од овога испита ослобођавају се: за сада, приликом образовања еснафа, сви они, који су испунили услове под *а.*, *б.*, *в.*, и *г.*, овога члана; а за у будуће, сви они, који су с добрим успехом свршили најмање два разреда које средње школе.

Члан 7.

Испитни одбор састављају пет чланова, међу којима мора бити старешина еснафа или његов заступник, који је уједно и председник одбора (§ 54. еснафске уредбе).

Два члана одбора бира еснафска управа, једног сам кандидат а једног одређује окружна или месна државна власт.

Чланови испитног одбора не могу бити они, који су из близа кандидату род или су с њим у осведоченом непријатељству.

Члан 8.

Кандидат може полагати испит само код еснафа онога места, у коме стално живи.

Члан 9.

Сваки кандидат пријављује се за полагање испита еснафској управи. Уз молбу дужан је поднети и сва документа.

Управни одбор оцењује документа, и, ако нађе да су исправна, одмах предузима што је потребно, да се испитни одбор што пре образује и са кандидатом по закону поступи.

Нађе ли управни одбор, да кандидат нема услова за полагање испита, или да у опште не може бити члан еснафа, издаће о томе кандидату решење.

Противу овога решења има места жалби министру народне привреде, у року од 15 дана. Решење министрово извршно је.

Члан 10.

Сваки трговац-извозник, кад постане чланом еснафа, мора добити еснафско писмо, утврђено

еснафским печатом од стране старешине и деловође еснафа.

Ако је кандидат полагао испите, еснафско писмо морају потписати и чланови испитног одбора.

Уз еснафско писмо сваки члан еснафа мора добити од еснафске управе и уверење у облику цепне књижице о чланству, које ће увек на захтев показивати царинској власти.

И у еснафском писму и у уверењу мора бити изрично означено, на коју извозничку радњу члан има права. Сем тога, мора се означити, да ли је кандидат примљен у чланство без испита или по положеном испиту.

Облик еснафског писма и уверења прописаће министар народне привреде.

Члан 11.

Они, који постану чланови еснафа без полагања испита, морају платити у корист еснафске касе:

а., за упис у еснафски протокол 3·40 динара и

б., за еснафско писмо 50·50 динара.

Они, који испит полажу, платиће унапред 2·50 динара за сваког члана испитног одбора. Ако испит положе, платиће накнадно таксе под *а.* и *б.* овога члана.

За уверење о чланству платиће сваки без разлике по 10 динара.

Ако се ради кандидата мора да сазове еснафска скупштина, кандидат ће бити дужан да у корист еснафске касе плати 25·25 динара (§ 70. еснафске уредбе).

Члан 12.

Само онај, који је редовним путем признат за члана трговачко-извозничког еснафа, имаће права да се бави извозом земаљских производа.

Члан 13.

Ни један члан не може извозити мање од једнога вагона: стоке, сточних сировина, сувих шљива и хране.

Остале земаљске производе могу извозити у мањим количинама.

Члан 14.

Сваки члан извозничког еснафа може извозити робу само на своје име и то или сам лично или преко признатих царинских посредника.

Ко се ухвати, да на своје име извози туђу робу, казниће се први пут, ако је извозник стоке са 300, а, ако је извозник хране и осталих производа, са 600 динара у корист еснафске касе. У поновљеном случају одузеће се од њега уверење о чланству и поништити.

Казну изриче управни одбор и шаље на извршење надлежној државној власти.

Противу казне има места жалби министру народне привреде у року од 15 дана. Министрово је решење извршно.

Члан 15.

За отправљање редовних еснафских послова сваки еснаф има управни одбор, који састављају: старешина еснафа, његов помоћник, деловођа (ако је члан еснафа), благајник и најмање два члана.

Све чланове управног одбора бира еснафска скупштина на годину дана, и то од чланова, који стално живе у месту у коме је седиште еснафа.

Сваки члан мора се примити избора и бесплатно вршити одређене му дужности за годину дана.

Члан 16.

Кад који члан управног одбора три пута не дође на дужност, а не оправда изостанак, престаје бити члан одбора.

Ма на који начин да се упразни место кога члана одбора, на његово место долази онај, који је после изабраних чланова имао највише гласова на последњој скупштини.

Члан 17.

Старешина је преставник еснафа према властима. Он врши сву преписку и потписује је са деловођом; одређује предмете за саветовање, председава на седницама скупштинским и одборским руководи њиховим радом и стара се о извршењу њихових одлука.

Помоћник заступа старешину у свему кад је овај спречен.

Благајник врши све рачунске и новчане послове, и одговоран је за њихову исправност.

Деловођа рукује еснафском архивом, врши преписку и води записник на одборским и скупштинским седницама.

Члан 18.

Седнице су управног одбора редовне и ванредне.

Редовне седнице држе се у току прве недеље сваког месеца.

Ванредне седнице сазива старешина еснафа, кад год за потребно нађе, или кад то захте од њега писмено половина чланова управног одбора.

За пуноважна решавања потребно је да на седницама присуствује половина и један члан више. Решења се доносе простом већином гласова. Ако се гласови подједнако поделе, решава она страна, на којој је председник.

Члан 19.

Еснафске су скупштине редовне и ванредне.

Редовне скупштине држе се у јануару сваке године. На њима управни одбор подноси извештај о раду и рачуне еснафске за прошлу годину.

Сазив редовне скупштине мора се објавити на 15 дана пре скупштинског састанка. У позиву се мора изнети дневни ред.

Ванредне скупштине сазивају се кад год управни одбор за потребно нађе или кад то од њега написмено захте најмање половина чланова. — Од пријема захтева па за десет дана, управни одбор мора издати позив и објавити дневни ред. Од сазива до састанка скупштинског не може више протећи од 20 ни мање од 10 дана.

Да би скупштина могла пуноважно решавати потребно је да на њој присуствује најмање две трећине еснафских чланова. Ако овог броја не буде било, сазваће се у року од три дана друга скупштина. Од дана сазива до дана састанка скупштине мора протећи најмање десет дана. На овој скупштини решава се пуноважно, са онолико чланова колико дође и она може пуноважно решавати све дотле, док на њој присуствује најмање половина од онога броја чланова који је био при отварању њеном.

Предлози се решавају оним редом, којим су у позиву означени.

Записник скупштине, сем старешине и деловође, потписују и два члана, које скупштина у томе циљу изабере.

Члан 20.

На првој ванредној скупштини изабраће се три члана, који ће прегледати рачуне управног одбора и поднети извештај првој редовној годишњој скупштини.

На свакој редовној годишњој скупштини биће се по три рачунопрегледача, који ће прегледати рачуне управине за идућу годину и скупштини подносити извештај.

Члан. 21.

Ако су еснафу за извршење његових задатака недовољна новчана средства, којима располаже, скупштина ће моћи на предлог управног одбора решити, да се потребна сума разреже равномерно на све чланове еснафа (§ 102. еснаф. уредбе).

Члан 22.

Извештај о годишњем еснафском раду и изводу из рачуна управни одбор подноситће министарству народне привреде најдаље до 15. фебруара сваке године.

Члан 23.

Само по овим упуствима могу се образовати трговачко-извознички еснафи.

Ако би месне прилике захтевале, да се од ових упустава у нечем оступи, или да се какви нови прописи уведу, дотични еснаф поднеће о томе предлог министру народне привреде, који ће то одобрити или одбацити.

Члан 24.

Остали прописи из еснафске уредбе, који у овоме упуству нису споменути, остају у важности, у колико се могу тицати трговачко-извозничког еснафа.

ПБр. 3649.
августа 1896. године
у Београду

Заступник
министра народне привреде,
министар финансија
Стев. Д Поповић с. р.

ОБЈАВА

Према највишем указу од 7. Јула т. г. ФЂБр. 4313 и предпису Господина Министра војног од 8. августа т. г. ФЂБр. 4979 позивају се сви обвезници резервисте редовне војске и то: у пешадији, пољској артиљерији и болничкој чети они који су у 22, 24, 26, 28 и 30 години старости а у коњици, брдској артиљерији, II-ом телеграфском одељењу и телеграфско-сигналном одељењу сви резервисти, да 12. септембра текуће године до подне буду на зборним местима са следећом спремом: добром обућом на ногама и по један пар опанака у резерви; на себи чисту преобуку и по један пар чистог рубља у резерви; прибор за личну употребу (за умивање, чешљање, чишћење, крпљење и т. д.) торбу са прибором за јело, покривач (лако ћебе, поњаву или ћилим) чакшире уске од црног сукна на себи и чутурицу или тиквицу за воду.

Зборишта су следећа:

1. Сви обвезници VII и III гардиског пука — пешаци — на Бањичком логору.
2. Коњица дивизиска у доњем београдском граду.
3. Коњица II коњичког пука на западном Врачару.
4. Коњица III коњичког пука Краља Александра I у Крагујевцу.
5. Коњица Краљеве гарде на западном Врачару у Београду.
6. Пољска и брдска артиљерија у Топчидеру.
7. Болничари болничке чете у кругу београдске војне болнице а њена комора на тркалиште.
8. Коњичка батерија на западном Врачару.

9. Штаб дивизиске команде у доњем београдском граду.
10. Сигнално телеграфско оделење и II телеграфско оделење на Бањичком логору.
11. Пекарска и месарска чета у доњем београдском граду.

Све коморе горњих јединица сем болничарске чете имају доћи на збориште где је исто и за дотичне части означено.

Ко не дође на одређено време, а изостанак не оправда, казниће се по определењу војног закона најстрожије.

Брдска артиљерија биће на вежби 7 дана и са исте отпустиће се 19. истог месеца а сви остали обвезници из свију јединица као и њихове коморе биће на вежби и маневру 16 дана.

Сви обвезници горњих јединица и даваоци коморе за ове јединице позивају се да до конца тек. месеца дођу у здање општинског суда да им се наређење команданта VII пуковског округа бр. 8874 односеће се на предњу вежбу саопшти.

Од стране суда општине града Београда 23. августа 1896. г. ОВБр. 2172 у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНА СЕДНИЦА
16. августа 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић; од одборника били: г. г. Јосиф С. Јовановић, Мил. Ж. Марниковић, Стеван П. Поповић, Дим. Гавриловић, Дамјан Стојковић, Н. Антоновић, Сава Ковачевић, Сергије Станковић, Благоје Милошевић, Јанаћ Константиновић, Влад. М. Ђорђевић, Сава М. Цевајровић, Михаило Михаиловић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 8. августа 1896. год. и примљен је без измена.

II

Одборник г. Сава Цевајровић тражи, да се сва општинска вересија од појединих грађана, за које је општина послала комору, најбрже и екзекутивним путем наплати;

Одборник г. Стева П. Поповић тражи, да се одмах изнесе одборској комисији на рад регулација Варош-капије.

Председник је изјавио,

да ће учинити шта треба по овим тражењима.

III

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 6533, 6672, 6570, 6538, 6803, 6534, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су Матилда и Маријета ћери Едварда Надлера чиновника, доброг владања и доброг имовног стања; да је Андреја Марјановић — Јовановић рђавог владања и сиротног имовног стања; да су му непознати Катарина Мандић шваља, Наталија Миљковић, Терезија Тирк служавка, Ђераси Ђузепе надничар, Мита Путник кочијаш, и Јелисије Матовић зидар.

IV

По прочитању молбе Катарине Радовановић АБр, 6723, одбор је изјавио мишљење,

да се молитељици може дати тражено уверење о њеном породичном односу.

V

По прочитању молбе Милорада Ђ. Гајића општинског инжињера и мишљења грађевинског одељења ГБр. 1918 одбор је решио,

да се Милораду Ђ. Гајићу одобри тридесет дана осуства ради лечења с тим, да му се исто има рачунати од дана кад га стане употребљавати.

VI

По прочитању протокола лицитације АБр. 6765 држане за набавку сена и сламе, одбор је решио,

да се набавка сена и сламе по прописаним погодбама уступи Луки Пурићу овд. као најнижем лицитанту по цени и то: по три динара педесет девет пара и деведесет девет стоти од паре од сто килограма сена и по два динара и четрдесет и три паре од сто килограма сламе.

VII

Председник извештава одбор, да је маса Љубице Вучковић тражила судским путем извршење пресуде, којом је општина осуђена да плати маси 25.706·19 дин. на име накнаде штете са осталим досудама и да је кварт варошки о томе известио општину актом.

По прочитању тога акта одбор је одлучио,

да суд општински поднесе извештај у првој седници за овом, колико има општина да плаћа на име накнаде штете по свима до сада свршеним парницама, како би се сва овака плаћања једним решењем обухватила, а да се одговори кварту варошком, да до решења одборског не предузима ништа по овом предмету,

VIII

Председник износи одбору на решење захтев војених власти, да општина има за војску набавити и предати 321 коња или вредност у новцу рачунајући за свакога коња по 600 дин.

По прочитању тога захтева АБр. 6631, одбор је одлучио,

да се овај предмет одложи до прве седнице за овом.

IX

Председник износи одбору на решење представку друштва за улепшавање Врачара односно уступљења прихода са цветног трга у корист цркве св. Саве и молбу Данице М. Петровићеве да јој се изда издржавање за три године од једном за свагда. Одбор је одлучио,

да се оба ова предмета одложе до прве седнице за овом.

ОГЛАС

Пошто командант Дунав. дивиз. области није одобрио прву лицитацију, која је држана на дан 25. тек. месеца за продају овчијих и овнујских кожа, то ће се по наређењу команданта дунав. дивиз. области од 27 овог месеца Е№ 5571, држати друга усмена лицитација, на дан 5. септембра ове год. пре подне од 9 сати у канцеларији ове управе.

Кауција се полаже у готовом новцу или у српским вредећим папирима према излицитираној цени,

Позивају се купци да реченог дана у означено време дођу и лицитирају.

Из канцеларије Управе дунав. стал. профијант. слагалишта 29. августа 1896. године № 5065 у Београду.

ОГЛАС

У граду Крушевцу држаће се тродневни вашар о Малој Госпојини 8., 9. и 10. септембра ове године.

На овоме вашару продаваће се стока и сви ово-земаљски производи, који су законом дозвољени.

Крушевачка пијаца чувена је нарочито са сточним тргом.

Јавља се ово трговачком и осталом свету ради знања и управљања.

Из канцеларије суда општине града Крушевца 17. августа 1896. г. Р№ 1184 у Крушевцу.

ОГЛАС

Према наређењу Господина министра војеног Е№ 4618 од 22. августа 1896 г. држаће се на дан 3. септембра ове год. јавна усмена лицитација у гарнизону нишкоме за набаву и испоруку милион килограма пшенице потребних гарнизону нишком за идућу 1897. годину.

Услови и све остало може се видети сваког дана у канцеларији интендантуре морав. див. где ће се и лицитација држати.

Кауција према закону.

Од команде моравске дивиз. области 24. августа 1896. год. Е№ 7671 у Нишу.

ОБЈАВА

Општина ова као сваке тако и ове године држаће тродневни вашар у варошици Брусу и то: у дане 29., 30. и 31. августа тек. године на коме ће се марва и остали ово земаљски производи законом дозвољени продавати.

Из канцеларије суда општине бруске 9. Августа 1896. год. № 777 у Брусу.

ОБЈАВА

Командант дунавске дивизијске области решењем својим од 23. августа 1896. год. ЕБр. 5486 смањио је *цену сену*, што се за овдашњи гарнизон набавља, од 5 на *четири паре* по килограму. Ово смањење цене вреди од 24. августа о. г. од свануће.

Суд општине београдске објављује ово грађанству ради знања и управљања.

Од суда општине београдске 23. авг. 1896. год. АБр. 7176 у Београду.

ОГЛАС

Суд општине београдске држаће лицитације ових дана:

I, На дан 2. септембра т. г. од 2—5 сахата по подне, јавну усмену лицитацију, за давање под закуп права наплате аренде од акциза на пиће;

II, На дан 10. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за издавање под закуп земљишта општинског до ботаничке баште на Дунаву;

III, На дан 13. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за издавање под закуп права наплате таксе од фијакериста;

IV, На дан 16. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавна усмена лицитација за оправку свих возова општинских а која оправка спада у рад: сарачки, сатлерски, тапетарски и фарбарски.

V, На дан 17. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за оправку свих возова општинских, а која оправка спада у рад ковачко-коларских заната;

VI, На дан 20. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за ковање коња возова општинских;

VII, На дан 25. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за повез протокола деловодних, регистара и осталих књига општинских;

VIII, На дан 26. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под закуп општинског земљишта код војног сењака за испашу;

IX, На дан 2. Октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под аренду, права продаје пржене и туцане кафе (тамиса);

X, На дан 5. Октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију, за издавање под закуп права узимања цубока од стоке која се коље на општинским кланицама и продаје истог.

XI. На дан 7. октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитација за чишћење димњака на зградама општин.

Кауција се полаже 100 дин.

Кауција се полаже у готову или српско-државним папирима од вредности и то: За лицитацију под бр. I 1800 дин; за лицитацију под бр. II 150 дин. за лицитацију под бр. III 600 дин. за лицитације под бр. IV, V и VI по 200 динара; за лицитацију под Бр. VII 100 динара; за лицитацију под Бр. VIII 120 дин. за лицитацију под Бр. IX 1000 динара; и за лицитацију под Бр. X 3000 дин.

Све ове лицитације вршиће се у канцеларији економног одељења суда општинског, где се и остале погодбе могу видети сваког радног дана а и на дан лицитације.

АБр. 5650, 5652, 5654, 5658, 5659, 5660, 5661, 5662, 5664, 5665, 5666, 5667, и 5677. Од суда општине београдске, 19. Јула 1896. год. у Београду.

ОГЛАС

И ове год. овде у варошици Мионици држаће се тродневни марвени панађур у дане: 1, 2. и 3. септембра тек. год. на коме ће се продавати поред стоке и сви ово-земаљски производи законом дозвољени.

Од суда општине мионичке, 8. Авг. 1896. Бр. 1316 у Мионици.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

III. Диминчарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . , ... 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 15. до 30. августа 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин	пр	ЦЕНА најмања дин.	пр
1960	Арпацика	12	—	10	—
	Брашна кукурузна .	—	—	—	—
	Брашна пшенична .	—	—	—	—
7759	Вина црна (од лит.)	—	60	—	50
3880	Волова	45	—	40	-
194	Вуне не пране . . .	130	—	120	—
5711	Грожђа	60	—	30	—
14155	Јабука	20	—	14	-
73729	Јечма нова	6	60	6	20
300	Кајмака	140	—	120	—
11810	Кожа јагњећих . . .	—	—	—	—
850	Кожа овчијих	—	—	—	—
22787	Коре брезове	9	—	8	—
870	Крава	45	—	40	—
190473	Креча	3	60	3	20
10783	Кромпира нови . . .	5	—	3	50
558	Крупника	9	—	8	50
15682	Крушака	15		10	—
1374	Кудеље	65	—	60	—
10087	Кукуруза	8	—	7	50
142	Лоја нетопљеног . .	50	—	45	—
1958	Лука бела	40	—	30	—
22544	Лука црна	11	—	8	--
	Масла	—	—	—	—
487	Масти	90	—	80	--
231746	Овса	8	60	8	40
452	Орања нових	50	—	40	—
3577	Пасуља	20	—	15	
	Просе	—	—	—	—
1896529	Пшенице	11	—	10	80
19580	Ражи	8	50	8	20
	Ракије ком. (од лит.)	--	—	—	—
405	Ракије шљ. љуте „ .	1	—	—	80
4506	Ракије шљ. меке „ .	—	50	—	35
23520	Свиња дебелих . . .	65	—	55	—
5760	Свиња средњих . . .	45	—	40	-
292056	Сена	4	—	3	—
3725	Сира	80		50	—
16900	Сламе	3	--	2	—
1651	Сочива	25	—	22	—
1040	Угљена дрвеног . . .	7	—	6	—
3370	Угљена каменог . . .	2	80	2	50
9296	Шљива сирових . . .	12	—	9	—
15105	Разна воћа	—	—	—	—
9720	Земље за судове . .	—	—	—	
7565	Разна поврћа	—	—	—	—
8200	Цемента креча . . .	—	—	—	-

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 22. Августа 1896. год. до 28. Августа 1896. год.

допутовало 783 путника — одпутовало 497 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА: МУШКИХ	ПОЛА: ЖЕНСКИХ	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Прис-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. Држава	Ван Европе
685	98	637	53	12	6	4	13	18	7	3	5	4	9	4	6	2

Занимање путника:

Тежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостничари	Шпекуланти и цепидари	Радници	Надничари	Слуге и кућевни	Пролетаријат	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Одпутовалих
23	8	311	335	20	32	5	6	4	12	13	14	—	612	171	+ 286	—

28. августа 1896. год.

Из статистичког одељења општ. вар. Београда.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 8. СЕПТЕМБРА 1896. | БРОЈ 36.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

Његово Величанство Краљ благоволео је на поздрав општине београдске о Његовом Имендану овим брзојавом одговорити:

Председнику општине,

Београд.

Благодарим грађанству Моје престонице на честитању.

Александар.

Брзојавни поздрав општине гласи:

Његовом Величанству
КРАЉУ СРБИЈЕ
АЛЕКСАНДРУ I

Смедерево.

На данашњи Имен-дан Вашега Величанства грађани увек верне и одане Вам Престонице поздрављају Ваше Величанство са најискренијим жељама.

У име грађана београдских,

Председник општине,
Михаило М. Богићевић.

НАРЕДБА

По члану 1-ом наредбе од 10. децембра 1882. год №17444. управа града београда надлежна је да издаје дозволе онима који хоће овде у Београду да раде као носачи (амали).

Носачи, који су већ добили право на радњу имају на капи значку од жутог плеха, на коме је означено под којим су бројем записани код удружења носачко-амалског.

То удружење основано је у циљу помагања својих чланова у болести и смрти, и оно, по члану 2-гом тачке 2-ге својих правила, дужно је из своје касе, сваком сопственику накнадити штету коју би носач причинио непажњом, крадом или утајом поверене му ствари.

Како је примећено, да су неки и без дозволе полицијске власти и без уписа код носачког удружења, предузели вршити послове на штету оних који су добили на то право: то управа града Београда на основу § 326. крив. закона **наређује**: да сви носачи који бесправно ове послове врше по вароши, на пијацама и код станице савске и железничке, са тим радом престану; јер ако који и после ове опомене такав посао врши, биће кажњен новчано одређеним горњим §-ом. Од управе вар. Београда, 31. августа 1896. године. Бр. 13313.

НАРЕДБА

Због разних узбрдица по Београду, врло је потребно да сва товарна кола, воловска и коњска, имају на кола подупираче — виљушке, од гвожђа или дрвета, за заустављање кола на узбрдицама, кад стока посустане, или кад иначе треба кола заустави ти, како возари не би за подупирање кола чупали камење из калдрме, или довозили са стране и на месту остављали кад се крену.

Ко се нађе без подупирача на колима од 15. септембра ове год. биће кажњен по § 326. к. закона.

Од управе вар. Београда, 31. августа 1896. год. Бр. 20224.

НАРЕДБА

У последње време виђа се по улицама, трговима и другим јавним местима, врло много паса, где са и без марке, са и без њихових госа, слободно лутају, њушкају, погане се по животним намирницама, које се по трговима продају, или се кољу међусобно — све појаве штетне по здравље становништва. Било је и бесних паса, који су слободно пуштени да јуре улицама и преко расада по парковима, као што су и неупутне по општи углед једне престонице.

С тога управа града Београда, позвана да води бригу о здрављу и сигурности грађанства у престоници, допуњујући правила о „Псетарини“ издата судом општинским 1887. год. С.№ 11340 и наредбу суда општинског С.№ 1945 од 1894. год. понова

Наређује:

1. Сваки који хоће да му је дозвољено држати пса, мора за њега купити у суду општинском марку.

2. Забрањено је доводити пса у кафану, хотел, трамвај, трговe дневних намирница и друге јавне локале.

3, Кажњен ће бити сваки онај, чије се псето без пратиоца нађе по улицама, а псето ће му стрводер ухватити, ма да је и са марком.

4. Свако псето које се нађе ноћу на улицама или у парку, било оно са или без марке, биће убијено, а сопственик ако се пронађе још и кажњен.

Ко противу ове наредбе поступи, казниће се по § 326. крив. закона. — № 1293. Из канцеларије лекарског оделења управе града Београда 3. септембра 1896. год. Београд.

Физикус,
Д-р П. Стејић.

Управник
града Београда,
Р. Бадемлић.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
22. августа 1896. год.

Председавао председник г. Михајло М. Богићевић; од одборника били: г. г. Коста Петровић, Дим. Гавриловић, Стев. П. Поповић, Дамњан Стојковић, Др М. Поповић, Јосиф Јовановић, Сава М Цевајровић Сергије Станковић, Благоје Милошевић, Никола Бошковић, Н. Антоновић, Љуб. Марковић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 16. авг. 1896. год. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака, АБр. 6918, 7095, 6933, 6930: којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да је Алимпије Савић адв. доброг владања и доброг имовног стања; да је Иван Ђ. Перић обућар, доброг владања и средњег имовног стања; да су му непознати Павле Трифуновић амалин и Видак Зелић бив. трговац.

III

По прочитању молбе Милована Ђукића железничког чиновника АБр. 6943, одбор је изјавио мишљење,

да се молиоцу може дати тражено уверење о његовом породичном односу.

IV

По прочитању предлога управитеља основних варошких школа АБр. 6912, одбор је решио,

да чланови школског одбора за варошки крај буду и даље г. г. Трифун Ђорђевић воскар и Сава Константиновић трговац.

V

По прочитању акта господина министра финансија АБр. 7454, одбор је решио,

да се општина не може одазвати жељи господина министра финансија да даде на послугу своје декоративне ствари царинарници текијској.

VI

Председник износи одбору на решење предмет о спајању Народног позоришта са београдским водоводом. Одбор је одлучио,

да управа водовода поднесе исцрпан извештај о томе, да ли је оправдано тражење Народног позоришта, да се поред до сада извршеног двојног спајања, изврше још два спајања са водоводом и ако је то тражење оправдано, да ли се то може извршити са оним водоводним цевима које већ постоје. У опште, да у сваком погледу даде тачног обавештења одбору о овој ствари.

VII

По прочитању протокола лицитације АБр. 6949 држане за набавку потребне количине дрва за огрев, одбор је решио,

да се ова лицитација као неповољна одбаци и друга распише.

VIII

По прочитању молбе Еснафа механско-кафанског АБр. 7064, да му се и за 1897. год. уступи наплата акциза под погодбама, како је у овој и прошлим годинама било, одбор је одлучио,

да се решавање по овој молби одложи, док суд не поднесе одбору на решење извештај о држаној лицитацији за давање под закуп наплате акциза за 1897. год.

IX

Председник износи одбору на решење предмет о набавци 321 коња, што је општина дужна дати држави за војску према закону о устројству војске.

По прочитању тога акта АБр. 6631 и других акта односно ове ствари, одбор је решио,

да општина београдска у место 321 коња, што по закону има да дâ држави за војску, положи држави њихову вредност у новцу у суми од сто деведесет и две хиљаде и шест стотина динара у сребру.

Овај новац да се покупи прирезом од грађана, како је законом предвиђено, а величина прореза да се одреди доцније кад буде готов списак грађана, што су по закону обвезни да овај терет поднесу.

X

Приликом решавања о давању 321 коња држави за војску, одборник г. Никола Бошковић изјавио је жељу да суд општински умоли господина министра војеног да би изволео првој народној скупштини предложити измену закона о устројству војске у томе смислу, да прирез општински за набавку потребног броја коња имају сносити и они грађани, који плаћају мање од 30 дин. непосредне порезе годишње, као и да и официри активни и резервни буду дужни плаћати овај прирез и давати комору ако су имућни.

Пошто се је цео одбор са овом жељом сложио, то је председник изјавио,

да ће у овоме смислу у своје време учинити представку господину министру војеном.

XI

Сходно решењу одборском од прошле седнице председник саопштава одбору, колико и коме има општина да плаћа на име оштете, на које је пресудама земаљских судова осуђена.

По саслушању овога и по поновном прочитању акта кв. варошког, одбор је решио,

да суд општински привременом позајмицом код овд. новчаних завода набави потребну суму за исплату досуђене оштете маси Љубице Вучковић и да тај новац депонује код власти док се не изврши потпуно нивелисање пред масеним имањем.

Позајмица да се учини под досадањим погодбама а исплата да падне на терет капитала општинског.

Исто тако да падну на терет капитала општинског и све до сада извршне осуде о накнади штете, како оне, што су већ плаћене, тако и оне, које ће се тек платити.

XII

Да би одбор био увек и потпуно обавештен о току и исходу парница општинских као и о свима правничким стварима, што му се подносе на решење, решио,

да општински правозаступник увек од сада спроводи одбору таке предмете на решење са својим опширним писменим извештајем и мишљењем.

XIII

Председник извештава одбор, да Перишон и комп., преко свога правозаступника траже, да им се исплати 120.466·55 дин. са интересом и трошковима за саграђену калдрму а према извршној пресуди изборнога суда. Одбор је одлучио,

да по овоме предмету поднесе општински правозаступник извештај и мишљење.

XIV

Председник извештава одбор, да управа вар. Београда тражи категорички, да се дограде извесни простори за апсане управине, услед чега је грађевинско одељење израдило план и предрачун.

По прочитању тога предрачуна ГБр. 2011 и по прегледу плана, одбор је решио,

одобрава се кредит од четрнаест хиљада две стотине двадесет девет динара и 10 пара за доградивање апсана у Управи вароши с тим, да се овај посао даде у израду путем кратке усмене лицитације, која ће се одбору поднети на одобрење.

XV

Одбор је одлучио,

да се предмет о експропријацији земљишта за регулацију око цркве на Савинцу и предлог друштва за улепшавање Врачара односно ове ствари изнесе одбору у првој седници за овом.

ОБЈАВА

Одређена лицитација на дан 2-ог септембра тек. године, за давање под закуп наплате таксе — акциза — на пиће, није се могла вршити, из узрока, што није било понуђача.

С тога ће се у економном одељењу, по решењу суда општинског А.№ 7669, држати по нова лицитација на дан 30. т. м. од 2—5 сахати по подне; за давање овог права под закуп.

Кауција се полаже 1800 динара у готову или државним папирима од вредности.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана.

Ко жели поменуто право узети под закуп, нека одређенога дана дође да лицитира.

АБр. 7669. Од суда општине београдске, 5. септембра 1896. год. у Београду.

—

На дан 19-ог овог месеца од 2—5 сах. по подне, држаће се друга лицитација, за издавање под закуп, подрума у плацу општинском, звани „Текија.“

Кауција се полаже 10% од излицитиране цене.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана.

АБр. 7774. Од суда општ града Београда 5. септембра 1896. г. у Београду.

ОГЛАС

Одређена лицитација, на дан 31. пр. месеца, за набавку јечма и овса за исхрану коња возова општинских, није се могла држати, зато што није било понуђача, — стога ће се у економном одељењу, по решењу суда општинског А.№ 7667 држати понова друга лицитација на дан 27. овог месеца од 2—5 сах. по подне; за набавку:

92.160 кгр. зоби (полак јечма а полак овса.)

Кауција се полаже 1000 дин. у готову или у државним папирима од вредности.

Остале погодбе о овој набавци могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног оделења.

Ко жели примити се ове набавке нека означеног дана дође на лицитацију.

АБр. 7667.— Од суда београдске општине, 5. септембра 1896. год. у Београду.

ОГЛАС

На дан 4-ог септембра тек. год. у 10 часова пре подне држаће се у канцеларији интендантуре дунавске дивизијске области кратка усмена лицитација о томе: ко ће по нижој цени пристати да снабдева дунавску активну дивизију и све београдске трупе са месом у времену од 12-ог до 26-ог септембра ове године за време вежбања и маневровања.

Услови су врло пробитачни и могу се видети у интендантури сваког дана у канцелариско време.

ЕБр 5663 од стране интендантуре дунав. дивиз. области 30. августа 1896. године у Београду.

ВОЈНА НАБАВКА

За набавку ниже изложених артикала људске хране и пића за београдски гарнизон а за 1897. год. држаће се јавна усмена лицитација у интендантури дунавске дивизијске области и то:

20. септембра т. год. за потребне количине: вина, ракије и сирћета;

21. септембра за потребне количине криза, пиринца, пасуља и крупе;

23. септембра за потребне количине масти и сланине;

Лицитација почиње од 9 пре па траје до 1 сахат по подне.

Кауцију полажу српски грађани 10% а странци дупло.

Услови ове набавке могу се видети у интендантури ове дивизијске команде сваки дан у канцелариско време а и на сам дан лицитације.

ЕБр: 5737. Из канцеларије дун. дивиз. области 30 августа 1896 године у Београду.

ОГЛАС

По што одбор општински у седници од 22. т. м. АБр. 6949 није одобрио држату лицитацију за набавку дрва, то ће суд општински држати другу лицитацију на дан 12. септембра тек. год. за набавку 546 метр. хвати дрва.

Кауција се полаже 1800 дин. у готову или државним вредећим папирима.

Лицитација ће се вршити поменутог дана од 2—5 сахати по подне у економном оделењу, где се и услови могу видети.

Дрва морају бити млада и здрава, пола букова а пола грабова у цепаницама.

Лицитација је јавна.

Ко жели примити се испоруке ове количине дрва, нека означеног дана изволи доћи на лицитацију.

АБр. 6949. Од суда општ. града Београда, 31. августа 1896. г. у Београду.

ОГЛАС

Суд општине београдске држаће лицитације ових дана:

I, На дан 10. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за издавање под закуп земљишта општинског до ботаничке баште на Дунаву;

II, На дан 13. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за издавање под закуп права наплате таксе од фијакериста;

III, На дан 16. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавна усмена лицитација за оправку свих возова општинских а која оправка спада у рад: сарачки, сатлерски, тапетарски и фарбарски.

IV, На дан 17. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за оправку свих возова општинских, а која оправка спада у рад ковачко-коларских заната;

V, На дан 20. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за ковање коња возова општинских;

VI, На дан 25. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за повез протокола деловодних, регистара и осталих књига општинских;

VII, На дан 26. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под закуп општинског земљишта код војног сењака за испашу;

VIII, На дан 2. Октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под аренду, права продаје пржене и туцане кафе (тамиса);

IX, На дан 5. Октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију, за издавање под закуп права узимања цубока од стоке која се коље на општинским кланицама и продаје истог.

X, На дан 7. октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитација за чишћење димњака на зградама општин.

Кауција се полаже 100 дин.

Кауција се полаже у готову или српско-државним папирима од вредности и то: За лицитацију под бр. I 150 дин. за лицитацију под бр. II 600 дин. за лицитације под бр. III, IV и V по 200 динара; за лицитацију под Бр. VI 100 динара; за лицитацију под Бр. VII 120 дин. за лицитацију под Бр. VIII 1000 динара; и за лицитацију под Бр. IX 3000 дин.

Све ове лицитације вршиће се у канцеларији економног одељења суда општинског, где се и остале погодбе могу видети сваког радног дана а и на дан лицитације.

АБр. 5658, 5659, 5660, 5661, 5662, 5664, 5665, 5666, 5667, и 5677. Од суда општине београдске, 19. Јула 1896. год. у Београду.

ОБЈАВА

Према највишем указу од 7. јула т. г. ФЂБр. 4313 и предпису Господина Министра војног од 8. августа т. г. ФЂБр. 4979 позивају се сви обвезници резервисте редовне војске и то: у пешадији, пољској артиљерији и болничкој чети они који су у 22, 24, 26, 28 и 30 години старости а у коњици, брдској артиљерији, II-ом телеграфском одељењу и телеграфско-сигналном оделењу сви резервисти, да 12. септембра текуће године до подне буду на зборним местима са следећом спремом: добром обућом на ногама и по један пар опанака у резерви; на себи чисту преобуку и по један пар чистог рубља у резерви; прибор за личну употребу (за умивање, чешљање, чишћење, крљење и т. д.) торбу са прибором за јело, покривач (лако ћебе, поњаву или ћилим) чакшире уске од црног сукна на себи и чутурицу или тиквицу за воду.

Зборишта су следећа:

1. Сви су обвезници VII и III гардиског пука — пешаци на Бањичком логору.
2. Коњица дивизиска у доњем београдском граду.
3. Коњица II. коњичког пука на западном Врачару.
4. Коњица III коњичког пука Краља Александра I у Крагујевцу.
5. Коњица Краљеве гарде на западном Врачару у Београду.
6. Пољска и брдска артиљерија у Топчидеру.
7. Болничари болничке чете у кругу београдске војне болнице а њена комора на тркалиште.
8. Коњичка батерија на западном Врачару.
9. Штаб дивизиске команде у доњем београдском граду.
10. Сигнално телеграфско оделење и II телеграфско оделење на Бањичком логору.
11. Пекарска и месарска чета у доњем београдском граду.

Све коморе горњих јединица сем болничарске чете имају доћи на збориште где је исто и за дотичне части означено.

Ко не дође на одређено време, а изостанак не оправда, казниће се по определењу војног закона најстрожије.

Брдска артиљерија биће на вежби 7 дана и са исте отпустиће се 19. истог месеца а сви остали обвезници из свију јединица као и њихове коморе биће на вежби и маневру 16 дана.

Сви обвезници горњих јединица и даваоци коморе за ове јединице позивају се да до конца тек. месеца дођу у здање општинског суда да им се наређење команданта VII пуковског округа бр. 8874 односеће се на предњу вежбу саопшти.

Од стране суда општине града Београда 23. августа 1896 г. ОВБр. 2172 у Београду.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Чувени руски роман *Крижановског*

ВАРТОЛОМЕЈСКА НОЋ

почеће излазити у српскоме преводу у свескама, са ванредно лепим и елегантним сликама. Прва свеска изаћи ће 14. септембра о г. (на Крстов-дан) а остале једна за другом сваког четвртог дана. Биће свега свезака 18—20.

У великоме свету чувен је овај роман са свога изврсног излагања историјских факата, а нарочито је у њему јако истакнут сав онај средњевековни верски фанатизам, какога до тада није запамтио свет. Карло IX и Катарина Медичи истакнути су у свој сили својој, а у исти мах, на другој страни: појављују се такви преломи судбе, да у светској литератури нигде нема тако дивно осликаних сценерија и тако фрапантнога заплета.

Превод је лак и елегантан.

Цена је појединој свесци 20 пара динарских.

Може се добити у свима добро уређеним књижарама а и код продаваца вечерњих листова.

У унутрашњости слаће се књиге само онима, који се до 14. септембра претплате, а претплату примаће долепотписани.

Очекујући одзив онакав, какав заслужује ова ретка књига, надамо се што обилнијој претплати.

Београд, 2. Септембра 1896. год.

Јанковић и Бимбић
чиновници општине београдске.

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

Стање на дан 31. августа 1896. год.

Редни број	Назив рачуна	Обрт од 1. јануара				Стање 31. августа			
1	Рачун благајне	1579716	58	1490323	46	89393	12	—	—
2	„ привремених издатака .	506997	08	167927	75	339069	33	—	—
3	„ хартија од вредности .	22078	—	—	—	22078	—	—	—
4	„ непокретности	5354066	33	—	—	5354066	33	—	—
5	„ покретности	78771	64	—	—	78771	64	—	—
6	„ грађења кеа	82834	96	—	—	82834	96	—	—
7	„ „ водовода . . .	2828280	70	16918	45	2811362	25	—	—
8	„ „ калдрме из зајма	702902	30	2222	07	700680	23	—	—
9	„ „ канализације . .	47706	75	322	—	47384	75	—	—
10	„ „ школе у д. крају	212073	54	—	—	212073	54	—	—
11	„ „ „ у Палилули	170157	97	—	—	170157	97	—	—
12	„ „ „ на Врачару	564	24	—	—	564	24	—	—
13	„ „ цркве у дун крају	53983	18	—	—	53983	18	—	—
14	„ дужника разних . . .	99976	07	6320	16	93655	91	—	—
15	„ „ калдрме . : .	184435	85	28917	71	155518	14	—	—
16	„ „ водовода . . .	61403	34	57241	97	4161	37	—	—
17	„ „ трошарински .	28776	19	4977	06	23799	13	—	—
18	„ поверилаца разних . . .	234363	25	629944	72	—	—	395581	47
19	„ фондова разних	—	—	157429	32	—	—	157429	32
20	„ касе фонда гробљанског .	—	—	81407	09	—	—	81407	09
21	„ фонда регулационог . .	—	—	19367	99	—	—	19367	99
22	„ управе фонд. за раз. фонд.	8365	76	—	—	8365	76	—	—
23	„ „ „ „ регул. „	44551	28	—	—	44551	28	—	—
24	„ „ фондова за зајмове	3858	65	104121	04	—	—	100262	39
25	„ „ трошарине . . .	576806	34	518577	24	58229	10	—	—
26	„ „ водовода	170665	09	159730	99	10934	10	—	—
27	„ пријема	4203200	—	6507200	—	—	—	2304000	—
28	„ остава код Нар. Банке .	6020000	—	4020000	—	2000000	—	—	—
29	„ Народне Банке	110000	—	2104249	65	—	—	1994249	65
30	„ преносних кредита . . .	17225	09	237333	46	—	—	220108	37
31	„ ажије резервне	629	55	6353	05	—	—	5723	50
32	„ прихода по буџету . . .	4989	75	697931	57	—	—	692941	82
33	„ расхода „ „ . . .	743113	36	4813	13	738300	23	—	—
34	„ гробљанског буџета . .	14320	56	25111	48	—	—	10790	92
35	„ буџета трошаринског . .	173672	66	449533	73	—	—	275861	07
36	„ главнице	126977	64	6969188	61	—	—	6842210	97
		24467463	70	24467463	70	13099934	56	13099934	56

1. септембра 1896, год. у Београду,

Мл. књиговођа,
Милија Јовановић.

Гл. књиговођа,
К. Ј. Јанковић.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 29. Августа 1896. год. до 4. Септембра 1896. год.

допутовало 927 путника — одпутовало 730 путника.

Постојбина приспелих путника:

Пола: мушких	Пола: женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
737	190	588	136	25	21	5	33	27	17	6	24	10	18	10	6	1

Занимање путника: Тежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Помоћници	Гостионичари	Шпекуланти и пиљари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Пролетаријат	Допутовали: У јавним доклама	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Одпутовалих
44	22	373	157	32	93	12	28	20	76	32	38	—	743	184	+ 197	—

5. Септем. 1896. год. *Из статистичког одељења општ. вар. Београда.*

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

III. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ

Од 1. до 6. септембра 1896. г.

Килограма	Називање	Цена: највећа дин.	пр.	најмања дин.	пр.
890	Арпашика	—	—	—	—
1038	Боранија	—	—	—	—
	Брашна пшенична .	—	—	—	—
5500	Вина црна (од лит.)	—	70	—	54
	Волова	—	—	—	—
	Вуне не пране . . .	—	—	—	—
3406	Грожђа	60	—	30	—
409	Јабука	20	—	15	—
47553	Јечма	6	60	6	40
595	Кајмака	140	—	130	—
18429	Кожа јагњећих . . .	—	—	—	—
	Кожа овчијих	—	—	—	—
608	Коре брезове	9	—	8	—
	Крава	—	—	—	—
52506	Креча	3	60	3	20
9996	Кромпира нови . . .	5	—	4	—
524	Крушника	9	—	—	—
3182	Крушака	20	—	14	—
	Кудеље	—	—	—	—
8277	Кукуруза	8	—	7	50
	Лоја нетопљеног . .	—	—	—	—
	Лука бела	—	—	—	—
16331	Лука црна	5	—	4	—
	Масла	—	—	—	—
885	Масти	90	—	80	—
76803	Овса	8	60	8	50
1160	Ораја	40	—	30	—
2654	Пасуља	20	—	15	—
313	Просе	—	—	—	—
347704	Пшенице	11	10	11	—
13245	Ражи	8	50	8	—
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
7080	Ракије шљ. меке „ .	—	55	—	45
6897	Ракије шљ. меће „ .	—	45	—	35
163	Руја	—	—	—	—
7048	Свиња дебелих . . .	65	—	55	—
150140	Сена	4	—	3	—
620	Сира	80	—	50	—
6660	Сламе	3	—	2	—
	Сочива	—	—	—	—
940	Угљена дрвеног . . .	7	—	6	—
2305	Шљива сирових . . .	—	—	—	—
26954	Шљива сувих	31	—	25	—
305	Бресквe	—	—	—	—
1714	Парадајз	—	—	—	
9250	Цемент	—	—	—	—
14750	Разно воће	—	—	—	—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник **ОПШТИНА БЕОГРАДСКА** Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 Уредник **УРОШ КУЗМАНОВИЋ**

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 15. СЕПТЕМБРА 1896. | БРОЈ 37.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

СПИСАК

коњаника и давалаца коморе, који су се обвезали, да у року од 3 месеца набаве коње односно комору

Долеименовани позивају се овим, да коње односно комору приведу од данас па до 20. Октобра т. г. комисији, која ради на тркалишту:

1. Војислав Стојиљковић шпедитер
2. Јездимир Ђокић чинов. Мин. спољ. послова
3. Михајло Живадиновић адв.
4. Драгољуб Михајловић тргов.
5. Андреја К. Чупић земљоделац
6. Милосав Бугарчић кречар
7. Јован Миланковић секрет. Мин. Сп. Послова.
8. Исак Катаривас трговац.
9. Божидар Добошаревић трговац.
10. Димитрије Живадиновић трговац
11. Крста Крстић књигов. Трг. Банке
12. Јован Ћуковић млинар
13. Михајло Штајнлехнер предузимач
14. Јован Барловац трговац
15. Владислав Павловић трговац
16. Драгутин Стефановић чинов. Нар. Банке
17. Ђока Мостић шпедитер
18. Јован Илијић воскар
19. Љубисав Стојановић трговац
20. Алекса Јанић благајник Палилулске Задруге
21. Мачојло Клидис трговац
22. Лука Пурић трговац
23. Михајло Јанковић кафеџија
24. Димитрије Најдановић касапин
25. Танасије Бошковић трговац
26. Љуба Живковић адвокат
27. Михајло Русо мењач
28. Светозар Стаменковић трговац
29. Вучко Илијић трговац
30. Никола Трпезић члан суда
31. Бенцион Були мењач
32. Душан Миличевић хотелијер
33. Драгољуб Антоновић благајник код Бр. Андрејевића
34. Илија М. Јовичић винар
35. Јован М. Тадић бакалин
36. Димитрије Субашић трговац
37. Риста Миленковић трговац
38. Влајко С. Каленић економ
39. Ђорђе Димитријевић лебар
40. Милорад Д. Јанковић трговац
41. Мика Р. Павловић трговац
42. Светозар Стефановић пред. управе фондова
43. Јанаћ Константиновић бакалин
44. Гавра Сиљановић цигљар
45. Ванђел Тома приватијер
46. Милован Миленковић сарач
47. Васа Дучић бакалин
48. Настас Димић лебар
49. Владислав Ђорђевић бакалин
50. Пера Анастасијевић трговац
51. Антоније Орешковић пуков. у пенз.
52. Михајло Костић Албанез
53. Нићифор Јовановић пуков. у пенз.
54. Стеван Павловић трговац
55. Михајло Јовичић винар
56. Маса Ђоке Миличевића
57. Светозар Милојевић начал. мин. финансије
58. Јован Ђурић апотекар
59. Никола Спасић трговац
60. Лука Ћеловић трговац
61. Петар Петровић бравар
62. Ђорђе Панђело трговац
64. Коста Панђело трговац
64. Милан П. Живковић благајник монопола

Ко од именованих са коњем, односно комором не предстане комисији до одређеног дана, томе ће војена власт вредност коња или коморе егзекутивним путем наплатити.

Од суда општине београдске, 13. Септ. 1896. г. АБр. 8074.

НАРЕДБА

По члану 1-ом наредбе од 10. децембра 1882. год №17444. управа града београда надлежна је да издаје дозволе онима који хоће овде у Београду да раде као носачи (амали).

Носачи, који су већ добили право на радњу имају на капи значку од жутог плеха, на коме је означено под којим су бројем записани код удружења носачко-амалског.

То удружење основано је у циљу помагања својих чланова у болести и смрти, и оно, по члану 2-гом тачке 2-ге својих правила, дужно је из своје касе, сваком сопственику накнадити штету коју би носач причинио непажњом, крадом или утајом поверене му ствари.

Како је примећено, да су неки и без дозволе полицијске власти и без уписа код носачког удружења, предузели вршити послове на штету оних који су добили на то право: то управа града Београда на основу § 326. крив. закона **наређује:** да сви носачи који бесоравно ове послове врше по вароши, на пијацама и код станице савске и жељезничке, са тим радом престану; јер ако који и после ове опомене такав посао врши, биће кажњем новчано одређеним горњим §-ом. Од управе вар, Београда, 31. августа 1896. године. Бр. 13313.

НАРЕДБА

Због разних узбрдица по Београду, врло је потребно да сва товарна кола, воловска и коњска, имају на кола подупираче — виљушке, од гвожђа или дрвета, за заустављање кола на узбрдицама, кад стока посустане, или кад иначе треба кола зауставити, како возари не би за подупирање кола чупали камење из калдрме, или довозили са стране и на месту остављали кад се крену.

Ко се нађе без подупирача на колима од 15. септембра ове год. биће кажњен по § 326. к. закона.

Од управе вар. Београда, 31. августа 1896. год. Бр. 20224.

НАРЕДБА

У последње време вија се по улицама, трговима и другим јавним местима врло много паса. где са и без марке, са и без њихових госа, слободно лутају, њушкају, погане се по животним намирницама, које се по трговима продају, или се кољу међусобно — све појаве штетне по здравље становништва. Било је и бесних паса, који су слободно пуштени да јуре улицама и преко расада по парковима, као што су и неупутне по општи углед једне престонице,

С тога управа града Београда, позвана да води бригу о здрављу и сигурности грађанства у престоници, допуњујући правила о „Псетарини“ издата судом општинским 1887. год. С.№ 11340 и наредбу суда општинског С.№ 1945 од 1894. год. понова

Наређује:

1. Сваки који хоће да му је дозвољено држати пса, мора за њега купити у суду општинском марку.

1. Забрањено је доводити пса у кафану, хотел, трамвај, тргове дневних намирница и друге јавне локале.

3. Кажњен ће бити сваки онај, чије се псето без пратиоца нађе по улицама, а псето ће му стрводер ухватити, ма да је и са марком.

4. Свако псето које се нађе ноћу на улицама или парку, било оно са и без марке, биће убијено, а сопственик ако се пронађе још и кажњен.

Ко противу ове наредбе поступи, казниће се по § 326. крив. закона. — № 1290. Из канцеларије лекарског оделења управе града Београда 3. септембра 1896. год. Београд.

Физикус, **Д-р П. Стејић.** Управник града Београда, **Р. Бадемлић.**

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНА СЕДНИЦА
30. августа 1896. год.

Председавао председник г. Михајло М. Богићевић; од одборника били: г. г. Стев. П. Поповић, Дамњан Стојковић, Јанаћ Константиновић, М. Штрбић, Голуб С. Јанић, Мил. Ж. Маринковић, Сава Ковачевић, Сергије Станковић, Никола Бошковић, Љуб. Марковић, Н. Антоновић, Влад. М. Ђорђевић, Дим. Гавриловић, Јарослав Безуха.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 22. августа о. г. и учињене су ове измене и допуне,

у решењу КЊБр. 420, да је ово предлог и одборника г. Стевана П. Поповића и да се тај предлог не односи на активне официре. У решењу КЊБр 421, да се пре исплате види, да ли оштећени према пресудама имају шта да изврше, па ако имају да се то предходно изврши.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 7242, 7134, 7416, 7219, 7163, 7133, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су Јован Милојковић шеф рударског одељења мин. народне привреде и Алекса Живановић секретар доброг владања и доброг имовног стања; да је Димитрије Живковић каф. рђавог владања и слабог имовног стања; да су му непознати Младен Димитријевић шлосер, његов син Сима раденик, Лазар Дамњановић звани „Мута“, Ђока Зафировић калдрмџија и његова жена Косара, Сима Несторовић молер и његова жена Јелена, Милан Кекез слуга-покућар, Гвозден Милосављевић из Косјерића.

III

Председник износи одбору на мишљење молбе, којима се траже уверења о породичном односу.

По прочитању тих молби одбор је изјавио мишљење,

да се Ангелини — Гини Симић, може дати тражено уверење; да се Ђорђу и Николи Ј. Канари може дати тражено уверење о њиховом породичном односу кад и одборници г. г. Стев. П. Поповић и Сергије Станковић наводе молилаца потврде.

IV

На предлог управитеља основних школа за савски крај АБр. 7410 одбор је решио,

да члан одбора за основне савске школе буде и даље г. Љуба Крсмановић трговац овд.

V

По прочитању протокола лицитације ГБр 2015 држане за насипање и калдрмисање Вишњићеве (бив. Бркине) улице, одбор је решио,

да се насипање Вишњићеве (старе Бркине) улице и то дела између Г. Јованове и Душанове улице уступи према прописаним погодбама Николи Илићу предузимачу, као најнижем понуђачу по цени од једног динара и десет пара од кубног метра, а калдрмисање ове улице Ристи Крстићу по прописаним погодбама и по цени од два динара деведесет и девет пара од квадратног метра.

VI

По прочитању понуде Стојана Анастасијевића ГБр. 1984 и по саслушању мишљења грађевинског оделења, одбор је решио,

да се нивелисање, калдрмисање и грађење канала у доњем делу Вишеградске улице уступи Стојану Анастасијевићу, који ради ове послове у горњем делу исте улице по истим условима и по цени и то: за кварење старе калдрме по шест пара од квадратног метра; за откопавање и одношење земље по деведесет осам пара од кубног метра; за калдрмисање ломљеним каменом са материјалом и радом по два динара и деведесет пара од квадратног метра и за израду канала са материјалом по десет динара од курентног метра.

VII

По прочитању протокола лицитације ГБр. 1853, држане за нивелисање и калдрмисање Бирчанинове улице (између Кнез-Милошеве и железничке улице) и грађење канала у истој улици и по прочитању изјаве Ристе Крстића предузимача ГБр. 2014, одбор је решио,

да се кварење старе калдрме, нивелисање, калдрмисање и грађење канала у Бирчаниновој улици (између Кнез-Милошеве и железничке улице) и остали послови предвиђени погодбама и предрачуном уступе Ристи Крстићу предузимачу као најнижем понуђачу за укупну цену од једанаест иљада и сто динара у сребру с тим, да му се има исплатити после шест месеци кад буде рад готов и од општине примљен, према његовој изјави ГБр. 2014.

VIII

По прочитању извештаја грађевинског оделења ГБр. 1938 одбор је решио,

да се изврши дренажа у Душановој улици између Грочанске и Мало-рудничке улице одобравајући за ово кредит од двадесет и једну хиљаду шест стотина и десет динара.

Овај посао да се изврши у режији и онако, како је у овом извештају изложено.

IX

Председник извештава одбор, да је Савез стрељачких дружина примио са захвалношћу суму од 150 дин, за набавку једне награде доброме стрелцу од општине београдске, али да та набављена награда гравирани карабин кошта 200 динара те Савез моли а председник предлаже, да се савезу издаду накнадно још педесет динара.

Одбор је решио,

да се поред одобрене суме од 150 дин. решењем одборским од 8. августа 1896. изда Савезу стрељачких дружина из касе општинске а из партије за непредвиђене потребе још педесет динара.

X

Председник саопштава одбору, да безимено друштво за осветљење Београда моли да не плаћа готовим новцем трошаринску таксу на угаљ, што га за своје потребе набавља, него да се само задужује, па да се од времена на време та такса наплаћује из друштвеног примања од општине за улично осветљење.

По саслушању овога и по прочитању извештаја управе трошаринске АБр. 7447, одбор је решио,

да се безимено друштво за осветљавање Београда одбије од овога тражења.

XI

Председник износи одбору на решење извештај одборског повереништва за експропријацију приватних имања за регулацију односно регулисања око железничке станице.

Одбор је одлучио,

да се овај предмет одложи до прве седнице за овом.

ОБЈАВА

Одређена лицитација на дан 2-ог септембра тек. године, за давање под закуп наплате таксе — акциза — на пиће, није се могла вршити, из узрока, што није било понуђача.

С тога ће се у економном одељењу, по решењу суда општинског А.№ 7669, држати понова лицитација на дан 30. т. м. од 2—5 сахати по подне; за давање овог права под закуп.

Кауција се полаже 1800 динара у готову или државним папирима од вредности.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана.

Ко жели поменуто право узети под закуп, нека одређеног дана дође да лицитира.

АБр. 7669. Од суда општине београдске, 5. септембра 1896. год. у Београду.

На дан 19-ог овог месеца од 2—5 сах. по подне, држаће се друга лицитација, за издавање под закуп, подрума у плацу општинском, звани „Текија.“

Кауција се полаже 10% од излицитиране цене.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана

АБр. 7774. Од суда општ града Београда 5. септембра 1896. г. у Београду.

ОГЛАС

Одређена лицитација, на дан 31. пр. месеца, за набавку јечма и овса за исхрану коња возова општинских, није се могла држати, зато што није било понуђача, — с тога ће се у економном одељењу, по решењу суда општинског А.№ 7667 држати понова друга лицитација на дан 27. овог месеца од 2—5 сах. по подне; за набавку:

92.160 кгр. зоби (полак јечма а полак овса.)

Кауција се полаже 1000 дин. у готову или у државним папирима од вредности.

Остале погодбе о овој набавци могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног оделења.

Ко жели примити се ове набавке нека означеног дана дође на лицитацију.

АБр. 7667.— Од суда београдске општине, 5. септембра 1896. год. у Београду.

ВОЈНА НАБАВКА

За набавку ниже изложених артикала људске хране и пића за београдски гарнизон а за 1897. год. држаће се јавна усмена лицитација у интендатури дунавске дивизијске области и то:

20. септембра т. год. за потребне количине: вина, ракије и сирћета;

21. септембра за потребне количине криза, пиринча, пасуља, и крупе;

23. септембра за потребне количине масти и сланине;

Лицитација почиње од 9 пре па траје до 1 сахат по подне.

Кауцију полажу српски грађани 10% а странци дупло.

Услови ове набавке могу се видети у интендатури ове дивизијске команде сваки дан у канцеларско време а и на сам дан лицитације.

ЕБр: 5737. Из канцеларије дун. дивиз. области 30. августа 1896. год. у Београду.

ОГЛАС

Суд општине смедеревске држаће на дан 21. октобра ове год. од 9—12 сати пре подне јавну усмену лицитацију за набавку 5000 куб. мет. камена гранита.

Кауција износи 4.500 динара у готову или вредећим новчаним папирима које суд по курсу прими.

Услови могу се видити сваког радног дана у суду општ. смедеревске.

КБр. 8952. Из суда општине смедеревске 6. септембра 1896. год.

ПРОДАЈА

На основу наређења команданта дунав. дивиз. области од 7. тек. године Е.№ 5902, држаће се на дан 18. Септембра ове године у канцеларији ове Управе од 9 пре до 1 сата по подне *трећа* усмена лицитација, за продају овчијих и овнујских кожа, што се коњу од 1. септембра па до конца октобра тек. године.

Кауција се полаже у готовом новцу или у српским вредећим папирима, према излицитираној цени.

Из канцеларије Управе дунав. профијант. слагалишта № 5312. 8. Септембра 1896. год. у Београду,

ОГЛАС

Суд општине београдске држаће лицитације ових дана:

I, На дан 16. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавна усмена лицитација за оправку свих возова општинских а која оправка спада у рад: сарачки, сатлерски, тапетарски и фарбарски.

II, На дан 17. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за оправку свих возова општинских, а која оправка спада у рад ковачко-коларских заната;

III, На дан 20. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију за ковање коња возова општинских;

IV, На дан 25. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за повез протокола деловодних, регистара и осталих књига општинских;

V, На дан 26. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под закуп општинског земљишта код војног сењака за испашу;

VI, На дан 2. Октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под аренду, права продаје пржене и тучане кафе (тамиса);

VII, На дан 5. Октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију, за издавање под закуп права узимања цубока од стоке која се коље на општинским кланицама и продаје истог.

VIII, На дан 7. октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитација за чишћење димњака на зградама општин.

Кауција се полаже 100 дин.

Кауција се полаже у готову или српско-државним папирима од вредности и то: За лицитацију под бр. I, II и III по 200 динара; за лицитацију под Бр. IV 100 динара; за лицитацију под Бр. V 120 дин. за лицитацију под Бр. VI 1000 динара; и за лицитацију под Бр. VII 3000 дин.

Све ове лицитације вршиће се у канцеларији економног одељења суда општинског, где се и остале погодбе могу видети сваког радног дана а и на дан лицитације.

АБр. 5660, 5661, 5662, 5664, 5665, 5666, 5667, и 5677. Од суда општине београдске, 19. Јула 1896. год. у Београду.

НАПОМЕНА

По што има већи број удеоничара удружења општинских службеника, који су заостали са полагањем уплата удеоничких па ни до данас нису их положили, — то се позивају сви такови удеоничари, да *одмах* све заостале уплате положе друштвеном благајнику; у противном поступиће се по чл. 9. друштвених правила.

Бр. 57.— Из седнице управног одбора удружења општинских службеника, 5 септембра 1896. године у Београду.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Недеља 15: Дневна представа: **Звонар Богородичне цркве**, драма у пет чинова, с предигром по Иговом роману написала Ш. Бирхпфајферова, превео с немачког Ј. Ђорђевић. — Вечерња представа: **Катарина Хауердова.**

Уторник 17: **Лудвик XI**, трагедија у пет чинова, написао Казимир Делавиљ, превео Ј. Ђорђевић.

Четвртак 19: **Крвна освета**, драма у пет чинова, написао Виктор Диканж, превео с француског Душан Л. Ђокић.

Субота 21: **Матори момци**, комедија у пет чинова, написао Викт. Сарду, превео с француског Јован В. Несторовић.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Чувени руски роман *Крижановског*

ВАРТОЛОМЕЈСКА НОЋ

почеће излазити у српскоме преводу у свескама, са ванредно лепим и елегантним сликама. Прва свеска изаћи ће 14. септембрао г. (на Крстов-дан) а остале једна за другом сваког четвртог дана. Биће свега свезака 18 - 20.

У великоме свету чувен је овај роман са свога изврснога излагања историјских факата, а нарочито је у њему јако истакнутсав онај средњевековни верски фанатизам, какога до тада није запамтио свет. Карло IX и Катарина Медичи истакнути су у свој сили својој, а у исти мах, на другој страни:појављују се такви преломи судбе, да у светској литератури нигде нема тако дивно осликаних сценерија и тако фрапантнога заплета.

Превод је лак и елегантан.

Цена је појединој свесци 20 пара динарских.

Може се добити у свима добро уређеним књижарама а и код продаваца вечерњих листова.

У унутрашњости шаље се књиге само онима, који се до 14. септембра претплате, а претплату примаће доленотписани.

Очекујући одзив онакав, какав заслужује ова ретка књига, надамо се што обилнијој претплати.

Београд, 2. Септембра 1896. год.

Јанковић и Бимбић
чиновници општине београдске.

УДРУЖЕЊЕ СЛУЖБЕНИКА БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

Стање на дан 31. августа 1896. год.

Главна књига	Назив рачуна	Оврт: дугује		Оврт: потражује		Стање: дугује		Стање: потражује	
1	Рачун благајне	22883	10	21309	88	1573	22	—	—
2	„ уписнине	—	—	198	—	—	—	198	—
3	„ уплата	1459	—	8657	—	—	—	7198	—
4	„ залога	—	—	12650	—	—	—	12650	—
5	„ камате и трошкова	313	45	116	75	196	70	—	—
6	„ осниваних „	2	30	—	—	2	30	—	—
7	„ 2% обвезница	19155	—	—	—	19155	—	—	—
8	„ срећака кл. лутрије	1695	53	1440	—	255	53	—	—
9	„ губитка и добитка	—	—	1517	25	—	—	1517	25
10	„ враћених уплата	391	—	—	—	391	—	—	—
11	„ казне	—	—	10	50	—	—	10	50
		23678	28	23678	28	12557	80	12557	80

1. септембра 1896. год. у Београду.

Председник, **Ђ. Ж. Нешић** с. р. Деловођа, **Љуб. П. Ристић** с. р. Благајник, **Милија Јовановић** с. р.

ЧЛАНОВИ УПРАВНОГ ОДБОРА:

Урош Кузмановић с. р. **Танасије Д. Вељановић** с. р.

Овај рачун, прегледао је контролни одбор и сравнио га са књигама, па је нашао да је исправан.

5. септембр 1896. год.

Београд.

Председник надзорног одбора,
К. Ј. Јанковић с. р.

ЧЛАНОВИ:

Илија Вучковић с. р. **Теофило Вуковић** с. р.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 5. до 11. Септембра 1896. год.

допутовало 952 путника — одпутовало 652 путника.

Постојбина приспелих путника:

Пола: мушких	Пола: женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
765	187	612	147	23	14	4	22	33	17	5	32	9	13	10	11	

Занимање путника:

Земаља и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и пиљари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Продетаријат
66	28	284	202	41	69	17	34	25	83	44	58	—

Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Одпутовалих
773	179	+ 300	—

13. Септем. 1896. год. *Из статистичног одељења општ. вар. Београда.*

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и пужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

III. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0·20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 8. до 13. септембра 1896. г.

Килограма	Именовање	Цена: највећа дин.	пр.	Цена: најмања дин.	пр.
1922	Арнаутска	9	—	8	—
1038	Боранија	—	—	—	—
	Брашна пшенична	—	—	—	—
1458	Вина бела (од лит.)	—	60	—	50
400	Волова	45	—	40	—
182	Вуне не пране	130	—	120	—
6800	Грожђа	60	—	30	—
145	Дуња	40	—	30	—
356	Јабука	15	—	10	—
22422	Јечма	7	—	6	80
650	Кајмака	120	—	110	—
3583	Кожа јагњећих	—	—	—	—
	Коре брезове	—	—	—	—
	Крава	—	—	—	—
57620	Креча	3	60	3	20
9810	Кромпира нови	5	—	4	—
458	Крупника	9	50	9	—
1300	Крушака	15	—	10	—
505	Кудеље	—	—	—	—
20937	Кукуруза	7	50	7	—
333	Лоја нетопљеног	55	—	50	—
99	Лука бела	25	—	20	—
14741	Лука црна	5	—	4	—
	Масла	—	—	—	—
96	Масти	90	—	80	—
42970	Овса	8	60	8	50
1294	Орања	30	—	25	—
340	Пасуља	16	—	15	—
	Просе	—	—	—	—
163675	Пшенице	11	10	11	—
3047	Ражи	9	—	8	50
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
	Ракије шљ. љуте „	—	—	—	—
8265	Ракије шљ. меке „	—	45	—	30
	Руја	—	—	—	—
7742	Свиња дебелих	65	—	55	—
85240	Сена	4	—	2	50
877	Сира	80		50	—
2950	Сламе	2	50	2	—
	Сочива	—	—	—	—
417	Угљена дрвеног	7	—	6	—
9544	Шљива сирових	10	—	8	—
46550	Шљива сувих	30	—	22	—
	Брескве	—	—	—	—
	Парадајз	—	—	—	—
4950	Цемент	—	—	—	—
	Разно воће	—	—	—	—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник **ОПШТИНА БЕОГРАДСКА** Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 Уредник **УРОШ КУЗМАНОВИЋ**

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 22. СЕПТЕМБРА 1896. | БРОЈ 38.

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЋ ПРИМАЈУ СЕ

СПИСАК

коњаника и давалаца коморе, који су се обвезали, да у року од 3 месеца набаве коње односно комору

Долеименовани позивају се овим, да коње односно комору приведу од данас па до 20. Октобра т. г. комисији, која ради на тркалишту:

1. Војислав Стојиљковић шпедитер
2. Јездимир Ђокић чинов. Мин. споља. послова
3. Михајло Живадиновић адв.
4. Драгољуб Михајловић тргов.
5. Андреја К. Чупић земљоделац
6. Милосав Бугарчић кречар
7. Јован Миланковић секрет. Мин. Сп. Послова.
8. Исак Катаривас трговац.
9. Божидар Добошаревић трговац.
10. Димитрије Живадиновић трговац
11. Крста Крстић књигов. Трг. Банке
12. Јован Ћуковић млинар
13. Михајло Штајнлехнер предузимач
14. Јован Барловац трговац
15. Владислав Павловић трговац
16. Драгутин Стефановић чинов. Нар. Банке
17. Ђока Мостић шпедитер
18. Јован Илијћ воскар
19. Љубисав Стојановић трговац
20. Алекса Јанић благајник Палилулске Задруге
21. Мачојло Клидис трговац
22. Лука Пурић трговац
23. Михајло Јанковић кафеција
24. Димитрије Најдановић касапин
25. Танасије Бошковић трговац
26. Љуба Живковић адвокат
27. Михајло Русо мењач
28. Светозар Стаменковић трговац
29. Вучко Илијћ трговац
30. Никола Трпезић члан суда
31. Бенцион Були мењач
32. Душан Миличевић хотелијер
33. Драгољуб Антоновић благајник код Бр. Андрејевића
34. Илија М. Јовичић винар
35. Јован М. Тадић бакалин
36. Димитрије Субашић трговац
37. Риста Миленковић трговац
38. Влајко С. Каленић економ
39. Ђорђе Димитријевић лебар
40. Милорад Д. Јанковић трговац .
41. Мика Р. Павловић трговац
42. Светозар Стефановић пред. управе фондова
43. Јанаћ Константиновић бакалин
44. Гавра Сиљановић цигљар
45. Ванђел Тома приватијер
46. Милован Миленковић сарач
47. Васа Дучић бакалин
48. Настас Димић лебар
49. Владислав Ђорђевић бакалин
50. Пера Анастасијевић трговац
51. Антоније Орешковић пуков. у пенз.
52. Михајло Костић Албанез
53. Нићифор Јовановић пуков. у пенз.
54. Стеван Павловић трговац
55. Михајло Јовичић винар
56. Маса Ђоке Миличевића
57. Светозар Милојевић начал. мин. финансије
58. Јован Ђурић апотекар
59. Никола Спасић трговац
60. Лука Ћеловић трговац
61. Петар Петровић бравар
62. Ђорђе Панђело трговац
64. Коста Панђело трговац
64. Милан П. Живковић благајник монопола

Ко од именованих са коњем, односно комором не предстане комисији до одређеног дана, томе ће војена власт вредност коња или коморе егзекутивним путем наплатити.

Од суда општине београдске, 13. Септ. 1896. г. АБр. 8074.

НАРЕДБА

По члану 1-ом наредбе од 10. децембра 1882. год №17444. управа града београда надлежна је да издаје дозволе онима који хоће овде у Београду да раде као носачи (амали).

Носачи, који су већ добили право на радњу имају на капи значку од жутог плеха, на коме је означено под којим су бројем записани код удружења носачко-амалског.

То удружење основано је у циљу помагања својих чланова у болести и смрти, и оно, по члану 2-гом тачке 2-ге својих правила дужно је из своје касе, сваком сопственику накнадити штету коју би носач причинио непажњом, крадом или утајом поверене му ствари.

Како је примећено, да су неки и без дозволе полицијске власти и без уписа код носачког удружења, предузели вршити послове на штету оних који су добили на то право: то управа града Београда на основу § 326. крив. закона **наређује:** да сви носачи који бесоравно ове послове врше по вароши, на пијацама и код станице савске и жељезничке, са тим радом престану; јер ако који и после ове опомене такав посао врши, биће кажњем новчано одређеним горњим §-ом. Од управе вар, Београда, 31. августа 1896. године. Бр. 13313.

НАРЕДБА

У последње време вијаа се по улицама, трговима и другим јавним местима врло много паса, где са и без марке, са и без њихових госа, слободно лутају, њушкају, погане се по животним намирницама, које се по трговима продају, или се кољу међусобно — све појаве штетне по здравље становништва. Било је и бесних паса, који су слободно пуштени да јуре улицама и преко расада по парковима, као што су и неупутне по општи углед једне престонице,

С тога управа града Београда, позвана да води бригу о здрављу и сигурности грађанства у престоници, допуњујући правила о „Псетарини“ издата судом општинским 1887. год. С№ 11340 и наредбу суда општинског С№ 1945 од 1894. год. понова

Наређује:

1. Сваки који хоће да му је дозвољено држати пса, мора за њега купити у суду општинском марку.

1. Забрањено је доводити пса у кафану, хотел, трамвај, трговe дневних намирница и друге јавне локале.

3. Кажњен ће бити сваки онај, чије се псето без пратиоца нађе по улицама, а псето ће му стрводер ухватити, ма да је и са марком.

4. Свако псето које се нађе ноћу на улицама или парку, било оно са и без марке, биће убијено, а сопственик ако се пронађе још и кажњен.

Ко противу ове наредбе поступи, казниће се по § 326. крив. закона. — № 1290. Из канцеларије лекарског оделења управе града Београда 3. септембра 1896. год. Београд.

ОБЈАВА

При статистичком оделењу општине београдске, постоји адресни Биро још од 1890. год. који даје обавештења, о становању и кретању овд. грађанства.

У вези са извршеним прошлогодишњим пописом становништва, овај адресни Биро још боље је уређен, и даље на услузи стоји својим обавештењем, како овдашњем тако и страном грађанству, но с тим, да ће се од 1. октобра ове год. од приватних наплаћивати 5. п. дин. од траженог једног лица.

Ово се доставља грађанству ради знања.

Из статистичког оделења општине београдске 19. септ. 1896. год. СТБр. 313.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
5. септембра 1896. год.

Председавао председник г. Мијајло М. Богићевић; од одборника били: г.г. Дим. Довијанић, Благоје Милошевић, Сергије Станковић, Сава Ковачевић, И. Козлић, К. Петровић, Мих. Павловић, Дамњан Стојковић, Ђорђе Димитријевић, А. Ђ. Кумануди, Јанаћ Константиновић, Љуб. Марковић, Д-р Вој. М. Суботић, Сава М. Цевајровић, Д. С. Милутиновић, Дим. Гавриловић, Влад. М. Ђорђевић, Стеван П. Поповић. М. Штрбић, Јарослав Безуха.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 30. августа 1896. год. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 7521, 7743, и 7658, којима се траже уверења о владању у имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да је Милован Романовић чин. глав. контроле доброг владања и средњег имовног стања; да су му непознати: Остоја Срдић слуга и Мијајло Ђорђевић раденик.

III

Председник саопштава одбору, да је крајње време да се скине рампа у Кнез-Милошевој улици ради угледа те улице а и ради грађана који због рампе не могу да уживају своје имање као што треба. Но како ће скидањем те рампе нанети се штета кућама, то је грађев. оделење израдило предрачун шта би оправка тих зграда коштала.

По саслушању опширног реферата граћ. оделења о овој ствари и по прочитању тога предрачуна ГБр. 1702/95. одбор је одлучио,

да се позову сви сопственици оних имања које ће услед скидања рампе ма и најмању штету морати претрпети и да се упитају, да ли пристају да им се по прочитаном предрачуну плати, па да сами поправљају своја имања, и ако не пристају да кажу шта траже.

Грађевинско оделење пак да изради тачан предрачун оних оправака, које ће општина дужна бити да изврши. Ово да буде и по саслушању општинског правозаступника и у присуству два одборника.

IV

По прочитању протокола лицитације ГБр. 2177 држане за дограђивање просторија за апсане Управе вар. Београда и по прочитању накнађен понуде Ђорђа Соколовића ГБр. 2178, о истој ствари, одбор је решио,

да се за израду овога посла држи ужа лицитација између најнижег лицитанта Јанаћка Трајковића и накнадног понуђача Ђорђа Соколовића.

Овлашћује се Суд да исход ове уже лицитације одобри.

V

Председник општине извештава одбор, да је према жељи одборовој изјављеној у седници одборској од 4. марта о. г. АБр. 2172, израђен предрачун за нивелисање, калдрмисање и каналисање Споменичке (сада Немањине) улице, и предлаже, да одбор одобри потребан кредит за овај посао.

По прочитању извештаја грађев. оделења о овоме ГБр. 2165, одбор је решио,

да се Споменичка (сада Немањина) улица за сада само нивелише и калдрмише, одобравајући за то кредит од шеснаест иљада седам стотина шездесет и четири динара и двадесет пара с тим, да се овај посао да у израду путем лицитације.

Каналисање ове улице да се изврши доцније кад се буде општа канализација вршила.

VI

По прочитању протокола лицитације АБр. 7558 држане за издавање под закуп дрварских плацева на Сави, и по прочитању накнадне понуде Николе Димитријевића трговца АБр. 7564 за плац под бр. 3., одбор је решио,

да се 1. и 2. дрварски плац изда под једногодишњи закуп по прописаним погодбама А. Ђ. Кумануђију и другу за годишњу цену од две хиљаде четири стотине и десет динара; 4. и 6. плац дрварски Луки Ћеловићу за хиљаду пет стотина осамдесет и пет динара годишње; 5. плац Најдану Петровићу за осам стотина двадесет и један динар годишње; 7. плац Кости Ђукићу за шест стотина седамдесет и шест динара годишње; 8., 9., 10., и 11. плац Раденку Драговићу за хиљаду две стотине динара годишње; 12. и 13. плац Мирковићу и Лучићу за хиљаду четири стотине и један динар годишње; 14. и 15. плац Луки Ћеловићу за хиљаду три стотине и један динар годишње; 16. Браћи П. Ђорђевићима за хиљаду шест стотина и шездесет динара годишње; и 17. плац Васи Николићу за три стотине динара годишње. За плац под бројем 3. да се држи ужа лицитација између најнижег лицитанта Раденка Драговића и накнадног понуђача Николе Димитријевића.

При саопштењу овога решења појединим лицитантима, као и при ужој лицитацији, да се закупцима каже, да ће бити дужни закупљене плацеве напустити без икакве накнаде ако би то земљиште затребало за грађење жељезничке пруге ка кланицама на Дунаву.

VII

Председник износи одбору на решење извештај одборског поверништва изабратог у седници одборској од 27. јуна о. г. АБр. 4182. о уступању земљишта Друштву Црвеног Крста за подизање модерне грађанске болнице.

По прочитању тога извештаја АБр. 7985, и накнадног акта Друштва Црвеног Крста АБр. 7986, одбор је решио,

да се Друштву Црвеног Крста уступи на бесплатно уживање за подизање модерне грађанске болнице општинско земљиште на Врачару између улица Вишеградске, Колубарске. Фрушкогорске и Сарајевске сходно решењу одборском од 27. јуна 1896. године АБр. 4182 за двадесет и пет година с тим, да друштво буде дужно у року од две године болницу подићи. О уступљењу овом да се састави протокол и план у присуству кмета и општинског инжињера и изасланика друштвених.

Напомена. Овоме решењу био је противан одборник г. Иван Козлић.

VIII

Председник износи одбору предмет о експропријацији земљишта Влад. Тајсића пензионара, потребног за извршење регулационог плана око цркве Св. Саве, који је план Министарство грађевина одредило, заједно са предлогом друштва за улепшавање Врачара односно уступљења прихода са Цветног трга друштву у корист цркве Св. Савске

По прочитању пјаве Влад. Тајсића АБр, 7984 по прочитању предлога друштва врачарског АБр. 7997, а по прегледу регулационога плана на томе месту, одбор је одлучио,

да суд општински у првој седници за овом поднесе одбору на увиђај план од Министарства грађевина одређен за целу ову парцелу као и план за ову парцелу који је била општина предложила па је г. министар грађевина није хтео одобрити.

IX

Председник извештава одбор, да је од имања Симе Јовановића — Племића — одузето за проширење улице Мајданске 183. кв. м.; да је процена тог земљишта одобрена решењем одборским од 12. јануара 1895. године АБр. 711. и да према томе има Сима Јовановић да прими од општине 20.130 динара у сребру.

Па како Сима Јовановић на овоме имању има дута Управи Фондова и како Управа Фондова неће да чека за новац, него тражи да се то цело имање прода, то је одбор, на предлог председника решио,

да се Сими Јовановићу за експроприсани део његовог имања у улици Мајданској исплати двадесет хиљада сто тридесет динара у сребру из готовине регулационог фонда, што се код управе фондова налази на приходу, пошто се сви интабулисани терети скину са овога дела имања.

X

Председник износи одбору на решење извештај одборског поверништва о постигнутом споразуму са Јанаћком Костантиновићем овд. трговцем, односно цене Костантиновићевог имања што се има експроприсати за продужење Симине улице, по коме споразуму би имала општина да плати сваки квадратни метар по 28 динара у сребру.

По прочитању тога извештаја АБр. 7990., одбор је решио,

да се овај споразум одбаци као неповољан по општину и да се предмет упути надлежној полициској власти, да она помоћу заклетих проценилаца процени ово имање по закону о експропријацији.

XI

Председник износи одбору на одобрење постигнуте споразуме између оборског поверништва и Спасоја Илића кафеџије, д-ра Марка Лека државног хемичара и Сане М. Алексићке удове, односно цена њихових земљишта што се за регулисање улица има експроприсати.

По прочитању протокола тих споразума АБр. 7988,7987,7989, из којих се види да се од ових сопственика одузимају врло незнатни простори, одбор је одлучио,

да општински правозаступник по сва три ова предмета да своје мишљење да ли је општина дужна по закону о експропријацији да плаћа сопственицима накнаду и онда, кад им се одузима врло мали део, који не наноси штете осталом имању него га шта више улепшава.

XII

Председник извештава одбор, да је Суд општински послао полицијској власти на процену оног дела земљишта што се за регулисање Поцерске (Царице Милице) улице има експроприсати од Симе Наумовића, пошто се према акту АБр. 6744 између Симе Наумовића и одборског поверништва није могао постићи споразум односно цене; да је одборско поверништво дало цену по 40 динара по квадратном метру без икакве накнаде за зграде које су трошне, а да су заклети вештаци проценили на 50 динара квадратни метар и одредили 1000 динара накнаде за зграде.

По саслушању овога и по прочитању процене АБр. 7967, одбор је решио,

да се упита Сима Наумовић, пристаје ли на оцену одборског поверништва АБр. 6744, па ако пристане да му се по тој оцени и плати, а ако не пристане да се на процену вештака изјави жалба г. Министру грађевина.

XIII

Председник саопштава одбору, да је Даринка Маленићева општинска питомица за лекарске науке у Цириху довршила своје студије и о томе известила општину актом својим АБр. 7452, да је још у 1895. години молила актом АБр. 3247/95. године да јој општина изда 420 динара за испитне таксе као поклон пошто по уговору не би имала права да ово тражи.

По саслушању овога одбор је решио,

прима се к знању извештај Даринке Маленићеве, да је довршила медецинске науке и њено стављање општини на расположење.

Тражење њено да јој се изда 420 динара на име плаћених испитних такса, не уважава се.

XIV

Председник износи одбору на решење молбу Бранислава Недељковића, да га општина прими за свога питомца за изучавање електромеханике, што је почео да студира у Бечу као питомац Министарства војеног, па због немања буџета престао бити питомац државни.

По прочитању те његове молбе АБр. 7992. одбор је одлучио,

Да се суд општински извести о правом узроку, за што је престао бити државни питомац; колико би му времена требало да учи у Бечу и са колико помоћи.

XV

Председник износи одбору на решење молбу Данице Николићеве медецинарке из Цириха АБр. 7994, и Јелисавете Начићеве свршене матуранткиње АБр. 7995, да их општина прими за своје питомице да изуче лекарске науке. Одбор је одлучио,

да шеф општинског санитета даде своје мњење о овим молбама односно потребе њиховог уважења.

XIV

Одборник г. Љуба Марковић подноси молбу Илије Димитријевића и осталих грађана из Зорине улице, да им се та улица калдрмише.

Одбор је одлучио,

да се ова молба упути грађевинском оделењу на извештај.

ОГЛАС

Одређена лицитација, на дан 31. пр. месеца, за набавку јечма и овса за исхрану коња возова општинских, није се могла држати, зато што није било понуђача, — с тога ће се у економном одељењу, по решењу суда општинског А№ 7667 држати понова друга лицитација на дан 27. овог месеца од 2—5 сах. по подне; за набавку:

92.160 кгр. зоби (полак јечма а полак овса.)

Кауција се полаже 1000 дин. у готову или у државним папирима од вредности.

Остале погодбе о овој набавци могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног оделења.

Ко жели примити се ове набавке нека означеног дана дође на лицитацију.

АБр. 7667.— Од суда београдске општине, 5. септембра 1896. год. у Београду.

ОБЈАВА

Одређена лицитација на дан 2-ог септембра тек. године, за давање под закуп наплате таксе — акциза — на пиће, није се могла вршити, из узрока, што није било понуђача.

С тога ће се у економном одељењу, по решењу суда општинског А№ 7669, држати понова лицитација на дан 30. т. м. од 2—5 сахати по подне; за давање овог права под закуп.

Кауција се полаже 1800 динара у готову или државним папирима од вредности.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана.

Ко жели поменуто право узети под закуп, нека одређенога дана дође да лицитира.

АБр. 7669. Од суда општине београдске, 5. септембра 1896. год. у Београду.

ОГЛАС

I, На дан 25. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за повез протокола деловодних, регистара и осталих књига општинских;

II, На дан 26. септембра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под закуп општинског земљишта код војног сењака за испашу;

III, На дан 2. Октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под аренду, права продаје пржене и туцане кафе (тамиса);

IV, На дан 5. Октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију, за издавање под закуп права узимања цубока од стоке која се коље на општинским кланицама и продаје истог.

V, На дан 7. октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитација за чишћење димњака на зградама општин.

Кауција се полаже 100 дин.

Кауција се полаже у готову или српско-државним папирима од вредности и то: За лицитацију под бр. I, 100 динара; за лицитацију под Бр. II 120 дин. за лицитацију под Бр. III 1000 динара; и за лицитацију под Бр. IV 3000 дин.

Све ове лицитације вршиће се у канцеларији економног одељења суда општинског, где се и остале погодбе могу видети сваког радног дана а и на дан лицитације.

АБр. 5664, 5665, 5666, 5667, и 5677. Од суда општине београдске, 19. Јула 1896. год. у Београду.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

Чувени руски роман *Крижановског*

ВАРТОЛОМЕЈСКА НОЋ

почеће излазити у српскоме преводу у свескама, са ванредно лепим и елегантним сликама. Прва свеска изаћи ће 14. септембрао г. (на Крстов-дан) а остале једна за другом сваког четвртог дана. Биће свега свезака 18—20.

У великоме свету чувен је овај роман са свога изврсного излагања историјских факата, а нарочито је у њему јако истакнутсав онај средњевековни верски фанатизам, какога до тада није запамтио свет. Карло IX и Катарина Медичи истакнути су у свој сили својој, а у исти мах, на другој страни:појављују се такви преломи судбе, да у светској литератури нигде нема тако дивно осликаних сценерија и тако фрапантнога заплета.

Превод је лак и елегантан.

Цена је појединој свесци 20 пара динарских.

Може се добити у свима добро уређеним књижарама а и код продаваца вечерњих листова.

У унутрашњости слаће се књиге само онима, који се до 14. септембра претплате, а претплату примаће доленотписани.

Очекујући одзив опакав, какав заслужује ова ретка књига, надамо се што обилнијој претплати.

Београд, 2. Септембра 1896. год.

Јанковић и Бимбић
чиновници општине београдске.

УДРУЖЕЊЕ СЛУЖБЕНИКА БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

Стање на дан 31. августа 1896. год.*)

ГЛАВНА КЊИГА	НАЗИВ РАЧУНА	ОБРТ ДУГУЈЕ		ОБРТ ПОТРАЖУЈЕ		СТАЊЕ ДУГУЈЕ		СТАЊЕ ПОТРАЖУЈЕ	
1	Рачун благајне	22883	10	21309	88	1573	22	—	—
2	„ уписнине	—	—	198	—	—	—	198	—
3	„ уплата	1459	—	8657	—	—	—	7198	—
4	„ залога	—	—	12650	—	—	—	12650	—
5	„ камате и трошкова	313	45	116	75	196	70	—	—
6	„ оснивачких „	2	30	—	—	2	30	—	—
7	„ 2% обвезница	19155	—	—	—	19155	—	—	—
8	„ срећака кл. лутрије	1695	53	1440	—	255	53	—	—
9	„ губитка и добитка	—	—	1517	25	—	—	1517	25
10	„ враћених уплата	391	—	—	—	391	—	—	—
11	„ казне	—	—	10	50	—	—	10	50
		45899	38	45899	38	21573	75	21573	75

1. септембра 1896. год. у Београду.

Председник, **Ђ. Ж. Нешић** с. р. Деловођа, **Љуб. П. Ристић** с. р. Благајник, **Милија Јовановић** с. р.

ЧЛАНОВИ УПРАВНОГ ОДБОРА:

Урош Кузмановић с. р. **Танасије Д. Вељановић** с. р.

Овај рачун, прегледао је контролни одбор и сравнио га са књигама, па је нашао да је исправан.

5. септембр 1896. год.
Београд.

Председник надзорног одбора,
К. Ј. Јанковић с. р.

ЧЛАНОВИ:

Илија Вучковић с. р. **Теофило Вуковић** с. р.

*) Овај биланс погрешно је одштампан у прошлом броју, с тога се сада поново штампа.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 12. до 18. Септембра 1896. год.

допутовало 1001 путника — одпутовало 711 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА: МУШКИХ	ПОЛА: ЖЕНСКИХ	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. Држава	Ван Европе
868	133	621	153	18	8	2	24	34	24	6	38	15	26	13	16	3

Занимање путника:

Земљаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и шкљари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Проститутке	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Одпутовалих
62	22	418	166	62	55	9	25	14	50	53	63	2	861	140	+ 290	—

19. Септем. 1896. год. *Из статистичког одељења општ. вар. Београда.*

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

III. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0·20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 13. до 20. септембра 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин.	пр.	ЦЕНА најмања дин.	пр.
2373	Арнаутка	9	—	8	—
1668	Боранија	—	—	—	—
	Брашна пшенична	—	—	—	—
10440	Вина црна (од лит.)	—	60	—	50
	Волова	—	—	—	—
57	Вуне не пране	—	—	—	—
4071	Грожђа	80	—	40	—
	Дуња	30	—	20	—
1600	Јабука	15	—	10	—
10373	Јечма	7	—	6	80
1160	Кајмака	120	—	110	—
	Кожа јагњећих	—	—	—	—
471	Коре брезове	9	—	8	—
	Крава	—	—	—	—
44800	Креча	3	60	3	20
15845	Кромпира нови	5	—	4	—
1124	Крупника	9	—	8	—
4500	Крушака	15	—	12	—
	Куделе	—	—	—	—
8096	Кукуруза	7	50	7	—
	Лоја нетопљеног	—	—	—	—
59	Лука бела	30	—	20	—
20544	Лука црна	5	—	4	—
6	Масла	140	—	130	—
582	Масти	90	—	80	—
150	Меда	80	—	50	—
27786	Овса	8	60	8	50
745	Ораја	30	—	25	—
845	Пасуља	18	—	15	—
34	Просе	—	—	—	—
18562	Пшенице	12	—	11	60
3441	Ражи	9	20	9	—
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
	Ракије шљ. љуте „	—	—	—	—
3595	Ракије шљ. меке „	—	45	—	30
11018	Свиња дебелих	65	—	55	—
6270	Сена	4	—	3	—
2400	Сира	80		60	—
620	Сламе	2	50	2	—
78	Сочива	26	—	22	—
2630	Угљена дрвеног	7	—	6	—
32600	Шљива сирових	15	—	12	—
125276	Шљива сувих	32	—	25	—
	Брескве	—	—	—	—
	Парадајз	—	—	—	
	Цемент	—	—	—	—
89340	Разна воћа	—	—	—	—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник **ОПШТИНА БЕОГРАДСКА** Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 Уредник **УРОШ КУЗМАНОВИЋ**

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 29. СЕПТЕМБРА 1896. | БРОЈ 39.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

СПИСАК

коњаника и дававаца коморе, који су се обвезали, да у року од 3 месеца набаве коње односно комору

Доленменовани позивају се овим, да коње односно комору приведу од данас па до 20. Октобра т. г. комисији, која ради на тркалишту:

1. Војислав Стојиљковић шпедитер
2. Јездимир Ђокић чинов. Мин. спољ. послова
3. Михајло Живадиновић адв.
4. Драгољуб Михајловић трговац.
5. Андреја К. Чупић земљоделац
6. Милосав Бугарчић кречар
7. Јован Миланковић секрет. Мин. Сп. Послова.
8. Исак Катаривас трговац.
9. Божидар Добошаревић трговац.
10. Димитрије Живадиновић трговац
11. Крста Крстић књигов. Трг. Банке
12. Јован Ћуковић млинар
13. Михајло Штајнлехнер предузимач
14. Јован Барловац трговац
15. Владислав Павловић трговац
16. Драгутин Стефановић чинов. Нар. Банке
17. Ђока Мостић шпедитер
18. Јован Илијић воскар
19. Љубисав Стојановић трговац
20. Алекса Јанић благајник Палилулске Задруге
21. Мачојло Клидис трговац
22. Лука Пурић трговац
23. Михајло Јанковић кафеџија
24. Димитрије Најдановић касапин
25. Танасије Бошковић трговац
26. Љуба Живковић адвокат
27. Михајло Русо мењач
28. Светозар Стаменковић трговац
29. Вучко Илијић трговац
30. Никола Трпезић члан суда
31. Бенцион Були мењач
32. Душан Миличевић хотелијер
33. Драгољуб Антоновић благајник код Бр. Андрејевића
34. Илија М. Јовичић винар
35. Јован М. Тадић бакалин
36. Димитрије Субашић трговац
37. Риста Миленковић трговац
38. Влајко С. Каленић економ
39. Ђорђе Димитријевић лебар
40. Милорад Д. Јанковић трговац
41. Мика Р. Павловић трговац
42. Светозар Стефановић пред. управе фондова
43. Јанаћ Константиновић бакалин
44. Гавра Сиљановић цигљар
45. Ванђел Тома приватијер
46. Милован Миленковић сарач
47. Васа Дучић бакалин
48. Настас Димић лебар
49. Владислав Ђорђевић бакалин
50. Пера Анастасијевић трговац
51. Антоније Орешковић пуков. у пенз.
52. Михајло Костић Албанез
53. Нићифор Јовановић пуков. у пенз.
54. Стеван Павловић трговац
55. Михајло Јовичић винар
56. Маса Ђоке Миличевића
57. Светозар Милојевић начал. мин. финансије
58. Јован Ђурић апотекар
59. Никола Спасић трговац
60. Лука Ђеловић трговац
61. Петар Петровић бравар
62. Ђорђе Панђело трговац
64. Коста Панђело трговац
64. Милан П. Живковић благајник монопола

Ко од именованих са коњем, односно комором не предстане комисији до одређеног дана, томе ће војена власт вредност коња или коморе егзекутивним путем наплатити.

Од суда општине београдске, 13. Септ. 1896. г. АБр. 8074.

ОБЈАВА

При статистичком оделењу општине београдске, постоји адресни Биро још од 1890. год. који даје обавештења, о становању и кретању овд. грађанства.

У вези са извршеним прошлогодишњим пописом становништва, овај адресни Биро још боље је уређен, и даље на услузи стоји својим обавештењем, како овдашњем тако и страном грађанству, но с тим, да ће се од 1. октобра ове год. од приватних наплаћивати 5. п. дин. од траженог једног лица.

Ово се доставља грађанству ради знања.

Из статистичког оделења општине београдске 19. септ. 1896. год. СТБр. 313.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
12. септембра 1896. год.

Председавао председник г. Мијајло М. Богићевић; од одборника били: г.г. Д-р Вој. М. Суботић, Сава М. Цевајровић, Сава Ковачевић, М. Штрбић, Никола Бошковић, И. Козлић, Јарослав Безуха, Благоје Милошевић, Стеван П. Поповић, Н. Антоновић, Д. С. Милутиновић, Др. М. Поповић, Дим. Гавриловић, Влад. М. Ђорђевић, Љуб. Марковић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 5. септембра ове год. и у одлуци Књ. Бр. 450 учињена је допуна,

да је одборник г. Стеван П. Поповић тражио, да се види, да ли молилац Бранислав Недељковић има толико спреме, да може с успехом изучити електро-техничку струку.

II

По прочитању акта управе вароши Београда и њених одељака АБр. 7940, 7893, 7885 и 7972, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су доброг владања и доброг имовног стања Јован Ђуровић кафеџија и Мариус Шарло управник електричног осветлења; да је Андреја Марјановић — Јовановић рђавог владања и сиротног имовног стања; да му је Мијајло Марић скитница непознат.

III

Приликом издавања уверења за извесна лица на захтев полициске власти одбор је препоручио суду.

да пре него што изнесе одбору на решење овака тражења, увек претходно сазна од дотичне полициске власти све што би ближе определило лице, за које се уверење тражи.

IV

Председник износи одбору на мишљење молбе, којима се траже уверења о породичном односу. По прочитању тих молби АБр. 7798 и 8208 одбор је изјавио мишљење,

да се молиоцима Ивану Ристићу кафеџији и Николи Р. Поповићу пензионеру

могу дати тражена уверења о њиховим породичним односима.

V

Одборник г. Никола Бошковић пита, за што општина допушта, да Никола Михаиловић још непрестано уживa општинско земљиште пред његовом кафаном „Петроградом“.

Председник је изјавио,

да ће се ово питање о заузећу општинског земљишта расправити онда, кад се буду сва остала заузећа на томе месту расправила.

VI

Председник подноси одбору свој извештај, у коме наводи, да су скоро сви сопственици имања, што се граниче са баром Венецијом, саузели од општинскога земљишта, и како је дошло на ред, да се пред жељезничком станицом изврши регулација, па да не би општина, од појединих одкупљивала своје земљиште, које су они самовласно узели, — предлаже, да се одреди нарочита комисија, која ће ова заузећа констатовати.

По прочитању тога извештаја АБр. 8287 одбор је решио,

да се сва заузећа општинског земљишта у бари Венецији изврше и констатују помоћу комисије, које да су чланови: г. г. Коста Петровић, Иван Козлић, Дим. Гавриловић и Голуб Јанић одборници и Петар Манојловић чин. мин. грађевина. Овој комисији може председник општине додати једног општинског инжињера и друга лица из грађанства, која ће знати, докле се је простирало општинско земљиште.

Кад се ова заузећа буду констатовала и кад самовласни заузимачи буду помоћу државних власти отерани са општинског земљишта, онда тек, да се приступи извршењу регулације пред жељезничком станицом.

VII

По прочитању акта Срп. брод. друштва АБр. 8288, одбор је решио,

да и овога пута остаје при своме ранијем решењу, по коме се општинске ствари никоме не могу дати на послугу.

VIII

Председник износи одбору на решење молбу Луке Пурића лиферанта сена и сламе, да му се допусти, да у место јечмене сламе која је у погодбама предвиђена, може набавити и општини предати другу коју сламу.

По прочитању те молбе АБр. 8006 одбор је решио,

да се молилац Пурић одбије од овога тражења, и да има извршити ову набавку тачно онако, како је у погодбама означено.

IX

Председник саопштава акт управе општинске трошарине, у коме су изложене извесне сметње у прикупљању трошаринских прихода на жељезничкој станици.

Одбор је препоручио суду општинском,

да по овој достави учини шта треба.

X

По прочитању протокола лицитације АБр. 7854 држане за давање под закуп права наплате таксе за продају бозе у Београду, на којој није било ни једног лицитанта, и по прочитању накнадне понуде еснафа бозаџиског АБр. 8290, да се њему уступи ово право за хиљаду динара годишње у место две хиљаде дин. колико је до сада еснаф плаћао за ово право, — одбор је решио,

да се понуда еснафа бозаџиског одбаци и друга лицитација распише, за давање овога права под закуп.

XI

По прочитању протокола лицитације АБр. 8015 држане за давање под закуп леденице општинске на Дунаву, на којој није било ни једног лицитанта, и по прочитању накнадне понуде Косте Трајковића овд рибара АБр. 7668, одбор је решио.

да се општинске леденице на Дунаву издаду под трогодишњи закуп а по прописаним погодбама Кости Трајковићу овд. рибару за сто двадесет динара годишње кирије.

XII

По прочитању протокола лицитације АБр. 8005 држане за давање под закуп општинског земљишта на Дунаву, Одбор је решио,

да се општинско земљиште на Дунаву до старе ботаничке баште изда под тро годишњи закуп а под прописаним погодбама Димитрију Б. Грујићу овд. кафеџији, као највишем понуђачу за годишњу цену од три стотине и дванаест динара.

XIII

По прочитању мишљења шефа општинског санитета, о молбама Данице Николићеве АБр. 7994 и Јелисавете Начићеве АБр. 7995, којима су молиле, да их општина издржава као своје питомице за изучавање медецине, одбор је решио,

да се обе ове молбе одбаце.

XIV

По прочитању накнадне молбе Бранислава Недељковића АБр. 7993, дате услед одлуке одборске од 5. септембра 1896. АБр. 7992 и по прочитању молбе Јована М. Ковића АБр. 7991, којима су молили, да их општина издржава, док не изуче електро-механику у Бечу, одбор је решио,

да се обе ове молбе одбаце.

XV

По прочитању молбе Задруге за подизање домаће индустрије АБр. 6071, да јој општина уступи на безплатно уживање општинско земљиште до Вајфертове пиваре, да на њему подигне своје радионице, одбор је одлучио,

да одборници као одборски повереници г. г. Драгутин С. Милутиновић, Иван Козлић, Д-р Војислав М. Суботић, Стеван П. Поповић и општински инжињер Коста Јовановић поднесу одбору извештај, да ли би се тражено земљиште могло уступити задрузи без штете по општинске интересе, или ако то земљиште неби могло се уступити, а оно које друго.

XVI

По прочитању молбе Анице удове Живка Новаковића АБр. 8291. одбор је на препоруку одборника г. г. Д. С. Милутиновића и Мијајла Павловића решио,

да се молитељици Аници издаје из општинске касе а из партије за издржавање сиротиње на име издржавања четрдесет динара месечно. Ово да важи од I. септембра ове год.

XVII

По прочитању молбе Данице М. Петровићеве АБр. 8292, којом моли да јој општина да једном за свагда трогодишње издржавање, које из касе прима по тридесет динара месечно, одбор је решио

да се ова молба не уважи.

XVIII

Председник износи одбору на решење молбу Јована Драгашевића пуковника у пензији ГБр. 604, којом тражи накнаду штете нанете његовој башти услед нивелације, и акт управе вар. Београда АБр. 7744 односно враћања наплаћене мерине Алберту Филипу и Азријелу Алкалају, одбор је одлучио,

да се оба ова предмета оставе за прву седницу.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
20. септембра 1896. год.

Председавао председник госп. Михаило М. Богићевић од одборника били: г. г Стев. П. Поповић, Ђорђе Димитријевић, Сергије Станковић Никола Бошковић, Дим. Довијанић, Љуб. Марковић, Сава Ковачевић, Дамјан Стојковић, Драг. Стаменковић, Н. Спасић, Благоје Милошевић, И. Козлић, Влад. М. Ђорђевић, Дим. Милојевић, Сава М. Цевајровић, Мих. Павловић, Михајло Михајловић, Јарослав Безуха.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 12. септембра ове године, и у одлуци Књ. Бр. 457. учињена је допуна,

да одборник г. Никола Бошковић нуди општини на име кирије две хиљаде динара годишње, за земљиште што је Никола Михаиловић самовласно заузео према жељезничкој станици.

II

Поводом одлуке одборске од 12. септембра ове год. АБр. 8289 одборник г. Никола Бошковић предлаже, да се прибави одобрење, да општински трошарински чиновник може путовати свима возовима жељезничким, и да на тај начин контролише, да ли се уносе предмети подложни трошаринској такси.

Одбор је одлучио,

да суд општински прибави одобрење, да општински трошарински чиновник може свака кола жељезничка без разлике прегледати, кад дођу у жељезничку станицу.

III

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака, АБр. 8107. 8131, 8145, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да је Остоја Николић пензионар доброг владања и доброг имовног стања; да су му непознати Софија Тодоровић удова, Миливоје Суботић калфа обућарски и Милун Ердоглија келнер.

IV

По прочитању молбе Др. Војислава Ж. Ђорђевића АБр. 8370 одбор је изјавио мишљење,

да се молиоцу може дати тражено уверење, о његовом породичном односу.

V

По прочитању протокола лицитације АБр. 8135. држане за давање под закуп права наплате таксе фијакериске за 1897. год. на којој лицитацији није било ни једног лицитанта, по прочитању накнадне понуде Косте С. Јовановића АБр. 8127, којом нуди општини две хиљаде динара годишње за ово право, и по прочитању молбе фијакериста, АБр. 8207, да им се ова такса са свим укине или бар на половину смањи, одбор је одлучио,

да суд општински поднесе извештај, колико општину кошта годишње чишћење и дезинфекција станица фијакериских, и колико сад има фијакера, што на тим станицама стоје.

VI

По прочитању протокола лицитације АБр. 8407 држане за давање под закуп ков коња пожарне чете одбор је решио,

да се ков коња пожарне чете за 1897, 1898. и 1899. год. према преписаним погодбама уступи Јоци Јуришићу овд. ковачу, као најнижем понуђачу за девет стотина деведесет и осам динара годишње.

VII

По прочитању протокола лицитација АБр. 8255 и 8257, држаних за оправку општинских возова, исправа сарачко-седларскоги коларско-ковачког посла одбор је решио,

да се обе ове лицитације одбаце као неповољне.

Да се у 1897. год. возови и справе општинске оправљају, кад се што на њима покварі, код овдашњих занатлија, који ће о извршеној оправци подносити рачуне на исплату. Потребне оправке констатоваће и рачуне о извршеним оправкама оверавће нарочита комисија, коју ће председник општине одређивати од времена на време.

VIII

По прочитању протокола уже лицитације АБр. 8285 држане према решењу одборском од 5. септембра 1896. АБр. 7558 одбор је решио,

да се трећи дрварски плац изда под трогодишњи закуп према прописаним погодбама Раденку Драговићу овд. трговцу за годишњу цену од хиљаду девет стотина педесет и један динар. Решење одборско од 5. Септембра 1896. год. АБр. 7558. има такође гласити, да су и сви остали плацеви дати под закуп за три године.

IX

Председник износи одбору на одобрење протокол лицитације држане за нивелисање и калдрмисање споменичне (Немањине) улице.

По прочитању тога протокола лицитације ГБр. 2297, одбор је с обзиром на краткоћу времена за нивелисање и калдрмисање решио,

да се извршење решења одборског од 5. септембра 1896. год. ГБр. 2165. одложи до пролећа, а да се у овој улици још јесенас изврше привремене оправке у онолико, у колико ће потребно бити, да се саобраћај у њој омогући.

Напомена: Овом приликом одборник г. Михаило Павловић приметио је, да је нивелација око његових нових зграда на Дунавском крају рђаво изведена, и тражи, да се то поправи, како не би и даље штету трпео.

X

Председник износи одбору на решење заједнички акт Београдског-трговачког удружења и Београдске берзе, којим се општина позива, да од своје стране учини представку Краљевској Влади да се Београд ако не предпостави а оно изједначи са Смедеревом односно жељезничке тарифе за рану и вариво, јер је у овоме погледу решењем г. министра грађевина од 9. Септембра 1896. г. Бр. 8718 дато преимућство Смедереву на штету Београда.

По прочитању тога акта АБр. 8303 одбор је једногласно решио,

да суд општински у име одбора и у име своје учини писмену представку Краљевској Влади, да се Београд у овоме погледу изједначи са Смедеревом, ако му се већ као престоници неће дати никакво преимућство према Смедереву и осталим извозничким варошима.

ОБЈАВА

Управа општинске трошарине држаће лицитацију за набавку 150 метар. хвати дрва за огрев трошаринских концеларија.

Дрва морају бити: 120 метар. хвати растова а 30 метар. хвати букова, да нису водоплавна, трула и чворновита.

Дрва се имају о трошку набављача на свима станицама и стражарама трошаринским поставити.

Понуде у затвореном писму, треба поднети глав. управи трошарине до 9 сати пре подне 6. октобра т. г., кога ће се дана у 11 сати пре подне понуде отварати, у присуству комисије и понуђача који присутни буду.

Остале погодбе могу се свакога дана пре и после подне видети у канцеларији глав. управе трошаринске.

Ко жели примити се ове набавке, нека до означеног дана поднесе понуду за набавку.

Свака понуда треба да је снабдевена са прописаном таксеном марком, у противном сматра ће се да није ни поднесена.

После напред реченог времена неће се примати накнадне понуде.

Бр. 694. од Главне управе општ. трошарине 23. септембра 1896. г. — Београд.

ОГЛАС

Пошто одбор општински, није усвојио понуду еснафа бозаџиског о наплати таксе за продају бозе, — то ће суд општински држати на дан 16. октобра т. г. од 2—5 сахати по подне јавну усмену лицитацију за давање под закуп права наплате ове таксе.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног оделења, где се и услови могу видети.

Кауцију полажу српски поданици 300 а страни 600 дин. у готову или државним вредећим папирима.

Ко жели ово право узети под закуп нека одређеног дана дође да лицитира.

АБр. 8290, — Од суда општине града Београда, 27. септембра 1896. год. у Београду.

—

Пошто на дан 19. т. м. није се могла држати расписата лицитација за издавање под закуп подрума у плацу звани „Текија,“ то ће економно одељење, према решењу суда општинског, држати другу лицитацију на дан 17. октобра т. год. од 2—5 сахати по подне, за издавање овога подрума.

Кауција се полаже 10% од излицитиране цене у готову или државним папирима.

Остале погодбе, могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења, где ће се и лицитација вршити.

Позивају се лицитанти да одређеног дана дођу на лицитацију.

А№ 8542, — Од суда општине града Београда, 27. септембра 1896. год. у Београду.

—

Одређена лицитација за 26. т. месец за издавање под закуп земљишта општинског код војног сењака, није се могла држати из узрока што није био довољан број понуђача. — С тога ће економно одељоње, према наређењу суда општинског, држати другу лицитацију за издавање под закуп овог земљишта, на дан 18. октобра т год. од 2—5 сахати по подне.

Кауција се полаже 120 дин. у готову или државним вредећим папирима.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног оделења, где се и услови могу видети.

Ко жели ово земљиште узети под закуп, нека одређеног дана дође да лицитира.

А№ 8543, — Од суда општине београдске, 27. септембра 1896. год. у Београду.

—

На основу решења суда општинског од 26. т. м. економно одељење, држаће на дан 28. октобра ове год. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за издавање под закуп права наплате таксе за извађени лед у Сави и Дунаву а за време ово зимске сезоне, па докле буде имало леда.

Кауцију полажу српски поданици 600 а страни 1200 дин. у готову или државним вредећим папирима.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења, где ће се и лицитација вршити.

Ко жели право ове наплате узети под закуп, нека одређеног дана дође да лицитира.

А№ 8495, — Од суда општине града Београда, 27. септембра 1896. год. у Београду.

ОБЈАВА

Одређена лицитација на дан 2-ог септембра тек. године, за давање под закуп наплате таксе — акциза — на пиће, није се могла вршити, из узрока, што није било понуђача.

Стога ће се у економном одељењу, по решењу суда општинског А.№ 7669, држати понова лицитација на дан 30. т. м. од 2—5 сахати по подне; за давање овог права под закуп.

Кауција се полаже 1800 динара у готову или државним папирима од вреондсти.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана.

Ко жели поменуто право узети под закуп, нека одређенога дана дође да лицитира.

АБр. 7669. Од суда општине београдске, 5. септембра 1896. год. у Београду.

ОГЛАС

Суд општине београдске држаће:

I, На дан 2. Октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију за издавање под аренду, права продаје пржене и туцане кафе (тамиса);

II, На дан 5. Октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитацију, за издавање под закуп права узимања цубока од стоке која се коље на општинским кланицама и продаје истог.

III, На дан 7. октобра т. г. од 2—5 сахати по подне, лицитација за чишћење димњака на зградама општин.

Кауција се полаже 100 дин.

Кауција се полаже у готову или српско-државним папирима од вредности и то: За лицитацију под бр. I, 1000 динара; и за лицитацију под Бр. II 3000 дин.

Све ове лицитације вршиће се у канцеларији економног одељења суда општинског, где се и остале погодбе могу видети сваког радног дана а и на дан лицитације.

АБр. 5666, 5667, и 5677. Од суда општине београдске, 19. Јула 1896. год. у Београду.

НАПОМЕНА

По што има већи број удеоничара удружења општинских службеника, који су заостали са полагањем уплата удеоничких па ни до данас нису их положили, — то се позивају сви такови удеоничари, да *одмах* све заостале уплате положе друштвеном благајнику; у противном поступиће се по чл. 9. друштвених правила.

Бр. 57.— Из седнице управног одбора удружења општинских службеника, 5 септембра 1896. године у Београду.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

Изашла је из штампе књига

ВЕЛИКЕ БОГИЊЕ

ЗА НАРОД НАРОДСКИ

НАПИСАО

Д-р. Лаза М. Димитријевић

физикус окр. подунавског

Београд, 1896. г.

Издање и штампа штампарије „Смиљева.“

цена 30 пара дин.

Ова се књига сама собом препоручује и желети је да је сваки родитељ пажљиво прочита.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 19. до 25. Септембра 1896. год.

допутовало 1154 путника — одпутовало 746 путника.

Постојбина приспелих путника:

Пола: Мушких	Пола: Женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. Држава	Ван Европе
947	207	660	189	33	13	12	37	49	23	8	39	16	38	16	18	3

Занимање путника: Тежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и пиљари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Пролетаријат	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Одпутовалих
101	27	425	204	78	47	14	29	21	77	63	68	—	1007	147	+ 408	—

26. Септем. 1896. год. *Из статистичког одељења општ. вар. Београда.*

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
б) Од акова . . . . . 0·35 д.

III. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . , ... 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ ЈАНТАРУ

Од 20. до 28. септембра 1896. г.

Килограма	Наименовање	Цена највећа дин	пр.	Цена најмања дин.	пр.
2755	Арпадика	8	50	8	—
	Бораница	—	—	—	—
	Брашна пшенична .	—	—	—	—
1762	Вина црна (од лит.)	—	60	—	50
	Волова	—	—	—	—
	Вуне не пране . . .	—	—	—	—
56792	Грожђа	60	—	30	—
340	Дуња	40	—	25	—
3512	Јабука	15	—	10	—
20779	Јечма	7	20	6	80
1297	Кајмака	120	—	110	—
	Кожа јагњећих . . .	—	—	—	—
2003	Коре брезове	8	50	8	—
	Крава	—	—	—	—
64150	Креча	3	60	3	20
17566	Кромпира нови . . .	6	—	4	—
	Крупника	—	—	—	—
7607	Крушака	15	-	10	—
724	Кудеље	65	—	60	—
35108	Кукуруза нови	5	—	4	50
746	Лоја нетопљеног . .	60	—	50	—
427	Лука бела	30	—	20	—
23937	Лука црна	6	—	4	—
	Масла	—	—	—	—
526	Масти	100	—	90	—
464	Меда	80	—	60	—
24260	Овса	8	70	8	50
1480	Ораја	30	—	25	—
2821	Пасуља	20	—	15	—
34	Просе	—	—	—	60
445501	Пшенице	12	40	12	20
2299	Ражи	9	—	8	60
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
	Ракије шљ. љуте „ .	—	—	—	-
19455	Ракије шљ. меке „ .	—	45	—	30
16071	Свиња дебелих . . .	70	—	60	—
27870	Сена	4	—	3	—
5180	Сира	80		60	—
3250	Сламе	2	50	2	—
	Сочива	—	—	—	—
3050	Угљена дрвеног . . .	7	—	6	—
27054	Шљива сирових . . .	15	—	12	—
499046	Шљива сувих	30	—	25	—
	Бресве	—	—	—	—
345728	Разна воћа	—	—	—	—
27750	Цемента	—	—	—	—
3542	Разна поврћа	—	—	—	—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 6. ОКТОБРА 1896. | БРОЈ 40.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОБЈАВА

По тач. 7., чл. 89. закона о устројству војске има општина београдска да од својих грађана прикупи и војеној власти преда 192.793·06 дин., за коју ће се суму набавити стројни коњи за попуну артиљерије редовне војске, као и јахаћи коњи за сиромашне обвезнике редовне војске.

Да би се ова сума прикупила од грађана, који по поменутом закону имају да поднесу овај терет, пореско одељење управе вароши Београда утврдило је стопу прореза од 28% од непосредне порезе.

Овај прирез од 28% имају да поднесу сви грађани београдски, који плаћају 30 динара непосредне порезе па на више, од којих се изузимају активни и резервни официри.

Цела се ова сума прореза има прикупити и војној власти предати до краја о. г.

Прикупљање овога прореза поверено је порезницима за варош Београд, који су већ отпочели наплату.

Суд општине београдске објављује ово грађанству и позива га да се плаћањем овога прореза одазове својој грађанској дужности.

Од суда општине београдске 1. октобра 1896. г. АБр. 8228.

ОБЈАВА

Одбор општине београдске у седници својој од 26 септембра т. г. решио је, да се такса за пражњење нужника и помијара повиси, и то: од кубног метра на *десет* динара а од акова на *педесет* пара дин. Ово повишење таксе вреди од 7. *октобра* о. г. закључно.

Суд општине београдске извештава о овоме решењу одборском грађанство с тим да концесионар за пражњење нужника и помијара остаје и даље Раде Антић, кафеција овдашњи.

Од суда општине београдске, 4. октобра 1896. год. АБр. 8232.

СПИСАК

коњаника и давалаца коморе, који су се обвезали, да у року од 3 месеца набаве коње односно комору

Долеименовани позивају се овим, да коње односно комору приведу од данас па до 20. Октобра т. г. комисији, која ради на тркалишту:

1. Војислав Стојиљковић шпедитер
2. Јездимир Ђокић чинов. Мин. спољ. послова
3. Михајло Живадиновић адв.
4. Драгољуб Михајловић тргов.
5. Андреја К. Чупић земљоделац
6. Милосав Бугарчић кречар
7. Јован Миланковић секрет. Мин. Сп. Послова.
8. Исак Катаривас трговац.
9. Божидар Добошаревић трговац.
10. Димитрије Живадиновић трговац
11. Крста Крстић књигов. Трг. Банке
12. Јован Ћуковић млинар
13. Михајло Штајнлехнер предузимач
14. Јован Барловац трговац
15. Владислав Павловић трговац
16. Драгутин Стефановић чинов. Нар. Банке
17. Ђока Мостић шпедитер
18. Јован Илијић воскар
19. Љубисав Стојановић трговац
20. Алекса Јанић благајник Палилулске Задруге
21. Мачојло Клидис трговац
22. Лука Пурић трговац
23. Михајло Јанковић кафеција
24. Димитрије Најдановић касапин
25. Танасије Бошковић трговац
26. Љуба Живковић адвокат
27. Михајло Русо мењач
28. Светозар Стаменковић трговац
29. Вучко Илијић трговац
30. Никола Трпезић члан суда
31. Бенцион Були мењач
32. Душан Миличевић хотелијер
33. Драгољуб Антоновић благајник код Бр. Андрејевића
34. Илија М. Јовичић винар
35. Јован М. Тадић бакалин
36. Димитрије Субашић трговац
37. Риста Миленковић трговац
38. Влајко С. Каленић економ
39. Ђорђе Димитријевић лебар
40. Милорад Д. Јанковић трговац
41. Мика Р. Павловић трговац
42. Светозар Стефановић пред: управе фондова
43. Јанаћ Константиновић бакалин
44. Гавра Сиљановић цигљар
45. Ванђел Тома приватијер
46. Милован Миленковић сарач
47. Васа Дучић бакалин
48. Настас Димић лебар
49. Владислав Ђорђевић бакалин
50. Пера Анастасијевић трговац
51. Антоније Орешковић пуков. у пенз.
52. Михајло Костић Албанез
53. Нићифор Јовановић пуков. у пенз.
54. Стеван Павловић трговац
55. Михајло Јовичић винар
56. Маса Ђоке Миличевића
57. Светозар Милојевић начал. мин. финансије
58. Јован Ђурић апотекар
59. Никола Спасић трговац
60. Лука Ђеловић трговац
61. Петар Петровић бравар
62. Ђорђе Панђело трговац
64. Коста Панђело трговац
64. Милан П. Живковић благајник монопола

Ко од именованих са коњем, односно комором не предстане комисији до одређеног дана, томе ће војена власт вредност коња

или коморе егзекутивним путем наплатити.

Од суда општине београдске, 13. Септ. 1896. г. АБр. 8074.

ОБЈАВА

При статистичком оделењу општине београдске, постоји адресни Биро још од 1890. год. који даје обавештења о становању и кретању овд. грађанства.

У вези са извршеним прошлогодишњим пописом становништва, овај адресни Биро још боље је уређен, и даље на услузи стоји својим обавештењем, како овдашњем тако и страном грађанству, но с тим, да ће се од 1. октобра ове год. од приватних наплаћивати 5. п. дин. од траженог једног лица.

Ово се доставља грађанству ради знања.

Из статистичког оделења општине београдске 19. септ. 1896. год. СТБр. 313.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
23. септембра 1896. год.

Председавао председник госп. Михаило М. Богићевић; од одборника били: г. г. Сергије Станковић, С. Ђ. Јорговић, Коста Петровић, Драг. Стаменковић, Дамњан Стојковић, Дим. Гавриловић, Јосиф С. Јовановић, Љуб. Марковић, Дим. Милојевић, Никола Бошковић, Стев. П. Поповић, Јанаћ Константиновић, Јарослав Безуха, Сава М. Цевајровић, Голуб С. Јанић, Милан Ж. Маринковић, Н. Спасић, Н. Антоновић, Влад. М. Ђорђевић, Ђорђе Димитријевић, М. Штрбић, Д. Д. Величковић, Др. Никола Х. Николић, Михајло Михајловић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 20. септембра 1896. год. и примљен је без измена.

II

По прочитању молбе АБр. 8373 одбор је решио,

одобрава се Стевану Јефтимијадесу машинском техничару двомесечно осуство од дужности ради поправке здравља, које ће му се рачунати од дана, кад га стане употребљавати.

III

Председник износи одбору на одобрење решење судско, којим су учињене извесне измене и допуне односно таксе у правилима о јавним забавама у Београду од 1. августа 1893. год. АБр. 4344.

По прочитању тога решења АБр. 6883, одбор је решио,

да се одредбе члана 4. ђ. под 1, 2. 3. и 4. замене овим прописима:

1., За панораме, музеуме и паноптикуме за 24 сата од 5—15 динара;

2., За циркусе, менажерију и ону, у којој се животиње продуцирају за 24 сата од 25—100 динара;

3., Позоришне дружине, које дају искључиво представе позоришне на страном језику, од представе 50—100 динара.

Ако су ова забавишта смештена на државном земљишту, имаће да плате и кирију за исто према погодби са државом.

Суд ће општински увек определити решењем таксу под бројевима 1. 2. и 3.

Ова ће измена вредети од дана, кад је и управа вароши Београда одобри.

Суд ће у најкраћем року поднети одбору предлог за измену и допуну и осталих чланова ових правила, ако би нашао, да не одговарају данашњим приликама.

IV

По прочитању протокола друге лицитације АБр. 8361, држане за набавку потребне количине дрва за огрев, на којој није било ни једног лицитанта, одбор је решио,

да одборници г. г. Дамњан Стојковић и Ђорђе Димитријевић и један кмет известе се о ценама свих врста и каквоћа дрва за огрев и поднесу одбору предлог, каква дрва да се набаве и по коју цену.

РЕДОВНИ САСТАНАК
26. септембра 1896. год.

Председавао председник г. Мијајло М. Богићевић; од одборника били: г.г. Дамњан Стојковић, Драг. Стаменковић, Стеван П. Поповић, Јосиф С. Јовановић, Ђорђе Димитријевић, Сава Ковачевић, Стеван Ђ. Јорговић, Благоје Милошевић, Љуб. Марковић, Д-р Марко Николић, Дим. Довијанић, Никола Бошковић, Дим. Гавриловић, Мих. Павловић, Јарослав Безуха, Дим. Милојевић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 23. септембра и у решењу КЊБр. 483 учињена је допуна,

да је одборник г. Стева Јорговић изриком тражио, да се повиси такса за певање женскиња по кафанама.

II

По прочитању акта управе вароши Београда и њених одељака АБр. 8377 и 8379 којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио,

да је Марко Ђурић служитељ доброг владања и доброг имовног стања, да је Крста И. Поповић механџија доброг владања и средњег имовног стања.

III

По прочитању молбе Марије Љ. Миљковић удове овд. АБр. 8529, одбор је изјавио мишљење,

да се молитељици може дати тражено уверење о њеном породичном односу.

IV

По прочитању молбе Кремана Миловановића бив. општ. служитеља, којом моли, да му се месечно издржавање у тридесет динара, повиси на педесет, и по прочитању молбе Видосаве Поповић удове АБр. 8389, којом моли, да јој се изда једанпут за свагда за две и по године издржавање, што од општине прима, одбор је решио,

да се обе ове молбе одбаце.

V

По прочитању молбе Јелисавете удове Николе Петровића бившег камараша АБр. 8306, одбор је после поименичног гласања са десет гласова против четири (један није гласао) решио,

да се молитељици Јелисавети издаје из општинске касе а из партије на издржавање сиротиње на име издржавања по двадесет динара месечно.

VI

Председник извештава одбор, да је општина престала држати под закуп кућу Тасе Миленковића пензионара, у којој је био смештен пети разред основне школе; да је општина по уговору о томе закупу од 1891. год. СБр. 16041 дужна, да ову кућу оправи као што је била, и да је као таку преда сопственику; да је грађевинско одељење прегледало ову зграду, и поднело предрачун за оправку ове куће, који износи две хиљаде шест стотина седамдесет и седам динара и осамдесет и пет пара. По прочитању тога предрачуна и извештаја грађевинског одељења ГБр. 2077 (АБр. 3349) одбор је решио,

да се према овом предрачуну држи лицитација за оправку куће Тасе Миленковића. — Но пре овог да се упита сопственик, да ли би пристао, да што од предрачунске суме попусти, па да се њему да новац, да сам изврши оправке, и да се општина од сваке друге обавезе ослободи. Ако пристане сопственик на попуштање, да се понова изнесе одбору на решење.

VII

Председник износи одбору на решење молбу Рада Антића закупца чишћења нужника и помијара, којом моли, да му се такса за чишћење повиси и то: од кубнога метра на десет динара а од акова на пола динара; по прочитању те његове молбе АБр. 8232 одбор је после поименичног гласања са десет гласова против пет (један није гласао) решио,

да се такса за чишћење нужника и помијара повиси на десет динара по кубном метру, и на пола динара по акову, с тим, да закупац Раде Антић буде дужан бесплатно празнити нужнике и помијаре у свима оним зградама, у којима су општинска надлештва или надлештва, за која општина по закону кирију плаћа.

Ово повишење таксе има вредети од седмог октобра ове год. закључно. Да се о овоме извести грађанство преко општинских новина.

VIII

Председник извештава одбор, да на лицитацији, држаној за давање под закуп права наплате акциза на пиће за 1897. год. није било ни једног лицитанта; да је после лицитације понудио Коста С. Јовановић петнаест хиљада динара за ово право, али да је суд решењем својим од 5. септембра 1896. год. АБр. 7669. одредио другу лицитацију; да је еснаф механско-кафански накнадно својој понуди АБр. 7064 поднео нову понуду, којом даје општини за ово право 2000 дин. више, него што је за исту ову ствар дао у 1896-ој год.

По прочитању протокола лицитације АБр. 7669 накнадне понуде Косте С. Јовановића и накнадне понуде еснафа, одбор је решио,

да се наплата акциза за 189седму год. уступи еснафу механско-кафанском за четрнаест хиљада динара годишње под истим погодбама, под којима му је уступљено било исто право за 1896. год. а које су погодбе изложене у решењу одборском од 28. децембра 1892. год. АБр. 12252.

IX

По прочитању извештаја одборског поверништва АБр. 8559 одређеног решењем одборским од 23. септембра 1896. год. АБр. 8361 за набавку дрва, одбор је решио,

да се за огрев свих канцеларија и школа набави од Васе Николића пет сто-

тина четрдесет и шест метарских хвати дрва за гориво и то: две стотине шесет осам хвати растових дрва по двадесет и пет динара хват и две стотине седамдесет осам хвати букових по тридесет динара хват.

Продавац ће бити дужан ову испоруку извршити према прописаним погодбама и о свом трошку, на одређена места дрва пренети и ухватити.

Пријем ухваћених дрва да се изврши комисијски, коју ће комисију суд општински одредити.

X

Председник износи одбору на решење извештај комисије о прегледу понуђених зграда за смештај основних школа у свето-савском крају.

По прочитању тога извештаја АБр. 8339 одбор је решио,

овлашћује се иста комисија, да ступи у погодбу са Пером Тодоровићем о закупу његове куће односно цене и потребних оправака, и да резултат погодбе поднесе суду општинском на одобрење, за што се суд овим овлашћује с тим, да закуп траје три године, и да буде повољнији, него што је у овом извештају изложено.

XI

Одборник г. Михаило Павловић предлаже а одбор, слажући се с предлогом, препоручује суду,

да се постара још ове јесени, да изабере и предложи одбору на одкуп земљиште за подизање модерне школе за свето-савски крај.

XII

Председник износи одбору на решење молбу Лепосаве В. Савић и Илије Половине, којом моле да им се врати хиљаду и шест динара, наплаћених на име таксе трошаринске на сало свињско, што су из Колбергове кланице увезли и као маст у иностранство извезли.

По прочитању те молбе АБр. 5965 и извештаја управе трошаринске и по прегледу приложених докумената, одбор је после поименичног гласања са дванаест гласова против три (један није гласао) решио,

да се Лепосави Савић и Илији Половини врати из касе трошаринске хиљаду и шест динара наплаћених на име трошарине на сало, које су они као маст у иностранство извезли.

XIII

Председник извештава одбор, да је одборско повереништво постигло споразум са Браћом С. Илићима односно експропријације њиховог имања на Варош-капији; да је исто повереништво понудило Николи Миловановићу 12.500 дин. а да он тражи 13.000 дин. за експропријацију његовог имања такође на Варош-капији.

По прочитању извештаја о тим споразумима одбор је решио,

да се за експроприсаних три стотине седамдесет осам квадратних метара и осамдесет и пет квадратних сантиметара земљишта Браће С. Илића на Топличином венцу и поп-Лукиној улици за регулисање Варош-капије и за накнаду за рушење свих зграда на томе земљишту исплати из регулационог фонда Браћи С. Илићима свега тридесет и шест хиљада динара у сребру. Материјал од порушених зграда да остане сопственицима, а они да буду дужни земљиште очистити и поравнити. Половина ове накнаде има се исплатити првог децембра ове год. а друга половина првог априла 1897. год. пошто се скину сви интабулисани терети, ако би каквих било. Рушење да се изврши после првог новембра.

Да се за експроприсаних сто-осам квадратних метара и тридесет и три квадратна сантиметра земљишта Николе Миловановића у поп-Лукиној улици до Браће Илића за регулисање варош-капије и за рушење двоспратне зграде на томе земљишту исплати из регулационога фонда Николи Миловановићу свега тринаест хиљада динара у сребру. Материјал од порушене зграде да остане сопственику а он да буде дужан земљиште очистити и поравнити.

Исплата да се изврши пошто се зграда поруши, сви терети скину, ако каквих има и тапија на општину пренесе.

XIV

По прочитању извештаја комисије о постигнутом споразуму за експропријацију имања Волфнера и Голдштајна за просецање кнез Милетине улице, одбор је решио,

да се цело имање Волфнера и Голдштајна у скадарској улици, које је велико четири стотине и девет квадратних метара и четрдесет и четири квадратних сантиметара, експроприше за просецање улице кнез Милетине а за цену од осамнаест иљада динара у сребру.

Исплата да се изврши на терет регулационог фонда, пошто се сви интабулисани терети скину и тапија на општину пренесе. Дуг управи фондова да регулациони фонд прими на себе.

XV

Услед питања одборника г. Михајла Павловића, да ли се по новом регулационом плану има просећи нова улица преко имања масе А. Пајевића у Савској улици, председник подноси извештај грађевинског одељења ГБр. 2191, по коме се не просеца улица преко тог имања.

Одбор је примио к знању овај извештај грађевинског одељења.

ЗАКУП

Команда Београд. Града држаће на дан 12. Октобра ов. год. у својој канцеларији јавну усмену лицитацију за давање под трогодишњи закуп градских леденица од 9 сах. пре па до 1 сахат по подне.

Детаљнији услови о овоме закупу могу се видети у канцеларији градске београд. команде сваког дана за време канцеларских часова.

Кауција се полаже у 140 динара пре почетка лицитације.

КБр 1105, Из канцеларије град. београд. команде 28 септембра 1896. год. у Београду.

ЗАКУП

Команда београдског града држаће на дан 10. октобра ове год у својој канцеларији јавну усмену лицитацију за давање под трогодишњи закуп кафане у горњем и доњем граду и бакалнице од 9 сах. пре па до 1 сахат по подне.

Детаљнији услови о овоме закупу могу се видети у канцеларији градске команде сваког дана за време канцеларских часова.

Кауција се полаже за кафану у горњем граду 890, за кафану у доњем граду 600, и за бакалницу 360 динара пре почетка лицитације.

КБр. 1093. Из канцеларије град. београдске команде 28. Септембра 1896. год. у Београду.

ОГЛАС

Пошто одбор општински, није усвојио понуду еснафа бозаџиског о наплати таксе за продају бозе, — то ће суд општински држати на дан 16. октобра т. г. од 2—5 сахати по подне јавну усмену лицитацију за давање под закуп права наплате ове таксе.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног оделења, где се и услови могу видети.

Кауцију полажу српски поданици 300 а страни 600 дин. у готову или државним вредећим папирима.

Ко жели ово право узети под закуп нека одређеног дана дође да лицитира.

АБр. 8290, — Од суда општине града Београда, 27. септембра 1896. год. у Београду.

Пошто на дан 19. т. м. није се могла држати расписата лицитација за издавање под закуп подрума у плацу звани „Текија,“ то ће економно оделење, према решењу суда општинског, држати другу лицитацију на дан 17. октобра т. год. од 2—5 сахати по подне, за издавање овога подрума.

Кауција се полаже 10% од излицитиране цене у готову или државним папирима.

Остале погодбе, могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног оделења, где ће се и лицитација вршити.

Позивају се лицитанти да одређеног дана дођу на лицитацију.

А.№ 8542, — Од суда општине града Београда, 27. септембра 1896. год. у Београду.

Одређена лицитација за 26. т. месец за издавање под закуп земљишта општинског код војног сењака, није се могла држати из узрока што није био довољан број понуђача. — С тога ће економно оделење, према наређењу суда општинског, држати другу лицитацију за издавање под закуп овог земљишта, на дан 18. октобра т. год. од 2—5 сахати по подне.

Кауција се полаже 120 дин. у готову или државним вредећим папирима.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења, где се и услови могу видети.

Ко жели ово земљиште узети под закуп, нека одређеног дана дође да лицитира.

А№ 8543. — Од суда општине београдске, 27. септембра 1896. год. у Београду.

—

На основу решења суда општинског од 26. т. м. економно одељење, држаће на дан 28. октобра ове год. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за издавање под закуп права наплате таксе за извађени лед у Сави и Дунаву а за време ово зимске сезоне, па докле буде имало леда.

Кауцију полажу српски поданици 600 а страни 1200 дин. у готову или државним вредећим папирима.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења, где ће се и лицитација вршити.

Ко жели право ове наплате узети под закуп, нека одређеног дана дође да лицитира.

А№ 8495, — Од суда општине града Београда, 27. септембра 1896. год. у Београду.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

Изашла је из штампе књига

ВЕЛИКЕ БОГИЊЕ

ЗА НАРОД НАРОДСКИ

НАПИСАО

Д-р. Лаза М. Димитријевић

физикус окр. подунавског

Београд, 1896. г.

Издање и штампа штампарије „Смиљева."

цена 30 пара дин.

Ова се књига сама собом препоручује и желети је да је сваки родитељ пажљиво прочита.

Изашла је из штампе књига

ЗЕТСКИ МИТРОПОЛИТ ДАНИЛО I

и

ОСЛОБОЂЕЊЕ ЦРНЕ ГОРЕ

(одломак из српске историје XVIII века)

од

Гргура Јакшића

(По препоруци Академског Савета Велике Школе наградила општина београдска стотином динара).

Издање општине београдске

Београд

Ел. штампарија Д. Димитријевића

1896.

Може се добити у књижарници Мите Стајића у Београду по 0·30 дин.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Недеља 6: Дневна представа **Бертрам морнар**, драма у четири чина, с предигром, написао Жезеф Бушарди, превео с француског Милан Љубибратић. — Вечерња представа: **Суђаје**, драмолет у три чина, с певањем, по народном веровању, написао Љубин. о. Музика од Ј. Маринковића.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 26. Септ. до 2. Октобра 1896. год.

допутовало 1016 путника — одпутовало 736 путника.

Постојбина приспелих путника:

Пола: Мушких	Пола: Женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
848	168	597	187	31	9	6	36	39	16	2	31	13	24	14	10	1

Занимање путника: Тежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и пиљари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Пролетаријат	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Одпутовалих
71	22	311	202	101	43	12	35	19	71	53	76	—	895	121	+ 280	—

3. Октобра 1896. год. *Из статистичког одељења општ. вар. Београда.*

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 10.– д.
б) Од акова . . . . . 0·50 д.

III. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ

Од 28. септ. до 4. октобра 1896. г.

Килограма	Наименовање	Цена највећа: дин	пр.	Цена најмања: дин.	пр
170	Арпашика	8	50	8	—
	Бораница	—	—	—	—
	Брашна пшенична .	—	—	—	—
2828	Вина црна (од лит.)	—	60	—	40
	Волова	—	—	—	—
	Вуне не пране . . .	—	—	—	—
78102	Грожђа	60	—	30	—
892	Дуња	30	—	20	—
1098	Јабука	13	—	10	—
40319	Јечма	8	—	7	50
309	Кајмака	120	—	100	—
7757	Кожа јагњећих . . .	—	—	—	—
	Коре брезове	—	—	—	—
	Крава	—	—	—	—
25780	Креча	3	60	3	20
20357	Кромпира нови . . .	6	—	4	—
	Крупника	—	—	—	—
13563	Крушака	13	—	10	—
3850	Кудеље	65	—	60	—
113602	Кукуруза нови	5	—	4	50
	Лоја нетопљеног . .	—	—	—	—
358	Лука бела	30	—	20	—
14870	Лука црна	6	—	4	—
	Масла	—	—	—	—
644	Масти	110	—	100	—
655	Меда	60	—	50	—
42[illegible]	Овса	9	40	9	—
1345	Ораја	25	—	22	—
24378	Пасуља	20	—	18	—
156	Пекмеза	50	—	45	—
288704	Пшенице	12	80	12	60
4533	Ражи	10	—	9	50
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
375	Ракије шљ. љуте „ .	1	—	—	90
2900	Ракије шљ. меке „ .	—	—	—	—
9998	Свиња дебелих . . .	70	—	65	—
34800	Сена	4	—	3	—
2728	Сира	80	—	60	—
3610	Сламе	2	50	2	—
	Сочива	—	—	—	—
	Угљена дрвеног . . .	—	—	—	—
2805	Шљива сирових . . .	20	—	15	—
516622	Шљива сувих	30	—	26	—
505	Семе од музари . . .	—	—	—	—
233597	Разна воћа	—	—	—	—
	Цемента	—	—	—	—
	Разна поврћа	—	—	—	—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 13. ОКТОБРА 1896. | БРОЈ 41.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОБЈАВА

По тач. 7., чл. 89. закона о устројству војске има општина београдска да од својих грађана прикупи и војеној власти преда 192.793·06 дин., за коју ће се суму набавити стројни коњи за попуну артиљерије редовне војске, као и јахаћи коњи за сиромашне обвезнике редовне војске.

Да би се ова сума прикупила од грађана, који по поменутом закону имају да поднесу овај терет, пореско одељење управе вароши Београда утврдило је стопу прореза од 28% од непосредне порезе.

Овај прирез од 28% имају да поднесу сви грађани београдски, који плаћају 30 динара непосредне порезе па на више, од којих се изузимају активни и резервни официри.

Цела се ова сума прореза има прикупити и војној власти предати до краја о. г.

Прикупљање овога прореза поверено је порезницима за варош Београд, који су већ отпочели наплату.

Суд општине београдске објављује ово грађанству и позива га да се плаћањем овога прореза одазове својој грађанској дужности.

Од суда општине београдске 1. октобра 1896. г. АБр. 8228.

ОБЈАВА

На основу чл. 70. закона о непосредном порезу, порески одбор за град Београд позива све грађане и грађанке града Београда, да од данас па до 15. ов. месеца закључно, поднесу своје попуњене пореске пријаве за разрез пореза за 1897. годину, без разлике, да ли је ко променио своје имовно стање или не. Пријаве ће на реверс предавати сваки своме кварту, где ће и непопуњене пријаве добити.

Чиновници, пензионари и други државни и општински службеници предаваће пријаве оном надлештву, где плату примају, које ће их непосредно послати пореском одбору.

Пријаву су дужни учинити:

а.) за малолетнике, душевно болесне, распикуће и масе у опште, — њихов старалац, заступник и бранилац;

б.) за оне који нису у месту, њихове деловође, помоћници или њихови природни или законити заступници;

в.) за све правне личности, друштва, еснафе, фондове, новчане заводе и т. д. — управници тих завода или њихови заступници;

г.) за жену или децу — муж, односно отац;

д.) за млађе, њихове газде који их плаћају види чл. 61. (поменутог закона);

У пријави мора бити тачно забележено:

1.) кварт, улица и све зграде;

2.) на шта се зграда употребљава, (за кафану, гостионицу, дућан, магазу, лебарницу, канцеларију или за становање, свако посебице);

3.) годишња кирија, вредност ове ако сопственик сам седи у њој, или за ма који део стана у коме сопственик станује. — Кирију за сваки стан треба посебице ставити а не укупно, а сопственици да за своје станове назначе да су за личну употребу;

4.) године старости, које је вере и чији је поданик, али ово са доказом:

5.) године и имена (цело име и презиме) свију чланова фирме или задругара;

Сви који мисле да се користе чл. 22., 37., 56., и 68. закона о непосредном порезу, имају уз пријаву поднети и доказе.

Сваки онај, који је личног пореза ослобођен већ раније, нека то неизоставно у пријави назначи.

Сваки трговац, који води уредне трговачке књиге треба да поднесе извод из књига потврђен трговачким судом.

Сваки сопственик зграда изданих под закуп — кирију — треба да поднесе уговор закључен са закупцем потврђен влашћу ако такови има.

Сваки који има капитал по облигацијама, меницама и другим јавним и приватним исправама треба у пријави да означи: име и презиме дужника, одакле је, суму дуга и годишњи интерес као и дан и годину датиране исправе.

Ко по овој објави не поступи, према томе ће се применити чл. 96. поменутог закона, јер се неће рок продужавати за поднашање пријава.

ПОБр. 1. Из канцеларије пореског одбора за варош Београд. У Београду 1. октобра 1896. год.

ОБЈАВА

При статистичком оделењу општине београдске, постоји адресни Биро још од 1890. год. који даје обавештења о становању и кретању овд. грађанства.

У вези са извршеним прошлогодишњим пописом становништва, овај адресни Биро још боље је уређен, и даље на услузи стоји својим обавештењем, како овдашњем тако и страном грађанству, но с тим, да ће се од 1. октобра ове год. од приватних наплаћивати 5. п. дин. од траженог једног лица.

Ово се доставља грађанству ради знања.

Из статистичког оделења општине београдске 19. септ. 1896. год. СТБр. 313.

ОБЈАВА

Одбор општине београдске у седници својој од 26. септембра т. г. решио је, да се такса за пражњење нужника и помијара повиси, и то: од кубног метра на *десет* динара а од акова на *педесет* пара дин. Ово повишење таксе вреди од *7. октобра* о. г. закључно.

Суд општине београдске извештава о овоме решењу одборском грађанство с тим да концесионар за пражњење нужника и помијара остаје и даље Раде Антић, кафеција овдашњи.

Од суда општине београдске, 4. октобра 1896. год. АБр. 8232.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
3. октобра 1896. год.

Председавао председник госп. Михаило М. Богићевић; од одборника били: г. г. Михајло Михајловић, Н. Антоновић, Дим. Довијанић, Љуб. Марковић, Никола Бошковић, Сергије Станковић, С. Ђ. Јорговић, Сава М. Цевајровић, Драг. Величковић, Јосиф С. Јовановић, Сава Ковачевић, Стеван П. Поповић, Дим. Гавриловић, Дамњан Стојковић, Драг. Стаменковић, Коста Петровић, Дим. Милојевић, Јарослав Безуха.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 26. септембра 1896. год. и примљен је без имена.

II

Одборник г. Настас Антоновић пита, зашто се не изврши просецање продужења поштанске улице кад је то већ једном одбор решио, и кад су грађани ту скоро поднели поновну молбу АБр. 8736. Одбор је

препоручио суду, да односно просецања ове улице учини све што треба у најкраћем времену како би се ова молба грађана још ове јесени задовољила.

III

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 8678 и 8570 којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да је Мијаило С. Начић агент, доброг владања и сиротног имовног стања; да му је Светислав (Милоје) Живковић коцкар, непознат.

IV

Председник износи одбору на мишљење молбе којима се траже уверења о породичном односу. По прочитању тих молби АБр. 8701, 8565, 8581 и 8593 одбор је изјавио мишљење,

да се молиоцима Видоју Виторовићу кројачу, Свет. Ђорђевићу воскару, Д-р. М. Н. Јевремовићу окр. физикусу и Јовану Серафиму калфи столарском могу дати тражена уверења о њиховом породичном односу.

V

По прочитању протокола лицитације АБр. 8600, држане за набавку потребне количине зоби и јечма и по прочитању накнадне понуде Николе Ђ. Николића из Умке одбор је решио,

да се како ова лицитација, тако и накнадна понуда одбаци и да се друга лицитација распише.

У једно ће суд поднети одбору извештај, колико је утрошено зоби и јечма у овој години.

VI

По прочитању протокола лицитације АБр. 8687, држане за давање под закуп права продаје туцане кафе, и по прочитању накнадних понуда Глише Т. Андрејевића АБр. 8718, и Будимира К. Раденковића АБр. 8692, одбор је решио,

да се за давање под закуп права продаје туцане кафе у овој вароши, држи ужа лицитација између највишег лицитанта Мијајла Николића и накнадних понуђача Глише Т. Андрејевића и Будимира К. Раденковића.

На коме ова лицитација буде остала и ако би било каквих накнадних понуда, дужан ће бити лицитант и накнадни понуђачи, положити 10% од излицитиране цене на име кауције.

VII

Председник износи одбору на решење изјаву Тасе Миленковића пенз. на решење одборско од 26. Септембра 1896. год. АБр. 8728, којом пристаје да од предрачунске цене за оправку његове куће попусти 377·85. дин. па да прими свега 2300. дин. и да општину ослободи од свих других обавеза за оправку те његове куће.

По прочитању те његове изјаве АБр. 8735. одбор је решио,

да се Таси Миленковићу пенз. изда из општинске касе а из партије одређене за одржавање општинских зграда, две хиљаде динара на име накнаде, па да општина буде ослобођена од свих уговорених обавеза односно оправке његове куће у којој је школа била.

VIII

По прочитању извештаја економног оделења АБр. 8207 датог услед решења одборског од 20. септ. ове год. односно броја фијакериста и одржавања чистоће фијакерских станица, одбор је решио,

да се како молба фијакериста АБр. 8207, тако и понуда Косте С. Јовановића АБр. 8127, одбаци и да се распише друга лицитација за давање под закуп права наплате таксе фијакериске.

IX

Сходно решењу одборском од 5. септ. 1896. год. АБр. 7984. Председник подноси одбору на увиђај од министарства грађевина одобрени план за парцелу око св. савске цркве и план за исту парцелу, који је предложила била општина београдска а чије би извођење много јевтиније стало општину.

По прегледу оба та плана, одбор је решио,

Да се парцела око св. Савске цркве регулише по предлогу општине београдске означеном плавим линијама на плану ГБр. 2246.

Да се ова измена регулационога плана пошаље на одобрење Министарствима унутраш. дела и грађевина.

Експропријација имања В. Тајсића пенз. да се изврши према овој измени регулационога плана с тим, да са свим осталим имањем, које неће бити општини потребно, може г. Тајсић по вољи располагати.

X

Председник износи одбору на решење извештај одборског повереништва односно уступања земљишта задрузи за подизање домаће индустрије, ГБр. 2340. Акт г. Министра народ. привреде односно повраћаја неправилно наплаћене мерине АБр. 7744. и молбу Милоша Обрнежевића са извештајем грађевинскога оделења ГБр. 2343. односно засипања општинског плаца што је до имања молиочевог,

Одбор је одлучио,

Да сва ова три предмета остану за идућу седницу с тим, да се спреми план предложеног земљишта за уступање и задрузи за подизање домаће индустрије.

ЛИЦИТАЦИЈА

На основу наређења команданта дунав. дивиз. области од 2 тек. месеца Е № 6539. на дан 15. новембра тек. године држаће се усмена лицитација у канцеларији Управе дунав. профијант-слагалишта у Београдском доњем граду, за набавку соде за израду сапуна у 1897. години.

Услови ове лицитације могу се видети сваког дана у канцеларији Управиној пре, а и на дан лицитације.

Кауција се полаже у 80 динара.

Лицитација ће почети одређеног дана у 9 пре а закључиће се истог дана у 1 сат по подне.

Из канцеларије Управе дунавског профијантског слагалишта, 5. Октобра 1896. год. № 5713 у Београду.

ОГЛАС

Пошто на дан 5. тек. месеца, није се могла држати лицитација за давање под закуп права продаје цубока, из законих узрока, суд београдске општине, држаће понова лицитацију за давање овога права под закуп, на дан 21. овог месеца од 2—5 сахати по подне.

Кауција се полаже 3000 дин. у готову или вредећим државним папирима. Страни поданици полажу два пута оволику кауцију.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног оделења, где се и остале погодбе могу видети.

Ко жели ово право узети под закуп, нека означеног дана дође на лицитацију.

АБр. 8767. Од суда општине града београда, 8. октобра 1896. године у Београду.

НА ЗНАЊЕ

Пошто је одбор општински, решењем од 10 т. м. уступио еснафу бозацијском, право на плате таксе за продају бозе а за 1897. годину, — то се лицитација објављена за 16. т. м. а за издавање овога права под закуп, неће ни држати.

Ово се заинтересованим лицима саопштава ради знања.

Од суда општине београдске, 11. октобра 1896. год. у Београду.

НА ЗНАЊЕ

Пошто ни до данас нису удеоничари уплатили улог на удеонице по књижицама Бр. 33, 39. 46, 49, 63, 64, 65, 69, 71 72, 73, 88, 89, 90, 94, 100, 104, 147 и 175, — то се на основу чл. 9. правила

друштвених, књижице под горњим бројевима поништавају.

О овоме се извештавају имаоци ових удеоница.

Бр. 59. — Из седнице управног одбора удружења службеника београдске општине 8. октобра 1886. године у Београду.

ОГЛАС

Пошто на дан 19. т. м. није се могла држати расписата лицитација за издавање под закуп подрума у плацу звани „Текија,“ то ће економно одељење, према решењу суда општинског, држати другу лицитацију на дан 17. октобра т. год. од 2—5 сахати по подне, за издавање овога подрума.

Кауција се полаже 10% од излицитиране цене у готову или државним папирима.

Остале погодбе, могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења, где ће се и лицитација вршити.

Позивају се лицитанти да одређеног дана дођу на лицитацију.

А.№ 8542, — Од суда општине града Београда, 27. септембра 1896. год. у Београду.

—

Одређена лицитација за 26. т. месец за издавање под закуп земљишта општинског код војног сењака, није се могла држати из узрока што није био довољан број понуђача. — С тога ће економно одељење, према наређењу суда општинског, држати другу лицитацију за издавање под закуп овог земљишта, на дан 18. октобра т. год. од 2—5 сахати по подне.

Кауција се полаже 120 дин. у готову или државним вредећим папирима.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног оделенја, где се и услови могу видети.

Ко жели око земљиште узети под закуп, нека одређеног дана дође да лицитира.

А.№ 8543. — Од суда општине београдске, 27. септембра 1896. год. у Београду.

—

На основу решења суда општинског од 26. т. м. економно одељење, држаће на дан 28. октобра ове год. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за издавање под закуп права наплате таксе за извађени лед у Сави и Дунаву а за време ово зимске сезоне, па докле буде имало леда.

Кауцију полажу српски поданици 600 а страни 1200 дин. у готову или државним вредећим папирима.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења, где ће се и лицитација вршити.

Ко жели право ове наплате узети под закуп, нека одређеног дана дође да лицитира.

А.№ 8495, — Од суда општине града Београда, 27. септембра 1896. год. у Београду.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

Изашла је из штампе књига

ВЕЛИКЕ БОГИЊЕ

ЗА НАРОД НАРОДСКИ

НАПИСАО

Д-р. Лаза М. Димитријевић

физикус окр. подунавског

Београд, 1896. г.

Издање и штампа штампарије „Смиљева.“

цена 30 пара дин

Ова се књига сама собом препоручује и желети је да је сваки родитељ пажљиво прочита.

Чувени руски роман *Крижановског*

ВАРТОЛОМЕЈСКА НОЋ

изашла је у српскоме преводу у свескама, са ванредно лепим и елегантним сликама. Прва свеска изашла је 14. септембра о. г. (на Крстовдан) а остале једна за другом сваког четвртог дана. Биће свега свезака 18 - 20.

У великоме свету чувен је овај роман са свога изврсног излагања историјских факата, а нарочито је у њему јако истакнутсав онај средњевековни верски фанатизам, какога до тада није запамтио свет. Карло IX и Катарина Медичи истакнути су у свој сили својој, а у исти мах, на другој страни:појављују се такви преломи судбе, да у светској литератури нигде нема тако дивно осликаних сценерија и тако фрапантнога заплета.

Превод је лак и елегантан.

Цена је појединој свесци 20 пара динарских.

Може се добити у свима добро уређеним књижарама а и код продаваца вечерњих листова.

У унутрашњости слаће се књиге само онима, који се до 14. септембра претплате, а претплате примаће долепотписани.

Београд, 2. Септембра 1896. год.

Јанковић и Бимбић

чиновници општине београдске

Изашла је из штампе књига

ЗЕТСКИ МИТРОПОЛИТ ДАНИЛО I

и

ОСЛОБОЂЕЊЕ ЦРНЕ ГОРЕ

(одломак из српске историје XVIII века)

од

Гргура Јакшића

(По препоруци Академског Савета Велике Школе наградила општина београдска стотином динара).

Издање општине београдске

Београд

Ед. штампарија Д. Димитријевића

1896.

Може се добити у књижарници Мите Стајића у Београду по 0·30 дин.

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

Стање на дан 30. септембра 1896. год.

РЕДНИ БРОЈ	Назив рачуна	Обрт од 1. јануара				Стање 30. септембра			
1	Рачун благајне	1780514	86	1647961	72	132553	14	—	—
2	„ привремених издатака .	517638	82	226432	19	291206	63	—	—
3	„ хартија од вредности .	22078	—	—	—	22078	—	—	—
4	„ непокретности	5354066	33	—	—	5354066	33	—	—
5	„ покретности	78771	64	—	—	78771	64	—	—
6	„ грађења кеа	82834	96	—	—	82834	96	—	—
7	„ „ водовода . . .	2831571	15	17176	99	2814394	16	—	—
8	„ „ калдрме из зајма	734851	97	12059	06	722792	91	—	—
9	„ „ канализације . .	47766	75	322	—	47444	75	—	—
10	„ „ школе у д. крају	212073	54	—	—	212073	54	—	—
11	„ „ „ у Палилули	170157	97	—	-	170157	97	—	—
12	„ „ „ на Врачару	1863	50	—	—	1863	50	—	-
13	„ „ цркве у дун крају	53983	18	—	—	53983	18	—	—
14	„ дужника разних . . .	105277	84	7811	40	97466	44	—	-
15	„ „ калдрме . : .	194276	04	28917	71	165358	33	—	—
16	„ „ водовода . . .	61403	34	57241	97	4161	37	—	-
17	„ „ трошарински .	28776	19	5221	06	23555	13	—	—
18	„ поверилаца разних . . .	255468	85	633310	77	—	—	377841	92
19	„ фондова разних	—	—	157679	32	—	—	157679	32
20	„ касе фонда гробљанског .	—	—	81407	09	—	—	81407	09
21	„ фонда регулационог . .	—	—	19367	99	—	—	19367	99
22	„ управе фонд. за раз. фонд.	8365	76	—	—	8365	76	—	—
23	„ „ „ регул. „	44551	28	—	—	44551	28	—	—
24	„ „ фондова за зајмове	3858	65	104121	04	—	-	100262	39
25	„ „ трошарине . . .	653686	14	588900	78	64785	36	—	—
26	„ „ водовода	170665	09	159730	99	10934	10	—	—
27	„ пријема	4243200	—	8537200	—	—	—	4294000	—
28	„ остава код Нар. Банке .	8020000	—	4020000	—	4000000	—	—	—
29	„ Народне Банке	120000	—	2104249	65	—	—	1984249	65
30	„ преносних кредита . . .	17225	09	237333	46	—	—	220108	37
31	„ ажије резервне	1016	55	6414	55	—	—	5398	—
32	„ прихода по буџету . . .	5052	25	798579	58	—	—	793527	33
33	„ расхода „ „ . . .	804954	94	6169	93	798785	01	—	—
34	„ гробљанског буџета . .	15517	36	27280	12	—	—	11762	76
35	„ буџета трошаринског . .	191623	43	525719	37	—	—	334095	94
36	„ главнице	158704	48	6981187	21	—	—	6822482	73
		26991795	95	26991795	95	15202183	49	15202183	49

3. октобра 1896. год. у Београду.

Мл. књиговођа,

Милија Јовановић.

Гл. књиговођа,

К. Ј. Јанковић.

УДРУЖЕЊЕ СЛУЖБЕНИКА БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

Стање на дан 30. септембра 1896. год.

Главна књига	Назив рачуна	Оврт: дугује		Оврт: потражује		Стање 30. септ.: дугује		Стање 30. септ.: потражује	
1	Рачун благајне	23310	10	21309	88	2000	22	—	—
2	„ уписнине	—	—	198	—	—	—	198	—
3	„ уплата	1527	50	9068	—	—	—	7540	50
4	„ залога	—	—	12650	—	—	—	12650	—
5	„ камате и трошкова	313	45	116	75	196	70	—	—
6	„ оснивачких „	2	30	—	—	2	30	—	—
7	„ 2% обвезница	19155	—	—	—	19155	—	—	—
8	„ срећака кл. лутрије	1695	53	1508	50	187	03	—	—
9	„ губитка и добитка	—	—	1517	25	—	—	1517	25
10	„ враћених уплата	391	—	—	—	391	—	—	—
11	„ казне	—	—	26	50	—	—	26	50
		46394	88	46394	88	21932	25	21932	25

1. октобра 1896. год. у Београду.

Председник, **Ђ. Ж. Нешић** с. р. Деловођа, **Љуб. П. Ристић** с. р. Благајник, **Милија Јовановић** с. р.

ЧЛАНОВИ УПРАВНОГ ОДБОРА:

Урош Кузмановић с. р. **Танасије Д. Вељановић** с. р. **М. П. Ђорђевић** с. р.

Овај рачун, прегледали смо и сравнили га са књигама, па смо нашли да је исправан.

1. октобра 1896. год.
Београд.

Председник надзорног одбора,
К. Ј. Јанковић с. р.

ЧЛАНОВИ:

Илија Вучковић с. р. **Теофило Вуковић** с. р.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 3. до 2. Октобра 1896. год.

допутовало 1215 путника — одпутовало 700 путника.

Постојбина приспелих путника:

Пола: мушких	Пола: женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Прис-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
989	226	776	208	25	10	5	35	45	24	7	21	11	24	11	9	4

Занимање путника:

Тежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекулаанти и пиљари	Радници	Надничари	Слуге и кедери	Пролетаријат	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутованих	Разлика: Одпутованих
96	37	513	173	44	24	17	35	36	99	56	85	—	1962	153	+ 515	—

10. Октобра 1896. год. *Из статистичног одељења општ. вар. Београда.*

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 10.– д.
б) Од акова . . . . . 0·50 д.

III. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 5. до 12. октобра 1896. г.

Килограма	Наименовање	Цена: највећа дин	пр.	Цена: најмања дин.	пр
					—
4667	Арнадика	8	50	8	—
	Боранија	—	—	—	—
	Брашна пшенична .	—	—	—	—
387	Вина црна (од лит.)	—	60	—	40
	Волова	—	—	—	—
	Вуне не пране . . .	—	—	—	—
37290	Грожђа	50	—	30	—
378	Дуња	30	—	25	—
11906	Јабука	17	—	10	—
30755	Јечма	7	60	7	20
649	Кајмака	110	—	100	—
7654	Кожа јагњећих . . .	—	—	—	—
401	Коре брезове.	9	—	8	50
	Крава	—	—	—	—
3410	Креча	3	60	3	20
5699	Кромпира нови . . .	6	—	4	—
	Крупника	—	—	—	—
1818	Крушака	15	—	10	—
	Куделье	—	—	—	—
39582	Кукуруза нови	5	—	4	50
324	Лоја нетопљеног . .	55	—	50	—
1260	Лука бела	30	—	20	—
10905	Лука црна	6	—	5	—
	Масла	—	—	—	—
137	Масти	110	—	100	—
106	Меда	60	—	50	—
39925	Овса	10	—	9	50
2195	Орања	23	—	22	—
3325	Пасуља	20	—	17	—
	Пекмеза	—	—	—	—
269813	Пшенице	13	50	13	20
587	Ражи	10	—	9	50
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
	Ракије шљ. љуте „ .	—	—	—	—
6013	Ракије шљ. меке „ .	—	45	—	35
3420	Свиња дебелих . . .	80	—	75	—
5820	Сена	4	—	3	—
250	Сира	80		60	—
3246	Сламе	2	50	2	—
	Сочива	—	—	—	—
	Угљена дрвеног . . .		—		—
243	Шљива сирових . . .	20	—	18	—
349509	Шљива сувих	30	—	26	—
	Семе од музари . . .	—	—	—	—
41755	Разна воћа	—	—	—	—
	Цемента	—	—	—	—
	Разна поврћа	—	—	—	—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник **ОПШТИНА БЕОГРАДСКА** Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 Уредник **УРОШ КУЗМАНОВИЋ**

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 20. ОКТОБРА 1896. | БРОЈ 42.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОБЈАВА

По тач. 7., чл. 89. закона о устројству војске има општина београдска да од својих грађана прикупи и војеној власти преда 192.793·06 дин., за коју ће се суму набавити стројни коњи за попуну артиљерије редовне војске, као и јахаћи коњи за сиромашне обвезнике редовне војске.

Да би се ова сума прикупила од грађана, који по поменутом закону имају да поднесу овај терет, пореско одељење управе вароши Београда утврдило је стопу прореза од 28% од непосредне порезе.

Овај прирез од 28% имају да поднесу сви грађани београдски, који плаћају 30 динара непосредне порезе па на више, од којих се изузимају активни и резервни официри.

Цела се ова сума прореза има прикупити и војној власти предати до краја о. г.

Прикупљање овога прореза поверено је порезницима за варош Београд, који су већ отпочели наплату.

Суд општине београдске објављује ово грађанству и позива га да се плаћањем овога прореза одазове својој грађанској дужности.

Од суда општине београдске 1. октобра 1896. г. АБр. 8228.

ОБЈАВА

Одбор општине београдске у седници својој од 26. септембра т. г. решио је, да се такса за пражњење нужника и помијара повиси, и то: од кубног метра на *десет* динара а од акова на *педесет* пара дин. Ово повишење таксе вреди од 7. *октобра* о. г. закључно.

Суд општине београдске извештава о овоме решењу одборском грађанство с тим да концесионар за пражњење нужника и помијара остаје и даље Раде Антић, кафеџија овдашњи.

Од суда општине београдске, 4. октобра 1896. год. АБр. 8232.

НА ЗНАЊЕ

Према решењу суда општине града Београда НГБр. 754, укинут је досадањи начин издавања гробова бесплатно за сарану сиротиње а на јемство грађана о сиромаштини умрлог или његове породице, и решено је:

Да се гробови за сарану умрлих сиротних лица, издаје од сада бесплатно, само онима који плаћају порезу испод 10 динара, што при тражењу бесплатног гроба, мора доказати пореском књижицом.

Ово важи од 1. новембра ове године, што се грађанству ради управљања саопштава.

НГБр. 754 — Од Суда општине града Београда, 19. октобра 1896. године у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
10. октобра 1896. год.

Председавао председник госп. Михаило М. Богићевић; присуствовали чланови суда: г. г Никола Трпезић, Јов. Антонијевић; од одборника били: Коста Петровић, Сава Петровић, Ђорђе Димитријевић, Јосиф С. Јовановић, Дамјан Стојковић, Сергије Станковић, Благоје Милошевић, Дим. Довијанић, Никола Бошковић, Д. С. Милутиновић, А. Ђ. Кумануди, Голуб С. Јанић, Д-р Војислав М. Суботић, Михајло Михајловић, Дим. Милојевић, Д. Д. Величковић, Влад. М. Ђорђевић, Јарослав Безуха.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 3. окт. 1896. год. и примљен је без измена.

II

Одборник г. Никола Бошковић примећује, да водоводни одсек не врши одлуку одборску односно предходне опомене дужника водовода пре обустављања давања воде као и да водовод наплаћује по 1 дин од грађана на име таксе за затварање воде и отварање, а та такса није предвиђена правилима, као што је то било са масом Ђорђа Вучковића абаџије.

Председник је изјавио,

да ће овоме прибавити обавештења и известити одбор о правом стању ствари.

III

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 8810. 8894, 8649, 8892, 8893, 7740, 8739, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су доброг владања и доброг имовног стања Исидор Брамер трговац и Терезија Брамер његова мати; да су доброг владања и средњег имовног стања Никола Л. Петровић чиновник, Васа Калцановић практикант, Драга жена Радисава Костића опанчара; да су доброг владања и сиротног имовног стања Крста Вељановић лебар, Милан Цветковић кочничар, Петар Решић рабаџија код Вајферта; да су му непознати: Мориц Ференц алас и Милош Вранковић слуга.

IV

По прочитању протокола лицитације АБр. 8835 држане за давање под закуп чишћења димњака на општинским зградама одбор је решио,

да се чишћење димњака на општинским зградама за 189седму годину према прописаним погодбама уступи Ђорђу Дебељевићу димничару за годишњу цену од три стотине деведесет и девет динара.

V

По прочитању молбе еснафа димничарског АБр. 8159, да се такса за чишћење димњака повиси са још толико, колика је данас, — одбор је решио,

да се ова молба одбаци.

VI

По прочитању протокола уже лицитације АБр. 8742 држане за давање под закуп права продаје туцане кафе (тамиса) и по прочитању накнадних понуда Видоја Мишковића АБр. 8754 и Ванђела Карамфиловића АБр. 8759 по истој ствари, одбор је решио,

да се за давање под закуп права продаје туцане кафе у овој вароши држи друга ужа лицитација између највишег лицитанта Глише Т. Андрејевића и накнадних понуђача Видоја Мишковића и Ванђела Карафиловића.

VII

По протању понуде Ђорђа М. Пољића трг. АБр. 7767 и предлога економног одељења АБр. 8719, одбор је решио,

да се празан месарски плац на вел. тргу на горњој страни под бр. IX уступи под закуп по прописаним погодбама Ђорђу М. Пољићу трг. за време од првог новембра ове год. па за осамнаест месеци за укупну цену од хиљаду и пет стотина динара.

VIII

По протању накнадне понуде еснафа бозаџиског одбор је решио,

да се право наплате таксе за продају бозе у овој вароши за 189седму годину уступи еснафу бозаџијском за две хиљаде динара годишње под истим погодбама, под којима је то до сада бивало, а које су погодбе изложене у решењу одборском од 27. јануара 1894. год. АБр. 377.

IX

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 8766, да Луки Пурић није испунио уговор о набавци сена и сламе и да би требало сада са њиме раскинути уговор и набавку дати другоме на његову штету, одбор је решио,

да суд општински по овој ствари поступи по уговору без икаква обзира.

X

Председник износи одбору на решење изјаву Тасе Ј. Миленковића, по којој не пристаје на решење одборско од 3. окт. 1896. АБр. 8735, него и даље остаје при своме тражењу, да му се исплати 2300 дин. као накнада за оправку његове куће, што је општина држала под закуп.

По прочитању те његове изјаве одбор је решио,

да се решење одборско од 3. окт. 1896. АБр. 8735 обустави од извршења и да се Таси Ј. Миленковићу пензионару изда из општинске касе а из партије одређене за одржавање општинских зграда две иљаде и три стотине динара на име накнаде, па да општина буде ослобођена свих уговорних обавеза односно оправке његове куће у којој је била школа.

XI

Председник износи одбору на решење извештај економ. одељења, да се до данас никако није састала одборска комисија која би имала према решењу одборском од 28. септ. 1896. АБр. 8339, да учини погодбу за узимање под закуп куће Пере Тодоровића за школску потребу, ма да је неколико пута позивана те ће према томе бити доцкан сада предузимати нужне оправке у тој кући.

По прочитању тога извештаја АБр. 8904, и изјаве Пере Тодоровића којом одустаје од понуде, да му општина узме кућу под закуп, — одбор је решио,

да се решење одборско од 26. септембра. 1896. год. АБр. 8339, задржи од извршења. Да школе основне за св. савски крај и ново селиште остану још за једну годину дана у истим локалима, у којима су до сада биле, и под истим погодбама и цени.

XII

На предлог грађевинског одељења ГБр. 2373, одбор је решио,

одобрава се кредит од четири иљаде седам стотина педесет и пет динара и 61 паре за одкопавање доњег градског поља (Кнез Михајловог венца) до сталне нивелете с тим, да се овај посао да на израду путем лицитације према поднетом плану и предрачуну.

XIII

Председник износи одбору на решење извештај општинског правозаступника г. Н. Трпезића којим предлаже, да општина не води парницу са Тих. Ј. Марковићем адвокатом као пријемником права Браће Богдановића због пречег права наплате из новаца добивених од продатог имања Вујице Алексића, пошто неће бити успеха, него да општина за своје примање за саграђену калдрму пред бив. имањем Вујице Алексића у суму од 656·64. дин. са интересом задужи купца тога имања пошто је калдрма саграђена тек по извршеној продаји.

По прочитању тога извештаја одбор је решио,

да се у свему поступи по овоме извештају и да се наплата 656·64 дин. за саграђену калдрму тражи од купца имања Вујице Алексића, који је то имање купио на јавној лицитацији 30. маја 1894. год.

XIV

По прочитању молбе Милоша Обркнежевића и извештаја грађевинског одељења ГБр. 2343. одбор је решио,

да се имање регулационог фонда, описано у овом извештају грађевинског одељења, до имања Милоша Обркнежевића на новом тргу за дунавски крај у простору од 243·98 кв. метра прода на начин законом прописан за продају имања регулационог фонда, под погодбом, да купац овога земљишта буде дужан у остављеном року исти насути до утврђене нивелете.

XV

Председник извештава одбор, да је државни савет решењима својим АБр. 8429 8430., и одбацио жалбе општине против процена имања Браће Кумануди и Катице Белимарковић оснажавајући прве процене тих имања; да је мин. грађевина решењем својим АБр. 9060. одбацио жалбу општине против процене имања Симе К. Наумовића и оснажио процену истог имања. Одбор је примио к знању,

ова решења државног савета и Мин. грађевина и одобрио, да се експропријација тих имања изврши по оснаженим проценама.

XVI

По прочитању молбе Јов. Драгашевића пуковника у пензији ГБр. 604, којом моли да му се накнади штета учињена његовом имању услед нивелисања ул. Колубарске (Милоша Поцерца). — одбор је одлучио,

да одборници г. г. Михајло Михајловић и Дим. Милојевић, професори г. г. Стев. Јакшић и Жив. Јуришић, општ. правозаступник г. Н. Трпезић и општ. инжињер као одборски повереници прегледа јуна лице места да ли је и колика штета нанета имању г. Драгашевића нивелисањем улице Колубарске (Милоша Поцерца) па да о томе поднесу одбору извештај. Исти повереници да даду мишљење, да ли би по општину корисније било да цело ово имање откупи и по коју цену.

XVII

По прочитању акта управе официрскога дома АБр. 4514, којим се тражи од општине да даје официрској касини воду из новог водовода по спуштеној цени, одбор је решио,

да се ово тражење не може задовољити.

XVIII

Председник износи одбору на решење молбу грађана Сављана, којом моле, да општина откупи и остатак плаца масе А. Пајевића у савској улици и да се на томе месту ништа не зида у интересу улепшања тога краја.

По прочитању те молбе и саслушања истих грађана од 1892. год. када су били обећали, да ће у овоме материјално помоћи општину, одбор је одлучио,

да се упитају потписници ове молбе, да ли би и у колико помогли општини да ово земљиште откупи.

VIX

По прочитању акта управе народног позоришта АБр. 8184, којим се тражи да општина повиси помоћ позоришту на 5000 дин. за ову 1896. год јер је буџе том општинским предвиђено само 3000 дин. — одбор је решио,

да се ово тражење народног позоришта не може задовољити.

ИЗВЕШТАЈ ОПШТИНСКОГ САНИТЕТА

Од 22.—28. септембра 1896. г.

I Санитетско-полициски

1. У кварту *варошком* вршен је преглед *свакога дана*: на краљевом тргу по свима продавницама људских намирница и пића.

Од неуредности нађено је:

23. септ. На краљевом тргу труло воће код Саве Капларевића и Ђорђа Митића пиљара.

25. септ. На краљевом тргу труло воће код Јефте Јовановића, Радомира Радовановића и Драгутина Петровића пиљара.

На варош-капији у месарници Влајка Савића 2 кил. и 500. грама смрдљивог меса и укварених кобасица

2. У кварту *савамалском и теразиском* вршени су прегледи свакога дана.

Од неуредности нађено је:

У улици 2 Јаблана код Миљка Михајловића *велика нечистоћа.*

Код Благоја Угриновића млекаџије *водено млеко.*

У хотелима Босни и Оријенту *препуњени нужници.*

Код Спасе Крстића ашчије до „Балкана" *велика нечистоћа.*

У пиварској улици бр. 9. у авлији *велика нечистоћа и препуњени нужници.*

Код Тренка Ђурића хлебара *нечистоћа* и брашно непокривено.

Код Стевана Јанковића и Стојана Јанковића млекаџије водено млеко.

3. У кварту врачарском вршени су прегледи на Цветном тргу и по кварту свакога дана

Од неуредности нађено је:

22. септ. На цветном тргу код пиљара:

Николе Петровића и Димитрија Ђорђевића *труло воће.*

Код Николе Јовановића хлебара у Александровој улици *непечен хлеб.*

Код Ћире Петровића и Димитрија Јовановића телала *непломбираних ствари.*

Код Цветка Јовановића млекара *водено млеко и нечисте судове.*

Код Живка Стокића ашчије и млекара у Александровој улици у авлији *велика нечистоћа* и *смрдљиве рибе.*

Код Томчета Николића механџије у Александровој улици у авлији *велика нечистоћа* и *оборе са свињама.*

Код Косте Шуменковића кафеџије код „Малог Балкана" велику нечистоћу по авлији, нужници препуни, судови у кујни некалајисани.

Код пиљара Димитрија Стојановића и Ненада Херизовића *труло воће.*

25, септ. Код Дамњана Ђорђевића пиљара труло воће.

Код Васе Милосављевића ашчије *бајате смрдљиве печене рибе, црева главе овчије и џигерице.*

26. септ. На цветном тргу код Вељка Секулића пиљара *труло воће.*

По улицама нађено је *водено млеко* код млекара: Петра Пајкића, Матије Богдановића, Цветка Ђурића, Ђуре Петровића, Милеве Миленковића, Милана Димитријевића и Андрије Пејића сви из малог Мокрог Луга; Николе Младеновића из Вел. Мокр. Луга и Рајка Радосављевића из Бањице.

4. У кварту *палилулском и доњолском* вршени су прегледи сваког дана.

Од неуредности нађено је:

23. септ. у улици Дечанског бр. 9 *велико ђубре* и *прокваљена пожијара.*

II О лечењу сиротиње.

1. Лекар кварта *варошког* није поднео извештај о своме раду.

2. У кварту *теразиском и савамалском* лечено је 9 особа и учињено посета 22.

лечено је болесника од ових болести:

1 болесн. од Anaemia,
1 „ „ Pleuritis sicca,
2 „ „ Brochitis,
2 „ „ Intermitteus,
3 „ „ Gastro-euteritis acut,

3. У кварту *врачарском* лечено је 24 особе и учињено 28 посета.

Лечено је болесника од ових болести:

2 болесника од Bronchitis,
2 „ „ Eczem,
5 „ „ Tuberc pulmonum,
4 „ „ Rheumat. chron.,
2 „ „ Catarrh. in testin.,
1 „ „ Vulnus cont,
1 „ „ Cardialgia,
1 „ „ Pedicul. capit.,
1 „ „ Intermi Heus,
1 „ „ Otitis,
1 „ „ Careinoma uteri,
1 „ „ Nephritis,
1 „ „ Ulcus cruris,
1 „ „ Paraplegio.

У кварту *доњолском и палилулском* лечено је 24 болесника и учињена 31 посета.

Лечено је од ових болести:

4 болесника од Catarrh. in testin.,
2 „ „ Anaemia,
10 „ „ Intermitteus,
1 „ „ Tumon lienis,
1 „ „ Haemorrhagia uteri,
1 „ „ Rheumatism.
1 „ „ Fluor albus,
1 „ „ Homatitis
1 „ „ Eczema,
1 „ „ Abscesus colli,
1 „ „ Hasmoptoe.

III Извештај школског лекара.

Поднео је свега један извештај 28. септ. ЛБр. 992, да је у школи врачарској (Његушевој улици) боловало 5-торо деце од дифтерије и то:

2 случаја у IV женском разреду, и

3 случаја у I мушком, и школа је услед тога по наредби г. председника општине била три дана затворена и за то време десинфекција извршена; окречена; под, скамије и столови карболисаним црним сапуном изрибани; двориште школско и цела Његушева улица почишћена.

V. У општини лечено је амбулантно 20 особа (који немају сирот. карата а сиротног су стања) и то:

4 болесника од Intermi Hous,
2 „ „ Rheumat. chron.,
3 „ „ Tuberc. pulmon,
2 „ „ Gastio-euteritis acut,
1 „ „ Marapu senil,
1 „ „ Hepes Hoster.,
1 „ „ Sues
1 „ „ Brochitis
1 „ „ Insufficieutia tohus,
1 „ „ Vertigo.
1 „ „ Ulcera tuberc,
1 „ „ Nephritis pareuch.
1 „ „ Diabetes mellitus.

У болницу је упућено 12 болесника Веспилатних сирот. карата издато је 3. Десинфекција је извршено 15 и то:

4 десин. код заразн. болести,
2 „ „ телала,
9 „ судских ради извршења екзекутивних продаја

ЛИЦИТАЦИЈА

Пошто на дан 15. т. м. није било довољно лицитаната, то ће се на дан 21. октобра ове год. држати у интендантури ове команде друга усмена лицитација за набавку 10.000 килограма црна лука, 40.000 килограма купуса слатког у главицама, 20.000 килограма кромпира и 50.000 комада паприка „меуна", који су артикли потребни за храну војника гарнизона београдског.

Услови могу се видети у индендантури сваки дан.

КЕ№ 6905. Из канцеларије дун. дивиз. интендантуре 15. октоб. 1896. год. у Београду.

ОБЈАВА

Као и до сада тако и ове године држаће се тро-дневни марвени панађур у варошици Баточини а у дане: 1, 2. и 3. новембра т. год.

На овом панађуру продаваће се стока и сви ово земаљски производи законом одобрени.

Ово се даје јавности свима, а нарочито трговачком свету.

Из канцеларије суда општине варошице Баточине октобра 1896. год. Бр. 4967.

НАПОМЕНА

Начелник среза врачарског продаваће 20. октобра 1896. год. у 8 часова пре подне пред кафаном мали Балкан на Марвеном тргу у Београду *бикове* среза врачарског.

Продаја ова вршиће се путем јавне лицитације.

У Ковину (Банат) према Смедереву, држаће се јесењи Митровски вашар 5., 6. и 7. новембра по новом календару. Марва се може 4. новембра дотеривати. Догон свиња на вашар је допуштен.

ОГЛАС

Пошто одбор општински није одобрио држату лицитацију на дан 27. пр. мес. за набавку зоби за исхрану стоке возова општинскиху рачун у 1897. години, — то ће суд београдске општине, држати понова лицитацију *на дан 4. новембра тек. године, од 2—5 сахати по подне* за набавку *92160 кгр. зоби (пола овса а пола јечма).*

Кауцију полажу српски поданици 1000 а страни 2000 динара.

Лицитација ће се вршити у економном оделењу суда општинског, где се и остале погодбе могу видети.

Ко жели примити се ове лиферације нека означеног дана дође да лицитира.

А № 9028.— Од суда београдске општине, 16. октобра 1896. год. у Београду.

ОГЛАС

Према решењу одбора општинског од 3. т. м. Суд београдске општине држаће на да 30 тек. месеца од 2—5 сати по подне понова лицитацију, за издавање под закуп права наплате таксе од фијакериста у 1897. рачун. години.

Кауцију полажу српски поданици 600. а страни 1200 дин.

Лицитација ће се вршити у економном оделењу, где се и остале погодбе о закопу овога права могу видети.

Ко жели право ове наплате узети под закуп, нека поменутог дана дође да лицитира.

А№ 8207. од суда беогр. општине 16. окт. 1896. г. у Београду.

ОГЛАС

Пошто на дан 5. тек. месеца, није се могла држати лицитација за давање под закуп права продаје цубока, из законих узрока, суд београдске општине, држаће понова лицитацију за давање овога права под закуп, на дан 21. овог месеца од 2—5 сахати по подне.

Кауција се полаже 3000 дин. у готову или вредећим државним папирима. Страни поданици полажу два пута оволику кауцију.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног оделења, где се и остале погодбе могу видети.

Ко жели ово право узети под закуп, нека означеног дана дође на лицитацију.

АБр. 8767. Од суда општине града београда, 8. октобра 1896. године у Београду.

ОГЛАС

Пошто на дан 19. т. м. није се могла држати расписата лицитација за издавање под закуп подрума у плацу звани „Текија,“ то ће економно одељење, према решењу суда општинског, држати другу лицитацију на дан 17. октобра т. год. од 2—5 сахати по подне, за издавање овога подрума.

Кауција се полаже 10% од излицитиране цене у готову или државним папирима.

Остале погодбе, могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења, где ће се и лицитација вршити.

Позивају се лицитанти да одређеног дана дођу на лицитацију.

А.№ 8542, — Од суда општине града Београда, 27. септембра 1896. год. у Београду.

—

Одређена лицитација за 26. т. месец за издавање под закуп земљишта општинског код војног сењака, није се могла држати из узрока што није био довољан број понуђача. — С тога ће економно одељење, према наређењу суда општинског, држати другу лицитацију за издавање под закуп овог земљишта, на дан 18. октобра т. год. од 2—5 сахати по подне.

Кауција се полаже 120 дин. у готову или државним вредећим папирима.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног оделења, где се и услови могу видети.

Ко жели ово земљиште узети под закуп, нека одређеног дана дође да лицитира.

А.№ 8543. — Од суда општине београдске, 27. септембра 1896. год. у Београду.

—

На основу решења суда општинског од 26. т. м. економно одељење, држаће на дан 28. октобра ове год. од 2—5 сахати по подне, јавну усмену лицитацију, за издавање под закуп права наплате таксе за извађени лед у Сави и Дунаву а за време ово зимске сезоне, па докле буде имало леда.

Кауцију полажу српски поданици 600 а страни 1200 дин. у готову или државним вредећим папирима.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења, где ће се и лицитација вршити.

Ко жели право ове наплате узети под закуп, нека одређеног дана дође да лицитира.

А.№ 8495, — Од суда општине града Београда, 27. септембра 1896. год. у Београду.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 10. до 16. Октобра 1896. год.

допутовало 996 путника — одпутовало 764 путника.

Постојбина приспелих путника:

Пола: Мушких	Пола: Женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
949	47	819	79	34	3	1	20	11	2	3	18	2	—	3	1	—

Занимање путника: Трговци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и шиљари	Радници	Надничари	Слуге и ведери	Пролетаријат	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Одпутовалих
77	64	518	147	24	23	15	22	58	27	7	14	—	913	83	+ 232	—

17. Октобра 1896. год. *Из статистичног оделења општ. вар. Београда.*

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 10.– д.
б) Од акова . . . . . 0·50 д.

III. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . , ... 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ

Од 12. до 19. октобра 1896. г.

Килограма	Наименовање	Цена највећа дин	пр.	Цена најмања дин.	пр
5583	Арпацика	8	50	8	—
	Боранија	—	—	—	—
10000	Вина бела (од лит.)	—	60	—	50
12530	Вина црна (од лит.)	—	60	—	40
	Вуне не пране . . .	—	—	—	—
823	Говеђине	8	—	70	—
198136	Грожђа	50	—	20	—
1435	Дуња	40	—	25	—
4749	Јабука	17	—	13	—
	Јечма	—	—		—
1052	Кајмака	110	—	100	—
8749	Кожа јагњећих . . .	—	—	—	—
	Коре брезове.		—		—
30337	Крава	3	60	3	20
	Креча	—	—	—	—
28592	Кромпира нови . . .	5	—	4	—
	Крупника	—	—	—	—
2875	Крушака	14	—	12	—
1132	Кудеље	65	—	60	—
66091	Кукуруза нови	5	—	4	—
	Лоја нетопљеног . .	--	—	—	—
979	Лука бела	30	—	20	—
12908	Лука црна	6	—	5	—
	Масла	—	—	—	—
611	Масти	120	—	110	—
	Меда	—	—	—	—
53189	Овса	9	60	9	40
1703	Орања	22	—	20	-
2723	Пасуља	20	—	18	—
	Пекмеза	--	—	—	—
326528	Пшенице	13	50	13	—
4557	Ражи	9	50	9	40
	Ракије ком. (од лит.)	--	—	—	—
2731	Ракије шљ. љуте „ .	—	80	—	70
30919	Ракије шљ. меке „ .	—	45	—	35
34327	Свиња дебелих . . .	80	—	70	—
2268	Свиња средњих . . .	60	—	50	—
98060	Сена	4	—	3	—
951	Сира	80		60	—
5910	Сламе	2	50	2	—
1307	Угљена дрвеног . . .	7	—	6	—
739799	Шљива сувих	29	—	25	—
2174	Кестења	35	—	30	—
2450	Сукна	—	—	—	-
860	Семе од мухари . . .	—	—	—	—
26038	Разна воћа	—	—	—	—
17975	Цемента	—	—	—	—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 27. ОКТОБРА 1896. | БРОЈ 43.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОБЈАВА

По тач. 7., чл. 89. закона о устројству војске има општина београдска да од својих грађана прикупи и војеној власти преда 192.793·06 дин., за коју ће се суму набавити стројни коњи за попуну артиљерије редовне војске, као и јахаћи коњи за сиромашне обвезнике редовне војске.

Да би се ова сума прикупила од грађана, који по поменутом закону имају да поднесу овај терет, пореско одељење управе вароши Београда утврдило је стопу прореза од 28% од непосредне порезе.

Овај прирез од 28% имају да поднесу сви грађани београдски, који плаћају 30 динара непосредне порезе па на више, од којих се изузимају активни и резервни официри.

Цела се ова сума прореза има прикупити и војној власти предати до краја о. г.

Прикупљање овога прореза поверено је порезницима за варош Београд, који су већ отпочели наплату.

Суд општине београдске објављује ово грађанству и позива га да се плаћањем овога прореза одазове својој грађанској дужности.

Од суда општине београдске 1. октобра 1896. г. АБр. 8228.

НА ЗНАЊЕ

Према решењу суда општине града Београда НГБр. 754, укинут је досадањи начин издавања гробова бесплатно за сарану сиротиње а на јемство грађана о сиромаштини умрлог или његове породице, и решено је:

Да се гробови за сарану умрлих сиротних лица, издаје од сада бесплатно, само онима који плаћају порезу испод 10 динара, што при тражењу бесплатног гроба, мора доказати пореском књижицом.

Ово важи од 1. новембра ове године, што се грађанству ради управљања саопштава.

НГБр. 754 — Од Суда општине града Београда, 19. октобра 1896. године у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
17. октобра 1896. год.

Председавао председник госп. Михаило М. Богићевић; од одборника били: г. г. Н. Антоновић; Драг. Стаменковић; Дамјан Стојковић, Стеван П. Поповић, Јосиф С. Јовановић, Сергије Станковић, Никола Бошковић, Сава Петровић, Голуб С. Јањић, Јарослав Безуха, Д-р М. Николић, Љуб. Марковић, Влад. М. Ђорђевић, Михајло Михајловић, Дим. Милојевић.

I

Прочитани су записници одборских одлука седница држаних 10. и 14. октобра 1896. год. и примљени су без измена.

II

На предлог одборника г. Д-р Марка Николића одбор је решио,

да се решење одборско од 10. октобра 1896. год. АБр. 8429 и 8430 задржи од извршења и да се по тим предметима изјави жалба господину министру грађевина.

III

По прочитању акта управе вар. Београда и и њених одељака АБр. 8980, 8979, 9055, 8960, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су жена Лиза и Томка — Антонија кћи Јосифа Дворжака зидара доброг владања и сиротног имовног стања; да је Илија Поповић месарски радник доброг владања и средњег имовног стања; да су му непознати Марија Грујић куварица Јана жена, Стевка кћи и Павле син Марка Николића свирача и ковача и Ката жена Павла Николића, Никола Поповић шпекулант.

IV

По прочитању молбе АБр. 9033 и мишљења пожарне команде одбор је решио,

одобрава се Кости Цветићу пожарнику петнаест дана осуства од дужности, које ће му се рачунати од дана, кад га стане употребљавати.

V

По саслушању извештаја ГБр. 2325, да се одборско повереништво за продају општинских непокретних имања никако није састало, ма да је више пута звато, одбор је одлучио,

да се исто повереништво понова позове да свој задатак изврши.

VI

На тражење суда општинског АБр. 8953 одбор је решио,

да одборници г. г. Дим. Милојевић, Јосиф С. Јовановић и Никола Бошковић, један кмет и један инжињер, као одборски повереници прегледају и приме дрва, купљена од Васе Николића трг. за општинску потребу.

VII

Председник износи одбору на решење предмет о саставу пореског одбора за 1897. год.

По прочитању акта пореског одељења АБр. 8895 одбор је решио,

да порески одбор за 1897. год. састављају ова лица:

а) Лица из пореског одбора за 1896. год. Драгутин Настић трговац, Никола Бошковић абација, Д-р Никола Х. Николић лекар, Сава Петровић — Ковачевић земљоделац и Илија Марић трговац.

б., за нових тринаест лица да се одборници споразуму и у првој седници изнесу своје кандидате те да се избор изврши.

VIII

По прочитању молбе „Побратимства,“ дружине ђака на Великој Школи АБр. 9303, одбор је решио,

да се дружини „Побратимству“ изда из општинске касе а из партије за непредвиђене потребе једна хиљада динара као помоћ за дочек бугарске великошколске омладине.

IX

По прочитању протокола лицитације ГБр. 2599 држане за опкопавање Кнез-Михајловог венца, одбор је после поименичног гласања са 9 гласова против 3 (3 нису гласали) решио,

да се откопавање земље на Кнез-Михајловом венцу (доњем градском пољу) уступи Мити Стојановићу предузимачу као најнижем лицитанту према прописаним погодбама а по цени и то: за планирање земље у истој улици по петнаест пара од кубног метра и за откопавање земље и одношење на дунавски крај по деведесет и девет пара од кубног метра,

X

По прочитању протокола друге уже лицитације АБр. 8946 држане за давање под закуп права продаје туцане кафе, одбор је решио,

да се право продаје туцане кафе у Београду за 189седму годину уступи према прописаним погодбама Ванђелу Карамфиловићу овд. кафецији за годишњу цену од тринаест хиљада шест стотина и двадесет динара и једне паре.

XI

По прочитању протокола одборског повереништва АБр. 9318, о учињеној погодби са Милошем К. Перовићем ноћним стражарем одбор је решио,

да се Милошу К. Перовићу ноћном стражару уступи у својину четрдесет и два квадратна метра и тридесет квадрат. сантиметра земљишта регулационог фонда у плану означеном у улици градског поља до имања Перовићевог ради исправке његовог плаца по цени од пет динара по квадратном метру, и да му се по наплати процењене суме изда тапија, а новац унесе у касу општинску као приход регулационог фонда.

XII

По прочитању протокола одборског повереништва АБр. 9319, о учињеној погодби са Јеленом Ђемом овд. удовом о експропријацији њеног земљишта, одбор је решио,

да се за просецање доње Јованове улице експроприше цело имање Јелене Ђеме у Которској улици у простору од две стотине шездесет и осам квадратних метара и деведесет и два квад. сантиметра и да јој се за сваки квадратни метар плати по двадесет и пет динара у сребру.

Исплата да се изврши кад се тапија на општину пренесе и сви интабулисани терети са имања скину.

Остатак земљишта овог, што се неће употребити за улицу, да се унесе у фонд регулациони као његова имаовина.

XIII

Председник износи одбору на решење акт управе вар. Београда АБр. 6379 о повећању суме одређене за издржавање ноћних стражара. Одбор је одлучио,

да се овај предмет остави за прву седницу.

РЕДОВНИ САСТАНАК
24. октобра 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић, од одборника били: г.г. Михајло Михајловић, Н. антоновић, Н. Спасић, Дим. Довијанић, Благоје Милошевић, Никола Бошковић, Сергије Станковић, Сава Ковачевић, Голуб С. Јанић, Милан Ж. Маринковић, Драг. Стаменковић, Љуб. Марковић, Мих. Павловић, А. Ђ. Кумануди, Дамњан Стојковић, Дим. Милојевић, Д-р Војислав М. Суботић, Јарослав Безуха.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 17. октобра 1896. год. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 9234, 9281, 9219, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица. одбор је изјавио,

да је Коста Делић предузимач доброг владања и средњег имовног стања; да су му непознати Терезија Будаковић служавка и Сретен — Јоца Гочобија. скитница.

III

Председник износи одбору на мишљење молбе, којима се траже уверења о породичном односу.

По прочитању тих молби АБр. 9293 и 9257, одбор је изјавио мишљење,

да се молиоцима Катарини А. Ристићки удовој и Милеви Вељковић може дати тражено уверење о њиховом породичном односу.

IV

Одборник г. Михајло Михајловић пита, зашто се наплаћује од београдских грађана 8% прореза општинског.

Председник је одговорио.

да се овај прирез наплаћује за набавку одела за сиротне обвезнике народне војске и за грађење зграда за смештај овог одела и коморе.

V

Председник износи одбору на решење извештај повереништва о прегледу куће Милана Јаковљевића пензионера, у којој би се имала сместити једна учионица основних школа на источноме врачару.

По прочитању тога извештаја одбор је решио,

да се за смештај ове учионице тражи друга кућа. Ако се не може наћи, да се ученици разместе по осталим учионицама источно врачарских школа.

VI

Председник извештава одбор, да би општина могла наћи предузимача, који би саградио све основне школе, зграде за све полицијске канцеларије и судове, а да му општина на име ануитета за дуг даје годишње онолико, колико мора сваке године да на име кирије плаћа за узете куће под закуп за ова наддештва, па моли одбор, да одобри, да може у овоме смислу радити и преговарати.

Одбор је одлучио,

прима се у начелу овај предлог председника општине. О постигнутим резултатима председник ће изволети известити одбор.

VII

По прочитању протокола лицитације АБр. 9299 држане за давање под закуп продаје цубока и извештаја економног оделења, одбор је решио,

да се ова лицитација одбаци и друга распише.

(Свршиће се)

СТЕЧАЈ

Општини београдској потребан је један доктор целокупног лекарства.

Пријаве ће се примати до 15. новембра ове год. закључно.

Уз молбу треба поднети документа о квалификацији.

Од суда општине београдске *АБр. 9470.* 29. октобра 1896.

ИЗВЕШТАЈ
о раду санитетског оделења општине београдске

Од 29. септембра до 5. октобра 1896. г.

I. Санитетско-полициски прегледи

1. У кварту *варошком* вршен је преглед с полициском влашћу свакога дана.

Од неуредности нађено је:

30. септ. На великом тргу код Јована Гавриловића пиљара *труло воће.*

1. окт. На Великом тргу код Марка Јовановића и Стевана Трифуновића пиљара *труло воће.*

3. окт. код Секуле Крстића бурекџије у Васиној улици *велика нечистоћа.*

Код Василија Трпковића млекације у Васиној улици *водено млеко.*

2. У кварту *савамалском и теразиском* вршен је преглед с полициском влашћу свакога дана.

Од неуредности нађено је:

2. окт. у Хотелима „Босни“ и „Оријенту“ *велика нечистоћа и прекуљени нужници.*

3. окт. код Спасе Крстића ашчије *велика нечистоћа.*

4. окт. Код Савке Ристић у Балканској улици бр. 6 *нечистоћа у дворишту и прекуљени нужници.*

3. У кварту *дорћолском и палилулском* вршен је преглед свакога дана.

Од неуредности нађено је:

1. окт. У пекарници и пиљарници Благоја Живковића у Цара Уроша улици бр. 48 – испрљаван и нечист под; наређено да у року од три дана очисти и оправи.

5. окт. нађено је недесинфикованих ствари у телалницама: Леона Габаја, Рафаила Исака, Моше Овадија, Јосифа Манојловића, Аврама Леви и Нахмана Аврама.

4. У кварту *врачарском* вршен је преглед свакога дана.

Од неуредности нађено је:

30. септ. на Цветном тргу код Илије Половине месара *ужежене и покварене сланине.*

II. О лечењу сиротиње.

1. У кварту *варошком* Д-р Мих. Хаџи-Лазић није поднео извештај.

2. У кварту *савамалском и теразиском* лечено је свега 9 особа и учињено 20 посета. Лечено је болесника од ових болести:

1	болесн.	од	Rheumat. artic.,
1	„	„	Gastro-enteritis acut,
1	„	„	Ulcus cruris,
1	„	„	Combustio pharyng.,
2	„	„	Vitium cordis,
1	„	„	Tuber. pulm.,

1 болесн. од Contusio,
1 „ „ Conjuctivitis,

3. У кварту *дорћолском и палилулском* лечено је 13 болесника и учињено 19 посета.

Лечено је од ових болести:

1 болесник од Catarrh. intestin.,
1 „ „ Eczema,
1 „ „ Collica uterina,
6 „ „ Intermittens,
1 „ „ Cephalalgia,
2 „ „ Rheumatism,
1 „ „ Tuberc. pulmonum,

4. У кварту *врачарском* лечено је 19 особа и учињено 29 посета.

Лечено је болесника од ових болести:

3 болесника од Tuberc. pulmon.,
2 „ „ Intermittens,
1 „ „ Nephritis,
1 „ „ Vulnus cont.,
1 „ „ Ischias,
2 „ „ Epilepsia,
1 „ „ Catarrh. intestin.,
2 „ „ Angina catarrh.,
3 „ „ Bronchitis
1 „ „ Metrorrhagia,
1 „ „ Paraplegia.
1 „ „ Otitis.

III У општини лечено је *амбулатно* 23 особе и то од ових болести:

4 болесника од Gastro-enteritis acut,
1 „ „ Vertigo (Anaemia),
1 „ „ Ulcera tuberc,
1 „ „ Nephritis chron.,
1 „ „ Scrophulosis,
1 „ „ Malariac,
1 „ „ Tuberc. pulmon,
1 „ „ Diabetes mellitus,
1 „ „ Anchylosis,
1 „ „ Epilepsia,
1 „ „ Pleunritis sicca,
1 „ „ Mitral insufficient,
1 „ „ Lues
1 „ „ Angina cattarrh.

Извршен је лекарски преглед над једном невином девојком на захтев њене тетке и издато уверење о констатованој невиности.

У болницу упућено је на лечење 8 болесника.

Болесничких карата за бесплатно лечење сиротиње издато је свега 2: Милошу Нинићу раденику и Леносави Пантелић удови.

Десинфекција извршено је 10 и то: 5 судских и 5 код заразних болести (1 у школи и 4 у приватним становима).

Од 6. до 12. октобра 1896. г.

I. Санитетско-полициски

Прегледи вршени су свакога дана у свима квартовима. Од неуредности нађено је:

1. *У кварту варошком*, 7. окт. код Цветка Димитријевића млекара у Дубровачкој улици *водено млеко.*

8. окт. на Краљевом тргу, у цубокани Пере Михајловића *велика нечистоћа;* код Аксентија Голубовића млекара *водено млеко.*

9. окт. на Краљевом тргу код Аранђела Димитријевића пиљара *труло воће.*

Код Клементија Ристића кафеџије код Златног Јелена" и Ристе Наумовића кафеџије код „Кривошије" на Великим басамацима покварено и прављено вино (утврђено хемиском анализом). 12. окт. на Краљевом тргу код Милоша Голубовића млекара *водено млеко.*

2. *У кварту теразиском и савамалском.* 7. окт. у кафанама код „Лондона" и код „Пауна" *нечистоћа и препуни нужници.*

8. окт. код Јована Митровића у улици Краљ. Наталије бр. 71 *препуњени нужници.*

11. окт. у Балканској улици код Васића лебара *нечистоћа и непокривено брашно;* код Савке Ристић у Балканској улици бр. 48 *нечистоћа у дворишту и препуњени нужници.*

12. окт. у Босанској улици бр. 1, бр. 8, бр. 14, бр. 16, бр. 19, бр. 20, бр. 29, бр. 31, бр. 33 свуда *нечистоћа и препуњени нужници.*

3. У кварту *дорћолском и палилуском.* 9. окт. у Ратарској улици бр. 101 код Ванђела Николића кафеџије *велика нечистоћа.*

4. У кварту *врачарском.* 12. окт. код Јована Ивановића месара у Сарајевској улици бр. 54 *ужежежена сланина и смрдљиво месо;* код Алексе Станишића месара у Сарајевској улици бр. 46 *ужежежена сланина и смрдљиво месо.*

II. О лечењу сиротиње.

1. У кварту *варошком* Д-р Мих. Хади-Лазић није поднео извештај.

2. У кварту *теразиском и савамалском* лечено је 15 болесника и учињено 16 посета.

Лечено је од ових болести:

1 болесник од Pericarditis,
1 „ „ Syphilis
1 „ „ Angina follic.,
1 „ „ Cephalalgia,
1 „ „ Trachoma,
1 „ „ Catarrh. bronch,
1 „ „ Endometritis,
2 „ „ Intermittens,
1 „ „ Tuberc. pulmon.,
1 „ „ Vitium cordis,
1 „ „ Enteritis chron.,
2 „ „ Angina catarrh.

3. У кварту *дорћолском и палилулском* лечено је 22 болесника и учињено 33 посета:

3 болесника од Tumor lienis,
2 „ „ Rheumatismus,
5 „ „ Intermittens,
1 „ „ Tuberc. pulm.,
2 „ „ Scrophulosis,
1 „ „ Cattarh. intestin,
1 „ „ Otitis media,
1 „ „ Pneumon. catarrh.,
1 „ „ Eczema,
3 „ „ Catarch bronch.,
1 „ „ Angina catarrh.;
1 „ „ Anaemia.

4. У кварту *врачарском* лечено је 24 болесника и учињено 38 посета:

4 болесника од Bronchitis,
3 „ „ Tuberc. pulmon.,
2 „ „ Ulcera cruris,
7 „ „ Intermittens,
1 „ „ Erysipelas,
1 „ „ Cardialgia,
1 „ „ Epilepsia,
1 „ „ Metrorrhagia,
1 „ „ Eczem,
1 „ „ Catarrh. intest.,
1 „ „ Vitium cordis,
1 „ „ Erythema nodos.

III Преглед основних школа.

1. *Теразиска школа.* Школско двориште и предворје чисто.

Нужници заједнички за мушку и женску децу; потребно је из обзира моралних да се што пре раздвоје.

Послужитељски станови врло рђави и нездрави; налазе се у влажном подруму уз нужник.

У разредима ваздух врло покварен и загушљив; вентилације нема.

У вече ову школу посећује 200 – 300 ученика Св.-Савске вечерње школе. Ови су сви ученици сиротног стања, неодевени, нечисти и из станова који нису под контролом санитетско полициске власти. После њихових часова, разреде је немогуће у вече добро проветрити, тако, да у јутру, кад деца почну долазити, јако заударају. Због тога је велика опасност да се у школу унесу заразне болести, с тога би требало вечерњу Св.-Савску школу што пре из теразиске школе изместити.

2. Основна школа у Крунској улици:

Нађено је да болује 1 дете од дифтерије (послато у болницу на лечење), 1 од Bronchitis; у II разр. болује 1 дете од Scrophulosis и 1 дете од Eczema.

3. Основне школе у Невесињској улици бр. 5 (на Чубури):

Двориште је мало за 150 ученика; нужници не ваљају и нису довољни за горњи број деце.

Послужитељски станови влажни.

Разреди су препуни. У I разр. има 36 ученица а кубатура собе износи свега 112 куб. мет. на сваку ученицу долази 3·1 куб. метар ваздуха. У II разреду има 46 ученица а свега 149 куб. мет; на сваку ученицу долази по 3·2 кубн. мет. У III и IV разр. има 64 ученица а свега 200 куб. метара; за сваку ученицу долази 3·1 куб. метра ваздуха.

У мушким разредима је још жалоснije стање: У I разр. има 40 ученика а свега 88 куби. метара; на сваког ученика долази једва по 2·2 кубн. метра ваздуха. (Једно дете испод 10 година мора потрошити за 1 сахат 20 кубних метара ваздуха!)

Вештачке вентилације нема никакве.

Осветљење је у I разреду врло рђаво: соба је мрачна, јер добија светлост кроз ходник из дворишта.

У I разр. болује једно дете од египатске очне болести (Trachoma); пошто је болест заразна потребно је дете што пре из школе искључити. Сем тога болују: 3 детета од шкрофула, 1 од очњег катара (Conjuctivitis) и 3 вашљива (Pedieul capitis).

IV. У општини лечено је *амбулатно* 19 болесника и то:

1 болесник од Diabetes mellitus,
1 „ „ Cataracta,
1 „ „ Ascites,
2 „ „ Icterus catarrh.,
1 „ „ Bronchitis,
1 „ „ Apthe,
1 „ „ Gonorrhoe,
2 „ „ Tuberc, pulm.,
1 „ „ Eczema,
1 „ „ Intermitens,
1 „ „ Rheumatism.,
1 „ „ Schrophulosis,
1 „ „ Gastritis,
2 „ „ Lues.
1 „ „ Keratitis,
1 „ „ Marasmus.

У болницу је упућено 9 болесника на лечење.

Сиротињских карата за бесплатно лечење издато је 4.

Десинфекција је извршено 9 и то: 8 код заразних болести и 1 судска.

ЛИЦИТАЦИЈА

Суд београдске општине држаће на дан 5. новембра тек. год. од 2—5 сахати по подне јавну усмену лицитацију за набавку 85·—87.000 кгр. сена и 16.010 кгр. сламе за исхрану стоке возова општинских у 1897. години.

Ова набавка извршиће се према решењу одбора општинског А.№ 8766, на штету г. Луке Пурића трговца овд, пошто према уговору са општином није ову храну у остављеном року излиферовао.

Кауција се полаже 10 % од излицитиране цене, за горе означену количину хране.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења, где се и остале погодбе могу видети.

Позивају се лицитанти да означеног дана дођу и лицитирају.

А.№ 8766. — Од суда општине града Београда, 20. октобра 1896. год. у Београду.

ОГЛАС

Пошто одбор општински није одобрио држату лицитацију на дан 27. пр. мес. за набавку зоби за исхрану стоке возова општинскиху рачун у 1897. години, — то ће суд београдске општине, држати понова лицитацију *на дан 4. новембра тек. године, од 2—5 сахати по подне* за набавку *92160 кгр. зоби (пола овса а пола јечма).*

Кауцију полажу српски поданици 1000 а страни 2000 динара.

Лицитација ће се вршити у економном оделењу суда општинског, где се и остале погодбе могу видети.

Ко жели примити се ове лиферације нека означеног дана дође да лицитира.

А № 9028.— Од суда београдске општине, 16. октобра 1896. год. у Београду.

ОБЈАВА

Суд ове општине отпочео је катастарско премеравање плацева са секцијом Тркалиште, те се позива грађанство тога краја, да буде у свему на руци општинским органима, који тај посао врше.

Суд овај јављаће грађанству унапред, кад ће која секција доћи на ред, те да би сваки могао за времена да спреми потребне податке, и да их стави на расположење органима, који ће премере вршити.

Из суда општине вароши Београда АБр. 9136, 19. октобра 1896.

УДРУЖЕЊЕ СЛУЖБЕНИКА БЕОГР. ОПШТИНЕ

23. т. м. набављено је преко београдске берзе 33 комада 2% обвезница и то: сер. **381**, 20, 21, 31, 33, 36, 37, 42, **388**, 03, **1437**, 24, **3347**, 16, **3367**, 14, **3880**, 16, **3925**, 34; **3978**, 22; **4988**, 18; **5192**, 38; **5214**, 30; **5231**, 23; **5294**, 43; **5333**, 48; **5728**, 18; **5916**, 38; 39; 40; 41; 49; 50; **5919** 09; 18; **5979**, 23; **6008**, 45; **6524**, 47; **4208**, 41; са купоном бр. 16. Ови су лозови купљени по 80.50 динара.

23. окт. 1896. год Београд.

Деловођа, **Љуб. П. Ристић.** Председник, **Ђ. Ж. Нешић.**

Благајник, **Милија Јовановић.**

НАПОМЕНА

У Ковину (Банат) према Смедереву, држаће се јесењи Митровски вашар 5., 6. и 7. новембра по новом календару. Марва се може 4. новембра дотеривати. Догон свиња на вашар је допуштен.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 17. до 22. Октобра 1896. год.

допутовало 917 путника — одпутовало 907 путника.

Постојбина приспелих путника:

Пола: Мушких	Пола: Женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. Држава	Ван Европе
860	57	783	76	5	4	1	8	13	8	1	7	2	1	1	3	—

Занимање путника:

Земљаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Надничари	Гостионичари	Шпекуланти и шетачи	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Продетарјат	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Отпутовалих
53	85	483	90	25	29	9	22	34	33	13	41	—	828	89	+ 10	—

24. Октобра 1896. год. *Из статистичког оделења општ. вар. Београда.*

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 10.– д.
б) Од акова . . . . . 0·50 д.

III. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . , ... 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ

Од 20. до 26. октобра 1896. г.

Килограма	Наименовање	Цена: највећа дин	пр.	најмања дин.	пр.
3599	Арнадика	—	—	—	—
	Боранија	—	—	—	—
20009	Вина бела (од лит.)	—	50	—	—
34953	Вина црна (од лит.)	—	40	—	—
370	Волова	40	—	38	—
	Говеђине	—	—	—	—
145089	Грожђа	60	—	30	—
1858	Дуња	60	—	30	—
2339	Јабука	17	—	15	—
28741	Јечма	7	50	7	20
336	Кајмака	120	—	110	—
11717	Кожа јагњећих . . .	—	—	—	—
	Коре брезове	—	—	—	—
	Крава	—	—	—	—
27980	Креча	3	60	3	20
22924	Кромпира нови . . .	5	—	4	—
	Крупника	—	—	—	—
838	Крушака	20	—	15	—
192	Кудеље	65	—	60	—
69099	Кукуруза нови	5	—	4	50
268	Лоја нетопљеног . .	55	—	50	—
780	Лука аршламе	3	50	3	—
290	Лука бела	30	—	25	—
9540	Лука црна	5	—	4	—
467	Масти	120	—	110	—
	Меда	—	—	—	—
18404	Овса	9	50	9	30
731	Ораја	30	—	25	—
2957	Пасуља	20	—	18	—
165	Просе	8	—	7	—
180838	Пшенице	13	60	13	50
4843	Ражи	9	50	9	—
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
	Ракије шљ. љуте „ .	—	—	—	—
12298	Ракије шљ. меке „ .	—	45	—	30
24193	Свиња дебелих . . .	80	—	70	—
846	Свиња средњих . . .	55	—	45	—
37490	Сена	4	—	3	—
708	Сира	80		50	—
6310	Сламе	3	—	2	—
173	Сочива	30	—	25	—
245	Сува меса	300	—	250	—
1020	Угљена дрвеног . . .	7	—	6	—
404403	Шљива сувих	29	—	25	
391	Кестења	—	—	—	—
35427	Разна воћа	—	—	—	—
495	Јаја	—	—	—	—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 3. НОВЕМБРА 1896. | БРОЈ 44.

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
а стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОБЈАВА

По тач. 7., чл. 89. закона о устројству војске има општина београдска да од својих грађана прикупи и војеној власти преда 192.793·06 дин., за коју ће се суму набавити стројни коњи за попуну артиљерије редовне војске, као и јахаћи коњи за сиромашне обвезнике редовне војске.

Да би се ова сума прикупила од грађана, који по поменутом закону имају да поднесу овај терет, пореско одељење управе вароши Београда утврдило је стопу прореза од 28% од непосредне порезе.

Овај прирез од 28% имају да поднесу сви грађани београдски, који плаћају 30 динара непосредне порезе па на више, од којих се изузимају активни и резервни официри.

Цела се ова сума прореза има прикупити и војној власти предати до краја о. г.

Прикупљање овога прореза поверено је порезницима за варош Београд, који су већ отпочели наплату.

Суд општине београдске објављује ово грађанству и позива га да се плаћањем овога прореза одазове својој грађанској дужности.

Од суда општине београдске 1. октобра 1896. г. АБр. 8228.

НА ЗНАЊЕ

Према решењу суда општине града Београда НГБр. 754, укинут је досадањи начин издавања гробова бесплатно за сарану сиротиње а на јемство грађана о сиромаштини умрлог или његове породице, и решено је:

Да се гробови за сарану умрлих сиротних лица, издаје од сада бесплатно, само онима који плаћају порезу испод 10 динара, што при тражењу бесплатног гроба, мора доказати пореском књижицом.

Ово важи од 1. новембра ове године, што се грађанству ради управљања саопштава.

НГБр. 754 — Од Суда општине града Београда, 19. октобра 1896. године у Београду.

СТЕЧАЈ

Општини београдској потребан је један доктор целокупног лекарства.

Пријаве ће се примати до 15. новембра ове год. закључно.

Уз молбу треба поднети документа о квалификацији.

Од суда општине београдске *АБр. 9470.* 29. октобра 1896.

ОБЈАВА

Суд ове општине отпочео је катастарско премеравање плацева са секцијом Тркалиште, те се позива грађанство тога краја, да буде у свему на руци општинским органима, који тај посао врше.

Суд овај јављаће грађанству унапред, кад ће која секција доћи на ред, те да би сваки могао за времена да спреми потребне податке, и да их стави на расположење органима, који ће премере вршити.

Из суда општине вароши Београда АБр. 9136, 19. октобра 1896.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
24. октобра 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић; од одборника били: г.г. Михајло Михајловић, Н. Антоновић, Н. Спасић, Дим. Довијанић, Благоје Милошевић, Никола Бошковић, Сергије Станковић, Сава Ковачевић, Голуб С. Јанић, Милан Ж. Маринковић, Драг. Стаменковић, Љуб. Марковић, Мих. Павловић, А. Ђ. Кумануди, Дамњан Стојковић, Дим. Милојевић, Д-р Војислав М. Суботић, Јарослав Безуха.

(СВРШЕТАК)

VIII

Са разлога изложених у извештају економног одељења АБр. 9299, а за заштиту општинских прихода, грађана београдских и у интересу јачег санитетског контролисања меса што се са стране у варош уноси одбор је на предлог суда општинског решио,

да се члан 30 правила о слободном клању стоке и продаји меса у вароши Београду и његовом атару од 20. новембра 1890. год. АБр. 2164, замени овим:

„На месо: сирово, суво, прерађено, сланину, маст и сваки други део од стоке који се за људску храну употребљује, унесено са стране у град Београд и његов атар, а добивено од стоке клате ван Београда или ван општинске кланице, мора увозач имати марвено-лекарску уверу, да је од здраве стоке. Унесени делови подвргнуће се при уносу поновном лекарском прегледу, и када буде оглашено као добро за људску храну, моћи ће се по наплати ниже означене таксе продавати по вароши и то само у дућанима а никако на отвореном месту. Овај поновни преглед и наплата таксе вршиће се на општинским кланицама, и то: за сирово месо, сирову сланину, масоћу која се од прева одваја и за све остале делове (главе, језике, цигерице, слезине и т. д.) од киле по двадесет пара динарских; а за месо суво — прерађено, за суву сланину и маст од киле по 30 пара динарских.

Ова ће се такса наплаћивати независно од таксе трошаринске и уносиће се у општинску касу као приход добивен од месарске аренде.

Плаћању ове таксе не подлежи месо суво (говеђе и овчије) на ребрима које се из Србије у Београд уноси.“

Ова измена вредеће од дана, кад од управе вароши Београда буде одобрена и кад се објави.

IX

Приликом решавања о држаној лицитацији за давање под закуп продаје пубока одбор је на

да се за давање под закуп права продаје туцане кафе у овој вароши држи друга ужа лицитација између највишег лицитанта Глише Т. Андрејевића и накнадних понуђача Видоја Мишковића и Ванђела Карафиловића.

VII

По протању понуде Ђорђа М. Пољића трг. АБр. 7767 и предлога економног одељења АБр. 8719, одбор је решио,

да се празан месарски плац на вел. тргу на горњој страни под бр. IX уступи под закуп по прописаним погодбама Ђорђу М. Пољићу трг. за време од првог новембра ове год. па за осамнаест месеци за укупну цену од хиљаду и пет стотина динара.

VIII

По протању накнадне понуде еснафа бозаџиског одбор је решио,

да се право наплате таксе за продају бозе у овој вароши за 189седму годину уступи еснафу бозаџијском за две хиљаде динара годишње под истим погодбама, под којима је то до сада бивало, а које су погодбе изложене у решењу одборском од 27. јануара 1894. год. АБр. 377.

IX

По прочитању извештаја економног оделења АБр. 8766, да Луки Пурић није испунио уговор о набавци сена и сламе и да би требало сада са њиме раскинути уговор и набавку дати другоме на његову штету, одбор је решио,

да суд општински по овој ствари поступи по уговору без икаква обзира.

X

Председник износи одбору на решење изјаву Тасе Ј. Миленковића, по којој не пристаје на решење одборско од 3. окт. 1896. АБр. 8735, него и даље остаје при своме тражењу, да му се исплати 2300 дин. као накнада за оправку његове куће, што је општина држала под закуп.

По прочитању те његове изјаве одбор је решио,

да се решење одборско од 3. окт. 1896. АБр. 8735 обустави од извршења и да се Таси Ј. Миленковићу пензионару изда из општинске касе а из партије одређене за одржавање општинских зграда две иљаде и три стотине динара на име накнаде, па да општина буде ослобођена свих уговорних обавеза односно оправке његове куће у којој је била школа.

XI

Председник износи одбору на решење извештај економ. оделења, да се до данас никако није састала одборска комисија која би имала према решењу одборском од 28. септ. 1896. АБр. 8339, да учини погодбу за узимање под закуп куће Пере Тодоровића за школску потребу, ма да је неколико пута позивана те ће према томе бити доцкан сада предузимати нужне оправке у тој кући.

По прочитању тога извештаја АБр. 8904, и изјаве Пере Тодоровића којом одустаје од понуде, да му општина узме кућу под закуп, — одбор је решио,

да се решење одборско од 26. септембра. 1896. год. АБр. 8339, задржи од извршења. Да школе основне за св. савски крај и ново селиште остану још за једну годину дана у истим локалима, у којима су до сада биле, и под истим погодбама и цени.

XII

На предлог грађевинског оделења ГБр. 2373, одбор је решио,

одобрава се кредит од четири иљаде седам стотина педесет и пет динара и 61 паре за одкопавање доњег градског поља (Кнез Михајловог венца) до сталне нивелете с тим, да се овај посао да на израду путем лицитације према поднетом плану и предрачуну.

XIII

Председник износи одбору на решење извештај општинског правозаступника г. Н. Трпезића којим предлаже, да општина не води парницу са Тих. Ј. Марковићем адвокатом као пријемником права Браће Богдановића због пречег права наплате из новаца добивених од продатог имања Вујице Алексића, пошто неће бити успеха, него да општина за своје примање за саграђену калдрму пред бив. имањем Вујице Алексића у суму од 656·64. дин. са интересом задужи купца тога имања пошто је калдрма саграђена тек по извршеној продаји.

По прочитању тога извештаја одбор је решио,

да се у свему поступи по овоме извештају и да се наплата 656·64 дин. за саграђену калдрму тражи од купца имања Вујице Алексића, који је то имање купио на јавној лицитацији 30. маја 1894. год.

XIV

По прочитању молбе Милоша Обркнежевића и извештаја грађевинског оделења ГБр. 2343. одбор је решио,

да се имање регулационог фонда, описано у овом извештају грађевинског оделења, до имања Милоша Обркнежевића на новом тргу за дунавски крај у простору од 243·98 кв. метра прода на начин законом прописан за продају имања регулационог фонда, под погодбом, да купац овога земљишта буде дужан у остављеном року исти насути до утврђене нивелете.

XV

Председник извештава одбор, да је државни савет решењима својим АБр. 8429 8430., и одбацио жалбе општине против процена имања Браће Кумануди и Катице Белимарковић оснажавајући прве процене тих имања; да је мин. грађевина решењем својим АБр. 9060. одбацио жалбу општине против процене имања Симе К. Наумовића и оснажио процену истог имања. Одбор је примио к знању,

ова решења државног савета и Мин. грађевина и одобрио, да се експропријација тих имања изврши по оснаженим проценама.

XVI

По прочитању молбе Јов. Драгашевића пуковника у пензији ГБр. 604, којом моли да му се накнади штета учињена његовом имању услед нивелисања ул. Колубарске (Милоша Поцерца). — одбор је одлучио,

да одборници г. г. Михајло Михајловић и Дим. Милојевић, професори г. г. Стев. Јакшић и Жив. Јуришић, општ. правозаступник г. Н. Трпезић и општ. инжињер као одборски повереници прегледа јуна лице места да ли је и колика штета нанета имању г. Драгашевића нивелисањем улице Колубарске (Милоша Поцерца) па да о томе поднесу одбору извештај. Исти повереници да даду мишљење, да ли би по општину корисније било да цело ово имање откупи и по коју цену.

XVII

По прочитању акта управе официрскога дома АБр. 4514, којим се тражи од општине да даје официрској касини воду из новог водовода по спуштеној цени, одбор је решио,

да се ово тражење не може задовољити.

XVIII

Председник износи одбору на решење молбу грађана Сављана, којом моле, да општина откупи и остатак плаца масе А. Пајевића у савској улици и да се на томе месту ништа не зида у интересу улепшања тога краја.

По прочитању те молбе и саслушања истих грађана од 1892. год. када су били обећали, да ће у овоме материјално помоћи општину, одбор је одлучио,

да се упитају потписници ове молбе, да ли би и у колико помогли општини да ово земљиште откупи.

XIX

По прочитању акта управе народног позоришта АБр. 8184, којим се тражи да општина повиси помоћ позоришту на 5000 дин. за ову 1896. год јер је буџе том општинским предвиђено само 3000 дин. — одбор је решио,

да се ово тражење народног позоришта не може задовољити.

ИЗВЕШТАЈ ОПШТИНСКОГ САНИТЕТА

Од 22.—28. септембра 1896. г.

I Санитетско-полициски

1. У кварту *варошком* вршен је преглед *свакога дана*: на краљевом тргу по свима продавницама људских намирница и пића.

Од неуредности нађено је:

23. септ. На краљевом тргу труло воће код Саве Капларевића и Ђорђа Митића пиљара.

25. септ. На краљевом тргу труло воће код Јефте Јовановића, Радомира Радовановића и Драгутина Петровића пиљара.

На варош-капији у месарници Влајка Савића 2 кил. и 500. грама смрдљивог меса и укварених кобасица

2. У кварту *савамалском и теразиском* вршени су прегледи свакога дана.

Од неуредности нађено је:

У улици 2 Јаблана код Мијка Михајловића *велика нечистоћа.*

Код Благоја Угриновића млекаџије *водено млеко.*

У хотелима Босни и Оријенту *препуњени нужници.*

Код Спасе Крстића ашчије до „Балкана" *велика нечистоћа.*

У пиварској улици бр. 9. у авлији *велика нечистоћа и препуњен нужници.*

Код Тренка Ђурића хлебара *нечистоћа* и брашно непокривено.

Код Стевана Јанковића и Стојана Јанковића млекаџије водено млеко.

3. У кварту врачарском вршени су прегледи на Цветном тргу и по кварту свакога дана

Од неуредности нађено је:

САНИТЕТСКОМ ОДЕЉЕЊУ

СУДА ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

Част ми је поднети санитетском одељењу, Суда Општине града Београда, извештај о мом раду у месецу Септембру ове године. Свега сам примио 139 предмета и то: 90 проба вина, 15 проба воде, 26 зачина и 8 разних предмета.

ВИНО

Сопственик или знак на флаши	Број анализе	Укупна киселина 0/0.	Алкохола 0/0.	Екстракта 0/0.	Је ли гипсовано	Сахарина или каквих шкодљивих додатака	Напомена
Дума Деда	975	0·73	12·10	2·98	није	нема	црно вино
Стеван Николић	976	0·66	10·60	1 87	„	„	бело вино
Дума Деда	977	0·912	11·10	2·90	„	„	бело вино
Јосиф Здравковић	978	2 292	8 70	2·20	„	—	црно вино невал.
Живко Ђорђевић	979	0.740	11·70	1·89	„	нема	бело
Ланко Најдановић	980	0·800	6·00	1 23	„	„	бело
Ђорђе Димитријевић	981	0 720	11·60	2·04	„	„	бело
Милосав Савковић	982	1·007	8·82	3·02	„	—	бело неваља
Живко Ђорђевић	983	0 812	9·60	2·16	„	нема	„
Станоје Кузмановић	984	2·05	9·80	2·23	„	—	црно неваља
Јованча Лазаревић	985	0·581	13·00	1·89	„	нема	бело
Јован Трипковић	986	0 921	12·10	1 81	„	.	црно
„ „	987	0·830	8·90	1·23	„	„	бело водено
Јосиф Здравковић	988	0·88	8 20	1·20	„	„	бело водено
Јованче Лазаревић	989	0·561	12·20	2·76	„	„	црно —
Никола Живковић	990	0·516	8·70	1·14	„	„	бело водено
Станоје Кузмановић	991	0 572	7·70	1·04	„	„	бело водено
Стеван Николић	992	1·14	6·90	0·20	„	—	црно неваља
Милосав Савковић	993	1·24	7 90	1 50	„	—	црно неваља
Ланко Најдановић	994	0·891	6 90	2·66	„	нема	црно
Ђорђе Димитријевић	995	1 129	10 20	2·44	„	—	црно неваља
Никола Боди	998	0·801	4·5	0·96	„	нема	бело вино неваља
Коста Ракић	999	1·13	9·40	2·16	„	захарина	бело вино неваља
Светозар Адамовић	1000	1·02	9 80	2·70	„	нема	црно вино неваља
Јованча Ристић	1001	0·900	8 70	1·17	„	„	бело вино
Браћа Коси	1002	0·750	11 20	2 64	„	„	црно вино
Светозар Адамовић	1003	0·820	11·40	2·20	„	„	бело вино
Рада Антић	1004	1·32	9 80	2·29	„	„	црно вино нев.
Пера Милићевић	1005	0·823	10·30	2 46	„	„	бело
Јованча Ристић	1006	0·840	8·20	1·25	„	„	црно неваља
Риста Јанковић	1007	0·71	13 8	2·20	„	„	бело вино
Коста Ракић	1008	1·14	12·40	3·29	„	„	црно неваља
Петар Милићевић	1009	0·920	8·90	1.59	„	нема	црно
Аврам Меворах	1010	0·88	8·40	—	„	—	да се нова мус. пош.
Јосиф Данор	1011	0·980	9 70	2·46	„	нема	бело
Рада Антић	1012	0·920	10·30	2 02	„	„	„
Таса Ристић	1013	0 85	11·0	2·09	„	„	„
Ђока Хаџи-Поповић	1014	0·83	10·00	1·34	„	„	„
Никола Боди	1015	0·690	11·90	2·68	„	„	црно
Владислав Ђорђевић	1016	0 990	9·30	2·98	„	„	бело
Владислав Ђорђевић	1017	1·12	8·90	2 48	„	—	црно неваља
Таса Ристић	1018	1·32	9·70	3·38	„	—	црно неваља
Риста Јанковић	1019	1 02	12·50	3·18	„	—	црно неваља
Никола Радојковић	1031	0 78	13·60	3·38	„	нема	
знак 1.	1035	0·81	11·9	2·46	„	„	црно
„ 2.	1036	0·976	13·1	3·29	„	„	„
знак 3	1037	0·71	12·00	2·46	није	нема	црно
„ 4.	1038	0 702	12·85	2·83	„	„	„
„ 3.	1039	0·721	12 64	2 81	„	„	„
знак 1	1040	0·60	12·45	1·77	„	„	бело
„ 2.	1041	0·661	11 92	1·72	„	„	„
„ 3.	1042	0·891	12·91	2 25	„	„	„
„ 4.	1043	0·650	11·38	1·77	„	„	„
„ 2.	1044	0·61	12 95	1·82	„	„	„
Ђ. Стојковић к. Шарана	1045	1·80	7·57	2·12	„	„	црно неваља
Димитрије Писа	1046	0·620	10·0	1·57	„	„	црно
Спиридон Јанковић	1047	0·572	9·50	1·77	„	„	„
Тира Петровић	1048	0·820	9 52	1 74	„	„	„
Коста Петровић	1049	1·01	11·80	2·70	„	—	„ неваља
Тодор Трајковић	1050	1·02	13·10	2·72	„	—	црно неваља
Владимир Танасијевић	1051	0·84	9 85	2·85	„	нема	црно
Јоца Марковић	1052	0·72	10 12	1·49	„	„	бело
Димитрије Писа	1053	1·20	11·50	1·63	„	—	бело неваља
Тодор Трајковић	1054	0·85	11·54	1·92	„	„	бело
Владимир Танасијевић	1055	0·562	11·31	1·69	„	„	бело
Тира Петровић	1056	0·94	9·80	1·61	„	„	„
Ђ. Стојковић к. Шарана	1057	0·910	9·00	1·18	„	„	бело неваља
Крста Поповић	1058	0·910	11·20	1·63	„	„	„
Јоца Марковић	1059	0 850	10·60	2·75	„	„	„
Влада Вељковић	1074	0 580	8·01	1·42	„	„	„
Јордан Антоновић	1075	0·841	10·25	2·23	„	„	бело
Димитрије Науновић	1076	0 581	11·40	2 31	„	„	„
Јован Петковић	1077	1 10	8 00	2·73	„	—	„ неваља
Ванђел Николић	1078	0·78	8·62	1·45	„	нема	„
Ђорђе Јовановић	1079	0·741	11·20	2·07	„	„	„
Милош Трипковић	1080	0·752	10·40	2 00	„	„	„
Никола Жупан	1081	0·85	2·05	8·47	„	—	ш. да се пош. ј. мус.
Тик. Спасић	1082	0·691	7·25	1 04	„	нема	неваља
Живан Бугарчић	1083	0·90	10 60	1·72	„	„	бело
Ланко Костић	1084	0 602	8·54	1·32	„	„	„ водено
Димитрије Наумовић	1085	0·701	9·21	1·54	„	„	црно
Никола Жупан	1086	0·960	10·1	1·54	„	„	„
Милош Трипковић	1087	1 20	11·4	2·42	„	—	„ неваља
Живан Бугарчић	1088	0 712	12·10	2·44	„	нема	црно
Јован Петковић	1089	0·820	10 00	1·59	„	„	„
Дим. Константиновић	1090	0·780	10·20	2 87	„	„	„
Владимир Вељковић	1091	0·801	11·21	2·33	„	„	„
Ђорђе Јовановић	1092	0·920	9·20	1·87	„	„	„
Јордан Андоновић	1093	0·832	9 22	2·96	„	„	„
Ланко Костић	1094	0·621	6·20	1·34	„	„	„ водено

ВОДА

Која вода	Место узимања проба	Кад је узета проба	Кад је набачен усев	Температура воде	Број клица у 1 см. I	II	III	Време	Број	Анал. броје
Топчид. Река Сава	10 м. од ушћа у Саву 0 5 м. од об.	18-ог 4 с. 30 м. в.	18. 5 с. 15 м. в.	15.1	792	1412		облач.	1	1096
Сава	Код гасн. резерв. 0·5 м. од об.	18-ог 4 с. 48 м. в.	5 с. 18 м. в.	15.1	920	810		„	2	1097
„	Код 6 раста 0·5 м. од обале	18-ог 4 с. 53 м. в.	5 с. 20 м. в.	15.1	490	613		„	3	1098
„	Код гасн. рез. 0.5 м. од обале	19-ог 5 с. 30 м. в.	6 с. 5 м. в.	15	1060	917		мутно	4	1099
„	Код 6 раста 0·5 м. од обале	20-ог 4 с. 40 м. в.	5 20 в.	15	1230	1013		„	5	1100
„	„	22-ог 4 с. 38 м. в.	5 с. 40 в.	14.7	1020	1141		ведро	6	1103
„	Код гасн. рез, 4 м. од обале	22-ог 5 с. 20 м. в.	5 40 в.	14.7	938	612		„	7	1104
„	100 мет. више ушћа топч. реке	24-ог 5 с. 35 м. в.	6 15 в.	14.6	815	779		„	8	1105
„	Код гасн. рез. 0·5 м. од обале	27-ог 4 с. 10 м. в.	5 30 в.	14 3	1251	1438		„	9	1106
„	Код 6 раста 0 5 м. од обале	29-ог 4 с. 15 м. в.	5 50 в.	14.2	412	316		ведро	10	1107
„	Код гасн. рез. 4·5 м. од обале	29-ог 4 с. 30 м. в.	5 50 в.	14	306	294		„	11	1108
„	„	30-ог 4 с. 50 м. в.	5 40 в.	14	398	405		ведро	12	1113

анал. бр.

1101 Макиш главни бунар. остатак 0.575 к.м.о. 0.005 хлора 0.024 азот. кис. 0.0011 Na2 0.0001 Fl.2 0.0028.

1102 Макиш филтар. остатак 0.570 к.м.о. 0 0045 хлора 0.024 азотасте кисел. траг. Na2 0.00 04 Fl.2 0.0005.

1032 Вода из Пршлике остатак 2000 к.м.о. 0.0025 хлора 0 501.

Бибер, Цимет, Паприка, Кафа, Брашно.

Сопственик или знак на предмету	Предмет	Резулт. прегледа	Напомена	Број анализе
Урошева улица 47	паприка	кукуруз. брашна до 5%	дозвољено	1020
Аврам Адања	бибер	кукурузно брашно	фалзификат	1021
Јанаћ Константиновић	„	„	фалзификат	1022
„ „	паприка	чиста		1023
До Цара Душана бр. 3	цимет	туцаног шећера	фалзификат	1024
Аврам Албахари	бибер	кукурузно брашно	фалзификат	1025
Петар Кандић	„	„	фалзификат	1026
Светозар Стојадиновић	„	„	фалзификат	1027
без знака	бибер	кукурузно брашно	фалзификат	1028
Рафаило Нијаде	брашно	чисто пепео 0.032%	чисто	1029
знак 1	кафа	прж раж. и с. леб 25%	фалзификат	1033
„ II	„	„ 55%	фалзификат	1034
Никола Кики	паприка	чиста	чисто	1060
Радоје Ћирковић	„	„	чисто	1061
Нафталин Леви	„	кукуруз. брашно до 5%	дозвољено	1062
Јован Ђорђевић	„	чиста		1063
Димитрије Писа	„	„	„	1064
Д. Т. Вељковић	„	кукуруз. брашно 20%	фалзификат	1065
Димитрије Писа	бибер	„	фалзификат	1066
„ „	цимет	брашно	фалзификат	1067
Д. Т. Вељковић	цимет	чист		1068
Јова Ђорђевић	„	брашно	фалзификат	1069
„ „	бибер	суп леб	фалзификат	1070
Никола Д. Кики	бибер	кукурузно брашно	фалзификат	1071
Д. Т. Вељковић	„	чист		1072
Никола Д. Кики	цимет	„		1073

Разни предмети Анализе: број 1114 боја црвена, којом се служе долдрмђије Поисо, Аналиска боја. Анализа број 1110 и 1111; силенит испитан на сребро. Анализа број 1109. Зејтин испитан на котонско уље, констатовано 2.5% котона. Анализа број 1095. помада; констатовано да није шкодљива. Анализа број 1030 мокрћа испитана на шећер и беланчевину, и микроскопски преглед седимента. Анализа број 997 сирће: 7,41% сирћетне киселине. Анал. број 996 коњска крв, констатоване бациле антракса.

18. октобра 1896. г.

у Београду.

Хемичар општине београдске,

Д-р Александар Зега.

УДРУЖЕЊЕ СЛУЖБЕНИКА БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ЗА ШТЕДЊУ

Стање на дан 31. октобра 1896. год.

Главна књига	Назив рачуна	Оборт дугује		Оборт потражује		Стање 31. окт. дугује		Стање 31. окт. потражује	
1	Рачун благајне	24682	60	24494	03	188	57	—	—
2	„ уписнине	—	—	198	—	—	—	198	—
3	„ уплата	1747	50	10388	—	—	—	8640	50
4	„ залога	—	—	12650	—	—	—	12650	—
5	„ камате и трошкова	350	05	116	75	233	30	—	—
6	„ оснивачких „	64	30	—	—	64	30	—	—
7	„ 2% обвезница	21811	50	—	—	21811	50	—	—
8	„ срећака кл. лутрије	2182	13	1728	50	453	63	—	—
9	„ губитка и добитка	—	—	1574	80	—	—	1574	80
10	„ враћених уплата	391	—	—	—	391	—	—	—
11	„ казне	—	—	79	—	—	—	79	—
		51229	08	51229	08	23142	30	23142	30

1. новембра 1896. год. у Београду.

Председник, **Ђ. Ж. Нешић** с. р. Деловођа, **Љуб. П. Ристић** с. р. Благајник, **Милија Јовановић** с. р.

ЧЛАНОВИ УПРАВНОГ ОДБОРА:

Урош Кузмановић с. р. **Танасије Д. Вељановић** с. р. **М. П. Ђорђевић** с. р.

Овај рачун, прегледали смо и сравнили га са књигама, па смо нашли да је у свему исправан.

2. новембра 1896. год.
Београд.

Председник надзорног одбора,
К. Ј. Јанковић с. р.

ЧЛАНОВИ:

Илија Вучковић с. р. **Теофило Вуковић** с. р.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 24. до 30. Октобра 1896. год.

допутовало 1100 путника — одпутовало 930 путника.

Постојбина приспелих путника:

Пола: мушких	Пола: женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
1061	39	664	72	5	4	—	14	315	2	1	15	2	4	1	—	1

Занимање путника:

Тежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и шићари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Проситељ	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Отпутовалих
37	64	364	113	29	347	7	19	29	30	5	56	—	913	187	+ 170	—

2. Новембра 1896. год. *Из статистичног одељења општ. вар. Београда.*

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 10.– д.
б) Од акова . . . . . 0·50 д.

III. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0·20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 20. до 26. октобра 1896. г.

Килограма	Наименовање	Цена највећа дин.	Цена највећа пр.	Цена најмања дин.	Цена најмања пр.
3599	Арнаутска	—	—	—	—
	Боранија	—	—	—	—
20009	Вина бела (од лит.)	—	50	—	—
34953	Вина црна (од лит.)	—	40	—	—
370	Волова	40	—	38	—
	Говеђине	—	—	—	—
145089	Грожђа	60	—	30	—
1858	Дуња	60	—	30	—
2339	Јабука	17	—	15	—
28741	Јечма	7	50	7	20
336	Кајмака	120	—	110	—
11717	Кожа јагњећих	—	—	—	—
	Коре брезове	—	—	—	—
	Крава	—	—	—	—
27980	Креча	3	60	3	20
22924	Кромпира нови	5	—	4	—
	Крупника	—	—	—	—
838	Крушака	20	—	15	—
192	Кудеље	65	—	60	—
69099	Кукуруза нови	5	—	4	50
268	Лоја нетопљеног	55	—	50	—
780	Лука арпламе	3	50	3	—
290	Лука бела	30	—	25	—
9540	Лука црна	5	—	4	—
467	Масти	120	—	110	—
	Меда	—	—	—	—
18404	Овса	9	50	9	30
731	Ораја	30	—	25	—
2957	Пасуља	20	—	18	—
165	Проса	8	—	7	—
180838	Пшенице	13	60	13	50
4843	Ражи	9	50	9	—
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
	Ракије шљ. љуте „	—	—	—	—
12298	Ракије шљ. меке „	—	45	—	30
24193	Свиња дебелих	80	—	70	—
846	Свиња средњих	55	—	45	—
37490	Сена	4	—	3	—
708	Сира	80		50	—
6310	Сламе	3	—	2	—
173	Сочива	30	—	25	—
245	Сува меса	300	—	250	—
1020	Угљена дрвеног	7	—	6	—
404403	Шљива сувих	29	—	25	—
391	Кестења	—	—	—	—
35427	Разна воћа	—	—	—	—
495	Јаја	—	—	—	—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник **ОПШТИНА БЕОГРАДСКА** Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 Уредник **УРОШ КУЗМАНОВИЋ**

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 10. НОВЕМБРА 1896. | БРОЈ 45.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОБЈАВА

По тач. 7., чл. 89. закона о устројству војске има општина београдска да од својих грађана прикупи и војеној власти преда 192.793·06 дин., за коју ће се суму набавити стројни коњи за попуну артиљерије редовне војске, као и јахаћи коњи за сиромашне обвезнике редовне војске.

Да би се ова сума прикупила од грађана, који по поменутом закону имају да поднесу овај терет, пореско одељење управе вароши Београда утврдило је стопу прореза од 28% од непосредне порезе.

Овај прирез од 28% имају да поднесу сви грађани београдски, који плаћају 30 динара непосредне порезе па на више, од којих се изузимају активни и резервни официри.

Цела се ова сума прореза има прикупити и војној власти предати до краја о. г.

Прикупљање овога прореза поверено је порезницима за варош Београд, који су већ отпочели наплату.

Суд општине београдске објављује ово грађанству и позива га да се плаћањем овога прореза одазове својој грађанској дужности.

Од суда општине београдске 1. октобра 1896. г. АБр. 8228.

НА ЗНАЊЕ

Према решењу суда општине града Београда НГБр. 754, укинут је досадањи начин издавања гробова бесплатно за сарану сиротиње а на јемство грађана о сиромаштини умрлог или његове породице, и решено је:

Да се гробови за сарану умрлих сиротних лица, издаје од сада бесплатно, само онима који плаћају порезу испод 10 динара, што при тражењу бесплатног гроба, мора доказати пореском књижицом.

Ово важи од 1. новембра ове године, што се грађанству ради управљања саопштава.

НГБр. 754. — Од Суда општине града Београда, 19. октобра 1896. године у Београду.

СТЕЧАЈ

Општини београдској потребан је један доктор целокупног лекарства.

Пријаве ће се примати до 15. новембра ове год. закључно.

Уз молбу треба поднети документа о квалификацији.

Од суда општине београдске *АБр. 9470.* 29. октобра 1896.

ОБЈАВА

Суд ове општине отпочео је катастарско премеравање плацева са секцијом Тркалиште, те се позива грађанство тога краја, да буде у свему на руци општинским органима, који тај посао врше.

Суд овај јављаће грађанству унапред, кад ће која секција доћи на ред, те да би сваки могао за времена да спреми потребне податке, и да их стави на расположење органима, који ће премере вршити.

Из суда општине вароши Београда АБр. 9136, 19. октобра 1896.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
29. октобра 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић; од одборника били: г.г. Љуб. Марковић, Драг. Стаменковић, Михајло Михајловић, Никола Бошковић, Јарослав Безуха, Сава Ковачевић, Влад. М. Ђорђевић, Јанаћ Константиновић, Стеван П. Поповић, Дамњан Стојковић, Д-р Војислав М. Суботић, Михаило Штрбић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 24. октобра 1896. год. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта управе вар Београда и њених одељака АБр. 8378, 9355, 9363, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да је Стеван Ђорђевић бив. порезник доброг владања и сиротног имовног стања; да је Антоније Павловић каф. доброг владања и доброг имовног стања; да су му непознати Милосав Павловић келнер, Сима Стефановић келнер и Ванча Антонијевић калајџија.

III

По прочитању молбе Арсенија Ђ. Павловића овд. АБр. 9107, одбор је изјавио мишљење,

да се молиоцу може дати тражено уверење о његовом породичном односу.

IV

Председник извештава одбор, да је господин министар грађевина решењем својим од 22. окт. 1896. АБр. 9538, одобрио предложену измену регулације Вишњићеве (Бркине) улице. Одбор је примио к знању, ово решење господина министра грађевина, и

да га у свему изврши грађевинско одељење општинско.

V

Председник извештава одбор, да господин министар грађевина није одобрио решење одбора од 4. априла 1896. АБр. 1801 и решењем својим од 20. јуна 1896. Бр. 5054 (АБр. 4982) наредио, да се изврши просецање сокака од палилулског трга ка улици два бела голуба, као што је регулационим планом предвиђено.

Одбор је примио к знању ово решење господина министра грађевина с тим,

да ће се просецање ове улице предузети кад буде општина у могућности.

VI

По прочитању протокола лицитације АБр. 9180 држане за давање под закуп општинског земљишта код војеног сењака, — одбор је решио,

да се ова лицитација одбаци и друга распише.

VII

Председник износи одбору на одобрење кредит од 1684·34 дин. за инсталацију електричног осветљења у згради управе вар. Београда.

По прочитању тога предрачуна АБр. 9279 одбор је решио,

да се извршење ове инсталације не може одобрити.

VIII

По прочитању предлога управе трошаринске АБр. 9039, да се одборским решењем призна и свињској масти право на реекспедицију и повраћај таксе одбор је решио,

да се овај предлог не уважи, него да се за сваки случај потребе за реекспедовање масти и повраћај таксе за извезену маст изиште од одбора нарочито решење.

IX

Сходно решењу одборском од 5. септ. 1396. год. председник износи одбору на решење предмете о експропријацији земљишта Сане М. Алексића, Д-ра Марка Т. Лека и Спасе Илића, по којима је општински правозаступник дао своје мњење, да општина мора у сваком случају дати накнаду за земљиште, које експроприше за проширење улица, према закону о изменама и допунама у закону о експропријацији од 17. јануара 1896. год.

По прочитању тих мњења АБр. 7989, 7988 и 7987 одбор је решио,

да се Сани удовој Марка Алексића, за експроприсаних јој девет квадратних метара са лица Богојављенске улице по педесет и пет динара кв. метра исплати из регулационог фонда свега четири стотине деведесет и пет динара у сребру, пошто се сви интабулисани терети са експроприсаног дела имања скину.

Да се Спаси Илићу каф. овд. за експроприсаних му девет метара и деведесет сантиметара квадратних са лица цветнога трга по седамдесет динара кв. метар исплати из регулационог фонда свега шест стотина деведесет и три динара у сребру пошто се сви интабулисани терети скину са експроприсаног дела имања.

Да се д-ру Марку Т. Леку за експроприсаних му педесет и два квадр. метра и шест квадр. сантиметара са лица Васине улице по седамдесет динара квадр. метар исплати из регулационог фонда, свега три хиљаде шест стотина четрдесет и четири динара и двадесет пара у сребру, пошто се сви интабулисани терети скину са експроприсаног дела имања.

X

Председник извештава одбор, да је општина осуђена земаљским судовима да због нивелисања кнез Милошеве улице плати на име оштете Ђорђу Гинићу 22066·09 са споредним трошковима по извршној пресуди апелационог суда од 3. фебруара 1896. год. Бр. 263 и да је Ђорђе Гинић поднео молбу АБр. 5098, да му се ова досуђена сума исплати.

По прочитању те пресуде и молбе, одбор је решио,

да се досуђена сума по изршној пресуди апелационог суда од 3. фебруара 1896. Бр. 263 исплати Ђорђу Гинићу из капитала општинског.

XI

По прочитању молбе Косте Гинића овд. кафеџије, да општина допусти да околни цигљари откопавају пут општински што од новог гробља води ка Вишњици, који је на висини остао због околног откопавања приватних имања, те да се тај пут на тај начин нивелише без трошка општине., Одбор је решио,

одобрава се, да околни цигљари откопавају општински пут од новог гробља ка Вишњици до висине, на којој су околна имања, и да земљу употребе на своју корист. Ово да се изврши под надзором и руководством општинског инжињера.

XII

По прочитању акта безименог друштва за осветљење вароши и мњења надзорне комисије за осветљење и трамвај на томе акту, одбор је на основу 5. тачке уговора решио,

да се метални стубови безименог друштва, којима ће се заменити дрвени стубови за спровод електричне струје за улично осветлење, ослободе плаћања трошаринске таксе и свих осталих општинских дажбина.

XIII

По прочитању акта безименог друштва за осветљење Београда, одбор је на основу члана 5. уговора, пошто се угаљ за гориво и у Србији производи, решио,

да се друштво одбије од овог тражења и да буде дужно плаћати трошаринску таксу на сав угаљ што га у варош уноси за потребу осветљења.

XIV

Одборник г. Стеван П. Поповић предлаже, да се све сијалице замене пламеним лампама.

Одбор је одлучио,

да надзорна комисија за осветљење и трамвај изради предрачун колико би то скупље стало општину, на који би се начин то могло извршити и под којим би погодбама друштво на то пристало.

XV

По прочитању акта управе општинске трошарине и мишљења надзорне комисије за осветљење и трамвај АБр. 5858, одбор је решио,

да се такса трошаринска за кола трамвајска, кад у варош улазе, и даље наплаћује путем обрачуна све док ово питање не буде регулисано пресудом надлежног изборног суда.

XVI

Председник надзорне комисије за осветљење и трамвај извештава одбор, да надзорна власт још није регулисала питање о правилнику за трамвајску вожњу, на који је правилник учинио

КРАЉ УРОШ I ВЕЛИКИ

ИСТОРИСКА РАСПРАВА

Мото: Credere una cosa, perchè si é udito dirla é perchè non si é avuto cura di esaminarla, fa torto all'uiteletto dell'uomo. *Leopardi*

НАПИСАЛИ:

П. Ј. ГРЕБЕНАРОВИЋ и Т. КОВЛИШКА

(По препоруци Академијског Савета Велике Школе ова је расправа награђена нарочитом видовданском наградом општине београдске у 1895. год.)

УВОД

Најсјајније доба у историји српскога народа јесте доба владања династије *Немањића*, која је владала Србијом преко 200 година и дала јој најзнатније и најмоћније владаоце. Оснивалац ове династије велики жупан, Стеван Немања, не само да је велики и знатан због овога, већ и за то, што је он први од српских владалаца тачно обележио правац спољне српске политике, коју би Србија имала водити на Балканском Полуострву, те да тим постане снажна, чврста и моћна, какву је и виђамо под доцнијим његовим наследницима. Увиђајући да поједине одвојене српске области не би могле и не могу стати на браник силнијем и снажнијем непријатељу, не би могле и не могу допринети никаквом државном развитку и напредовању: он је први предузео ослобођење и уједињење тих појединих српских области, прикупио их под један скиптар српски и тим ударио темељ српској заједници и српској самосталности. Но није се Стеван Немања задовољио само тим. Да би он своју државу и проширио, обрати пажњу на југ, на тадашњу византиску Империју, која је тада била истина још доста јака, али која је услед спољашњих и унутрашњих неприлика, већ почела показивати знаке слабости своје. Кад год би му се дала прилика да може своју државу ширити на ту страну, освајао је једну по једну област од Империје и присаједињавао их својој држави. У противном пак случају, кад би био притешњен од Империје враћао је одмах заузете области, али ипак није напуштао мисао, да згодном приликом опет настави своју политику у истом правцу. Од коликог је значаја било начело Немањино: користити се згодном приликом и повијати се по својој сили и моћи оној струји која је за ондашње време најјача, најбоље се види код оних његових последника, који су разумели мисао и рад свог великог претходника. Видимо да се српска држава уједињена и утврђена Немањом, нагло шири и расте под Милутином (1282—1321) а достиже кулминационy тачку под Душаном Силним (1331—1355).

Али као да мисао овог Великог жупана, његови први наследници не само да нису прихватили, већ шта више услед спољних а нарочито унутрашњих неприлика и губили поједине покрајине. Први од његових наследника, који је ту идеју прихватио и покушао остваривати, јесте његов унук *Краљ Урош I Велики*. С тога је држимо потребно видети и разгледати рад овог наследника Немањиног, да видимо како је почео остваривати ту идеју, у колико успео у својој намери, као и то, откуда му надимак *Велики*, како га назваше доцније наследници његови.

одбор примедбе па друштво неће да уважи, одбор је одлучио,

да се понова умоли управа вароши, да ову ствар што пре крају привреде.

XVII

Председник надзорне комисије извештава Одбор, да се у фабрици електрицитета покварио известан део машине те нису могле 360 сијалица неколико дана сијати; да друштво тражи, да се овај случај сматра као неодољива сила и да се према њему не примене конвенционалне казне; да је надзорна комисија одбила овај захтев, пошто је друштво обавезно, да има и резервних справа, како се не би прекидало осветљење због кварења справа.

По прочитању акта, захтева друштва и решења надзорне комисије одбор је решио,

да се недостаци и кварење машина за произвођење електричне струје не може сматрати као неодољива сила и да се према томе има одбити овај захтев друштва одобравајући у свему поступак надзорне комисије у овоме случају.

XVIII

Одборник г. Стеван П. Поповић пита да ли се води рачун о потрошњи електрицитета и да и општина има оне користи од утрошене количине електрицитета на електричним трамвајима, на које по уговору има права. Председник надзорне комисије за осветљење и трамвај одговорио је,

да се о потрошњи електрицитета води рачун и да и општина има уговором предвиђене користи од потрошеног електрицитета за електричне трамваје, услед чега улично осветљење сада много јефтиније стаје општину, него што је уговором предвиђено.

XIX

Одборник г. Љуб. Марковић изјављује, да би добро било, да се одмах отпочне рад на склапању буџета за 1897. год.

Председник општине изјавио је,

да суд на овоме послу већ ради и да ће у скоро поднети одбору од суда састављени буџет за 1897. год. да га проучи и о њему донесе своје решење.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Пољопривредни календар за 1897. годину дат је у штампу и кроз који дан биће готов, и одмах ће се разаслати поручиоцима, који ваља да се обрате српском пољопривредном друштву — Београд.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Пошто одбор општински није одобрио држату лицитацију за издавање под закуп права на узимање цубока од стоке која се коље у кланицама општинским и продаје истог — то ће суд београдске општине понова држати лицитацију, на дан 18. овог месеца од 2—5 сахати по подне, за издавање поменутог права под закуп.

Кауцију полажу српски поданици 3000 а страни 6000 дин. у готову или српско-државним 2% лозовима.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног оделења, где се и остале погодбе могу видети.

Ко жели ово право узети под закуп, нека означеног дана дође да лицитира.

А.№ 9299. Од суда општине града Београда, 1. новембра 1896. год. у Београду.

По што се расписата лицитација за 28. октобар т. год. а за издавање под закуп права вађења леда и наплате таксе за исти није могла вршити из законских узрока, — то ће суд општински држати понова другу лицитацију на дан 16. т. м. од 2—5 сахати по подне, за издавање овога права под закуп.

Кауцију полажу српски поданици 600, а страни 1200, дин., у готову или српско-државним 2% лозовима.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног оделења, где се и остале погодбе могу видети.

Ко жели ово право узети под закуп, нека одређеног дана дође да лицитира.

А.№ 9527.— Од суда Београдска општине, 1. новембра 1896. године у Београду.

По што се ни друга одређена лицитација, за издавање под закуп права наплате таксе фијакериске, није могла држати из законских узрока, — то ће суд општински, понова држати лицитацију на дан 19. т. м. од 2—5 сахати по подне за издавање овога права под закуп.

Кауцију полажу српски поданици 600, а страни 1200, дин. у готову или српско-државним 2% лозовима.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног оделења, где се и остале погодбе о закупу могу видети.

Позивају се лицитанти да одређеног дана дођу и лицитирају.

А.№ 9524,— Од суда београдске општине, 1. новембра 1896. године у Београду.

НА ЗНАЊЕ

Појавила се на свет књижица од три листића а под насловом „Путовођа по Београду“ од издаваоца *Мирка К. Живковића.*

Издавалац је просто преписао нова имена улица из бр. 4. „Београдских општинских новина“ од 21. јануара о. г. и не осврћући се на *напомену* изложену од стране овога суда у поменутом броју новина.

С тога се даје на знање грађанству, да је овакав „Путовођа по Београду“ из основа погрешна књига и да не одговара ни у колико ни стању ствари ни намери у којој је издата.

Из статистичког оделења суда општине града Београда 7. новембра 1896. год. СтБр. 354.

Кратки преглед срп. државе од Немање до ступања на престо Краља Уроша I Великог

(1196—1243)

Да би могли разумети у каквом је стању била српска држава у оно доба кад је на њен престо ступио Краљ Урош I, као и његов даљи рад, потребно је да се вратимо на неколико десетина година раније и да у кратко проговоримо о Немањиним наследницима до доласка Уроша I.

И ако је Немања после претрпљеног пораза на Морави 1291. г. морао повратити Грчкој сва своја завојевања у 1183., 1189 и 1190. години, те није оставио својим наследницима Бог зна како проширену државу; ипак им је он очувао и оставио своју најзнатнију тековину: *државно јединство и слободу.* Тада, када је Првовенчани примио жупанску власт, српска је држава захватила Хум, Требиње, Зету и преко Мораве данашњи јагодински округ. Источна је граница Морава (Морава, Бинча) најјужније земље: Дубочица, Реке и Лаб. Од Босне је делила река Дрина а са севера горњи ток Колубаре па на северозапад до изнад Соли.

Наследив жупански престо по жељи Немањиној, Првовенчани је имао кроз 20 година да се бори са великим, како спољашњим тако и унутрашњим неприликама. Јер одмах првих дана његове владавине а још за живота оца му, Угри нападају на Хум 1198. г. и присајединавају ову област.(1) Са овима је Првовенчани и доцније неколико пута долазио у сукоб. После неколико година имао је да издржи борбу око престола са старијим братом Вуканом, који га чак и отера с престола (1202). Али је Првовенчани, а уз припомоћ свог брата Саве, не само срећно савлађивао све спољашње и унутрашње неприлике, већ да би уништио и последњи траг врховног права Угарске над Србијом, које је она полагала од 1202. године(2) и да би подигао значај и углед своје државе на Балканском полуострву, прогласи краљевство (1220.), а он буде венчан за првог Српског краља.(3)

(1) Љ. Ковачевић и Љ. Јовановић: Ист. Срп. Н. стр. 82. — Хум је се 1209 г. одвојио од Угарске и у њему завладао неки кнез Петар.

(2) ib. стр. 91.

(3) Том је приликом крунисао и старијег сина Радислава, кога на тај начин огласи за свог наследника.

Његови су пак наследници Радослав и Владислав још мање урадили за Србију. Први је био иначе слаб владалац и врло поводљив за својом лукавом женом, Ином, ћерком епирског деспота Тодора Анђела Комнена, због чега није дуго ни владао. Јер његова жена својом пакошћу изазове незадовољство, а у том и његов таст буде заробљен од бугарског цара Јована Асена II, те се властела искупи око млађег брата Владислава и Радослав буде прогнат. Радослав је покушавао из Дубровника, куда је одбегао, да се поврати на престо, али пошто не успе, он се по наговору стрица Саве покалуђери. Па ни влада другог сина Првовенчанога, Владислава (1233—1243), који је на овај начин отео престо свог брата, није значајна. Једино му се може приписати, што је се посредством Савиним оженио ћерком бугарског цара Асена II, Болеславом те тиме осигурао своју државу са истока а и себе за извесно време на престолу.

При крају његове владе десили су се догађаји како у Угарској тако и у Бугарској, о којима ћемо на скоро говорити, који су допринели Урошу да себи завојује од брата краљевски престо. (Наставиће се

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

Стање на дан 31. октобра 1896. год.

Редни број	Назив рачуна	Обрт од 1. јануара				Стање 31. октобра			
1	Рачун благајне	2179206	36	2071402	47	107803	89	—	—
2	„ привремених издатака .	527095	82	243672	19	283423	63	—	-
3	„ хартија од вредности .	22078	—	—	—	22078	—	—	—
4	„ непокретности	5355203	14	—	—	5355203	14	—	—
5	„ покретности	78771	64	—	—	78771	64	—	—
6	„ грађења кеа	83087	11	—	-	83087	11	—	—
7	„ „ водовода . . .	2835212	10	17334	87	2817877	23	—	—
8	„ „ калдрме из зајма	757863	70	26994	07	730869	63	—	—
9	„ „ канализације . .	51173	41	322	—	50851	41	—	—
10	„ „ школе у д. крају	212073	54	—	—	212073	54	—	—
11	„ „ „ у Палилули	170157	97	—	-	170157	97	—	—
12	„ „ „ на Врачару	2945	21	—	—	2945	21	—	-
13	„ „ цркве у дун крају	54068	88	—	—	54068	88	—	—
14	„ дужника разних . . .	106107	84	12146	—	93961	84	—	-
15	„ „ калдрме . : .	207406	93	43395	20	164011	73	—	—
16	„ „ водовода . . .	61403	34	57413	72	3989	62	—	-
17	„ „ трошарински .	28776	19	6524	26	22251	93	—	—
18	„ поверилаца разних . . .	267044	57	686547	22	—	—	419502	65
19	„ фондова разних	—	—	157679	32	—	—	157679	32
20	„ касе фонда гробљанског .	—	—	81407	09	—	—	81407	09
21	„ фонда регулационог . .	671	31	19367	99	—	—	18696	68
22	„ управе фонд. за раз. фонд.	8365	76	—	—	8365	76	—	—
23	„ „ „ „ регул. „	44551	28	—	—	44551	28	—	-
24	„ „ трошарине . . .	704855	15	676031	91	38823	24	—	-
25	„ „ водовода	170665	09	159730	99	10934	10	—	—
26	„ „ фондова за зајмове	3858	65	104121	04	—	—	100262	39
27	„ пријема	6440200	—	8727200	—	—	—	2287000	—
28	„ остава код Нар. Банке .	8020000	—	6020000	—	2000000	—	—	—
29	„ Народне Банке	120000	—	2134828	15	—	—	2014828	15
30	„ преносних кредита . . .	17225	09	237333	46	—	—	220108	37
31	„ ажије резервне	1016	55	7607	55	—	—	6591	—
32	„ прихода по буџету . . .	5114	75	912921	58	—	—	907806	83
33	„ расхода „ „ . . .	1016288	22	6169	93	1010118	29	—	—
34	„ гробљанског буџета . .	18102	09	29911	20	—	—	11809	12
35	„ буџета трошаринског . .	241791	01	585869	45	—	—	344078	44
36	„ главнице	184738	17	6981187	21	—	—	6796449	04
		30.007,118	87	30.007,118	87	13.366,219	08	13.366,219	08

4. новембра 1896. год. у Београду.

Мл. књиговођа,
Милија Јовановић.

Гл. књиговођа,
К. Ј. Јанковић.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 31. Октобра 1896. год. до 6. новем. 1896. год.

допутовало 1076 путника — одпутовало 1141 путника.

Постојбина приспелих путника:

Пола: Мушких	Пола: Женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Великe Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
1004	72	760	133	8	2	3	70	28	8	6	20	9	17	4	6	2

Занимање путника: Тежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и пиљари	Радници	Надничари	Слуге и кућери	Пролетаријат	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Одпутовалих
53	93	53	124	30	34	11	13	61	58	21	48	—	998	78	—	+ 65

8. Новембра 1896. год. *Из статистичног одељења општ вар. Београда.*

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 10.– д.
б) Од акова . . . . . 0·50 д.

III. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . , ... 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ

Од 1. до 9. новембра 1896. г.

Килограма	Наименовање	Цена највећа дин	пр.	Цена најмања дин.	пр
					—
2021	Арпацика	8	50	8	—
213	Брашна кукурузна .	11	—	10	—
	Вина бела (од лит.)	—	—	—	—
15.805	Вина црна (од лит.)	—	50	—	40
	Волова	—	—	—	—
	Говеђине	—	—	—	—
8083	Грожђа	80	—	50	—
164	Дуња	70	—	50	—
1548	Јабука	30	—	20	—
17722	Јечма	7	40	7	—
525	Кајмака	130	—	120	—
975	Кожа јагњећих . . .	—	—	—	—
210	Коре брезове	9	—	8	—
	Крава	—	—	—	—
7780	Креча	—	—	—	—
20850	Кромпира нови . . .	6	—	4	—
	Крупника	—	—	—	—
872	Крушака	25	-	15	—
	Кудеље	—	—	—	—
48472	Кукуруза нови	5	—	4	50
	Лоја нетопљеног . .	—	—	—	—
	Лука аршламе	—	—	—	—
51	Лука бела	30	—	25	—
5707	Лука црна	6	—	5	—
788	Масти	120	—	110	—
	Меда	—	—	—	—
20574	Овса	9	50	9	20
157	Ораја	30	—	25	-
1154	Пасуља	20	—	18	—
613	Просе	5	—	—	—
386251	Пшенице	14	60	14	—
968	Ражи	9	50	9	—
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
	Ракије шљ. љуте „ .	—	—	—	—
18204	Ракије шљ. меке „ .	—	45	—	30
11796	Свиња дебелих . . .	80	—	70	—
	Свиња средњих . . .	—	—	—	—
27710	Сена	4	—	3	—
672	Сира	90		60	—
486	Сламе	3	—	2	—
	Сочива	—	—	—	—
	Сува меса	—	—	—	—
1920	Угљена дрвеног . . .	7	—	6	—
223910	Шљива сувих	33	—	29	
494	Кестења	—	—	—	—
7496	Разна воћа	—	—	—	—
9308	Свежа меса	—	—	—	—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник **ОПШТИНА БЕОГРАДСКА** Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 Уредник **УРОШ КУЗМАНОВИЋ**

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 17. НОВЕМБРА 1896. | БРОЈ 46.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОБЈАВА

По тач. 7., чл. 89. закона о устројству војске има општина београдска да од својих грађана прикупи и војеној власти преда 192.793·06 дин., за коју ће се суму набавити стројни коњи за попуну артиљерије редовне војске, као и јахаћи коњи за сиромашне обвезнике редовне војске.

Да би се ова сума прикупила од грађана, који по поменутом закону имају да поднесу овај терет, пореско одељење управе вароши Београда утврдило је стопу прореза од 28% од непосредне порезе.

Овај прирез од 28% имају да поднесу сви грађани београдски, који плаћају 30 динара непосредне порезе па на више, од којих се изузимају активни и резервни официри.

Цела се ова сума прореза има прикупити и војној власти предати до краја о. г.

Прикупљање овога прореза поверено је порезницима за варош Београд, који су већ отпочели наплату.

Суд општине београдске објављује ово грађанству и позива га да се плаћањем овога прореза одазове својој грађанској дужности.

Од суда општине београдске 1. октобра 1896. г. АБр. 8228.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
7. новембра 1896. год.

Председавао члан суда Јов. Антонијевић од одборника били: г.г. Н. Спасић, Љуб. Марковић, Благоје Милошевић, Михајло Михајловић, Н. Антоновић, Д-р Марко Николић, Стеван П. Поповић, Дамњан Стојковић, Ђорђе Димитријевић, Јанаћ Костандиновић, Влад Ђорђевић, Д-р. Војислав М. Суботић, Јарослав Безуха, Дим. Милојевић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 29. октобра 1896. год. и одлуци КЊБр. 565. учињена је допуна,

да се решење одборско исплати оштете Ђорђу Гинићу изврши тек онда, кад се потпуно нивелисање на томе месту изврши.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељка, АБр. 9621, 9489, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су доброг владања и доброг имовног стања Петар Стојковић марв. трг. и Димитрије Најдановић, марв. трг.; да су доброг владања и сиротног имовног стања

КРАЉ УРОШ I ВЕЛИКИ

ИСТОРИСКА РАСПРАВА

Мото: Credere una cosa, perchè si é udito dirla é perchè non si é avuto cura di esaminarla, fa torto all'uiteletto dell'uomo. *Leopardi*

НАПИСАЛИ:

П. Ј. ГРЕБЕНАРОВИЋ и Т. КОВЛИШКА

(По препоруци Академијскога Савета Велике Школе ова је расправа награђена нарочитом видовданском наградом општине београдске у 1895. год.)

I

КРАЉ УРОШ I ВЕЛИКИ

Рођење — Ступање на престо — Свађа и мир са Дубровчанима до 1244. г.

Да је краљ Урош I син Стефана Првовенчаног о том нема сумње; но пошто знамо да је се Првовенчани два пута женио[1] настаје питање које још и данас није потпуно решено: од које је жене његове син Урош I? Знамо да је прва жена Првовенчанога била *Јевдохија* кћи Алексија II Анђела Комнена с којом се је оженио још за живота свога оца, а по свој прилици после оног пораза на Марици (1190—1191),[1] Но, пошто је ову услед неуредног живота отерао (1200—1201),[2] оженио се по други пут 1217. г. *Аном* унуком Конрадина дужда млетачког. Кад знамо као посигурно ово т. ј. да је се Првовенчани двапут женио као и то чију је кћер првом а чију другом женидбом узео, да покушамо расправити, ако не потпуно а оно бар приближно, напред истакнуто питање. Али пре но што учинимо мислимо да неће бити рђаво изнети најпре мишљење које данас влада готово код свију наших и страних историка.

Многи наши историци тврде да је Урош син Првовенчанога од Јевдохије, што се и слаже са некима који веле да је он ступио на престо у својој четрдесет трећој години,[3] јер би изашло да је Урош заиста рођен некако пре 1202. г. у које време пада баш и отеривање Јевдохијино. Али настаје питање: кад је онда могао бити рођен Предислав за кога се тврди да је четврти син Првовенчанога? Пошто се пак зна посигурно да је Предислав син Првовенчанога, значило би да овај није од прве жене, Јевдохије, већ од друге Ане, што у ствари није а из разлога које ниже наводимо. Због овога намеће нам се мишљење да Урош не само није рођен у ово време, но шта више вероватно је, да он није ни син Јевдохије, већ од друге жене Првовенчанога Ане млечанке што тврди и Пејачевић.[1] Да ово мислимо наводе нас и следећи разлози:

1) Биограф Урошев, Доментијан говорећи о њему вели да је он „најмлађи син Првовенчанога,“[2] по ком би изашло да је Предислав трећи син Првовенчаног а не четврти.

2) Дубровчани шаљући свог посланика Марсела Ђорђа к Урошу 1252. г. напомињу му да га опомене како је и он *по мајци млечић*, и да га моли да поради лу-

(1) Иван Павловић вели да се је он четири пута женио; но о овом на другом месту.

(1) Гласник LVII s. 165; Љубић: opis jugosl. nov. s. 27.

(2) Јевдохија се после овог удавала још два пута: први јој је муж био неки Мурзофил, а други деспот Лав Згур

(3) П. Срећк.: Ист. Срб. II s. 231.

(1) Пејачевић.: Hist. buz. ect s. 209.

(2) .....младѣишьіи синь вь вьсеи братии (домен. 116 и 344.)

Владимир Савић касапин и Јулка жена Стојана Николића сењара; да му је непозната Љубица жена Петра Љотића ковача.

III

По прочитању молбе Милана и Николе Јовановића АБр. 9772, одбор је изјавио мишљење,

да се молиоцима може дати тражено уверење о њиховом породичном односу.

IV

По прочитању молбе Јелене Тодић удове АБр 9486, и молбе Бранка Димитријевића са препоруком и решењем одборске комисије АБр. 2053, одбор је решио,

да се Јелени Тодић удовој издаје из општинске касе на име издржавања по двадесет динара месечно од данас, из партије на издржавање сиротиње. Да се по решењу одборске комисије издаје на име издржавања Бранку Димитријевићу по двадесет динара месечно од првог маја о. г. из партије на издржавање сиротиње.

V

По прочитању накнадног извештаја комисије АБр. 9561, о узимању куће под закуп за смештај једног разреда основне школе на Врачару, одбор је решио,

да се узме под трогодишњи закуп кућа Милана Јаковљевића, капетана у пензији за потребу школску за цену од сто тридесет динара месечно под погодбама, да он сам изврши потребне преправке, да општина није дужна доводити кућу у првобитно стање нити накнађавати оно, што се буде дугом употребом искварило; да се закуп овај може и пре рока раскинути са отказом на шест месеци раније, ако општина у времену закупа буде сазидала школску зграду.

VI

Председник износи одбору на одобрење процену имања Јанаћка Константиновића за просецање Симине улице, извршену од полициске власти услед решења одборског од 5. септембра 1896. АБр. 7990.

По прочитању те процене АБр. 9674 одбор је решио,

одобрава се процена имања Јанаћка Константиновића у Скадарској улици за просецање Симине улице извршена од кварта палилулског 4. новембра 1896. г. по којој се има платити сваки квадратни метар по двадесет и осам динара у сребру. Да се исплата изврши из регулационог фонда по могућству и то пошто се сви терети интебулисани скину и тапија на општину пренесе.

VII

По прочитању молбе еснафа рибарског АБр. 9594 и мишљења у праве трошаринске АБр. 9680, одбор је одлучио,

да се овај предмет одложи до прве седнице.

VIII

По прочитању акта одбора за прикупљање прилога за пострадале од поплаве АБр 9604, одбор је једногласно решио,

да се из касе општинске а из капитала општинског изда одбору за прикупљање ових прилога десет иљада динара у сребру као помоћ пострадалима од поплаве у Србији.

IX

Председавајући износи одбору на решење извештај одборског повереништва ГБр. 2340 о уступању општинског земљишта задрузи за подизање домаће индустрије.

Одбор је одлучио,

да се решавање по овом предмету одложи. док не дође на решавање извештај одборског повереништва о продаји општинских непокретних имања.

X

На предлог председавајућег одбор је одлучио,

да се у првој седници за овом изврши избор поротника за 1897. год. и чланова комисије за разрезивање коморе војене према садањем закону о устројству војске.

XI

Услед изјаве одборника г. Николе Спасића, да не може вршити дужност члана пореског одбора због честог путовања, одбор је решио,

да се Никола Спасић ослободи дужности члана пореског одбора изабрав на његово место Николу Вулковића, трг. овд.

XII

По прочитању предлога школског одбора за дунавски крај АБр. 9038, одбор је решио,

да се из непредвиђених потреба изда школском одбору за дунавски крај две стотине динара за набавку материјала и алата за ручни рад у основним школама дунавског краја.

ИЗВЕШТАЈ

о раду санитетског одељења општине београдске

Од 20. до 26. октобра 1896. г.

I. Санитетско полициски

вршени су свакога дана с полициском влашћу

Од неуредности нађено је:

1. *У кварту варошком:*

22. октобра код *Милоша Голубовића* млекара на великом тргу *водено млеко.*

Јован Миловановић и *Стеван Миливојевић* сељаци из вел. Иванче донели *живину на обраницама.*

26 октобра *Наум Анђелковић* пиљар до реалке продавао *труло воће.*

Анастас Јовановић ашчија до реалке (Узун Миркова улица) продавао *водено млеко.*

Код *Стојана Јовановића* бурекџије на варошкапији *велика нечистоћа.*

2. У кварту *теразиском и савамалском:*

23. октобра код *Никифора Миленковића* продаваоца ужичких производа на теразијама *94 киле покваренoг сувог меса и кобасица.*

Код *Петра Стојковића* касапина на Теразијама *пун дућан поганог сапуна*

24. октобра код *Станоја Пантовића* продаваоца ужичких производа *89 кила покваренoг сувог меса и кобасица.*

бави што има ка Млечићима остави на миру Дубровачку републику(1)

3) Што неки историци придају Урошу надимак „anepsis“ који по свој прилици долази од његове матере Ане, која је била, као што смо напоменули, унука дужда млетачког; и на послетку

4) У неколико и то, што видимо да и сам Урош некако нагиње Латинима и приближује им се родбинском везом, а Јевдокија није била по пореклу латинка, већ Ана, друга жена Првовенчаногa.

Ма да сви наши извори о овом ћуте, те немамо и непосредних доказа, ипак према овим посредним разлозима с којима се за сада, док се ова ствар временом боље не разјасни каквим сигурнијим доказом, морамо задовољити, наше је мишљење да је вероватна могућност да је Урош I заиста син Ане млечанке. Па пошто се Првовенчани оженио Аном 1217 г. изашло би *да је Урош I рођен од прилике између* 1217 и 1219. г.

(1) .....essedo egli pavente dn Veneziani, poichè la sua madre era nobile di Venecia essendo la republica di Ragusa raccomandata alla potezione di quella, si contentasse. (Растић: Hronica Ragusina. Mon. spec. hist slav. mevid. XXV. s. 89.)

Краљу Урошу I крштено је име Драгослав а надимак Урош, под којим је и познат у историји, добио је како веле историци у почаст свог прадеде жупана Уроша Великог.(1) Сем овога Урош је био познат и под надимцима: *страшни,*(2) *храпави, абави* и *anepsis.* Назив страшни налазимо у повељи Дечанскога Хилендару, где он вели о себи: „Стерань вьнукь превисокако и светако и *страшаго* краліа Стефана Уроша.“(3) Храпави пак једни веле звао се за то, што је говорио некако из гркљана т. ј. кркљао,(4) а други, што је Урош I пре владања имао по целом телу некакву проказу, па му се у сну јавио св. Никола и рекао да се окупа у води (бањи) поред реке Лима у Рашкој и тако „омивъсіа исцеленъ бивъ због чега је кад је ступио на престо, на том месту подигао манастир истом свецу, где су долазили болесни ради оздрављења.(5) Надимак „anepsis“ биће да долази од његове матере као што то вели и Пејачевић. Абави пак значи што и храпави.

Сад настаје питање где је био и шта је радио Урош I док је владао његов старији брат Владислав? Као што су обично владаоци давали својим млађим наследницима поједине области на управу и то обично Зету, биће да је и Урош за време владе Владислава, имао на управа Зету и помогао брату.

Кад је Владислав отерао Радослава с престола повредио је закон о наследству, јер би по том праву имао доћи син Вуканов а не он. С тога је овим била увређена не само властела већ и стриц му Сава, кога видимо да оставља архиепископску столицу и одлази у Јерусалим. Да је св. Сава заиста био љутит види се и из нарицања Владислављевог на гробу његовом, јер вели: „вѣмь отьче моіе свгрішениіе прьвѣіе бѣчоун оть мене сотворъ те и краме своѣго ти отвьства вьзбрани прьставити се“(1) Према овом изгледа да

(1) Видаковић: Ист. сл. ср. нар. s. 107.; Ранић: Ист. разн. слов. народовъ. s. 387.

(2) Pejačević: Hist. Serviae s. 198.

(3) Mon. Serb s. 110.

(4) П. Срећ.: Ист. срп. н. II s. 129.

(5) Гласник V. s. 52.

(1) П. Срећ.: Ист. ср. н. s. IV 21. — У животу Св. Саве од Доментијана стоји и овако: „ ...не иде же въ палаты Владиславъ краль, но первіе иде ко стаго гробу и нему же припаде о персть главою діаше, глаголющи: іако мое согрешніе прогна тъ отечества твоего., и кромѣ

Код *Велимира Врбића* продаваоца ужичких производа *44 киле поквареног сувог меса и кобасица.*

Код *Миленка Николића* продаваоца ужичких производа *60 кила поквареног сувог меса и кобасица.*

26. октобра код *Јована Антонијевића* пиљара на „Зеленом венцу“ *буђаве суве крушке.*

3. У кварту *дорћолском и палилулском:*

20 октобра у пекарници Максима Јанића *нечистоћа.*

Кућа у Везир Соколовића улици бр. 13. *влажна, сва пропала и склона паду.*

пиљарница у Видинској улици бр. 28. *влажна и нечиста.*

Кућа Стеве Ивковића у ратарској улици бр. 23 *влажна, рабатна и склона паду.*

Код *Живана Бугарчића* кафеџије у видинској улици бр. 58 и код *Николе Јановића* кафеџије у македонској улици бр. 28 — *велика нечистоћа.*

23. октобра код *Димитрија Најдановића* у кнез Даниловој улици у дворишту *обор са 177 ком. свиња; велика нечистоћа и смрад.*

24. октобра у кућама на кнез Михајловом венцу бр. 33, бр. 34 и бр. 35, *влажни станови;* потребно да се забрани становање у њима.

У кући *Благоја Ђурића*, цар Уроша улица бр. 48. *нужник и двориште до крајности нечисти.*

Код *Бранка Радојковића* берберина у дубровачкој улици бр. 98, *нечисти алати.*

25. октобра у, улици цара Уроша до кафане Милана Ђорђевића један *одрађен плац пун нечистоће и ђубрета.*

4. У *Кварту врачарском:*

22. октобра код *Петка Грујића* хлебара на Цветном тргу *неевечен хлеб.*

23 октобра код *Алексе Илића* ашчије у Мацензијевој улици *покварене џигерице.*

25. Код *Кипријана Станчевића* месара на Цветном тргу *смрдљиво свињско месо и велика нечистоћа.*

II. О лечењу сиротиње.

1) Из *кварта варошког* није поднесен извештај.

2) У *кварту теразиском и савамалском* лечено је 9 особа; учињено 20 посета.

Од болести лечено је:

1	болесник	од	Trachoma,
1	„	„	Tumor lienis,
3	„	„	Vitium cordis,
1	болесник	од	Ulcus varicos,
1	„	„	Enteritis,
1	„	„	Gastro enteritis,
1	„	„	Marasmus senil,

3) У *кварту врачарском* лечено је 18 особа, учињено 29 посета. Лечено је:

1	болесник	од	Careinoma uteri,
3	„	„	Tuberc. pulmon.,
1	„	„	Paraplegia.
1	„	„	Erysipelas,
1	„	„	Asthma bronch.,
4	„	„	Bronchitis,
1	„	„	Rheumat. musc,
1	„	„	Intermitens,
1	„	„	Epilepsia,
1	„	„	Scabies,
1	„	„	Catarrh. intestin.,
1	„	„	Neuralgia brachial,
1	„	„	Vitium cordis,

4) У *кварту дорћолском и палилулском* лечено је 38 болесника; учињено 68 посета. Лечено је:

1	болесник	од	Erysipelas,
1	„	„	Pneumonia catarrh.
4	„	„	Catarrh. bronch,
1	„	„	Pneum. coznpos.,
2	„	„	Scabies,
3	„	„	Rheumat-musc,
3	„	„	Angina catarrh.
1	„	„	Stomatitis,
2	„	„	Otitis media,
2	„	„	Anaemia.
2	„	„	Collica,
1	„	„	Tumor lienis,
1	„	„	Catarrh. gastris,
1	„	„	Taenia.
3	„	„	Intermittens,
1	„	„	Fluor albus,
1	„	„	Careinoma uteri,
3	„	„	Cattarh. intestin.,
1	„	„	Herpes Zoster
1	„	„	Conjuctivitis, blenorh.,
1	„	„	Contusio,
1	„	„	Scrophulosis
1	„	„	Eclampsia,

III Преглед школа.

23. октобра *Нова школа* на западном врачару у Миленковој улици; предворје, степенице и ходник нису још готови. Нужници стари; нови нису још подигнути. Послужитељски стан готов, али није сув. Нова дворазредна школа која се сад довршује почета је 17. августа ов. год., крајем августа зидови подигнути; почетком септембра кров довршен; почетком октобра извршено малтерисање изнутра; а пре 15 дана положен под (од рендисаних дасака) у учионицама, кречење се данас довршује, а бојадисање прозора и врата још није довршено.

Учонице су по пропису простране: I разред има дужину 9 мет., ширину 7 мет., висину 4 мет., према томе може стати највише 52 ученика. II разред има дужину 10 мет., ширину 7 мет., висину 4 мет.; била је довољна за 56 ученика, рачунећи по 5 куби. мет. на свакога.

Пошто је школа тек јесенас почета и тек пре 15 дана довршена, то неће бити до 1. новембра сува, нити се може отворити пре 6 месеци, док се потпуно не осуши. (Наређено је вештачко сушење и да се после два месеца поново прегледа).

23. октобра *Врачарска школа у Његушевој улици* двориште мало за 231 ђака. Фамулуски станови добри.

II разр. 1. одељ.: има дужину 6·5 м., ширину 7 мет., висину 3 мет., број ученика 43; према томе на сваког ученика долази 3·3 куб. мет. простора или 1·1 кв. мет. површине.

II разр. 2. одељ.: број ученика 52; дужина 8·6 м., ширина 6. м., висина 4 м., на сваког ученика долази 0·9 кв. м. површине или 3·9 куб. м. простора.

III разр. број ученика 84; дужина 8·6 м., ширина 6. м., висина 4. м; на сваког ученика по 0·6 кв мет., или 2·4 куб. мет.

IV разред има 52 ученика. Величина: дужина 7·8 м. ширина 7·8 м. висина 3.7 м; на сваког ученика 1·1 кв. м. површине или 4·4 м. простора.

Осветљење је у II разр. 1 одељ. рђаво; јер су прозори ниски, а учионица шира (7. м.) но дужа (6·5 м.). Вентилација рђава, нарочито у III разреду, због великог броја ученика.

III разред потребно је са хигијенског и педагошког гледишта поделити у два одељења, као што је било прошле године.

II разр. 1 одељење потребно је, ако је икако могуће изместити.

Деца су у свима разредима здрава.

3. *Школа на топчидерском брду.* I и II разред у једној учионици са 54 ђака; 8·25 м. дугачка, 4·4 м. широка, 3·4 м. висока; на сваког ученика

је Урош дакле имао прилике да и раније заузме престо од Владислава, да у то време није на бугарском престолу седео Асен II таст Владислављев, најзнатнији Асеновић, чије је царство, које се граничило трима морима, због пријатељских веза: са Грцима, Србима и Мађарима стајало на чврстом основу и чијим се још аукторитетом Владислав одржавао на престолу. Па и сам је Владислав осећао да му је положај на престолу несигуран, те је, ма да је имао добар ослонац у Асену II; гледао да себе осигура за сваки случај и са које друге стране. То је хтео постићи са Дубровчанима. С тога га видимо где он са њима још из раније прави уговор и утврђује пријатељство и савез. По том се уговору Дубровчани обвезују: да ће му бити прави пријатељи; да неће дозволити, да му непријатељ његов, који буде побегао у Дубровник, чини штете, или ако буде учинио да ће они то платити; ако му се згоди *које насиље те побеже к њима у Дубровник да га приме као господара свог и да указују сваку почаст, како њему тако и његовим људима;* да им он, кад му *буду пошли у помоћ*, опрости за ту годину доходак од „тисукю перьпеь и петь десеть дакьть скрьласпа чистога и чрьленога“ који је он примао од њих, „и купцемь царину“ као што су то чинили његов дед и отац: а ако не узмогну поћи да му то плате.([1]) Владислав је пак њима потврдио привилегије које су имали од његовог деде и оца и то под условом: „ако ми стоите у смси клетьвѣ у коју ми сте се клели;([2]) а сем тога пратта им и данак „что су давали одь Жрьновице и никим коньцемь да имь се сие не потвори,“ нити од његовог брата нити од кога другог.

Интересантан је овај уговор Владислављев, што се из њега види како су Дубровчани били обазриви и лукави при уговарању; јер они истина обећавају Владиславу да *ће му дати помоћ*, али помишљају и на последице па додају: ако то не учине да ће му опет платити доходак!

За ово време десише се неки догађаји, који су допринели Урошу да помоћу властеле отера Владислава и завлада српским престолом. Тако ове 1241. године јуна месеца умре у Бугарској Јован Асен II, кога наследи младолетни син његов Калиман I. Сем тога у исто доба беснила је страшна татарска навала од које пострадаше Угарска, Бугарска па и један део Србије. — Ма да се нас ова татарска навала много не тиче, ипак мислимо да неће бити излишно, ако о њој кажемо коју реч више.

Око године 1202. на северу од Кинеј-ске оснују монголи, народ номадски, једну велику државу под предвођењем Темучина прозваног Цингиз-кана и његових синова: Цучина, Катогаја, Итегаја и Тунгуја. Ови најпре прегазе Кину па крену на Русију и на реци Калки 19. јуна 1224. г. страшно поразе руске кнезове, а 6. дец. 1240. освоје и сам Кијев. Кумани који су живели око Црнога мора, умакну испред ове силе у Угарску где их Бела IV лепо прими.

(Наставиће се)

престола своего еси преставил съ, и инѣ ожесточасши срдце царево не предати тъ мнѣ, но убо аште и недостоинъ синъ твои нарешти съ, обаче іако своего ти брата рожденије..... (Споменик III s. 80).

([1]) Mon. Serb. s. s 22.

([2]) ib. s. 25—27.

долази по 0·6 кв. м. површине или 2·2 куб. м. простора.

III и IV одет у једној учионици са 30 ученика. Величина: 8·2 м. дужине, 4·4 м. ширине, и 3·6 м. висине; на сваког ученика долази по 1·2 кв. м. површине или 5. кубн. мет. простора.

Осветљење у I и II разр. није најбоље, јер су прозори мали; иста је учионица мала према броју ђака. Иначе је цела зграда врло неподесна за школу; а није за школу ни грађена.

Деца су сва здрава. Нађено је 4 деце некаламљене, која су одмах затим у школи с добрим успехом каламљена.

У самој згради на II бојуима једна резервна учионица; али пошто су степенице врло стрме, а учионица на тавану, то је зими у њој врло хладно, а лети велика врућина.

IV. У општини лечено је амбулантно 20 болесника и то:

3	болесника	од	Epilepsia,
2	„	„	Malaria,
1	„	„	Hypertrophia cordis,
1	„	„	Lympho-sareom,
1	„	„	Emphysema pulmon,
2	„	„	Migraine,
1	„	„	Stomatitis aphthos.,
1	„	„	Dyspepsia,
1	„	„	Angina catarrh.,
3	„	„	Tuberc. pulm.,
1	„	„	Contusio.
1	„	„	Phlegmona
1	„	„	Otalgia,
1	„	„	Rheumath. chron.,

У болницу је упућено на лечење 5 болесника; бесплатних карата издато 2; десинфекција је извршено свега 6, и то: 5 код заразних болести и 1 судски.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Тринаеста свеска чувеног романа „Вартоломејска ноћ“ изашла је из штампе и може се добити код свију књижара. Цена је свесци 20. п. дин. Свезака ће бити свега двадесет. Из унутрашњости ко жели да има ово интересантно дело, нек се обрати за времена на овд. књижаре: Валожића и Ђорића од којих ће моћи добити поједине свеске, а и цело дело.

ЛИЦИТАЦИЈА

Пошто на првој држаној лицитацији за калајисање и оправку судова, у којима се кува јело за војнике Београдског и Топчидерског гарнизона а за 1897. годину, није било довољно надметача, то ће се на дан 25. овог месеца држати друга усмена лицитација у канцеларији ове управе у доњем Београдском граду.

Лицитација почиње у 9 пре подне а свршава се у 1 сат по подне истог дана.

Лицитанти полажу кауцију у 200 динара.

Услови лицитације могу се видети сваког дана у канцеларији исте управе.

Из канцеларије управе дунав. стал. проф. слагалишта. № 6391, 5. новембра 1896. год. у Београду.

ЛИЦИТАЦИЈА

Пошто одбор општински није одобрио држату лицитацију за издавање под закуп права на узимање цубока од стоке која се коље у кланицама општинским и продаје истог — то ће суд београдске општине понова држати лицитацију, на дан 18. овог месеца од 2—5 сахати по подне, за издавање поменутог права под закуп.

Кауцију полажу српски поданици 3000 а страни 6000 дин. у готову или српскодржавним 2% лозовима.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног оделења, где се и остал погодбе могу видети.

Ко жели ово право узети под закуп, нека означеног дана дође да лицитира.

А.№ 9299. Од суда општине града Београда, 1. новембра 1896. год. у Београду.

Позив привредника у конференцију Срп. Пољопривредног Друштва. Господин Министар народне привреде жели да зна од Српског Пољопривредног Друштва, у којој се мери наши прибрежни привредници интересују извршеним радовима на Ђердапу, и какве наде полажу у погледу последица које ће се јавити у српској трговини и привреди у опште.

Стога је част друштву позвати све редовне чланове друштвене и заинтересоване привреднике, да у недељу 24. ов. м. у 8. часова пре подне изволе доћи у конференцију која ће се држати у згради овога друштва (у парку министарства финансија — у Београду). Ако би који био спречен да дође у конференцију, а при том га интересује ово питање, онда се моли да своје мисли до означеног дана пошље Друштву и написмено.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 7. Октобра 1896. год. до 13. новем. 1896. год.

допутовало 776 путника — одпутовало 754 путника.

Постојбина приспелих путника:

Пола: Мушких	Пола: Женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Германије	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. Држава	Ван Европе
745	31	546	65	16	2	2	72	32	7	4	3	1	20	3	1	2

Занимање путника: Тежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и пиљари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Прозетаријат	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Отпутовалих
17	73	417	79	24	20	5	12	21	51	26	31	—	707	68	+ 22	—

14. Новембра 1896. год. *Из статистичког одељења општ вар. Београда.*

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра . . . . . 10.– д.
б) Од акова . . . . . 0·50 д.

III. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . , ... 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 24. НОВЕМБРА 1896. | БРОЈ 47.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОБЈАВА

По тач. 7., чл. 89. закона о устројству војске има општина београдска да од својих грађана прикупи и војеној власти преда 192.793·06 дин., за коју ће се суму набавити стројни коњи за попуну артиљерије редовне војске, као и јахаћи коњи за сиромашне обвезнике редовне војске.

Да би се ова сума прикупила од грађана, који по поменутом закону имају да поднесу овај терет, пореско одељење управе вароши Београда утврдило је стопу прореза од 28% од непосредне порезе.

Овај прирез од 28% имају да поднесу сви грађани београдски, који плаћају 30 динара непосредне порезе па на више, од којих се изузимају активни и резервни официри.

Цела се ова сума прореза има прикупити и војној власти предати до краја о. г.

Прикупљање овога прореза поверено је порезницима за варош Београд, који су већ отпочели наплату.

Суд општине београдске објављује ово грађанству и позива га да се плаћањем овога прореза одазове својој грађанској дужности.

Од суда општине београдске 1. октобра 1896. г. АБр. 8228.

НАРЕДБА

Управа града Београда има уверења да се по вароши у велико израђују, и по црквама и на гробљу продају, у место правих воштаних свећа, нечисте воштане свеће, прављене од разних горљивих материја, које су при горењу штетне по здравље присутних.

Како је ово казнимо по § 382 тач 3. крив. закона, управа је наредила:

Да се прављење и продаја нечистих воштаних свећа забрани, а код кога се у радњи или при продаји нађу, да се казни по одредби горе поменутог параграфа.

Л№ 1857. Одлекарског оделења управе града Београда 15. новембра 1896. год. у Београду.

ИЗВЕШТАЈ

о раду санитетског оделења општине београдске

Од 27. октобра до 2. новембра 1896. г.

I. Санитетско-полициски

Прегледи су вршени свакога дана у свима квартовима.

Од неуредности нађено је:

КРАЉ УРОШ I ВЕЛИКИ

ИСТОРИСКА РАСПРАВА

Мото: Credere una cosa, perchè si é udito dirla é perchè non si é avuto cura di esaminarla, fa torto all'uiteletto dell'uomo. *Leopardi*

НАПИСАЛИ:

П. Ј. ГРЕБЕНАРОВИЋ и Т. КОВЛИШКА

(По препоруци Академијског Савета Велике Школе ова је расправа награђена нарочитом видовданском наградом општине београдске у 1895. год.)

Али општи страх завлада целом Европом кад Дучинов син Бату-кан 1241. г. раздели своју војску на три дела, па једну пошље на север, другу на Чешку а сам се са трећим оделењем крене преко Карпата на Угарску и већ поручиваше Бели IV „да добровољно преда себе и своју државу, ако хоће да се спасе од пропасти.“ (1) Ево како очевидац Тома архиђакон описује овај дивљи освајачки народ. „Људи ови — вели Тома, малени су али широких прса. Изглед им је страшан: голобрадо и пљоснато лице, нос туп, очи мале и раздалеко једно од другога. Одело им је од сложене коже и непробојно као љуска. Шлемови су им од коже или од гвожђа. Оружје им је: крива сабља, тулак, лук и стрела с острицом од гвожђа или кости, за четири прста дуже но наше. На врх своје заставе мећу вунену кожу. Коњи њихови, које јашу без седла, малени су али јаки и навикнути на терет и глад; и ако не потковани пењу се и прелазе преко кршева као дивокозе, а после тродневног трка, задовоље се са мало одмора и хране. Нити се људи брину много о храни: хлеба не једу, храна им је месо, пиће пак кобиље млеко и крв. Са собом вуку велики број заробљеника, особито Кумана, наоружаних које силом нагоне у рат. Монголи пак сами не радо иду у рат. Ако који од њих погине одмах га на истом месту закопају и то тако да му се гроб не позна. Готово нема реке коју не би они са својим коњима препливали; а преко великих река превозе се чамцима. Шатори су им од кострети или коже. Ма да их је толика велика множина опет у њиховом стану нема велике вике и ларме: ходају без ларме, туку се опет без ларме.

Дознав Бела IV за поход Бату-канов брзо пошље једно оделење војске да затвори пролаз у Карпате док се он боље спреми; али не само да оно ништа не успе, већ се придружи и друга несрећа што тада племићи убију војводу куманског који је био са својом пратњом на путу за Пешту, те један део увређених Кумана оде Монголима. За то је време Бела био у Пешти и кад дозна за ову општу несрећу пошље и друго оделење војске под заповедништвом Каломана. На реци Сајо би страшна битка и Мађари претрпе ужасан пораз: многи побегоше главом без обзира а Каломан задобије тешке ране од којих после кратког времена умре. Одатле се Монголи разлију по целој Угарској и Ердељу а Бела умакне аустриском краљу Фридриху да од њега тражи помоћ. И сам папа Гргур IX тада прокламује крсташки рат против Монгола. — Године 1241. на сам Божић, Татари пређу Дунав, а марта 1242. г. појаве се прве њихове чете и изнад Спљета под својим Батуканом, који прво удари на Клис, али га не

(1) Smičiklas: Pov. hrv. s. 350.

1. У кварту варошком:

29. окт. код Дабића лебара у Узун-Мирковој улици (преко пута општине) *нечистоћа у амурлуку* и *ексичан хлеб.*

30. окт. код Трајка Трпковића лебара у Васиној улици нечистоћа.

Код Стевана Трифуновића пиљара у Љубичиној улици *труло воће.*

2. У кварту теразиском и савамалском:

28. окт. код Павла Рајића Југ-Богдана улица бр. 3. код Селаковића Поп-лукина улица бр. 23 и код Јелене Ђорђевић босанска улица бр. 5. *свуда препуни нужници.*

29. окт. код Петра Стојковића месара нађено по други пут опет у месарници *иоганог сапуна.*

Код Спасе Крстића ашчије *велика нечистоћа.*

3. У кварту дорћолском и палилулском:

30. окт. Код *Косте Панђеле* затекао момке да деру једну црнкуту овцу, предложено да се казни и да месо одузме да не би употребио за кобасице.

1. нов. код Нети Штајнер креварке нечистоћу (отпатке од црева бацана у близини радионице).

У Видинској улици бр. 38 у новој и још недовршеној кући забрањено је настањивање.

4) У кварту врачарском:

30. окт. код Николе Петровића пиљара на цветном тргу нађено *труло воће.*

II О лечењу сиротиње.

1) У кварту варошком није поднесен извештај.

2. У кварту теразиском и савамалском лечено је 9 особа; учињено свега 37 посета.

Лечено је:

1	болесник	од	Gingivitis,
1	„	„	Ulcus varicus,
3	„	„	Vitium cordis,
1	„	„	Ophoritis destin.,
4	„	„	Catarrh. pulmon.,
1	„	„	Cephalalgia,
3	„	„	Tuberc. pulmon.,
1	„	„	Enteritis pollic,

3. У кварту дорћолском и палилулском лечено је 22 болесника; учињено је 30 посета.

Лечено је:

3	болесника	од	Scabies,
2	„	„	Anaemia.
1	„	„	Catarrh. ventr.,
1	„	„	Taenia,
1	„	„	Fluor albus,
1	„	„	Careinoma uteri,
6	„	„	Intermittens,
3	„	„	Cattarh. intestin.,
1	„	„	Catarrh. bronch,
2	„	„	Rheumatism.,
1	„	„	Abortus,
1	„	„	Eczema,

4. У кварту врачарском лечено је 17 болесника; учињено 23 посета.

Лечено је:

3	болесника	од	Catarrh. bronch.,
3	„	„	Tuberc. pulm.,
1	„	„	Erysipelas,
1	„	„	Vitium cordis,
1	„	„	Obstipatio,
1	„	„	Rheumat. art.,
3	„	„	Intermittens,
2	„	„	Epilepsia.
1	„	„	Careinoma uteri,
1	„	„	Pleuritis sice,
1	„	„	Pruritus,
1	„	„	Contusio,
1	„	„	Hemiplegia.

III Преглед школа.

29. окт. *Женска основ. школа код Саборне цркве:*

1. Предворје и ходници од *цигаља.*

2. *Школско двориште* стрмо и калдрмисано, те је опасно за децу и влажи школу.

3. *Нужници* неколико година нису чишћени, те смрде и влаже учионицу, II разред и стан послужитељев.

Разреди:

I разр. има дужину 9·5 м. ширину 5·7 м. висину 4 м. Ученица има свега 44; на сваку ученицу долази по 1·2 кв. м. површине или 4·9 куб. м. простора.

II разр. има дужину 8·40 м., ширину 5·7 м., висину 4 м.; ученица свега 44; на сваку ученицу долази по 1 кв. м. површине или по 4·3 куб. метр. простора.

III разр. има дуж. 8·4 м. м., шир. 5·7 м., висину 4 м.; број ученица 37; на сваку долази по 1·2 кв. м. површине или по 5·1 куб. метара простора.

IV разр. има дуж. 9·5 м., шир. 5·7 м., вис. 4 м; број ученица 45; на сваку долази по 1·2 кв. м. површине или по 4·8 куб. м. простора.

Светлости у III разр. није довољно због дрвећа, које је у дворишту.

Школски је лекар мишљења да би требало у дворишту посећи 1 ред, који је пред учионицом III разр. Нужнике је потребно одмах очистити и десинфиковати. Нужник који се налази уз II разр. и стан послужитељски затворити (наређено да се све изврши).

Од болести код деце било је: 1 случај дифтерије, 2 случаја Anaemia и 1 случај шкрофулозе.

31. окт. *Мушка основна школа* код саборне цркве.

I разред има дужину 7·8 м., ширину 7·9 м., висину 4 м.; број ученика 39; на сваког долази по 1·5 кв. м. или по 6 куб. мет. простора.

II разр. дужину 7 м., шир. 8 м., висину 4 м.; број ученика 47; на сваког ученика долази по 1·2 кв. м. или 4·7 куб. мет. простора.

III разр. има дужину 12·8 м., ширине 7·9 м., вис. 4 м.; број ученика 59; на свакога долази по 1·7 кв. мет. површине или по 6 куб. мет. простора.

IV има дуж. 7·7 м., шир. 7·9 м., висину 4 м.; број ученика 51; на свакога ученика долази по 1·1 кв. м. или по 4·7 куб. мет.

Здравствено стање:

У II разр. 1 случај Трахома, 1 случај Шарлаха и 1 случај Мраса (мале богиње), 1 случај Рахитиса и 1 случај Alopecia areolata.

4. У општини је амбулантно лечено 25 болесника и то:

2	болесника	од	Rheumatismus chr.,
1	„	„	Caries olecrani.
1	„	„	Syphilis,
1	„	„	Ulcus cruris,
1	„	„	Polyarthritic deform.,
1	„	„	Sucs heredit.,
3	„	„	Malaria,
2	„	„	Seborrhoe,
1	„	„	Tuberc. pulmon.,
1	„	„	Epidydimitis.,
1	„	„	Eczem,
1	„	„	Prurigo,
1	„	„	Furunkulosis,
1	„	„	Bronchitis,

могадне заузети. У том чује да је умро велики Кан Октај те пожури у своју постојбину. У путу дозна да се Бела налази на једном од кварнерских отока и пође тамо, те се сад отвори очајна поморска битка у којој би Бела био заробљен, да му не бејаху три брата: Крезо, Рака и Куше који спасу њега и заставу му. Татари сад претрпе страшан пораз. Место на коме је био овај рат народно предање зове „*Гробничко поље*“. За тим Монголи преко Србије и Бугарске оду у Скитију.

У то доба и у Србији није било најбоље стање: татарска навала, опустошив један део њен довела је у забуну, а властела пак незадовољна са Владиславом, почиње, после смрти бугарског цара Асена, отворено прелазити на страну Урошеву, који сад намисли да изврши своју намеру. — У место да ми описујемо шта је било тад у Србији, држимо да је згодније исписати, шта о томе казује један наш историк, и исто пропратити својим примедбама. Он напоменув ову татарску навалу наставља да тада и у српској краљевини настане онакав исти хаос као и у Угрији. Нико није мислио о заштити и борби. Српски свет нађе заклона у шумама и планинама. У времену ове опасности земаљске не видимо Владислава на свом месту. У овом времену преминуо је Владислављев таст Асењ и Владислав се морао налазити или у Бугарији(?) или у оним српским земљама код Витоше где су вероватно била и добра његове супруге(!). У овом хаосу народ и властела прикупе се око страшног и храпавог Уроша, најмлађег сина Тихомиљова(?) т. ј. првовенчаног“(¹). — Даље исти историк вели да Урош није устао против Владислава, већ да у осуству његовом „предупреди навалу Татара,“ па пошто успе, он заузме „gran parte Блгарије т. ј. доње Србије,„ а Владислав српске земље „изнад Струме“ и и земље своје супруге.(²) Но то не стоји, Урош је баш отерао Владислава с престола, који, као што ћемо на скоро видети одлази у Дубровник и покушава да се помоћу Дубровчана поврати на престо. Јер, да тога није било, Владислав не би имао потребе тражити помоћ од Дубровчана да се врати на престо, а осим тога како би протумачили онај уговор између Владислава и Дубровчана и непријатељства између Уроша и истих. Шта више Урош није за ово време чинио никаквих освајања као што напред цитирани историк у извесној својој намери тврди. Но о том на свом месту.

Овде нам ваља приметити да се у години кад је Владислав збачен, до скора нису сви историци слагали; али је најновије мишљење које је Љ. Ковачевић у својој расправи: „Кад је краљ Владислав изгубио престо,“(¹) утврдио доста јаким доказима и кога се за сада држе сви наши историци то, да је Владислав престао владати крајем 1242, г. а Урош ступио на престо почетком 1243. Сем овога, у колико нам је до сада познато, готово сви наши и страни извори ћуте о том, шта је било са Владиславом после његовог отеривања са престола.(²)

Напред смо поменули како је Владислав уговарао са Дубровчанима да може

(¹) П. Срећ.: Ист. срп. н. II s. 129.

(²) ib.

(¹) Чупић. Годиш. Кн. III. s. 366.

(²) Тако једни и не спомињу да је Владислав збацивав с престола, већ да је Урош почео владати после његове смрти. Спроишки лет. Гк. V. s. 48), други пак само да је збачен и т. д.

1 болесник од Angina,
1 „ „ Emphysema,
1 „ „ Enteritis acut.,

У болницу је упућено 10 болесника. Десинфекција је извршено; 6 код заразних болести и 2 судске. Једној сиротној породици издата је 1 сирот. карта за бесплатно лечење.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Тринаеста свеска чувеног романа „Вартоломејска ноћ“ изашла је из штампе и може се добити код свију књижара. Цена је свесци 20. п. дин. Свезака ће бити свега двадесет. Из унутрашњости ко жели да има ово интересантно дело, нек се обрати за времена на овд. књижаре: Валожића и Ђорђа од којих ће моћи добити поједине свеске, а и цело дело.

ЛИЦИТАЦИЈА

Пошто на првој држаној лицитацији за калајисање и оправку судова, у којима се кува јело за војнике Београдског и Топчидерског гарнизона а за 1897. годину, није било довољно надметача, то ће се на дан 25. овог месеца држати друга усмена лицитација у канцеларији ове управе у доњем Београдском граду.

Лицитација почиње у 9 пре подне а свршава се у 1 сат по подне истог дана.

Лицитанти полажу кауцију у 200 динара.

Услови лицитације могу се видети сваког дана у канцеларији исте управе.

Из канцеларије управе дунав. стал. проф. слагалишта. № 6391, 5. новембра 1896. год. у Београду.

ЛИЦИТАЦИЈА

На основу решења одбора београдске општине, суд општински, држаће понова лицитацију на дан 28. овог месеца од 2—5 сахати по подне, за набавку *92.160 кгр. зоби (полак овса а полак јечма)* за исхрану стоке возова општинских у рачунској 1897. години.

Кауцију полажу српски грађани 1000 а страни 2000 дин. у готову или српско-државним папирима од вредности.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног оделења, где се и остале погодбе могу видети.

Ко жели примити се ове лиферације нека означеног дана дође на лицитацију.

АБр. 10.023, — Од суда београдске општине, 19, новембра 1896. г. у Београду.

ЛИЦИТАЦИЈА

По што одбор општински није одобрио држану лицитацију за издавање под закуп земљишта код војног сењака, то ће се држати понова лицитација на дан 29. овог месеца од 2—5 сахати по подне, за издавање овог земљишта.

Кауција се полаже 120 дин. у готову или српско државним папирима од вредности.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења, где се и остале погодбе могу видети.

Ко жели поменуто земљиште узети под закуп, нека одређеног дана дође на лицитацију.

А№ 9180 — Од суда београдске општине, 18. новембра 1896 год. у Београду.

ЛИЦИТАЦИЈА

На основу решења одбора оштинског суд београдске општине држаће понова лицитацију на дан 27. овог месеца од 2—5 сахати по подне, за набавку *86.550 кгр. сена;* и *16.010 кгр. сламе* на штету г. Луке Пурића, овд. трговца, а за исхрану стоке возова општинских у 1897. рачунској години.

Кауција се полаже 10% излицитиране цене у готову или српско-државним папирима од вредности.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног оделења, где се и остале погодбе о набавци могу видети.

Ко жели примити се испоруке горње количине хране, нека означеног дана дође да лицитира.

А№ 10023. — Од суда општине града Београда 19. новембра 1896. год. у Београду.

ЛИЦИТАЦИЈА

Пошто на првој лицитацији није било надметача за набавку соде за израду сапуна у 1897. години, то ће ова управа држати другу усмену лицитацију на дан 28. тек. мес. у својој канцеларији у доњем београдском граду.

Услови ове лицитације могу се видети сваког дана у канцеларији управиној.

Кауција се полаже у 80 динара.

Лицитација почиње реченог дана од 9 пре а свршава се у 1 сат по подне истог дана.

Из канцеларије Управе Дунав стал. проф. слагалишта 16. нов. 1896. г. № 6607. у Београду.

ОБЈАВА

Суд ове општине отпочео је катастарско премеравање плацева са секцијом Тркалиште, те се позива грађанство тога краја, да буде у свему на руци општинским органима, који тај посао врше.

Суд овај јављаће грађанству унапред, кад ће која секција доћи на ред, те да би сваки могао за времена да спреми потребне податке, и да их стави на расположење органима, који ће премере вршити.

Из суда општине вароши Београда АБр. 9136, 19. октобра 1896.

к њима отићи ако му се деси какво насиље. И кад ово знамо, јасно нам је да је збачени Владислав отишао у Дубровник. Јасно нам је и по томе што он није могао ићи у Бугарску, јер је тамо већ био умро његов таст па се тамо није осећао сигуран; сем тога отуда не би могао добити ни помоћи против Уроша, пошто и тамо није било најбоље стање. Из Дубровника је Владислав гледао да опет поврати изгубљени престо, што се види из једног уговора од 1243. г. по ком се Дубровчани обвезују Урошу да неће на зло помагати жени Владислављевој, која је онда била у Дубровнику: „кьлнемо сѣ, іакоже ни сь нашемь светомь ни сь нашемь вѣденіемь кралица владиславьла ись нашега града ни по морѣ ни по сусѣ ни ни у Боснѣ да не посилѣ ни книза ни слѣта твоје зло.“(1) Из поменуте листине види се и то да је краљица Болеслава тражила из Дубровника помоћ свом мужу и са стране и вероватно је да се она обраћала Бугарима и босанском бану и исте подбадала против Уроша. Но кад Урош дозна за намеру Владислављеву посвади се са Дубровчанима и попрети им. Ови пак видећи да не само не могу ништа успети против њега, већ да ће можда тим поступком и себи наудити, морадоше одустати од Владислава. С тога их видимо да 1243. г. утврђују мало пре поменути уговор и обвезују се да неће допустити да жена Владислављева ради на његову штету. Пошто се Урош на овај начин измири са Дубровчанима, Владислав није могао ништа сам, без туђе помоћи предузимати, то се и он после кратког времена помири са њим и добије на управу Зету. Тако Урош себе осигура на престолу.

Владислав је још дуго после овога живео и једнако био у пријатељству са Урошем, јер га налазимо чак 1264. год. Да Владислав заиста није на скоро после овог умро као што неки историци тврде, уверавају нас следеће листине:

1) Мало пре наведени уговор између Дубровчана и Уроша, јер се из њега види да је краљица Владислављева могла радити против Уроша само по праву свога мужа и за његовог живота.

2. Из уговора између Дубровчана и буг. цара Михаила Асена од 1253. г. види се да уговарају и против Уроша и брата му Владислава: „....и аште богь поможет свѣтому ти царьству испудити врага твога и *нашега Уроша* ись срьпске земље и *брата іего Владислава* и род их или друзи властеле, и прибѣгну граду Дубровнику, ми да ихь не примемо ни рѣчи ихъ, кьте да им је пакостимо, колико можемо,“(1) што значи да је Владислав био још жив; и на послетку

3) Још један споменик као доказ да се Владислав спомиње у животу чак и 1264. г. а то је један натпис на једној књизи писаној те године у Милешеву. Тај натпис гласи: сиіа книга прологь написа се вь храмъ свѣтако спаса вь жоупъ Чрьнои Стѣнъ вь мѣстъ рекомъем Милешева въ дни благовѣрнаго краліа Оуроша и брата мьу краліа Владислава.“(2)

Овде ћемо још напоменути да наш историк П. Срећковић тврди, да Владислав, пошто је изгубио престо, није живео у Зети но око Витоше; но о овом ћемо коју више рећи на другом месту, кад будемо говорили о једном догађају, који је у вези са овим.

(1) Mon. Serb s. 30.

(1) Mon. Serb. s. 36.
(2) Mon. Serb. s. 561.

(Наставиће се)

ИЗВЕШТАЈ

о заклатој стоци на општинским кланицама и отуд добивеном приходу у времену од 1-ог јануара, закључно, до 31-ог октобра 1896. године.

	Врста стоке	Комада	Тежина у килограма	Приход: Аренда месарска — динара	пр.	Такса кланична — динара	пр.	Такса лекарска — динара	пр.	Свега — динара	пр.
За грађанство	Бивола	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Волова	2756	—	74412	—	551	20	1102	40	76065	60
	Крава	4752	—	85536	—	950	40	1900	80	88387	20
	Телади	1687	61877	12375	40	168	70	168	70	12712	80
	Овнова и Оваца	7259	—	14518	—	362	95	362	95	15243	90
	Јарчева и Коза	2087	—	4174	—	104	35	104	35	4382	70
	Јагњаца	36365	—	38820	—	1818	25	1818	25	42456	50
	Јаради	3277	—	3277	—	163	85	163	85	3604	70
	Свиња	13388	1083996	108399	60	7534	40	1883	60	117817	60
	Прасади до 20 кгр.	854	—	1708	—	170	80	85	40	1964	20
	„ „ 10 кгр.	453	—	453	—	90	60	45	30	588	90
За држ. заводе	Волова	251	—	—	—	50	20	—	—	50	20
	Крава	277	—	—	—	55	40	—	—	55	40
	Овнова и Оваца	373	—	—	—	18	65	—	—	18	65
	Јагњаца	2633	—	—	—	131	65	—	—	131	65
	Претекли вишак унесен у варош	—	9130	1826	—	—	—	—	—	1826	—
			Укупно:	345499	—	12171	40	7635	60	365306	—

Упоређење целокупног прихода између ове и прошле године

У 1895. години — Од 1. јануара до 1. новембра — Динара	пара	У 1896. години — Динара	пара	Разлика у 1896. години — мање — Динара	пара	Разлика у 1896. години — више — Динара	пара
Свега: 354250	25	365306	—	—	—	11055	75

Примедба: Буџетом за 1896. годину предвиђено је прихода са општинских кланица, укупно 459,900 динара; — и то: од месарске аренде 440,000 динара; од кланичне таксе 12,000 динара и од лекарске таксе 7,900 динара. — Из кланичног оделења Суда општине града Београда 2. нов. 1896. године.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 14. до 20. новем. 1896. год.

допутовало 986 путника — одпутовало 959 путника.

Постојбина приспелих путника:

Пола — Мушких	Женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. Држава	Ван Европе
952	34	797	53	21	7	1	28	21	6	1	18	3	21	2	5	2

Занимање путника:

Тежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланта и пијаци	Радници	Надничари	Слуге и кочери	Пролетаријат	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Отпутовалих
57	68	601	107	11	14	8	21	20	41	16	22	—	917	69	+ 27	—

21. Новембра 1896. год. *Из статистичког оделења општ вар. Београда.*

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ

Од 10. до 22. новембра 1896. г.

Килограма	Наименовање	Цена — највећа — дин.	пр.	Цена — најмања — дин.	пр.
760	Арпадика	9	—	8	—
296	Брашна кукурузна	10	—	9	—
52213	Брашна пшенична	—	—	—	—
91465	Вина црна (од лит.)	—	50	—	40
4230	Волова	50	—	45	—
	Говеђине	—	—	—	—
64517	Грожђа	80	—	60	—
	Дуња	—	—	—	—
2377	Јабука	30	—	20	—
12103	Јечма	7	20	7	—
2764	Кајмака	—	—	—	—
1141	Кожа јагњећих	—	—	—	—
	Коре брезове	—	—	—	—
	Крава	—	—	—	—
18420	Креча	3	60	3	20
46330	Кромпира	5	—	4	—
	Крупника	—	—	—	—
4769	Крушака	20	—	15	—
	Кудеље	—	—	—	—
64323	Кукуруза нови	5	—	4	60
	Лоја нетопљеног	—	—	—	—
	Лука аршламе	—	—	—	—
499	Лука бела	30	—	25	—
20358	Лука црна	6	—	5	—
1025	Масти	120	—	115	—
	Меда	—	—	—	—
19132	Овса	9	60	9	40
1574	Орања	35	—	30	—
6475	Пасуља	21	—	19	—
288	Просе	7	—	6	—
318143	Пшенице	14	20	14	—
1207	Ражи	9	40	9	30
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
343	Ракије шљ. љуте „	—	90	—	80
43179	Ракије шљ. меке „	—	40	—	35
62522	Свиња дебелих	80	—	70	—
1585	Свиња средњих	55	—	50	—
136490	Сена	4	—	3	—
1074	Сира	90	—	60	—
38010	Сламе	3	—	2	—
	Сочива	—	—	—	—
163	Сува меса	250	—	230	—
	Угљена дрвеног	—	—	—	—
382545	Шљива сувих	32	—	30	—
10000	Цемента	—	—	—	—
47376	Разна воћа	—	—	—	—
30400	Мекиња	—	—	—	—

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . , ... 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 1. ДЕЦЕМБРА 1896. | БРОЈ 48.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

НАРЕДБА

Управа града Београда има уверења да се по вароши у велико израђују, и по црквама и на гробљу продају, у место правих воштаних свећа, нечисте воштане свеће, прављене од разних горљивих материја, које су при горењу штетне по здравље присутних.

Како је ово казнимо по § 382 тач 3. крив. закона, управа је наредила:

Да се прављење и продаја нечистих воштаних свећа забрани, а код кога се у радњи или при продаји нађу, да се казни по одредби горе поменутог параграфа.

Л.№ 1857. Одлекарског оделења управе града Београда 15. новембра 1896. год. у Београду.

НАРЕДБА

Управа града Београда примећује, да многи таљигаши, рабаџије и њима подобни, често толико претоваре њихова кола, да је теглећој стоци и при мањим узбрдицама тешко, па и немогуће кола извући. Том приликом стока се немилице туче и злоставља, што је кажњиво по § 362 тач. 5. крив. закона. С тога се овим наређује:

Да сваки онај, ког се тиче, води рачуна о вучној снази своје стоке и путу којим ће имати терет да вуче, јер ће управа сваког оног, који стоку злоставља узети на одговор и најстрожије казнити по горњој одредби.

Л.№ 1921. Од управе града Београда 25. новемра 1896. год. у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
11 новембра 1896 год

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић; присуствовао члан суда Јов. Антонијевић; од одборника били: г.г. Јосиф С. Јовановић, Сергије Станковић, Љуб. Марковић, Михаило Михаиловић, Јанаћ Костантиновић, Ђорђе Димитријевић, Дамјан Стојковић, Благоје Милошевић, Мијаило Штрбић, Коста Петровић, А. Ђ. Кумануди, Стеван П. Поповић, Настас Антоновић, Јарослав Безуха, Др. Војислав М. Суботић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 7. новембра 1896. год. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 9594, 9727, 9622, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да је Франц Лоренц, чиновник доброг владања и сиротног имовног стања; да су му непознати Анка жена Степана Рајичића лађара и Исидор Захарик (Јари) свирач.

III

По прочитању молбе Ђорђа Цветковића, општинског чиновника одбор је решио,

одобрава се молиоцу Цветковићу двадесет дана осуства од дужности, које ће му се рачунати од дана кад га стане употребљавати.

IV

По прочитању молбе Марије Бошковић, овд. удове АБр. 2255 и извештаја грађевинског оделења АБр. 9722 о затрпаној јој кући одбор је решио,

да се Марији Бошковић удовој издаје из општинске касе на име издржавања по тридесет динара месечно од првог Новем-

КРАЉ УРОШ I ВЕЛИКИ

ИСТОРИСКА РАСПРАВА

Мото: Credere una cosa, perchè si é udito dirla é perchè non si é avuto cura di esaminarla, fa torto all'uiteletto dell'uomo. *Leopardi*

НАПИСАЛИ:

П. Ј. ГРЕВЕНАРОВИЋ и Т. КОВЛИШКА

(По препоруци Академијског Савета Велике Школе ова је расправа награђена нарочитом видовданском наградом општине београдске у 1895. год.)

II

Свађа Уроша I са Дубровчанима. — Рат са Бугарима. — Уговор са Дубровчанима. — Удаја кћери Уроша I за Михаила II Асена. — Посредовање Урошево између Михаила II Асена и никејског цара Тодора Ласкара. — Смрт Михаилова и утицај Уроша I при избору новог цара.

1247 — 1257

Неки историчари[1] тврде да су се Дубровчани завадили са Урошем што се овај лакомио на њихово добро и стезао права њиховој трговини. Ово њихово тврђење не можемо узети као повод свађе, јер се не потврђује довољним доказима. Истина из нађених споменика не види се да је Урош Дубровчанима ишао особито на руку у њиховим трговачким пословима, али их је он ипак штитио — бар толико колико су то његови интереси допуштали — јер је и велики Урош, као год и остали српски владаоци, добро увиђао користи које његова земља има од трговине са Дубровником, који је био најглавнија извозна тачка за њихове сировине. Да су пак мирољубиви Дубровчани допустили да само због тога до рата дође, не можемо одобрити. Трговина је Дубровчанима била главни посао: њом су стекли и одржали своје богаство и своју независност, а то нам сведоче они многобројни уговори склопљени са српским владаоцима, те би они ван сваке сумње радо били пристали да плаћају царину на уласку у краљевину и на трговима" као и на плаћање дохотка „попетог на 1200 перпера само да се не стаје на пут њиховим трговачким пословима; и не би тражили себи савезника противу краља Уроша, да их није сасвим друга невоља на то натерала.

Енгел[1] пак вели, да се је рат изродио што је дубровачки архиепископ хтео раширити своју власт не само на Бар, него и на све остале католичке цркве у Србији. По уговору, који је у мају 1232 г. Дубровачка република склопила са млетачким дуждом Тијеполом[2] и ставила се под млетачку заштиту, Дубровчани су, између осталога, морали и против своје воље пристати, да им Млечићи из своје средине бирају не само кнеза већ и архиепископа. Али како тадањи дубровачки архиепископ Аренгарије није био Млечић већ Римљанин, па да би га с тога места уклонили, Млечићи наложе новом дубровачком кнезу (Млечићу), те га овај тужи папи да је за босанскога епископа посветио јеретика, па да и он сам припада богумилској секти.[3] Тим успеју те Аренгарије буде збачен и протеран у Галију, а на његово место

(1) Од новијих г. П. Срећковић ист. срб. II стр. 133.

(1) Geschichte des Freist. Raduxa стр. 105.—107.

(2) Jbidem стр. 289—297.

(3) Ово се је по свој прилици много доцније догодило, јер имамо документ, по коме папа Урбан IV 1264. г. даје налог папонском опату да истражује: да ли је истина да је архиепископ дубровачки у вези са босанским богомилима и да ли је тамо поставио за епископа једног њиховог следбеника (Arkio II стр. 10).

бра о. г. из партије за издржавање сиротиње ако одустане од сваког тражења накнаде штете због нивелације.

V

По прочитању молбе Марије Лазаревић удове, одбор је решио,

да се молитељици Марији Лазаревић издаје из општинске касе а из партије за издржавање сиротиње по шездесет динара месечно на име помоћи од првог новембра 1896. год.

VI

Председник изјављује, да ће по свој прилици ово бити последња седница одборска под његовим председавањем, па пошто није доспео, да поднесе одбору извештај о извршеним радовима у општини за време његовог кметовања, моли одбор, да му допусти, да то накнадно може учинити.

Поводом ове напомене одборници г.г. Коста Петровић, Настас Антоновић, Др. Војислав М. Суботић, Михајло Михајловић и Јосиф С. Јовановић опростили се у име целог одбора са г. Михајлом Богићевићем као председником општине лепим говорима, у којима су истицали и обележавали заслуге и радове г. Богићевића за општину.

Одбор је примио

к знању изјаву г. Богићевића, да ће накнадно поднети извештај о радовима у општини и одобрио је, да се овај извештај о трошку општине штампа и одборницима разда.

VII

Суд општински спроводи одбору на решење предлог председника општине г. Богићевића о правилима за регулациони фонд.

По прочитању тога предлога и спроводног акта суда, одбор је одлучио,

да ова правила проуче и поднесу одбору извештај одборници г.г. Дим. Гавриловић, Љуб. Марковић, Драг. Величковић и општински правозаступник г. Никола Трпезић.

VIII

Председник извештава одбор, да су Линдлеј и Чоке дошли у Београд и да су одмах поднели акт. којим траже потребне кредите за отпочињање радова на грађењу планова за кеј и канализацију.

По прочитању тога акта одбор је решио,

одобрава се кредит од две хиљаде и пет стотина динара месечно од петнаестога новембра о. г. за плаћање техничког персонала и друге трошкове канцеларијске;

одобрава се кредит од десет хиљада динара за набавку техничких справа и намештаја за техничку канцеларију.

Одобрава се потребна сума за набавку справа за бушење за сондирање земљишта, ако за ово не буду могле бити употребљене справе, које општина већ има.

Исто тако одбор је одобрио да трошак око закључења уговора са Линдлејем и Чокем као и његова потврда падне на терет општине.

Сви ови кредити и трошкови имају пасти на терет зајма општинског.

IX

По прочитању протокола лицитације АБр. 9799, држане за давање под закуп општинског подрума код Текије, на којој није било ни једног лицитанта и по прочитању накнадне понуде бив. закупца Петка Тројановића АБр. 9181, одбор је решио,

Да се ова понуда Петка Тројановића одбаци и друга лицитација распише.

X

По прочитању протокола лицитације АБр. 9789, држане за набавку сена и сламе, на којој није било лицитаната и по прочитању накнадне понуде Николе Ђ. Николића АБр. 9670, одбор је решио,

да се ова понуда Николе Ђ. Николића одбаци и друга лицитација распише.

XI

По прочитању протокола лицитације АБр. 9790 држане за набавку јечма и овса, на којој лицитацији није било ни једног лицитанта, и по прочитању накнадне понуде Николе Ђ. Николића АБр. 9671, одбор је решио,

да се ова понуда Николе Ђ. Николића одбаци и друга лицитација распише.

XII

По прочитању молбе еснафа рибарског АБр. 9594 којом тражи, да се на извезену рибу ван Београда не наплаћује трошарина, и по прочитању извештаја управе трошаринске АБр. 9680 као и жалбе еснафа изјављене управи вар. по овој ствари АБр. 9675, одбор је одлучио,

да се овај предмет одложи до прве седнице за кад да се прибави и извештај, колики је приход трошаринског од таксе на рибу.

XIII

Сходно решењу одборском од 5. септембра 1896. год. АБр. 7983 грађевинско оделење саопштава одбору, да је саслушало Сергија Станковића и Хермана Флајшера, сопственике имања у кнез Милошевој улици, која ће имања претрпети штету услед скидања рампе у тој улици, и да је са истим сопственицима постигнут споразум око накнаде штете.

По саслушању овога и по прочитању протокола о постигнутом споразуму, одбор је решио,

да се Сергију Станковићу, овд. пензионару изда из општинске касе а на терет регулационог фонда шест хиљада динара у сребру на име оштете његове куће у кнез Милошевој улици због скидања рампе у истој улици;

да се Херману Флајшеру изда из општинске касе а на терет регулационог фонда хиљаду осам стотина шездесет девет динара и 28 пара у сребру на име оштете његове куће у кнез Милошевој улици због скидања рампе у истој улици.

Оба ова сопственика биће дужна овим новцем доћести своја имања у ред пошто се рампа откопа и неће имати права ни на какву другу накнаду.

1237 буде постављен за дубровачког архиепископа Јован (Млечић) који изради код папе те му овај да власт над барском епископијом.

Кад су пак Барани 1247 г. за свога епископа изабрали некога Јована, дубровачки архиепископ не хтеде га потврдити. Овај се пожали папи, који у почетку посаветује и једну и другу страну да се сложе, али кад Барани никако не пристану поништи избор. Но Барани друге године поново изаберу истога Јована за епископа, који сад помоћу краља Уроша наговори и остале епископе, да се одметну од дубровачке архиепископије.(1) Тада папа изда налог требињском епископу Салвију, да опомене епископе, да се за осам месеци морају подврћи дубровачкој архиепископији; али ови ни ту папину опомену не послушају, те због тога 1251 г. архиепископ Јован отиде у Рим(1) да води парницу.

Енгел даље вели, да је због тога Урош дошао с војском пред Дубровник и вратио се натраг тек пошто су му Дубровчани обећали плаћати годишњи данак од 2000 перпера, и успоставити раније трговачке односе(2)

Ни ово Енгелово мишљење не можемо узети као главни узрок сваће. Урош је без сумње много полагао да има своју католичку архиепископију, па можда је из својих интереса чак и босанским богомилима тајно помагао; али кад се узме и то: да је архиепископ Јован био у Дубровнику омрзнута личност и да су Дубровчани, кад је овај хтео њиховог архиепископа да потчини Градском патријархату (Patriarlhatus Gradensis), силом учинили да се на архиепископство захвали, сумњамо да би због тога до рата могло доћи.

Дакле ни трговачки односи ни свађа са барским епископом нису главни узрок заваде између краља Уроша и Дубровчана, већ је, као што нам најпоузданији дубровачки историк Растић(1) тврди а и наши споменици нам потврђују; узрок сваће било је присвајање земљишта. Област општине дубровачке, у најстарије доба простирала се на неколико стотина корака испред градских врата, јер најстарији летописац који помиње Дубровник, Константин Порфирогенит (у X в.) вели да град лежи на самој граници између Травуније и Захумља и да Дубровчани имају на земљишту ових области своје винограде.(2)

(1) Барани нису хтели никако признати дубровачког архиепископа за свога црквеног главара, позивајући се на право, којим је 1200. г. папа подигао епископију барску на ступањ архиепископије. Кад је пак године 1214. дубровачки архиепископ Леонардо добио од папе налог да све епископе своје сазове на латерански сабор, те овај отишао у Бар, Барани му нису допустили ни да се искрца на обалу, већ га каменицама отерају. Овај се пожали папи, који заповеди трогирском епископу да изврши ту ствар; а кад је међу тим исти Леонардо пошао опет у Бар (1216) Барани га опет отерају. (Pucić: Povj. Dudroon. стр. 31). Но овај се догађај, изгледа нам, морао много раније — за Војславића — догодити.

(1) Овако и Растић у своме делу „Chronika Ragusina" (Mon. spect. hist. slav. mérid. XXV. стр. 89).

(2) Енгел у наведеноме своме делу на стр. 107 ставља ову расправу између 1249. и 1252.; нокако је он при писању дубровачке историје држао се Апендинија, у кога се не можемо поуздати, а ни у једном споменику о овоме нема помена; — закључујемо да се овај догађај морао много раније догодити. — Што се пак оних 2000 перпера тиче, Растић (стр. 96) помиње да су Дубровчани почели плаћати Урошу 1268. г.; он нам чак каже и где је то нашао забележено: Divisione notariadet 1268.

(1) Он у наведеном своме делу на стр. 90 вели ово. La principal causa di quest' intima fù perciocchè i Ragusci: coltivando li terreni di Breno, che ora si chiamano Deceni, dalli Slavi confinanti venivano infestati, e seguivano delle baruffe con mortalitá pér il che i sueditì del re continnamente l'importunavano и т. д. Дакле било је сваће око земљишта, само што Растић баца кривицу на Урошеве људе.

(2) Corp. script. Hist. Buzant. Corst. Porphyrog. V. III Dé administr. Imperio, cap. 30, стр. 147; — Striter II стр.

За остале сопственике, да се поднесе одбору у другој којој седници.

XIV

Председник износи одбору на решење тражење Управе Фондова односно експропријације имања Јосифа Штајнлехнера за отварање нове Јеленске улице. По прочитању акта Управе Фондова АБр. 9100 одбор је одлучио,

да се цео овај предмет преда општинском правозаступнику на проучавање па да се његов извештај са мњењем поднесе одбору на решење.

XV

По прочитању молбе Вл. Бошковића адв. и других грађана, АБр. 3779, да им се на „топцијском тргу“ отвори пијаца за дневне намирнице, и по прочитању судског решења по истој молби, одбор је решио,

да се ова молба одбаци усвојивши у свему судско решење од 25. октобра 1896. АБр. 3779. по истом тражењу.

ИЗВЕШТАЈ

о раду санитетског одељења општине београдске

Од 3. новембра до 9. новембра 1896. г.

I. Санитетско полициски

Вршени су прегледи свакога дана у свима квартовима.

Од неуредности нађено је:

1). У кварту варошком.

7. нов. код Јосифа Наумовића млекара на Варош капији — *водено млеко.*

2. У кварту теразиском и савамалском.

6. нов. Антоније С. Јовановић касапин на зеленом венцу и Петар Стојковић касапин на теразијама *прогају у месарницама погаљ сапун.*

7. нов. код Јанаћка Анђелковића хлебара у босанској улици — *велика нечистоћа.*

9. нов. код Добросава Пејовића и код Добросава Атанацковића продаваца ужичких производа — *покварене кобасице.*

3. У кварту дорћолском и палилулском.

6. нов. код Ванђела Николића кафеџије у ратарској улици бр. 101 — *нечисто посуђе.*

Кућа у видинској улици бр. 31 склона паду и да се забрани становање у њој.

8. нов. кафана еснафска у македонској улици бр. 9 да се затвори пошто не одговара ни у колико хигијенским условима и штетна по здравље.

4. У кварту врачарском.

6. нов. код Светозара Јовановића пиљара на цветном тргу — *труло воће.*

II. О лечењу сиротиње.

1. У *варошком кварту* није поднесен.

2. У *кварту теразиском* и *савамалском*, лечено је 10 особа, учињено 35 посета.

Лечено је:

1	болесник	од	Intermittens,
1	„	„	Rheum. chron.
1	„	„	Enteritis follic.,
1	„	„	Catarrh. pulm.,
1	„	„	Otitis,
1	„	„	Vitium. cordis,
1	„	„	Catarrh. ventric.,
1	„	„	Enteritis,
2	„	„	Gastro-enteritis

3. У *кварту дорћолском* и *палилулском* лечено је 10 особа; учињено 17 посета.

Лечено је:

2	болесника	од	Angina catarrh,
2	„	„	Migraine,
1	„	„	Anaemia,
1	„	„	Catarrh bronch.,
1	„	„	Gostro enteritis,
2	„	„	Intermittens,
1	„	„	Eczema,

4. У *кварту врачарском* лечено је 16 особа; учињено 26 посета.

Лечено је:

1	болесник	од	Eczema,
1	„	„	Catarrh. intest.,
1	„	„	Hemiplegia,
1	„	„	Hysteria,
1	„	„	Pleuritis tuberc,
1	„	„	Erysipelas,
1	„	„	Angina catarrh,
1	„	„	Epilepsia
3	„	„	Rheumat. musc.,
1	„	„	Catarrh. bronch.,
1	„	„	Pruritus sex.
1	„	„	Tuberc. pulmon.
1	„	„	Intermittens,
1	„	„	Carinoma uteri

III. Преглед основних школа.

4. нов. *Основна школа кварта врачарског у Његушевој улици* бр. 16.

1. Предворје врло мало и нема места за гардеробу.

2. *Разреди:* има свега две учионице, 1 разр. мушке школе према војној болници и IV разр. женске школе из дворишта.

Здравствено стање: од почетка школске године па до сада био је у IV разр. 1 случај дифтерије, који је лечен у болници и оздравио. У I разр. било је до сада 5 случаја дифтерије, од којих су 4 случаја лечена и оздравила, а 5-ти случај није лечен и умро (Максим Танић син кочијаша Милана Т. у нишкој улици бр. 18).

Учионице су до сада у два маха десинфиковане и кречене.

Пошто је ово пети случај то би требало овај разред затворити за извесно време.

За време лекарске посете отсуствовало је од школе 7 ученика.

4. У општини лечено је амбулантно 21 болесник и то:

1	болесник	од	Angina catarrh.,
3	„	„	Tuberc pulm.
1	„	„	Furunculosis,
3	„	„	Malaria,
1	„	„	Emphusema pulm.
1	„	„	Enteritis acut,
1	„	„	Epilepsia,
1	„	„	Lycosis,
1	„	„	Lumphoadenitis,
1	„	„	Marasmus senil,
3	„	„	Bronchitis acut,
1	„	„	Neuralgia,
1	„	„	Periostitis
1	„	„	Eczema,
1	„	„	Rheumat chron.,

У болницу је упућено 12 болесника Десинфекција је извршено 4 и то: 1 судска и 3 код заразних болести.

Извршена је 1 ревакцинација (упућена код 1 случаја Variolois).

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Четрнаеста свеска чувеног романа „Вартоломејска ноћ“ изашла је из штампе и може се добити код свију књижара. Цена је свесци 20 п. дин. Свезака ће бити свега двадесет. Из Уну-

---

Али, како се је доцније грађанство намножило и трговина увећала, настану и веће потребе, те су се једнако старали да имају што више земље за сејање жита и засађивање лозе. Тако с временом Дубровчани прилично рашире своју област, јер видимо да у XIII веку њихове границе допиру до Затона и Ријеке, а на југу до Цавтара (старога Епидавра).(1) Саме пак земље Дубровчани су текли двојако, или су их куповали за новце или су кришом засађивали пограничне винограде и засејавали оближња поља, надајући се да ће их с временом присвојити. С тога чак ни у XIV веку нису биле одређене међе Жупе (Жрновнице), Шумета и Ријеке, већ су засецале у српско земљиште. Та неодређеност граница и присвајање туђе земље били су узрок, да су српски владаоци опомињали Дубровчане да не прелазе преко српских граница и често се судило за земље — заватине — и људе.(1)

С тога видимо да се у уговору који је 27. септембра 1186. г. склопио Стеван Немања са Дубровчанима, на првом месту прекида свађа око винограда (lis de vincis).(2)

Са Стеваном Првовенчаним су имали размирицу око земљишта, као што видимо из уговора утврђеног 1214 — 17.(3)

Радослав у уговору од 4. септембра 1234 год. „ако му Бог да и буде господар“... обећао им је да ће им опростити све данке, које су давали за Ријеку, за затоњске, пољичке и жрновничке винограде и за све земље засађене лозом; али им препоручује: „а одь дньсв по многуе земле мое да не покриюте ни юдьне педи или лозовь или житомь или вокемь коимь.“(4)

Па и са Владиславом су се због тога Дубровчани често свађали и мирили,(1) а једном је чак и до таквог запетог стања дошло, да су склапали уговор са Андријом кнезом Хумским(2) а нарочито са Матијом Кинославом, баном босанским, да им буду при руци, ако би на њих завојштио „рашки краљ.“(3)

У првим годинама Урошеве владе рекли би да су Дубровчани мировали и стајали са њим у добрим односима, јер видимо да му се куну: „іако ни сь нашемь светомь ни сь нашемь вьденіемь кралица влдиславьва ись нашега града ни по морѣ ни по соусѣ да не пошлѣ ни книга ни слѣ на твою зло “(4)

(Наставиће се)

407, 409. — Konst. вели да су Дубровчани плаћали хумском жупану годишње 36 златних византинаца (давали су узто и 1/10 од рода виноградског) закупнине — могорима — а од њега примали на дар краву.

(1) Потанко су описане границе у говору Дубровчана са Мих. Асеном II 1253. год. (Mon. Serb. XLI стр. 35—40.

(1) Dr. K. Jireček: Nastojanje starijeh Dubrovčana oko raširenja granica (у „Slovincu“ pro 1879 стр. 58) — Само што су Дубровчани увек гледали да се што пре помире и склопе уговор, који је увек излазио више или мање на њихову корист. Ови свађа око земљишта престала је тек 1333. г, кад су Дубровчани купили од Цара Душана Столски Рат (дан. полуострво Пељешац).

(2) Види овај уговор и код Растића на стр. 64.

(3) Rad I стр. 128; — Растић стр. 77.

(4) Mon. serb. XXIII.

(1) Mon. sérb. XXXIII. — Ljubič: Listine стр. 58—59.

(2) Род. 1238 ibid. бр. XXIX.

(3) Ibid. XXXV, XXXVI.

(4) Ibid. XXXVII (год. 1243).

трашњости ко жели да има ово интересантно дело, нек се обрати за времена на овд. књижаре: Валожића и Ђорића од којих ће моћи добити поједине свеске, а и цело дело.

ОБЈАВА

Суд ове општине отпочео је катастарско премеравање плацева са секцијом Тркалиште, те се позива грађанство тога краја, да буде у свему на руци општинским органима, који тај посао врше.

Суд овај јављаће грађанству унапред, кад ће која секција доћи на ред, те да би сваки могао за времена да спреми потребне податке, и да их стави на расположење органима, који ће премере вршити.

Из суда општине вароши Београда АБр. 9136, 19. октобра 1896.

ЛИЦИТАЦИЈА

Према решењу суда општинског од 29. т. м. економно одељење, *држаће на дан 5. децембра ове године кратку усмену лицитацију, за набавку одела и обуће* за сиротну децу, коју општина издржава и то:

За набавку 19 пари одела за мушку децу; и

За набавку 33 пара обућа за мушку и женску децу.

Кауција се полаже 10% од излицитиране цене у готову или српско-државним папирима од вредности.

Ко жели примити се ове испоруке, нека означеног дана дође да лицитира.

А№ 10236. Од суда општине града Београда, 30. новембра 1896. год. у Београду.

ЛИЦИТАЦИЈА

На дан 2. децембра ове године, држаће се у интендантури ове команде усмена лицитација за издавање права на продају бозе и осталих војничких намирница у Бањичком логору у 1897. год.

Услови се могу видети у интендантури.

Е№ 7992. Из канцеларије дунав. див. области 24. новембра 1896. год. у Београду.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Уторник 3: *Треба ли казати?* комедија у три чина, написали Е. Лабиш и А. Дири, превео с француског Ath.

Четвртак 5: *Народни Посланик*, шаљива игра у три чина, написао Бранислав Ђ. Нушић.

Петак 6: *Лукреција Борџија*, драма у пет чинова, написао Виктор Иго, превео М. А. Симић.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 22. до 30. новембра 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највећа дин	пр.	ЦЕНА најмања дин.	пр
216	Арпацика	9	—	8	50
21103	Брашна пшенична	—	—	—	—
8004	Вина бела (од лит.)	—	40	—	35
55245	Вина црна (од лит.)	—	45	—	40
960	Волова	48	—	42	—
	Говеђине	—	—	—	—
29980	Грожђа	100	—	70	—
3146	Дуња	100	—	60	—
11376	Јабука	30	—	25	—
41136	Јечма	7	40	7	20
1277	Кајмака	120	—	110	—
	Кожа јагњећих	—	—	—	—
	Коре брезове	—	—	—	—
	Крава	—	—	—	—
13625	Креча	3	60	3	20
29702	Кромпира	5	—	4	—
4845	Крушика	20	—	15	—
	Крушака	—	—	—	—
	Кудеље	—	—	—	—
65633	Кукуруза нови	5	20	5	—
267	Лоја нетопљеног	55	—	50	—
	Лука аршламе	—	—	—	—
335	Лука бела	30	—	25	—
8892	Лука црна	6	—	5	—
653	Масти	120	—	110	—
	Меда	—	—	—	—
8179	Овса	9	70	9	60
4109	Ораја	35	—	33	—
13866	Пасуља	20	—	19	—
	Просе		—		—
210737	Пшенице	14	20	14	—
1104	Ражи	9	80	9	50
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
621	Ракије шљ. љуте „	—	90	—	80
19783	Ракије шљ. меке „	—	40	—	35
38866	Свиња дебелих	70	—	60	—
1901	Свиња средњих	55	—	50	—
71160	Сена	4	—	3	—
467	Сира	90	—	60	—
38010	Сламе	2	80	2	—
	Сочива	—	—	—	—
	Сува меса	—	—	—	—
2760	Угљена дрвеног	7	—	6	—
234141	Шљива сувих	37	—	32	—
6000	Воде минералне	—	—	—	—
6730	Разне ситнице	—	—	—	—
4486	Земље за судове	—	—	—	—

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 21. до 27. новем. 1896. год.

допутовало 727 путника — одпутовало 689 путника.

Постојбина приспелих путника:

ПОЛА мушких	ПОЛА женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
700	27	611	62	3	2	—	19	16	3	1	2	7	1	—	—	—

Занимање путника:

Земљ. и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и пиљари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Продајтарјат	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Отпутовалих
37	46	429	64	26	9	6	22	18	37	15	18	—	673	54	+ 38	—

28. Новембра 1896. год. *Из статистичког одељења општ. вар. Београда.*

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 8. ДЕЦЕМБРА 1896. | БРОЈ 49.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ

Превисоким Указом Његовог Величанства Краља од 8. новембра 1896 г. постављен је за председника општине вароши Београда г. Никола Д. Стевановић досадањи инспектор министарства унутрашњих дела.

Г. Н. Д. Стевановић примио је данас председничку дужност од бившег председника г. Михаила М. Богићевића.

О овоме се извештава грађанство ради знања.

АБр. 10414. Од суда општине београдске 5 децембра 1896 год.

НАРЕДБА

Управа града Београда има уверења да се по вароши у велико израђују, и по црквама и на гробљу продају, у место правих воштаних свећа, нечисте воштане свеће, прављене од разних горљивих материја, које су при горењу штетне по здравље присутних.

Како је ово казнимо по § 382 тач 3. крив. закона, управа је наредила:

Да се прављење и продаја нечистих воштаних свећа забрани, а код кога се у радњи или при продаји нађу, да се казни по одредби горе поменутог параграфа.

Л№ 1857. Од лекарског оделења управе града Београда 15. новембра 1896. год. у Београду.

НАРЕДБА

Управа града Београда примећује, да многи таљигаши, рабаџије и њима подобни, често толико претоваре њихова кола, да је теглећој стоци и при мањим узбрдицама тешко, па и немогуће кола извући. Том приликом стока се немилице туче и злоставља, што је кажњиво по § 362 тач. 5. крив. закона. С тога се овим наређује:

Да сваки онај, ког се тиче, води рачуна о вучној снази своје стоке и путу којим ће имати терет да вуче, јер ће управа сваког оног, који стоку злоставља узети на одговор и најстрожије казнити по горњој одредби.

Л№ 1921. Од управе града Београда 25. новемра 1896. год. у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
25 новембра 1896 год.

Председавао члан суда г. Јов. Антонијевић; од одборника били: г.г. Коста Петровић, Дамјан Стојковић, Милан Михаиловић, Ник. Спасић, Д-р. Војислав М. Суботић, Д-р Никола Х. Николић, Никола Бошковић, Сергије Станковић, Јосиф С Јовановић, А. Ђ. Кумануди, Мајаило Штрбић.

I

Одборник г. Коста Петровић извештава одбор, да председник г. Богићевић не може доћи у ову седницу због слабости. Па како у ову седницу није дошло онолико одборника, колико је потребно за решавање нових ствари, то је председавајући данашњу седницу закључио са напоменом, да ће се у првој седници за овом решавати о накнадном одобрењу кредита за грађење школе на Врачару и о осталим предметима, ради којих је ова седница сазвата.

Одбор је примио к знању ово саопштење.

КРАЉ УРОШ I ВЕЛИКИ

ИСТОРИСКА РАСПРАВА

Мото: Credere una cosa, perchè si é udito dirla é perchè non si é avuto cura di esaminarla, fa torto all'uitelletto dell'uomo. *Leopardi*

НАПИСАЛИ:
П. Ј. ГРЕБЕНАРОВИЋ и Т. КОВЛИШКА

(По препоруци Академијског Савета Велике Школе ова је расправа награђена нарочитом видовданском наградом општине београдске у 1895. год.)

(наставак)

Али се доцније ти односи покваришe и већ у марту 1249 г. поново склапају уговор са Кинословом, босанским баном, по коме им он стоји: „у вечьни и твьрдь мирь и у срьдьчеоѣ любьвѣ и у вьсаку правьду,“(1) и којим им бан дозвољава да слободно иду по његовој држави „бесь никерѣ ниьне дание“, и вели им „и ако се разьратите сь кралемь рашьки, да вась не дамь ни вашь добитекь....“

А кад су пак 1252 год. Дубровчани опет захватили нешто од српског земљишта на граници Жрновнице, изроди се свађа између њих и Урошевих људи и пролије се крв.(1) Сада Урош на поновне жалбе својих људи озбиљно попрети Дубровчанима, па кад и то није помогло, дође и до озбиљног раскида. Дубровчани, нашавши се у неприлици обрате се за заштиту Млечићима као њихови штићеници. Млечићи заповеде новом дубровачком кнезу Марсилију Ђорђи-у, који је баш тада полазио за Дубровник, да као млетачки посланик отиде лично к Урошу, да га опомене како је он по матери Млечић, јер је његова мати млетачка властелинка и да га замоли од стране млетачке републике да остави на миру Дубровчане, који су под њиховом заштитом; да се чуде његовом поступку, што он, место да буде на руци општини дубровачкој као својој суседки и место да је брани и заштићава, он на против њене поданике оптерећује, против сваког права.(2) С тога да га млетачка република моли да, њој за љубав, у будуће не чини штете и не вређа дубровачку општину.

Ђорђе стигне у Дубровник 24 јуна, али, било, да се бојао или из немарности, није отишао Урошу, већ се изговарао да је болестан. Кад Дубровчани увидеше да се мало могу поуздати у Млетке изберу два посланика, Тодора Будачића и Петра Богданића а придруже им и калуђера Андрију, па их упуте 12. јула Урошу, наложивши им да „уз горњу молбу спомену и доброчинства која је Дубровачка република учинила његовом прадеду, деду и оцу; да је готова то и њему саму учинити, и да га замоли да јој поново потврди уговор слоге и мира, који је био склопљен 1243. год. А ако мисли да у Дубровнику има некога који ради против његових интереса по њеном налогу, нека по старом обичају одреди „станик“ где ће суд пресудити до кога је кривица“. У противном пак случају, наредили су посланицима, ако ништа не узмогну учинити да покушају новцем подмитити његову властелу и да тим начине смутњу у Србији.(1)

(1) Ibid. XXXIX. Исте године су по свој прилици закључили и мир са Андријом кнезом хумским (ibid. XL.)

(1) Растић, што је невероватно, вели да је кривица била до Урошевих људи.

(2) Растић, у наведеном делу на стр. 89.

(1) Овако Растић на стр. 90.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
2 децембра 1896 год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић; присуствовали чланови суда г.г. Н. Трпезић и Јов. Антонијевић; од одборника били: г.г. Михаило Михаиловић Дим. Милојевић, М. Милашиновић; Коста Петровић, Михаило Крстић, Стеван П. Поповић, Јосиф С. Јовановић, Јанаћ Костантиновић, Сергије Станковић, Никола Бошковић, Др. Војислав М. Суботић. Влад. М. Ђорђевић, Мијаило Штрбић, Јарослав Безуха, А. Ђ. Кумануди, Мих. Павловић, Н. Спасић, Драг. Величковић.

I

Прочитани су записници одборских одлука седница држаних 11. и 25. нов. 1896. год. и примљени су без измена.

II

Одборник г. Никола Бошковић примећује, да су собе петог и шестог разреда основне школе код Саборне цркве влажне и да су шкодљиве по здравље деце; пита даље, ко располаже са кућом коју је општина купила од Велимира Карапешића.

Председник је изјавио,

да ће се о свему томе известити и одбору одговорити.

III

Председник општине г. Михаило М. Богићевић подноси акт у коме разлаже, да је јесенас општина сазидала привремену дворазредну школу на Врачару и да је то зидање коштало свега 13.163·86 д., да није изискато предходно одобрење одбора због краткоће времена па моли одбор, да накнадно да своје одобрење.

По прочитању тога акта АБр. 10367 и приложеног извода рачуна коштања одбор је решио,

одобрава се захвалношћу у свему рад председника општине и суда општинског око извршеног грађења привремене дворазредне школе на Врачару с тим, да се сума коштања у тринаест иљада сто шездесет и три динара и 86 пара има исплатити на терет партије за одржавање општ. зграда.

IV

Председник износи одбору на решење захтев Управе вар. Београда, да се за издржавање ноћних стражара до краја ове године одобри накнадни кредит од 667 динара, као и да се за идућу годину повећа број ноћних стражара.

По прочитању тога захтева АБр. 10253 одбор је решио,

одобрава се накнадни кредит од шест стотина и шездесет и седам динара за издржавање ноћних стражара до краја ове 1896. године, који се кредит има исплатити из уштеда на другим буџетским партијама.

Односно повећања броја ноћних стражара, да се у другој којој седници решава.

V

Председник извештава одбор, да је према решењу одборском од 24. октобра 1896. год. АБр. 9481 одборско повереништво заједно са Линдлејем и Чокеом тражило стан за канцеларију за кеј и канализацију и да су ти експерти изјавили, да ће за ову циљ бити најзгоднија кућа г. Живка Давидовића саветника у Краљ Милановој улици, где је било Министарство војено; да би се у прво време у партеру могао сместити са породицом њихов заступник који би на име кирије плаћао општини 2000 дин. годишње. По саслушању овога, одбор је после поименичног гласања са 13 гласова против 5, (2 нису гласали) решио,

да се за смештај канцеларије за кеј и канализацију узме под закуп кућа Живка Давидовића, саветника, у којој је било мин. војно, с тим да у партеру ове куће има становати најмање годину дана заступник Линдлеја и Чокеа и за то плаћати општини две иљаде динара годишње кирије. Закуп да траје три године дана а годишња закупна цена да буде пет иљада седам стотина шездесет динара у сребру. Сопственик је дужан кућу довести у исправно стање према захтевима Линдлеја и Чокеа. Општина неће бити обавезна да по истеку уговора закупа накнађује сопственику оно, што се буде дугом употребом искварило. У овоме смислу може се и уговор закључити на терет сопственика.

VI

Председник извештава одбор, да према буџету за 1896 год. има два лекарска места празна, да је суд општински решио, да се за сада попуни само једно, те је услед тога расписан стечај АБр 9470; да се на овоме стечају пријавила четири кандидата и то: Д-р Богосав Завађил пенз. из Шапца АБр. 10383, Д-р Милан М. Стефановић из Београда АБр. 10384, Д р Љуба Д. Стојановић из Београда АБр. 10385 и Д-р Војислав М. Суботић млађи из Београда АБр. 10386, — сви доктори целокупног лекарства.

По саслушању овога одбор је једногласно решио,

да се за општинског лекара узме г. Д-р Војислав М. Суботић (млађи) доктор целокупног лекарства са платом, која је буџетом одређена и која ће му се рачунати кад на дужност дође, пошто и мин. унутрашњих дела овај избор одобри.

VII

Председник износи одбору на решење акт VII пуков. команде, којим се позива суд, да заједно са командом приступи разрезу коморе на грађане београдске.

По прочитању тога акта одбор је одлучио,

да се умоли VII пуковска команда, да дан за отпочињање рада на овоме послу одложи, пошто није могуће спремити све потребне податке за 7. децембар о. г.

VIII

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 10142, 9966, 10095, 10260, 9962, 10111, 10258, 10262, 10326, 9841, 9929, 10017, 10126, 10141, 10143, 10146, 10159, 10169, 10177, 10184, 10249, 10261, 10311, 10319, — којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да је Милан Ђорђевић бив. књижар доброг владања и сиротног имовног стања; да су доброг владања и средњег имовног стања Коста С. Петронијевић обућар, Спасоје Дангубић чинов. општ. трошарине,

---

Посланицима пође за руком да Уроша како тако умире, и он им потврди 13 августа исте године повластице које им је отац његов дао, али их прилично стегне.(1)

Али је тај мир врло кратко време трајао, јер одмах после месец дана Урош заповеди своме посланику Грдоману из Шумета (Gerdomannus Sumetie) да наплати оних 1200 перпера, које су посланици дубровачки прошлога месеца августа обећали дати на Крстов дан, што овај 14 септембра и изврши, и истога дана „„secundum quod dominus rex per suas litteras praeceperat“ остави Дубровник(2). Одмах почну још жешћа упадања у границе и пљачкања, и 1253. г.(3) Урош шаље свога протовестијара у Дубровник, који изјави Дубровчанима, да им Урош, пошто од њих није добио сатисфакцију, одриче пријатељство и да се ни један дубровачки трговац не сме наћи у Србији после поста; те Дубровчани немоћни да се одупру, почну тражити себи савезника и нађу га у бугарскоме цару Михаилу II Асену.

Због чега су Бугари пристали на савез с Дубровчанима противу Уроша неможемо позитивно рећи, јер нам о томе историја ништа не каже.

Уважени историк, П. Срећковић, ослањајући се на своје тврђење да је Владислав владао у источном делу српске државе, вели да су Бугари завојштили на Уроша, што је брат Урошев непрекидно нападао на бугарске земље“(1), али ово мишљење отпада по себи кад се зна да је Владислав владао у Зети.(2)

Нама се чини да ће, по свој прилици, бити узрок непријатељству онај исти који је и данас. Као што се данас Србија и Бугарска такмиче, која ће имати веће претензије и већи утицај у Македонији, тако је исто и онда било. Србија је гледала да распростре своју власт над Македонијом, Бугарска опет своју и само се очекивао ма какав повод, па да се дође до рата што на скоро и би.

Сада Михаилу II Асену Дубровчани бејаху добро дошли; те он пристане на њихова лепа обећања и надајући се да ће на другој страни надокнадити оно што му је Ватац одузео, ступи са њима у савез.

Тај савез је закључен 15. јуна 1253. г. „повельениемь дужда венедичког,“ а „врьхоу злотворенье невѣрьнаго крала Оуроша и врьхоу братьюего и рода его и врьхоу вьсѣхь живоуштихь вь земле неговѣ и на техь, коима ихь земле бихоу дрьжали некое владанье,“ под условима:

„Да непријатељи Урошеви буду и Дубровчани; да ни Дубровчани ни Бугари не могу закључити мир са непријатељем а да тај мир не важи за обе стране. Ако Асену Бог помогне те отера свог и дубровачког непријатеља Уроша и његова брата Владислава и род њихов и другу властелу па они прибегну Дубровнику, Дубровчани обричу да их не само неће примити, већ да ће им и пакостити.

Дубровчани се обвезују да ће помагати цара и по мору и по суху и кад би

(1) Mon. serb. XLII. (у књизи је погрешно тај уговор стављен у 1253 г.. али је г. Љ. Ковачевић у Годишњици III стр. 426 лепо исправио и потпуно се слаже са нашим догађајем) Растић пак вели, да су се посланици вратили не могавши ништа постићи.

(2) Rad. I стр. 134—135.

(3) Имамо писмо (1253) кнеза Чрномира, у коме се жали Дубровчанима, да су неке његове људе похватали и у робље продали (Mon. serb. стр. 32—33).

(1) П. Срећковић: Историја срп. нар. II стр. 135.

(2) Да је Владислав заиста живео у Зети доказаћемо на другоме месту.

Јанко Ђорђевић, зидар; да су доброг владања и доброг имовног стања Јован М. Тадић бакалин, Мика Савић књижар, Ванђел и Коста Николићи кафеџије, Ђорђе Крављанац земљоделац, Никола Х. Поповић пензионар; да су му непознати: Анка ж. Михајла Дринчића, Тодор Богдановић шегрт, Стеван Красић чувар економ. топчидерске, Васа Петровић фијакерист, Едмунд Стајн калфа, Ђорђе Миловановић, рибар, Даница ж. Косте Вељковића штампара, Катица (Берта) Николић праља, Душан Живановић калфа трг., Будимир Протић бремзер трамваја, Велимир Поповић служитељ, Богић Поповић стражар, Ана удова пок. Лазара Максимовића кормановша, Христина удова Јована Ђорђевића и њена ћерка Спасенија, Бошко Стевановић баштован, Софија жена Саве Гавриловића калдрмџије, Милош Јанковић овд. и Васа Николић овд.

IX

Председник износи одбору на мишљење молбе којима се траже уверења о породичном односу.

По прочитању тих молби АБр. 10016, 10185 и 10365, одбор је изјавио мишљење,

да се молиоцима Милану М. Вукомановићу, Станки А. Алексића и Зорки Зарићевој може дати тражено уверење о њиховом породичном односу.

ИЗВЕШТАЈ

о раду санитетског одељења општине београдске

Од 10 новембра до 16. новембра 1896 г.

I. Санитетско-полициски

Вршени су прегледи свакога дана у свима квартовима.

1). У кварту варошком.

10. нов. код Илије Трпковића ашчије на „Краљевом Тргу“ велика нечистоћа. Судове пере и држи на постељи својој где и спава.

Код Анке Д. Петровић касапке на „Краљевом тргу“ — смрдљива шунка.

Касапи: Антоније Јовановић, Мика Константиновић, Коста Панђела и Тодор Романовић сви на „Краљевом тргу“, пошто су небројено пута опомињати да не завијају више месо у старе штампане и исписане хартије, предложено је да се сви казне.

Код Косте Јовића рибара на „Краљевом тргу“ једна корпа пуна бајате рибе.

2. У кварту теразиском и савамалском.

11. нов. Код Мицка Михајловића хлебара велика нечистоћа.

12. нов. Код Тренка Ђурића хлебара непокривено брашно и тесто и *велика нечистоћа*.

13. нов. Код Николе Јовановића хлебара непокривено брашно и тесто.

14. нов. Код Моше Финци телала у телеграфској улици *нелесинфиковане ствари*. Сем тога да се казни и отера у Александрову улицу.

3. У кварту дорћолском и палилулском.

11. нов. Прегледан обор Димитрија Најдановића и издане наредбе ради одржавања боље чистоће.

Прегледана је општинска кланица и нађено је да је довољно чиста.

12. нов. Нађено код више пиљара у кварту дорћол. трулог воћа које је одмах бачено; наређено је да се у неколико оваких локала патос оправи.

13. нов. Прегледане су хлебарнице у таковској улици и око вишњичког ћерма. Прегледан је друм до карабурме, којим стрводери пролазе и нађено да је доста чист.

14. нов. Прегледане бакалнице и људске намирнице као: паприка, цимет, бибер.

Прегледане кафане и нађено да још ни један кафеџија и није по наредби окречио и очистио своје кафане.

16. пов. Прегледан је један мало влажан стан у косовској улици 15. У кафани код „Мале Касине“ у скадарској улици нађене су две касирке; газда кафане Милан Петровић није хтео дозволити да се лекарски прегледају.

4. У кварту врачарском.

11. нов. На Цветном тргу нађено код Илије Половине месара поган сапун, који на неколико опомињања није хтео из дућана уклонити;

Код Дамњана Созданића хлебара у улици краља Милана јексик хлеб;

Код Апостола Костића лебара, у ул. Краља Милана јексик леб.

Код Младена Петковића ашчије у македонској улици бајате овче главе и џигерице;

Код Добросава Атанацковића продавца ужичких производа у Кочиној улици 37, нађено око 30 кила покварене пршуте, ребара и сланине;

Код Ђорђа Филиповића ашчије у Макензијевој улици покварене овче главе и џигерице.

Код Наума Најдановића месара поган сапун.

Наређено свима механџијама, кафеџијама и гостиничарима да окреће и очисте све своје локале.

12. нов. Код Марије Стојковић пиљарице на Цветном тргу нађен непокривен сир.

Код млекара: Светозара Николића из Јајинаца, Спире Јовановића на Смедеревском друму, Мите Марјановића из Палилуле, код Тасе Трајковића код „2 буле“, Зафира Јовановића код Стевановићеве механе, Михајла Вељковића из Малог Мокр.-Луга, Трифуна Петровића из Малог Мокри-Луга, и Ђорђа Митровића из М. М. Луга нађено је код свију *воденог млека*.

II. О лечењу сиротиње.

1. У *кварту варошком* није поднесен извештај.

2. У *кварту теразиском* и *савамалском*, лечено је 10 особа, учињено 53 посета.

Лечено је:

2	болесника	од	Enteritis acut,
2	„	„	Vitium. cordis,
1	„	„	Gastritis acut.
1	„	„	Bibo
1	„	„	Catarrh. pulm.,
1	„	„	Catarrh. intest.,
1	„	„	Jntermittens,
3	„	„	Rheumat. musc.,

3. У *кварту дорћолском* и *палилулском* лечено је 16 особа; учињено 29 посета.

Лечено је:

3	болесника	од	Jntermittens,
1	„	„	Lymphoadenitis,
2	„	„	Angina,
2	„	„	Eczema,
1	„	„	Colica,
3	„	„	Gastritis
2	„	„	Rheumatismus,
1	„	„	Ulcera cruris,
1	„	„	Gonitis,

4. У *кварту врачарском* лечено је 24 особа; учињено 38 посета.

Лечено је:

7	болесника	од	Catarrh bronch.,
1	„	„	Erysipelas,
1	„	„	Catarh intest.
1	„	„	Metrorrhagia,

освојили који рашки град да ће га предати цару, а када би цар завојштио на приморске градове, Дубровчани су му дужни најдаље за две недеље прискочити у помоћ; а ако би пак Урош или његов брат Владислав или који од његове властеле напао на Дубровник, Асен је дужан да га брани.

Бугари у Дубровнику могу слободно трговати, али само не пшеницом; а тако исто и Дубровчани не само по Бугарској већ и по земљи Петра Севастократора, зета царевог.

Како једни тако и други могу остављати имање својим наследницима, а да им државна благајна за то не узима никаква пореза.

Бугарске поданике суди суд дубровачки а дубровачке бугарски.

Ако цар освоји Србију, мора потврдити сва права, која су Дубровчани у њој имали и задржати им трговину соли, а корист да деле у пола.

Цар ће признати дубровачкој општини њене границе од цркве св. Ђорђа, врх старог Епидавра,(1) до цркве св. Петра, а од цркве св. Петра до цркве св. Панкратија,(1) а од ове цркве како држе горе врх Белога до Млина, па од Млина како држе горе које иду врх Жрновнице до Влаштнице, а од ове опед брдом изнад Шумета до Ока, а од Ока брдом до Реке и Курила (дал. Рожато); одатле опет граница је ишла врх Затона, Пољица, Орашца до цркве св. Петке.

Трговину соли од Бојане (рѣке Дриньске) до Неретве могу водити само Дубровчани.

Црква дубровачка биче призната за архиепископију над свима црквама приморских градова, које би цар освојио, као што је била од „старихъ врѣменехъ и ако е писано вѣ старихъ книгахъ прѣвѣлеги.“(2)

Но као да су Дубровчани слабо полагали наду на Бугаре, јер 22 маја 1254. г. утврђују уговор са „мађарским клетвеником“ хумским жупаном Радославом, сином Андријиним, који им се обвезује да ће са својим људима ратовати против Уроша док год буду Дубровчани с њим ратовати; да ће држати мир са бугарским царем докле и Дубровник; да неће ићи на Дубровник са његовим непријатељима и да ће јављати, ако дозна да се где год спрема какво зло Дубровнику и његовим трговцима.(2)

Наши старији историци не знају да ли су Бугари испунили најважнију тачку уговора т. ј. да ли су ударили на Уроша. Они знају само за свађу и за уговор као последњу измирења између Дубровчана и овог.

(Наставиће се)

(1) Тадања граница била је само до Цањата, а Дубровчани су хтели да се користе овом приликом те да је мало даље прошире.

(1) По овоме се види да су границе допирале до самога града.

(2) Mon. serb. стр. 35—40.

(1) Mon. serb. стр. 42—43. „Још пре 1249. г., Дубровчани су били учинили са истим жупаном Радославом, његовим братом жупаном Богданом и великим кнезом Хумским Андријом, њиховим оцем а стрицем Урошевим мир „у вѣки“ „по старь законь“ и између осталих повластица које се дају Дубровчанима, обећавају им да неће пристати уз никаквог непријатеља: „....а да не придемо на вась с вашимь врагомь.“ (Mon. serb XL). Али како се види по наведеном другом уговору Радослављевом (као мађарског клетвеника) са Дубровчанима на који ни Андрија ни Богдан нису пристали, изгледа да су се тада важни догађаји десили у Хуму, те да је Андрија с Богданом пристао уз Уроша.

1 болесник од Coeica hepat.
1 „ „ Peritonitis
1 „ „ Stomatitis catarrh.
2 „ „ Jntermittens,
1 „ „ Vitium cordis,
1 „ „ Hemiplegia,
1 „ „ Rheumat musc.,
2 „ „ Epilepsia,
1 „ „ Pruritus sex.
1 „ „ Tuberc. pulmon.
1 „ „ Cardialgia,

III. Преглед основних школа.

Због болести школски лекар није могао ове недеље никакве прегледе вршити.

15. нов. Известио је санит. одељење Мих. Јовић учит. да је у зап. врач. основ. школи у I разреду оболео један ученик од богиња. Послат је одмах сирот. лекар кварта врачарског у стан ученикова и ту је констатовао да је ученик оболео од пљускавице (Varicelle) и да нису никакве предохране потребне.

4. У општини лечено је амбулантно 14 болесника и то:

1 болесник од Malaria,
3 „ „ Syphilis,
1 „ „ Prurigo,
1 „ „ Scabies,
7 „ „ Bronchitis acut,
1 „ „ Tuberc. pulm.

У болницу је упућено 22 болесника. Десинфекција извршено је 2 код заразних болести. По судској наредби издата је 1 сирот. карта за бесплатно лечење.

УДРУЖЕЊЕ СЛУЖБЕНИКА БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ЗА ШТЕДЊУ

Стање на дан 30. новембра 1896. год.

Главна књига	Назив рачуна	Оврт од 1. јануара: дугује		Оврт од 1. јануара: потражује		Стање 30. нов: дугује		Стање 30. нов: потражује	
1	Рачун благајне	26521	10	24620	58	1900	52	—	—
2	„ уписнине	—	—	198	—	—	—	198	—
3	„ уплата	1898	—	11291	—	—	—	9393	—
4	„ залога	—	—	12650	—	—	—	12650	—
5	„ камате и трошкова	476	60	119	75	356	85	—	—
6	„ оснивачких „	64	30	—	—	64	30	—	—
7	„ 2% обвезница	21811	50	183	—	21628	50	—	—
8	„ срећака кл. лутрије	2182	13	1879	—	303	13	—	—
9	„ губитка и добитка	—	—	2316	80	—	—	2316	80
10	„ враћених уплата	391	—	—	—	391	—	—	—
11	„ казне	—	—	86	50	—	—	86	50
		53344	63	53344	63	24644	30	24644	30

1. децембра 1896. год. у Београду.

Председник, **Ђ. Ж. Нешић** с. р. Деловођа, **Љуб. П. Ристић** с. р. Благајник, **Милија Јовановић** с. р.

ЧЛАНОВИ УПРАВНОГ ОДБОРА:

Урош Кузмановић с. р. **Танасије Д. Вељановић** с. р. **М. П. Ђорђевић** с. р.

Овај рачун, прегледали смо и сравнили га са књигама, па смо нашли да је у свему исправан.

2. децембра 1896. год.
Београд.

Председник надзорног одбора,
К. Ј. Јанковић с. р.

ЧЛАНОВИ:

Илија Вучковић с. р. **Теофило Вуковић** с. р.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 28. до 4. децем. 1896. год.

допутовало 567 путника — одпутовало 591 путника.

Постојбина приспелих путника:

Пола: мушких	Пола: женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румунија	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
540	27	472	60	4	—	1	12	8	6	—	2	1	1	—	—	—

Занимање путника:

Тежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и пиљари	Радници	Надничари	Слуге и кедерџи	Проштаријат	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Одпутовалих
32	36	311	68	7	9	4	17	16	41	8	18	—	531	36	—	+ 24

7. Новембра 1896. год.

Из статистичног одељења општ. вар. Београда.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 1. до 6. новембра 1896. г.

Килограма	Наименовање	Цена: највећа дин.	пр.	Цена: најмања дин.	пр.
					—
579	Арнаутка	12	—	10	—
35150	Брашна пшенична	—	-	—	—
311	Брашна кукурузна	12	50	10	—
58535	Вина црна (од лит.)	—	45	—	35
780	Волова	45	—	40	—
	Говеђине	—	—	—	—
29359	Грожђа	100	—	70	—
	Дуња		—		—
6952	Јабука	30	—	20	—
18117	Јечма	7	40	7	20
459	Кајмака	120	—	110	—
32955	Кожа јагњећих	—	—	—	—
	Коре брезове	—	—	—	—
	Крава	—	—	—	—
8930	Креча	3	60	3	20
8026	Кромпира	5	—	4	—
	Крупника		—		—
3062	Крушака	18	-	14	—
1388	Кудеље	65	—	60	—
44547	Кукуруза нови	5	20	4	60
	Лоја нетопљеног		—		—
	Лука аршламе	—	-	—	—
31	Лука бела	30	—	25	—
3473	Лука црна	6	—	5	—
476	Масти	120	-	110	—
	Меда	—	-	—	—
59162	Овса	10	—	9	70
2695	Ораја	35	—	32	-
4786	Пасуља	20	—	18	—
690	Пекмеза	45	—	40	—
210782	Пшенице	14	—	13	80
10714	Ражи	10	—	9	70
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
	Ракије шљ. љуте „	—	—	—	—
43892	Ракије шљ. меке „	—	45	—	30
37269	Свиња дебелих	70	—	60	—
41930	Сена	4	—	3	—
363	Сира	90	—	70	—
850	Сламе	3		2	—
127	Сочива	30	—	25	—
220	Сува меса	250	—	230	—
133922	Шљива сувих	38	—	35	—
20600	Мекиња	—	—		—
1807	Алове паприке	—	-		
1251	Рибе фришке	—	—		—
10000	Земље за лонце	—	—		-
640	Сукна	—	—		—

На рампи железничкој премерено месеца новембар 200.292 кила дебелих свиња и 64.624 волова.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0·20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | НЕДЕЉА 15. ДЕЦЕМБРА 1896. | БРОЈ 50.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ.

I

Како је по чл. 55. закона о устројству општина и општинских власти протекао двогодишњи рок службовања одборницима изабратим у 1894. год.: Димитрију Милојевићу трг., Др. Николи Х. Николићу лекару, Тих. Ј. Марковићу адв., Милану Милашиновићу инспектору, Милану Ж. Маринковићу трг., Јакову Алкалају трг., Михаилу Михаиловићу трг., Јарославу Безухи механичару, Јанићу Костандиновићу трг., Сави Петровићу — Ковачевићу, зем., Стевану П. Поповићу књиговезцу, Кости Петровићу пензионару, А. Ђ. Кумануди трг., Михаилу Крстићу инспектору, Сергију Станковићу пензионару, Димитрију Гавриловићу, секретару мин. правде;

И заменицима изабратим у 1894. год.: Ђорђу Николајевићу Хаџи трг., Миленку Марковићу секретару мин. просвете, Петру Б. Арамбашићу трг., Др. Милутину Поповићу лекару, Стевану Ђ. Јорговићу ликерџији, Јосифу С. Јовановићу трг., Ђорђу Димитријевићу каф. и Николи Бошковићу абаџији;

И како се имају изабрати нови одборници на место пок. Антонија Пеливановића б. члана касације, Драгутина Настића, трг. и Др. Војислава М. Суботића млађег, и нови заменици на место Светозара Швабића трг. и Спасоја Илића каф., који су изабрати у 1895. год. али који су престали бити одборници односно заменици, због законих узрока, — то, на основу изложеног и решења одбора од 7 децембра 1896. год. а с погледом и на прописе чл. 13 тач. 1 и чл. 21 закона о устројству општина и општинских власти, Суд општине београдске објављује, да ће се

НА ДАН 19 ДЕЦЕМБРА 1896 ГОДИНЕ

ДРЖАТИ

ОПШТИНСКИ ЗБОР

РАДИ ИЗБОРА

ДЕВЕТНАЕСТ ОДБОРНИКА И ДЕСЕТ ОДБОРСКИХ ЗАМЕНИКА, ЗА ОПШТИНУ БЕОГРАДСКУ.

Ко може бити биран за одборника и заменика, прописују чланови 58 и 59 закона о устр. општина и општ. власти.

II

Како је кметовском помоћнику г. Стевану Јосифовићу, изабратом у Децембру 1894 год. истекао двогодишњи рок службовања према члану 24 закона о устројству општина и општинских власти, то, на основу изложеног и решења одбора од 7 децембра 1896 год. а с погледом и на пропис чл. 13 тач. 1 и чл. 21 закона о устројству општина и општинских власти, Суд општине београдске објављује, да ће се

НА ДАН 22 ДЕЦЕМБРА 1896 ГОДИНЕ

ДРЖАТИ

ОПШТИНСКИ ЗБОР

РАДИ ИЗБОРА

ЈЕДНОГ КМЕТОВСКОГ ПОМОЋНИКА ЗА ОПШТИНУ БЕОГРАДСКУ

Ко може бити биран за кметовског помоћника прописују чланови 29., 30., 58 и 59. закона о устр. општина и општ. власти.

Сваки гласач на збору може само лично дати свој глас. (чл. 20. зак. општ.)

На општинском збору имају право гласа сви пунолетни чланови општине, који плаћају најмање потпуни грађански данак, који нису под туторством или старатељством, који нису под платом код другога у служби, или којима по прописима члана 16. овог закона право гласања не би било одузето (члан 14. зак. општ.)

Немају право гласа на општинском збору:

1. Они који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или кад су лишени грађанске части, за време пресудом одређено, као и они који су осуђени због преступа или иступа, које човека бешчасте и јавни морал вређају, док не прође година дана од дана извршене казне;
2. Који се налазе под кривичним ислеђењем за дела под 1. наведена;
3. Који су пали под стециште за време док стециште траје, и док се не прогласе за невине;
4. Који су под полициским надзором;
5. Који дугују држави порезе више од оног полгођа у коме се збор држи (члан 16. закона).

Официри и војници стајаће војске не учествују у саветовању општинског збора. (Члан 15. закона.)

Збор ће се држати у здању општинског суда. Збор за бирање почиње у 8 сати изјутра а бирачи могу долазити на збор до 5 сати по подне, у које ће време престати пуштање бирача на биралиште, али ће се примити глас од свију оних, који на збор до 5 сати буду дошли. Од 12 часова до 2 по подне гласање ће бити прекинуто.

Чим председник збора каже да је збор започет, бирачи ће (њих двадесет најмање) изабрати из своје средине два лица за чланове бирачког одбора.

Од одбора придодати су у помоћ председнику збора за I збор г. г. Сава Ђевајровић и Владислав М. Ђорђевић а за II г. г. Давид Були и Сава Ђевајировић одборници.

Извештавајући о овоме грађане београдске, Суд их општински позива да на збор дођу и испуне своју грађанску дужност.

АБр. 10499, 10507
7 и 9 децембра 1896 г.
Београд.

ПРЕДСЕДНИК БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ,

Никола Д. Стевановић с. р.

СЕКРЕТАР,

Урош Кузмановић с. р.

ОБЈАВА

Гласачки списак за избор одборника и њихових заменика, који ће се извршити на дан 19. ов. месеца, и за избор кметовског помоћника на дан 22 ов. месеца, готов је и изложен у статистичком оделењу суда општине београдске, грађанству на углед.

Ово се јавља грађанству града Београда ради знања.

Из статистичког оделења Суда општине београдске. СтБр. 393. 13 децембра 1896 год. у Београду.

НАРЕДБА

Управа града Београда има уверења да се по вароши у велико израђују, и по црквама и на гробљу продају, у место правих воштаних свећа, нечисте воштане свеће, прављене од разних горљивих материја, које су при горењу штетне по здравље присутних.

Како је ово казнимо по § 382 тач 3. крив. закона, управа је наредила:

Да се прављење и продаја нечистих воштаних свећа забрани, а код кога се у радњи или при продаји нађу, да се казни по одредби горе поменутог параграфа.

Л.№ 1857. Од лекарског оделења управе града Београда 15. новембра 1896. год. у Београду.

НАРЕДБА

Управа града Београда примећује, да многи таљигаши, рабације и њима подобни, често толико претоваре њихова кола, да је теглећој стоци и при мањим узбрдицама тешко, па и немогуће кола извући. Том приликом стока се немилице туче и злоставља, што је кажњиво по § 362 тач. 5. крив. закона. С тога се овим наређује:

Да сваки онај, ког се тиче, води рачуна о вучној снази своје стоке и путу којим ће имати терет да вуче, јер ће управа сваког оног, који стоку злоставља узети на одговор и најстрожије казнити по горњој одредби.

Л.№ 1921. Од управе града Београда 25. новемра 1896. год. у Београду.

ОБЈАВА

Удуство за претплатнике електричног осветлења вароши Београда, које је израдила надзорна комисија за електрично осветлење и трамвај, — издање општине београдске — може се добити у овд. књижари Д. Ђорића, по цени 0.20 дин. комад.

Ово се саопштава претплатницима електричног осветлења у Београду, ради знања.

Од суда општине београдске, у Београду 11 децембра 1896 године.

ОБЈАВА

Дешава се врло често, да се појављују спорови између грађана и друштва за електрично осветлење, *због наплате утрошене електричне струје, тамо, где није постављен струјомер.*

Да би се једном за свагда избегли такви спорови, наређено је друштву за електрично осветлење, да у свима приватним локалима, где је извршена инсталација за електрично осветлење, *постави струјомер, по коме ће вршити наплату утрошене струје, у противном да напише писмену погодбу са дотичним сопственником локала о давању струје без струјомера.*

Ово се саопштава грађанству ради знања и управљања.

У Београду 10 децембра 1896 године, АБр. 10125. — Из канцеларије суда општине београдске.

Удружење службеника београдске општине за штедњу.

Према одлуци управног одбора, удружење ће учествовати у XIII колу српске државне класне лутрије, са сто осмина.

Срећке су набављене, и почињу са бројем 19901 а свршавају се са бројем 20.000.

Ово се јавља члановима удружења.

11 децембра 1896 год. Београд.

управа удружења

Деловођа **Љуб. П. Ристић.** Председник **Ђ. Ж. Нешић.**

Благајник **Милија Јовановић.**

ЛИЦИТАЦИЈА

Пошто одбор општински није одобрио држату лицитацију, за издавање под закуп земљишта општинског код „војног сењака“, — суд београдске општине држаће понова лицитацију за издавање овог земљишта под закуп, на дан 19 овог месеца од 2—5 сахати по подне.

Кауција се полаже 120 дин. у готову или вредећим папирима.

Остале погодбе могу се видети у канцеларији економног оделења, где ће се и лицитација вршити.

Ко жели узети ово земљиште под закуп нека означеног дана дође да лицитира.

А.№ 10330. — Од суда београдске општине, 14 децембра 1896 године у Београду.

ОБЈАВА

Пошто одбор општински није одобрио држату лицитацију за пренос угља и осталог материјала за водовод београдски, — суд општински држаће понова лицитацију на дан 18 овог месеца од 2—5 сахати подне, за пренос угља и материјала за водовод, и то:

За пренос материјала и угља на беле воде.

За пренос материјала и угља на пробирницу;

За пренос материјала и угља код Вшетечког бунара.

За сваку од ових станица лицитираће се посебице.

Кауција се полаже; за I станицу 300, за II 200, и за III 100 дин. у готову или вредећим папирима.

Ко жели примити се овога посла нека одређеног дана дође да лицитира.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног оделења.

А.№ 10291.— Од општине града Београда, 14. децембра 1896 године у Београду.

ОГЛАС

На дан 20 тек. мес. пре подне држаће се кратка усмена лицитација у интендантури дунав. дивиз. области за издавање под закуп права на продавање бозе, алве, салепа и т. д. у кругу појединих касарни београдског и топчидерског гарнизона.

Услови могу се видети у интендантури сваког радног дана у канцеларијско време.

Е.№ 8331. Од стране интендантуре Дунав. дивиз. области 9 децембра 1896 г. у Београду.

ПРОДАЈА

На основу одобрења команданта дунав. дивиз. области 2 тек. мес. Е.№ 8058, управа дунав. проф слагал. држаће на дан 17 децембра ове године у својој канцеларији у доњем граду београдском усмену лицитацију о закупу говеђи папака, рогова, репова, бурага, црева, костију и дроба, који се артикли добијају од поклатих говеда и прерађевине у 1897 год.

Кауција се полаже 10 односно 20 % од излицитиране цене.

Услови ове лицитације могу се видети сваког дана у канцеларији ове управе.

Лицитација почиње у 9 пре а свршава се у 1 сат по подне истог дана.

Из канцеларије управе дунав. проф. слагал. 6 децембра 1896 године, № 6874 у Београду.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Вартоломејска ноћ. Изашла је и 15 свеска овог чувеног романа и предата за распродају, нашим повереницима како овде тако и у унутрашњости.

Да би задовољили читалачку публику, која жудно очекује сваку свеску, решили смо се, да остатак, који ће изнети 12 штампаних табака одштампамо и да јој предамо од један пут на прочитање.

Према овоме 16 св. изаћи ће у року од 12 дана и с њом се свршава дело.

Ову свеску послаћемо само оним нашим повереницима у унутрашњости, са истим процентом, који нам у року од пет дана, када им 15 св. пошљемо, пошаљу обрачун и новац.

У Београду моћи ће се добити у књижарама г.г. Валожића, Ђорића, Јоксимовића и у дуванџиници Д. Романовића.

Цена је овој последњој свесци са којом се свршава цело дело само 1 динар. Ко би желео да има цео комплет, нека нам се за времена јави, да би се могли резервисати, новац на нашу адресу и у такс. маркама.

Преводиоци
Д. Јанковић и Бимбић
чинов. општ. београдске.

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

Стање на дан 30. новембра 1896. год.

Редни број	Назив рачуна	Обрт од 1. јануара				Стање 30 новембра			
1	Рачун благајне	2314431	85	2210835	83	103596	02	—	—
2	„ привремених издатака .	586628	27	251870	84	334757	43	—	—
3	„ хартија од вредности .	22078	—	—	—	22078	—	—	—
4	„ непокретности	5355203	14	—	—	5355203	14	—	—
5	„ покретности	78771	64	—	—	78771	64	—	—
6	„ грађења кеа	83087	11	—	—	83087	11	—	—
7	„ „ водовода . . .	2837852	47	17334	87	2820517	60	—	—
8	„ „ калдрме из зајма	758808	69	26994	07	731814	62	—	—
9	„ „ канализације . .	52121	01	322	—	51799	01	—	—
10	„ „ школе у д. крају	212073	54	—	—	212073	54	—	—
11	„ „ „ у Палилули	171103	63	—	—	171103	63	—	—
12	„ „ „ на Врачару	4123	58	—	—	4123	58	—	—
13	„ „ цркве у дун крају	56479	41	—	—	56479	41	—	—
14	„ дужника разних . . .	107543	56	12309	15	95234	41	—	—
15	„ „ калдрме . : .	207406	93	43585	18	163821	75	—	—
16	„ „ водовода . . .	61403	34	57413	72	3989	62	—	—
17	„ „ трошарински .	28776	19	6524	26	22251	93	—	—
18	„ поверилаца разних . . .	270314	03	735937	32	—	—	465623	29
19	„ фондова разних	—	—	158189	32	—	—	158189	32
20	„ касе фонда гробљанског .	—	—	81407	09	—	—	81407	09
21	„ фонда регулационог . .	671	31	19367	99	—	—	18696	68
22	„ управе фонд. за раз. фонд.	8365	76	—	—	8365	76	—	—
23	„ „ „ „ регул. „	44551	28	—	—	44551	28	—	—
24	„ „ трошарине . . .	805460	19	704095	50	101364	69	—	
25	„ „ водовода	170665	09	159730	99	10934	10	—	—
26	„ „ фондова за зајмове	3858	65	104121	04	—	—	100262	39
27	„ пријема	6450200	—	8734700	—	—	—	2284500	—
28	„ остава код Нар. Банке .	8020000	—	6020000	—	2000000	—	—	—
29	„ Народне Банке	120000	—	2134828	15	—	—	2014828	15
30	„ преносних кредита . . .	18075	09	237333	46	—	—	219258	37
31	„ ажије резервне	1190	80	7607	55	—	—	6416	75
32	„ прихода по буџету . . .	5391	05	1013089	37	—	—	1007698	32
33	„ расхода „ „ . . .	1111643	55	6169	93	1105473	62	—	—
34	„ гробљанског буџета . .	18777	59	30685	72	—	—	11908	13
35	„ буџета трошаринског . .	255787	75	673923	89	—	—	418136	14
36	„ главнице	186719	95	6981187	21	—	—	6794467	26
		30,429.564	45	30,429.564	45	13,581.391	89	13,581.391	89

5 децембра 1896. год. у Београду.

Књиговођа,
Милија Јовановић.

Гл. књиговођа,
К. Ј. Јанковић.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 5. до 11. децем. 1896. год.

допутовало 541 путника — одпутовало 534 путника.

Постојбина приспелих путника:

Пола: Мушких	Пола: Женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
520	21	440	58	13	1	—	13	6	—	—	3	2	3	—	1	1

Занимање путника: Тежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Господичари	Шпекуланти и пољари	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Пролетаријат	Допутовали: У јавним локалима	Допутовали: У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Разлика: Отпутовалих
27	43	274	66	14	12	5	21	18	36	5	20	—	513	29	7	+ —

12. децембра 1896. год.

Из статистичког одељења општ вар. Београда.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ

Од 6. до 14. децембра 1896. г.

Килограма	Наименовање	Цена: највећа дин	пр.	најмања дин.	пр
	Арпадика	—	—	—	—
861	Брашна пшенична .	—	—	—	—
861	Брашна кукурузна .	11	—	10	—
159465	Вина црна (од лит.)	—	45	—	35
	Волова	—	—	—	—
	Говеђине	—	—	—	—
29359	Грожђа	100	—	70	—
	Дуња		—		—
10724	Јабука	30	—	20	—
43457	Јечма	7	50	7	30
1303	Кајмака	120	—	110	—
26746	Кожа јагњећих . . .	—	—	—	—
	Коре брезове	—	—	—	—
	Крава	—	—	—	—
6710	Креча	3	60	3	20
3709	Кромпира	5	—	4	—
	Крупника		—		—
2004	Крушака	17	—	14	—
2000	Кудеље	65	—	60	—
35324	Кукуруза нови	5	50	5	—
	Лоја нетопљеног . .		—		—
	Лука аршламе	—	—	—	—
51	Лука бела	30	—	25	—
2232	Лука црна	6	—	5	—
436	Масти	120	—	110	—
	Меда	—	—	—	—
8307	Овса	9	60	9	50
9195	Орања	32	—	30	—
16083	Пасуља	20	—	18	—
690	Пекмеза	45	—	40	—
104160	Пшенице	14	20	14	10
123	Ражи	9	60	9	50
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
307	Ракије шљ. љуте „ .	—	90	—	80
34794	Ракије шљ. меке „ .	—	45	—	30
42196	Свиња дебелих . . .	70	—	60	—
380	Свиња средњих . . .	55	—	50	—
235	Свињетине	—	—		—
92830	Сена	4	50	3	—
281	Сира	80	—	60	—
3380	Сламе	3	—	2	—
54	Сочива	30	—	25	—
47881	Шљива сувих	40	—	38	—
699	Јаја	—	—		
5000	Јарме кук.	—	—		—
2533	Рибе фришке	—	70	50	—
5040	Разна воћа	—	—		—

На рампи железничкој премерено месеца новембра 200.292 кила дебелих свиња и 64.624 волова.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

Ванредни број

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | ЧЕТВРТАК 19. ДЕЦЕМБРА 1896. | БРОЈ 51.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРКСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

МИ

АЛЕКСАНДАР I

по милости Божјој и вољи народној

КРАЉ СРБИЈЕ

Уважавајући оставке, које су нам поднели:

Председник Нашег министарског Савета и Наш министар иностраних дела г. Стојан Новаковић;

Наш министар унутрашњих дела, г. Димитрије Маринковић;

Наш министар финансија, г. Стеван Д. Поповић;

Наш министар војни, ђенерал г. Драгутин Франасовић;

Наш министар правде и заступник министра просвете и црквених дела г. Арон Нинчић;

Наш министар народне привреде, г. Вучко Д. Стојановић.

Наш министар грађевина, пуковник г. Коста Радисављевић,

разрешавамо их од досадашњих дужности и стављамо их на расположење;

А ПОСТАВЉАМО

за председника Нашег министарског Савета и Нашег министра иностраних дела г. Ђорђа С. Симића, Нашег изванредног посланика и пуномоћног министра на двору Његовог Величанства Цара аустриског и Краља угарског;

за Нашег министра војног, ђенерала г. Јована Мишковића, начелника Нашег главног ђенералштаба;

за Нашег министра грађевина, г. Петра Велимировића, председника Државног Савета у пенсији;

за Нашег министра финансија, г. Др. Мих. В. Вујића члана Државног Савета у пенсији;

за Нашег министра унутрашњих дела, г. Мих. Кр. Ђорђевића, министра на расположењу;

За Нашег Министра просвете и црквених послова г. Анд. Николића, члана Државног Савета у пенсији;

За Нашег Министра народне привреде г. Љубомира Клерића, Министра на расположењу;

за Нашег министра правде, г. Д-р Милована Ђ. Миловановића, професора Велике Школе.

Председник Нашег министарског савета, Наш министар иностраних дела, нека изврши овај указ.

17 Децембра 1896 год.
у Београду.

АЛЕКСАНДАР с. р.

Председник
министарског Савета
министар иностраних дела
Ђ. С. Симић с. р.

ОБЈАВА

Указом Његовог Величанства Краља од данашњег овлашћен је Министар унутрашњих дела, да седнице Народне Скупштине сазване за годину 1896 у Београду читањем истог Указа закључи.

По овоме указу закључене су данас пре подне седнице Народне Скупштине.

Ово се јавља грађанству ради знања.

Од Управе вар. Београда 19 децембра 1896 г. Бр. 29197.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Избор. Данас се у општини београдској — (у здању општинском) врши избор 19 одборника и 10 одборских заменика на место оних одборника и заменика, којима је двогодишњи рок службовања протекао.

У недељу, 22. о. м. извршиће се, такође у здању општинском, избор једног кметовског помоћника, на место г. Стеве Јосифовића, коме је протекао двогодишњи рок службовања.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
7 децембра 1896 год.

Председавао председник г. Никола Д. Стевановић; присуствовао члан суда г. Н. Трпезић; од одборника били: г.г. М. Милашиновић, Јосиф С. Јовановић, Дамјан Стојковић, Сергије Станковић, Сава Петровић, Јанаћ Костандиновић, М Штрбић, Благоје Милошевић, Дим. Довијанић, Н. Антоновић, Михаило Михаиловић, Никола Бошковић, Д-р Марко Николић, Голуб С. Јанић, Дим Гавриловић, Сава М. Цевајровић, Стеван П. Поповић Ј. Алкалај, Д-р Никола Х Николић, Д. Д. Величковић, М Ж. Маринковић, Дим. Милојевић, Д-р Војислав М. Суботић, Јарослав Безуха, Ђорђе Димитријевић, Љуб. Марковић.

I

Пошто је председник саопштио одбору превисоки указ Његовог Величанства Краља од 8. новембра 1896. год којим је постављен за председника општине, положио је пред одбором и Протопресвитером г. Новицом Лазаревићем законом прописану заклетву на ову нову дужност. За тим је у кратком говору обележио правац, којим мисли руководити општинске послове и умолио одбор да га у томе потпомогне

Одбор је примио к знању превисоки Краљев указ и полагање заклетве као и изјаву председника.

II

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 2 децембра и у одлуци КЊБр. 604 учињена је на захтев одборника г. Н. Бошковића допуна,

да се поводом његовог питања о кући општинској купљеној од Карапешића одговори и на то, ко је допустио, да Браћа Пурићи у истој држе суву шљиву и рану, и да истим предметима напуне магазе и таван, те је услед тога врло велики саобраћај и ларма у авлији, што све шкоди школи.

III

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 10368 и 10361, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да му је Сава Цвијановић, бремзер трамвија непознат; да су Димитрије Ђорић књижар и индустријалац и његова жена Анка доброг владања и доброг имовног стања; да је Драгутин Ј. Илић књижевник доброг владања и сиротног имовног стања; да је Јелена жена Драгутина Илића доброг владања и доброг имовног стања.

IV

Одборник г. Никола Бошковић примећује да Колберг и Вебер штети овд. људе — продавце свиња и при мери и при исплати купљене робе па моли, да општина заштити своје грађане од овога.

Председник је изјавио,

да општина није надлежна, да по овој ствари што предузима а сваки онај, који налази, да је ма у чему оштећен нека се са доказима обрати надлежним властима за заштиту. У осталом наредиће се општинском кантарџији да при мерењу обрати већу пажњу.

V

Одборник г. Настас Антоновић пита, да ли је суд општински што предузимао по решењу одбора, да се свакоме забрани клање свиња ван општ. кланице и у околини вароши.

Председник је изјавио,

да ће се о овоме обавестити и одбору одговорити.

VI

Председник извештава одбор, да је истекао двогодишњи рок оној господи одборницима и заменицима, који су изабрати у 1894 год. Осим тога, да има неколико одборника и заменика, изабратих у 1895 год. који су престали бити одборници те би требало и њихова места попунити.

По саслушању овога одбор је решио,

да се на дан деветнаестог децембра 1896 год. изврши избор деветнаест одборника и десет заменика за одбор општине београдске, на место оних одборника и заменика, којима је двогодишњи рок протекао и који су престали бити одборници и заменици. За чланове бирачког одбора придају се у помоћ председнику општине као председнику збора одборници г. г. Сава Ђевајровић и Владислав Ђорђевић, и за њиховог заменика г. д-р Марко Николић.

Одборници, којима је двогодишњи рок истекао ови су: Димитрије Милојевић трг., Др. Никола Х. Николић лекар, Тих. Ј. Марковић адвокат, Милан Милашиновић инспектор, Милан Ж. Маринковић трг., Јаков Алкалај трг., Михаило Михаиловић трг., Јарослав Безуха механичар, Јанаћ Константиновић трг., Сава Петровић — Ковачевић земљоделац, Стеван П. Поповић књиговезац, Коста Петровић пензионер, А. Ђ. Кумануди трг, Михаило Крстић инспектор, Сергије Станковић, пензионар, Димитрије Гавриловић секретар министар. правде;

Заменици, којима је двогодишњи рок истекао ови су: Ђорђе Николајевић-Хаџи трг., Миленко Марковић секретар мин. просвете, Петар Б. Арамбашић трг., Др. Милутин Поповић лекар, Стеван Јорговић ликерџија, Јосиф С. Јовановић трговац, Ђорђе Димитријевић кафеџија, Никола Бошковић абаџија;

Одборници, којима двогодишњи рок није протекао, али који су престали бити одборници: пок. Антоније Пеливановић бив. члан касације, Драгутин Настић трг. и Др. Војислав М. Суботић, и заменици: Светозар Швабић трг. и Спаса Илић кафеџија.

VII

Председник извештава одбор, да је према члану 24 зак. о устројству општина и општинских власти протекао двогодишњи рок службовања кметовском помоћнику г. Стевану Јосифовићу, пошто је за ово изабран у децембру месецу 1894 год. и да се према томе има извршити нов избор за једног кметовског помоћника општине београдске.

По саслушању овога одбор је решио,

да се на дан двадесет другог децембра 1896 год. изврши избор једног кметовског помоћника за општину београдску на место г. Стевана Јосифовића, коме је двогодишњи рок службовања протекао. За чланове бирачког одбора придају се у помоћ председнику општине као председнику збора одборници г.г. Давид Були и Сава М Ђеваировић и за њиховог заменика г. Др. Марко Николић.

VIII

Председник позива одбор, да према закону о пороти изабере осамдесет поротника за вар. Београд за 1897 годину.

По прочитању закона о пороти и по прочитању имена оних лица, која имају погодбе законом прописане, одбор је решио,

да у 189седмој години буду ова лица поротници за варош Београд:

Алекса М. Ђорђевић бакалин, Алекса Ђ. Биба трг., Алекса Ј. Поповић секретар санитета, Андреја Т. Југовић бакалин, Благоје Ајдуковић месар, Благоје Спасић опанчар, Богић Стевановић мењач, Богосав Мацаревић кафеџија, Васа Мијатовић кафеџија, Васа Тоскић трговац дрварски, Велимир Ф. Симић берберин, Видоје Виторовић кројач, Видоје К. Перишић винар, Владимир М. Димитријевић купатилар, Владислав А. Павловић трговац, Вуја П. Ранковић рентијер, Вујица Обрадиновић бакалин, Вучко Ц. Илић трговац, Гавра С. Бркић марвени трговац, Глиша Матић обућар, Давид Були трг., Давид Г. Леви шпедитер, Димитрије Вучовић бакалин, Димитрије Димитријевић штампар, Димитрије М. Ђорђевић трговац, Љуба Дојчиновић земљоделац, Димитрије К. Николајевић трговац, Димитрије Николић дрвар, Драгомир Радуловић банкар, Душан Тодоровић бакалин, Ђорђе Б. Вељковић земљоделац, Ђорђе Димитријевић апотекар, Ђорђе Митић мењач, Ђорђе Мишић бакалин, Ђорђе Р. Одавић мењач, Живко Ј. Ђорђевић воскар, Живко Стојадиновић сарач, Живко Тодоровић магазаџија, Иван К. Трпковић кафеџија и лебар, Игњат Даничић трговац, Илија Д. Марић трговац, Исидор Николић столар, Јаков Дамњановић предузимач, Јанко Гинић кафеџија, Јеремија Миливојевић трговац, Јован Бојић папуџија, Јован К. Ђорђевић бакалин, Јован П. Јовановић трговац, Јован Обрадовић абаџија, Јован Стојковић воскар, Јосиф С. Јовановић трговац, Јосиф Б. Хајим трговац, Којадин С. Карацић бакалин, Коста Николић апотекар, Коста Шонда трговац, Леон Јаковљевић казас, Максим Антонијевић сајџија, Манојло Клидис индустријалац, Марко С. Петронијевић кројач, Мата Срећковић бакалин, Мијаило Д. Банковић шпедитер, Мијаило Димић ликерџија, Мијаило М. Ђорђевић бакалин, Мијаило Ђ. Илић трговац, Миленко Стевановић трговац, Милован Миленковић сарач, Младен П. Стојичевић трг., Младен Тодоровић абаџија, Никола Д. Кики бакалин, Павле Маринковић дрогериста, Периклес А. Захо трговац, Никола Секулић берберин, Петар Б. Арамбашић трговац, Петар И. Јовановић трговац, Петар Маринковић абаџија, Раденко Драговић трговац, Риста Миленковић приватијер, Сава Мајсторовић брашнар, Сава Раденковић сарач и Ћира Петровић кафеџија.

IX

Председник моли одбор, да одреди неколико одборника, који ће као одборски повереници са судом општинским саставити буџет општински за 1897 год.

Одбор је решио,

да одборници г.г. Никола Спасић, Драг. Д. Величковић и Настас Антоновић са судом општинским саставе буџет општински за 1897 год. и поднесу га што пре одбору на решење.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV. | СРЕДА 25 ДЕЦЕМБРА 1896. | БРОЈ 52

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ.

На збору грађана београдских, држаном 19 о. м. за избор 19 одборника и 10 одборских заменика, имао је према азбучном списку право гласа 3151 грађанин; од ових дошло је и гласало 567 грађана, и изабрати су савршеном већином гласова:

а, За одборнике:

Димитрије Ћирковић, трговац.
Милутин Ј. Марковић, бив. касациони судија.
Тодор Ј. Мијаиловић, трговац.
Д-р Лаза Пачу, управник монопола у пенсији.
Раденко Драговић, трговац.
Димитрије Ђорђевић, трговац.
Др. Марко Т. Леко, државни хемичар.
Коста Д. Главинић, проф. Велике Школе.
Тоша Селесковић, проф. Велике Школе.
Милан Капетановић, проф. Велике школе.
Коста Чупић, трговац.
Ђока Димитријевић, апотекар.
Ђура Милијашевић, проф. гимназије.
Соломон Ј. Азријел, трговац.
Ник. Р. Поповић, порезник у пенсији.
Милан О. Петровић, чиновник жел. дирекције.
Љуба Живковић, адвокат.
Милош Савчић, инжењер.
Бранислав Рајић, адвокат.

б, За одборске заменике:

Коста Петровић, бакалин.
Стеван Максимовић, трговац.
Владислав Чортановић, трговац.
Младен П. Тодоровић, абаџија.
Гаја Бркић, трговац.
Ђорђе Р. Одавић, мењач.
Стева Миљковић, бакалин.
Влада Б. Вељковић, кафеџија.
Евгеније Чоловић, бакалин.
Војадин Карацић, бакалин.

Против овог избора није дата у законом року ни усмена ни писмена жалба, те је према томе овај избор пуноважан.

О овоме се извештава грађанство ради знања.

Од суда општине београдске, 24 децембра 1896 г. АБр. 10821 у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
10 децембра 1896 год.

Председавао председник г. Н. Д. Стевановић; присуствовали чланови суда г.г. Н. Трпезић и Јов. Антонијевић; од одборника били: г.г. Сергија Станковић, Сава Петровић, Никола Бошковић, Н. Спасић. М. Штрбић, Ј. С. Јовановић, Д. Стојковић, Ј Костандиновић, Д. Гавриловић, И. Коалић, М. Михаиловић, Др. В М. Суботић, Голуб С. Јанић, С. П. Поповић, В. М. Ђорђевић, С. М. Цеванровић, Ј. Безуха, Љ. Марковић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 7 децембра 1896 год. и у одлуци Књ. Бр. 619 учињена је допуна,

да буде поротник Димитрије Богић пензионер у место Алексе Љ. Поповића секретара санитета, чије је име погрешно записано; овлашћује се суд општински, да од осталих лица у списку наведених може одређивати за поротнике на место оних; који буду са законих узрока од ове дужности разрешени.

II

Председник саопштава одбору, да је по наредби његовој од 9 дец. 1896 г. АБр. 10393 намештен општински кантар на кланици Колберга и Вебера и да је издао потребне наредбе, да се тачно мери. Ово је одговор на интерпелацију г. Н. Бошковића учињену у седници одборској од 7 дец. 1896 г. АБр 10519.

Одбор је примио к знању ово саопштење.

III

Одборник г. Димитрије Гавриловић пита, да ли је истина, да чиновници општински и служитељи нису примили плату за више од два месеца.

Председник је изјавио,

да заиста чиновници и служитељи нису примили плату неки за 2 а неки за 1 мемец дана, као и да милостиња није издата сва, али да је наредио, да се пре свега ово све подмири, па тек онда друге исплате чине. Нада се да ће до Божићних празника моћи све плате и целу милостињу исплатити. Питач се је овим одговором задовољио.

IV

Одборник г. Михајловић тужи се, како друштво за електрично осветљење самовољно поступа са грађанима наплаћујући им много више него што је струје утрошено и да се ти грађани тужили и суду општинском и полицијској власти, па није ништа помогло.

Председник је изјавио,

да ће ствар увидети и учинити све што треба, да се ово више не дешава.

V

Одборник г. Никола Бошковић примећује, да једна сијалица пред кућом Лазара Првуловића не светли већ дуго времена.

Председник је одговорио,

да ће се о овоме известити и одбору одговорити.

VI

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 20518 и 10517 којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да се Јован Ђорђевић бив. бакалин доброг владања и сиротног имовног стања; да је Лазар Јовановић бив. учитељ и порезник у пензији доброг владања и непознатог имовног стања.

VII

По прочитању молбе Томаније удове Илије Т. Вучића Перишића одбор је изјавио мишљење,

да се молитељици Томанији може дати тражено уверење о њеном породичном односу ако наведе њене потврде г.г. Н. Трпезић и Јов. Антонијевић чланови суда.

VIII

Председник саопштава одбору акт управе вар. Београда АБр. 8228, којим је извештена општина, да је извршен разрез прореза за набавку коња, што општина има да даде држави за војску и да тај прирез износи 28% од непосредне порезе.

Одбор је примио к знању,

ово саопштење с тим, да треба извршити поновни разрез, кад буде обнародован закон о изменама у закону о устројству војске, по којим изменама ће овај терет сносити сви грађани на и резервни официри.

IX

По прочитању извештаја главног благајника АБр. 10629, одбор је решио,

да се од првог децембра 1896 год. обустави издавање издржавања у 60 дин. месечно из општинске касе Марије Калман, ћерке пок. Д-ра. Калмана бив. овд.

X

По прочитању протокола лицитације АБр. 10116 држан за давање под закуп права наплате таксе на лед, одбор је решио,

да се право исплате таксе на лед за ову зиму уступи према прописним погодбама Димитрију Б. Грујићу овд. за две хиљаде динара аренде. Да буде дужан положити кауцију ако то сада није учинио.

XI

По прочитању протокола лицитације АБр. 10330 држане за давање под закуп општинског земљишта код војеног сењака, одбор је решио,

да се ова лицитација одбаци и друга распише.

XII

По прочитању протокола лицитације АБр. 10291 држане за давање под закуп преноса угља и материјала на Беле Воде и друге станице, одбор је решио,

да се ова лицитација одбаци. Да се држи друга лицитација на којој да се лицитира засебно за пренос материјала и угља на Беле Воде, засебно на пробирницу а засебно код Вшетечковог бунара. Да се том приликом поднесе одбору извештај, колико је потрошено угља на белим водама и осталим двема станицама за последње 3 године.

XIII

Председник подноси одбору на решење лицитацију држану за давање под закуп права продаје цубока за 1897 год. У свези са овим саопштава одбору, да је Управа вар. Београда решењем својим од 4 нов. 1896 год. АБр. 24186 задржала од извршења решење одбора од 24 окт. 1896 год. АБр. 9478, којим је учињена измена и допуна члана XXX правила о слободном клању стоке и продаји меса у Београду и његовом атару.

По прочитању протокола лицитације АБр. 10118, на којој лицитацији није било ни једног лицитанта, по прочитању накнадне понуде Симе К. Наумовића АБр. 10614. којом нуди за ово право 23000 дин.; и по прочитању тога решења управиног АБр. 9679 одбор је решио,

да председник општине поради, да управа вар. Београда обустави своје решење, којим је задржато од извршења решење одбора од 24 октобра 1896 године АБр. 9478 односно измена и допуна у правилима о слободном клању стоке, па ако се у овоме успе, да се држи друга лицитација, почињући од суме, коју је понудио за ово Сима К. Наумовић.

Ако се код управе вароши не успе, онда се одобрава накнадна понуда Симе К. Наумовића, којом нуди за ово право двадесет и три хиљаде дин. год. аренде, а суду се ставља у дужност, да се жали вишој власти против овога решења управе вар. Београда.

XIV

По прочитању протокола лицитације АБр. 10117, држане за давање под закуп права наплате таксе фијакерске којој лицитацији није било ни једног лицитанта, и по прочитању накнадних понуда Јосифа Здравковића АБр. 9524, Косте С. Јовановића АБр. 10072, Ђорђа Стојиљковића АБр. 10255, Хранисава Поповића АБр. 10327, Саломона Алву АБр. 10441 одбор је решио,

да се за давање под закуп права наплате таксе фијакериске држи ужа лицитација између свију накнадних понуђача Јосифа Здравковића, Косте С. Јовановића Ђорђа Стојиљковића, Хранисава Поповића и Соломона Алву.

XV

Председник износи одбору на решење извештај повереништва одборског о продаји непокретних општинских добара.

По прочитању тога извештаја АБр. 10628, одбор је одлучио,

да се ова ствар одложи док не дођу на дужност одборници, који се имају овог месеца изабрати.

(Наставиће се)

ПРОДАЈА

Пошто на првој одређеној лицитацији: за давање под закуп говеђи папака, бурага, репова, рогова и костију није било лицитаната, усљед чега се ни лицитација није могла држати; а тако исто ни цене које су излицитиране цревима говеђим и овчијим нису одобрене, то ће се за све напред означене артикле држати друга усмена лицитација на дан 28 тек. мца у канцеларији ове управе у доњем београд. граду од 9 пре па до 1 сат по подне истог дана.

Услови се могу видети сваког дана по подне у канцеларији ове управе.

Кауција се полаже 10 односно 20% од излицитиране цене.

Из канцеларије Управе дунав. проф. слагалишта 19 децембра 1896 год. у Београду. Бр. 7171.

ИЗВЕШТАЈ

о раду санитетског оделења општине београдске

Од 17 новембра до 23 новембра 1896 г.

I. Санитетско полициски

Прегледи вршени су свакога дана.

Од неуредности нађено је:

1. У кварту *варошком.*

Код Танасија Ђ. Танацковића бакалина маслинов зејтин садржава котонског уља.

Код Радована Јевтовића бакалина маслинов зејтин садржава сезамовог и котонског уља.

Код Боже Васића бакалина паприка садржава 20% кукурузног брашна.

Код Ђоке Мишића бакалина бибер садржава брашна.

Код Лишанина и Бешевића маслинов зејтин садржава сезамовог уља; бибер фалзифициран пројом и сувим хлебом.

Код Марка Миленковића бакалина маслинов зејтин садржава сезамовог уља.

Код Тодора Л. Милишића маслинов зејтин садржава котонског уља.

Код Андреје Даде зејтин маслинов фалзифициран сезамовим и котонским уљем; цимет фалзифициран сувим хлебом.

Код Јована Тадића маслинов зејтин фалзифициран котонским уљем.

Код Танасковића и Критића бакала маслинов зејтин фалзифициран сезамовим и котонским уљем.

2) У кварту *теразиском и савамалском.*

22. нов. Код Николе Јовановића хлебара до Балкана велика нечистоћа и непокривено брашно.

23 нов. Узете воштане свеће од Јанаћка Карпића, Саве Мићовића, Браће Дука и Аврама Меламеда, Миленка Стевановића, Браће Лазаревића, Павла Поповића, Браће Т. Михајловића.

3. У кварту *дорћолском и палилулском.*

Узете су свеће од воскара ради хем. анализе.

Реферисано да се отворен канал код мале пиваре затвори, док се није каква несрећа догодила.

4. У кварту *врачарском.*

20 нов. Код Јована Ђурђевића хлебара на на тобџиској шијаци непечен хлеб.

Извршена ревакцинација. Код Младена Тодоровића абаџије у краљевој пивари, где је дете његово боловало од средњих богиња.

II О лечењу сиротиње.

1. У *кварту варошком* није поднесен извештај.

2. У кварту теразиском и дорћолском лечено је 12 болесника; учињено 61 посета. Лечено је:

1 болесник од Bronchitis acuta,
2 „ „ Katarrh. ventric.,
1 „ „ Pleuritis,
1 „ „ Gastro-enteritis,
2 „ „ Rheumat. chron.,
1 „ „ Pericarditis,
1 „ „ Catarrh. intestionchron,
1 „ „ Obstirpatio,
1 „ „ Parotitis,
1 „ „ Marasmus senil,

3. У кварту *дорћолском и палилулском* лечено је 9 болесника; учињено 20 посета.

Лечено је:

1 болесник од Colica uterina,
3 „ „ Catarrh- intestin,
1 „ „ Migraine.
1 „ „ Carcinoma uterI,
1 „ „ Tuberculosis pulmon.
1 „ „ Intermittens,
1 „ „ Rheumatismus,

4. У кварту *врачарском* лечено је 22 болесника; учињено посета 37.

Лечено је:

2 болесника од Tuberc. pulmon.
3 „ „ Epilepsia,
4 „ „ Catarrh. bronch.
1 „ „ Parametritis,
1 „ „ Hemiplegia,
1 „ „ Erysipelas,
1 „ „ Vitium cordis
3 „ „ Intermittens,
1 „ „ Pneumonia,
1 „ „ Catarrh intest.,
1 „ „ Rheumat. chron.
2 болесника од Scrophulosis,
1 „ „ Ischius,

III У општини лечено је амбулантно 12 болесника и то:

1 болесник од Enteritis,
1 „ „ Eczema,
1 „ „ Bibo,
2 „ „ Tuberc. pulm.,
4 „ „ Malaria
1 „ „ Bronchitis acut,
1 „ „ Epilepsia,
1 „ „ Stomatitis,

Упућено је у болницу на лечење 17 болесника, сиротинских карата издато је 2 за бесплатно лечење.

Десинфекција је извршено 3 и то: 1 код заразне болести, 1 судска и 1 старих ствари.

Ревакцинација извршена је у босанској улици до фабрике Фича, где је од богиња оболео Никола Грујић пинтер и у балканској улици где је од богиња оболело дете Младена Тодоровића.

СЕДМОДНЕВНИ ИЗВЕШТАЈ

ГРАДА БЕОГРАДА

Од недеље 17 новембра до суботе 23 новембра 1896 год.

ТЕК. БРОЈ	Број становника 31 децембра 1895 год.: 58992	МУШКИХ	ЖЕНСКИХ	Свега
1	Рођено живе деце	7	17	24
	На 1000 становника *наталитет* на једну годину рачунећи рођених износи: 21,16			
2	Мртво рођене деце	—	2	2
3	Укупно умрло, нерачунећи мртво рођене	20	11	31
	На 1000 становника *морталитет* на једну годину рачунећи мртвих износи: 27,33			
4	Странци умрли било у граду било у болницама који нису жељи овога града	—	—	—
	Проценат (%) умрлих странаца према укупном броју умрлих текуће недеље износи:			
	На 1000 становника *морталитет* по одбитку умрлих странаца на једну год рачунећи мртвих износи: 27,33			
5	Умрло у болницама: 1-во грађанској	6	1	7
	2-го војеној	3	—	3
	3 ће осуђеничкој	—	—	—
	Свега умрлих у болницама.	9	1	10
	Проценат (%) умрлих у болницама према укупно умрлим у овом граду у току ове недеље износи: 32.26			
6	Укупно умрло деце од 0—1 године	4	4	8
7	Умрло деце од дечије урођене слабости (Debilitas infantilis)	1	3	4
8	Умрло особа од бабине грознице (Febris puerperalis)	—	—	—
9	„ „ „ Богиња (Variola)	—	—	—
10	„ „ „ Мраса (Morbilli)	—	—	—
11	„ „ „ Скрлетине (Scarlatina)	—	—	—
12	„ „ „ Врућице (Typhus abdom.)	3	—	3
13	„ „ „ Срдобоље (Dosentepia	—	—	—
14	„ „ „ Рикавца (Tussis convulsbva)	—	—	—
15	„ „ „ Дифтерије (Diphtheritis-Croup) . . .	—	—	—
16	„ „ „ Јектике (Tuberculosis pulmonum) . .	6	1	7
17	„ „ „ Запаљења органа за дисање	2	1	3
18	„ „ „ „ „ „ варење	1	1	2
19	„ „ „ Капље (Apoplexia cerebri)	—	—	—
20	„ „ „ Дегенер. неоплазматичне (Neoplasma)	—	1	1
21	„ „ „ Старачке изнемоглости (Marasmus sen.)	—	3	3
22	„ „ „ Разних других болести	6	1	7
23	„ „ „ Случајних насиља	1	—	1
24	„ „ „ Самоубиства	—	—	—
25	„ „ „ Убистава	—	—	—
26	„ „ „ Непознатих узрока	—	—	—

По годинама старости умрло је:

од 0—1 г.			од 1—2 г.			од 2—5 г.			од 5—10 г.			од 10—20 г.			од 20—30 г.			од 30—40 г.			од 40—50 г.		
м.	ж.	свега	м.	ж.	свега	м.	ж.	свега	м.	ж.	свега	м.	ж	свега	м.	ж.	свега	м.	ж.	свега	м.	ж.	свега
4	4	8	—	—	—	1	—	1	—	—	—	3	—	3	5	1	6	1	—	1	—	1	1

од 50—60 г.			од 60—70 г.			од 70—80 г.			од 80—90 г.			од 90—100 г.			преко 100 г.			непознатих г.		
м.	ж.	свега	м.	ж.	свега	м.	ж.	свега	м.	ж.	свега	м.	ж.	свега	м.	ж	свега	м.	ж	свега
4	—	4	1	—	1	1	4	5	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—

ИЗВЕШТАЈ

о заклатој стоци на општинским кланицама и отуд добивеном приходу у времену од 1-ог јануара, закључно, до 30-ог новембра 1896 год.

	Врста стоке	Комада	Тежина у килограма	Приход: Аренда месарска — динара	пр.	Такса кланична — динара	пр.	Такса лекарска — динара	пр.	Свега — динара	пр.
За грађанство	Бивола	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Волова	3016	—	81432	—	603	20	1206	40	83241	60
	Крава	5453	—	98154	—	1090	60	2181	20	101425	80
	Телади	1868	69542	13908	40	186	80	186	80	14282	—
	Овнова и Оваца	8285	—	16570	—	414	25	414	25	17398	50
	Јарчева и Коза	3050	—	6100	—	152	50	152	50	6405	—
	Јагњаца	36434	—	38889	—	1821	70	1821	70	42532	40
	Јаради	3306	—	3306	—	165	30	165	30	3636	60
	Свиња	15324	1206423	120642	30	8395	20	2098	80	131136	30
	Прасадидо 20 кгр.	1238	—	2476	—	247	60	123	80	2847	40
	„ „ 10 кгр.	734	—	734	—	146	80	73	40	954	20
За држ. заводе	Волова	266	—	—	—	53	20	—	—	53	20
	Крава	302	—	—	—	60	40	—	—	60	40
	Овнова и Оваца	493	—	—	—	24	65	—	—	24	65
	Јагњаца	2695	—	—	—	134	75	—	—	134	75
	Претекли вишак унесен у варош.	—	9667	1933	40			—	—	1933	40
			Укупно:	384145	10	13496	95	8424	15	406066	20

Упоређење целокупног прихода између ове и прошле године.

у 1895 години — Од 1. јануара до 1. децембра.	Динара	пара	у 1896 години — Динара	пара	Разлика у 1896 години — мање — Динара	пара	више — Динара	пара
Свега:	395970	50	406066	20	—	—	10095	70

Примедба: Буџетом за 1896 годину предвиђено је прихода са општинских кланица, укупно 459.900 динара; — и то: од месарске аренде 440.000 динара; од кланичне таксе 12.000 динара и од лекарске таксе 7.900 динара. — Из кланичног одељења Суда општине града Београда 3-ег децембра 1896 године.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 12. до 18. децем. 1896. год.

допутовало 524 путника — одпутовало 477 путника.

Постојбина приспелих путника:

Пола: Мушких	Женских	Из Србије	Аустро-Угарске	Босне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Немачке	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. Држава	Ван Европе
514	10	465	32	2	—	—	8	5	7	—	2	1	1	1	—	—

Занимање путника:

Тежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и интелиг.	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шпекуланти и шљаки	Радници	Надничари	Слуге и келнери	Продетаријат	Допутовали: У јавним локалима	У приватним становима	Разлика: Допутовалих	Отпутовалих
28	23	310	66	18	8	6	13	12	22	1	17	—	505	19	47	+ —

20. децембра 1896. год. *Из статистичког одељења општ вар. Београда.*

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0 70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1·— д.

Од суда општине београдсме 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60·— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 14. до 21. децембра 1896. г.

Килограма	Наименовање	Цена: највећа — дин.	пр.	најмања — дин.	пр.
1330	Арпацика	10	—	9	50
	Брашна пшенична	—	—	—	—
508	Брашна кукурузна	11	—	10	—
90512	Вина црна (од лит.)	—	45	—	35
1170	Волова	42	—	40	—
	Говеђине	—	—	—	—
	Грожђа	—	—	—	—
	Дуња		—		—
16892	Јабука	30	—	20	—
88549	Јечма	7	50	7	30
484	Кајмака	120	—	110	—
40294	Кожа јагњећих	—	—	—	—
	Коре брезове	—	—	—	—
	Крава	—	—	—	—
17200	Креча	3	60	3	20
7046	Кромпира	5	—	4	—
	Крупника		—		—
1850	Крушака	16	—	15	—
1464	Куделье	65	—	60	—
86026	Кукуруза нови	5	50	5	50
	Лоја нетопљеног		—		—
	Лука аршламе	—	—	—	—
892	Лука бела	30	—	25	—
5516	Лука црна	6	—	4	—
1853	Масти	120	—	110	—
42	Меда	60	—	50	—
35545	Овса	9	60	9	50
9960	Орања	28	—	26	—
3917	Пасуља	22	—	20	—
	Пекмеза	—	—	—	—
181160	Пшенице	14	40	14	—
	Ражи	—	—	—	—
	Ракије ком. (од лит.)	—	—	—	—
	Ракије шљ. љуте „	—	—	—	—
	Ракије шљ. меке „	—	—	—	—
42196	Свиња дебелих	70	—	60	—
1664	Свиња средњих	55	—	40	—
	Свињетине	—	—		—
57490	Сена	4	50	3	—
286	Сира	80	—	60	—
12660	Сламе	3	—	2	—
	Сочива	—	—	—	—
27932	Шљива сувих	40	—	38	—
20392	Мекиња	—	—		
1582	Јаја	—	—		—
331	Рибе фришке	—	—	—	—
		—	—		—

На рампи железничкој премерено месеца новембра 200.292 кила дебелих свиња и 64.624 волова.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу . . . . . 7·— д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12·— д.
в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
г) Велика гробница III реда . . . 998·93 д.
д) Велика гробница II реда . . . 1099·93 д.
е) Велика гробница I реда . . . 1684·57 д.

II. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
в) За узидан . . . . . 0·40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0 20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0·10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0·20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Електрична штампарија Д. Димитријевића, Иван-Бегова ул. бр. 1 — Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ